Date

Le Prieuré de Sion — societate secretă fondată în 1099 — este o organizație reală. În 1975, în cadrul Bibliotecii Naționale din Paris au fost descoperite o serie de suluri de pergament, denumite apoi *Les Dossiers Secrets,* în care erau menționate numele unor membri ai acestei organizații, printre care *Sir* Isaac Newton, Sandro Botticelli, Victor Hugo și Leonardo da Vinci.

Opus Dei este o congregație catolică de o pietate ferventă, recunoscută de Vatican, care a stîrnit de curînd controverse ca urmare a relatărilor despre utilizarea unor tehnici de coerciție și spălare a creierelor și cu privire la o practică periculoasă cunoscută sub numele de "mortificare corporală". În 2002, Opus Dei a finalizat construirea unui Sediu Central Național în valoare de 47 milioane de dolari, pe Lexington Avenue, la numărul 243, în New York.

Toate operele de artă, obiectivele arhitecturale, documentele și ritualurile secrete menționate în această carte sînt reale.

Prolog

Muzeul Luvru, Paris 22.46

Renumitul custode Jacques Saunière se împletici pe pardoseala Marii Galerii a muzeului. Se repezi la cel mai apropiat tablou pe care-l zări, un Caravaggio. Se prinse de rama aurită și apoi bătrînul de şaptezeci și şase de ani trase de ea pînă ce o desprinse de pe perete și se prăbuși cu pînza la piept.

După cum anticipase, un grilaj de fier bubui în apropiere și blocă intrarea în galerie. Parchetul se zgudui. Undeva, departe, o alarma începu să ţiuie.

Custodele rămase întins pe jos o clipă, încercînd să-şi recapete suflul şi să decidă ce are de făcut în continuare. "Sînt încă în viaţă." Se trase într-o parte de sub pînză şi privi în jur, în căutarea unui loc în care să se ascundă.

O voce răsună, cutremurător de aproape:

— Nu mişca!

În patru labe, custodele încremeni. Uşor, cu mişcări lente, îşi întoarse capul.

La nici cinci metri distanță, dincolo de poarta închisă, atacatorul — care avea o constituție robustă, îl privea printre gratiile de fier. Era înalt și lat, cu pielea albicioasă, de parcă ar fi fost a unei fantome, și părul rar, alb și el. Ochii lui aveau irisul roz și pupila roșie-vineție. Albinosul scoase un pistol din buzunar și, printre barele de fier, îl îndreptă spre custode.

— N-ar fi trebuit să fugi, spuse acesta cu un accent greu de identificat. Acum, spune-mi unde e!

- Ţi-am spus deja, bîigui bătrînul şi îngenunche umil pe podea. Habar nam despre ce vorbeşti!
 - Minţi!

Omul îl privea fără să i se clintească un muşchi măcar; singura licărire de viață părea a fi sclipirea din ochii lui roşii.

— Tu și confrații tăi aveți ceva ce nu vă aparține, adăugă.

Custodele simţi cum un val de adrenalină i se revarsă în vene.

"Cum e posibil să ştie asta?"

— lar în noaptea asta va reveni în mîinile posesorilor lui de drept. Spunemi unde e ascuns, și te las în viață.

Albinosul își îndreptă arma spre țeasta bătrînului:

— E un secret pentru care merită să mori?

Saunière abia mai putea respira.

Matahala îşi lăsă puţin capul pe umăr, privind în lungul ţevii, gata să tragă.

Custodele îşi ridică mîinile în semn de apărare:

— Aşteaptă... şopti el. Îţi voi spune tot ce vrei să ştii.

Apoi rosti lent, cu grijă, cuvintele pe care le repetase de atîtea ori înainte, minciuna pe care o pregătise de mult... și pe care se rugase să nu fie vreodată nevoit s-o spună.

Cînd isprăvi de vorbit, atacatorul său zîmbi încîntat.

— Da. Este exact ceea ce mi-au spus și ceilalți.

Saunière încremeni. Ceilalţi?

— I-am găsit și pe ei, rînji Albinosul. Pe toți trei. Tu mi-ai confirmat ce miau spus ei.

"Nu se poate!" Adevărata identitate a custodelui, ca și identitățile celor trei seneșali, era aproape la fel de sfîntă ca și secretul pe care îl păstrau. Acum Saunière își dădu seama că, respectînd procedura strictă, seneșalii îi serviseră individului aceeași minciuna înainte de a-și găsi sfîrșitul. Așa cerea protocolul.

Albinosul își aținti din nou arma:

— După ce vei muri, eu voi fi singurul care știe adevărul.

"Adevărul". În aceeaşi fracţiune de secundă, Saunière îşi dădu seama cu oroare de realitate. "Dacă mor, adevărul va fi pierdut pentru totdeauna." Instinctiv, sări într-o parte, încercînd să se adăpostească.

Arma bubui şi custodele simţi o arsura atunci cînd glonţul îi pătrunse în stomac. Căzu cu faţa în jos... chircindu-se de durere. Cu mişcări încete, se rostogoli şi îşi privi atacatorul printre gratii.

Pistolul era îndreptat spre capul său.

Își închise ochii. În mintea lui, frica se împletea cu regretul.

Clicul sec al încărcătorului gol răsună de-a lungul galeriei.

Saunière deschise ochii.

Albinosul îşi cercetă arma, aproape amuzat. Îşi duse mîna la buzunar, după un alt încărcător, dar păru că se răzgîndeşte şi privi calm spre abdomenul custodelui:

— Eu mi-am terminat treaba aici.

Bătrînul se uită în jos şi văzu gaura pe care o lăsase glonţul în pînza albă a cămăşii. Era înconjurată de un inel sîngeriu, la cîţiva centimetri sub stern. Stomacul. Cu cruzime parcă, glonţul îi ratase inima. Ca veteran al războiului din Algeria, custodele ştia ce moarte lentă şi cumplită îl aştepta. Timp de cincisprezece minute, acizii din stomac i se vor scurge în cavitatea toracică, otrăvindu-l încetul cu încetul, din interior.

— Durerea e un lucru bun, *monsieur*, spuse Albinosul, după care dispăru.

Rămas singur acum, Jacques Saunière îşi îndreptă din nou privirea spre poarta de fier. Rămăsese captiv aici, înăuntru, iar uşile nu aveau să se deschidă decît după cel puţin douăzeci de minute. Pînă atunci însă, el va fi mort. Cu toate acestea, spaima care îi strîngea inima era cu mult mai rea şi mai puternică decît frica de moarte.

"Trebuie să transmit secretul."

Ridicîndu-se cu greu în capul oaselor, gîndul îi zbură spre cei trei confrați ai săi, asasinați... la generațiile dinaintea lor... la misiunea care le fusese încredințată.

"Un neîntrerupt lanț al cunoașterii."

lar acum brusc, în ciuda tuturor precauţiilor... în ciuda tuturor masurilor de prevedere... Jacques Saunière rămăsese unica verigă în viaţă, singurul păstrător al unuia dintre cele mai mari secrete care au existat vreodată.

Deşi tremura, izbuti să se ridice în picioare.

"Trebuie să găsesc o cale..."

Era închis în Marea Galerie şi în lumea întreagă exista doar o singură persoană căreia îi putea preda ştafeta. Saunière privi în jur, la zidurile luxoasei sale închisori. Unele dintre cele mai cunoscute tablouri din lume păreau să-i surîdă, asemenea unor vechi şi dragi prieteni.

Crispîndu-se de durere, își adună forțele și se strădui să-și limpezească mintea. Sarcina disperată de care trebuia să se achite urma să-i solicite — știa bine acest lucru — fiecare secundă care-i mai rămăsese din viață.

1

Robert Langdon se trezi cu greu.

În întunericul din cameră suna un telefon — un sunet subţire, nefamiliar. Bîjbîi pe noptieră şi aprinse veioza. Îşi miji ochii şi privi în jur: un luxos dormitor în stil renascentist cu mobilier Ludovic al XVI-lea, fresce şi un pat uriaş din mahon, cu baldachin.

"Unde mama naibii sînt?!"

Pe halatul de baie, agăţat de unul dintre stîlpii patului, erau brodate trei cuvinte: "HOTEL RITZ, PARIS".

Încet, ceața începea să se risipească.

Ridica receptorul:

- Alo?
- *Monsieur* Langdon? spuse o voce de bărbat. Sper că nu v-am trezit! Buimac, căută ceasul de pe noptieră. Era 12.32. Noaptea. Nu dormise decît o oră, dar se simțea de parcă trecuse deja în lumea drepților.
- Vă sun de la Recepţie, *monsieur.* Îmi cer scuze că vă deranjez, dar aveţi un oaspete. Insistă că este vorba despre o problemă urgentă.

Încă nu reușise să-și revină de-a binelea. "Un oaspete?" Privirea îi căzu pe un fluturaș mototolit care se afla la capătul patului:

"UNIVERSITATEA AMERICANĂ DIN PARIS are plăcerea de a vă oferi O SEARĂ CU ROBERT LANGDON, PROFESOR DE SIMBOLISTICĂ RELIGIOASĂ, HARVARD UNIVERSITY". Langdon mormăi ceva ininteligibil. Conferința din seara asta — o prezentare însoțită de diapozitive despre simbolismul care se ascunde în structura Catedralei din Chartres — atinsese, probabil, cîteva puncte sensibile în rîndul publicului. Probabil că vreun specialist cucernic îl urmărise și voia să înceapă acum o dispută.

- Regret, spuse în receptor, dar sînt foarte obosit şi...
- Mais, monsieur, insistă recepționerul, coborîndu-și vocea pînă la nivelul unei șoapte presante: Oaspetele dumneavoastră este o persoană *foarte* importantă!

Langdon nu se îndoia cîtuşi de puţin. Cărţile lui despre pictura şi simbolistica religioasă îi aduseseră o nedorită celebritate în lumea artei, iar cu un an în urmă, implicarea sa într-un incident petrecut la Vatican şi puternic mediatizat îl propulsase în lumina reflectoarelor. De atunci, şirul pretinşilor istorici şi al specialiştilor autodeclaraţi care-i băteau la uşă părea a nu se mai sfîrşi.

— Dacă sînteţi amabil, spuse Langdon străduindu-se să păstreze un ton politicos, notaţi dumneavoastră numele şi numărul de telefon al respectivului domn şi comunicaţi-i că voi încerca să-l contactez înainte de a părăsi Parisul, marţi! Vă mulţumesc!

Și închise, înainte ca recepționerul să mai apuce să spună ceva.

Ridicîndu-se în capul oaselor, se încruntă la broşura informativă destinată clienţilor, pe a cărei copertă scria mare: "Dormiţi ca un PRUNC ÎN ORAŞUL LUMINILOR. RELAXAŢI-VĂ LA RITZ, ÎN PARIS". Îşi întoarse capul şi privi oglinda care acoperea aproape în întregime peretele de vizavi. Chipul care îl privea de acolo părea a fi al unui necunoscut — ridat şi obosit.

"Chiar ai nevoie de o vacanță, Robert!"

Anul care trecuse își lăsase puternic amprenta asupra lui și imaginea din oglindă o arăta perfect. Ochii lui, de un albastru viu de obicei, erau acum tulburi și melancolici. Bărbia cu gropiță la mijloc era acoperit de un început de barbă. În jurul tîmplelor, firele cărunte se înmulțiseră, începînd să-i acopere părul des, aspru și negru. Deși colegele lui susțineau că firele argintii nu făceau decît să-i sporească aerul intelectual, el, unul, se cam îndoia...

"Dacă m-ar vedea acum cei de la Boston Magazine...!"

Luna trecută, spre iritarea lui, publicaţia îl situase în rîndul celor mai interesante zece personalităţi ale oraşului — o onoare mai degrabă dubioasă, care-l transformase în ţinta ironiilor şi înţepăturilor din partea colegilor de la Harvard. În seara aceasta, la aproape cinci mii de kilometri de casă, articolul respectiv fusese dezgropat şi readus în actualitate pentru a-i bîntui seminarul.

— Doamnelor și domnilor, rostise moderatoarea în fața publicului care umpluse pînă la refuz *Le Pavilion Dauphine*, din cadrul Universității Americane din Paris. Oaspetele nostru din această seară nu mai are nevoie de nici o prezentare. Autor a numeroase cărți, printre care *Simbolistica sectelor secrete*, *Arta Illuminati* și *Limbajul pierdut al ideogramelor*, a scris totodată una dintre cele mai importante lucrări în domeniul iconologiei religioase — și nu exagerez deloc spunînd acest lucru; mulți dintre dumneavoastră studiați la orele de curs după manualele sale.

Studenții din public încuviințaseră entuziaști.

— Mă gîndisem ca în această seară să-l prezint inspirîndu-mă din impresionanta sa autobiografie. Însă, continuase moderatoarea aruncîndu-i o privire jucăuşă, o persoană din public mi-a oferit o sursă de inspirație mult mai... interesantă, dacă-i pot spune aşa.

Şi scosese la vedere un exemplar din Boston Magazine.

Langdon se crispase. "De unde mama naibii a făcut rost de chestia asta?" Moderatoarea începuse să citească fragmente din articol, iar el nu ştiuse cum să se afunde mai adînc în fotoliul pe care stătea. După treizeci de secunde, publicul rîdea, iar femeia nu dădea semne că ar vrea să se oprească.

— lar refuzul domnului Langdon de a vorbi despre neobișnuitul rol pe care l-a jucat anul trecut, în Conclavul de la Vatican, i-a adus noi puncte în clasamentul celor mai interesante personalități. Ce ziceți, doriți să aflați și alte amănunte?

Publicul aplaudase.

"S-o oprească cineva!" se rugase el atunci cînd femeia începuse să citească din nou.

"— Deşi profesorul Langdon ar putea fi considerat o frumuseţe mai puţin izbitoare decît unii dintre laureaţii noştri mai tineri, acest universitar de patruzeci şi... de ani are în mod cert o alură de intelectual rasat. Prestanţa îi este subliniată de o voce baritonală, neobişnuit de joasă, pe care studentele sale o descriu ca fiind «ciocolată pentru urechi»."

Sala izbucnise în rîsete.

Langdon se silise să afișeze un zîmbet stînjenit. Ştia ce urmează — o frază ridicolă despre "Harrison Ford în sacou Harris" — şi, fiindcă în această seară crezuse că poate îmbrăca iarăși în siguranță sacoul respectiv şi puloverul pe gît marca Burberry, se hotărîse că trebuie să treacă la acțiune:

— Mulţumesc, Monique, îi spusese el şi, ridicîndu-se brusc, o invitase elegant să coboare de pe podium. *Boston Magazine* are un gust prea pronunţat pentru ficţiune.

Apoi se întorsese spre public cu un oftat din adîncul pieptului:

— lar dacă aflu care dintre dumneavoastră i-a oferit articolul acela, deportarea vă așteaptă!

Oamenii izbucniseră din nou în rîs.

— Ei bine, prieteni, după cum știți, în această seară vom vorbi despre puterea simbolurilor...

Ţîrîitul subţire al telefonului se auzi iarăşi în întuneric. Scrîşnind un "de necrezut" printre dinţi, Langdon ridică receptorul:

— Da?

Aşa cum bănuise, era tot recepționerul:

— Domnule Langdon, vă rog să mă scuzați. V-am sunat pentru a vă informa că oaspetele acela se îndreaptă chiar acum spre camera dumneavoastră. Am crezut de cuviință că e bine vă anunț.

Profesorul se trezise de-a binelea:

- Ați trimis pe cineva spre camera *mea?!*
- Îmi cer scuze, *monsieur*, dar o persoană de acest rang... nu-mi pot asuma autoritatea de a-i interzice să vină.
 - Dar cine este omul acesta?

Recepţionerul închisese însă.

Aproape în aceeași clipă, în ușă se auzi o bătaie nerăbdătoare.

Nu foarte în largul lui, Langdon coborî din pat; tălpile i se înfundară în mocheta groasă de pe podea. Îşi trase halatul de baie pe umeri şi se apropie de uşă.

- Cine e?
- Domnule Langdon! Trebuie să vorbesc cu dumneavoastră! Engleza individului avea un accent puternic, ca un lătrat dur și autoritar.

Sînt locotenentul Jérôme Collet. Direction Centrale Police Judiciaire.

"Poliția Judiciară?!" Langdon rămase o clipă tăcut; știa că DCPJ era corespondentul francez al FBI-ului din Statele Unite.

Fără a ridica lanțul de siguranță, întredeschise uşa doi centimetri. Chipul care îl privea de dincolo de prag era îngust şi palid. Bărbatul părea extrem de slab şi purta oficiala uniformă albastră:

— Pot să intru?

Langdon ezită, simţindu-se nesigur sub privirile şterse ale celuilalt:

- Despre ce este vorba?
- *Mon capitaine* are nevoie de experienţa dumneavoastră profesională într-o problemă personală.
 - Acum? bîigui profesorul. E trecut de miezul nopţii!
- Greșesc dacă spun că în această seară aveați programată o întrevedere cu directorul Muzeului Luvru?

Dintr-o dată, Langdon simţi o uşoară nelinişte. Avusese, într-adevăr, stabilită o întîlnire cu apreciatul custode după seminarul din această seară, dar Saunière nu îşi făcuse apariţia.

- Nu, nu greşiţi. De unde ştiţi dumneavoastră acest lucru?
- Am găsit numele dumneavoastră în agenda domniei sale!
- Sper că nu s-a întîmplat nimic grav.

Agentul oftă greu și-i întinse prin ușă o fotografie.

Cînd văzu imaginea, Langdon încremeni.

— Fotografia aceasta a fost făcută acum mai puţin de o oră. În interiorul Muzeului Luvru.

Fără a-şi dezlipi ochi de la imagine, profesorul simţi cum repulsia iniţială i se transformă într-o bruscă revărsare de mînie:

- Cine a făcut asta?!
- Sperăm că dumneavoastră ne veţi ajuta să răspundem la această întrebare, ţinînd seama de cunoştinţele pe care le aveţi în domeniul simbolisticii şi de programata dumneavoastră întrevedere cu domnia sa.

Langdon se holbă la fotografie, cu oroare, dar şi cu teamă. Imaginea era cumplită şi extrem de bizară, deşi îi dădea impresia unui déjà-vu. Acum mai bine de un an, primise o altă fotografie, a unui alt cadavru, şi o solicitare similară. Douăzeci şi patru de ore mai tîrziu, era cît pe ce să-şi piardă viaţa la Vatican. Fotografia asta nu semăna deloc cu cea de atunci şi totuşi, ceva anume, în acest scenariu, părea ciudat de familiar.

Agentul se uită la ceas:

— Mon capitaine ne așteaptă, monsieur!

Profesorul abia dacă îl auzi; nu putea să-și desprindă privirea de pe fotografie.

- Simbolul de aici... și modul în care trupul lui este atît de straniu...
- Poziționat? îi sugeră agentul.

Langdon încuviință, înfiorat:

— Nu-mi imaginez cine ar fi putut să facă așa ceva!

Agentul îl fixă încruntat:

— Nu aţi înţeles, domnule Langdon. Ceea ce vedeţi în această fotografie... *monsieur* Saunière însuşi şi-a făcut asta.

trecu de poarta luxoasei clădiri de pe Rue La Bruyère șchiopătînd. Brîul *cilice* cu țepi pe care o purta în jurul coapsei îi intra în carne, și totuși sufletul lui era luminat de bucuria de a-l sluji pe Dumnezeu.

"Durerea e un lucru bun."

Ochii lui roşii cercetară holul de la intrare. Pustiu. Urcă scările în tăcere, cu grijă, să nu-i trezească pe fraţi. Uşa dormitorului lui era deschisă; încuietorile erau interzise aici. Intră şi închise uşa după el.

Camera avea un aer spartan — podea de scînduri, un dulap din lemn de brad şi, în colţ, o saltea învelită în pînză de cort, care-i servea drept pat. Săptămîna aceasta era oaspete aici, dar în trecut, timp de mulţi ani, fusese binecuvîntat cu un sanctuar similar în New York.

"Domnul mi-a oferit un adăpost și un scop în viață."

În aceasta seară, în sfîrșit, Silas era convins că a început să-și mai plătească din datorii. Grăbindu-se spre dulap, scotoci după telefonul mobil ascuns în sertarul de jos și formă un număr.

- Da? răspunse vocea unui bărbat.
- Învăţătorule, m-am întors!
- Vorbeşte! îi ceru vocea, care părea mulţumită că-l aude.
- Toţi patru sînt morţi. Cei trei seneşali şi... însuşi *Marele Maestru.*

Urmă o scurtă pauză, ca pentru o mică rugăciune:

- Şi presupun că ai obținut informația aceea.
- Toţi patru au spus acelaşi lucru. Independent unii de alţii.
- Şi i-ai crezut?
- Asemănarea e prea mare pentru a fi doar o simplă coincidenţă.

Un uşor gîfîit entuziast se auzi în receptor:

- Excelent! Mi-a fost teamă că reputata lor discreţie s-ar putea adeveri.
- Perspectiva morții este o motivație puternică.
- Aşa deci, acum spune-mi ceea ce trebuie să aflu.

Silas știa că informația pe care o smulsese de la victimele sale avea să constituie un șoc:

— Învățătorule, toți patru au confirmat existența unei *clef de voûte...* legendara "Cheie de boltă".

Auzi în receptor uşorul icnet provocat de surpriză și aproape că și simți exaltarea Învățătorului:

— Cheia de boltă... Exact așa cum am bănuit și noi.

Străvechile tradiții spuneau că frăția crease o hartă în piatră — la clef de voûte, "cheia de boltă" — o tăbliță gravată ce dezvăluia locul în care se păstra, în mare taină, cel mai de seamă secret al... o informație atît de importantă, cu o asemenea forță, încît constituia însuși temeiul existenței confreriei.

- Cînd vom avea cheia de boltă, spuse Învăţătorul, vom mai avea doar un singur pas de făcut.
- Sîntem chiar mai aproape decît vă închipuiţi. Cheia de boltă se află aici, în Paris.
 - În Paris? Incredibil! E mult prea frumos ca să fie adevărat!

Silas îi povesti evenimentele din acea seară: cum toate cele patru victime, în clipa dinaintea morții, încercaseră cu disperare să-și găsească salvarea vieții lor păcătoase, dezvăluindu-i secretul. Fiecare îi spusese exact aceași lucru: cheia de boltă era ascunsă în mod ingenios, într-un loc exact din interiorul uneia dintre cele mai vechi biserici din Paris — L'Eglise de Saint-Sulpice.

. — Într-o Casă a Domnului! exclamă Învățătorul. Cum își mai bat joc de — Aşa cum au făcut-o vreme de secole!

Învățătorul tăcu pentru o clipă, de parcă se aștepta să fie pătruns de acest triumf. Într-un sfîrșit, vocea lui se auzi din nou în receptor:

— Silas, ai făcut o faptă bună în ochii Domnului. Secole de-a rîndul am așteptat acest moment. Acum trebuie să-mi aduci tăbliţa. Imediat. În seara asta. Înţelegi care este miza!

Silas știa că miza pusă în joc e inestimabilă și totuși ceea ce-i ceruse Învățătorul îi părea imposibil.

— Dar biserica aceea e o fortăreață! Mai cu seamă pe vreme de noapte. Cum voi putea intra?

Cu tonul încrezător al unui om extrem de influent, Învăţătorul îi explică tot ce trebuia să facă.

Cînd închise telefonul, Silas deborda de entuziasm și de nerăbdare.

"O oră", își spuse, mulţumit că Învăţătorul îi lăsase timp suficient pentru penitenţa necesară înainte de a pătrunde într-un lăcaş al Domnului. "Trebuie să-mi curăţ sufletul de păcatele zilei de azi." Păcatele acelea avuseseră însă un scop sfînt. Acte de nimicire a duşmanilor lui Dumnezeu fuseseră comise timp de secole de-a rîndul; cu siguranţă îi vor fi iertate!

Şi totuşi, Silas ştia că mîntuirea cere sacrificii.

După ce-şi scoase toate hainele, îngenunche în mijlocul camerei şi examină brîul *cilice* care-i încingea coapsa. Toţi adevăraţii urmaşi ai *Căii* purtau acest adevărat instrument de tortură — un brîu dintr-o ţesătură bătuta cu spini metalici ascuţiţi, care pătrundeau în carne, ca un memento continuu al suferinţelor îndurate de lisus. În plus, durerea provocată de *cilice* potolea poftele cărnii.

Deşi purtase deja brîul mai mult decît cele două ore impuse zilnic, Silas ştia că astăzi nu era o zi obişnuită, aşa că mai strînse catarama cu încă o gaură, schimonosindu-se atunci cînd ghearele metalice îi muşcară mai adînc din carne. Răsuflă adînc şi savură ritualul purificator.

"Durerea este un lucru bun", şopti, repetînd mantra sacră a părintelui Josemaría Escrivá — Învăţătorul tuturor Învăţătorilor. Deşi se stinsese în 1975, înţelepciunea lui era încă vie în cuvintele pe care le repetau de mii de adepţi credincioşi din lumea întreagă, pe cînd îngenuncheau şi practicau ritualul sacru numit "mortificare corporală".

Silas îşi îndreptă apoi atenţia asupra unei frînghii groase, cu noduri, care aştepta încolăcită lîngă el. "Disciplina". Nodurile ei erau mînjite cu sînge închegat. Nerăbdător să simtă iar efectele purificatoare ale suferinţei fizice, Albinosul rosti o rugăciune scurtă. Apoi înşfăcă un capăt al frînghiei, închise ochii şi se izbi cu ea peste umăr, simţind cum nodurile îi zdrelesc carnea de pe spinare. Încă o dată. Apoi iar şi iar.

Castigo corpus meum.

Într-un tîrziu, simți cum sîngele începe să curgă.

3

Aerul răcoros de aprilie şuiera pe fereastra deschisă, în vreme ce automobilul Citroën ZX trecu în viteză pe lîngă Operă şi traversa Place Vendôme. Pe scaunul din dreapta, Robert Langdon încerca să-şi pună ordine în gînduri. Duşul rapid şi faptul că avusese timp să se radă îi conferiseră o înfățişare prezentabilă, dar nu-l liniştiseră deloc. Imaginea înspăimîntătoare a cadavrului îi rămăsese întipărită în minte.

"lacques Saunière e mort!"

Moartea custodelui nu putea decît să-i stîrnească un regret intens. În ciuda reputației sale de om retras, Saunière fusese unanim apreciat pentru cunoștințele lui și pentru devotamentul cu care se dedicase artei. Cărțile sale despre codurile secrete ascunse în picturile lui Poussin și Teniers erau unele dintre cele pe care Langdon le cita cel mai des la orele de curs. Așteptase cu nerăbdare întrevederea care ar fi trebuit să aibă loc în acea seară, iar absența custodelui era pentru el o deazamăgire profundă.

Fotografia cadavrului îi reveni în minte. "Chiar a putut Jacques Saunière să-şi facă asta?!" Langdon întoarse capul şi privi pe fereastră, încercînd să alunge imaginea aceea de coşmar.

Afară, orașul se pregătea de culcare — vînzătorii stradali își puneau la adăpost cărucioarele cu *amandes* glasate, îngrijitorii așezau sacii cu gunoi la marginea trotuarului, un cuplu de îndrăgostiți îmbrățișați savura aerul rece al nopții înmiresmate de iasomie. Citroënul străbătea în viteză agitația nocturnă, cu sirena în funcțiune.

— Le capitaine s-a bucurat cînd a aflat că n-aţi părăsit încă Parisul, spuse agentul, vorbind pentru prima dată după ce plecaseră de la hotel. O coincidenţă fericită!

Langdon nu se simțea cîtuşi de puţin fericit, iar coincidenţa era o noţiune în care nu credea. După o viaţă dedicată studiului şi analizei conexiunilor ascunse dintre diferitele simboluri şi ideologii, Langdon considera că lumea nu e altceva decît o nesfîrşită reţea de stări şi evenimente profund conectate. "Conexiunile sînt adesea invizibile", obişnuia el să le explice studenţilor, "dar ele există întodeauna, ascunse chiar sub suprafaţă."

— Presupun, rosti el cu voce tare, că de la Universitatea Americană din Paris ați aflat unde stau.

Locotenentul clătină din cap, negînd:

— De la Interpol.

"Interpol! Fireşte!" Uitase că obiceiul, aparent nevinovat, al tuturor hotelurilor europene de a solicita paşaportul la cazare era mult mai mult decît o simplă formalitate, fiind un fapt impus de lege. La orice oră din zi şi din noapte, pe întregul teritoriu al Europei, Interpolul ştia exact cine şi unde doarme. Localizarea lui la Hotelul Ritz fusese o chestiune de cîteva secunde.

Automobilul se îndrepta spre sudul orașului și, curînd, în dreapta apăru silueta luminată a Turnului Eiffel. Cînd îl zări, Langdon își aminti de Vittoria și de promisiunea pe care i-o făcuse, mai în glumă, mai în serios, acum un an, că la fiecare șase luni se vor întîlni într-un alt loc romantic de pe glob. "Turnul Eiffel, presupuse el, n-ar fi putut lipsi de pe listă." Din păcate însă, ultimul sărut fusese pe unul dintre aglomeratele și zgomotoasele aeroporturi din Roma, cu mai bine de un an în urmă.

— Aţi urcat pe Ea? întrebă brusc agentul.

Langdon îl străfulgeră cu privirea, convins că înțelesese greșit:

- Poftim?
- E minunată, nu-i așa? continuă locotenentul, arătînd cu mîna prin parbriz spre Turnul Eiffel. Ați urcat pe Ea?

Profesorul își arcui sprîncenele:

- Nu, n-am urcat în turn.
- Este simbolul Franței. Mie mi se pare perfectă! Langdon clătină din cap, absent. Cei care studiau simbolistica

remarcaseră adesea că francezii — un popor renumit pentru liderii complexați, mărunți și efeminați ca Napoleon și Pepin cel Scurt — nici n-ar fi putut să aleagă un simbol național mai potrivit decît un falus de trei sute de metri înălțime, pe care îl alintau "Ea".

Cînd ajunseră la intersecția cu Rue de Rivoli, semaforul arăta culoarea roșie, dar mașina nu opri. Fără să reducă deloc viteza, pătrunse pe Rue Castiglione — o străduță flancată de copaci care constituia intrarea dinspre nord a celebrelor Jardins des Tuileries — un fel de Central Park al Parisului. Majoritatea turiștilor credeau, în mod greșit, că numele provine de la miile de lalele care înfloresc pe aleile parcului, dar Langdon știa că *Tuileries* amintește, de fapt, de ceva mult mai prozaic. Pe locul actualelor grădini se afla inițial o enormă și murdară carieră din care parizienii extrăgeau argila folosită la fabricarea celebrelor olane roșii ale orașului — *les tuiles*.

Cînd intrară în parcul pustiu, şoferul opri sirena. Langdon răsuflă adînc şi savură liniştea bine venită. Fasciculul alburiu al farurilor cu halogen lumina drumul pietruit, iar sfîrîitul monoton al pneurilor intona parcă un imn hipnotic. Pentru Langdon, Jardins des Tuileries reprezentaseră întotdeauna un pămînt sacru. Acesta a fost locul în care experimentase Claude Monet noi forme şi culori, dînd naștere curentului impresionist. În noaptea aceasta însă, parcul părea să aibă o aură stranie şi rău prevestitoare.

Citroënul viră la stînga, pe aleea centrală a grădinii. Coti în jurul unui heleşteu circular și apucă pe o alee întunecoasă. La capătul ei se zărea ieșirea din Tuileries, marcată de un uriaș arc de piatră.

Arc du Carrousel.

În ciuda ritualurilor orgiastice petrecute odinioară aici, împătimiții de artă prețuiau arcul dintr-un cu totul alt motiv. De pe esplanada de la capătul Grădinilor, privirile puteau cuprinde patru dintre cele mai faimoase muzee de artă din lume... cîte unul către fiecare punct cardinal.

În dreapta, dincolo de cursul Senei şi de Quai Voltaire, se zărea faţada iluminată a unei foste gări, azi, celebrul Musée d'Orsay. Spre stînga se vedeau ultimele niveluri ale ultramodernului Centru Georges-Pompidou, care găzduia Le Musée national d'Art Moderne. În spate, fără a privi, Langdon ştia că se înalţă anticul obelisc al lui Ramses, marcînd Galerie nationale du Jeu de Paume.

lar drept în față, prin arcul de piatră, se zărea monumentalul palat renascentist care adăpostea azi cel mai celebru muzeu de artă din lume.

Muzeul Luvru!

Langdon simţi un fior de admiraţie care îi era deja familiar fiindcă îl avea ori de cîte ori încerca, în zadar, să cuprindă cu privirea uriaşul edificiu. Dincolo de o piaţă vastă, faţada impunătoare a Luvrului se profila pe cerul Parisului aidoma unei fortăreţe. Avînd forma unei potcoave imense, Luvrul era cea mai lungă clădire din Europa, acoperind o suprafaţă cît trei Turnuri Eiffel puse cap la cap. Nici măcar uriaşa întindere a esplanadei dintre cele două aripi ale muzeului nu putea ştirbi ceva din măreţia faţadei. Langdon făcuse o dată turul întregii clădiri, străbătînd incredibila distanţă de aproape cinci kilometri.

În ciuda celor cinci săptămîni — cît se estima că ar fi necesar pentru a putea admira cele 65 300 de opere de artă găzduite de muzeu — majoritatea turiştilor preferau un tur "prescurtat" — o alergătură prin sălile muzeului, cu trei opriri la piesele de rezistență: *Mona Lisa, Venus din Milo* și *Victoria din Samotrace.* Art Buchwald se lăudase chiar că izbutise să le vadă pe toate trei în cinci minute și cincizeci și șase de secunde.

Locotenentul duse la gură o mică staţie de emisie-recepţie şi rosti într-o franceză repezită:

— Monsieur Langdon est arrivé! Deux minutes!

O confirmare de nedeslusit se auzi din masinărie.

Agentul închise stația și se întoarse spre Langdon:

— Le captaine vă așteaptă la intrarea principală.

Apoi, ignorînd semnele care interziceau accesul auto în piaţă, acceleră. Intrarea principală în muzeu se putea vedea deja înălţîndu-se semeaţă în depărtare, încadrată de şapte bazine triunghiulare din care ţîşneau jeturile iluminate ale artezienelor.

La Pyramide!

Noua intrare în Muzeul Luvru devenise aproape tot atît de celebră ca muzeul însuşi. Controversata şi ultramoderna piramidă de sticlă proiectată de arhitectul american de origine chineză, I.M. Pei stîrnea încă şi astăzi furia tradiționaliştilor, care considerau că adaosul distrugea demnitatea renascentistă a palatului. Pentru Goethe, arhitectura era muzica încremenită, iar criticii lui Pei descriau piramida ca pe un scîrţîit de cretă pe tabla de scris. Progresiştii însă considerau structura transparentă, înaltă de douăzeci şi doi de metri, o îmbinare sinergică a vechilor structuri cu metodele modeme — o legătură simbolică între vechi şi nou, care armoniza Luvrul cu realitățile noului mileniu.

— Vă place piramida noastră? întrebă locotenentul.

Langdon se încruntă. "Francezii au o plăcere nebună să-i întrebe chestia asta pe americani", își spuse. Întrebarea era cu două tăişuri, desigur. Dacă recunoșteai că îți place piramida, erai taxat drept un american lipsit de gust, iar dacă îți exprimai antipatia era o insultă adusă la adresa francezilor.

— Mitterand a fost un om îndrăzneţ, îi răspunse în cele din urmă, cu abilitate.

Se spunea că fostul președinte al Franței, sub patronajul căruia fusese ridicată piramida, suferea de un "complex al faraonilor". Unicul responsabil al amplasării unei serii întregi de obeliscuri și alte artefacte egiptene în Paris, Mitterand avusese pentru cultura egipteană o pasiune atît de devoratoare, încît francezii îl numeau încă și astăzi "Sfinxul".

- Cum se numește căpitanul dumneavoastră? întrebă Langdon, ca să schimbe subiectul.
- Bezu Fache, îi răspunse şoferul, în timp ce se apropiau de intrare. Noi îi spunem *Le Taureau*.

Langdon îi aruncă o privire mirată, întrebîndu-se dacă toţi francezii or fi avînd asemenea misterioase porecle animaliere.

— Îi spuneți căpitanului dumneavoastră "Taurul"?

Locotenentul își arcui sprîncenele:

— Franceza dumneavoastră este mai bună decît vreți să recunoașteți, *monsieur* Langdon.

"Franceza mea e de doi bani, dar la iconografia zodiacală mă pricep bine." *Taurus* însemna clar "taur"; la urma urmei, astrologia este un limbaj universal.

Locotenentul opri motorul şi-i arătă, printre două fîntîni, o uşă pe una dintre fețele piramidei:

- Acolo este intrarea. Succes, monsieur!
- Nu mă însoţiţi?
- Mi s-a ordonat să vă conduc doar pînă aici; mă așteaptă alte îndatoriri. Langdon oftă și coborî. "Vă privește; e treaba voastră, nu a mea."

Agentul porni motorul și demară.

Rămas singur, profesorul își dădu seama că îi era foarte ușor să se răzgîndească: putea să iasă în stradă, să ia un taxi și să se întoarcă la hotel să-și continue somnul. Dar ceva îi spunea că, probabil, n-ar fi fost o idee tocmai bună.

În timp ce se apropia de fîntînile înconjurate parcă de o bură fină, avu dintr-o dată ciudata impresie că trece un prag imaginar, spre o altă lume. Atmosfera ireală, ca de vis, a nopții îl învăluia din nou. Cu numai douăzeci de minute în urmă, dormea dus în camera lui de la hotel; acum ședea în fața unei piramide transparente construite de "Sfinx" și aștepta un polițist căruia i se spunea "Taurul".

"Sînt prizonier într-un tablou de Salvador Dalí", își spuse.

Ajunse în fața intrării principale — o uriașă ușă rotativă. Holul ce se zărea dincolo de ea era pustiu și slab iluminat.

"Să bat la uşă oare?"

Se întrebă dacă vreunul dintre străluciții egiptologi de la Harvard ciocănise vreodată la intrarea într-o piramidă, așteptînd să i se răspundă. Ridică mîna pentru a bate în sticlă, dar, din semiîntunericul de dincolo, se ivi o siluetă care urca scara elicoidală. Era un bărbat brunet, foarte voinic, ce amintea de un neanderthalian, îmbrăcat într-un costum negru la două rînduri care se chinuia parcă să îi cuprindă umerii laţi. Avea picioare scurte şi robuste, ce-i confereau atunci cînd mergea un aer plin de forţă şi de autoritate. Vorbea la un telefon mobil, dar încheie discuţia cînd ajunse la uşă şi-i făcu lui Langdon semn să intre:

— Sînt Bezu Fache, îl înştiinţă imediat ce trecu pragul. Căpitan în DCPJ. Glasul i se potrivea perfect cu înfăţişarea — un huruit gutural ca trosnetul ameninţător al unei furtuni care se apropie.

Profesorul îi întinse mîna:

Robert Langdon.

Palma uriașă a căpitanului se înfășură în jurul degetelor sale, cu o forță care i le strivi aproape:

- Am văzut fotografia. Agentul dumneavoastră mi-a spus că Jacques Saunière *însuși* și-a făcut...
- Domnule Langdon, îl întrerupse Bezu Fache fixîndu-l cu ochii săi ca de abanos, ce ați văzut dumneavoastră în fotografie nu este decît începutul.

4

Căpitanul Bezu Fache mergea ca un taur furios, cu umerii săi laţi traşi spre spate şi bărbia bine înfiptă în piept. Părul negru, pe care îşi dăduse din belşug cu gel, îi lucea lins spre creştet, evidenţiindu-i nasul ca un cioc de vultur ce părea să-i ţîşnească dintre arcadele proeminente şi-l preceda parcă în mers aidoma provei unui vas de război. Ochii negri ca tăciunele păreau să ardă pămîntul din faţa lui, radiind o limpezime tăioasă ce nu-i dezminţea reputaţia de inflexibilă severitate în toate privinţele.

Langdon îl urmă pe celebra scară de marmură ce cobora spre atriumul de sub piramida de sticlă. În drum, trecură pe lîngă doi reprezentanți ai Poliției Judiciare înarmați cu mitraliere. Mesajul era clar: nimeni nu intră și nu iese de aici fără binecuvîntarea căpitanului Fache.

Cînd coborau, Langdon simţi un tremur familiar. Prezenţa lui Fache putea fi catalogată oricum, numai primitoare, nu, şi la acea oră, Luvrul însuşi avea

un aer aproape mortuar. Scara, aidoma unei săli de teatru în timpul reprezentaţiilor, era luminată de mici spoturi încastrate în fiecare treaptă. Profesorul îşi auzea ecoul paşilor reverberînd în sticla de deasupra. Privi în sus şi, dincolo de acoperişul transparent, zări jeturile de apă ale fîntînilor.

— Vă place? îl întrebă Fache, făcînd un semn în sus cu bărbia sa pătrată. Langdon oftă, prea obosit pentru astfel de jocuri:

- Da, piramida dumneavoastră este magnifică.
- O cicatrice pe fata Parisului!

"Una la mîna!" îşi spuse profesorul; cu siguranţă, gazda lui era un tip greu de mulţumit. Oare Bezu Fache avea habar ca piramida aceasta fusese construită, la cererea expresă a preşedintelui Mitterand, din exact 666 de panouri de sticlă — o solicitare bizară, care a fost mereu obiectul unei controverse pentru fanii conspiraţiilor, care pretindeau că 666 este numărul Satanei.

Profesorul hotărî că ar fi mai bine să nu mai deschidă însă acest subiect. Pe măsură ce coborau tot mai mult, vasta deschidere de jos apăru treptat din întuneric. Aflat la şaptesprezece metri în subteran, holul de curînd construit al Luvrului se întindea în faţa lor aidoma unei grote imense. Decorat cu marmură bej, pentru a se armoniza cu faţada de culoarea mierii, holul era, de obicei, un furnicar de turişti, învăluit în lumina soarelui. Acum însă, era pustiu şi întunecat, atmosfera era îngheţată, de criptă.

- Dar personalul care asigură în mod obișnuit paza muzeului? întrebă Langdon.
- En quarantaine, replică Fache, de parcă profesorul ar fi pus la îndoială capacitatea subordonaților săi. Evident, în seara asta aici a pătruns cineva care nu trebuia s-o facă. Toți paznicii de noapte se află acum în Aripa Sully, pentru interogatoriu. Pentru moment agenții mei se ocupă de securitatea muzeului.

Langdon încuviință, mergînd repede pentru a ține pasul cu căpitanul.

- Cît de bine îl cunoșteați pe Jacques Saunière? îl întrebă căpitanul.
- De fapt, nu-l cunoșteam deloc. Nu l-am întîlnit niciodată.

Fache păru surprins:

- În seara aceasta urma să vă vedeţi pentru prima dată?
- Da. Trebuia să ne întîlnim la recepția care a avut loc la Universitatea Americană, după conferința pe care am ţinut-o, însă domnia sa nu a apărut.

Fache mîzgăli ceva într-un carneţel. În timp ce mergea, Langdon zări şi cea de-a doua piramidă a Luvrului, mai puţin cunoscută decît prima: *La Pyramide Inversée* — un uriaş pinten de sticlă cu vîrful în jos, ce cobora din plafon ca o stalactită. Fache îl îndrumă pe un şir scurt de trepte care duceau spre intrarea arcuita într-un tunel deasupra căruia era scris: "DENON". Aripa Denon era cea mai cunoscută dintre cele trei secțiuni principale ale muzeului.

— Cine a solicitat întrevederea din această seară? îl întrebă Fache brusc. El sau dumneavoastră?

Întrebarea îi păru oarecum ciudată:

- Domnul Saunière, răspunse Langdon, în timp ce intrau în tunel. Secretara sa m-a contactat cu cîteva săptămîni în urmă prin e-mail; şeful ei auzise că urma să susțin o conferință luna aceasta în Paris și voia să profite de ocazie pentru a discuta o anumită problemă cu mine.
 - Ce să discute?
 - Nu știu. Despre artă, bănuiesc. Aveam aceleași preocupări. Căpitanul părea sceptic:
 - Şi nu aveţi *nici* o idee despre ce urma să vorbiţi?

Chiar nu avea. La început fusese curios, dar nu dorise să-l deranjeze solicitînd prea multe detalii. În cercurile de specialitate, se știa că apreciatul Jacques Saunière era un om discret și retras, care accepta foarte rar să iasă în public, și Langdon nu putea decît să fie recunoscător pentru ocazia ce i se oferise.

— Domnule Langdon, aveţi măcar *o vagă idee* despre ce anume ar fi vrut să discute cu dumneavoastră în seara în care a fost ucis? Ne-ar fi de mare ajutor!

Caracterul direct al întrebării îl deranjase:

— Chiar nu-mi pot imagina! Nu am întrebat. M-am simțit onorat de solicitarea domniei sale. Am admirat dintotdeauna ceea ce a făcut domnul Saunière; folosesc adesea textele sale ca material pentru cursurile pe care le predau.

Fache notă și acest lucru în carnețelul său.

Ajunseseră pe la jumătatea tunelului spre Aripa Denon şi, la capătul său, se zăreau deja cele două scări rulante, ambele imobile acum.

- Aşadar, aveaţi preocupări comune...
- Da. Mai mult decît atît, mi-am petrecut o mare parte din anul trecut lucrînd la planul unei cărți care se ocupă de domeniul principal de specialitate al domnului Saunière. Eram nerăbdător să-i "fur" cît mai multe cunoștințe.

Fâche se holbă la el:

— *Cum?*

Ceea ce exprima chipul lui era probabil greu de redat prin cuvinte.

- Voiam sa aflu ideile domniei sale cu privire la acest subiect.
- Înțeleg. Şi care era subiectul?

Langdon ezită, neștiind exact cum să se exprime:

— În esență, manuscrisul tratează iconografia venerării divinităților feminine — conceptul sanctității feminine și arta, respectiv simbolurile, asociate acesteia.

Căpitanul își trecu o mînă prin părul des:

- Şi Saunière se pricepea la asta?
- Mai bine decît oricine altcineva.
- Înţeleg...

Langdon îşi dădu seama, de fapt, că Fache nu înţelegea deloc. Jacques Saunière era considerat cel mai prestigios iconograf în materie de divinităţi feminine. Pe lîngă faptul că era pasionat de relicvele ce aminteau de fertilitate, de cultele Zeiţei, de Wicca şi de sacrul feminin, în timpul celor douăzeci de ani în care fusese custodele muzeului, Saunière dăruise Luvrului cea mai bogata colecţie de artă referitoare la divinităţile feminine: securi din piatră provenite de la cel mai vechi templu de la Delphi, baghete de aur cu caduceu, sute de cruci egiptene care semănau cu nişte îngeraşi, zornăitoare folosite în Egiptul antic pentru alungarea duhurilor rele şi o uimitoare diversitate de statuete înfăţişîndu-l pe Horus alăptat de zeiţa Isis.

— Poate că Saunière știa despre manuscrisul dumneavoastră, sugeră Fache. Și a propus această întrevedere pentru a-și oferi ajutorul.

Langdon clătină din cap:

— Nu știe încă nimeni despre cartea mea. Este încă în stadiul de schiță și n-am arătat-o deocamdată nimănui, cu excepția editorului meu.

Căpitanul rămase tăcut, iar profesorul nu pomeni nimic despre *motivul* pentru care nu arătase manuscrisul nimănui. "Schiţa" de trei sute de pagini — numita provizoriu *Simbolurile sacrului feminin pierdut* — propunea o

interpretare cît se poate de neconvenţională a iconografiei religioase, fiind capabilă să stîrnească aprige controverse.

Ajuns aproape de scările rulante acum imobile, Langdon se opri brusc, dîndu-şi seama că Fache nu se mai afla lîngă el. Se întoarse şi-l văzu stînd în dreptul unui ascensor de serviciu.

— Vom lua liftul, spuse acesta. Galeria se află — nu mă îndoiesc că știți — prea departe pentru a putea merge acolo pe jos.

Deşi ştia că ascensorul avea să scurteze considerabil drumul de două etaje pînă în Aripa Denon, Langdon nu se mişcă.

— S-a întîmplat ceva?

Fache ţinea uşa deschisă, părînd nerăbdător.

Profesorul oftă adînc, aruncînd o ultima privire spre scara rulantă. "Nu, nu s-a întîmplat nimic", se minți singur, îndreptîndu-se spre lift. În copilărie, căzuse într-un puţ abandonat și aproape că se înecase după ce bătuse apa cu braţele ore întregi, înainte de a fi, în sfîrşit, salvat. De atunci, suporta cu greu spaţiile închise — ascensoare, staţii de metrou, săli de squash. "Ascensorul este o maşinărie cît se poate de sigură", încercă să se convingă, fără a reuşi cîtuşi de puţin. "Ba e o cutie mică de fier atîrnată deasupra unui puţ închis!" Ţinîndu-şi răsuflarea, păşi în cabină. Uşile se închiseră şi adrenalina începu să-i pompeze în vene.

"Două etaje. Zece secunde."

— Dumneavoastră și domnul Saunière, spuse Fache îndată ce liftul porni, n-ați vorbit niciodată unul cu celălalt? N-ați corespondat? Nu v-ați trimis niciodată mesaje electronice?

Altă întrebare ciudată:

Nu. Niciodată.

Căpitanul își înclină capul pe umăr, de parcă așa și-ar fi notat faptul în minte. Fără a mai spune ceva, se holbă la ușile de crom ale cabinei.

Între timp, Langdon încerca să-şi concentreze atenția asupra a orice altceva decît asupra celor patru pereți din jurul lui. Reflectat în luciul metalic al uşilor, zări acul de cravată al lui Fache — un crucifix de argint bătut cu treisprezece pietre de onix negru. Surprinzător! Simbolul era numit *crux gemmata* — o cruce cu treisprezece geme — o ideogramă creştină reprezentîndu-i pe lisus şi pe cei doisprezece apostoli. Profesorul nu s-ar fi aşteptat ca un căpitan al Poliției Franceze să-şi afişeze atît de deschis preferințele religioase. Dar, la urma urmei, se aflau în Franța; creştinismul nu era aici atît o religie, cît, mai degrabă, un drept dobîndit prin naștere.

— Este o crux gemmata! izbucni Fache pe neașteptate.

Tresărind, Langdon își ridică privirea și văzu ochii căpitanului fixați asupra lui în oglinda ușilor.

Ascensorul se opri în sfîrşit şi profesorul coborî repede, nerăbdător să simtă iarăşi spaţiul larg-deschis pe care i-l ofereau spaţioasele galerii ale Luvrului. Lumea în care păşi nu semăna deloc cu ceea ce ştia el şi, surprins, se opri locului.

Fache se întoarse spre el:

— Îmi închipui că n-ați văzut niciodată Luvrul în afara orelor de program.

"Ba bine că nu!" își spuse profesorul, încercînd să se orienteze.

De obicei impecabil iluminate, galeriile muzeului erau acum cufundate într-un întuneric straniu. În locul luminii de un alb strălucitor ce se revărsa în mod obișnuit de sus, o palidă lucire roșiatică părea să emane din podea, petice intermitente de lumină stacojie pătînd parcă ici și colo pardoseala.

Privind în lungul coridorului întunecat, Langdon își dădu seama că trebuia

să se aștepte la aceste lucruri. Toate marile galerii de artă ale lumii utilizau lumina roșie pe timp de noapte — surse de iluminat slabe, amplasate strategic, cît mai jos, care să permită personalului să se deplaseze, protejînd concomitent obiectele de artă împotriva riscului de supraexpunere la lumină. În noaptea aceasta însă, atmosfera din muzeu era apăsătoare. Umbre lungi se întindeau pretutindeni, iar înaltele plafoane boltite păreau un hău apropiat și negru.

— Pe aici, îl conduse căpitanul, cotind la dreapta și pătrunzînd într-un labirint de galerii.

Langdon îl urmă. Treptat, ochii i se obișnuiau cu întunericul. Pretutindeni, în jur, începeau să se zărească tablouri de format mare, aidoma unor fotografii ce se developau în faţa lui, de parcă ar fi fost într-o imensă cameră obscură. Din picturi, zeci de ochi păreau că le urmăresc paşii. În aer plutea cunoscutul miros de muzeu — o uscăciune deionizată în care se simţea vag prezenţa carbonului, rezultat al dezumidificatoarelor cu filtru de cărbune ce funcţionau continuu, pentru a contracara prezenţa dioxidul de carbon coroziv degajat de respiraţia vizitatorilor.

Montate aproape de plafon, la vedere, camerele de supraveghere transmiteau un mesaj clar: "Vă vedem pe toţi. Nu atingeţi nimic!"

- Este vreuna reală? întrebă Langdon, arătînd spre camere.
- Sigur că nu.

Profesorul nu era deloc surprins. Supravegherea video în muzee atît de mari era ineficientă și extrem de costisitoare. Zecile de kilometri de galerii ale Luvrului ar fi necesitat sute de tehnicieni doar pentru a monitoriza înregistrările. Majoritatea instituțiilor de acest gen foloseau în prezent așanumita "securitate de reținere". "În loc să ții hoții afară, îi închizi înăuntru." Sistemul era activat după sfîrșitul programului de vizită și, dacă un hoț desprindea de pe perete o operă de artă, ieșirile compartimentalizate se blocau în jurul galeriei respective, infractorul trezindu-se închis chiar înainte de sosirea poliției.

Ecoul unor voci răsună undeva, în faţă, pe coridor. Zgomotul părea că vine dintr-o nişă încăpătoare, situată în dreapta; din interior, o lumină puternică se revărsa pe culoar.

— Biroul custodelui, îi explică Fache.

Langdon aruncă o privire în luxosul birou al lui Saunière — lambriuri în tonuri calde, picturi ale vechilor maeştri şi o masă de lucru enormă, pe care trona o machetă de o jumătate de metru înălţime a unui cavaler în armură completă. Cîţiva agenţi de poliţie se agitau prin încăpere, vorbind la telefon sau notînd diverse lucruri. Unul dintre ei se aşezase la biroul lui Saunière şi scria ceva la un laptop. Sanctuarul profesional al custodelui devenise între timp un veritabil cartier general al DCPJ, în această noapte.

— Messieurs, strigă Fache și toate capetele se întoarseră. Ne nous dérangez pas sous aucun prétexte. Entendu?

Cei din încăpere clătinară din cap în sens afirmativ.

Langdon agățase destule plăcuțe cu "NE PAS DÉRANGER" pe ușile camerelor de hotel pentru a ști ce le ordonase căpitanul: nimeni, sub nici un motiv, nu avea voie să-i deranjeze.

Părăsind încăperea ticsită de agenţi, Fache îl conduse mai departe, pe coridor. La vreo treizeci de metri în faţă, se vedea poarta de trecere către cea mai populară secţiune a muzeului — *La Grande Galerie* — un culoar ce părea fără sfîrşit şi care găzduia cele mai valoroase capodopere ale maeştrilor italieni. Langdon îşi dăduse deja seama că aici zăcea cadavrul custodelui;

celebrul parchet al Marii Galerii se distingea clar în fotografia pe care i-o arătase Fache.

Cînd se apropiară, profesorul văzu că intrarea era blocată de un enorm grilaj de oţel, ce aducea cu porţile castelelor medievale, menite să facă faţa hoardelor barbare.

— Securitate de reţinere, spuse căpitanul.

Chiar și în întuneric, grilajul era impunător; părea că ar face față pînă și unui tanc. Profesorul își lipi fața de gratii și privi dincolo, spre Marea Galerie.

— După dumneavoastră, domnule Langdon.

"După mine, dar unde?"

Fache îi arătă spre pardoseala de la baza grilajului. Din cauza luminii foarte slabe, nu observase; acum însă, privind în jos, văzu că bariera de fier era ridicată de la podea cu puţin peste jumătate de metru.

— Zona este încă inaccesibilă personalului de pază al muzeului, îi spuse căpitanul. Echipa mea de la Police Technique et Scientifique tocmai și-a încheiat lucrul aici. Vă rog să vă strecurați pe dedesubt.

Langdon se holbă la spaţiul îngust de la picioarele lui şi apoi la masivul grilaj de oţel. "Probabil că glumeşte!" Poarta semăna cu o ghilotină gata să-l facă bucăţi pe cel care ar fi încercat să treacă dincolo.

Fache bombăni ceva în franceză şi se uită la ceas. Se lăsă în genunchi şi, tîrîndu-se pe podea, trecu dincolo. Apoi se ridică în picioare şi-l privi pe Langdon printre gratiile de fier.

Profesorul suspină. Sprijinindu-se cu palmele pe parchetul lustruit, se întinse pe burtă şi își împinse trupul pe dedesubt. Gulerul sacoului său de tweed se agăță însă într-o gratie şi, încercînd să-l desprindă, se lovi cu ceafa de bara de oțel.

"Isteaţa mişcare, Robert!" se laudă singur şi apoi izbuti să treacă dincolo. În timp ce se ridica în picioare, îşi spuse că, probabil, îl aştepta o noapte foarte lungă.

5

Murray Hill Place — noul sediu naţional al Opus Dei şi totodată centru de conferinţe — este amplasat la numărul 243 pe Lexington Avenue, în New York. Clădirea, cu o suprafaţă de 12 000 de metri pătraţi, care costase peste 47 de milioane de dolari, este placată cu cărămidă roşie şi calcar de Indiana. Proiectat de May & Pinska, sediul cuprinde mai bine de o sută de dormitoare, şase săli de mese, biblioteci, săli de conferinţe, de studiu şi birouri. La etajele doi, opt şi şaisprezece se află cîte o capelă decorată cu marmură şi marchetărie. Etajul al şaptesprezecelea este în întregime rezidenţial. Bărbaţilor le este rezervată intrarea principală, de pe Lexington Avenue; femeile folosesc o uşă de pe o strada laterală şi, cît timp se află în clădire, sînt "separate acustic şi vizual" de bărbaţi.

Cu puţin timp în urmă, în seara aceea, în intimitatea apartamentului său de la ultimul etaj, episcopul Manuel Aringarosa îşi strînsese cîteva lucruri întro mică valijoară şi se îmbrăcase în tradiţionala sutană neagră. În mod normal, şi-ar fi pus brîul în jurul taliei, dar astăzi avea să călătorească în public şi prefera să nu atragă prea mult atenţia. Numai cei mai ageri ar fi remarcat inelul episcopal din aur de 14 carate, cu ametist şi diamante de pe degetul său. Aruncîndu-şi sacul pe umăr, rosti în gînd o rugăciune şi coborî în hol,

unde soferul său personal îl aștepta pentru a-l conduce la aeroport.

Acum, la bordul unui avion cu destinaţia Roma, Aringarosa privea în jos, spre Atlantic. Soarele apusese deja, dar episcopul ştia că steaua sa urmează să răsară. "În seara aceasta, bătălia va fi cîştigată",

Îşi spuse, amintindu-şi cu uimire că, numai cu cîteva luni în urmă, se simțea neputincios în fața celor care amenințau să-i distrugă imperiul.

În calitatea sa de președinte general al congregației Opus Dei, episcopul Aringarosa își petrecuse ultimii zece ani popularizînd mesajul "Lucrării Domnului" adică, literal, al lui *Opus Dei.* Fondat în 1928 de preotul spaniol Josemaría Escrivá, ordinul promova revenirea la valorile catolice tradiționale și le recomanda membrilor săi să accepte sacrificii uriașe în spiritul Lucrării Domnului.

Filozofia tradiţionalistă a congregaţiei a luat naştere în Spania, înaintea regimului franchist, dar, o dată cu publicarea în 1934 a cărţii lui Escrivá, Calea — 999 de subiecte de meditaţie pentru a împlini Lucrarea Domnului în viaţa personală, mesajul organizaţiei se propagase, practic, în lumea întreagă. Acum, cu peste patru milioane de exemplare ale cărţii traduse în patruzeci şi două de limbi, Opus Dei constituia o forţă internaţională. Sedii, centre de învăţămînt şi chiar universităţi luaseră fiinţă în aproape toate metropolele. Opus Dei era cea mai dinamică şi mai stabilă din punct de vedere financiar organizaţie catolică. Din păcate însă, Aringarosa constatase că în aceasta eră a cinismului religios, a cultelor şi a evanghelizărilor prin intermediul televiziunii, forţa şi averea congregaţiei sale stîrneau nenumărate suspiciuni.

- Mulţi susţin că Opus Dei este un cult care spală creiere, spuneau adesea reporterii. Alţii sînt de părere că sînteţi o societate secretă creştină ultraconservatoare. Dumneavoastră cum vă consideraţi?
- Opus Dei nu este nici una, nici alta, obișnuia episcopul să le răspundă răbdător. Sîntem o Biserică Catolică. Sîntem o congregație de catolici care și-au ales ca prioritate respectarea riguroasă, în viața de zi cu zi, a doctrinei catolice.
- Lucrarea Domnului include, oare, în mod necesar legămintele de castitate, donațiile financiare și ispășirea păcatelor prin autoflagelare și folosirea brîului *cilice?*
- Aceste lucruri sînt valabile doar pentru o mică parte din adepții Opus Dei. Există numeroase niveluri de implicare. Mii de membri ai congregației noastre sînt persoane căsătorite, cu familie, care împlinesc Lucrarea Domnului în comunitățile în care trăiesc. Alții preferă viața ascetică în cadrul reședințelor noastre. Aceste opțiuni sînt personale, dar toți membrii Opus Dei împărtășesc același țel: să facă lumea mai bună împlinind Lucrarea Domnului. Desigur că acesta este un țel admirabil.

Raţiunea nu funcţiona însă decît destul de rar. Presa era totdeauna atrasă de scandal, iar, la fel ca majoritatea organizaţiilor mari, Opus Dei avea în rîndurile sale şi cîteva suflete rătăcite, care aruncau o umbră îndoielnică asupra întregii congregaţii.

Cu două luni în urmă, un grup Opus Dei de la o universitate din Midwest fusese prins că îi droga cu mescalină pe noii recruţi, în efortul lor de a le induce o stare euforică uşor de confundat cu o experienţă religioasă. Un student de la o altă universitate folosise brîul *cilice* mai des decît cele două ore pe zi recomandate, şi contractase o infecţie aproape letală. În Boston, cu puţin timp în urma, un tînăr bancher disperat îşi donase congregaţiei toate economiile de o viaţă, şi apoi încercase să se sinucidă.

"Oi nepăstorite şi rătăcite", își spuse Aringarosa, cu sufletul îndurerat. Cel mai rău dintre toate fusese, desigur, procesul intens mediatizat al spionului FBI, Robert Hanssen. Pe lîngă faptul că era un membru marcant al Opus Dei, acesta manifesta un comportament sexual deviant, procesul relevînd că omul ascunsese camere video în propriul său dormitor, astfel încît prietenii să-l poată urmări în timp ce făcea sex cu soția lui. "Aceasta nu este în nici un caz distracția favorită a unui catolic pios", remarcase judecătorul.

Din nefericire, toate aceste incidente culminaseră cu fondarea Reţelei de Supraveghere a Opus Dei (RSOD). Pe popularul website al grupului — www.odan.org — erau prezentate relatări înfricoşătoare ale foştilor membri ai congregaţiei, care avertizau în privinţa riscurilor la care se expun nou-veniţii. Presa numea acum Opus Dei "Mafia lui Dumnezeu" sau "Secta lui Hristos".

"Ne temem de ceea ce nu înțelegem", își spunea Aringarosa, întrebînduse dacă toți acești critici știau cîte vieți luminase congregația; grupul se bucura de întreaga susținere și de binecuvîntare Vaticanului. "Opus Dei este un ordin personal al Papei însuși."

Recent însă, congregația se văzuse amenințată de o forță infinit mai puternică decît presa... un duşman neașteptat, de care Aringarosa nu avea cum să se ascundă. Cu cinci luni în urmă, întreaga structură de putere a congregație se zdruncinase și episcopul încă nu-și revenise din acest șoc.

"Habar n-au ce război au pornit", șopti Aringarosa ca pentru sine, privind întinderea întunecată a oceanului.

Pentru o clipă, îşi zări imaginea oglindită în geam — o față brună şi alungită, dominată de nasul borcănat şi strîmb, strivit de un pumn în Spania, pe cînd era doar un tînăr misionar. Acum, abia dacă mai observa defectul fizic; Aringarosa trăia într-o lume a spiritului, nu într-una a cărnii.

Pe cînd survolau Portugalia, telefonul celular din buzunar începu să vibreze. În ciuda reglementărilor care interziceau utilizarea telefoanelor mobile în timpul zborului, episcopul știa că nu putea risca să piardă acest apel. Un singur om avea numărul lui — omul care îi expediase telefonul prin poștă. Emoționat, Aringarosa răspunse.

- Da?
- Silas a localizat cheia de boltă. Se află în Paris. În Biserica Saint-Sulpice.

Episcopul surîse:

- Înseamnă că sîntem aproape.
- O putem obține imediat. Dar avem nevoie de influența dumitale.
- Desigur! Spune-mi ce trebuie să fac!

Cînd Aringarosa închise telefonul, inima îi bătea cu putere. Privind iarăşi pierdut în noapte, se simțea mic în fața evenimentelor pe care tocmai le pusese în mişcare.

La 800 de kilometri depărtare, Albinosul pe nume Silas stătea aplecat în faţa unei chiuvete şi îşi spăla sîngele de pe spate, urmărind cum firişoarele roşii se pierd în apă. "Stropi-mă-vei cu isop şi mă voi curaţi", se rugă, folosind cuvintele Psalmilor. "Spăla-mă-vei şi mai vîrtos decît zăpada mă voi albi."

Anticipînd cele ce vor urma, fu copleşit de entuziasm, lucru pe care nu-l mai simţise niciodată de cînd sfîrşise cu viaţa de dinainte. Acum era, deopotrivă, surprins şi încîntat. De zece ani urma *Calea*, ispăşindu-şi păcatele... ştergînd violenţa din trecutul său. În seara asta însă, totul revenise în forţă. Ura pe care se străduise atît de mult s-o îngroape reizbucnise; nu-i

venea să creadă cît de repede reînviase tot trecutul său. Şi, o dată cu el, ieşiseră la suprafață, firește, și vechile lui talente. Puțin ruginite, dar încă mai puteau fi folosite.

"Mesajul lui lisus este un mesaj al păcii... al nonviolenței... al iubirii." Acesta era mesajul pe care Silas îl învățase chiar de la început și pe care-l purta în inima sa. Şi totuși, acesta era mesajul pe care dușmanii lui Hristos amenințau să-l distrugă. "Cei care-L amenință pe Dumnezeu cu forța, de forță vor pieri. lute și de nestăvilit."

De două mii de ani, soldații creștini își apărau credința împotriva celor care încercau s-o sugrume. Iar în această seară, Silas fusese chemat la luptă.

Pansîndu-şi rănile, îmbrăcă roba cu glugă, lungă pînă la glezne. Era simplă, din lînă neagră, accentuîndu-i albul pielii şi al părului. După ce-şi înfăşură brîul în jurul mijlocului, îşi trase gluga pe cap şi se studie în oglindă. "Roata s-a pus în mişcare."

6

După ce reuşise să treacă pe sub grilajul de siguranță, Robert Langdon avea în față culoarul lung și adînc al Marii Galerii. Pe ambele sale laturi, zidurile se înălțau pînă la zece metri, dispărînd parcă în întunericul de sus. Licărirea roșiatică a luminilor de serviciu proiecta o aură nefirească asupra zecilor de Tiziano, da Vinci sau Caravaggio. Naturi moarte, scene religioase și peisaje completau seria de portrete ale nobililor și politicienilor de demult.

Deşi în Marea Galerie erau expuse cele mai celebre opere ale maeştrilor italieni, mulţi vizitatori considerau că principala atracţie era, de fapt, podeaua de parchet. Construită din dale de stejar dispuse în diagonală astfel încît creau un ameţitor tipar geometric, podeaua crea o efemeră iluzie optică — o reţea multidimensională care le oferea vizitatorilor impresia că plutesc prin galerie pe o suprafaţă în continuă schimbare.

Privind la rîndul lui pardoseala, Langdon zări un obiect la numai cîţiva metri spre stînga, înconjurat de o bandă cu însemnele poliţiei. Uluit, profesorul se răsuci spre Fache:

— Acela de acolo, de pe podea... e un *Caravaggio?*

Căpitanul încuviință fără să-l privească.

Tabloul valora probabil peste două milioane de dolari, și totuși zăcea pe jos, ca un afiș rupt.

— Ce mama dracului caută acolo, pe podea?

Fache se încruntă, deloc impresionat de iritarea lui

— Ne aflăm la locul unei crime, domnule Langdon. Nu am atins nimic. Tabloul a fost smuls de pe perete de custode; aşa a activat sistemul de securitate.

Langdon privi în urmă, spre grilajul de oțel, încercînd să-și dea seama ce se întîmplase de fapt.

— Custodele a fost atacat în biroul său, s-a refugiat în Marea Galerie şi a activat grilajul de securitate smulgînd pictura aceea de pe perete. Grilajul a căzut instantaneu, împiedicînd orice acces în interior. Aceasta este unica uşă de intrare sau ieşire din această galerie.

Profesorul nu înțelesese foarte bine.

— Deci custodele şi-a blocat de fapt atacatorul în interiorul Marii Galerii? Fache clătină din cap.

— Grilajul I-a separat pe Saunière de cel care I-a atacat. Ucigaşul a fost încuiat acolo, pe culoar, şi I-a împuşcat pe Saunière printre gratii.

Căpitanul îi arătă o etichetă portocalie ce atîrna de una dintre barele porții pe sub care trecuseră:

— Echipa PTS a identificat resturi de la un foc de armă. Asasinul a tras prin grilaj. Saunière a murit aici, înăuntru, singur.

Lui Langdon îi reveni în minte fotografia cadavrului. "Spuneau că el însuşi şi-a făcut ce şi-a făcut." Privind nesfirşitul culoar ce se întindea în faţă, întrebă nedumerit:

— Şi unde e cadavrul?

Fache îşi îndreptă cravata prinsă în acul cruciform şi o luă înainte.

— După cum probabil știți, Marea Galerie este lungă.

Lungimea exactă — dacă își amintea el bine — era de aproximativ o jumătate de kilometru. La fel de impresionantă era și lățimea ei, în care ar fi încăput cu uşurință două trenuri așezate unul lîngă altul. Centrul culoarului era marcat de diverse statui sau urne de porțelan, care constituiau totodată o elegantă modalitate de a împărți în două fluxul de vizitatori.

Tăcut, Fache mergea cu paşi repezi pe partea dreaptă a galeriei, cu ochii aţintiţi drept înainte. Profesorului i se părea aproape o lipsă de respect să fie gonit aşa printre atîtea capodopere, fără a avea timp să le arunce măcar o privire.

"Oricum, n-aş vedea mai nimic în lumina asta!" îşi spuse.

Lumina palidă îi stîrnea amintiri neplăcute despre o experiență similară din Arhivele Secrete ale Vaticanului. Aceasta era o a doua paralelă tulburătoare cu evenimentele în care era cît pe ce să-și piardă viața cu un an în urmă. Gîndul îi zbură din nou la Vittoria; nu se mai gîndise la ea de luni de zile. Aproape că nu-i venea să creadă că trecuse abia un an de atunci; parcă se scurseseră decenii. Totul părea să se fi petrecut cîndva, într-o altă viață. Ultima dată primise vești de la Vittoria în decembrie — o vedere în care îl anunța că pleacă în Java pentru a-și continua cercetările despre fizica interconexiunilor... ceva cu utilizarea sateliților pentru a urmări migrațiile bancurilor de pisici de mare. Profesorul nu-și făcuse niciodată iluzii că o femeie precum Vittoria ar fi putut trăi alături de el într-un campus universitar, dar povestea din Roma născuse în sufletul lui un sentiment special, o pasiune pe care niciodată nu-și imaginase că ar putea-o simți. Preferința lui dintotdeauna pentru viața de burlac și pentru libertatea pe care i-o oferea fusese zdruncinată din temelii... înlocuită parcă de un gol neașteptat, care crescuse de anul trecut pînă acum.

Căpitanul continua să meargă în ritm susținut, și totuși încă nu se vedea nici un cadavru.

- A ajuns Jacques Saunière atît de departe?
- Victima a fost împuşcată în stomac. Moartea a fost una lentă; agonia a durat, poate, mai mult de cincisprezece sau douăzeci de minute. În mod evident, domnul Saunière a fost un om cu o mare forță psihică.

Langdon îl privi uluit:

- Cincisprezece minute a durat pînă cînd a reuşit echipa de pază să ajungă aici?
- Fireşte că nu. Securitatea a răspuns imediat după ce s-a declanşat alarma, dar a găsit Marea Galerie blocată. Prin grilaj auzeau cum cineva se mişcă la celălalt capăt al culoarului, dar nu puteau să vadă cine e. Au strigat, dar n-au primit nici un răspuns. Presupunînd că ar putea fi doar un infractor, au urmat litera regulamentului și au anunțat Poliția Judiciară. Noi am fost pe

poziții în cincisprezece minute. Cînd am ajuns, am ridicat grilajul atît cît să putem trece pe sub el și am trimis înăuntru doisprezece agenți înarmați, care au măturat întreaga lungime a galeriei, în încercarea de a-l prinde pe intrus.

— Şi?

— Şi n-au găsit pe nimeni înăuntru. Doar..., adaugă Fache arătînd cu degetul undeva, în față. Doar pe el.

Langdon urmări cu privirea direcţia indicată. La început, crezu că îi arată statuia de marmură din mijlocul galeriei. Însă, cînd se apropie, reuşi treptat să distingă ceea ce se afla după sculptură. La vreo treizeci de metri distanţă, un singur bec suspendat pe un suport portabil forma pe podea o pată albă de lumină. În centrul acesteia, ca o insectă expusă la microscop, trupul custodelui zăcea gol pe parchetul de stejar.

— Aţi văzut fotografia, spuse Fache, deci imaginea n-ar trebui să fie o surpriză pentru dumneavoastră.

Langdon simţi cum un fior de gheaţă îi urca pe coloana vertebrală, în faţa ochilor avea una dintre cele mai stranii privelişti pe care îi fusese dat să le vadă vreodată.

Cadavrul livid al lui Jacques Saunière zăcea pe podea, exact așa cum fusese imortalizat în fotografie. În timp ce stătea aplecat asupra lui, încruntat în lumina aspră a becului, Langdon își aminti că omul își petrecuse ultimele minute din viață poziționîndu-și trupul în acest mod bizar.

Saunière se ţinea destul de bine pentru vîrsta lui... iar acum întreaga sa musculatură era perfect vizibilă. Îşi scosese absolut toate hainele, le aşezase împăturite pe podea şi apoi se aşezase cu faţa în sus în centrul galeriei, perfect poziţionat în lungul axei încăperii. Braţele şi picioarele îi erau întinse în lături, ca acelea ale unui copil care încearcă să facă un îngeraş în zăpadă... sau poate ca ale unui om sfîrtecat în patru de cine ştie ce forţă invizibilă.

Chiar sub stern, o pată purpurie marca locul prin care pătrunsese glonţul. Rana care sîngerase surprinzător de puţin, lăsase în urmă doar o bălticică închegată.

Arătătorul mîinii stîngi a custodelui era, de asemenea, mînjit de sînge, de parcă ar fi fost înmuiat în rana sîngerîndă, pentru a crea cel mai bizar aspect al acestei imagini macabre; folosindu-şi propriul sînge în chip de cerneală şi abdomenul drept pînză, Jacques Saunière îşi desenase pe piele un simbol simplu — cinci linii drepte, care se intersectau formînd o stea cu cinci colţuri.

"Pentagrama."

Steaua de sînge, cu centrul în dreptul ombilicului, dădea cadavrului un aer grotesc. Fotografia fusese cutremurătoare, dar acum, văzînd scena cu propriii ochi, Langdon se simțea din ce în ce mai tulburat.

"Omul și-a făcut asta cu mîna lui!"

— Domnule Langdon!

Fache îl fixa din nou cu privirile sale întunecate.

— Este o pentagramă, răspunse el, vocea sunîndu-i cavernoasă sub bolţile înalte. Unul dintre cele mai vechi simboluri de pe Pămînt. Folosit cu peste patru mii de ani înaintea lui Hristos.

— Şi ce înseamnă?

Profesorul ezita întotdeauna cînd i se punea o întrebare de genul ăsta. Era ca și cum ar fi încercat să-i explice cuiva ce anume trebuie să-i sugereze o melodie; pentru fiecare individ, semnificația era alta; gluga albă ca a membrilor Ku Klux Klan-ului simboliza ură și rasism în Statele Unite, dar în

Spania avea o puternică semnificație religioasă.

- Simbolurile au semnificații diferite în funcție de circumstanțe, răspunse în cele din urmă. În esență, pentagrama este un simbol religios păgîn. Fache încuviință:
 - Adorarea diavolului.
- Nu, îl corectă profesorul, dîndu-şi seama ca ar fi trebuit să-şi aleagă mai atent cuvintele. În zilele noastre, termenul "păgîn" a devenit aproape sinonim cu divinizarea diavolului o eroare gravă. Cuvîntul provine, de fapt, din latinescul *paganus*, care însemna locuitor al zonelor rurale. "Păgînii" erau, de fapt, țăranii needucaţi, care practicau vechea religie întîlnită la ţară: a venerării naturii. Atît de mare era teama Bisericii de cei care locuiau în *villes*, încît banalul termen "sătean" *vilain* a ajuns să definească un suflet ticălos.
- Pentagrama, îi explică Langdon, este un simbol precreştin asociat cu venerarea naturii. Anticii considerau că lumea are două componente cea masculină și cea feminină. Zeii și zeițele lor colaborau pentru a menține echilibrul de forțe. Yin și yang. Cînd masculinul și femininul se aflau în echilibru, în lume domnea armonia; dezechilibrul lor ducea la haos. Pentagrama, continuă el arătînd spre abdomenul lui Saunière, este reprezentativă pentru componenta feminină a tuturor lucrurilor un concept pe care istoricii religiei îl numesc "femininul sacru" sau "Zeiţa". În mod cert, Saunière știa aceste lucruri.
- Adică el şi-a desenat pe stomac simbolul unei zeiţe?
 Într-adevăr, acest lucru era ciudat; Langdon nu putea decît să o recunoască.
- În sensul său de bază, pentagrama o simbolizează pe Venus, zeiţa iubirii sexuale şi a frumuseţii.

Fache aruncă o privire spre cadavru și mormăi ceva.

— Religiile antice se bazau pe ordinea divină a naturii, continuă profesorul. Zeiţa Venus şi planeta cu acelaşi nume constituiau o entitate unică. Zeiţa îşi avea locul ei pe cerul nopţii şi era cunoscută sub mai multe nume — Venus, Steaua Răsăritului, Iştar, Astarte, toate constituind concepte feminine pline de forţă, în relaţie cu natura şi cu Pămîntul-Mamă.

Căpitanul părea mai tulburat acum decît la început, de parcă ar fi preferat ideea venerării diavolului.

Langdon hotărî să nu-i mai povestească şi despre cea mai uimitoare trăsătură a pentagramei, respectiv originea *grafică* a legăturii sale cu zeiţa Venus. În tinereţe, pe cînd studia astronomia, aflase cu uimire că planeta Venus schiţa la fiecare opt ani un pentagon *perfect* pe ecliptică. Atît de surprinşi au fost anticii de acest fenomen, încît Venus şi pentagrama ei au devenit simbolurile perfecţiunii, frumuseţii şi ale caracteristicilor ciclice ale iubirii sexuale. Ca un tribut adus acestei planete, grecii foloseau ciclul ei de opt ani pentru a desemna momentul în care începeau Jocurile Olimpice. În prezent, puţini oameni ştiu că acest interval de patru ani între două ediţii ale Jocurilor corespunde ciclului planetei Venus. Şi mai puţini ştiu însă că steaua cu cinci colţuri urma să fie sigla oficială a Jocurilor Olimpice, dar a fost înlocuită în ultimul moment cu cele cinci cercuri întrepătrunse, care ilustrează mai sugestiv spiritul de armonie al jocurilor.

— Domnule Langdon, interveni Fache brusc. Mi se pare evident că pentagrama se referă totodată și la diavol. Filmele *horror* americane o arată clar.

Langdon se încruntă. "Mulţumiri, Hollywood!" Steaua cu cinci colţuri

devenise nelipsită din filmele cu ucigași sataniști în serie și apărea de obicei scrijelită pe zidurile vreunui apartament, alături de alte simboluri presupus demonice. Profesorul se enerva întotdeauna cînd vedea simbolul folosit în contexte de genul ăsta, știind că originile sale reale erau, dimpotrivă, divine.

- Pot să vă asigur că, în ciuda celor văzute în filme, interpretarea demonică a pentagramei este incorectă din punct de vedere istoric. Semnificația feminină inițială este cea corectă, dar simbolismul său a fost pervertit în decursul secolelor. În acest caz, prin vărsare de sînge.
 - Nu sînt sigur că vă înțeleg.

Langdon se uită la crucifixul de la gîtul căpitanului, neștiind prea bine cum să continue.

- Biserica, domnule! Simbolurile au perenitatea lor, dar semnificaţia pentagramei a fost alterată de Biserica Romano-Catolică în vremea începuturilor sale. În cadrul campaniei duse de Vatican pentru a eradica religiile păgîne şi a converti masele la creştinism, Biserica a lansat o acţiune de defăimare a zeităţilor păgîne, acuzîndu-le că folosesc simboluri demonice.
 - Vă ascult, continuați !
- Metoda este frecvent utilizată în perioade de tulburări sociale. Puterea nou-creată preia simbolurile existente și le alterează în timp, în încercarea de a le anula semnificația inițială. În "lupta" dintre simbolurile păgîne și cele creștine, primele au fost învinse; tridentul lui Poseidon a devenit furca diavolului, pălăria țuguiată a vraciului a fost transformată într-un simbol al vrăjitoarelor, iar pentagrama zeiței Venus a fost etichetată ca fiind un semn al diavolului. Din păcate, și structurile militare ale Statelor Unite au pervertit semnificația pentagramei, aceasta reprezentînd în prezent simbolul războiului. Steaua cu cinci colțuri este desenată pe fuzelajul bombardierelor și fixată pe epoleții generalilor.

"Cine să-și mai amintească de zeița dragostei și a frumuseții?!"

— Interesant. Şi poziţia cadavrului? Ce vă sugerează?

Profesorul ridică din umeri:

- Poziția nu face decît să evidențieze relația cu pentagrama și sacrul feminin.
 - Pardon? făcu Fache, încruntîndu-se.
- Este o replică. Repetarea unui simbol este cea mai simplă modalitate de a-i accentua semnificația. Jacques Saunière și-a poziționat propriul trup în forma unei stele cu cinci colțuri.

"Dacă o pentagrama e bună, două sînt excelente."

Căpitanul studie cele cinci colţuri reprezentate de capul şi membrele lui Saunière, după care își trecu din nou mîna prin părul des.

— Interesant punct de vedere! Dar *nuditatea*? îl întrebă după o clipă căpitanul, mîrîind iritat, ca și cum vederea trupului gol al unui bătrîn i-ar fi stîrnit repulsie. De ce și-a scos hainele?

"Asta e o întrebare al naibii de bună", își spuse Langdon. Se întrebase și el același lucru, încă de cînd văzuse fotografia. Cea mai plauzibilă explicație părea să fie aceea că trupul gol constituia o altă referire la Venus — zeița sexualității. Deși în cultura modernă asocierea dintre Venus și uniunea fizică a celor două sexe era mult estompată, un spirit critic și pasionat de etimologie nu putea să nu remarce relația dintre Venus și semnificația inițială a termenului "veneric". Profesorul hotărî însă că ar fi o mișcare mai înțeleaptă să nu mai pomenească și de acest aspect.

— Domnule Fache, nu vă pot spune în mod clar de ce Jacques Saunière şia desenat simbolul acela pe abdomen sau de ce şi-a poziționat trupul astfel. Ceea ce pot să vă spun sigur este că, pentru un om ca Saunière, pentagrama era un simbol al zeității feminine. Corelația dintre acest simbol și sacrul feminin este bine cunoscută de cei care studiază simbolistica și istoria artei.

- Bine. Şi faptul că şi-a folosit propriul sînge drept cerneală?
- În mod clar, nu avea altceva la dispoziţie.

Fache rămase pentru o clipă tăcut, apoi replică:

- De fapt, cred că a procedat astfel pentru ca poliția să urmeze anumite proceduri specifice.
 - Îmi pare rău, dar nu înțeleg.
 - Priviţi-i mîna stîngă!

Langdon studie braţul şi degetele custodelui, dar nu observă nimic deosebit. Nesigur, se învîrti în jurul cadavrului, apoi se ghemui lîngă el, pentru a-l vedea mai bine. Abia acum observă, surprins, că Saunière strîngea în palma strîngă un fel de marker cu vîrful gros.

— Îl avea în mînă atunci cînd l-am găsit, spuse Fache.

Căpitanul se apropie de o masă pliantă pe care se aflau numeroase instrumente, cabluri şi dispozitive electronice.

— După cum v-am spus, continuă căpitanul, în timp ce scotocea pe masă, am lăsat totul exact așa cum era. Cunoașteți acest tip de creion?

Langdon îngenunche pentru a privi mai îndeaproape eticheta markerului: STYLO DE LUMIÈRE NOIRE.

Mirat, își ridică privirea spre Fache.

Pixul cu lumină neagră era un instrument specializat, creat iniţial pentru uzul muzeelor, al restauratorilor şi al poliţiei, pentru a face cîte un semn invizibil pe diferite obiecte. Pixul scria cu o cerneală fluorescentă, necorozivă, pe bază de alcool, care devenea vizibilă numai la o sursă de lumină neagră. În zilele noastre, personalul de întreţinere din muzee avea în dotare astfel de pixuri, pentru a face semne invizibile pe ramele tablourilor ce trebuiau restaurate.

Cînd Langdon se ridică, Fache se apropie de bec şi-l stinse. Galeria se cufundă într-un întuneric deplin.

În primele secunde, profesorul nu văzu nimic; treptat, silueta căpitanului începu să se contureze, iluminată într-un purpuriu strălucitor. În mînă ţinea un fel de lanternă ce-l învăluia într-o aură violetă.

— După cum probabil ştiţi, spuse Fache, poliţia utilizează o sursă de lumină neagră pentru a căuta urme de sînge şi de alt tip la locul crimei. Aşa că vă puteţi imagina cît de suprinşi au fost atunci cînd...

Brusc, își întrerupse fraza și îndreptă lanterna spre cadavru.

Langdon făcu un pas înapoi, șocat.

Inima începu să-i bată frenetic la vederea bizarei imagini de pe podea. Scrijelite cu litere de mînă, ultimele cuvinte ale custodelui licăreau vineţii lîngă cadavru. Fără a-şi putea lua ochii de la textul tremurător, în lumina lanternei profesorul simţi cum ceaţa care învăluia toate evenimentele acestei nopţi devenea tot mai groasă.

Citind mesajul încă o dată, se întoarse spre Fache:

— Ce dracu vrea să însemne asta?

Ochii căpitanului sclipeau alburii:

— Aceasta este întrebarea, monsieur, la care trebuie să răspundeți dumneavoastră.

aplecat asupra unei console audio așezate pe imensul birou al custodelui. Dacă nu ţinea seama de ciudata machetă a cavalerului medieval ce părea că se holbează la el de pe colţul biroului, Collet se simţea confortabil aici. Îşi aşeză mai bine căştile pe urechi şi verifică setările sistemului de înregistrare. Totul era perfect. Microfoanele funcţionau fără greş, iar transmisia audio era cît se poate de clară.

"Le moment de vérité", glumi el, ca pentru sine.

Surîzînd, închise ochii şi se lăsă pe spătarul scaunului, pentru a se delecta cu restul conversației din Marea Galerie.

7

Modesta locuință din cadrul bisericii Saint-Sulpice se afla la etajul al doilea al lăcașului de cult, în stînga stranei corului. Cele două cămăruțe cu pardoseală de piatră și cîteva piese de mobilier erau casa surorii Sandrine Bieil de mai bine de zece ani. Oficial, dacă întreba cineva, locuia la mînăstirea din apropiere, dar prefera totdeauna liniștea bisericii, unde își amenajase un sălaș confortabil, cu un pat, un telefon și o plită electrică.

În calitatea ei de *conservatrice d'affaires* a bisericii, sora Sandrine avea datoria să supravegheze toate aspectele nereligioase ale activității bisericii — administrație, personal, securitatea clădirii după programul de vizitare și asigurarea proviziilor necesare, precum vinul și prescura de împărtășanie.

În seara aceasta, adormită în patul ei micuţ, se trezi brusc atunci cînd auzi sunetul strident al telefonului. Obosită, ridica receptorul:

- Soeur Sandrine. Eglise Saint-Sulpice.
- Buna seara, soră, spuse un bărbat în franceză.

Sora Sandrine se ridică în capul oaselor. "Cît o fi ceasul?" Deşi recunoscuse glasul superiorului său, era uimită, fiindcă în cincisprezece ani, n-o sunase niciodată în timpul nopții. Abatele era un om extraordinar de pios, care se culca în fiecare zi imediat după slujba de seară.

- Îmi cer scuze dacă te-am trezit, soră, spuse acesta pe un ton extenuat și totodată iritat. Trebuie să-ţi cer un serviciu. Tocmai am primit un telefon de la un influent episcop american. Poate că ai auzit de el... Manuel Aringarosa.
 - Cel care conduce Opus Dei?

"Firește că am auzit de el! Cine din Biserica n-a auzit?"

Ordinul conservator al lui Aringarosa devenise foarte puternic în ultimii ani; ascensiunea sa începuse brusc, în 1982, cînd Ioan Paul al II-lea ridicase, în mod neașteptat, Opus Dei la rangul de congregație personală a papei, aprobînd în mod oficial toate practicile sale. Evenimentul se petrecuse în același an în care secta transferase aproape un miliard de dolari în conturile Institutului pentru Activitate Religioasă din subordinea Vaticanului — altfel spus Banca Vaticanului — salvîndu-l astfel de la un iminent faliment. Urmase o a doua manevră care stîrnise suspiciuni: papa îl plasase pe fondatorul Ordinului Opus Dei în fruntea listei de sanctificări, reducînd obișnuita perioadă de așteptare de la aproape un secol la numai douăzeci de ani. Sorei Sandrine i se părea cam suspectă aceasta ascensiune bruscă, dar nu era ea omul care să discute deciziile Sfîntului Scaun.

— Episcopul Aringarosa mi-a telefonat pentru a-mi solicita o favoare, reluă abatele cu nervozitate în glas. Unul dintre membrii Ordinului său se află în Paris în seara aceasta...

Cînd auzi neobișnuita cerere a prelatului, sora Sandrine făcu ochii mari.

- Vreţi să spuneţi că acel călugăr din Ordinul Opus Dei nu poate aştepta pînă mîine dimineaţa?
- Mă tem că nu. Avionul său decolează foarte devreme și omul și-a dorit dintotdeauna să viziteze Saint-Sulpice.
- Dar biserica este mult mai interesantă la lumina zilei! Razele soarelui filtrate prin oculus, umbrele lăsate pe cadranul solar... astea sînt lucrurile pentru care merită să vezi Saint-Sulpice!
- Soră, sînt de acord cu dumneata. Aş considera însă că mi-ai face o favoare personală dacă i-ai permite să intre în biserică în noaptea aceasta. E bine dacă ajunge acolo pe la... ora unu, să spunem? Adică peste douăzeci de minute?

Sora Sandrine se încruntă:

— Desigur. Va fi plăcerea mea! Abatele îi mulțumi și închise.

Nedumerită, călugărita mai zăbovi cîteva clipe în așternut, bucurîndu-se de căldura lui, încercînd să-și alunge somnul. La cei șaizeci de ani ai săi trupul nu se mai trezea atît de uşor şi de repede ca înainte, deşi telefonul primit în această seară îi pusese sîngele în mișcare. Totdeauna avusese un sentiment neplăcut cînd auzea de Opus Dei. Pe lîngă faptul că aplica neobisnuitul ritual al mortificării corporale, ordinul avea idei medievale pentru a folosi un termen blînd — cu privire la femei. Sora Sandrine aflase cu uluire că membrele congregației erau silite să facă pe gratis curățenie în camerele bărbaților, în vreme ce aceștia asistau la slujbă; în plus, ele dormeau direct pe podeaua de lemn, pe cînd ei aveau saltele de paie; iar, ca o penitență suplimentară pentru păcatul originar, femeile erau obligate să suporte "doze" mai mari de mortificare corporală. Se părea că înghițitura pe care o luase Eva din mărul cunoașterii era un păcat pe care femeile aveau datoria să-l ispășească pentru vecie. Din nefericire, în vreme ce aproape toți catolicii se aflau pe calea cea bună cu privire la respectarea drepturilor femeilor, Opus Dei alesese directia total opusă. Cu toate acestea, sora Sandrine nu putea nesocoti ordinele superiorilor.

Coborîndu-şi cu greu picioarele din pat, se ridică încet, pătrunsă de frigul ce venea din piatra rece pe care călcă. O dată cu frigul simţit, inima îi fu strînsă de o ciudată tulburare.

"Intuiție feminină?"

În liniştea vieţii de mînăstire, sora Sandrine învăţase să-şi aline sufletul ascultînd vocile acelea mititele din inima ei. În seara aceasta însă, vocile erau la fel de tăcute ca şi biserica pustie.

8

Langdon nu-şi putea lua ochii de la textul purpuriu, scrijelit pe podeaua galeriei. Ultimele cuvinte ale lui Jacques Saunière erau cel mai straniu mesaj de adio pe care și l-ar fi putut imagina cineva:

"13-3-2-21-1-1-8-5 O, DRACONIAN DEVIL! OH, LAME SAINT!" Deşi n-avea nici cea mai vagă idee ce ar putea să însemne, Langdon înțelegea acum de ce credea Fache că pentagrama se referea la adorarea diavolului.

O, Draconian devil! — "O, diavol draconic!"

Saunière le lăsase în urmă o referire literală la Satana. La fel de bizară era si seria de numere.

- Seamănă oarecum cu un cifru numeric.
- Da, îi replică Fache. Criptografii noștri lucrează deja la el. Credem că numerele reprezintă un indiciu referitor la cel care l-a asasinat. Poate un număr de telefon sau un ciudat cod social de identificare. Dumneavoastră vi se pare că au o semnificație simbolică?

Langdon se uită din nou la seria de cifre, convins că ar avea nevoie de ore întregi pentru a-i desluşi înțelesul simbolic — dacă exista vreunul. Lui i se păreau cifre alese la voia întîmplării. Era obișnuit cu progresiile simbolice care aveau un oarecare sens, dar aici totul — pentagrama, textul, numerele — totul părea disparat.

— Aţi afirmat mai devreme, spuse Fache, că în acest fel Saunière a intenţionat să transmită un mesaj... despre venerarea zeiţei sau ceva de genul ăsta. Vi se pare că textul se încadrează în acest context?

Profesorul știa că întrebarea era una retorică. Bizarul mesaj nu se potrivea cîtuşi de puţin cu scenariul pe care îl descrisese el, despre venerarea divinităţii feminine.

Oh, lame saint! — "Oh, sfînt schilod!"

— Textul pare că acuză pe cineva. Nu vi se pare? întrebă căpitanul. Langdon încercă să-și imagineze ultimele minute de viață ale custodelui, singur în Marea Galerie, știind că urmează să moară. Părea logic.

- O acuzație la adresa celui care l-a ucis, probabil.
- Datoria mea, desigur, este aceea de a identifica persoana respectivă. Permiteţi-mi să vă întreb ceva, domnule Langdon: dumneavoastră, lăsînd la o parte numerele, ce anume vi se pare cel mai ciudat în acest mesaj?

"Cel mai ciudat?" Un muribund se baricadase singur în galerie, îşi desenase pe burtă o pentagramă şi scrisese o acuzaţie misterioasă pe podea. Ce în toate astea *nu* era ciudat?

— Cuvîntul "draconic"? se hazardă el, spunîndu-i primul lucru care-i trecu prin minte.

De altfel, era sigur că nici unui om care era în pragul morții nu-i zbura gîndul către Draco — crudul politician din secolul al şaptelea înainte de Hristos.

- "Diavol draconic" îmi pare o exprimare ciudată, adăugă el.
- *Draconic?* întrebă Fache pe un ton din care răzbătea o oarecare nerăbdare. Nu cred că modul de exprimare al custodelui este problema principală aici!

Profesorul nu era sigur ce voia să spună căpitanul, însă bănuia că Draco și cu Fache s-ar fi înțeles de minune.

- Saunière era francez, continuă căpitanul pe un ton categoric. Locuia în Paris. Şi, cu toate astea, a ales să scrie acest mesaj...
 - În engleză.

Acum înțelegea la ce se referise Fache.

— *Précisément.* Aveţi idee de ce?

Langdon știa că Saunière vorbea o engleză impecabilă; totuși, n-ar fi putut spune de ce preferase bătrînul să-și scrie ultimele cuvinte în aceasta limbă. Ridică din umeri. Căpitanul arătă din nou spre pentagrama de pe abdomenul mortului.

— Chestia aceea nu are nimic de-a face cu venerarea diavolului? Sînteţi sigur?

În acest moment, profesorul nu mai era sigur de nimic.

- Simbolistica și textul nu par să coincidă. Îmi pare rău că nu vă pot ajuta.
 - Poate că asta va mai clarifica puţin lucrurile.

În timp ce spunea aceste cuvinte, Fache se îndepărtă de cadavru şi ridică din nou lanterna cu lumină neagră, lăsînd fasciculul să acopere o suprafață mai mare.

Spre uimirea lui Langdon, un alt cerc tremurat apăru în jurul cadavrului. Probabil că Saunière se așezase pe podea și schiţase mai multe arce lungi cu pixul special, care se închideau într-un cerc complet.

Într-o fracțiune de secundă, totul deveni foarte clar:

— Omul Vitruvian! spuse el cu suflarea tăiată.

Saunière crease o replică în mărime naturală al celui mai cunoscut desen al lui Leonardo da Vinci.

Considerat în Renaştere cea mai corectă reprezentare a corpului omenesc, din punct de vedere anatomic, *Omul Vitruvian* a devenit un laitmotiv al culturii moderne, apărînd pe afișe, postere și tricouri în lumea întreagă. Desenul consta într-un cerc perfect în care era înscris un nud bărbătesc... cu braţele și picioarele întinse în lateral.

Da Vinci! Langdon era uluit. Intenţia lui Saunière devenise evidentă. În ultimele clipe ale vieţii, custodele îşi scosese toate hainele şi îşi dispusese trupul într-o copie fidelă a Omului Vitruvian.

Cercul era elementul critic. Un simbol feminin al protecţiei, cercul desenat în jurul trupului gol întregea mesajul lui da Vinci — armonia dintre masculin şi feminin. Acum apărea însă o altă întrebare: *de ce* dorise Saunière să imite acel desen celebru?

— Domnule Langdon, spuse Fache, nu mă îndoiesc că un om ca dumneavoastră cunoaște atracția lui Leonardo da Vinci către științele oculte.

Profesorul era surprins de cunoştinţele căpitanului în ceea ce-l privea pe da Vinci; pe de altă parte, aşa se explicau suspiciunile sale referitoare la venerarea diavolului. Leonardo constituise întotdeauna un subiect de studiu dificil pentru istoricii de artă, mai cu seamă pe fondul tradiţiei creştine. În ciuda geniului său vizionar, artistul fusese un homosexual declarat şi un adorator al ordinii divine a naturii, ambele plasîndu-l într-o poziţie de veşnic păcătos. În plus, excentricităţile sale îi conferiseră, într-adevăr, o aură demonică: da Vinci obişnuia să dezgroape cadavre pentru a studia anatomia umană; ţinea jurnale misterioase, redactate într-un ilizibil scris invers; credea că posedă secretul alchimic de transformare a plumbului în aur şi chiar că-L poate păcăli pe Dumnezeu, creînd un elixir care era capabil să amîne moartea; pe de altă parte, printre invenţiile sale s-au numărat arme şi instrumente de tortură oribile pe care nimeni, înaintea lui, nu şi le-a putut imagina.

"Neînțelegerea adecvată duce la neîncredere", își spuse profesorul în sinea sa.

Numărul uriaş de opere de artă creştină n-a făcut decît să accentueze reputația de ipocrit spiritual. Acceptînd sute de comenzi foarte profitabile din partea Vaticanului, Leonardo a pictat lucrări pe teme creştine nu ca pe o expresie a propriilor convingeri, ci pur şi simplu ca pe o afacere, o modalitate de a-şi asigura un trai îndestulat, luxos. Din nefericire, artistul era un farsor

care se amuza adesea muşcînd pe furiş mîna care îl hrănea. În multe dintre picturile sale religioase, el a introdus simboluri ascunse, cîtuşi de puţin creştine — un tribut adus propriilor sale credinţe şi un subtil bobîrnac în nasul Bisericii. Langdon susţinuse odată o conferinţă la National Gallery, în Londra, cu tema: "Viaţa secretă a lui Leonardo: simbolismul păgîn în arta creştină".

— Vă înțeleg îngrijorarea, răspunse, dar da Vinci nu a practicat niciodată vreo știință ocultă. Era un spirit de excepție, mereu în conflict cu Biserica...

În timp ce rostea aceste cuvinte, o idee ciudată îi veni în minte. Privi din nou la mesajul înscris pe podea: "O, diavol draconic. Oh, sfînt schilod!"

— Aşadar? insistă Fache.

Profesorul își cîntări cu grijă cuvintele:

— Mă gîndeam că ideologia spirituală a lui Saunière era puternic înrudită cu aceea a lui da Vinci şi că amîndoi erau frustraţi de faptul că Biserica a eliminat sacrul feminin din religia modernă. Poate că, imitînd un celebru desen al lui Leonardo, custodele a vrut doar să exprime preocuparea lor comună referitoare la demonizarea divinităţii feminine în credinţa modernă.

Privirea lui Fache se aspri:

— Credeţi că la Biserica s-a referit Saunière atunci cînd a folosit expresiile "sfînt schilod" şi "diavol draconic"?

Era o explicație cam trasă de păr, Langdon trebuia să recunoască acest lucru și totuși pentagrama părea că susține într-un anume fel această idee.

- Nu vreau să spun decît că domnul Saunière şi-a petrecut întreaga viață studiind istoria divinităților feminine şi că nimeni nu a făcut mai multe eforturi pentru a şterge aceasta istorie decît Biserica Catolică. Mi se pare credibil că, în mesajul său de adio, custodele a ales să-şi exprime această dezamăgire.
- Dezamăgire?! izbucni Fache pe un ton deja ostil. Mesajul ăsta pare mai degrabă unul *furios* decît unul dezamăgit, nu credeţi?

Langdon ajunsese la capătul răbdării:

- Căpitane, mi-ai cerut să-ţi spun părerea mea cu privire la ce anume a încercat Saunière să transmită şi asta e tot ce pot să-ţi răspund în acest moment.
- Că totul e o acuzație adusă Bisericii? Fache vorbea acum printre dinți, de parcă abia își mai putea descleșta maxilarele. Domnule Langdon, am văzut mulți morți în viața mea și vreau să-ți spun ceva: cînd un om e ucis de un altul, nu cred că ultimul lui gînd este acela de a scrie o obscură declarație spirituală pe care nimeni să n-o poată înțelege. Eu zic că, în ultimele lui clipe, omul se gîndește la un singur lucru. Vocea joasă a lui Fache șuieră prin aer ca o lamă: *La vengeance*. Cred că Saunière a scris aceste cuvinte pentru a ne spune cine l-a ucis.

Langdon se holbă la el:

- Dar asta n-are nici un sens!
- Nu?
- Nu! replică el, obosit și iritat. Mi-ați spus că Saunière a fost atacat în biroul său de cineva pe care se pare că l-a invitat chiar el acolo.
 - Da.
 - Aşadar, sînt îndreptățit să cred că victima îl cunoștea pe atacator. Căpitanul încuviință:
 - Continuaţi, vă rog.
- Şi dacă *îl cunoștea* pe cel care l-a ucis, ce fel de acuzație este asta? Un cod numeric?! Sfinți schilozi?! Diavoli draconici?! O pentagramă pe stomac?! Totul e prea încifrat!

Fache se încruntă, de parcă la asta nu se gîndise pînă acum:

- S-ar putea să aveţi dreptate.
- Ţinînd seama de aceste circumstanţe, continuă profesorul, cred că, dacă ar fi vrut să spună cine l-a ucis, custodele ar fi scris pur şi simplu un nume.

La auzul acestor cuvinte, pe chipul lui Fache se lăţi, pentru prima dată de cînd se întîlniseră, un zîmbet plin de sine:

— Précisément, spuse el. Précisément.

"Surprind un maestru în acţiune", îşi spuse locotenentul Collet în timp ce asculta în căşti vocea căpitanului Fache. Agentul ştia că reuşite şi momente ca acesta îl ridicaseră pe şeful său pînă în vîrful ierarhiei din justiţia franceză.

"Fache izbîndeşte acolo unde nimeni altul nu îndrăzneşte."

Delicata artă de a-l lua pe celălalt pe departe, cu binişorul, și de a-l ademeni în plasa ta era de mult uitată în poliția modernă — un meșteșug care necesita o extraordinară încredere în propriile forțe în condiții de presiune sporită. Puțini oameni aveau sîngele rece necesar pentru acest tip de operațiune, dar Fache părea că s-a născut cu asta în sînge; reținerea și răbdarea de care putea să dea dovadă erau o chestiune de instinct pentru el.

În această seară îl stăpînea doar o hotărîre fermă, de parcă arestarea criminalului ar fi fost o chestiune de ordin personal. Instruirea agenților săi, cu o oră în urmă, fusese neobișnuit de concisă și de fermă. "Știu cine l-a ucis pe Jacques Saunière, le spusese Fache. Voi știți ce aveți de făcut. Fără greșeli în seara asta."

Şi pînă acum totul fusese fără greșeală.

Collet nu cunoștea încă dovezile care îl făceau pe șeful său atît de sigur, dar nu avea de gînd să pună la îndoială nici o secundă instinctele Taurului. Uneori, căpitanul dădea dovadă de o intuiție aproape supranaturală. "Dumnezeu îi șoptește la ureche", spusese la un moment dat un agent, după o impresionantă demonstrație a exactității celui de-al șaselea simț al șefului lor. "Trebuie să recunosc un lucru, își spuse Collet, dacă există un Dumnezeu, atunci Bezu Fache e, cu siguranță, unul dintre favoriții săi." Căpitanul participa la Sfînta Liturghie și se spovedea cu o regularitate zeloasă — mult mai des decît o făceau majoritatea numelor mari din dorința unor bune relații sociale. Cînd papa vizitase Parisul, cu cîțiva ani în urmă, Fache făcuse tot posibilul pentru a fi onorat cu o audiență. Acum, în biroul sau, trona la loc de cinste o fotografie a Taurului alături de papă.

Locotenentul își aminti un fapt ce i se păruse ușor ironic: una dintre rarele ieșiri în public ale căpitanului se concretizase în reacția virulentă pe care i-o stîrnise recentul scandal de pedofilie din sînul Bisericii Catolice. "Preoții ăștia ar merita să fie spînzurați de două ori!" declarase Fache. "O dată pentru crima lor împotriva copiilor, și a doua oară fiindcă au mînjit renumele Bisericii Catolice." Collet avusese strania impresie că a doua vină fusese cea care îl înfuriase mai tare pe bunul căpitan.

Întorcîndu-se acum la laptopul său, locotenentul se achită de cea de-a doua parte a responsabilităților care-i reveneau în această seară: sistemul de urmărire prin GPS. Pe monitor apăru un plan detaliat al Aripii Denon, o schemă structurala descărcată din baza de date a Biroului de Securitate a Luvrului. Parcurgînd din ochi labirintul de galerii și culoare, Collet găsi în cele din urmă ceea ce căuta.

Undeva, adînc în inima galeriei principale, clipea un punct roşu.

La marque.

Fache îşi ţinea prada din scurt în seara asta. O alegere înţeleaptă. Robert Langdon se dovedise un muşteriu pe măsură.

9

Pentru a fi sigur că discuţia sa cu domnul Langdon nu va fi întreruptă, Bezu Fache îşi închisese telefonul mobil. Din păcate, aparatul era un model scump, echipat cu linie radio dublă şi, în ciuda ordinelor sale, pe una dintre ele era acum apelat de agenţii săi.

— Capitaine?

Telefonul pîrîi, ca o staţie de emisie-recepţie.

Fache scrîşni din dinţi, turbat. Nu pricepea ce ar putea fi atît de important încît să-i fie întreruptă această *surveillance cachée,* mai cu seamă într-un moment atît de critic.

- Un moment, vă rog, i se adresă el lui Langdon. Apoi scoase telefonul din buzunar și apăsă o tastă.
- *Oui?*
- Capitaine, un agent du Département de Cryptographie est arrivé. Furia lui Fache dispăru într-o clipă. "Un specialist în criptografie?" Deşi nu era tocmai momentul potrivit, vestea îl bucura totuşi. După ce observase textul criptic scrijelit de Saunière pe podea, căpitanul trimisese fotografii de la locul crimei Departamentului de Criptografie, în speranța că un specialist de acolo va descifra ce anume voise Saunière să le transmită. Iar dacă acum sosise acest om, era clar că izbutiseră să descifreze mesajul.
- Deocamdată sînt ocupat, spuse Fache în telefon, tonul lui lăsînd clar să se înțeleagă că agentul depășise o limită bine stabilită. Spune-i criptografului să mă aștepte la postul de comandă. Voi vorbi cu el după ce voi termina aici.
 - Cu ea, îl corectă subalternul său. Este agentul Sophie Neveu.

"Telefonul ăsta mă amuză din ce în ce mai puţin, cu fiecare secundă care trece", îşi spuse Fache. Sophie Neveu era una dintre cele mai mari greşeli ale DCPJ. O tînără *déchiffreuse* din Paris care studiase criptografia în Anglia, la Royal Holloway, Sophie Neveu îi fusese aruncată lui pe cap cu doi ani în urmă, în urma politicii ministerului de a integra cît mai multe femei în poliţie. "Toate încercările astea ale ministerului de a respecta echitatea politică, susţinuse Fache, nu făceau decît să slăbească departamentul." Pe lîngă faptul că nu dispuneau de forţa fizică necesară muncii în poliţie, simpla prezenţă a femeilor în cadrul forţelor de ordine mai avea şi darul de a distrage atenţia colegilor bărbaţi. Şi spre iritarea lui, Sophie Neveu avea acest nefericit dar, cu vîrf şi îndesat...

La cei treizeci și doi de ani ai ei, afișa o tenacitate ce friza obstinația. În plus, preferințele vizibile pentru noile metode de decriptare învățate în școala britanică îi exasperau pe mai vîrstnicii ei colegi francezi. Iar pentru Fache, cel mai enervant era adevărul universal valabil că, într-un birou plin cu bărbați de vîrstă medie, o femeie tînără și atrăgătoare era o permanentă sursă de distragere a atenției de la sarcinile zilnice ale fiecăruia.

— Agentul Neveu a insistat asupra faptului că trebuie să vorbească imediat cu dumneavoastră, domnule căpitan, mai adăuga vocea de la telefon. Am încercat s-o opresc, dar a plecat deja spre Marea Galerie.

Fache făcu ochii mari:

— Sub nici o formă! Am spus foarte clar că...

Pentru o clipă, Robert Langdon avu impresia că Bezu Fache face un atac de apoplexie. Tocmai vorbea, cînd maxilarul îi încremeni și ochii i se bulbucară, gata să-i iasă din orbite. Privirea dură îi înțepenise pe ceva aflat, probabil, în spatele profesorului. Înainte de a apuca el să se întoarcă și să vadă ce este, vocea unei femei răsună în galerie:

— Excusez-moi, messieurs!

Langdon se întoarse pe călcîie şi văzu o tînără care se apropia cu paşi mari şi mişcări agile, emanînd parcă o hipnotică siguranță de sine. Îmbrăcată într-o jachetă lungă pînă la genunchi, bej, şi pantaloni mulați negri, părea a avea în jur de treizeci de ani şi era atrăgătoare. Părul des, roşcat, îi cădea pe umeri, încadrîndu-i chipul blînd. Spre deosebire de blondele fragile şi şterse din pozele ce decorau pereții dormitoarelor de la Harvard, femeia asta avea un aspect sănătos şi o frumusețe naturală ce arătau încredere în sine.

Spre surprinderea profesorului, tînăra veni direct la el și-i întinse mîna:

— *Monsieur* Langdon, sînt agentul Neveu de la Departamentul de Criptografie al DCPJ, spuse ea cu un uşor accent anglo-francez. Mă bucur să vă întîlnesc!

Langdon îi strînse mîna într-a lui şi, pentru o clipă, se simţi cufundat în privirea ei adîncă. Avea ochi verzi-măslinii, limpezi și pătrunzători.

Fache inspiră zgomotos, pregătindu-se cu siguranță pentru o morală tăioasă.

- Căpitane, se întoarse ea brusc, fără a-i lăsa timp să deschidă gura, îmi cer scuze pentru aceasta întrerupere, dar...
 - *Ce n'est pas le moment!* izbucni Fache.
- Am încercat sa vă contactez, continuă Sophie în engleză, din politețe pentru Langdon. Dar aveați telefonul închis!
- L-am închis dintr-un motiv bine întemeiat, îi şuieră căpitanul. Acum stau de vorbă cu domnul Langdon !
 - Am descifrat codul numeric, i-o trînti ea dintr-o dată.

Inima lui Langdon zvîcni. "A spart deja codul?"

Fache părea pentru moment derutat, neștiind ce să îi răspundă.

— Înainte de a vă explica însă, adăugă Sophie, am un mesaj urgent pentru domnul Langdon.

Chipul căpitanului se întunecă:

— Pentru domnul Langdon?

Ea încuviință și se întoarse spre el:

— Trebuie să contactați imediat Ambasada Americană, domnule Langdon. Trebuie să vă transmită urgent un mesaj din Statele Unite.

Entuziasmul care-l cuprinse cînd auzi despre codul descifrat pieri brusc, lăsînd loc unei îngrijorări evident. "Un mesaj din State'? Oare cine încearcă să mă contacteze? Doar cîţiva colegi de-ai mei ştiu că mă aflam la Paris."

Arcada proeminentă a lui Fache coborîse parcă și mai mult:

— Ambasada Americană? repetă el bănuitor. Cum au știut că domnul Langdon se află aici?

Sophie ridică din umeri:

- Se pare că au sunat la hotel și recepționerul le-a spus că domnul Langdon a fost ridicat de un agent al DCPJ.
 - Şi ambasada a luat legătura cu Departamentul de Criptografie?!
 - Nu, domnule! îi răspunse Sophie pe un ton ferm. Cînd am sunat eu la

centrala telefonică a DCPJ, încercînd să vă contactez pe dumneavoastră, miau spus că au un mesaj pentru domnul Langdon și m-au rugat să i-l transmit dacă ajung aici.

Fache se încruntă din nou şi părea chiar mai nedumerit decît la început, dar Sophie se întorsese deja spre profesor:

— Domnule Langdon, îi spuse ea în timp ce scotea din buzunar o foaie de hîrtie, acesta este numărul serviciului de mesagerie al Ambasadei Americane. Vă roagă să îi contactați cît mai repede posibil. În timp ce eu îi voi explica domnului căpitan ce-i cu acel cod, dumneavoastră trebuie să îi sunați, adăugă ea, fixîndu-l cu privirea.

Langdon studie hîrtia. Conţinea un număr de telefon din Paris, cu un interior alături.

— Mulţumesc, îi răspunse îngrijorat. Unde găsesc un telefon?

Sophie dădu să scoată un celular din buzunar, dar Fache se postă imediat între ei. Parcă era Vezuviul în prag de erupție. Fără a-și lua ochii de la ea, îi întinse profesorului telefonul său:

— Linia asta e sigură, domnule Langdon! Folosiţi-o cu încredere!

Dezorientat de furia cu care căpitanul o privea și jenat din cauza situației, profesorul luă aparatul. Imediat, Fache o înșfăcă de braţ și o trase doi metri mai departe, începînd să mormăie la ea, furios. Din ce în ce mai puţin încîntat de poliţistul francez, Langdon se întoarse cu spatele și formă numărul care era scris pe foaia de hîrtie.

Auzi cum sună.

O dată... de două ori... de trei ori...

În sfîrşit, cineva îi răspunse. Langdon se aştepta să audă vocea operatorului de la ambasadă, dar se pomeni ascultînd un mesaj înregistrat. Şi, ciudat, vocea i se părea cunoscută. Era a agentului Sophie Neveau.

— Bonjour, vous êtes bien chez Sophie Neveu. Je suis absente pour le moment, mais...

Nedumerit, profesorul se întoarse spre tînără:

- Mă scuzați, domnà Neveu! Cred că mi-ați dat...
- Nu, acela este numărul, i-o reteză ea de parcă ar fi știut dinainte. Ambasada are un sistem automat de preluare a mesajelor. Trebuie să formați un cod de acces pentru a vă asculta mesajele.
 - Dar...
 - Este codul acela de trei cifre de pe hîrtiuţa pe care v-am dat-o.

Langdon vru să-i explice bizara eroare, dar Sophie îl străfulgeră preţ de o secundă. Ochii ei verzi îl avertizau clar: "Nu pune întrebări! Fă ce ţi-am spus!" Uimit, Langdon formă interiorul: 454.

Vocea înregistrata a tinerei se întrerupse și un alt glas, cu tonuri electronice, rosti în franceză: "Aveți un mesaj nou." Dupa toate aparențele, 454 era codul de acces prin care Sophie Neveu își lua propriile mesaje de pe robotul telefonic.

"Ce naiba fac, ascult mesajele femeii ăsteia?"

În receptor se auzea o bandă care se derula. În cele din urmă, se opri și mesajul începu să curgă. Din nou, vocea era tot cea a lui Sophie Neveu. "Domnule Langdon" — se auzi o șoaptă temătoare — "*Nu* reacționa la acest mesaj. Ascultă-l în liniște. Ești în pericol. Urmează-mi indicațiile cu strictețe."

Silas era la volanul maşinii pe care Învăţătorul i-o pusese la dispoziţie, un Audi negru, şi admira Biserica Saint-Sulpice. Iluminate de jos de o serie de reflectoare, cele doua clopotniţe se înălţau ca nişte santinele în post, care vegheau masiva clădire. De o parte şi de alta a acesteia, o mulţime de metereze întunecate ţîşneau spre cer aidoma coastelor unui monstru adormit.

"Păgînii s-au folosit de Casa Domnului pentru a ascunde cheia de boltă." Frăția confirma în continuare legendara ei reputație: de înșelăciune și disimulare. Iar acum, Silas avea să caute cheia de boltă și să i-o înmîneze Învățătorului, recuperînd astfel ceea ce frăția furase cu mult timp în urmă de la cei drept-credincioși.

"Ce putere uriașă va dobîndi astfel Opus Dei!"

Parcînd maşina în Piaţa Saint-Sulpice, pustie la acea oră, Silas răsuflă adînc şi încercă să-şi limpezească mintea pentru ceea ce îl aştepta. Spinarea încă îl durea de la şedinţa de mortificare corporală de mai devreme, dar durerea fizică era floare la ureche pe lîngă chinurile prin care trecuse înainte ca Opus Dei să-l salveze.

Amintirile din acea vreme încă îl mai bîntuiau.

"Eliberează-te de ură", își ordona singur. "lartă-i pe cei care ți-au greșit." Privind turnurile de piatră ale bisericii, simți iarăși curentul acela familiar... forța aceea care îl tîra adesea înapoi în timp, încuindu-l iar în carcera primilor săi ani de viață. Amintirile năvăliră asupra lui așa cum o făceau totdeauna, ca o vijelie... duhoarea verzei putrede, putoarea morții, a urinei și a fecalelor umane... urletele de disperare purtate de vîntul aspru al Pirineilor și hohotele chinuite ale celor bătuți de soartă.

"Andorra"...

Muşchii i se încleştară, puternic.

Paradoxal, în ţărişoara aceea uitată de lume dintre Spania şi Franţa, pe cînd tremura în celula sa şi nu-şi dorea decît să moară cît mai repede, acolo venise salvarea sa.

Pe atunci, nu-și dăduse seama.

"Lumina venise la mult timp după tunet."

Pe vremea aceea nu-l chema Silas, dar nu-şi amintea nici ce nume îi dăduseră părinții lui. Plecase de acasă cînd avea şapte ani. Tatăl beţiv, un docher mătăhălos, scîrbit de venirea pe lume a unui fiu albinos, îşi bătea nevasta cu regularitate, învinuind-o pentru starea copilului. Cînd încerca să-i sară în apărare, băiatul era şi el bătut crunt.

Într-o noapte, după un scandal înfiorător, mama lui nu se mai ridicase de jos. Copilul îi veghease trupul fără viaţă, copleşit de vinovăţie, fiindcă îl lăsase s-o omoare.

"E vina mea!"

De parcă un demon îi pătrunsese în trup și-i dirija mișcările, băiatul se dusese în bucătărie și înșfăcase un cuţit de măcelar. Cu mișcările unui om nebun parcă, intrase în camera în care tatăl zăcea întins în pat, beat criţă. Fără un cuvînt, îl înjunghiase în spate. Tatăl răcnise de durere și încercase să se ridice, dar copilul îl lovise iar și iar, fără oprire, pînă ce în apartament se așternuse liniștea.

Fugise apoi de acasă, dar străzile Marsiliei i se păruseră la fel de neprimitoare. Înfățişarea sa neobișnuită îi alunga pe ceilalți copii ai străzii și băiatul se văzuse nevoit să trăiască singur, în beciul unei fabrici părăsite, mîncînd pește crud și fructele pe care izbutea să le fure. Singurii săi prieteni erau revistele mototolite pe care le găsea prin gunoaie și pe care învățase să citească. Cu timpul, crescuse și se împlinise. Pe la doisprezece ani, un alt vagabond — o fată care avea de două ori vîrsta lui — îl luase în rîs și încercase să-i fure mîncarea. O bătuse pînă ce o lăsase lată, aproape fără viață. Cînd îl ridicase, poliția îi dăduse un ultimatum: ori pleca din Marsilia, ori ajungea la casa de corecție.

Băiatul se mutase ceva mai jos pe coastă, la Toulon. Cu timpul, privirile compătimitoare ale celorlalţi se transformaseră în frică. Copilul devenise un tînăr puternic. Cînd treceau pe lîngă el, îi auzea murmurînd. "O stafie", şuşoteau ei, privindu-i pielea albă şi ochii măriţi de spaimă. "O stafie cu ochi roşii de drac!"

Şi chiar se simţea ca o stafie... transparentă... care plutea dintr-un port în altul.

Oamenii păreau să privească drept prin el.

La optsprezece ani, într-un alt port, pe cînd aştepta momentul potrivit pentru a fura o cutie de conserve de carne, îl prinseseră doi marinari. În timp ce îl băteau, le simțise duhoarea a bere, exact ca a tatălui său. Amintirile urii și fricii se năpustiseră asupra lui ca un monstru din adîncuri. Îi frînsese atunci gîtul primului marinar, cu mîinile goale, și numai sosirea poliției îl salvase pe celălalt să nu aibă aceeași soartă.

După două luni în lanţuri ajunsese la închisoarea din Andorra.

— *Eşti alb ca o fantomă,* îi strigau ceilalţi prizonieri pe cînd era dus spre celula lui, gol şi înfrigurat. *Mira el espectro!* Poate că stafia o să treacă drept prin zidurile astea!

În cei doisprezece ani care au trecut, carnea și trupul său se uscaseră și Silas știa că devenise transparent.

Sînt o stafie.

Sînt imaterial.

Yo soy un espectro... pálido como un fantasma... caminando este in undo a sol as.

Într-o noapte, Stafia se trezise în urletele celorlalţi condamnaţi. Nu ştia ce forţă invizibilă zgîlţîie podeaua pe care dormea şi nici ce mînă atotputernică dărîmă zidurile celulei sale, dar în clipa în care sărise în picioare, un bolovan uriaş se desprinsese din plafon şi se prăvălise exact pe locul în care dormise el. Uitîndu-se în sus pentru a înţelege de unde venise bolovanul, zărise gaura din tavan si, dincolo de ea, ceva ce nu mai văzuse de zece ani... Luna.

Încă nu se oprise mişcarea pămîntului, că Stafia se şi avîntase printr-un tunel îngust, ajunsese la capătul lui şi se rostogolise pe o coastă de deal, spre pădure. Fugise toată noaptea, mereu în jos, delirînd de foame şi de extenuare.

Aproape inconștient, dimineaţa îl găsise într-un luminiş străbătut de şinele unui tren. Mergînd pe urma lor, înaintase ca într-un vis. La un moment dat, văzuse un vagon de marfă gol şi se căţărase în el, pentru a se adăposti. Cînd se trezise, trenul mergea. "De cît timp? încotro?" În burtă simţea o durere înţepătoare. "Sînt pe moarte oare?" Dar adormise din nou. De data aceasta se trezise în strigătele şi ciomăgelile unora care îl aruncaseră jos din vagon. Plin de sînge, se furişase la marginea unui sătuc şi căutase în zadar ceva de mîncare. Într-un tîrziu, nemaifiind în stare să mai facă nici măcar un pas, se întinsese pe marginea drumului şi căzuse în nesimţire.

Lumina apăruse încet și Stafia se întrebase de cît timp murise. "O zi? Trei zile?" Nu mai conta. Patul era moale ca un nor, iar în aer plutea un miros dulce, de lumînări parfumate. Iisus era acolo și îl privea. "Sînt aici, spusese

lisus. Piatra a fost dată la o parte, iar tu te-ai născut pentru a doua oară."

Adormise din nou şi iar se trezise. Gîndurile îi erau învăluite în pîclă. Nu crezuse niciodată în rai, şi totuşi lisus îl veghea. Lîngă pat apăru nişte mîncare şi Stafia o înfulecă, aproape simţind cum carnea i se şi depune pe oasele goale. Şi iarăşi adormise. Cînd se trezise, lisus era tot acolo, îi zîmbea şi îi vorbea. "Eşti salvat, fiul meu. Binecuvîntaţi sînt cei care-mi urmează calea."

Din nou, somn.

Un ţipăt de durere îl trezise din amorţeală. Trupul îi ţîşni din pat şi se împletici pe un hol, spre locul de unde veneau zgomotele. Intră într-o bucătărie şi văzu un ins înalt bătîndu-l pe unul mai mic. Fără a şti de ce, Stafia îl înhăţă pe cel mare şi-l izbi în peretele alăturat. Omul zbură prin aer. La picioarele Stafiei zăcea un tînăr în haine preoţeşti. Nasul îi era spart şi sîngera. Stafia îl ridicase de jos şi-l aşezase pe o canapea.

— Îţi mulţumesc, prietene, îi spusese preotul într-o franceză greoaie. Banii din cutia milelor îi ademenesc pe hoţi. În somn vorbeai franţuzeşte; ştii şi spaniola?

Stafia clătinase din cap.

— Cum te cheamă?

Nu-şi amintea numele pe care i-l dăduseră părinţii; în minte nu avea decît poreclele obraznice cu care-l strigau paznicii de la închisoare. Preotul îi zîmbise:

- *No hay problema.* Pe mine mă cheamă Manuel Aringarosa. Sînt un misionar din Madrid. Am fost trimis aici ca să construiesc o biserică pentru Obra de Dios.
 - Unde sînt? întrebase Stafia cu o voce care-i păruse cavernoasă.
 - La Oviedo. În nordul Spaniei.
 - Cum am ajuns aici?
- Cineva te-a lăsat la uşa mea. Erai bolnav. Ţi-am dat să mănînci. Eşti aici de cîteva zile.

Stafia îl studiase pe tînărul său ocrotitor. De ani mulți nu-i mai arătase cineva vreun semn de bunătate.

— Mulţumesc, părinte!

Preotul își dusese mîna la buza din care-i curgea sînge.

— Eu îţi sînt recunoscător, prietene!

A doua zi dimineață, ceața din mintea lui se mai risipise. În timp ce stătea în pat, privea crucifixul prins pe perete. Deși de multă vreme religia nu mai însemna nimic pentru el, crucea aceasta parcă îl mai liniștea. Cînd se ridicase, văzuse cu uimire o pagină de ziar pe noptieră. Articolul era în franceză și apăruse cu o săptămînă în urmă. Citise povestea și îl cuprinsese frica. Un cutremur în munți distrusese o închisoare și mulți criminali periculoși evadaseră.

Inima începuse să-i bată nebunește. "Preotul știe cine sînt!" Un sentiment pe care nu-l mai simțise de mult pusese stăpînire pe el: rușine, vinovăție. Însoțită de spaima că va fi prins. Sărise brusc din pat, drept în mijlocul camerei. "Unde să fug?"

— Faptele Apostolilor, spusese o voce din prag.

Stafia se întorsese, speriată.

Tînărul preot zîmbea. Avea nasul bandajat fără pricepere şi ţinea în mînă o Biblie veche.

— Am găsit una în franceză pentru tine. Am însemnat versetul.

Cu teamă, Stafia luă Biblia și citi versetul la care se referise preotul:

Faptele Apostolilor, XVI. Acolo se spunea despre un întemniţat pe nume Silas care zăcea gol şi bătut în celula sa, înălţînd cîntece de laudă către Domnul. Cînd Stafia ajunse la versetul 26, icni surprinsă:

"... Deodată, s-a făcut un mare cutremur de pămînt, așa ca s-au clătinat temeliile temniței. Îndată s-au deschis toate ușile și s-au dezlegat legăturile fiecăruia."

Privirile i se îndreptară către preot.

Tînărul îl întîmpină cu un surîs blajin:

— De acum înainte, prietene, dacă nu ai un alt nume, eu am să-ţi spun Silas.

Stafia înclinase capul. "Silas." Acum avea un trup și un nume. "Numele meu e Silas."

— E vremea micului dejun, îi spusese preotul. Ai nevoie de puteri, dacă vrei să mă ajuți să clădesc această biserică.

La şase mii de metri deasupra Mediteranei, avionul companiei Alitalia tremura pradă turbulențelor, iar pasagerii se foiau speriați în scaune. Episcopul Aringarosa abia dacă observă. Gîndurile îi zburaseră la viitorul Ordinului său. Nerăbdător să afle cum decurgeau lucrurile în Paris, îşi dorea să-l poată suna pe Silas. Dar nu putea, Învățătorul avusese grijă de asta.

— Procedăm așa pentru siguranța ta, îi explicase Învățătorul într-o engleză cu accent franțuzesc. Cunosc destule despre comunicațiile electronice pentru a ști că pot fi interceptate. Rezultatele ar fi dezastruoase pentru tine.

Aringarosa știa că are dreptate. Învățătorul părea un om teribil de precaut. Nu-și dezvăluise adevărata identitate și, cu toate acestea, se dovedise demn de încredere și de o supunere necondiționată. La urma urmei, obținuse, cine știe prin ce mijloace, niște informații secrete, extrem de importante. Numele celor patru membri de frunte ai frăției! Aceasta fusese una dintre "loviturile" care îl convinseseră pe Aringarosa că Învățătorul era capabil să-i ofere ceea ce-i promisese.

- Am stabilit toate aranjamentele, îi spusese el. Pentru ca planul meu să reuşească, trebuie să-i permiţi lui Silas să mi se supună *doar* mie timp de cîteva zile. Nu veţi putea vorbi între voi. Eu am să comunic cu el printr-un mijloc sigur.
 - Îl vei trata cu respect?
 - Un om de credință merită tot ce e mai bun.
- Excelent. Atunci, înțeleg. Eu și cu Silas nu vom mai vorbi pînă ce nu se va încheia totul.
- Fac toate astea pentru a vă proteja identitatea, a ta și a lui Silas, și investiția mea.
 - Investitia dumitale?
- Dacă nerăbdarea de a afla cum decurg planurile noastre sfîrşeşte prin a te duce la închisoare, nu vei mai putea să plăteşti ce-mi datorezi.

Episcopul surîsese:

- Uşor de înțeles. Dorințele noastre coincid. Să-i dam drumul!
- "Douăzeci de milioane de euro", își spuse acum Aringarosa, privind pe fereastră. În dolari, cam tot atîta. Un mizilic pentru ceva atît de puternic.

Avea încredere că Învățătorul și Silas vor reuși. Banii și credința erau niște

11

— Une plaisanterie numérique?

Bezu Fache era livid și se holba, nevenindu-i să creadă, la Sophie Neveu. "O glumă numerică?"

— Asta-i opinia ta profesionala, că mesajul lui Saunière este un fel de farsă matematică?

"Neobrăzarea femeii ăsteia este inimaginabilă!" După ce dăduse buzna fără să-i ceară permisiunea, acum încerca să-l convingă că, în ultimele clipe ale vieţii, Saunière nu avusese ceva mai bun de făcut decît să scrie o farsă matematică!

— Codul acesta, explică Sofie într-o franceză fluentă, este de o simplitate ce frizează absurdul. Jacques Saunière și-a dat probabil seama că vom înțelege imediat.

Apoi scoase din buzunar o bucată de hîrtie şi i-o întinse căpitanului:

— lată!

Fache se uită la hîrtie.

"1-1-2-3-5-8-13-21"

— Asta e? izbucni el. Tot ce ai făcut a fost să aranjezi numerele în ordine crescătoare!

Sophie Neveu avu chiar neruşinarea să mai şi afişeze un zîmbet satisfăcut:

— Exact.

Vocea lui Fache scăzu pînă la un mîrîit gutural:

— Agent Neveu, habar n-am unde vrei să ajungi cu asta, dar îţi sugerez să-mi dai cît mai repede o explicaţie.

Îi aruncă o privire neliniştită lui Langdon, care stătea ceva mai departe, cu telefonul lipit de ureche, probabil ascultîndu-şi mesajul de la Ambasada Americană. După expresia întipărită pe figura lui, își dădea seama că omul primise vești proaste.

— Căpitane, replică Sophie pe un ton insolent, şirul de numere la care vă uitați este una dintre cele mai celebre progresii matematice din istorie.

Fache habar nu avea că existau progresii matematice considerate celebre şi, în nici un caz, nu aprecia tonul pe care i se vorbise:

— Este Şirul lui Fibonacci, declară ea. O progresie în care fiecare termen este egal cu suma celor doi termeni precedenţi.

Căpitanul studie numerele. Într-adevăr, fiecare termen era suma celor doi anteriori, dar el, unul, nu pricepea ce legătură are asta cu moartea lui Saunière.

— Matematicianul Leonardo Fibonacci a descoperit această succesiune de numere în secolul al XIII-lea. Evident, nu poate fi o simplă coincidență faptul că *toate* numerele pe care Saunière le-a scris pe podea fac parte din această celebră serie.

Fache o privi lung pe tînăra femeie cîteva momente.

— Bine, dacă nu e o coincidență, poate ai vrea să-mi spui *de ce* a ales Saunière să facă una ca asta. Ce-a vrut să spună? Ce *înseamnă* chestia asta?

Sophie ridică din umeri:

— Absolut nimic. Tocmai asta e! Nu-i decît o glumă criptografică, simplistă. E acelaşi lucru cu a lua cuvintele unei poezii celebre şi a le amesteca ca să vezi dacă cineva recunoaște care-i legătura dintre ele.

Fache făcu un pas în față și se aplecă; fața lui era doar la cîțiva centimetri de chipul ei:

— Sper din tot sufletul că mai ai şi o altă explicație, mult mai plauzibilă decît asta!

Chipul blînd al lui Sophie deveni înghețat, de parcă ar fi fost de piatră:

— Căpitane, ţinînd seama de miza serii acesteia, credeam că o să te bucuri să afli că Saunière juca, poate, un joc cu dumneata. Se pare însă că mam înşelat. Îl voi informa pe directorul Departamentului de Criptografie că nu mai ai nevoie de serviciile noastre.

Cu acestea, se răsuci pe călcîie şi porni pe coridorul pe care venise.

Încremenit, Fache o privi cum dispare în întuneric. "Şi-a ieşit oare din minţi? În seara asta, Sophie Neveu a dat o nouă definiţie pentru *le suicide professionnel.*"

Se întoarse apoi către Langdon, care stătea tot cu telefonul la ureche şi părea chiar mai îngrijorat decît înainte, ascultînd atent mesajul de acasă. Ambasada SUA! Bezu Fache dispreţuia multe lucruri în viaţă... dar puţine îi stîrneau o furie atît de oarbă precum Ambasada SUA.

De multe ori se certase cu ambasadorul în legătură cu diverse probleme comune — majoritatea erau chestiuni de aplicare a legilor franceze cetățenilor americani aflați în vizita în Franța. Aproape zilnic, DCPJ aresta studenți americani pentru posesie de droguri, oameni de afaceri care apelau la serviciile unor prostituate minore, turiști care furaseră sau aveau un comportament huliganic. Din punct de vedere legal, Ambasada SUA putea interveni pentru extrădarea vinovaților în țara de origine, unde primeau nimic mai mult decît o palmă dojenitoare peste mînă.

Şi, bineînţeles, întotdeauna ambasada îşi exercita acest drept.

L'émasculation de la Police Judiciaire, obişnuia căpitanul să spună. În Paris Match apăruse recent o caricatură care-l înfățişa pe Fache în chip de cîine polițist, încercînd să muşte un infractor american, dar incapabil să ajungă la el, fiindcă era ținut în lanț de Ambasada SUA.

"Ei bine, nu și astă-seară, hotărîse Fache. Miza e prea mare de data asta." Robert Langdon închisese deja telefonul și părea epuizat.

— S-a întîmplat ceva?

Cu mişcări încete, profesorul făcu semn din cap că da.

"Veşti rele de acasă", intui căpitanul cînd își luă telefonul înapoi și văzu broboanele de sudoare de pe fruntea lui.

— Un accident, bîigui Langdon, privindu-l cu o expresie ciudată. Un prieten... Trebuie să iau primul avion spre casă în dimineaţa asta.

Fache nu se îndoia că emoţia de pe chipul profesorului era autentică, şi totuşi parcă mai era ceva, o teamă vagă, care începuse brusc să licărească în ochii americanului.

— Îmi pare rău, îi spuse, privindu-l atent. Vreţi să vă aşezaţi puţin jos? Si-i făcu semn spre una dintre banchetele din mijlocul galeriei.

Langdon încuviință din cap absent și făcu vreo cîțiva pași spre banchetă.

Apoi se opri, și cu fiecare clipă care trecea părea tot mai nedumerit:

— De fapt, cred că aş vrea să merg la toaletă.

Întîrzierea asta nu-i era pe plac și căpitanul își reținu o înjurătură:

— La toaletă... Desigur. Să luăm o pauză de cîteva minute, spuse el cu

glas tare și făcu un semn spre capătul culoarului, în direcția din care veniseră. Toaletele sînt aproape de biroul custodelui.

Langdon ezită, apoi arătă în cealaltă direcție, spre capătul Marii Galerii:

— Cred că există o toaletă mult mai aproape în partea aceea.

Fache îşi dădu seama că are dreptate: chiar în capătul Marii Galerii se aflau două toalete.

— Să vă însoţesc?

Profesorul pornise deja și clătină din cap fără a se mai întoarce:

— Nu e nevoie. Cred că vreau să rămîn cîteva clipe singur.

Căpitanul nu era tocmai fericit de ideea că americanul avea să se plimbe de unul singur pe culoar, dar știa că singura ieșire din Marea Galerie se afla în celălalt capăt — grilajul pe sub care intraseră. Reglementările de pază și protecție împotriva incendiilor impuneau existența mai multor ieșiri de urgență într-un spațiu atît de vast ca acesta, însă toate ieșirile fuseseră blocate automat atunci cînd Saunière declanșase sistemul de securitate. Sistemul fusese reactivat între timp, deblocînd ieșirile, dar asta nu avea oricum nici o importanță, fiindcă, la simpla deschidere a oricărei uși exterioare, s-ar fi declanșat alarma de incendiu și, în plus, toate ieșirile erau păzite de agenți DCPJ. Langdon nu avea cum să plece fără știrea căpitanului.

— Trebuie să mă întorc pentru un moment în biroul custodelui. Cînd sînteţi gata, vă rog să veniţi direct acolo, domnule Langdon. Mai avem încă multe de discutat.

Profesorul schiță cu mîna un semn de încuviințare și apoi dispăru în întuneric.

Fache porni furios în direcţia opusă. Ajunse la grilaj, trecu pe dedesubt, străbătu coridorul şi dădu buzna în centrul de comandă din biroul lui Saunière:

- Cine i-a dat lui Sophie Neveu permisiunea de a intra în această clădire?
- Le-a spus oamenilor de afară că a descifrat codul, răspunse Collet.
- Şi acum unde e?
- Păi, nu e cu dumneavoastră?
- A plecat!

Fache scoase capul, se uită pe culoarul întunecat și cercetă zona. Probabil că Sophie nu mai avusese chef să se oprească și să stea la discuții cu ceilalți agenți. Pentru o clipă, se gîndi să ia legătura cu băieții de jos și să le ceară so oprească și s-o aducă înapoi, înainte să apuce să iasă din clădire. Dar se răzgîndi; orgoliul lui rănit putea să mai aștepte. Şi așa pierduse destulă vreme în seara asta.

"Mă răfuiesc eu cu agentul Neveu mai tîrziu", își spuse el, fiindcă abia aștepta s-o concedieze.

Luîndu-şi gîndul de la Sophie, rămase o clipă cu ochii aţintiţi asupra cavalerului de pe biroul custodelui, apoi se răsuci spre Collet:

— L-ai localizat?

Locotenentul îi făcu semn că da şi întoarse laptopul spre Fache. Punctul roşu era uşor vizibil pe planul schematic al etajului, clipind ritmic într-o încăpere în dreptul căreia stătea scris: TOILETTES PUBLIQUES.

— Bun! spuse Fache aprinzîndu-şi o ţigară şi ieşind pe culoar. Trebuie să dau un telefon. Ai grijă ca Langdon să nu zburde şi prin alte încăperi decît toaleta!

Robert Langdon îşi simţea capul ca un stup de albine. Mesajul lui Sophie îi zbîrnîia neîncetat în minte. La capătul coridorului, plăcuţele cu simbolul arhicunoscut al toaletelor îl ghidară printr-un labirint de panouri cu reproduceri după maeştri italieni, menite să ascundă vederii cămăruţele cu destinaţie intimă.

Găsind-o pe cea pentru bărbaţi, intră şi aprinse lumina.

Nu era nimeni.

Se apropie de chiuvetă şi îşi stropi faţa cu puţină apă, încercînd să-şi alunge tulburarea. Luminile fluorescente se reflectau în faianţa de pe pereţi şi te orbeau, iar aerul mirosea a amoniac. În timp ce se ştergea cu un prosop de hîrtie, uşa se deschise în spatele lui, scîrţîind.

Sophie Neveu intră, ochii ei verzi licărind speriaţi:

— Slavă Domnului că ai venit! Nu avem prea mult timp.

Langdon rămase lîngă chiuvetă și privea uluit la agentul DCPJ, Sophie Neveu. Cu doar cîteva minute în urmă, îi ascultase mesajul telefonic și-și spusese că femeia trebuie să fie nebună. Şi totuși, cu cît asculta, cu atît i se părea că totul căpăta un sens. "Nu reacționa la acest mesaj. Ascultă-mă și păstrează-ți calmul. Ești în pericol. Urmează-mi indicaţiile cu stricteţe." Neștiind ce să creadă, hotărîse să procedeze exact așa cum îi sugerase Sophie. Îi spusese lui Fache că mesajul se referea la un prieten rănit de acasă, din State, și apoi ceruse să meargă la toaleta de la capătul Marii Galerii.

lar acum Sophie stătea în faţa lui, gîfîind după turul de forţă pe care-l făcuse pentru a ajunge aici. În lumina fluorescentă, Langdon observă cu surprindere că aerul ei ferm radia, de fapt, de pe un chip cu trăsături fine, delicat conturate. Numai privirile îi erau directe şi întregul ansamblu amintea de un portret complex de Renoir... voalat şi totodată perfect conturat, cu o fermitate ce nu-şi pierduse însă aura misterioasă.

— Am vrut să te previn, domnule Langdon, începu ea răsuflînd încă sacadat, că te afli sous surveillance cachée — "sub observaţie ascunsă".

Între pereții placați cu faianță, vocea ei suna a gol.

— Dar... de ce?

Tînăra îi oferise deja o explicaţie la telefon, dar voia s-o mai audă o dată, din gura ei.

— Fiindcă, răspunse făcînd un pas spre el, principalul suspect al lui Fache în această crimă eşti *dumneata.*

Langdon se pregătise sufleteşte pentru aceste cuvinte şi totuşi, cînd le auzi, i s-au părut din nou culmea ridicolului. După spusele lui Sophie, fusese solicitat de Poliția Franceză nu în calitate de specialist în simbolistică, ci, mai degrabă, ca *suspect*, neștiind că acum este ținta uneia dintre tehnicile favorite de anchetare a DCPJ — *surveillance cachée*, o strategie iscusită prin care poliția invita politicos suspectul la locul crimei și îl intervieva în speranța că acesta se va pierde cu firea la un moment dat și se va incrimina singur, din greșeală.

— Caută în buzunarul sacoului și vei găsi dovada că ești supravegheat, îi spuse Sophie.

Langdon se simțea din ce în ce mai tulburat. "Să caut în buzunar?" Suna mai degrabă ca un truc ieftin, de bîlci.

— Uită-te!

Total dezorientat, Langdon îşi duse mîna la buzunarul stîng al sacoului, cel

pe care nu-l folosea niciodată. Pipăi, dar nu găsi nimic. "Dar ce naiba te-ai fi așteptat să găsești?!" Poate că, la urma urmei, Sophie Neveu era sărită de pe fix. Apoi degetele lui dădură peste ceva neașteptat. Mic și dur. Prinse obiectul cu degetele, îl scoase din buzunar și îl privi înmărmurit. Era un disc metalic, care semănă cu un nasture, de mărimea unei baterii de ceas. Nu-l mai văzuse niciodată pînă acum.

- Ce naiba...?
- Dispozitivul de localizare prin GPS, îi explică Sophie. Îşi transmite continuu poziția către un satelit, pe care DCPJ îl monitorizează. Noi folosim datele pentru a identifica locul în care se află o persoană. Are o precizie de pînă la jumătate de metru, în orice loc de pe glob. Ţi-au pus o lesă electronică, domnule Langdon! Agentul care te-a luat de la hotel ţi-a strecurat dispozitivul în buzunar înainte de a ieşi din cameră.

Acum își amintea... făcuse un duş rapid, se îmbrăcase, iar agentul DCPJ îi ținuse, politicos, haina cînd plecaseră.

— E rece afară, domnule Langdon, îi spusese omul. Primăvara în Paris nu e la fel de caldă ca în şansonete.

lar el îi mulţumise şi-şi îmbrăcase sacoul.

Ochii verzi ai lui Sophie îl priveau neclintiţi:

— Nu ţi-am spus în mesaj despre dispozitivul de urmărire fiindcă nu voiam să duci mîna la buzunar de faţă cu Fache. Aşa, habar nu are că l-ai descoperit!

Langdon nu știa ce ar putea să îi răspundă.

- Te supraveghează prin GPS fiindcă le e teamă că ai putea fugi. De fapt, speră că vei fugi; aşa n-ai face decît să le confirmi bănuielile.
 - Dar de ce naiba aş fugi?! Doar sînt nevinovat!
 - Fache crede altceva!

Furios, Langdon se apropie de coşul de gunoi, pregătindu-se să arunce discul metalic.

— Nu! Sophie îl prinse de braţ şi îl opri: Lasă-l în buzunar! Dacă-l arunci, semnalul nu va mai indica nici o mişcare şi îşi vor da seama că l-ai descoperit. Unicul motiv pentru care Fache te-a lăsat singur este acela că poate şti în orice moment unde te afli. Dacă bănuieşte că ai descoperit ce are el de gînd...

Fără să-și termine fraza, luă dispozitivul din mîna lui și i-l strecură din nou în buzunar:

— Lasă discul aici! Cel puţin pentru moment!

Profesorul era de-a dreptul bulversat:

- Cum mama dracului poate Fache să creadă că eu l-am ucis pe Jacques Saunière?!
- Are nişte motive foarte întemeiate pentru a te bănui. Există o dovadă pe care nu ai văzut-o încă; Fache a avut grijă s-o ascundă bine.

Langdon nu mai putea decît s-o privească, buimac.

— Îți amintești de cele trei rînduri de text pe care Saunière le-a scris pe podea?

Înclină din cap în semn ca da; cifrele și cuvintele îi rămăseseră vii în minte.

Vocea lui Sophie deveni o șoaptă intensă:

— Din păcate, căpitanul nu ţi-a arătat tot mesajul. Iniţial, a existat şi un *al patrulea* rînd, pe care Fache l-a fotografiat şi apoi l-a şters, înainte de sosirea dumitale.

Langdon știa că cerneala solubilă a unui pix cu lumină neagră putea fi

uşor ştearsă, dar nu-şi imagina pentru ce ar fi distrus Fache o astfel de dovadă.

- Pe ultimul rînd al mesajului se afla ceva ce dumneata nu trebuia să vezi. Cel puţin nu înainte de a încheia el interogatoriul.
- Şi, cu aceste cuvinte, Sophie scoase din buzunarul jachetei sale o copie a unei fotografii si începu s-o despăturească.
- Fache a transmis ceva mai devreme imagini de la locul crimei către Departamentul de Criptografie, în speranța că vom putea descifra mesajul lui Saunière. Aceasta este fotografia mesajului complet, spuse ea dîndu-i copia.

Uluit, Langdon privi imaginea. În centrul ei, mesajul scris pe podeaua de parchet ieșea clar în evidență. Cel de-al patrulea rînd îl izbi ca un baros, drept în plex:

"13-3-2-21-1-1-8-5 0. DRACONIAN DEVIL! OH, LAME SAINT! P.S. GĂSEȘTE-L PE ROBERT LANGDON"

13

Preţ de cîteva secunde, Langdon nu reuşi să-şi ia ochii de la fotografie. "P.S. găseşte-l pe Robert Langdon." Simţea cum podeaua se clatină sub picioarele lui. "Saunière a lăsat un post-scriptum cu numele meu?!" Oricît şiar fi stors creierii, nu putea pricepe de ce.

— Acum înțelegi, îl întrebă Sophie, făcîndu-i semn cu ochiul să se grăbească, de ce te-a adus Fache aici în noaptea asta și de ce ești principalul lui suspect?

Singurul lucru pe care-l înțelegea profesorul în clipa asta era motivul pentru care rînjise căpitanul atît de încîntat atunci cînd Langdon îi sugerase că Saunière și-ar fi acuzat asasinul direct, scriindu-i numele.

"Găseste-l pe Robert Langdon."

- De ce a scris Saunière una ca asta? întrebă el, mai mult furios decît nedumerit. Pentru ce aș fi vrut eu să-l ucid pe custodele Muzeului Luvru?
- Fache nu a descoperit încă motivul, dar a înregistrat toată discuţia voastră din această seară, în speranţa că va descoperi ceva.

Langdon vru să îi răspundă, dar nu reuşi să scoată nici un sunet.

- Are asupra lui un microfon miniatural, îi explică tînăra, conectat la un transmiţător din buzunar, care trimite semnalul către postul de comandă.
- E imposibil! Am un alibi! După seminar, m-am întors direct la hotel. Puteți întreba la recepție.
- Au întrebat deja. Li s-a spus că ai cerut cheia de la recepţie la ora zece şi jumătate. Din păcate, crima s-a petrecut aproape de unsprezece. Puteai foarte uşor să ieşi din cameră pe furiş.
 - E o nebunie! Fache nu are nici o dovadă!

Ochii lui Sophie se măriră brusc.

"Nici o dovadă?!"

— Domnule Langdon, numele dumitate e scris pe podea, lîngă cadavru, iar Saunière şi-a notat în agendă că urma să aveţi o întrevedere aproximativ în jurul orei la care a fost comisă crima. Fache are suficiente dovezi pentru a te aresta şi interoga.

Dintr-o dată, Langdon își spuse că are nevoie de un avocat:

N-am făcut-o eu.

Sophie oftă:

— Aici nu sîntem la un *show* de la televiziune american, domnule profesor. În Franţa, legea acordă protecţie poliţiei, nu criminalilor. Din nefericire, în acest caz trebuie să ţinem seama şi de presă. Jacques Saunière era o personalitate bine cunoscută şi îndrăgită în Paris, iar asasinarea lui va fi mîine ştirea zilei. Fache va fi nevoit să dea imediat o declaraţie şi va face o impresie mult mai bună dacă va putea spune că a reţinut deja un suspect. Indiferent dacă eşti sau nu vinovat, vei fi ţinut în arestul DCPJ pînă ce-şi vor da seama cine l-a omorît, de fapt.

Nici un animal în cuscă nu s-ar fi simtit atît de încoltit cum era el acum.

- De ce-mi spui mie toate astea?
- Fiindcă, domnule Langdon, cred că ești nevinovat!

Sophie privi pentru o clipă în lături, apoi îl fixă din nou cu ochii ei verzi:

- Şi fiindcă, în parte, e vina *mea* că acum ai probleme.
- Poftim? Din vina *dumitale* a încercat Saunière să-mi însceneze chestia asta?
- El n-a încercat să-ţi însceneze nimic. A fost doar o greşeala. Mesajul acela de pe podea îmi era adresat mie.

Profesorul avu nevoie de cîteva momente bune pentru a înțelege noua informație:

- Cum adică?
- Mesajul nu era pentru poliţişti. Saunière l-a scris *pentru mine.* Cred că a fost silit să facă totul într-un timp atît de scurt, încît nu şi-a dat seama ce va crede poliţia. Codul acela numeric e lipsit de sens. L-a scris doar ca să se asigure că anchetatorii vor apela la Departamentul de Criptografie, astfel încît *eu* să pot afla cît mai repede ce i s-a întîmplat.

Langdon simțea cum i se înmoaie picioarele. Încă nu se hotărîse dacă domnişoara Sophie Neveu era sau nu sărită de pe fix, dar cel puţin acum înţelegea de ce voia să-l ajute. "P.S. găseşte-l pe Robert Langdon." Femeia era de părere că Saunière îi lăsase un mesaj criptic în care îi cerea să-l găsească pe el.

- Dar de ce crezi că mesajul îți era adresat?
- *Omul Vitruvian,* replica ea. Desenul acela a fost dintotdeauna preferatul meu dintre operele lui da Vinci. În seara asta l-a folosit ca să-mi atragă atenția.
- Stai puţin! Vrei să spui, cu alte cuvinte, că Saunière îţi ştia preferinţele în materie de artă?

Ea încuviință.

— Îmi pare rău. Probabil că totul ți se pare aiurea. Dar eu și Jacques Saunière...

Cuvintele îi pieriseră pe buze. O tristeţe adîncă părea că a cuprins-o, ca o suferinţă din trecut care acum răzbătuse la suprafaţă. După toate aparenţele, Sophie şi custodele avuseseră o relaţie specială. Langdon îi studie chipul preţ de cîteva clipe; ştia că, în Franţa, bărbaţii vîrstnici au adesea amante tinere. Chiar şi aşa, pe Sophie Neveu nu şi-o putea imagina ca pe o "femeie întreţinută".

— Ne-am certat acum zece ani, îi explică ea în şoaptă, și de atunci aproape că nu ne-am mai vorbit. În seara asta, cînd la departament a sosit vestea că a fost asasinat și am văzut imaginile cu trupul lui și cu textul de pe podea, am înțeles că a vrut să-mi transmită mie un mesaj.

- Din cauza Omului Vitruvian?
- Da. Şi a literelor P.S.
- Post-scriptum?

Ea clătină din cap.

- P.S. sînt iniţialele mele.
- Dar numele dumitale e Sophie Neveu!

Şi îşi întoarse privirea în altă parte.

— P. S. vine de la numele de alint pe care mi-l dăduse atunci cînd locuiam împreună. Roşind uşor, adăuga: înseamnă *Princesse Sophie.*

Langdon rămase mut.

- Pare prostesc, știu. Dar asta s-a întîmplat cu ani în urmă. Pe atunci, eram un copil.
 - L-ai cunoscut pe Saunière în adolescenţă?!
- Chiar foarte bine, răspunse ea și ochii i se umeziră. Jacques Saunière a fost bunicul meu.

14

- Unde naiba e Langdon? întreba Fache suflînd ultimul fum de ţigară şi revenind în centrul de comandă.
 - Tot la toaletă, domnule!

Căpitanul mormăi:

— Văd că nu se grăbește deloc!

Locotenentul Collet îi simțea privirea ațintită peste umărul său asupra punctului roşu de pe monitor și aproape că auzea cum i se învîrt rotițele în cap. Probabil că-și stăpînea cu greu impulsul de a se duce imediat după Langdon. În mod ideal, suspectului i se lăsa toată libertatea și tot răgazul de care avea nevoie, pentru a-i conferi un fals sentiment de securitate. Americanul trebuia să se întoarcă aici din propria voință. Totuși, trecuseră aproape zece minute. "Prea mult."

— Se poate să-și fi dat deja seama? întrebă Fache.

Collet clătină din cap:

— Înregistrăm încă mici deplasări ale dispozitivului în încăpere; evident, discul se află tot în buzunarul lui. Poate că se simte rău. Dacă ar fi găsit dispozitivul, l-ar fi aruncat pînă acum şi ar fi încercat să fugă.

Fache se uită din nou la ceas:

Bine.

Dar îngrijorarea persista. Toată seara căpitanul fusese agitat și neobișnuit de preocupat. De obicei detașat și calm cînd lucra sub presiune, acum părea implicat emoțional, de parcă toată povestea asta ar fi fost pentru el o problemă personală.

"Deloc surprinzător", își spuse Collet. "Căpitanul are nevoie disperată de arestarea asta." De curînd, atît guvernul, cît și presa criticaseră deschis metodele agresive pe care le folosea Bezu Fache, permanentele lui conflicte cu nenumăratele ambasade și uriașa depășire a bugetului pentru achiziționarea noilor tehnologii. În noaptea asta, arestarea răsunătoare a unui american ar fi închis multe guri rău-voitoare și i-ar fi adus un nou mandat, pînă la apropiata pensionare. "Şi numai Dumnezeu știe cîtă nevoie are de pensie", cugetă Collet mai departe. Pasiunea lui pentru tehnologiile avansate îl costase mult atît în plan profesional, cît și personal. Se spunea că Fache își

investise economiile de-o viață în explozia tehnologică de acum cîțiva ani și că pierduse aproape chiar și cămașa de pe el. lar Fache e un tip care poartă numai cămăși din cele mai fine!

Dar, deocamdată, mai era suficient timp. Întreruperea cauzată de Sophie Neveu, deşi inoportună, fusese doar o neplăcere minoră. Femeia plecase acum, iar Fache mai avea încă mulți aşi în mînecă. Încă nu-i spusese americanului că victima scrisese pe podea numele lui. "P.S. găsește-l pe Robert Langdon." Reacția omului la aflarea acestei vești era o priveliște ce nu trebuia ratată sub nici o formă.

— Căpitane! îl strigă unul dintre agenți. Cred că ar trebui să preluați dumneavoastră apelul acesta.

Si-i întinse receptorul, privindu-l cu un aer îngrijorat:

- Cine e?
- Directorul Departamentului de Criptografie.
- Şi?
- E în legătură cu Sophie Neveu, domnule. Se pare că e ceva în neregulă.

15

Venise vremea.

Silas se simțea în deplinătatea forțelor cînd coborî din Audi. Briza nopții de primăvară îi flutură sutana largă. "În aer suflă vînt de schimbare." Știa că sarcina care îl aștepta necesita mai degrabă finețe decît forță, așa că își lăsă arma în mașină — un Heckler and Koch USP 40 cu treisprezece gloanțe, pe care i-l dăduse Învățătorul.

"Un instrument al morții nu are ce căuta în Casa Domnului."

Piaţa din jurul bisericii era pustie la ora aceasta, singurele suflete de pe stradă fiind două prostituate minore, care-şi expuneau farmecele în folosul turiştilor nocturni. Trupurile lor fragede îi stîrniră un freamăt familiar în vintre. Coapsa i se încordă instinctiv, iar brîul *cilice* îi pătrunse mai adînc în picior.

Pofta carnală se evaporă instantaneu. Se împlineau zece ani de cînd Silas îşi refuzase orice mîngîiere sexuală, fie ea şi autoadministrată. Aşa cerea *Calea.* Sacrificase multe pentru Opus Dei, dar primise şi mai multe în schimb. Jurămîntul de celibat şi renunţarea la toate bunurile sale pămînteşti erau o nimica toată. Ţinînd seama de sărăcia în care crescuse şi de ororile sexuale pe care le îndurase în închisoare, starea de acum era o binecuvîntare.

Acum revenea în Franța pentru prima dată după ce fusese arestat și închis în Andorra și avea impresia că pămîntul natal îl pune la un fel de încercare, trezindu-i amintiri încărcate de violență. "Te-ai născut a doua oară", își repetă el. Datoria lui față de Dumnezeu îi impusese azi să comită păcatul uciderii, iar acesta era un sacrificiu pe care știa că va trebui să-l țină închis în sufletul său pentru vecie.

"Măsura credinței tale este măsura durerii pe care o poți îndura", îi spusese Învățătorul. Durerea nu-i era deloc necunoscută și se simțea domic să se dovedească demn în fața Învățătorului — cel care îl asigurase că datoria de care trebuia să se achite în aceasta seară îi fusese ordonată de o putere foarte înaltă.

— Hago la obra de Dios, şopti Silas, apropiindu-se de intrarea în biserică. Intrînd în umbra porticului, trase adînc aer în piept. Abia acum își dădea seama ce anume îl aștepta înăuntru și ce avea de făcut acolo.

"Cheia de boltă. Ea ne va duce către țelul final." Își ridică pumnul alburiu și bătu de trei ori în ușă. Cîteva clipe mai tîrziu, tăblia masivă din lemn începu să se miște.

16

Sophie se întrebă cît timp îi va trebui lui Fache ca să-şi dea seama că ea nu a părăsit muzeul. Cînd îl văzu pe Langdon atît de copleşit, nu mai era sigură că procedase bine chemîndu-l aici.

"Dar ce altceva aş fi putut să fac?"

În minte îi reveni trupul bunicului ei, gol şi întins pe podea. Fusese o vreme cînd el era totul pentru ea; în seara asta, constată însă cu surprindere că nu simțea pentru bătrînul mort decît o vagă tristețe. Jacques Saunière devenise un străin pentru ea; relația dintre ei pierise într-o clipă, într-o noapte de martie, pe cînd ea avea douăzeci și doi de ani. Acum zece ani, Sophie se reîntorsese de la universitatea din Anglia cu cîteva zile mai devreme și, din greșeală, dăduse peste bunicul ei implicat în ceva ce, cu siguranță, nu fusese destinat ochilor ei. O imagine pe care mintea ei nu putea sa o conceapă nici măcar azi, după atîta timp.

"Dacă n-aș fi văzut cu ochii mei..."

Prea şocată şi jenată pentru a mai putea suporta încercările pline de durere ale bunicului ei de a-i explica, se mutase imediat, își luase banii pe care izbutise să-i economisească și își închiriase un mic apartament împreună cu cîțiva colegi. Își jurase atunci că nu va vorbi niciodată, cu nimeni, despre ceea ce văzuse. Bunicul făcuse încercări disperate de a o contacta, îi trimisese scrisori și vederi, în care o implora să se întîlnească pentru a-i putea explica. "Să-i explice... Cum?!" O singura dată îi răspunsese — interzicîndu-i s-o mai caute sau să încerce s-o întîlnească în public; îi era teamă că explicațiile ar putea fi mai îngrozitoare chiar decît incidentul în sine.

Deşi părea de necrezut, Saunière nu a renunţat nici o secundă, aşa că acum, într-un sertar al dulapului, Sophie avea un teanc de scrisori nedeschise, pe care bătrînul i le trimisese pe parcursul unui deceniu întreg. Ce-i drept, nu-i nesocotise niciodată cererea şi nu-i telefonase.

"Pînă în după-amiaza asta."

— Sophie?

Vocea lui sunase straniu de îmbătrînită pe banda magnetică a robotului.

— Ţi-am respectat dorinţele atîta amar de vreme... şi mă doare că te sun acum, dar trebuie să-ţi vorbesc. S-a întîmplat ceva cumplit.

În bucătaria apartamentului ei din Paris, Sophie tremura uşor pentru că îi auzea vocea din nou, după atîţia ani. Un val de amintiri dragi din copilărie o copleşiseră.

— Sophie, te rog, ascultă-mă.

li vorbea în engleză, așa cum făcuse totdeauna. "Exersează franceza la școală. Acasă exersăm engleza."

— Nu poţi fi supărată la nesfîrşit. Nu ai citit scrisorile pe care ţi le-am trimis în toţi anii ăştia? Încă nu ai înţeles? Trebuie să vorbim imediat. Te rog, împlineşte-i bunicului tău această unică rugăminte. Sună-mă la Luvru. Imediat. Cred că pe amîndoi ne paşte un mare pericol.

Sophie se uită uimită la robotul telefonic. "Un mare pericol?" Ce tot vorbea el acolo?

— Prințesă... Vocea bunicului se frînse copleşită de o emoție pe care ea no putea identifica: Știu că ți-am ascuns unele lucruri și știu că din cauza asta ți-am pierdut dragostea. Dar am făcut-o pentru siguranța ta. Acum însă trebuie să știi adevărul. Te rog, trebuie să-ți spun adevărul despre familia ta.

Brusc, inima începuse să-i bată nebuneşte. "Familia mea?" Părinţii îi muriseră cînd avea doar patru ani. Maşina lor se prăbuşise de pe un pod în apele unui rîu învolburat. Tot atunci pieriseră bunica şi fratele ei mai mic, astfel că într-o clipă, întreaga ei familie dispăruse de pe faţa pămîntului. O cutie plină cu articole de ziar îi confirma şi azi acest lucru.

Cuvintele bătrînului îi stîrniseră un neașteptat dor, de mult uitat. "Familia mea!" Fragmente din visul care îi bîntuise numeroase nopți din copilărie îi reveniră acum în minte: "Familia mea trăiește! Şi se întorc toți acasă!" Dar, la fel ca în vis, imaginile se destrămară.

"Familia ta a murit, Sophie, nu se va mai întoarce niciodată."

— Sophie, insistă bunicul ei la telefon, am așteptat ani de zile pentru a-ți spune acest lucru. Am așteptat momentul potrivit, dar acum nu mai avem timp. Sună-mă la Luvru! Imediat ce primești mesajul! Eu am să aștept aici toată noaptea. Sînt atît de multe lucruri pe care trebuie să le afli!

Şi mesajul se încheiase.

Sophie rămăsese tăcută și tremură minute întregi. Analizînd din toate unghiurile spusele bunicului ei, o singură posibilitate părea logică, iar adevăratul motiv devenise, pentru ea, evident.

Era un truc.

Bunicul ei voia cu disperare s-o vadă și era dispus sa încerce orice. Iar acest lucru nu putea decît să-i sporească ei dezgustul. Poate că era bolnav, pe moarte, și hotărîse să se folosească de orice șiretlic pentru a o convinge să-l viziteze pentru ultima dată. Dacă așa stăteau lucrurile, făcuse o alegere înțeleaptă.

"Familia mea."

Acum, în toaleta bărbaţilor din Muzeul Luvru, mai auzea încă vocea bunicului ei în mesajul primit cu cîteva ore în urmă: "Sophie, cred că pe amîndoi ne paşte un mare pericol. Sună-mă!"

Nu-l sunase și nici nu avusese de gînd s-o facă. Acum nu mai era însă la fel de sceptică. Bunicul ei zăcea mort, asasinat în muzeul pe care-l credea al lui. Şi scrisese pe podea un cod.

Un cod *pentru ea.* De acest lucru era cît se poate de sigură.

Deşi nu putea descifra mesajul, nu avea îndoieli că natura lui criptică era încă o dovadă că textul i se adresa ei. Pasiunea și talentul ei pentru criptografie erau rezultatul conviețuirii cu Jacques Saunière — el însuși un fanatic al codurilor secrete, al cuvintelor încrucișate și al enigmelor. "Cîte duminici am petrecut amîndoi rezolvînd anagramele și rebusurile din reviste?!"

La vîrsta de doisprezece ani, Sophie putea dezlega singură careul din *Le Monde,* iar bunicul o "avansase" la rebusuri în limba engleză, jocuri matematice și coduri cifrate. Fetiţa nu se mai sătura de ele. În cele din urmă, îşi transformase pasiunea în profesie, devenind criptograf angajat al Poliţiei Judiciare.

În noaptea asta, profesionistul din ea nu putea să nu remarce eficacitatea cu care bunicul ei folosise un cod simplu pentru a uni doi oameni total necunoscuți — Sophie Neveu și Robert Langdon.

Intrebarea era însă *de ce.*

Din nefericire, privirea rătăcită a lui Langdon demonstra clar că el habar

n-avea pentru ce îi unise bunicul ei. Așa că ea continuă să-l preseze:

— Aveai planificată o întîlnire cu bunicul meu. Despre ce urma să discutați?

Americanul o privea cu o nedumerire evidentă:

— Secretara lui a stabilit întrevederea şi nu mi-a dat nici un amănunt, iar eu nu am întrebat. Am presupus că a auzit despre conferința mea care avea ca temă iconografia păgînă în catedralele franceze, că este interesat de subiect și că i-ar plăcea să ne întîlnim la un pahar pentru a sta de vorbă.

Sophie nu credea o boabă din toată povestea. Firul era prea subţire. Bunicul ei ştia despre iconografia păgînă mai multe decît oricine altcineva. În plus, era un om foarte retras, nicidecum predispus la taclale cu un profesor american oarecare — dacă nu avea un motiv bine întemeiat.

Sophie trase adînc aer în piept și continuă:

— Bunicul m-a sunat astăzi după-amiază și mi-a spus că și eu, și el sîntem în mare pericol. Chestia asta îți spune ceva?

Ochii lui albastri se întunecară:

— Nu, însă, ţinînd seama de cele întîmplate...

Ea înclină din cap. Ținînd seama de evenimentele din decursul acestei nopți, ar fi trebuit să fie într-o ureche pentru a nu se teme. Brusc lipsită de puteri, se apropie de ferestruica din capătul încăperii și privi afară prin rețeaua de fire electrice de alarmă încastrate în sticlă. Erau destul de sus — la cel puțin doisprezece metri înălțime.

Oftă şi îşi îndreptă privirea spre marea de acoperişuri a Parisului. Spre stînga, dincolo de panglica Senei, se înălţa silueta iluminată a Turnului Eiffel. Drept în faţă era Arcul de Triumf. Iar spre dreapta, chiar în vîrful colinei Montmartre, cupola delicată a Bisericii Sacre-Coeur lucea în lumina lunii.

Aici, la extremitatea vestică a Aripii Denon, artera care străbătea Place du Carrousel de la nord la sud trecea chiar pe sub zidurile Luvrului, fiind despărţită de ele de un trotuar îngust. În stradă, obişnuitele camioane de marfă aşteptau somnolente la semafor, iar lui Sophie i se părea că licărul luminilor de poziţie clipea batjocoritor.

— Nu știu ce să spun, răsună vocea lui Langdon în spatele ei. E clar că bunicul tău a încercat să ne spună ceva. Îmi pare rău că nu te pot ajuta mai mult.

Sophie se întoarse spre el, mişcată de regretul sincer ce răzbătea din glasul lui. Chiar și în situația dificilă în care se afla, tot ar fi vrut s-o ajute. "Fire de profesor", își spuse ea, amintindu-și cele citite în dosarul alcătuit de DCPJ. "Universitar care nu are liniște atunci cînd nu înțelege ceva. Cel puțin avem asta în comun."

Aşa cum îi cerea profesia, Sophie îşi cîştiga existenţa căutînd o semnificaţie în date aparent lipsite de sens. În noaptea asta intuia că Robert Langdon — conştient sau nu — deţinea nişte informaţii de care ea nu se putea lipsi. "Prinţesă Sophie, găseşte-l pe Robert Langdon." Mesajul bunicului ei n-ar fi putut fi mai clar decît atît. Dar avea nevoie de mai mult timp alături de el — timp pentru a se gîndi, timp pentru a descifra împreună acest mister. Din păcate însă, timpul era foarte scurt. Ridicîndu-şi privirea spre Langdon, apelă la unica abordare la care se putea gîndi acum:

— Bezu Fache te va aresta din clipă-n clipă. Pot să te scot de aici, din muzeu! Dar trebuie să acționăm imediat!

Langdon făcu ochii mari:

- Vrei *să fug?!*
- E cel mai deștept lucru pe care poți să-l faci. Dacă-i oferi căpitanului

şansa să te aresteze acum, vei petrece săptămîni bune într-o închisoare franceză, în vreme ce DCPJ și Ambasada Americană se vor "război" sub a cui jurisdicție să fii judecat. Dar, dacă reuşim să ieşim de aici și ajungem la ambasadă, Guvernul American îți va apăra drepturile pînă cînd vom reuşi să demonstram că nu ai nici un amestec în crima asta.

Profesorul nu părea deloc convins:

- Las-o baltă! Fache are oameni înarmaţi la fiecare ieşire. Chiar dacă am scăpa fără să fim împuşcaţi, fuga nu m-ar face decît să par într-adevăr vinovat. Trebuie să-i spui lui Fache că mesajul de pe podea îţi este adresat ţie şi că numele meu scris acolo nu constituie o acuzaţie.
- I-o voi spune, replică Sophie vorbind foarte repede, dar numai după ce vei fi la adăpost, în cadrul ambasadei. Clădirea se află la nici doi kilometri de aici și mașina mea e parcată chiar la intrarea în muzeu. A-l înfrunta pe Fache aici este mult prea riscant! Nu înțelegi? Omul și-a pus în cap să demonstreze în noaptea asta că ești vinovat. Singurul motiv pentru care nu te-a arestat încă este că a vrut să te țină sub observație, în speranța că vei face ceva care să-i confirme bănuielile.
 - Exact. Adică *să fug!*

Telefonul mobil din buzunarul ei începu să sune. "Fache, probabil", îşi spuse ea şi-l închise.

- Domnule Langdon, trebuie să mai întreb un singur lucru.
- "Şi viitorul tău depinde de răspunsul pe care mi-l vei da", adăugă Sophie în sinea ei, apoi continuă cu glas tare:
- Textul de pe podea nu dovedeşte, în mod evident, că eşti vinovat; totuşi, Fache a spus echipei noastre că este *sigur* de vinovăția dumitale. Crezi că mai există și un alt motiv care să-i confere o asemenea certitudine?

Langdon rămase pe gînduri timp de cîteva secunde:

— Nu-mi trece prin minte nici unul.

Sophie răsuflă uşurată. "Ceea ce înseamnă că Fache minte." De ce — habar nu avea, dar nici nu mai conta acum. Important era faptul că Bezu Fache ţinea morţiş să-l bage după gratii pe Langdon în noaptea asta, cu orice preţ. Sophie, pe de altă parte, avea nevoie de american pentru planurile ei, iar din această dilemă nu exista decît o singură ieşire.

"Trebuie să-l duc pe Langdon la Ambasada Americană."

Răsucindu-se spre ferestruică, privi prin ţesătura de fire încastrate în sticlă. Dacă ar sări de aici, de la doisprezece metri înălţime, americanul s-ar alege cu cîteva oase rupte. Cel puţin.

Totuși, decizia era luată.

Robert Langdon avea să evadeze din muzeu, fie că voia, fie că nu.

17

— Cum adică nu răspunde?! întrebă Fache, nevenindu-i să creadă. Ai sunat pe mobil, da? Ştiu că-l are la ea.

De cîteva minute locotenentul Collet tot încerca să dea de Sophie.

— Poate că i s-a descărcat acumulatorul. Sau poate că și-a închis mobilul.

Fache se întunecase la față după ce vorbise la telefon cu directorul Departamentului de Criptografie. După ce pusese receptorul în furcă, venise în fața lui Collet și-i ceruse să-i facă legătura cu agentul Neveu. Cum acesta nu reușise, căpitanul se plimba acum de colo, colo ca un leu în cușcă.

— De ce au sunat cei de la Criptografie? îndrăzni să-l întrebe Collet.

- Să ne spună că n-au găsit nici o referire la diavoli draconici și la sfinți schilozi.
 - Atîta tot?
- Nu; au adăugat că numerele constituie un şir Fibonacci şi că, după părerea lor, nu au nici o semnificație.

Locotenentul îl privi derutat:

- Dar o trimiseseră deja pe Neveu să ne spună toate astea!
 Fache clătină din cap:
- Nu, n-au trimis-o ei pe Neveu.
- Poftim?!
- După spusele directorului, la ordinele mele le-a cerut tuturor membrilor echipei sale să studieze imaginile trimise de noi. Cînd a sosit la birou, agentul Neveu a luat codul și una dintre fotografiile lui Saunière, după care a plecat fără un cuvînt. Directorul a mai adăugat că purtarea ei nu i s-a părut ieșită din comun; fiindcă era firesc să se simtă afectată.
 - Afectată?! Dar n-a mai văzut pînă acum fotografii ale vreunui cadavru? Fache tăcu pentru o clipă:
- Eu n-am ştiut acest lucru, şi se pare că nici directorul ei n-a ştiut, pînă ce un coleg nu i-a spus că, aparent, Sophie Neveu este nepoata lui Jacques Saunière.

Collet rămase fără cuvinte.

— Directorul mai zicea că femeia nu i-a pomenit niciodată despre Saunière şi el bănuieşte că a păstrat secretul pentru că, probabil, nu voia să fie tratată preferențial datorită bunicului ei celebru.

"Aşadar, nu-i de mirare că a fost afectată cînd a văzut fotografiile. Ce coincidență nefericită!" își spuse Collet, "ca o tînără să fie solicitată să descifreze un cod scris de o rudă care tocmai a fost asasinată. Cu toate acestea, comportarea ei e lipsită de sens!"

— Dar femeia a recunoscut numerele acelea ca fiind un şir Fibonacci, fiindcă a venit aici şi ne-a spus-o. Nu înțeleg de ce a plecat de la birou fără să spună cuiva că a descifrat codul.

De fapt, Collet nu își putea imaginea decît un singur scenariu care putea să explice acest comportament straniu: Saunière scrisese pe podea un cod numeric în speranța că Fache va apela la criptografi pentru a-l descifra și, deci, o va implica și pe nepoata lui. Cît despre gestul mesajului, intenționase victima să comunice în acest fel cu agentul Neveu? Şi dacă da, ce anume spunea mesajul? Şi care era rolul lui Langdon aici?

Înainte ca locotenentul să mai poată cugeta la scenariul său, în liniștea muzeului răsună deodată o alarmă. Sunetul părea că vine din interiorul Marii Galerii.

— Alarmă! striga unul dintre agenți, studiind la repezeală imaginile primite pe monitor. Grande Galerie! Toilettes Messieurs!

Fache urlă spre Collet:

— Unde-i Langdon?

— Tot la toaletă! îi răspunse locotenentul și îi arătă punctulețul roșu ce clipea continuu pe ecranul laptopului său. Probabil că a spart fereastra!

Collet știa că Langdon nu putea ajunge prea departe. Deși regulile de protecție împotriva incendiilor impuneau ca toate ferestrele situate la peste cincisprezece metri înălțime, în clădirile publice, să fie ușor de spart, o săritură de la etajul al doilea al Luvrului fără ajutorul unei scări însemna sinucidere curată. În plus, lîngă extremitatea vestică a Aripii Denon nu existau copaci sau iarbă care să amortizeze șocul căderii. Sub fereastra

toaletei, cele două benzi intens circulate ale străzii se aflau la doar doi metri de zidul clădirii.

— Dumnezeule! exclamă locotenentul, cu ochii la ecran. Langdon se apropie de fereastră!

Fache pornise deja. Smulgîndu-şi revolverul Manurhin MR-93 din suportul de sub brat, năvăli pe culoar.

Pe ecranul computerului, punctul roşu ajunse la pervaz şi apoi făcu o mişcare cu totul neașteptată: ieşi dincolo de perimetrul clădirii.

"Ce naiba se întîmplă acolo?! se întrebă Collet. A încălecat americanul pe pervaz sau...?"

— lisu...!

Locotenentul sări drept în picioare. Punctul roşu ţîşni în afara zidului. Păru că rămîne în aer o frîntură de secundă, apoi încremeni brusc, la aproape zece metri în afara Luvrului.

Bîjbîind cu mîinile pe butoane, Collet accesă o hartă a Parisului și recalibră sistemul GPS. Focaliză și identifică locația exactă a semnalului.

Nu se mai mişca.

Zăcea neclintit, în mijlocul pieței.

Langdon sărise!

18

Fache străbătea în fugă Marea Galerie, în vreme ce vocea lui Collet bubuia prin stația radio, acoperind sunetul îndepărtat al alarmei:

— A sărit! Văd semnalul afară, în Place du Carrousel! A sărit pe fereastra toaletei! Şi nu mai mișcă! lisuse, cred că Langdon s-a sinucis!

Fache auzea cuvintele, dar nu putea să le priceapă și sensul. Sub paşii săi, culoarul părea că nu se mai sfîrşeşte. Trecînd pe lîngă cadavrul lui Saunière, privi drept înainte, spre capătul Aripii Denon, unde se vedeau panourile despărţitoare. Alarma se auzea mai tare acum:

- Stai! urlă Collet. Se mişcă! Dumnezeule, e în viață! Langdon se mişcă! Fache alerga în continuare, înjurînd la fiecare pas pe care-l făcea.
- Se mişcă mai repede acum! strigă Collet. Străbate piaţa. Dar... a prins viteză! Se deplasează prea repede!

Ajuns la panourile despărţitoare, căpitanul trecu printre ele, zări uşa toaletei şi se repezi în ea. Vocea locotenentului abia se mai auzea prin staţie vuietul alarmei.

— Probabil că e într-o mașină! *Cred* că e într-o mașină! Nu pot să...

Cuvintele lui Collet se pierdură în urletul alarmei, cînd Fache se năpusti în toaletă, cu arma pregătită. Își miji ochii în lumina aspră și cercetă încăperea.

Cabinele erau goale. Nu era nimeni înăuntru. Privirea îi zbură la fereastra făcută ţăndări. Alergă acolo și privi în jos. Nici urmă de Langdon. Cine ar fi riscat o cascadorie ca asta?! Dacă ar fi sărit de la o asemenea înălţime, nuncape îndoială că ar fi fost rănit serios.

Alarma se opri, în sfîrşit, şi vocea lui Collet se auzi din nou în staţie:

— ...Se deplasează spre sud... mai repede... trece Sena pe Pont du Carrousel!

Fache se întoarse spre stînga. Unicul vehicul de pe Pont du Carrousel era un camion uriaș cu remorcă dublă, care se îndepărta de Luvru, spre sud. Una dintre remorcile deschise era acoperită cu o prelată de vinilin, asemănătoare cu un hamac uriaş. Căpitanul se simți scuturat de un fior. Cu numai cîteva clipe în urmă, camionul acela așteptase, probabil, la semafor, chiar sub fereastra toaletei.

"A riscat ca un nebun", își spuse. Langdon nu avusese de unde să știe ce se află sub prelată; dacă erau piese de oțel? Sau ciment? Sau chiar gunoi? Un salt de la doisprezece metri înălţime? "Fusese o nebunie!"

— Punctul roşu coteşte! strigă Collet. Virează la dreapta pe Pont des Saints-Pères!

Da, camionul care traversase podul încetinise acum și cotea la dreapta, pe Pont des Saints-Pères. "Asta e!", își spuse Fache. Uluit, privi cum camionul dispare după colţ. Collet luase deja legătura cu agenţii din exterior, trimiţîndu-i în afara Luvrului și ordonîndu-le maşinilor de patrulare să pornească în urmărirea camionului, a cărui poziţie în trafic o urmărea pe monitor.

Fache știa că acum totul se sfîrșise. Oamenii lui urmau să înconjoare camionul în numai cîteva minute; Langdon nu avea unde să mai dispară.

Punîndu-şi arma la loc, ieşi din toaletă şi-i ceru lui Collet prin staţie:

— Adu-mi maşina! Vreau să fiu de față cînd îl arestam!

Şi, în vreme ce se înapoia în fugă prin Marea Galerie, se întrebă dacă profesorul supraviețuise căderii.

Oricum, nu mai conta.

"Langdon a fugit. E vinovat ca însuși Iuda."

La numai cincisprezece metri de toaletă, Langdon și Sophie stăteau ascunși în întuneric, lipiți de unul dintre panourile ce despărțeau toaleta de restul galeriei. Abia avuseseră timp să se facă nevăzuți înainte ca Fache să se năpustească pe lîngă ei, cu arma în mîna.

Ultimele saizeci de secunde se scurseseră ca o furtună, greu de înțeles.

Langdon stătea lîngă chiuvetă, refuzînd să fugă din cauza unei crime pe care n-o comisese, cînd Sophie începuse să studieze fereastra și firele alarmei electronice încastrate în sticlă. Apoi privise jos, în stradă, de parcă ar fi măsurat înăltimea.

— Cu puţina precizie, vei putea ieşi de aici, îi spusese ea.

"Precizie?" Nedumerit, se uitase şi el în jos, pe fereastră. În stradă, un enorm camion cu două remorci se apropia de semaforul aflat chiar sub fereastră. Remorcile erau acoperite cu o prelată albastră de vinilin, care acoperea încărcătura. Langdon spera din tot sufletul că Sophie nu se gîndea la ceea ce credea el că-i trece prin minte:

- Sophie, în nici un caz n-am să sar...
- Scoate dispozitivul de localizare.

Năuc, dusese mîna la buzunar şi pipăise după micul disc metalic. Sophie il luase din mînă, se apropiase cu el de chiuvetă şi, alegînd o bucată mare de săpun, pusese discul deasupra şi îl presase bine cu un deget, înfundîndu-l în interior. Apoi netezise săpunul pînă ce astupase gaura, închizînd astfel discul înăuntru, şi i-l întinsese lui Langdon.

Fără a-i oferi vreo explicație, scosese de sub chiuveta un coş metalic de gunoi și, înainte ca el să poată protesta, se repezise la fereastră, ținînd coşul în față, ca pe un berbece. Izbit drept în mijloc, geamul zburase prefăcut în tăndări.

Alarma începuse să urle în aceeaşi clipă, asurzitoare.

— Dă-mi săpunul! îi strigase ea, încercînd să acopere sunetul înnebunitor.

Profesorul i-l întinsese.

Privind prin fereastra spartă, ochise camionul ce aștepta la semafor. Ținta era suficient de mare — o prelată întinsă, nemișcată — și se afla la nici trei metri de zidul muzeului. Trăgînd adînc aer în piept, Sophie azvîrlise săpunul cu tot cu dispozitivul de localizare în noapte.

Proiectilul aterizase pe marginea prelatei și alunecase dedesubt, printre mărfuri, chiar în clipa în care lumina semaforului se schimbase.

— Felicitări, îi spusese ea, trăgîndu-l de mînecă spre uşă. Tocmai ai evadat din Luvru.

leşind în fugă, izbutiseră să se ascundă în întuneric exact cînd Fache dădea buzna în toaleta cu arma în mînă.

Acum, alarma se oprise și Langdon auzea deja sirenele mașinilor de poliție care se îndepărtau de muzeu. Un exod polițienesc. Fache plecase și el la fel de grăbit. În urma lui, Marea Galerie rămăsese pustie.

— Există o scară de incendiu cam la cincizeci de metri mai sus, pe culoar, îi spuse Sophie. Poliția a părăsit zona, aşa că putem să ieşim şi noi de aici.

Langdon hotărî să nu mai rostească nici un cuvînt, toată noaptea; Sophie Neveu era, clar, mult mai deșteaptă decît el.

19

Se spune că Biserica Saint-Sulpice este clădirea pariziană cu cea mai ciudată istorie. Construit pe ruinele unui vechi templu închinat zeiţei egiptene Isis, locaşul are un plan arhitectural care îl copiază pînă la centimetru pe cel al catedralei Notre-Dame. Aici au fost botezaţi marchizul de Sade şi Baudelaire şi tot aici s-a căsătorit Victor Hugo. Seminarul de alături are un trecut bine documentat, cît se poate de neortodox, fiind odinioară locul clandestin de întrunire a unei serii întregi de societăţi secrete.

În noaptea aceasta însă, interiorul cavernos al bisericii era tăcut ca un mormînt, unicul semn de viață fiind parfumul slab de tămîie ce încă mai persista după slujba de seară. Cînd îl conduse în sanctuar, Silas sesiză o oarecare tulburare în atitudinea surorii Sandrine. Acest lucru nu i se părea însă deloc surprinzător, se obișnuise deja cu jena pe care o simțeau oamenii față de el.

- Sînteţi american, spuse ea.
- Francez prin naștere. Mi-am simțit chemarea în Spania și acum studiez în Statele Unite.

Sora Sandrine își plecă fruntea; era o femeie micuță de stătură, cu priviri blînde:

- Şi n-aţi văzut niciodată Saint-Sulpice?
- Îmi dau seama că și acesta este un păcat.
- Biserica e mult mai frumoasă la lumina zilei.
- Sînt convins. Vă sînt însă recunoscător că îmi oferiți ocazia de a o vizita acum.
 - Abatele mi-a solicitat acest lucru. Se vede că aveţi prieteni sus-puşi. "Habar n-ai tu!" îsi spuse Silas.

Urmînd-o pe sora Sandrine spre altar, nu putea să nu fie surprins de austeritatea lăcașului. Spre deosebire de Notre-Dame, cu ale ei fresce viu

colorate, lemnăria şi decorațiunile poleite ale altarului, Saint-Sulpice avea un aspect rece şi sever, amintind prin severitatea sa de catedralele ascetice ale Spaniei. Lipsa decorațiunilor conferea parcă interiorului o lărgime suplimentară şi, privind spre arcele zvelte ale plafonului boltit, Silas îşi imagină că se află sub chilia unei uriașe corăbii.

"O imagine potrivită", își spuse. Corabia frăției avea să fie răsturnată și să se scufunde pentru totdeauna. Nerăbdător să treacă la lucru, își dorea ca sora Sandrine să-l lase singur mai repede. Era o femeie scundă și subţire, de care ar fi putut scăpa uşor, dar jurase să nu folosească forța decît în caz de absolută necesitate. "Este o slujitoare a Domnului și nu e vina ei că frăția a ales aceasta biserică pentru a ascunde cheia de boltă. Nu trebuie să plătească ea pentru păcatele altora."

- Îmi pare rău, soră, fiindcă ai fost deranjată din somn pentru mine.
- Ba deloc. Vă aflați în Paris pentru scurt timp și ar fi fost păcat să ratați Saint-Sulpice. Ce anume vă interesează mai mult, arhitectura sau istoria bisericii?
 - De fapt, soră, interesele mele sînt mai degrabă de ordin spiritual. Călugărița izbucni într-un rîs ușor, plăcut:
- Asta se înțelege de la sine. Dar mă întrebam cu ce să începem turul de vizitare.

Silas își aținti privirile asupra altarului:

- Nu-i nevoie de un tur. Aţi fost mai mult decît amabilă. De aici mă descurc singur.
- Dar nu mă deranjează deloc, replică ea. La urma urmei, tot m-am trezit.

Silas se opri. Ajunseseră la primele strane, la nici cincisprezece metri de altar. Se răsuci postîndu-şi trupul masiv drept în faţa femeii şi simţi cum se crispează atunci cînd văzu ochii săi roşii.

— Sper să nu fiu prea nepoliticos, soră, dar nu sînt obișnuit să intru într-o Casă a Domnului și să mă plimb, pur și simplu, prin ea. V-ar deranja dacă aș rămîne puțin timp singur, pentru a mă ruga înainte de a admira arhitectura? Sora Sandrine ezită:

— Oh, desigur. Vă voi aștepta în spate, lîngă intrare.

Silas puse o mînă grea pe umărul ei și o privi drept în ochi:

— Soră, mă simt şi aşa vinovat fiindcă v-am trezit din somn. A vă cere să mai rămîneţi cu mine acum ar fi prea mult. Vă rog să vă întoarceţi în camera dumneavoastră. Voi vizita biserica singur şi apoi voi pleca!

Călugărița nu părea tocmai convinsă:

- Sînteţi sigur că nu vă veţi simţi singur?
- Cîtuşi de puţin. Rugăciunea este o bucurie ce trebuie trăită în singurătate.
 - Cum doriţi!

Silas îşi luă palma de pe umărul ei:

- Somn uşor, soră! Domnul fie cu tine.
- Şi cu tine, răspunse ea şi se îndreptă spre scări. Vă rog să închideţi bine uşile cînd ieşiţi!
 - Voi avea grijă.

Silas o privi cum urcă scările pînă ce dispăru. Apoi se întoarse și îngenunche lîngă prima strană; brîul *cilice* îi pătrunse mai adînc în carne.

"Doamne, Ție îți închin munca aceasta pe care o împlinesc azi..."

Ghemuită în umbra balconului ce străjuia altarul, sora Sandrine privea tăcută printre barele balustradei. Temerile bruște ce-i cuprinseră sufletul în clipa în care îl văzuse pe călugăr îngenuncheat o îngrijorau. Pentru o clipă, se întrebă dacă nu cumva vizitatorul acesta misterios era duşmanul despre care fusese prevenită; poate că în această seară va trebui să ducă la îndeplinire ordinele ce-i fuseseră date cu atît de mult timp în urmă. Aşa că hotărî să rămînă acolo, în întuneric, şi să urmărească fiecare mişcare a călugărului.

20

După ce ieşiră din umbră, Langdon şi Sophie se îndreptară cu paşi repezi spre scara de incendiu. Profesorul avea impresia că încearcă să asambleze un uriaş puzzle pe dibuite. Cel mai recent aspect al misterului cu care se confrunta era unul extrem de tulburător: "Un căpitan al Poliției Judiciare încearcă să-mi pună în cîrcă o crimă."

- Ce crezi, şopti el, nu cumva Fache o fi scris mesajul acela pe podea? Sophie nici măcar nu se întoarse:
- Imposibil!

Langdon nu era chiar atît de sigur:

- Pare al naibii de hotărît să mă scoată pe mine vinovat. Poate a crezut că, scriindu-mi numele pe podea, ar avea mai mulți sorți de reuşită.
- Şirul lui Fibonacci? Post-scriptumul? Tot simbolismul lui Leonardo da Vinci şi al divinității feminine? Nu, *sigur* este mîna bunicului meu!

Langdon știa că are dreptate. Simbolurile tuturor acestor indicii se legau perfect — pentagrama, *Omul Vitruvian*, da Vinci, zeiţa şi chiar Şirul Fibonacci. "O serie coerentă de simboluri", aşa cum ar numi-o iconografii. Extrem de unitară.

— Şi faptul că m-a sunat în după-amiaza asta..., adăugă Sophie, spunîndu-mi că trebuie să-mi dezvăiuie ceva. Sînt sigură că mesajul scris pe podea a fost un ultim efort din partea lui pentru a-mi comunica mie ceva important, ceva ce el şi-a închipuit că mă vei ajuta să înţeleg.

Langdon se încruntă. "O, diavol draconic! Oh, sfînt schilod!" Şi-ar fi dorit să înțeleagă mesajul, atît pentru binele lui Sophie, cît și pentru al său. Situația se înrăutățise de cînd văzuse el prima dată textul scris pe podea. Falsa lui evadare pe fereastra toaletei nu avea să-l facă deloc mai drag în ochii lui Fache; de fapt, avea mari îndoieli că Poliția Franceză va gusta umorul urmăririi și arestării unei bucăți de săpun.

- Nu mai avem mult pînă la scară, îi spuse Sophie.
- Crezi că ar fi posibil ca în şirul acela de numere să fie ascunsă Cheia pentru a înțelege restul mesajului?

Profesorul lucrase odată la o serie de manuscrise ale lui Bacon ce conţineau un cifru epigrafic în care anumite rînduri constituiau indicii pentru descifrarea întregului cod.

- M-am gîndit toată noaptea la numerele acelea. Sume, produse, rapoarte... nu văd nimic, nici o idee. Din punct de vedere matematic, sînt aranjate la întîmplare. O aiureală criptografică.
- Şi totuşi, fac parte din Şirul lui Fibonacci. Nu poate fi o simplă coincidență!
- Nici nu este. Faptul că a scris numerele astea a fost doar o altă modalitate prin care bunicul a încercat să-mi comunice *mie* ceva la fel ca folosirea limbii engleze pentru scrierea mesajului, ca poziționarea propriului trup în forma schiței mele preferate ori ca desenarea unei pentagrame pe

abdomen. Toate au avut rolul de a-mi atrage atenția.

- Pentagrama are o semnificație aparte pentru tine?
- Da. Nu am apucat să-ţi spun, dar era un simbol aparte pentru mine şi pentru bunicul, cînd eram copil. Obişnuiam să ne jucăm Tarot şi cartea mea indicatoare era totdeauna una din seria pentagramelor. Sînt sigură că bunicul măsluia cărţile, dar pentagrama a ajuns cu timpul să fie mica noastră glumă.

Langdon simți un fior. Obișnuiau să joace Tarot?! Acest joc medieval de origine aparent italiană avea o încărcătură atît de mare de simbolism eretic ascuns, încît Langdon îi dedicase un capitol întreg din cartea pe care o pregătea. Cele douăzeci și două de cărți principale ale jocului aveau nume ca *The Female Pope, The Empress* sau *The Star.* Inițial, Tarotul fusese conceput ca un mijloc secret de diseminare a ideologiilor interzise de Biserică; în prezent, trăsăturile sale mistice fuseseră preluate și exploatate de ghicitoarele moderne.

"Arcana indicatoare a divinității feminine în Tarot este pentagrama", îşi spuse Langdon, dîndu-şi seama că, dacă Saunière obișnuia să măsluiască jocul pentru ca nepoata lui să se distreze mai bine, pentagrama constituia, într-adevăr, o glumă potrivită între ei.

Ajunseră la scara de incendiu şi Sophie trase uşor de uşă. Nu se declanşă nici o alarmă; doar uşile care dădeau spre exterior erau conectate. Coborîră în viteză treptele înguste, spre parter.

— Bunicul tău, spuse Langdon străduindu-se să ţină pasul cu ea, cînd ţi-a povestit despre pentagramă, a pomenit ceva despre venerarea Zeiţei sau despre resentimentele Bisericii Catolice?

Sophie clătina din cap:

— Pe mine mă interesa mai degrabă partea matematică — proporția divină, numărul phi, Şirul Fibonacci — chestii de genul ăsta.

Langdon o privi surprins:

- Ţi-a povestit bunicul tău despre numărul phi?!
- Firește! Proporția divină sau numărul de aur. De fapt, adăugă ea cu o expresie poznașă, obișnuia să glumească spunînd că eu sînt pe jumătate divină... știi, datorita literelor din numele meu.

Profesorul se gîndi o clipă și apoi își dădu seama.

"S-o-P-H-I-e!"

Coborînd treptele în continuare, cu gîndul la numărul phi, Langdon îşi spuse că indiciile lăsate de Saunière erau mult mai coerente decît îşi imaginase el pînă acum.

"Da Vinci... Şirul lui Fibonacci... pentagrama..."

În mod aproape incredibil, toate acestea erau armonizate într-un concept unic, atît de important în istoria artei, încît adesea profesorul îi consacra mai multe ore în sala de curs.

PHI...

Brusc, gîndul îi zbură înapoi la Harvard, la ziua în care, în fața studenților înscriși la cursul "Simbolistica în artă", scrisese pe tablă numarul său favorit.

1,618.

Langdon se întorsese spre marea de ochi curioși:

- Cine-mi poate spune ce număr este acesta?
- Un lungan de la cursul de matematică ridicase mîna.
- Este numărul phi, spusese el, pronunţînd fi.
- Bravo, Stettner! Sper că toată lumea a făcut cunoștință cu phi.

— A nu fi confundat cu *pi*, adăugase Stettner, zîmbind. Aşa cum ne place nouă, matematicienilor, să spunem, *phi* e cu un *h* mai tare decît *pi!*Langdon rîsese, dar nimeni altcineva nu mai păruse să guste gluma.

Stettner dăduse din mînă, a lehamite, și se așezase la loc.

- Acest număr, continuase Langdon, unu virgulă şase unu opt, are o importanță cu totul deosebită în artă. Îmi poate spune cineva de ce? Lunganul încercase să recîştige stima colegilor:
 - Fiindcă e atît de drăguţ?

Sala izbucnise în rîs.

— De fapt, Stettner are şi de data aceasta dreptate. Phi este unanim considerat cel mai frumos număr din întregul univers.

Rîsetele încetaseră brusc, iar lunganul rînjise cu gura pînă la urechi. În vreme ce pregătea proiectorul, profesorul le explicase studenților că numărul phi deriva din Şirul lui Fibonacci — o progresie celebră nu numai pentru că suma oricăror doi termeni alăturați este egală cu termenul următor, dar şi fiindcă *raportul* oricăror doi termeni alăturați are uimitoarea proprietate de a fi aproape egal cu numărul 1,618, adică *phi!*

- În ciuda originilor sale matematice oarecum mistice, aspectul cu adevărat straniu al numărului phi ţine mai degrabă de atotprezenţa sa în natură. Plantele, animalele şi chiar fiinţa umană sînt caracterizate de rapoarte dimensionale care se apropie cu o bizară exactitate de numărul phi. Frecvenţa cu care este întîlnit pretutindeni în natură, continuase Langdon stingînd luminile din sală, nu poate fi considerată o simplă coincidenţă, astfel că anticii au presupus că numărul phi a fost, probabil, dictat de Creator. Savanţii din vechime chiar au numit acest număr "proporţia divină".
- Staţi puţin, intervenise o tînără din primul rînd. Eu studiez biologia şi nam auzit pomenindu-se niciodată de aceasta proporţie divină în natură.
- Nu? zîmbise Langdon. Ai analizat vreodată relația dintre femelele și masculii unei comunități de albine?
 - Sigur. Femelele sînt totdeauna în număr mai mare.
- Corect. Dar ştiai că, dacă împarţi numărul de femele la cel al masculilor din orice stup sau roi de albine din lume, obţii totdeauna acelaşi număr?
 - Serios?
 - Exact. Numărul phi.

Fata făcuse ochii mari:

- Nu se poate!
- Ba se poate! îi replică Langdon, punînd un diapozitiv ce înfățişa o cochilie spiralată. Recunoști acest organism?
- E un nautilus, răspunsese studenta la biologie. O moluscă din clasa cefalopodelor care își pompează aer în cochilia compartimentată pentru a-și echilibra nivelul de flotabilitate.
- Corect. Şi ai idee ce număr obții dacă împarți diametrul fiecărei spirale la cel al spiralei următoare?

Tînăra privea în continuare, nevenindu-i să creadă, arcele concentrice ale cochiliei.

Langdon clătinase din cap în sens afirmativ:

— Phi. Proporția divină. Numărul de aur. Unu virgulă șase unu opt. Fata îl privise cu un aer uluit.

Profesorul trecuse apoi la următorul diapozitiv — o imagine luată de aproape a unei plante de floarea-soarelui.

— Semințele de floarea-soarelui sînt dispuse sub formă de spirală strînsă. Ştiţi care este raportul dintre diametrele oricăror două spire alăturate?

- Phi? întrebase sala în cor.
- Aţi ghicit!
- Şi Langdon trecuse repede în revistă o serie de alte diapozitive conuri de pin, dispunerea frunzelor pe tulpină, segmentarea corpului la insecte toate ilustrau aceeaşi surprinzătoare respectare a proporţiei divine.
 - E uimitor! strigase cineva din sală.
 - Mda, replicase altcineva, dar ce au toate astea de-a face cu arta?
 - Aha! exclamase Langdon. Îmi pare bine că ai întrebat!
- Şi puse un alt diapozitiv: un pergament de un galben palid, care înfăţişa celebrul nud masculin realizat de Leonardo da Vinci, *Omul Vitruvian* numit astfel în amintirea lui Marco Vitruvius, strălucitul arhitect roman care preamărise numărul de aur în lucrarea sa, *De Arhitectura*.
- Nimeni nu a înțeles mai bine decît Leonardo structura divină a trupului omenesc. Artistul a mers chiar pînă la a deshuma cadavre pentru a măsura proporțiile exacte ale scheletului uman. El a fost primul care a arătat că trupul omenesc este constituit din "segmente" ale căror rapoarte proporționale sînt totdeauna egale cu... numărul phi.

Toți ochii din sală îl priviseră cu îndoială.

 Nu mă credeţi? Diseară, cînd faceţi duş, luaţi un centimetru şi măsuraţi.

Doi jucători de fotbal rînjiseră.

- Nu doar voi doi, isteţilor! Încercaţi toţi! Şi fetele, şi băieţii. Măsuraţi-vă înălţimea, din creştet pînă în tălpi. Apoi măsuraţi distanţa de la ombilic pînă la podea şi împărţiţi-o pe prima la cea de-a doua. Ce număr credeţi că veţi obţine?
 - Cu siguranță nu phi! izbucnise unul dintre "isteți".
- Ba da, *phi!* Unu virgula şase unu opt. Mai vreţi încă un exemplu? Măsuraţi-vă lungimea braţului, de la umăr pînă la vîrful degetelor şi apoi împărţiţi-o la distanţa dintre cot şi vîrful degetelor. Tot *phi.* Încă unul? Distanţa şold-podea împărţită la distanţa genunchi-podea. larăşi *phi.* Încheieturile degetelor de la mîini. De la picioare. Segmentele coloanei vertebrale. *Phi! Phi! Phi!* Prieteni, fiecare dintre noi este un tribut viu adus proporţiei divine.

Chiar în întunericul sălii, Langdon își dăduse seama de uimirea studenților și simțise aceeași căldură plăcută în inimă, ca de fiecare dată. Acesta era motivul pentru care iubea meseria asta.

— După cum vedeţi, prieteni, haosul care ne înconjoară este clădit pe o ordine bine definită. Cînd au descoperit numărul de aur, anticii au fost siguri că au identificat piatra de temelie pe care însuşi Dumnezeu a pus-o la crearea lumii şi, datorită lui, au început să venereze natura. Acum putem înţelege de ce. Mîna lui Dumnezeu este vizibilă pretutindeni în natură şi cîteva religii păgîne, care se închină în faţa Pămîntului Mamă, au supravieţuit pînă astăzi. Mulţi dintre noi celebrează natura exact aşa cum făceau păgînii de odinioară, dar fără a şti ce fac, de fapt. Sărbătorile care marchează venirea primăverii constituie un exemplu perfect... renaşterea naturii şi reluarea ciclului ei fertil. Magia misterioasă a numărului de aur exista chiar de la începuturile lumii. Omul nu face altceva decît să joace după regulile naturii şi, fiindcă arta e doar o încercare a sa de a imita minunile create de mîna lui Dumnezeu, fiţi siguri că veţi întîlni proporţia divină de foarte multe ori la cursul de artă din semestrul acesta.

În următoarea jumătate de oră, Langdon le arătase diapozitive cu lucrări de artă semnate de Michelangelo, Albrecht Dürer, Leonardo da Vinci și mulți

alţii, demonstrînd de fiecare dată respectarea voită şi riguroasă a proporţiei divine: numărul phi ascuns în dimensiunile arhitecturale ale Parthenonului atenian, ale piramidelor din Egipt şi chiar ale sediului ONU din New York. Numărul de aur apărea, de asemenea, în structura organizatorică a sonatelor lui Mozart, în *Simfonia a Cincea* de Beethoven şi în lucrările lui Bartok, Debussy sau Schubert.

— Numărul phi, le spusese profesorul, a fost folosit chiar şi de Stradivarius pentru a calcula locul exact al fantelor în formă de "f" ale celebrelor sale viori. În încheiere, să revenim la simboluri, adăugase profesorul, în timp ce se apropiase din nou de tablă şi desenase cinci linii care se intersectau pentru a forma o stea cu cinci colţuri. Aceasta este una dintre cele mai puternice imagini pe care le veţi vedea în cursul acestui semestru. Cunoscut sub numele de pentagramă, simbolul este considerat, deopotrivă, magic şi divin în numeroase culturi. Îmi poate spune cineva de ce?

Stettner, studentul de la Matematică, ridicase mîna:

— Fiindcă, atunci cînd desenezi o pentagramă, liniile se intersectează astfel încît să respecte automat proporția divină.

Langdon aprobase încîntat:

— Excelent! Într-adevăr, *toate* rapoartele dintre segmentele unei pentagrame sînt egale cu numărul phi şi, drept urmare, acest simbol a devenit expresia absolută a proporției divine. Din acest motiv, steaua cu cinci colţuri a fost dintotdeauna un simbol al frumuseţii şi al perfecţiunii, asociat cu divinitatea şi cu sacrul feminin.

Fetele din sală surîseseră, încîntate.

- Încă un amănunt, prieteni! Astăzi am amintit doar în treacăt de Leonardo da Vinci, dar în cursul acestui semestru vom vorbi mult despre el. Mîine vă voi arăta imagini ale frescei sale, *Cina cea de taină* — unul dintre cele mai surprinzătoare tributuri aduse sacrului feminin.
- Glumiţi, nu-i aşa? întrebase cineva din sală. Eu ştiam că *Cina cea de taină* îi este închinată lui lisus!

Langdon se mirase:

- Există simboluri ascunse acolo unde nici nu vă puteți imagina...
- Haide! îi şopti Sophie. Ce s-a întîmplat? Aproape am ajuns. Grăbeştete!

Langdon îşi ridică privirea, smuls din reverie, şi îşi dădu seama ca se oprise în mijlocul scării, copleşit de o revelaţie bruscă.

"O, diavol draconic! Oh, sfînt schilod!"

Aflată pe o treaptă mai jos, Sophie îl privea nedumerită.

"Nu poate fi atît de simplu!"

Si totusi, era.

Acolo, în buricul Luvrului... cu imaginile numărului *phi* și ale lui Leonardo care i se învălmășau în minte, instantaneu, Robert Langdon descifră mesajul lui Saunière.

— "O, diavol draconic!" spuse cu glas tare. "Oh, sfînt schilod!" Un cod mai simplu de atît nici nu poate exista!

Sophie, încremenită la rîndul ei pe trepte, se uită la el, derutată. "Un cod?" Toată noaptea își storsese creierii gîndindu-se la cuvintele din mesaj și nu identificase nici un cod — cu atît mai mult unul simplu!

— Chiar tu ai spus-o! continuă Langdon entuziasmat peste măsură. Numerele din Şirul lui Fibonacci capătă sens doar dacă sînt așezate în ordinea corectă; altfel, totul e doar o aiureală matematică.

Sophie nu avea idee despre ce tot vorbea el acolo. "Şirul lui Fibonacci?" Ea fusese sigură că numerele acelea erau menite doar să atragă atenția Departamentului de Criptografie. "Să mai reprezinte oare și altceva?" Duse mîna la buzunar și scoase hîrtia cu mesajul bunicului ei.

"13-3-2-21-1-1-8-5 0, DRACONIAN DEVIL! OH, LAME SAINT!"

"Ce să fie cu numerele astea?"

— Faptul că a schimbat ordinea numerelor din Şirul lui Fibonacci este un indiciu, îi spuse Langdon, luîndu-i hîrtia din mînă. Cifrele indică felul în care trebuie descifrat restul mesajului. Bunicul tău le-a ordonat în acest mod pentru a ne ajuta să înțelegem că acelaşi criteriu trebuie aplicat şi textului în sine. Cele două rînduri nu înseamnă nimic; sînt doar nişte *litere* scrise într-o ordine greșită.

Sophie avu nevoie de un moment pentru a pătrunde sensul acestor cuvinte și, cînd pricepu ce voia el să spună, i se păru ridicol de simplu:

— Crezi că mesajul este... *une anagramme?* Ca un joc de rebus dintr-un ziar?

Scepticismul de pe chipul ei era vizibil, dar Langdon îl înțelegea. Puțini știau că, lăsînd la o parte rolul lor de distracție pentru oamenii moderni, anagramele au o bogată istorie în ceea ce privește simbolismul sacru.

Învăţăturile mistice ale Cabalei au la bază anagramele — rearanjarea literelor din cuvintele scrise în ebraică, pentru a releva noi înţelesuri. Regii francezi din perioada renascentistă erau atît de convinşi că anagramele posedă o putere magică, încît angajau anagramişti pentru a-i ajuta să ia cele mai bune decizii, analizînd cuvintele din diverse documente de mare importanţă. Romanii numeau studiul anagramelor ars magna — "arta măreaţă".

Langdon îşi cufundă privirile în ochii lui Sophie:

— Adevăratul mesaj al bunicului tău ne-a stat în față în tot acest timp, doldora de indicii mai mult decît sugestive!

Fără a mai pierde timpul cu alte explicații, profesorul scoase un pix din buzunar și rearanjă literele de pe fiecare rînd al mesajului:

"O, DRACONIAN DEVIL! OH, LAME SAINT!"

era o anagramă perfectă a cuvintelor...

"LEONARDO DA VINCI! THE MONA LISA!" Pentru o clipă, în mijlocul scărilor de incendiu, Sophie uită că trebuiau să fugă cît mai repede din Luvru.

Uimirea îi era întrecută doar de stînjeneala de a nu fi fost ea cea care descifrase mesajul. Din cauza experienței complexe pe care o deținea în domeniul criptoanalizei, trecuse cu vederea un simplu joc de cuvinte, pe care totuși ar fi trebuit să-l remarce. La urma urmei, nu era o neofită în privința anagramelor — mai cu seamă a celor în limba engleză.

În copilărie, bunicul ei folosea adesea anagrame pentru a o ajuta să învețe ortografia engleză. Odată scrisese pe o hîrtie cuvîntul *planets* — "planete" — şi-i spusese că alte nouăzeci și două de cuvinte, de diferite lungimi, pot fi alcătuite în engleză din aceleași litere. Sophie petrecuse trei zile cu dicționarul în brațe, identifîcîndu-le, în cele din urmă, pe toate.

— Nu pot să-mi imaginez, spuse Langdon privind uimit hîrtia, cum a reuşit bunicul tău să creeze o anagramă atît de complexă în cele cîteva minute dinaintea morții.

Sophie știa cum, și adevărul o îndureră și mai tare. "Ar fi trebuit să-mi dau seama!" Își amintea acum că bunicul ei — un iubitor al artelor și al jocurilor de cuvinte — își petrecuse mult timp în tinerețe născocind anagrame ale titlurilor celor mai cunoscute opere de artă. Una dintre ele chiar îi pricinuise un necaz pe cînd era ea mică. Într-un interviu pentru o revistă americană de artă, Jacques Saunière își exprimase dezgustul pentru cubismul modernist, remarcînd că titlul lucrării lui Picasso *Les Demoiselles d'Avignon* era o anagrama perfectă a expresiei engleze *vile meaningless doodles* — "aiureli prostești". Admiratorii lui Picasso nu fuseseră deloc încîntați.

— Probabil că bunicul a creat această anagramă cu mult timp în urmă, îi explică Sophie.

"lar în seara asta a fost nevoit s-o folosească la repezeală." Vocea bătrînului parcă răsuna de dincolo de mormînt, cu o precizie cutremurătoare.

Leonardo da Vinci!

Mona Lisa!

Sophie habar nu avea de ce ultimele cuvinte pe care i le adresase se refereau la celebra pictură a maestrului, însă o posibilitate îi trecea prin gînd. Una tulburătoare.

"Nu acestea au fost ultimele lui cuvinte..."

Oare trebuia să meargă acum la tablou? Îi lăsase bunicul ei un mesaj acolo? Părea destul de plauzibil. La urma urmei, pictura era expusă în Salle des Etats — o încăpere accesibilă doar din Marea Galerie. Brusc, își dădu seama că uşile care duceau acolo se aflau la numai douăzeci de metri de locul în care fusese găsit cadavrul lui Saunière.

"Ar fi putut ajunge cu uşurinţă pînă la tablou înainte de a muri."

Sophie privi în susul scării de incendiu, nehotărîtă. Ştia că ar trebui să-l scoată pe Langdon din muzeu fără întîrziere, şi totuşi instinctul îi spunea altceva. Amintindu-şi de prima ei vizita în Aripa Denon, pe cînd era doar o fetiță, îşi dădu seama că, dacă bunicul ei ar fi vrut să-i dezvăluie un secret, puţine locuri de pe pămînt ar fi fost mai potrivite decît *Mona Lisa* lui da Vinci.

Sophie avea şase ani pe atunci. Se simțea mică și neînsemnată între pardoseala năucitoare și plafoanele boltite la o înălțime amețitoare. Așa, fără

[—] Nu mai e mult pînă ajungem pînă la ea, şoptise bunicul, ţinînd-o strîns de mîna micuţă şi conducînd-o pe culoarele pustii ale Luvrului, seara, după orele de vizitare.

vizitatori, muzeul o înspăimînta, deşi n-ar fi recunoscut asta cu nici un chip fața de bunicul ei. Strîngînd tare din dinți, dăduse drumul mîinii lui.

— Drept înainte este Salle des Etats, îi spusese el pe cînd se apropiau de celebra încăpere.

În ciuda entuziasmului evident al bunicului, fetița ar fi vrut să plece acasă. Văzuse imagini cu Mona Lisa în diverse cărți și nu-i plăcuseră deloc. Nu înțelegea de ce toată lumea făcea atîta caz de ea.

- C'est ennuyeux! bombănise ea.
- Boring, o corectase bunicul. Franceza la şcoală, engleza acasă.
- Le Louvre, c'est pas chez moi! "Luvrul nu e casa mea!"

Bătrînul izbucnise într-un rîs fals:

— Ai dreptate. Atunci hai să vorbim englezește doar așa, ca să ne distrăm.

Sophie se bosumflase, dar nu se oprise din mers. Cînd intraseră în Salle des Etats, fetiţa cercetase rapid încăperea şi zărise imediat locul de onoare — în mijlocul zidului din dreapta, unde un singur portret trona în spatele unui perete protector din plexiglas. Bunicul se oprise în uşa şi-i făcuse semn spre tablou:

— Du-te la ea, Sophie! Puţini oameni au ocazia de a o vizita fără să fie alţii prin preajmă.

Ascunzîndu-şi neplăcerea, fetiţa traversase încăperea. După cîte auzise despre *Gioconda,* avea acum impresia că se apropia de un cap încoronat. Ajunsă în faţa ecranului protector, trăsese adînc aer în piept şi privise tabloul.

Sophie nu știa ce ar fi trebuit să simtă atunci cînd îl vede, dar în mod cert nu ceea ce simțea acum. Nici o tresărire de uimire. Nici un fior de admirație. Figura celebră arăta exact ca în cărți. Fetița rămăsese în fața tabloului timp îndelungat — ei i se păruse o veșnicie — așteptînd să se întîmple ceva.

- Ei, ce părere ai? șoptise bunicul, apropiindu-se de ea. Minunată, nu-i așa?
 - E prea mică!

Saunière surîsese:

Si tu eşti mică, dar eşti frumoasă.

"Ba nu-s frumoasă", îi replicase fetiţa în sinea ei. Nu-şi putea suferi părul roşcat şi pistruii de pe faţă, plus că era mai înaltă decît toţi băieţii din clasa ei. Privise din nou spre *Mona Lisa* şi clătinase din cap:

- E chiar mai urîtă decît în poze. Figura ei este... brumeux.
- *Foggy*, o corectase bunicul.
- Foggy, repetase ea, știind că discuția nu avea să continue pînă ce nu rostea la rîndul ei nou învățatul cuvînt în engleză.
- Acesta este stilul *sfumato* în pictură, îi explicase bătrînul, și e foarte dificil de realizat. Leonardo da Vinci a fost mai priceput în realizarea lui decît oricine altcineva.

Dar ei tot nu-i plăcea tabloul.

— Pare că știe ea ceva... ca atunci cînd copiii de la școală au un secret al lor.

Bunicul izbucnise în rîs:

- Acesta este unul dintre motivele pentru care Mona Lisa e atît de celebră!! Oamenilor le place să-şi închipuie că ştiu de ce surîde aşa.
 - *Tu* ştii de ce surîde aşa?
 - Poate că știu și într-o bună zi am să-ți spun și ție!

Sophie bătuse din picior:

— Ţi-am zis că nu-mi plac secretele!

- Prințesă, îi spuse el surîzînd, viața e plină de secrete! Şi nu le poți afla pe toate deodată!
 - Eu mă întorc, declară Sophie, și vocea ei răsună în hol.
 - La Mona Lisa? izbucni Langdon. Acum?!

Preţ de o clipă, se gîndi la consecinţele unei astfel de mişcări.

- Pe mine nu mă suspectează nimeni de crimă! Am să risc! Trebuie să aflu ce anume a vrut bunicul să-mi spună.
 - Si cu ambasada cum rămîne?

Sophie se simțea vinovată fiindcă-l transformase într-un fugar și acum îl părăsea, dar altă soluție nu vedea. Arătă spre o ușă de metal în josul scărilor:

— Du-te pe acolo și urmează plăcuțele luminate care te îndrumă spre ieșire. Bunicul mă aducea adesea pe aici. Vei ajunge fără probleme la o ușă rotativă de siguranță. E monodirecțională și nu îți permite decît să ieși. Apoi îi întinse cheile de la mașina sa și adaugă: Ai să găsești un Smart roșu în parcarea rezervată angajaților. Chiar în fața aripii în care ne aflăm. Știi să ajungi la ambasadă?

Langdon încuviință, privind cheile pe care le ţinea în mînă.

— Ascultă, continuă Sophie cu o voce moale, cred că bunicul mi-a lăsat un mesaj la *Mona Lisa* — un fel de indiciu referitor la cel care l-a ucis. Sau la pericolul care mă pîndește.

"Sau la ceea ce s-a întîmplat cu familia mea", își spuse în gînd.

- Trebuie să mă duc să văd, insistă ea.
- Dar dacă ar fi vrut să-ţi spună de ce eşti în pericol, nu putea să-ţi scrie pur şi simplu pe podea, acolo unde a murit? Pentru ce să apeleze la acest complicat joc de cuvinte?
- Fiindcă, indiferent de ce anume a încercat să-mi transmită, cred că nu a vrut să mai afle și altcineva. Nici măcar poliția.

În mod evident, Jacques Saunière făcuse tot ce-i stătuse în puteri pentru a-i transmite un mesaj confidențial, și numai ei. Îl scrisese sub forma unui cod în care indusese inițialele ei, și-i spusese să-l caute pe Robert Langdon — un lucru înțelept, ținînd seama că americanul descifrase codul secret.

- Oricît de straniu ar părea, adăugă ea, cred că a vrut ca eu să ajung la *Mona Lisa* înaintea oricui altcuiva.
 - Te însoţesc!
- Nu! Nu avem de unde ști cînd va reveni poliția în Marea Galerie. Trebuie să pleci!

Profesorul ezită o clipă, ca și cum curiozitatea științifică ar fi fost mai puternică decît orice raționament logic, riscînd să-l azvîrle din nou în mîinile lui Fache.

— Du-te! Acum! îl îndemnă Sophie eu un surîs recunoscător. Ne vedem la ambasadă, domnule Langdon!

El o privi oarecum nemultumit:

— Ne vedem acolo cu o *singură* condiție!

Uimită, îl privi o clipă fără replică.

- Ce condiţie?
- Să nu-mi mai spui "domnule Langdon".

I se păru ca zărește umbra unui zîmbet vag pe chipul lui și, aproape fără să vrea, îi surîse și ea:

— Succes, Robert!

Cînd ajunse la capătul de jos al scărilor, îl izbi inconfundabilul miros de ipsos și ulei de in. În față, pe o plăcuță iluminata inscripționată "SORTIE /EXIT", o săgeată indica un culoar lung.

Langdon porni în direcţia săgeţii.

Spre dreapta, se zărea un studio de restaurare din care părea că-l privește o armată de statui, în diverse stadii de recondiționare. În stînga, se înșirau cîteva încăperi care semănau cu sălile de curs de la Harvard — șiruri de șevalete, pînze, palete și rame — o veritabilă linie de montaj a tablourilor.

În timp ce înainta pe culoar, avea impresia că, dintr-un moment în altul, se va trezi în patul lui din campus. Seara aceasta îi părea un fel de vis straniu. "Sînt pe punctul de a evada din Luvru... un fugar."

Încă nu-şi putea lua gîndul de la mesajul anagramat al lui Saunière. Totodată, se întreba ce va găsi Sophie la *Mona Lisa... dacă* va găsi ceva. Tînăra păruse ferm convinsă că bunicul ei dorise ca ea să treacă încă o dată prin faţa celebrului tablou. Oricît de plauzibilă ar fi fost această interpretare, Langdon se simţea iritat de un tulburător paradox.

"P.S. găseşte-l pe Robert Langdon."

Saunière scrisese pe podea numele lui, cerîndu-i lui Sophie să-l găsească. Pentru ce? Doar ca el s-o poată ajuta la descifrarea anagramei?

Puţin probabil!

La urma urmei, de ce ar fi crezut Saunière că Langdon se pricepe la anagrame? Nici măcar nu-l cunoștea! Mai mult de atît, Sophie îi declarase limpede că *ea însăși* ar fi trebuit să dezlege anagrama. Ea remarcase Şirul lui Fibonacci și, fără îndoială, în scurt timp ar fi decodificat și mesajul, fără ajutorul lui.

"Sophie ar fi găsit și singură soluția anagramei." Profesorul era din ce în ce mai sigur de acest lucru. Totuși, aceasta concluzie sugera o evidentă lipsă de logică în acțiunile lui Saunière.

"De ce eu?" continuă să se întrebe în timp ce străbătea culoarul cu paşi repezi. "De ce ultima dorință a custodelui a fost aceea ca nepoata lui să mă găsească pe mine? Ce-şi închipuia Saunière că ştiu eu?"

Tresari brusc, apoi încremeni. Făcu ochii mari, duse mîna la buzunar și scoase foaia de hîrtie, cu ochii aţintiţi asupra ultimului rînd.

"P.S. găseşte-l pe Robert Langdon."

Se concentră asupra primelor două litere.

"P.S."

În acea clipă, complexul sistem de simboluri al lui Saunière deveni limpede ca lumina zilei. Aidoma trosnetului unui tunet, tot ce acumulase în cariera sa de specialist în artă şi simbolistică se năpusti asupra lui, ca o vijelie. Tot ce făcuse Saunière în seara asta era perfect logic.

Mintea îi alerga frenetic, în vreme ce încerca să pună cap la cap implicaţiile uriaşe ale acestei revelaţii. Răsucindu-se pe călcîie, privi în direcţia din care venise.

"Mai am oare timp?"

Oricum, nu mai conta.

Fără să ezite, Langdon se întoarse în trombă spre scara de incendiu.

Silas îngenunche în dreptul primei strane şi se prefăcu a se ruga în timp ce studia interiorul bisericii. La fel ca majoritatea locașelor de cult, Saint-Sulpice avea forma unei uriașe cruci. Partea centrală — naosul — ducea direct spre altarul principal, în faţa căruia se întretăia braţul scurt al crucii, numit transept. Intersecţia se afla chiar sub cupola principală şi era considerată inima bisericii... punctul său sacru şi mistic.

"Dar nu şi în seara asta", îşi spuse Silas. Saint-Sulpice îşi ascunde secretele altundeva.

Întorcîndu-şi capul uşor în dreapta, privi spre transeptul sudic, spre zona liberă de la capătul rîndului de strane, unde se afla obiectul pe care toate victimele sale îl descriseseră.

"Acolo e."

Încrustată în pardoseala de granit, o bandă îngustă de alamă lucea în piatră... o dîră aurie pe podeaua bisericii. Pe bandă se aflau marcaje regulate, ca liniuţele de pe o riglă. Era un gnomon, un dispozitiv astronomic de origine precreştină, păgînă, asemănător unui cadran solar. Turişti, oameni de ştiinţa şi istorici din lumea întreagă veneau la Saint-Sulpice pentru a privi această linie celebră.

"Linia Rozei."

Fără să se grăbească, Silas măsură cu privirea banda de alamă ce străbătea pardoseala, de la dreapta spre stînga, curbîndu-se în faţa lui într-un unghi ciudat, cîtuşi de puţin potrivit cu simetria bisericii. Trecînd prin altarul principal, linia îi părea lui Silas ca o cicatrice hidoasă pe un chip frumos. Banda tăia în două culoarul de comuniune şi apoi parcurgea întreaga lăţime a bisericii, pînă în colţul de nord al transeptului, ajungînd la baza unei structuri cît se poate de neobişnuite.

Un colosal obelisc egiptean!

Acolo, Linia Rozei schiţa o întoarcere de nouăzeci de grade în plan *vertical* şi urca zece metri pe una dintre feţele obeliscului, pînă la vîrful piramidal al acestuia, unde, în sfîrsit, se oprea.

"Linia Rozei. Frăția a ascuns cheia de boltă pe Linia Rozei!"

Cu puţin timp în urmă, cînd Silas îi spusese în ce biserică se află cheia de boltă, Învăţătorul nu păruse foarte convins. Dar cînd el adăugase că toate victimele sale îi dezvăluiseră aceeaşi locaţie exactă, ceva în legătură cu o bandă de alamă ce străbătea biserica, Învăţătorul exclamase entuziasmat:

— Te referi la Linia Rozei!

Apoi îi povestise repede despre ciudăţenia arhitecturală din biserica Saint-Sulpice — o fîşie de alamă ce segmenta lăcaşul de cult exact pe axa nord-sud. Era un fel de cadran solar antic, un vestigiu al templului păgîn care se înălţase odinioară în acel loc. Trecînd prin oculusul decupat în zidul sudic, razele soarelui înaintau cîte puţin de-a lungul benzii în fiecare zi, indicînd astfel trecerea timpului, de la un solstiţiu la celălalt.

Banda era numita Linia Rozei. De secole, simbolul rozei era asociat cu hărțile și cu îndrumarea sufletelor în direcția cea bună. Roza Punctelor Cardinale — desenată pe toate hărțile — indica nordul, sudul, estul și vestul. Inițial cunoscută sub numele de Roza Vînturilor, ea arăta direcțiile celor treizeci și două de vînturi: opt majore, opt semi-vînturi și șaisprezece pătrimi. Cînd erau marcate în interiorul unui cerc, aceste treizeci și două de puncte semănau perfect cu tradiționala reprezentare a trandafirului cu treizeci și două de petale. Chiar și astăzi, principalul instrument de orientare era busola cu roza sa, pe care nordul era indicat de o săgeată... o floare de crin stilizată.

Pe globul pămîntesc, Linia Rozei — numită și meridian sau linie de

longitudine — putea fi orice linie imaginară care unea Polul Nord cu Polul Sud. Exista, desigur, o infinitate de Linii ale Rozelor, fiindcă prin orice punct de pe glob putea fi trasat un meridian între cei doi poli. Primii navigatori au vrut însă dintotdeauna să știe *care* dintre aceste linii putea fi considerată *adevărata* Linie a Rozei — longitudinea zero — cea de la care ar fi început măsurătoarea tuturor celorlalte meridiane ale globului.

În prezent, linia aceasta trecea prin Greenwich, Anglia.

Dar nu fusese întotdeauna asa.

Cu mult înainte ca Greenwich să fie considerat primul meridian, longitudinea zero a Pămîntului trecea prin Paris, chiar prin biserica Saint-Sulpice. Banda de alamă de aici era un memento al acestui prim meridian zero al lumii și, cu toate că localitatea engleza îi răpise Parisului această onoare în 1888, inițiala Linie a Rozei era încă vizibilă și azi.

— Aşa că legenda este reală, îi explicase Învățătorul. Cheia de boltă a Ordinului este ascunsă — se spune — "sub semnul Rozei".

Acum, așezat în genunchi într-o strană, Silas privi în jur și ascultă atent, pentru a se asigura că nu se mai află nimeni în biserică. Pentru o clipă, i se păru că aude un foșnet în balconul corului. Ridică fruntea și privi într-acolo timp de cîteva secunde. Nimic.

"Sînt singur."

Se ridică, se întoarse cu fața la altar și făcu trei plecăciuni. Apoi se răsuci spre stînga și urmă linia de alamă spre nord, pînă la obelisc.

În acel moment, pe Aeroportul Internaţional Leonardo da Vinci din Roma, şuierul trenului de aterizare pe pistă îl trezi pe episcopul Aringarosa din moţăială.

"Am aţipit", îşi spuse, mirat că izbutise să se liniştească într-atît încît să adoarmă.

— Benvenuto a Roma! le ură pilotul.

Ridicîndu-se, Aringarosa îşi netezi sutana neagră şi îşi permise să schiţeze un surîs. Fusese o călătorie pe care o făcuse cu plăcere. "Am fost prea mult timp în defensivă". În noaptea asta însă, regulile se schimbaseră. Cu numai cinci luni în urmă, episcopul se temea pentru viitorul Credinţei. Acum, parcă prin însăși voia Domnului, soluţia apăruse de la sine.

"Intervenţie divină!"

Dacă în Paris totul decurgea conform planului, Aringarosa avea să intre curînd în posesia unui obiect grație căruia va deveni cel mai puternic om al creştinătății.

23

Sophie ajunse la uşile mari de lemn ale sălii în care se afla *Mona Lisa* cu răsuflarea tăiată. Înainte să intre, privirea i se opri, fără voia ei, pe capătul culoarului, unde, la vreo douăzeci de metri, zăcea cadavrul bunicului ei, încă sub razele de lumina ale becului suspendat.

Brusc, se simţi cuprinsă de remuşcări, de o tristeţe profundă, amestecată cu un sentiment de vinovăţie. Bătrînul încercase de atîtea ori să ia legătura cu ea în ultimii zece ani, şi totuşi ea rămăsese de neclintit; scrisorile şi coletele primite de la el zăceau şi acum nedeschise într-un sertar. "Dar m-a minţit! Mi-a ascuns nişte secrete cumplite! Ce era să fac?!" Aşa că îl

respinsese continuu. Inflexibilă.

Acum bunicul ei era mort și încerca să-i vorbească de dincolo de mormînt. *Mona Lisa.*

Împinse uşile mari de lemn, care se deschiseră uşor. Rămase în prag o clipă, cercetînd cu privirea încăperea dreptunghiulară. Şi aici strălucea aceeaşi lumină palidă, roşiatică. Salle des Etats se afla într-unul dintre puţinele *culs-de-sac* ale muzeului — pe un culoar care se înfunda, fiind singura sală în afară Marii Galerii. Pe peretele din faţa uşii — unica intrare în încăpere — trona un Botticelli de mari dimensiuni. Sub el, pe podea, o imensă canapea octogonală servea drept punct de respiro pentru miile de vizitatori ce se opreau aici pentru a admira cea mai de preţ comoară a Luvrului.

Chiar înainte de a intra, Sophie îşi dădu seama că din sală lipsea ceva. O lumină neagră. Privi din nou spre trupul inert al bunicului ei, înconjurat de cele mai variate dispozitive electronice. Dacă ar fi lăsat şi aici un mesaj, în mod cert l-ar fi scris cu un pix cu lumină neagră.

Trăgînd adînc aer în piept, o luă la fugă spre pata de lumină ce scălda cadavrul. Incapabilă să privească trupul bunicului ei, îşi concentră atenția asupra echipamentelor PTS. Găsi un pix cu ultraviolete, îl puse în buzunarul jachetei şi fugi înapoi, spre Salle des Etats.

Ajunse la colţ, păşi peste prag şi se opri brusc. Din încăpere răzbătu pînă la ea sunetul neaşteptat al unor paşi înăbuşiţi. "E cineva înăuntru!" O siluetă fantomatică ţîşni din pîcla roşiatică. Sophie sări înapoi, speriată.

— Aici erai!

Şoapta răguşită a lui Langdon străpunse aerul și silueta se opri drept în fața ei.

Uşurarea pe care o resimţi nu dură decît o clipă.

- Robert, ţi-am spus să fugi de aici! Dacă Fache...
- Unde ai fost?
- Am luat un pix cu lumină neagră, şopti ea, arătîndu-i-l. Dacă bunicul mi-a lăsat un mesaj aici...
 - Sophie, ascultă!

Langdon încercă să-și potolească tremurul vocii, în vreme ce ochii lui albaștri o priveau intens.

- Literele P.S... mai înseamnă şi altceva pentru tine? Orice altceva?
 De teamă că vocile lor ar putea fi auzite de pe culoar, îl trase în sală şi închise uşile în urma lor, fără zgomot.
 - Ţi-am spus, iniţialele înseamnă Prinţesa Sophie.
- Ştiu, dar le-ai mai văzut şi altundeva? Bunicul tău a folosit vreodată literele P.S. şi *în alt fel?* Ca o monogramă, pe hîrtia de corespondență sau pe vreun obiect personal?

Întrebarea o surprinse. "Cum ar putea ști el una ca asta?" Sophie mai văzuse, într-adevăr, inițialele acelea într-un fel de monogramă. Era cu o zi înainte de a noua ei aniversare. Pe furiș, scotocea prin casă în căutarea cadoului pe care avea să-l primească a doua zi. Nici atunci nu suferea secretele. "Ce mi-a luat bunicul anul acesta?" se întreba, scormonind prin toate sertarele și dulapurile. "Mi-a cumpărat oare păpușa pe care mi-o doresc? Și unde o fi ascuns-o?"

Cum nu găsise nimic, fetiţa îşi adunase curajul necesar ca să cerceteze şi dormitorul bunicului. Ştia că nu are voie acolo, dar bunicul era jos, adormit pe canapea.

"O să trag puţin cu ochiul!"

Furişîndu-se pe vîrfuri, atentă la podeaua de lemn care scîrţîia, Sophie

căutase în dulap, printre lucrurile bătrînului. Nimic. Sub pat... Tot nimic. Se apropiase de birou, deschisese sertarele unul cîte unul, scotocind cu grijă în fiecare. "Aici trebuie să fie ceva pentru mine!" Ajunsese la sertarul de jos, dar nu găsise nici o păpuşă. Dezamăgită, trăsese de ultimul sertar și dăduse la o parte niște haine negre pe care nu le mai văzuse la el. Tocmai se pregătea să închidă sertarul, cînd ceva care lucea, auriu, îi atrase atenția. Părea un ceas de buzunar, cu lanţ, dar ştia că bunicul nu purta așa ceva. Inima începuse săi bată cu putere cînd își dăduse seama ce trebuia să fie. "Un lănţişor!"

Sophie scosese lanţul din sertar, atentă să nu deranjeze ceva din cameră. Spre surprinderea ei, la capătul lanţului se afla o cheie de aur. Grea şi strălucitoare. Fascinată, o ridică în mînă. Nu semănă cu nici una dintre cheile pe care le văzuse ea pînă atunci; majoritatea erau plate, cu zimţi ascuţiţi, dar aceasta avea un fel de tub triunghiular cu mici găurele de-a lungul lui. Capătul mare, auriu, avea forma unei cruci, dar mai deosebite — cu braţele egale, ca semnul plus de la matematică. În mijlocul crucii era gravat un simbol ciudat — două litere împletite şi un fel de desen floral.

— P.S., şoptise ea, încruntîndu-se.

"Ce-o mai fi şi asta?"

— Sophie? auzise vocea bunicului care stătea în prag.

Speriată, se întorsese și scăpase cheia din mînă, apoi rămăsese cu privirea plecată, temîndu-se să se uite în ochii bunicului.

— Îmi... îmi căutam cadoul de ziua mea, spusese neputîndu-l privi în ochi, conștientă că îi trădase încrederea în ea.

Mult timp — ei i se păruse aproape o eternitate — bunicul o privise tăcut, din uşă. În cele din urmă, oftase îndelung, necăjit:

— Ridic-o, Sophie.

Fetiţa se conformase. Bunicul se apropiase apoi de ea.

— Sophie, trebuie să respecți intimitatea celorlalți. Cu blîndețe, îngenunchease lîngă ea și-i luase cheia din mînă, adăugînd: Cheia aceasta este foarte importantă. Dacă ai fi pierdut-o...

Vocea calmă a bătrînului o făcea să se simtă și mai vinovată.

— Îmi pare rău, *grand-père.* Foarte rău! Credeam că e un lănţişor pentru aniversarea mea.

Bunicul o privise în liniște cîteva secunde:

- Îţi mai spun încă o dată, Sophie, fiindcă este foarte important. Trebuie să înveţi să respecţi intimitatea celor din jurul tău.
 - Da, *grand-père.*
- Vom mai vorbi despre asta altădată. Acum, sînt în grădină nişte buruieni care trebuie smulse.

Fetiţa plecase în fugă.

A doua zi dimineaţa, nu primise nici un cadou de la bunicul ei. Nici nu mai aşteptase unul, după ceea ce făcuse. Dar nici măcar nu-i urase "La mulţi ani" — toată ziua. Tristă, seara se retrăsese în camera ei. Cînd să se culce, pe pernă o aştepta un bileţel. Pe bileţel — o ghicitoare simplă. Încă dinainte de a o dezlega, pe chipul ei apăruse un zîmbet. "Ştiu ce este!" Bunicul procedase la fel cu ea în dimineaţa de Crăciun.

"O vînătoare de comori!"

Nerăbdătoare, se concentrase asupra ghicitorii, pînă ce o dezlegă. Soluţia o îndrumase spre o altă aripă a casei, unde găsise un al doilea bileţel cu o a doua enigmă. O rezolvase şi pe aceasta, fugind spre următorul bileţel. Alergă de colo-colo prin casă, de la un indiciu la altul, şi ajunse şi la ultimul, care o trimitea din nou în dormitorul ei. O luase la fugă pe scări, dăduse buzna în

cameră și încremenise în prag. Chiar în mijlocul încăperii, trona o bicicletă roșie, strălucitoare, cu o fundă prinsă de ghidon. Sophie ţipase în gura mare de bucurie.

— Ştiu că ţi-ai dorit o păpuşă, spusese bunicul, care îi zîmbea din colţul camerei. Dar m-am gîndit că de bicicletă te vei bucura mai mult.

A doua zi, bunicul o învăţase să meargă cu bicicleta, alergînd în urma ei pe aleea din faţa casei. Cînd Sophie o luase pe peluză şi se dezechilibrase, căzuseră amîndoi în iarbă, rostogolindu-se şi rîzînd în hohote.

- Grand-père, îl îmbrățişase fetița, îmi pare cu adevărat rău pentru cheie.
- Ştiu, drăguţa mea. Te-am iertat. Ştii bine ca nu pot să mă supăr pe tine. Bunicii şi nepoatele îşi iartă totdeauna greşelile.

Sophie știa că n-ar trebui să întrebe, dar nu se putea stăpîni:

— Dar ce deschide? N-am mai văzut niciodată așa o cheie! Era foarte drăguță!

Bunicul tăcuse pentru cîteva momente, iar fetiţa îşi dăduse seama că iar ezită să-i răspundă. "Grand-père nu minte niciodată."

— Deschide o cutie, replicase el în cele din urmă. O cutie în care păstrez multe secrete!

Sophie se bosumflase:

- Nu pot să sufăr secretele!
- Ştiu, dar acestea sînt secrete importante. Şi într-o zi vei învăţa să le apreciezi la fel de mult ca şi mine.
 - Am văzut două litere pe cheie și o floare!
- Da, este floarea mea preferată. I se spune *fleur-de-lis.* Avem și noi în grădină. Cele albe. Noi le numim crini.
 - Le ştiu! Sînt şi preferatele mele!
 - Atunci, hai să facem o înțelegere.

Sprîncenele bunicului se ridicaseră ca de fiecare dată cînd avea de gînd să o pună la încercare:

— Dacă poţi să păstrezi secretul despre cheia aceea şi *niciodată* n-o să mai pomeneşti despre ea, nici cu mine şi nici cu altcineva, într-o zi am să ţi-o dau ţie.

Sophie nu-şi putuse crede urechilor:

- Adevărat?!
- Promit! Cînd va veni vremea, cheia va fi a ta. De fapt, are înscris și numele tău pe ea.
 - Ba nu, se încruntase fetiţa. Acolo scrie P.S. Numele meu nu e P.S.!

Bunicul se uită atent prin preajma de parcă ar fi vrut să se asigure că nu-i ascultă nimeni, apoi îi răspunse în șoaptă:

— Bine, Sophie, dacă trebuie *neapărat* să știi, P.S. e un cod; astea sînt inițialele tale secrete.

Ea făcuse ochii mari:

- Am eu iniţiale secrete?
- Desigur! Nepoţelele au *întotdeauna* iniţiale secrete, pe care numai bunicii le cunosc.
 - P.S.?
 - Princesse Sophie, o ademeni el.

Fetiţa chicotise:

- Dar nu sînt o prinţesă!
- Pentru mine eşti!

Din ziua aceea, niciodată nu mai vorbiseră despre cheia aurie. Iar ea devenise pentru el Prințesa Sophie.

În Salle des Etats, Sophie rămăsese tăcută, căzînd pradă amintirilor dureroase.

— Iniţialele, insistă Langdon, privind-o straniu. Le-ai mai văzut undeva? Parcă auzea şi acum cum vocea bunicului ei îi şoptea pe coridoarele muzeului. "Să nu vorbeşti niciodată despre această cheie, Sophie. Nici cu mine şi nici cu altcineva." Îl trădase o dată, refuzînd să-l ierte, şi acum se întreba dacă îi poate înşela iarăşi aşteptările. "P.S. găseşte-l pe Robert Langdon." Bunicul voise ca americanul s-o ajute. Hotărîtă, înclină capul:

- Da, am mai văzut o dată inițialele P.S. Cînd eram mică.
- Unde?
- Pe ceva ce era foarte important pentru el, răspunse ea după o scurtă ezitare.

Langdon continua s-o privească în ochi, la fel de intens.

— Sophie, gîndeşte-te bine, fiindcă e crucial. Îți amintești daca inițialele erau însoțite de un simbol? O *fleur-de-lis?*

Tînăra se trase un pas înapoi, surprinsă:

— Dar... cum de ştii asta?!

Langdon îşi coborî şi mai mult vocea:

— Sînt aproape sigur ca bunicul tău făcea parte dintr-o societate secretă. O foarte veche şi tainică frăție.

Sophie simţi un nod în stomac. Şi ea avea aceeaşi convingere. Timp de zece ani încercase să uite incidentul care îi confirmase oribila bănuială; văzuse atunci ceva de neimaginat. De *neiertat*.

- Acea *fleur-de-lis,* continuă Langdon, combinată cu ințialele P.S., constituie sigla oficială a frăției. Un fel de blazon al ei, dacă vrei.
 - De unde ştii tu?

În sinea ei, Sophie se ruga să nu-l audă pe american spunînd că *și el* era membru.

— Am scris depre ordinul acesta. Studierea simbolurilor folosite de societățile secrete este una dintre specializările mele. Frăția se numește *Le Prieuré de Sion* — "Stăreția din Sion". Are sediul aici, în Franța, dar atrage membri din întreaga Europă. De fapt, este una dintre cele mai vechi societăți secrete care au supraviețuit pînă în zilele noastre.

Sophie nu auzise niciodată despre ea.

Langdon continuă să vorbească precipitat:

- Printre membrii ei s-au aflat unele dintre cele mai de seamă personalități culturale ale istoriei, oameni ca Botticelli, *sir* Isaac Newton sau Victor Hugo. Şi adăugă el după o pauză, pentru efect Leonardo da Vinci.
- Da Vinci a făcut parte dintr-o organizație secretă? îl întrebă Sophie, uluită.
- S-a aflat la conducerea ei între 1510 și 1519, ca Mare Maestru al frăției fapt care ar putea explica pasiunea bunicului tău pentru opera lui. Între el și Leonardo a existat un fel de relație de fraternitate istorică. Și totul se potrivește perfect cu fascinația amîndurora pentru iconologia zeităților, păgînism, divinități feminine și disprețul față de Biserică. Frăția a fost recunoscută dintotdeauna pentru venerarea sacrului feminin.
- Vrei să spui că gruparea asta este, de fapt, un cult ce se închină unei zeiţe păgîne?
- Mai degrabă e *cel* mai reprezentativ cult de acest gen. În plus şi chiar mai important frăția este cunoscută ca păstrătoarea unui secret

străvechi — unul care îi conferă o putere extraordinară.

În ciuda convingerii absolute care se citea în ochii lui Langdon, Sophie nu simțea decît neîncredere. "Un cult păgîn secret?! Condus odinioară de Leonardo da Vinci'?!" Totul părea o culme a absurdității. Şi totuşi, în vreme ce rațiunea ei refuza să creadă, gîndurile îi zburară cu zece ani în urmă, la noaptea în care îl surprinsese din greșeală pe bunicul ei şi văzuse ceea ce nici acum nu putea accepta. "Asta să fie oare explicația...?"

— Identitatea membrilor actuali ai ordinului este păstrată sub un secret strict, dar floarea de crin şi iniţialele P.S. pe care le-ai văzut în copilărie constituie o dovadă clară. Nu pot aparţine decît frăţiei Le Prieuré de Sion.

Sophie îşi dădu seama că Robert Langdon ştia despre bunicul ei mult mai multe decît îşi închipuise ea. Americanul avea o sumedenie de cunoştinţe pe care i le putea împărtăşi, dar locul în care se aflau nu era tocmai potrivit.

— Nu-mi pot permite să-i las să pună mîna pe tine, Robert! Avem încă multe de discutat. Trebuie să fugi!

Profesorul nu auzi decît murmurul slab al glasului ei. Nu avea de gînd să fugă nicăieri; de fapt, acum era pierdut într-o cu totul altă lume. O lume în care secrete străvechi răzbăteau la suprafaţă, iar istorii uitate se profilau printre umbrele trecutului.

Încet, de parcă s-ar fi mișcat pe sub apă, întoarse capul și privi prin ceața roșiatică spre *Mona Lisa:*

— Fleur-de-lis... "floarea Lisei"... Mona Lisa.

Totul se îmbina perfect, ca o simfonie tăcută ce amintea de cele mai tainice secrete ale Stăreției din Sion și de Leonardo da Vinci.

La cîţiva kilometri depărtare, pe malul Senei, dincolo de Domul Invalizilor, şoferul unui camion cu remorcă dublă frînă brusc la vederea armelor îndreptate asupra lui prin parbriz. Buimac, omul privi cum un căpitan al Poliţiei Judiciare, cuprins parcă de o turbare neaşteptată, înhăţă o bucată de săpun din remorca lui şi, cu un mîrîit gutural, o azvîrle în apele învolburate ale Senei.

24

Silas îşi ridică privirea spre vîrful obeliscului, înghiţind parcă din priviri coloana masivă de marmură. De emoţie, muşchii i se încordaseră. Cercetă încă o dată împrejurimile, ca să se asigure că este singur în biserică, şi apoi îngenunche la baza coloanei, nu din cucernicie, ci din necesitate.

"Cheia de boltă este ascunsă sub Linia Rozei.

La baza obeliscului din biserica Saint-Sulpice."

Toate victimele sale spuseseră același lucru.

Așezat în genunchi, pipăi pardoseala de piatră. Nu se vedea nici o fisură sau vreun alt semn care să indice că ar exista o dală detașabilă, așa că începu să ciocănească ușor, cu încheieturile degetelor, în podea. Urmînd direcţia benzii de alamă spre obelisc, luă fiecare dală în parte. În cele din urmă, una dintre ele scoase un sunet aparte.

"E un loc gol dedesubt!"

Silas zîmbi. Victimele lui îi spuseseră adevărul.

Ridicîndu-se, privi în jur, căutînd ceva cu care să desprindă plăcile din pardoseală.

Sus, în balcon, sora Sandrine îşi înăbuşi un strigăt de surprindere. Cele mai negre temeri ale sale se adeveriră. Vizitatorul nocturn nu era deloc ceea ce părea. Misteriosul călugăr venise la Saint-Sulpice cu o misiune.

O misiune secretă.

"Dar nu eşti singurul care are secrete", şopti ea, ca să n-o audă.

Sora Sandrine Bieil se afla aici pentru a îngriji lăcașul sfînt, dar și pentru a-l ocroti. Iar în această noapte, străvechea roată se pusese în mișcare. Sosirea acestui necunoscut la poalele obeliscului era un semnal din partea frăției.

"Un strigăt mut de suferință."

25

Ambasada SUA din Paris este găzduită într-un ansamblu compact de clădiri pe Avenue Gabriel, puţin mai spre nord de Champs-Elysées. Vastul complex care se întinde pe mai bine de două hectare este considerat teritoriu american; cu alte cuvinte, toţi cei aflaţi în perimetrul său se află sub incidenţa aceloraşi legi cărora li se supun cetăţenii americani în propria ţară.

Operatoarea de noapte a centralei telefonice de la ambasadă citea ediţia internaţională a revistei *Time,* cînd în birou se auzi zbîrnîitul familiar.

- Ambasada SUA, răspunse ea.
- Bună seara. Am nevoie de ajutorul dumneavoastră.

Cel care sunase vorbea într-o engleză cu accent franțuzesc și, în ciuda adresării politicoase, tonul lui părea oarecum rigid, oficial.

— Mi s-a spus că aveți pentru mine un mesaj telefonic pe sistemul automat de preluare. Mă numesc Langdon. Din păcate, mi-am uitat codul de acces. V-aș fi recunoscător dacă m-ați putea ajuta.

Operatoarea tăcu o clipă, nedumerită.

- Îmi pare rău, domnule. Mesajul dumneavoastră este probabil foarte vechi. Sistemul automat a fost desființat acum doi ani, din motive de securitate. Şi, în plus, toate codurile de acces sînt formate mai nou din *cinci* cifre. Cine v-a spus că avem un mesaj pentru dumneavoastră?
 - Deci *nu* aveți un sistem automat de preluare a mesajelor?
- Nu, domnule. Orice mesaj este preluat și scris pe hîrtie de unul dintre operatorii noștri. Cum spuneați că vă numiți?

Dar omul închisese deja.

Bezu Fache se plimba furios pe malul Senei, total debusolat. Era sigur că-l văzuse pe Langdon cînd formase un număr local, tastînd un cod de trei cifre şi ascultînd apoi o înregistrare. "Dar dacă nu a sunat la ambasadă, cui mama dracului i-a telefonat?!"

Chiar în acel moment, cînd privirea îi căzu pe propriul său celular, își dădu seama că are răspunsul în mînă. "Americanul a sunat de pe telefonul meu!"

Accesînd meniul aparatului, acesta afisă lista apelurilor recente și

identifică imediat numărul la care sunase Langdon.

Un număr de Paris, urmat de codul 454.

— Tastă la rîndul lui cifrele și așteptă.

Într-un tîrziu îi răspunse o voce de femeie: "Bonjour, vous êtes bien chez Sophie Neveu. Je suis absente pour le moment, mais..."

Bezu Fache simți cum sîngele îi clocotește, în vreme ce tastă codul 4-5-4.

26

În ciuda reputației sale, *Mona Lisa* nu măsoară decît aproximativ cincizeci de centimetri pe optzeci, fiind chiar mai mică decît reproducerile sale care se vînd în magazinele de suveniruri din incinta muzeului. Este expusă pe peretele dinspre nord-vest în Salle des Etats, în spatele unui panou protector din plexiglas, gros de cinci centimetri. Pictată pe un suport din lemn de plop, atmosfera înceţoşată, aparent ireală a tabloului a fost atribuită tehnicii *sfumato* folosite de Leonardo, în care formele par a se dizolva unele în altele.

De cînd a fost expusă prima dată la Luvru, *Mona Lisa — La Joconde,* cum i se spune în Franța — a fost furata de două ori, ultima dată în 1911, cînd a dispărut din Le Salon Carré, supranumit de francezi "La salle impénétrable". Parizienii plîngeau pe străzi, iar în ziare apăreau articole în care hoții erau implorați să returneze tabloul. Doi ani mai tîrziu, *Mona Lisa* a fost descoperită ascunsă în peretele fals al unui cufăr găsit într-o cameră de hotel din Florența.

Lămurind-o pe Sophie că nu va fugi din muzeu sub nici o formă, Langdon privi spre peretele de nord-vest al sălii. Tabloul se afla la douăzeci de metri în faţa lor, cînd Sophie aprinse lanterna cu lumină neagră şi începu să mature metodic podeaua cu fasciculul purpuriu, în căutarea unui indiciu scris de bunicul ei cu cerneală luminiscentă.

Lîngă ea, Langdon simțea deja fiorii de emoție care-i însoțeau de fiecare dată întîlnirea cu marile opere de artă. Mijindu-și ochii, încercă să străbată cu privirea dincolo de cercul de lumină violetă. În stînga, se zărea masa octogonală a canapelei, ca o insulă întunecată pe marea calmă a parchetului.

Deja putea distinge caseta de sticlă protectoare de pe perete. În spatele ei, ca în izolarea unei celule de închisoare, se afla cea mai celebră pictură din lume.

Langdon știa bine că unicitatea ei printre operele de artă nu avea nimic de-a face cu surîsul enigmatic al personajului și nici cu interpretările care de care mai misterioase ale diverșilor istorici de artă, mai mult sau mai puţin profesioniști. *Mona Lisa* era celebră pur și simplu fiindcă Leonardo declarase că tabloul este cea mai desăvîrșită realizare a sa. Purtase pînza cu el în toate călătoriile pe care le făcuse și, întrebat de ce, le răspundea că nu se poate despărţi de această sublimă expresie a frumuseţii feminine.

Cu toate acestea, mulți specialiști bănuiau că aprecierile lui da Vinci nu aveau nici o legătură cu măiestria sa artistică. De fapt, tabloul era doar un banal portret realizat în tehnica *sfumato.* Venerația cu care îl privea autorul său deriva — susțineau mulți istorici de artă — din ceva mult mai profund: un mesaj ascuns "printre rîndurile" picturii. Cu alte cuvinte, *Mona Lisa* era una dintre cele mai ingenioase și mai bine documentate glume cu poantă ascunsă. Amestecul ei complex de duble înțelesuri și aluzii spirituale fusese dezvăluit pe larg în nenumărate lucrări de istorie a artei și, cu toate acestea,

în mod surprinzător, publicul considera și astăzi *surîsul* ei ca fiind chintesența misterului.

"Nu-i nici un mister aici", își spuse Langdon în timp ce se apropia de tablou. "Nici un mister."

Nu cu mult timp în urmă, profesorul dezvăluise secretul Giocondei în faţa unui public cît se poate de neobişnuit — cîţiva deţinuţi de la Penitenciarul Essex County. Seminarul susţinut în închisoare făcuse parte dintr-o iniţiativă a Universităţii Harvard, menită să introducă un plus de educaţie în sistemul penitenciar american — "Cultură pentru condamnaţi", cum o numeau colegii lui.

În fața proiectorului instalat în biblioteca închisorii, profesorul discutase despre secretul *Mona Lisei* cu deținuții care doriseră să participe la seminar, oameni duri și neciopliți, însă surpinzător de interesați.

- Observaţi, vă rog, îi îndemnase Langdon apropiindu-se de imaginea proiectată pe perete, că fundalul nu este deloc uniform. Da Vinci a pictat linia orizontului în partea stîngă mult mai jos decît în dreapta.
 - A dat-o-n bară? întrebase unul dintre deţinuţi.

Profesorul rîsese uşor:

- Nu. Nu prea obișnuia Leonardo să greșească. De fapt, a fost un mic truc al lui. Fiindcă peisajul de fundal în partea stîngă este pictat puţin mai jos, Mona Lisa pare mai mare văzută dinspre stînga decît dinspre dreapta. O mică glumă a unui maestru. În mod tradiţional, conceptelor de masculin şi feminin li se atribuie orientări diferite stînga aparţine femininului, iar dreapta masculinului. Deoarece da Vinci era un mare fan al principiului feminin, a procedat astfel încît Gioconda lui să pară mai maiestuoasă privită din *stînga*.
 - Auzisem eu că a fost poponar! exclamase un tip mărunțel, cu cioc.
- Ei, istoricii obișnuiesc s-o spună puțin altfel, dar într-adevăr, Leonardo da Vinci a fost homosexual.
 - Si de-aia avea ideile alea cu chestiile feminine?
- Mai bine spus, da Vinci tindea spre echilibrul dintre masculin şi feminin. El credea că sufletul uman nu poate ajunge la iluminare decît dacă deţine deopotrivă elemente feminine şi masculine.
 - Ca fetitele cu cocosei, adică?

Remarca stîrnise hohote de rîs în sală. Langdon se gîndise o clipă să facă o paranteză etimologică despre termenul hermafrodit şi conexiunile sale cu Hermes şi Afrodita, dar ceva îi spunea că şi-ar fi răcit gura de pomană.

- Hei, domnule Langford, strigase un musculos. Este adevărat că *Mona Lisa* e, de fapt, portretul lui da Vinci în rochie? Eu aşa am auzit.
- Posibil. Leonardo era un farsor de primă clasă și analizele computerizate ale tabloului și ale autoportretelor artistului au relevat unele puncte de o similaritate uimitoare. Însă, indiferent care a fost intenția pictorului, Gioconda nu este nici bărbat, nici femeie. Portretul poartă în el un subtil mesaj de androginitate; e o îmbinare a ambelor principii.
- Eşti sigur că toată chestia de-o spuseşi nu-i doar un fel împopoţonat de-a zice că Mona Lisa asta e o tipesă urîtă?

Langdon izbucnise în rîs:

- Poate că ai dreptate. Însă Leonardo da Vinci ne-a lăsat un indiciu care sugerează clar că pictura sa este, într-adevăr, androgină. A auzit vreunul dintre voi despre un zeu egiptean pe nume Amon?
 - Păi, da! strigă musculosul. Era zeul fertilității masculine! Profesorul rămăsese uluit.
 - Aşa scrie pe toate cutiile cu prezervative Amon, explică matahala,

rînjind larg. Au desenat pe față un tip cu cap de berbec și scrie că e zeul egiptean al fertilității.

Langdon nu cunoștea respectiva marcă, dar era bucuros să afle că fabricanții încercau astfel să mai culturalizeze masele.

- Excelent! Amon era reprezentat, într-adevăr, ca un om cu cap de berbec, iar promiscuitatea și coarnele sale curbate au dat naștere termenului argotic *horny* din limba engleza, care desemnează un ins excitat sexual.
 - Pe bune?
- Pe bune! Şi ştiţi care era corespondentul feminin al lui Amon? Care era zeiţa egipteană a fertilităţii?

Întrebarea lui rămăsese fără răspuns.

— Era Isis, continuă profesorul. Prin urmare, avem zeul masculin, Amon — continua el, scriind numele pe o hîrtie în dreptul proiectorului. Şi avem totodată divinitatea feminină, Isis. Pictogramă acesteia din urmă era numită în antichitate L'ISA.

Sfîrşind de scris, se trăsese într-o parte, pentru ca toată lumea din sala să poată vedea bine:

"AMON L'ISA"

- Vă sună cunoscut?
- Mona Lisa... mînca-ţi-aş! bîiguise unul dintre deţinuţi.
- Prin urmare, domnilor, pe lîngă faptul că figura Mona Lisei este androgină, numele ei e o anagramă a comuniunii divine dintre masculin şi feminin. Acesta, prieteni, este micul secret al lui da Vinci şi totodată motivul pentru care Gioconda surîde atît de enigmatic.
- Bunicul meu a fost aici, spuse Sophie lăsîndu-se brusc să cadă în genunchi, la nici trei metri distanță de tablou.

Cu o mînă tremurîndă, îndrepta fasciculul de lumină neagră asupra unui loc anume pe podea.

La început, Langdon nu văzu nimic. Apoi, îngenunchind alături de ea, zări o picătură minusculă de lichid uşor fosforescent. Cerneală? Brusc, îşi aminti pentru ce anume era folosită, de fapt, lumina neagră. Sînge. Sophie avea dreptate: Jacques Saunière trecuse într-adevăr prin fața *Mona Lisei* înainte de a-şi da sfîrşitul.

— N-ar fi venit aici dacă n-ar fi avut un motiv întemeiat, șopti ea, ridicîndu-se. Stiu sigur că mi-a lăsat un mesaj în sala aceasta.

Apropiindu-se cu paşi repezi de tablou, lumină parchetul chiar în fața casetei, legănînd lanterna în stînga și-n dreapta.

— Nu-i nimic aici!

În acea clipă, Langdon zări o vagă licărire purpurie pe plexiglasul protector din fața tabloului. Prinzînd mîna lui Sophie, dirijă fasciculul de lumină direct spre *Mona Lisa*.

Amîndoi încremeniră.

Pe plasticul transparent, şase cuvinte licăreau purpurii, suprapuse pe figura zîmbitoare a Giocondei.

Așezat la biroul lui Saunière, locotenentul Collet asculta la telefonul pe care și-l presa pe ureche. "Am înțeles oare bine?"

- O bucată de săpun?! Dar cum a aflat Langdon despre dispozitivul de localizare?
 - Sophie Neveu, replică Fache. Ea i-a spus.
 - Poftim?! De ce?
- A naibii de bună întrebare, dar tocmai am ascultat o înregistrare care demonstrează că ea i-a vîndut pontul.

Collet rămăsese mut. "Ce era în capul femeii ăleia?" Avea Fache întradevăr dovezi că Sophie Neveu se amestecase într-una dintre operațiunile DCPJ? Pe lîngă faptul că avea să fie concediată, o aștepta și închisoarea.

- Dar, căpitane... Atunci, unde e Langdon acum?
- S-a declanşat între timp vreuna dintre alarmele de incendiu?
- Nu.
- Şi nimeni n-a ieşit pe sub grilajul Marii Galerii?
- Nimeni. Am postat acolo un ofițer din echipa de securitate a Luvrului. Exact așa cum ați cerut.
 - Bine, înseamnă că Langdon se află încă în Marea Galerie.
 - *Înăuntru?* Dar ce naiba face acolo?
 - Ofițerul acela este înarmat?
 - Da, domnule. Este un ofițer superior.
- Trimite-l înăuntru. Oamenii mei nu pot reveni la obiectiv mai devreme de cîteva minute și nu vreau ca Langdon să iasă între timp. Şi, adaugă Fache după o scurtă pauză, spune-i ofițerului că agentul Neveu este probabil înăuntru, împreună cu americanul.
 - Credeam că agentul Neveu a plecat.
 - Ai văzut-o dumneata plecînd?
 - Nu, domnule, însă...
- Ei bine, *nimeni* n-a văzut-o ieşind. Toată lumea a vazut-o doar cînd a intrat.

Collet era uluit de îndrăzneala tinerei. "Să fie încă aici, în muzeu?"

— Ocupă-te! ordonă căpitanul. Vreau să-i am pe Langdon și pe Neveu în bătaia puştii cînd mă întorc.

Cînd camionul demară, Bezu Fache îşi adună oamenii. Robert Langdon se dovedise un os greu de ros în seara asta şi, dacă îl ajuta Sophie Neveu, avea să fie, probabil, mult mai greu de prins decît îşi închipuise el.

Şi căpitanul nu voia să rişte sub nici o formă.

Pentru mai multă siguranță, își împărți echipa în două și îi trimise pe primii înapoi la Luvru; ceilalți oameni urmau să supravegheze singurul loc din Paris în care americanul ar fi putut găsi adăpost.

28

În Salle des Etats, Langdon privea uluit cele şase cuvinte ce licăreau pe caseta de plexiglas. Textul părea să plutească în aer și arunca o umbră tremurată pe chipul enigmatic al Mona Lisei.

— *Le Prieuré,* şopti Langdon. Asta demonstrează că bunicul tău era membru al ordinului!

Sophie îl privi nedumerită:

- Vrei sa spui că *înțelegi* fraza asta?
- E perfectă, încuviință el. Afirmă în mod clar unul dintre principiile fundamentale ale frăției!

Deloc lămurită, Sophie studie mesajul ce licărea pe chipul Giocondei:

"SO DARK THE CON OF MAN!"
"ATÎT DE NEGRU RENGHIUL PENTRU OM!"

— Tradiția venerării divinității feminine, continuă Langdon, se bazează pe credința că primii capi ai Bisericii Creştine au jucat un renghi omenirii, răspîndind minciuni care defăimau latura feminină, înclinînd balanța în favoarea celei masculine.

Sophie rămase tăcută, fără să-şi ia ochii de la mesajul scris.

— Confreria crede că împăratul Constantin cel Mare și succesorii săi au convertit omenirea de la organizarea matriarhală la creștinismul patriarhal, prin intermediul unei propagande care devaloriza sacrul feminin și elimina pentru totdeauna divinitatea feminină din religia modernă.

Îndoiala persista încă pe chipul lui Sophie.

— Bunicul m-a îndrumat aici, spre aceste cuvinte. Sînt sigură că a încercat să-mi spună mai mult decît *atît!*

Profesorul înțelese la ce se referea. "Crede că și acesta e tot un cod!" Dacă exista un înțeles ascuns în mesajul lui Saunière, Langdon nu s-ar fi putut pronunța deocamdată; mintea lui încă se chinuia să pătrundă sensul evident al cuvintelor.

"«Atît de negru renghiul pentru om»! Negru, într-adevăr."

Nimeni nu nega uriașele efecte benefice ale religiei asupra lumii moderne, însă istoria violentă și plină de falsitate a Bisericii nu putea fi trecută cu vederea. Campania ei brutală de "reeducare" a credințelor păgîne, feministe, se întinsese pe durata a trei secole și folosise metode pe cît de originale, pe atît de cumplite.

Inchiziţia Catolică publicase cea mai sîngeroasă carte din istoria omenirii. Malleus Maleficarum — sau Barosul vrăjitoarelor — îi îndoctrinase pe oameni ideea "pericolului reprezentat de femeile liber-cugetătoare" şi instruise clerul cu privire la cele mai eficiente metode de a le identifica, tortura şi distruge. În categoria "vrăjitoarelor", Biserica includea toate femeile învăţate, preotesele, ţigăncile, misticele, iubitoarele naturii, tămăduitoarele şi, în general, orice femeie "suspect de interesată de natură". Moașele erau şi ele ucise din cauza practicilor lor eretice, pentru că îşi foloseau cunoştinţele medicale pentru a uşura durerile naşterii — o suferinţă, susţineau reprezentanţii Bisericii, care nu era altceva decît binemeritata pedeapsă a lui Dumnezeu pentru îndrăzneala Evei de a gusta din Mărul Cunoașterii, făcîndu-se astfel vinovată de păcatul originar. În decursul celor trei sute de ani de vînătoare a vrăjitoarelor, Biserica arsese pe rug cinci milioane de femei.

lar propaganda și vărsarea de sînge își arătaseră roadele.

Lumea de azi era o dovadă vie a acestui fapt.

Odinioară considerate un element esenţial al iluminării spirituale, femeile fuseseră alungate din temple. Nu existau femei rabin, preotese catolice sau clerice musulmane. Practica, pe vremuri, sacră numită Hieros Gamos — uniunea sexuală sacră dintre bărbat şi femeie, prin care cei doi deveneau un tot spiritual — fusese defăimată, considerată un act profan, ruşinos. Credincioşii care înainte simţeau nevoia comuniunii cu corespondentul lor

feminin pentru a deveni una cu Dumnezeu își reprimau acum impulsurile sexuale firești și le considerau lucrarea diavolului, săvîrșită în colaborare cu unealta favorită a acestuia... *femeia.*

Nici măcar asocierea femininului cu *partea stîngă* a trupului nu a scăpat de ponegrire. În Franţa şi Italia, cuvintele pentru "stînga" — *gauche* şi respectiv *sinistra* — au căpătat semnificaţii profund negative, în vreme ce reciprocele lor de dreapta amintesc de *dreptate*, *drept* şi *dexter*itate. Chiar şi astăzi, mişcările politice radicale sînt considerate *de stînga*, gafele şi greşelile sînt numite *stîngăcii*, iar tot ce e malefic este şi *sinistru*.

Vremurile divinității feminine au apus de mult. Zarurile au fost aruncate. Pămîntul-Mamă devenise o lume a bărbaţilor, iar zeii distrugerii şi ai războiului îşi luau ce li se cuvenea. Jumătatea masculină se dezlănţuise timp de două mii de ani, neînfrînată de perechea ei feminină. Stăreţia din Sion considera că aceasta anihilare a sacrului feminin din viaţa modernă este vinovată pentru ceea ce indienii Hopi din America de Nord numesc koyanisquatsi — "viaţă dezechilibrată", adică situaţia instabilă din lumea de azi, marcată de conflicte permanente, alimentate de un exces de testosteron, de o pletoră de grupuri misogine şi o lipsă sporită de respect faţă de Pămîntul-Mamă.

— Robert! răsună șoapta intensă a lui Sophie, care-l trezi din reverie. Vine cineva!

Pe culoar se auzeau paşi care se apropiau.

— Aici!

Sophie stinse lanterna și fu înghițită de întuneric.

Pentru o clipă, Langdon încremeni, cînd se pomeni singur în beznă. "Aici... unde?" Imediat însă începu să desluşească silueta ei care alerga spre mijlocul încăperii şi apoi se ascunse după canapeaua octogonală. Se pregătea să-i urmeze exemplul, cînd o voce bubui în prag, îngheţîndu-l:

— Arrêtez!

Unul dintre agenții de pază ai Luvrului se apropia cu revolverul îndreptat spre pieptul lui. Instinctiv, profesorul ridică mîinile:

— Couchez-vous! "La pămînt!"

Într-o frîntură de secund[, se trînti la podea cu fața în jos. Paznicul se repezi la el și-i depărtă picioarele, lovindu-l cu bocancul.

— *Mauvaise idée, monsieur Langdon,* îi spuse, apăsîndu-i ţeava pistolului în ceafă. *Mauvaise idée!*

Întins pe burtă, cu brațele și picioarele rășchirate pe parchet, Langdon nu găsi tocmai amuzantă ironia poziției sale. "Omul Vitruvian", murmură ca pentru sine. "Doar că eu stau cu fața în jos."

29

În Biserica Saint-Sulpice, Silas luă sfeșnicul greu de fier de la altar și se apropie cu el de obelisc; îl putea folosi cu succes în chip de berbece. Localiză din nou dala de marmură care sunase a gol, dar își dădu seama că n-o va putea desprinde de la locul ei fără zgomot.

Fier pe marmura. Ecoul s-ar propaga pînă în centrul cupolei!

Daca l-ar auzi călugăriţa? Probabil că deja adormise, dar Silas nu voia să rişte. Căută ceva din pînză pentru a înfăşura metalul, nu găsi decît acoperămîntul de in al altarului, pe care nu avea de gînd să-1 rupă, oricum.

"Sutana mea", găsi el soluția. Știindu-se singur în biserică, dezlegă baierele și își scoase veșmîntul larg și lung. Icni ușor cînd fibrele de lînă se dezlipiră cu greu de rănile lui proaspete de pe spate.

Rămas numai cu fîşia de pînză din jurul şalelor, înfăşură sutana pe capătul sfeşnicului şi, ţintind în mijlocul dalei de marmură, lovi cu putere. Un bubuit înfundat. Piatra nu cedă. Lovi încă o dată. Acelaşi bubuit îndepărtat se auzi, de această dată însoţit însă de un trosnet uşor. La a treia lovitură, dala se sparse în sfîrşit şi bucăţile de marmură căzură în golul de dedesubt.

"Un compartiment!"

Îndepărtă grăbit resturile sfărîmate şi privi înăuntru. Sîngele îi zvîcnea cu frenezie în vene cînd îngenunche în faţa nişei. Întinzîndu-şi braţul alburiu, începu să pipăie prin interior.

La început nu simți nimic. Pardoseala compartimentului era goală și netedă. Dar, înfundîndu-și brațul mai mult, pînă sub nivelul benzii de alamă, atinse ceva. Un fel de placă groasă, din piatră. Prinzînd-o cu degetele, o scoase cu grijă afară. Apoi se așeză lîngă deschidere și examină tăblița — o mică lespede cu margini neregulate, pe care erau gravate cîteva cuvinte. Pentru o clipă, avu impresia că este un fel de Moise al timpurilor moderne.

Textul îl surprinse. Se așteptase să găsească pe cheia de boltă o hartă sau niște instrucțiuni complicate, poate chiar cifrate. Pe tăblița aceasta însă, se afla o inscripție cît se poate de laconică:

"lov XXXVIII, 11"

"Un verset din... Biblie?" Simplitatea diavolească a indiciului era uluitoare. Ascunzătoarea tainică a ceea ce căutau ei era încifrată într-un verset din Biblie?! Frăția nu se dăduse în lături de la nimic pentru a-şi bate joc de cei drept-credincioşi!

"lov. Capitolul treizeci și opt. Versetul unsprezece."

Deşi nu-şi amintea pe dinafară versetul, ştia că întreaga Carte a lui lov se referea la istoria unui om a cărui credință în Dumnezeu supraviețuise unor încercări grele şi repetate. "Se potriveşte", își spuse, aproape incapabil să-şi mai stăpînească nerăbdarea.

Privind peste umăr, de-a lungul strălucitoarei Linii a Rozei, nu-şi putu reţine un zîmbet. Chiar în mijlocul altarului, sprijinită pe un suport auriu şi deschisă pe la mijloc, se afla o uriașă Biblie, legată în piele.

Sus, în balcon, sora Sandrine tremura. Cu doar cîteva clipe în urmă voise să fugă și să-și ducă la îndeplinire ordinele pe care le primise de mult, cînd, pe neașteptate, omul din biserică își scosese sutana. Văzîndu-i pielea albicioasă ca de alabastru, abia își putuse înăbuși un strigăt de surprindere și oroare. Spinarea lată a omului era dungată de tăieturi lungi, sîngerii. Chiar și de la distanța aceea, își dădea seama că rănile erau proaspete.

"Omul acesta a fost biciuit fără milă!"

lar din coapsa lui, prinsa în *cilice,* încă mai picura sînge. "Ce fel de Dumnezeu ar vrea ca un trup să fie pedepsit într-un asemenea hal?!" Sora Sandrine n-ar fi putut înțelege niciodată rostul ritualurilor pe care le practicau membrii Opus Dei. Însă nu aceasta era cea mai mare grijă a ei acum. "Opus Dei caută cheia de boltă." Cum aflaseră despre ea, femeia nu-şi putea da seama şi, oricum, nu avea vreme să se gîndească la asta acum.

Călugărul își îmbrăcă din nou sutana și, strîngîndu-și la piept prețiosul său trofeu, se apropie de altar.

Fără cel mai mic zgomot, sora Sandrine ieși din balcon și se îndreptă în

fugă spre camera ei. Îngenunche pe podea și începu să pipăie pe sub patul mare din lemn și găsi plicul sigilat pe care îl ascunsese acolo cu ani în urmă.

Îl rupse cu mişcări înfrigurate. Înăuntru se aflau patru numere de telefon din Paris.

Tremurînd, începu să formeze.

În biserică, Silas așeză tăblița de piatră pe altar și se întinse după Biblie. Degetele lui albe erau foarte transpirate, lipicioase. Frunzări Vechiul Testament și ajunse la "Cartea lui lov". Capitolul treizeci și opt. Căută versetul unsprezece, încercînd să anticipeze cuvintele pe care avea să le citească.

"Ele ne vor arăta calea!"

Găsi rîndul dorit. Erau numai şapte cuvinte. Nedumerit, le mai citi o dată, şi încă o dată, cu strania impresie că, totuşi, ceva era greşit. Cumplit de greşit. Versetul era clar:

"PÎNĂ AICI VEI AJUNGE ŞI NICIDECUM MAI DEPARTE."

30

Ofițerul de pază Claude Grouard tremura de furie ațintindu-și arma spre ceafa prizonierului său care era întins pe podea în fața *Mona Lisei.* "Ticălosul ăsta l-a ucis pe Jacques Saunière!" Custodele îi fusese ca un tată mult-iubit lui și colegilor săi.

Acum, Grouard nu voia nimic mai mult decît să apese pe trăgaci și să înfigă un glonț în spinarea lui Robert Langdon. În calitatea lui de ofițer superior, era unul dintre puținii paznici care purtau asupra lor o armă încărcată. Totuși, se mai liniști la gîndul că uciderea prizonierului ar fi o soartă mult prea blîndă în comparație cu ce îi pregătea Bezu Fache și sistemul penitenciar francez.

Grouard îşi desprinse de la brîu staţia de emisie-recepţie şi încercă să-şi contacteze colegii pentru a cere întăriri, dar în receptor nu se auzeau decît pîrîituri. Sistemele de securitate electronică din această încăpere afectau de fiecare dată comunicările radio. "Trebuie să mă apropii mai mult de uşă." Fără a-şi coborî arma, începu să se dea încet înapoi. La al treilea pas însă, încremeni.

"Ce dracului mai e si asta?!"

Un miraj inexplicabil se înfăptui undeva, aproape de mijlocul încăperii. O siluetă. Mai era cineva în camera? O femeie se mişca în întuneric, înaintînd repede spre peretele opus. În faţa ei, un fascicul de lumina purpurie se legăna pe podea înainte şi înapoi, de parcă femeia ar fi căutat ceva folosind o lanterna colorată.

— Qui est là? strigă Grouard, simțind pentru a doua oară în ultimele treizeci de secunde cum un val de adrenalina îi năvăleşte în vene.

Brusc, nu mai știa încotro să-și îndrepte arma sau în ce direcție s-o apuce. — PTS, replică o voce feminina calmă.

"Police Technique et Scientifique?! Credeam că toți agenții au plecat!" Era lac de sudoare. Acum își dădu seama că fasciculul purpuriu venea de la o lanternă cu lumină ultravioletă, obișnuită în dotarea echipelor PTS; totuși, nu înțelegea ce caută DCPJ în sala aceasta.

- *Votre nom!* ceru el, convins că era ceva în neregulă la mijloc. *Répondez!*
 - C'est moi, Sophie Neveu!

Undeva, în mintea lui Grouard se aprinse un beculeţ. "Sophie Neveu'?" Aşa o chema pe nepoata lui Saunière, parcă. Obișnuia adesea să vină pe aici în copilărie, dar asta fusese cîndva, demult. "Nu se poate să fie ea!" Şi chiar dacă ar fi fost Sophie Neveu, putea avea oare încredere în ea? Grouard auzise despre ruptura survenită între custode şi nepoata lui.

— Ştii cine sînt, adăugă femeia. Şi nu Robert Langdon este cel care l-a ucis pe bunicul meu. Crede-mă!

Ofițerul nu avea însă de gînd s-o creadă pe cuvînt. "Am nevoie de întăriri." Încercă din nou să ia legătura, dar degeaba. Se afla încă la vreo douăzeci de metri de uşă și, cu arma aţintită spre american, începu din nou să se îndrepte spre ieşire. În faţa lui, Sophie Neveu ridică lanterna spre un tablou de mari dimensiuni aflat pe zidul din faţa Mona Lisei.

Pricepînd despre ce pictură era vorba, Grouard sughiță surprins.

"Ce Dumnezeu face femeia aia acolo?!"

În celălalt capăt al sălii, Sophie simțea cum broboane de sudoare îi scăldau fruntea. Langdon încă era întins pe podea. "Rezistă, Robert! Sînt aproape gata!" Știind că paznicul n-ar trage nici în el și nici în ea, își îndreptă întreaga atenție spre ceea ce căuta, studiind zona adiacentă unui tablou anume — un alt da Vinci. Dar în lumina ultravioletă a lanternei nu zări nimic deosebit. Nici pe perete, nici pe podea și nici pe respectiva pînză.

"Dar trebuie să fie ceva aici!"

Era sigură ca descifrase corect intențiile bunicului ei.

"Ce altceva ar fi putut să-mi sugereze?"

Capodopera pe care o cerceta acum era o pînză înaltă de un metru şi jumătate. Da Vinci îi înfăţişase aici pe Fecioara Maria, aşezată într-o poziţie aparent incomodă, împreună cu pruncul lisus, pe loan Botezătorul şi pe îngerul Uriel care stătea pe un vîrf de stîncă. Cînd era mică, ori de cîte ori trecea prin faţa *Mona Lisei*, bunicul profita de ocazie pentru a o atrage şi spre aceasta pictură.

"Grand-père, aici sînt! Dar nu înțeleg!"

În spate, îl auzea pe Grouard încercînd să comunice prin stație cu colegii săi.

"Gîndeşte!"

Îi reveni în minte mesajul scris pe caseta protectoare a *Giocondei:* "Atît de negru renghiul pentru om!" Tabloul pe care îl privea acum nu era apărat de o caseta din sticlă pe care să poată fi scris un mesaj și Sophie știa că bunicul ei n-ar fi distrus niciodată o operă de artă scriind direct pe pînză. "Cel puţin, nu pe faţa pînzei." Brusc, privirea îi zbură spre cablurile ce atîrnau din plafon și îl susţineau.

"Asta să fie oare?" Îşi puse mîinile pe marginea stîngă a ramei şi începu să o tragă spre ea. Pictura era de mari dimensiuni şi apărătoarea din spate se îndoi. Sophie îşi strecură capul şi umerii între tablou şi perete. Ridică lanterna şi cercetă dosul pînzei.

În cîteva secunde, își dădu seama că sperase în van. Nu era scris nimic acolo. Nici un text cu litere purpurii; doar spatele maroniu al unei pînze vechi, care...

"Stai puţin!"

Ca o părere, zări o slabă lucire metalică aproape de marginea de jos a

armăturii ramei. Obiectul era mic, îndesat pe jumătate în spațiul dintre pînză și ramă. Un lanț de aur strălucitor atîrna.

Uluită, Sophie își dădu seama că lanţul era prins de o cheie aurie, pe care o cunoştea de undeva. Capul lat și ornat al cheii avea forma unei cruci cu braţele egale și înfăţişa un simbol pe care nu-l mai văzuse de la vîrsta de nouă ani: o floare de crin și iniţialele P.S. Dintr-o dată, vocea bunicului îi şoptea parcă din nou la ureche: "Cînd va veni vremea, cheia va fi a ta." Un nod dureros i se urcă în gît cînd realiza că, de dincolo de moarte, bătrînul îşi respectase promisiunea. "Cheia aceasta deschide o cutie în care păstrez multe secrete." Acum înţelegea: întregul joc de-a enigmele din seara asta avusese drept unic scop găsirea acestei chei. Jacques Saunière o avusese asupra lui cînd fusese ucis şi, probabil pentru a nu ajunge în mîinile poliţiei, o ascunsese după tablou, după care născocise o veritabilă "vînătoare de comori", asigurîndu-se astfel că n-o va găsi altcineva decît ea.

— Au secours! răsună deodată vocea paznicului. "Ajutor!"

Sophie smulse cheia și o puse în buzunarul jachetei, alături de lanterna cu lumină ultravioletă.

Din spatele pînzei, văzu că paznicul încerca încă disperat să ia legătura cu cineva prin stația de emisie-recepție. Şi acum se îndrepta cu spatele înapoi spre uşă, cu pistolul spre ceafa lui Langdon.

— Au secours! urlă din nou în aparat.

Alte pîrîituri.

"Nu poate transmite", își dădu ea seama, amintindu-și cum turiștii se înfuriau adesea cînd încercau să-și sune rudele și să se laude că îi sună chiar din fața *Mona Lisei*. Echipamentele complexe de supraveghere electronică făceau imposibil orice apel din sală. Grouard ajunsese aproape de prag, așa că Sophie trebuia să acționeze imediat.

Privi pînza de mari dimensiuni care aproape că o ascundea cu totul şi îşi dădu seama că, pentru a doua oară în seara aceea, Leonardo da Vinci avea să-i dea o mînă de ajutor.

"Încă trei sau patru metri", își spuse Grouard, făcîndu-și curaj, cînd vocea femeii răsună, reverberîndu-se în sala pustie:

— Arrêtez! Ou je la détruis!

Paznicul privi spre ea şi dînd să mai facă un pas, piciorul îi rămăsese suspendat în aer.

— Mon Dieu, non!

Femeia ridicase tabloul de pe perete şi-l proptise cu partea de jos pe podea, în faţa ei. Înaltă de un metru şi jumătate, pînza o acoperea aproape în totalitate. În primul moment, Grouard se întrebă cum de nu se declanşase alarma, dar apoi îşi aminti că nu fusese încă repusă în funcţiune. "Dar ce naiba face acolo?!"

Cînd îşi dădu seama de acest lucru, îi îngheţă sîngele în vine.

Pînza începuse să se umfle în mijloc, iar siluetele fragile — a Fecioarei, a Pruncului lisus și a lui Ioan Botezătorul — se distorsionau ciudat.

— *Non!* urlă Grouard privind cu groază cum nepreţuita pînză se întinde. Femeia împingea cu genunchiul de partea cealaltă!

- NON!

Paznicul se răsuci brusc, îndreptîndu-şi arma spre ea, dar imediat îşi dădu seama că nu avea nici un rost. Pictura era doar o pînză subţire, dar absolut impenetrabilă — o armură de şase milioane de dolari!

"Nu pot să trag un glonţ printr-un da Vinci!"

— Lasă jos arma și stația radio, îi ceru femeia, adresîndu-i-se cu calm în franceză; altfel distrug tabloul. Cred că știi ce ar crede bunicul meu despre asta.

Grouard văzu cum i se face negru în fața ochilor:

— Te rog... nu! Aceea e Fecioara între stînci!

Repede, dădu drumul pistolului şi staţiei, ridicîndu-şi braţele deasupra capului:

— Mulţumesc, replică femeia. Acum să faci exact ce-ţi spun eu şi totul va fi perfect!

Puţin mai tîrziu, Langdon fugea alături de Sophie pe scara de incendiu, spre parter. Nici unul nu rostise vreun cuvînt de cînd ieşiseră din Salle des Etats, lăsîndu-l înăuntru pe paznicul înspăimîntat. Profesorul ţinea acum în mînă revolverul omului, dornic să scape cît mai repede de el; arma atîrna greu şi-i părea un obiect străin, periculos.

Coborînd cîte două trepte, Langdon se întreba dacă Sophie știa cît de valoroasă era pînza pe care amenințase că o distruge. Pe de altă parte, alegerea ei părea ciudat de potrivită cu aventura din această noapte. La fel ca *Mona Lisa,* pictura pe care o smulsese de pe perete era celebră printre istoricii de artă pentru simbolismul ei păgîn ascuns.

- Ţi-ai ales un ostatic preţios, îi spuse în vreme ce coborau.
- Fecioara între stînci. Dar n-am ales-o eu, ci bunicul. Mi-a lăsat ceva în spatele pînzei.

Profesorul îi aruncă o privire uimită:

- Poftim?! Dar de unde ai știut în dosul cărei picturi să cauți? De ce *Fecioara între stînci?*
- "Atît de negru renghiul pentru om", surîse ea triumfător. În engleza ta şi a bunicului meu *So dark the con of man. Madonna of the Rocks.* Nu mam prins la primele două anagrame, Robert, dar nu era s-o ratez şi pe a treia!

31

— Sînt morți! bîigui sora Sandrine în receptor, lăsînd un mesaj pe robotul telefonic de la celălalt capăt al firului. Vă rog, răspundeți! Au murit cu toții!

Primele apeluri la trei numere de telefon de pe lista ei se soldaseră cu rezultate catastrofale — o văduvă isterizată, un polițist la locul unei crime și un preot care încerca să consoleze o familie îndurerată. Toate cele trei persoane de contact erau moarte. lar acum, sunase la cel de-al patrulea număr — cel la care nu trebuia să telefoneze decît dacă primele trei nu puteau fi accesate — îi răspunsese robotul. Textul înregistrat nu menționa nici un nume, ci doar îi cerea apelantului să lase un mesaj.

— Dala din pardoseală a fost spartă! spuse ea după ce se încheie mesajul. Ceilalţi trei sînt morţi!

Sora Sandrine nu cunoștea identitatea celor patru bărbaţi pe care îi proteja, dar numerele de telefon pe care le ascunsese sub patul ei îi fuseseră încredinţate cu o singură şi fermă condiţie:

"Dacă dala aceea din pardoseală va fi vreodată spartă", îi explicase mesagerul nevăzut — înseamnă că în eşalonul superior s-a infiltrat cineva.

Unul dintre noi a fost amenințat cu moartea, fiind nevoit să spună o minciună disperată. Sună la aceste numere. Să-i previi pe ceilalți. Nu ne trăda încrederea!"

Era ca o alarmă tăcută. Perfectă în simplitatea ei. Ingeniozitatea planului o uluise atunci cînd aflase despre el. Dacă identitatea unuia dintre frați era compromisă, acesta putea spune o minciună care ar fi pus în mişcare maşinăria ce i-ar fi atenționat pe toți ceilalți. În noaptea asta însă, se părea că nu doar o singură identitate fusese compromisă.

- Vă rog, răspundeţi, insistă ea, înspăimîntată. Unde sînteţi?!
- Închide telefonul, rosti o voce groasă din prag.

Întorcîndu-se îngrozită, zări silueta masivă a călugărului. În mînă ţinea sfeşnicul greu din fier. Tremurînd, sora Sandrine puse receptorul în furcă.

- Sînt morți, exclamă călugărul. Toți patru. Şi şi-au bătut joc de mine! Spune-mi unde e cheia de boltă!
 - Nu știu! replică ea. Alții păzesc acest secret.

"Alţii care sînt acum morţi!"

Omul mai făcu cîţiva paşi, cu degetele lui albe încleştate pe sfeşnicul de fier:

- Eşti o fiică a Bisericii şi, cu toate astea, îi slujeşti pe ei?!
- Mesajul lui lisus a fost unul singur și adevărat, îi răspunse călugărița sfidător. Eu nu văd vreo urmă de-a Sa la Opus Dei!

Un val de turbare explodă în ochii Albinosului. Braţul îi zvîcni înainte şi sfeşnicul vîjîi prin aer ca o bîtă. Sora Sandrine se prăbuşi; ultimul ei gînd nu era altceva decît o sumbră presimţire.

"Toţi patru sînt morţi. Nepreţuitul adevăr e pierdut pentru totdeauna."

32

Alarma declanșată la capătul vestic al Aripii Denon zburătăci porumbeii adormiți în Grădinile Tuileries, cînd Sophie și Langdon ieșiră afară, în noaptea pariziană. În vreme ce străbăteau piața în fugă, spre mașina lui Sophie, profesorul auzea sirenele poliției urlînd undeva, în depărtare.

— Cea de-acolo e, îi spuse Sophie, arătîndu-i o maşinuță roșie cu numai două locuri, parcată într-o margine a pieței.

"Sper că glumește!" Era cel mai mic automobil pe care-l văzuse el vreodată.

— Smart, îl lămuri ea. La o sută de kilometri consumă un litru.

Abia avu timp să se arunce pe scaunul din dreapta, că Sophie și demară în trombă, trecînd peste o alee cu pietriş. Urcă apoi pe trotuar, viră scurt și coborî din nou pe carosabil, intrînd pe sensul giratoriu, la Carrousel du Louvre.

Pentru un moment, Sophie păru că are de gînd să taie giratoriul, trecînd peste bordura circulară din centru şi peste spaţiul verde pe care aceasta îl înconjura.

— Nu! strigă Langdon, ştiind că bordurile aveau rolul de a ascunde periculoasa deschidere din centru — *La Pyramide Inversée* — piramida răsturnată pe care o văzuse mai devreme din interiorul muzeului; era suficient de largă pentru a înghiţi maşinuţa lor cu totul.

Din fericire, Sophie alese o altă rută şi, trăgînd de volan spre dreapta, ieşi din piațetă, viră spre stînga şi porni cu toată viteza spre Rue de Rivoli.

Sirenele maşinilor de poliție urlau şi mai tare în urma lor, lumina farurilor fiind deja vizibilă în retrovizor. Motorul maşinuței protestă zgomotos cînd Sophie apăsă şi mai mult pe accelerație. La cincizeci de metri în față, lumina semaforului deveni roșie. Sophie înjură încet, fără a ridica piciorul de pe pedală. Langdon simți cum i se urcă niște fiori pe şira spinării.

— Sophie…!

Încetini puţin, aruncă o privire fugară în stînga şi-n dreapta, apoi coti la stînga, pe Rue de Rivoli. După încă o jumătate de kilometru, ajunseră într-o altă piaţetă. Parcurseră şi aici tot pe sensul giratoriu şi intrară pe Champs-Elysées.

Langdon se răsuci în scaun, privind în spate, spre Luvru. Poliția nu părea a mai fi pe urmele lor; marea de lumini roșii și albastre se oprise la porțile muzeului.

Ceva mai liniştit, în sfîrşit, se întoarse cu faţa spre parbriz:

— Mda, a fost interesant!

Sophie nu părea să îl fi auzit. Conducea în continuare cu ochii aţintiţi, ignorînd elegantele vitrine ce mărgineau bulevardul — un Fifth Avernue parizian, cum le plăcea americanilor să spună. Ambasada se afla la nici doi kilometri depărtare, aşa că Langdon se cufundă liniştit în scaunul său.

"Atît de negru renghiul pentru om!"

Viteza de reacție a lui Sophie fusese impresionantă.

Fecioara între stînci.

Sophie spusese că bunicul ei i-a lăsat ceva în spatele tabloului. "Un ultim mesaj, poate?" Ascunzătoarea fusese excelent aleasă, profesorul trebuia să recunoască acest lucru. *Fecioara între stînci* era o altă verigă perfectă în complexul şir de simboluri din această noapte — de parcă Sauniere își reafirma la fiecare pas preferința pentru latura întunecată și misterioasă a lui Leonardo da Vinci.

Pictura îi fusese comandată artistului de o grupare numită "Confreria Imaculatei Concepțiuni", care avea nevoie de o pînză pentru un triptic de altar în Biserica San Francesco din Milano. Călugării îi precizaseră lui Leonardo dimensiunile exacte ale pînzei şi tema dorită: Fecioara Maria, Pruncul Iisus, Ioan Botezătorul copil şi îngerul Uriel în timp ce se adăposteau într-o peşteră. Deşi artistul le respectase dorinţa întru totul, membrii grupării fuseseră oripilaţi la vederea tabloului; pictura era presărată din plin cu detalii explozive şi cîtuşi de puţin la locul lor.

Înveşmîntată în albastru, Fecioara Maria îşi ţinea braţul în jurul unui copil, probabil Pruncul Iisus. În faţa ei stătea Uriel, alături de alt copil — Ioan Botezătorul, desigur. În mod straniu însă, în locul obișnuitului scenariu în care Iisus îl binecuvîntează pe Ioan, în pictura lui da Vinci lucrurile păreau că se petrec invers... Iisus se pleca în faţa autorităţii Botezătorului! Mai mult deatît, Maria îşi ţinea o mînă deasupra lui Ioan, cu un gest evident ameninţător — degetele ei părînd gheara unui vultur gata să înhaţe un cap invizibil. Dar elementele înfricoşătoare nu se opreau aici: chiar sub degetele Mariei, Uriel făcea la rîndul lui, un gest cu palma, de parcă ar fi retezat capul invizibil ţinut de mîna Fecioarei.

Studenţii lui Langdon se amuzau totdeauna cînd aflau că da Vinci potolise în cele din urmă spiritele confreriei, pictînd o a doua versiune, mai "diluată" a Fecioarei între stînci, în care toate personajele aveau o atitudine cît se poate de ortodoxă. Această a doua versiune este expusă acum la Galeria Naţională din Londra, sub numele Fecioara între stînci, deşi Langdon prefera în mod categoric straniul original de la Luvru.

Maşinuţa continua să gonească pe Champs-Elysée, cînd profesorul întrebă:

— Tabloul. Ce era în spatele lui?

Sophie nu-și luă privirea de la șosea:

- Am să-ți arăt cînd vom fi în siguranță, în ambasadă.
- Ai să-mi arați?! Ti-a lăsat un obiect concret?

Ea schiţă un gest afirmativ:

— Gravat cu o floare de crin și inițialele P.S.

Langdon nu-şi putea crede urechilor.

"Vom reuşi", îşi spuse Sophie virînd la dreapta, trecînd în viteză pe lîngă luxosul Hôtel de Crillon şi intrînd în zona reşedinţelor diplomatice din Paris. Ambasada se afla la vreun kilometru distanţă. În sfîrşit, simţea şi ea că poate respira normal.

Deşi atentă la drum, nu îi ieşea din minte cheia pe care o avea în buzunar şi ziua în care zărise pentru prima dată capul în formă de cruce cu brațele egale, tija triunghiulară, crestăturile, simbolul floral şi literele P.S.

Cu toate că în decursul anilor abia dacă se mai gîndise din cînd în cînd la cheie, munca ei în cadrul serviciilor de spionaj o învăţase multe lucruri despre securitate şi acum structura deosebită a obiectului nu i se mai părea atît de stranie. "O matrice variabilă creată cu un instrument laser. Imposibil de duplicat." Neavînd dinţii clasici care să pună în mişcare un tambur rotitor, seria complexă de marcaje ale cheii era analizată în broască de un "ochi" electronic. Dacă acesta constata că indentaţiile hexagonale erau corect dispuse, spaţiate şi orientate, broasca se descuia.

Habar nu avea ce anume ar putea descuia cheia din buzunarul ei, dar bănuia că Robert îi va putea spune. La urma urmei, îi descrisese simbolul gravat înainte de a apuca să-l vadă. Capul în formă de cruce sugera că obiectul aparţinea unei organizaţii creştine, dar Sophie nu cunoştea nici o biserică sau mînăstire care să aibă chei cu matriţe variabile, create cu instrumente laser.

Şi în plus, bunicul meu nu fusese creştin...

Avusese dovada cu zece ani în urmă. În mod ironic, o altă cheie — mult mai banală — îi revelase adevărata fire a bunicului ei.

Era o după-amiază caldă cînd aterizase la Aeroportul Charles de Gaulle şi urcase într-un taxi pentru a ajunge repede acasă. "Grand-père va fi atît de surprins cînd mă va vedea!", îşi spusese ea pe drum. Întorcîndu-se de la colegiul din Anglia pentru vacanţa de primăvară, cu cîteva zile mai devreme decît anunţase, abia aştepta să-l vadă şi să-i povestească despre metodele de criptare pe care le studia.

Cînd ajunsese la locuinţa din Paris, bunicul nu era însă acasă. Dezamăgită, îşi dăduse seama că nu ştia de sosirea ei, aşa că, probabil, se afla încă la Luvru. "Dar e sîmbătă după-amiază!" Rareori bătrînul lucra şi la sfîrşit de săptămînă. Sîmbăta şi duminica, de obicei...

Surîzînd, alergase la garaj. Desigur, maşina nu era acolo, lui Jacques nu îi plăcea să conducă prin oraș și automobilul îl păstra pentru o singură destinație — cabana din Normandia, la nord de Paris. După luni întregi petrecute în aglomerația londoneză, Sophie abia aștepta să simtă iar mirosul ierbii proaspete și să-și înceapă vacanța imediat. Nu se înserase încă atunci cînd hotărî să plece imediat și să-i facă bunicului o surpriză. Împrumutase o maşină de la o prietenă și pornise spre nord la lumina lunii, printre dealurile

de lîngă Creully. Ajunsese puţin după ora zece. Drumul de acces spre casă era lung de aproape doi kilometri şi-l parcursese pînă pe la jumătate cînd începuse să zărească, printre copaci, vechea reşedinţă — un castel din piatră, înconjurat de o pădurice, pe coasta unui deal.

Sophie se aşteptase să-l găsească pe bătrîn dormind la ora asta, dar observase, încîntată, că toate luminile erau aprinse în casă. Încîntarea i se transformase în surprindere cînd, ajunsă în faţa casei, văzuse că aleea era plină de maşini parcate — Mercedes, BMW, Audi şi un Rolls-Royce.

Uimită, le privise o clipă și apoi izbucnise în rîs. "Bunul meu grand-père, omul retras și izolat!" După cum se vedea, Jacques Saunière nu era chiar atît de singuratic pe cît voia să pară. Era evident că dăduse o petrecere știind-o pe ea la școală și, judecînd după automobile, printre invitați se numărau unii dintre cei mai influenți oameni ai Parisului.

Nerăbdătoare să-i facă o surpriză, alergase la uşa din față. Dar era încuiată. Ciocănise. Nimeni nu îi răspunsese. Nedumerită, ocolise casa şi încercase uşa din spate. Şi aceea era încuiată. Şi iarăşi nu-i răspunsese nimeni.

Nemaiştiind ce să creadă, rămăsese o clipă în prag să asculte. Nu se auzea decît vîntul rece din Normandia măturînd valea.

Nici o muzică.

Nici o voce.

Nimic.

Sophie înconjurase iarăşi casa, se urcase pe o grămadă de lemne şi privise pe fereastra închisă a sufrageriei. Ce se petrecea înăuntru nu avea parcă nici un sens.

— Nu e nimeni aici!

Toate camerele de la parter erau pustii.

"Unde să fie, oare, toată lumea?"

Cu inima bătîndu-i nebunește, fugise pînă la șopronul de lemne și căutase cheia de rezervă pe care bunicul o păstra ascunsă sub cutia de vreascuri. Alergase apoi la ușa din față și intrase. Panoul de control al sistemului de alarmă începuse să clipească roșu — semn că avea la dispoziție zece secunde pentru a tasta codul de acces înainte ca alarma să se declanșeze.

"A conectat sistemul de alarmă în timpul unei petreceri?!"

Formase imediat cifrele corecte și dezactivase sistemul. În casă nu se afla însă nimeni. Nici la parter, nici la etaj. Coborînd din nou în camera de zi, rămăsese cîteva clipe în mijlocul încăperii pustii, întrebîndu-se ce s-o fi întîmplat. Şi atunci, în liniștea din casă, auzise.

Voci înfundate. Se părea că răzbat de undeva, de dedesubt. De unde anume — nu-şi putea da seama. Îngenunchind, își lipise urechea de podea și ascultase. Da, vocile veneau în mod cert de undeva, de jos. Şi păreau a cînta sau... a *incanta* ceva. I se făcuse frică. Fiindcă, mai bizar decît sunetele în sine era un alt lucru: *casa nu avea subsol.*

"Cel puţin, nu unul despre care să ştiu eu."

Întorcîndu-se şi cercetînd încăperea, privirea îi căzuse pe singurul obiect care părea nelalocul lui — o tapiserie Aubusson, preferata bunicului ei. De obicei, aceasta ședea pe zidul dinspre răsărit, lîngă șemineu, dar acum fusese trasă într-o parte, lăsînd să se vadă peretele. Se apropiase de ea şi îşi dăduse seama că incantațiile se auzeau mai tare şi, cu o ușoară ezitare, îşi lipise urechea de lambriuri. Vocile erau mai clare acum. Oameni care psalmodiau... intonînd cuvinte pe care nu le putea distinge.

"Dincolo de zid e un spaţiu gol!"

Pipăind marginile lambriurilor, găsise, în cele din urmă, un spaţiu uşor adîncit, discret. O uşă glisantă. Cu inima bătîndu-i frenetic în piept, îşi pusese degetele în adîncitură şi trăsese. Peretele alunecase în lateral. Din întunericul ce domnea dincolo, glasurile se auzeau mai limpede.

Sophie trecuse pragul şi se pomenise pe o scară de piatră grosier finisată, care cobora spre subsol în formă de spirală. Venise aici de nenumărate ori, încă din copilărie, şi habar n-avusese că există o asemenea scară!

În timp ce cobora, aerul devenea mai rece, iar vocile, mai clare. Distingea deja glasuri de bărbaţi şi de femei. Nu putea să vadă mare lucru, din cauza scării în formă de spirală, dar ultima treaptă era deja vizibilă. Dincolo de ea se zărea un petic de podea — piatră iluminată de licăririle roşietice ale unui foc.

Ținîndu-şi respirația, coborîse ultimele trepte și se ghemuise la podea, pentru a privi. Abia după cîteva secunde mintea ei izbutise să înțeleagă cele văzute.

Se afla într-un fel de grotă — o sală care părea să fie săpată direct în roca dealului. Singurele surse de lumină erau cele cîteva torțe de pe pereți. Înconjurați de pîlpîitul torțelor, vreo treizeci de oameni formaseră un cerc în mijlocul încăperii.

"Visez", își spusese în sinea ei. "E un vis. Ce altceva ar putea fi?"

Toţi cei din grotă purtau măşti. Femeile erau înveşmîntate în robe albe de mătase şi purtau pantofi aurii. Aveau măşti albe, iar în mîini ţineau cîte un glob auriu. Bărbaţii purtau tunici lungi, negre, iar măştile lor erau negre. Parcă erau piesele dintr-un grotesc joc de şah. Toţi se legănau înainte şi înapoi, îngînînd cuvinte neînţelese, în semn de veneraţie faţă de ceva ce se afla pe podea, în mijlocul cercului... ceva ce Sophie nu putea distinge.

Incantaţia răsuna din ce în ce mai tare. Şi mai repede. Tunătoare deja. Participanţii făcuseră un pas înainte şi îngenuncheaseră. În clipa aceea, Sophie reuşise, în sfîrşit, să vadă ce anume se afla în mijlocul lor. Împleticindu-se cuprinsă de oroare, simţise cum imaginea i se întipăreşte în minte pentru totdeauna, ca înfierată cu fierul roşu. Simţise că i se face rău, se întorsese şi o luase la fugă înapoi pe scări, sprijinindu-se cu mîinile de ziduri, închisese uşa în urma ei, se repezise la maşină şi pornise, stupefiată, spre Paris.

În seara aceea, cu toate convingerile ei de-o viață spulberate, dezamăgită și trădată, își împachetase toate lucrurile și plecase de acasă. Pe masa din sufragerie îi lăsase bunicului un bilețel:

"Am fost acolo. Nu încerca să iei legătura cu mine."

Lîngă el pusese cheia de rezervă de la şopronul casei de vacanță.

— Sophie! răsună vocea lui Langdon. Oprește! *Oprește!* Smulsă din amintiri, apăsă cu brutalitate frîna.

— Ce e? Ce s-a întîmplat?

Langdon îi arătă cu degetul în susul străzii.

Cînd văzu, simţi cum singele îi îngheaţă în vene. La o sută de metri în faţă, intersecţia era blocată de două maşini ale poliţiei parcate de-a latul carosabilului. "Au blocat bulevardul!"

Profesorul oftă adînc:

— Prin urmare, nu ne putem apropia în seara asta de ambasadă. În intersecție, cei doi ofițeri de poliție care așteptau lîngă mașini priveau acum în direcția lor, probabil intrigați de mașinuța care oprise atît de brusc la o mică distanță de ei.

"Bine, Sophie, întoarce cu grijă, foarte încet", își spuse.

Intrînd în marşarier, întoarse ca o profesionistă într-ale şofatului din trei mişcări și porni înapoi. În timp ce se îndepărtau, în urma lor izbucni imediat urletul sirenelor, însoțit de scrîșnetul pneurilor.

Înjurînd, Sophie călcă nervoasă pe accelerație.

33

Străbătînd în viteză cartierul rezidențial al diplomaților, mașina lui Sophie se strecură printre ambasade și consulate, coti pe o străduță secundară și apoi viră scurt la dreapta, reintrînd pe Champs-Elysées.

Langdon stătea alături încordat, întors în scaun și căutînd în urma lor vreun semn că ar fi urmăriți de poliție. Dintr-o dată, își dori să nu fi fugit. "Nici n-am fugit eu", își aminti. Sophie hotărîse pentru el, cînd aruncase dispozitivul de localizare pe fereastră. Acum, fugind în direcție opusă ambasadei, prin traficul lejer de pe Champs-Elysées, își dădu seama că șansele i se împuținaseră drastic. Deși mașinile poliției rămăseseră undeva în urmă, se cam îndoia că norocul lor va dura prea mult.

La volan, Sophie duse mîna la buzunarul jachetei, scoase un mic obiect metalic si i-l întinse:

— Robert, ar trebui să te uiți puțin la asta. E ceea ce mi-a lăsat bunicul ascuns după tabloul *Fecioara între stînci*.

Incitat, profesorul luă obiectul şi-l studie. Era greu, în formă de cruce, şi la început crezu că e un *pieu* funerar — o versiune miniaturală a unei coloane memoriale ce se înfigea în pămînt, la capul unui mormînt. Dar apoi observă că tija era în formă de prismă, avînd feţe triunghiulare pe care se vedeau sute de mici hexagoane, dispuse aparent la întîmplare.

- Este o cheie cu matriță laser, îi explică Sophie. Hexagoanele acelea sînt citite în broască de un "ochi" electronic.
 - "O cheie?" El, unul, nu mai văzuse niciodată ceva asemănător.
 - Uită-te pe partea cealaltă.

Cînd întoarse cheia, degetele îi încremeniră. Delicat gravate în mijlocul crucii, se vedeau o floare de crin stilizată şi iniţialele P.S.

— Sophie! exclamă el. Este simbolul despre care îți povesteam! Sigla oficială a Stăreției din Sion.

Ea încuviință:

— Aşa cum ţi-am spus, am văzut cheia asta cu mulţi ani în urmă. Bunicul mi-a cerut să nu vorbesc niciodată despre ea.

Profesorul încă nu-şi putea lua ochii de la cheie. Obiectul de înaltă tehnologie şi simbolismul lui de milenii se îmbinau într-o stranie armonie a vechiului cu noul.

— Cheia, mi-a mai spus el, deschide o cutie în care erau păstrate multe secrete.

Langdon se înfioră închipuindu-şi ce secrete putea avea un om ca Jacques Saunière. Ce anume să facă o străveche confrerie cu o cheie ultramodernă? Unicul scop al frăției era acela de a proteja un secret. Un secret cu o putere incredibilă. "Să existe, oare, vreo legătură între cheie şi acel secret?" Ideea era mai mult decît incitantă.

— Ştii ce anume deschide?

Sophie îl privi dezamăgită:

— Credeam că *tu* știi!

Profesorul tăcu însă și studie în continuare cheia pe toate fețele.

Pare a fi creştină, insistă Sophie.

El însă nu era foarte sigur. Capul cheii nu avea forma obișnuită a crucii creștine, cu un braţ mai lung decît celălalt; eră, mai degrabă, o cruce pătrată — cu braţele de lungime egală — premergătoare creştinismului cu o mie cinci sute de ani. Această formă nu avea conotaţiile crucificării, asociate crucii latine pe care romanii o foloseau ca instrument de tortură. Langdon se mira întotdeauna cînd îşi dădea seama cît de puţini creştini care se închinau în faţa crucii cunoşteau istoria violentă a simbolului, reflectată chiar în numele ei: cuvintele "cruce" şi "crucifix" provin ambele din latinescul *cruciare* — "a tortura".

— Sophie, tot ce-ţi pot spune este că, în general, crucile cu braţe egale, ca aceasta, sînt considerate paşnice. Structura pătrată nu permitea folosirea lor pentru crucificări, iar echilibrul dintre elementele orizontale şi cele verticale amintesc de uniunea firească a masculinului cu femininul — ceea ce le conferă un simbolism în armonie cu filozofia frăţiei.

Ea îl privi încruntată:

- N-ai idee la ce folosește, nu-i așa?
- Deloc.
- Bine, trebuie să ieşim de pe bulevard, spuse ea privind în oglinda retrovizoare. Să găsim un loc retras, în care să ne gîndim ce anume ar putea să deschidă cheia asta.

Gîndul lui Langdon zbura la camera lui confortabilă de la Ritz. Din păcate însă, hotelul nu mai constituia acum o opțiune plauzibilă.

- Ce părere ai despre gazdele mele de la Universitatea Americană?
- Am fi o pradă uşoară. Fache ar verifica imediat.
- Dar tu trebuie să cunoști pe cineva. Doar locuiești aici!
- Poliţia îmi va verifica apelurile telefonice şi poşta electronică, va vorbi cu colegii mei... Toate cunoştinţele mele sînt compromise şi nici la un hotel nu ne putem gîndi, fiindcă toate solicită acte de identitate.

"Poate ca totuşi aş fi procedat mai inteligent dacă l-aş fi lăsat pe Fache să mă aresteze."

- Hai să sunăm la ambasadă. Le voi explica situația și-i voi ruga să trimită pe cineva să ne întîlnim.
- Să ne întîlnim?! Sophie se întoarse spre el şi-l privi de parcă înnebunise subit: Robert, visezi! Ambasada are jurisdicție doar asupra propriului teritoriu. Dacă ar trimite pe cineva după noi, s-ar considera că ajută un fugar să scape de autoritățile franceze. N-o să vină nimeni. Că reușești să intri în ambasadă și să ceri azil temporar e un lucru, dar să le ceri să ia poziție împotriva Poliției și Justiției Franceze în acțiune e cu totul altceva. Sună acum la ambasadă și-ți vor spune să nu mai complici situația și să te predai. Apoi îți vor promite că vor folosi toate mijloacele diplomatice pentru a-ți asigura un proces echitabil. Cîți bani ai la tine? îl întrebă ea după o scurtă pauză.

Profesorul se uită în portofel.

- O sută de dolari... cîţiva euro... De ce?
- Cărţi de credit ai?
- Bineînţeles!

Nu-i răspunse, dar Langdon își dădu seama că tînăra se gîndește la un plan. Drept în față, la capătul bulevardului, se înălța Arcul de Triumf — tributul adus de Napoleon propriei străluciri militare — înconjurat de cel mai

mare sens giratoriu din Franța, o uriașă stea cu nouă brațe.

Sophie se uită din nou în oglinda retrovizoare.

— Am scăpat de poliție deocamdată, dar nu vom rezista nici cinci minute, dacă nu schimbăm mașina.

"Păi, să furăm una", propuse Langdon în sinea sa, "dacă tot ne-am făcut infractori."

— Şi ce ai de gînd?

Maşinuţa intră în giratoriu.

— Ai încredere în mine!

Profesorul nu îi răspunse. Încrederea în ea nu se dovedise o alegere prea inteligentă pînă acum. Ridicîndu-şi mîneca sacoului, privi ceasul de la încheietură — un exemplar de colecție cu un Mickey Mouse pe cadran, primit de la părinți cînd împlinise zece ani. Deși imaginea copilărească atrăgea adesea priviri curioase, Langdon nu-şi cumpărase niciodată alt ceas; desenele animate ale lui Disney fuseseră primul lui contact cu magia formelor și a culorilor, iar în prezent Mickey îi amintea să-şi păstreze mereu tinerețea sufletească. În acea clipă, brațele șoricelului erau întinse într-un unghi neobișnuit, indicînd o oră neverosimilă: 2.51 A.M.

- Interesant ceas, remarcă Sophie, în timp ce întoarse maşina în sens invers.
- E o poveste lungă, replică el, trăgîndu-și mîneca înapoi, peste încheietură.
 - Îmi închipui.

Îi zîmbi cu subînţeles, ieşi din sensul giratoriu şi acceleră spre nord, îndepărtîndu-se de centru. Trecînd ca o săgeată prin două intersecţii cu semaforul verde, ajunse la o a treia şi viră la dreapta, pe Boulevard Malesherbes. Lăsînd în urmă zona reşedinţelor diplomatice, pătrunseră întrun cartier mai întunecat. După o curbă la stînga, Langdon îşi dădu seama unde se aflau.

Gara Saint-Lazare.

În față, terminalul de cale ferată, cu acoperișul său din sticlă, semăna cu bizara corcitură între un hangar de avioane și o seră de legume. În Europa, gările nu dorm niciodată; chiar și la această oră, vreo șase taxiuri așteptau în fața intrării principale. Vînzătorii ambulanți își împingeau cărucioarele cu sandvișuri și apă minerală, în vreme ce grupuri de puștani cu rucsacuri în spinare ieșeau în stradă frecîndu-se la ochi și privind în jur ca și cum ar fi încercat să-și amintească în ce oraș coborîseră. În capătul străzi, doi polițiști dădeau indicații unor turiști rătăciți.

Sophie își duse mașinuța în spatele taxiurilor și parcă într-o zonă interzisă, deși era loc suficient pe partea cealaltă a străzii. Înainte ca Langdon s-o poată întreba ce are de gînd, ieși din mașină, alergă la taxiul din față și începu să discute cu șoferul.

Coborînd şi el, profesorul o văzu înmînîndu-i acestuia un teanc gros de bancnote. Şoferul clătină din cap şi, spre uimirea lui Langdon, demară fără ei.

— Ce s-a întîmplat? întrebă el cînd ajunse pe trotuar.

Dar ea pornise deja spre intrarea în gară.

— Vino! Cumpărăm două bilete la primul tren care pleacă din Paris.

Langdon alergă s-o ajungă din urmă. Aventura care începuse sub forma unui drum de nici doi kilometri pînă la Ambasada Americană se transformase acum într-o veritabilă evadare din Paris, iar lui îi plăcea din ce în ce mai puţin. Şoferul desemnat să-l ia pe Aringarosa de la Aeroportul Internațional Leonardo da Vinci din Roma parcase lîngă bordură un Fiat mic, o marcă obișnuită. Episcopul își amintea de zilele în care Vaticanul folosea automobile mari, de lux, pe care se lăfăiau embleme și stegulețe cu însemnele papalității. "Au apus vremurile acelea."

Maşinile Vaticanului erau acum mult mai puţin ostentative şi aproape totdeauna fără siglele specifice. Sfîntul Scaun pretindea că motivul era reducerea cheltuielilor şi dirijarea fondurilor spre dioceze, dar Aringarosa bănuia că era, mai degrabă, o măsură de precauţie. Lumea înnebunise şi în multe părţi ale Europei a-ţi afişa iubirea faţă de Hristos era acelaşi lucru cu a-ţi picta o ţintă pe capota maşinii.

Strîngîndu-şi sutana în jurul corpului, episcopul urcă și se așeză pe bancheta din spate, pregătit pentru drumul lung ce-l aștepta pînă la Castelul Gandolfo — același drum pe care-l făcuse și cu cinci luni în urmă.

"Călătoria de anul trecut la Roma, oftă el. Cea mai lungă noapte a vieții mele."

Acum cinci luni, primise de la Vatican un telefon prin care i se solicita prezența imediată în Roma. Fără nici o explicație. "Biletele vă așteaptă la aeroport." Sfîntul Scaun se străduia din răsputeri să păstreze peste toate acțiunile un văl de mister, chiar și pentru cele mai înalte fețe bisericești.

Aringarosa bănuise că era vorba doar despre dorinţa papei şi a altor oficiali de la Vatican de a se fotografia împreună şi a-şi trage pe turta lor puţin din spuza recentului succes al Opus Dei — finalizarea sediului central din New York. Revista *Arhitectural Digest* numise clădirea "un far luminos al catolicismului, integrat sublim în peisajul arhitectural modem", iar în ultima vreme Vaticanul părea a fi atras de tot ceea ce conţinea cuvîntul "modern".

Aringarosa nu avusese altă soluție decît să accepte invitația, deși nu cu prea multă tragere de inimă. Nefiind un admirator al actualei administrații papale — la fel ca majoritatea clericilor conservatori — episcopul urmărise cu îngrijorare crescîndă primul an de mandat al noului papă. De un liberalism fără precedent, Sfinția Sa urcase pe scaunul pontifical în urma unuia dintre cele mai neobișnuite și mai controversate conclavuri din istorie. Iar acum, în loc să arate umilința și modestia cuvenite unei asemenea ascensiuni, Sfîntul Părinte se amestecase în absolut tot ce-i permitea poziția sa de mai-mare al creștinătății. Atrăgînd o tulburătoare susținere liberală în sînul Colegiului Cardinalilor, papa declarase că misiunea sa pontificală era aceea de "reîntinerire a doctrinei Vaticanului și de adaptare a catolicismului la realitătile mileniului al treilea".

Altfel spus, omul era suficient de arogant încît să-şi închipuie că poate rescrie cu de la sine putere legile lăsate de Dumnezeu şi să recîştige inimile celor care considerau că pretenţiile adevăratei credinţe catolice deveniseră inconfortabile în lumea de azi.

Aringarosa îşi folosise întreaga influență politică — substanțială, ţinînd seama de amploarea Opus Dei şi a conturilor sale bancare — pentru a-i convinge pe Suveranul Pontif şi pe consilierii săi că îmblînzirea legilor Bisericii ar fi sinonimă nu doar cu laşitatea şi lipsa de credință, ci şi cu o veritabilă sinucidere politică. Le reamintise că anterioara tentativă de schimbare a legilor divine se soldase cu efecte devastatoare: numărul enoriașilor era, în prezent, cel mai scăzut din toate vremurile, donațiile aproape că dispăruseră

și nu mai existau nici măcar suficienți preoți catolici.

— Oamenii au nevoie de organizare și de îndrumare din partea Bisericii, insistase Aringarosa, nu de răsfăț și indulgență!

În seara aceea, cu cinci luni în urmă, cînd Fiatul care-l luase de la aeroport demarase, episcopul constatase cu surprindere că nu se îndreptau spre Vatican, ci spre est, pe un drum sinuos de munte.

- Unde mergem? îl întrebase pe şofer.
- Spre Dealuruile Albei. La Castel Gandolfo.

"La reşedinţa de vară a papei?" Aringarosa nu văzuse niciodată şi nici nu şi-ar fi dorit să vadă acest castel. Pe lîngă faptul că era casa de vacanţă a Suveranului Pontif, fortăreaţa din secolul al şaisprezecelea găzduia *Specula Vaticana* — "Observatorul Astronomic al Vaticanului", unul care avea în dotare o tehnologie de ultimă oră. Episcopului nu-i plăcuse niciodată străvechea tendinţă a Vaticanului de a se amesteca în problemele ştiinţifice. Care era rostul încercărilor de a armoniza ştiinţa cu religia? Nici un om cu credinţă în Dumnezeu nu putea avea o activitate ştiinţifică performantă, obiectivă. Şi, pe de altă parte, religia nu avea nevoie de vreo confirmare concretă a credinţelor sale.

"Şi totuşi, iată-mă aici", îşi spusese el cînd în zare apăruse silueta masivă a castelului, profilată pe cerul cenuşiu de noiembrie. Din şosea, părea un uriaş monstru din piatră, gata de un salt sinucigaş. Cocoţat la marginea unei stînci abrupte, castelul străjuia leagănul civilizaţiei italiene — valea în care clanurile Curiazi şi Orazi se luptaseră cu mult înainte de fondarea Romei.

Chiar şi în lumina slabă a amurgului, fortăreaţa era o privelişte deosebită — un exemplu impresionant de arhitectură defensivă, stratificată, ce sublinia forţa dramatică a amplasamentului său. Din păcate, Vaticanul compromisese aspectul clasic al castelului construind pe acoperişul său două cupole de telescop uriaşe, astfel că vechiul edificiu arăta acum ca un mîndru războinic cu două coifuri de tinichea.

Cînd coborîse din maşină, un tînăr preot iezuit îi venise repede în întîmpinare:

— Bine aţi venit, Eminenţă! Eu sînt părintele Mangano! Astronom.

"Bravo ţie", îşi spuse Aringarosa şi îşi urmase gazda în holul de la intrarea castelului — un spaţiu larg-deschis decorat într-o ineptă combinaţie de artă renascentistă şi imagini astronomice. Cînd urcă scara largă de marmură, episcopul văzuse indicatoare spre centre de conferinţă, biblioteci, săli de lectură şi informaţii pentru turişti. Era uimitor cum Vaticanul eşua în fiecare moment în încercarea de a le oferi enoriaşilor îndrumări spirituale coerente şi stricte, dar găsea timp pentru a susţine seminarii de astrofizică în beneficiul turiştilor.

— Spune-mi, i se adresase Aringarosa tînărului preot, de cînd învaţă oul pe găină?

Clericul îi aruncase o privire surprinsă:

— Mă scuzaţi?

Episcopul dăduse din mînă a lehamite, hotărît să nu se lase atras din nou în această dispută. "Vaticanul a înnebunit." Ca un părinte delăsător, căruia i se părea mai comod să accepte capriciile unui ţînc răsfăţat, decît să se menţină ferm pe poziţie şi să-l înveţe adevăratele valori, Biserica îşi cobora ştacheta la fiecare pas, în încercarea de a se reinventa astfel încît să se adapteze la o civilizaţie dezrădăcinată.

La ultimul etaj al castelului, culoarul larg, luxos mobilat, ducea spre o uriașă ușă dublă de stejar, pe care era prinsă o tăbliță de alamă:

"BIBLIOTECA ASTRONOMICĂ".

Aringarosa auzise că aici, în Biblioteca de Astronomie a Vaticanului, s-ar afla peste douăzeci şi cinci de mii de volume, printre care opere rare ale lui Copernic, Galilei, Kepler, Newton şi Secchi. Se spunea, de asemenea, că în această încăpere aveau loc întrunirile celor mai înalte oficialități ale Vaticanului — întruniri care nu se doreau a fi organizate în Cetatea Sfîntă.

Apropiindu-se de uşă, episcopul Aringarosa nu avea cum să știe veștile cutremurătoare pe care avea să le primească și nici crunta serie de evenimente ce urma. Abia o oră mai tîrziu, cînd ieșise împleticindu-se de la întrevedere, își dăduse seama de cumplitele implicații ale acestui drum. "Deacum în șase luni, Dumnezeu să ne ajute!"

Acum, aşezat pe bancheta din spate a aceluiaşi Fiat, Aringarosa îşi dădu seama că pumnii i se încleştaseră numai la gîndul acelei prime întrevederi. Descleştîndu-şi degetele, răsuflă adînc, încercînd să se relaxeze.

"Totul va fi bine", își spuse, în vreme ce automobilul înainta pe drumul de munte. Totuși, și-ar fi dorit ca telefonul să-i sune. "De ce nu m-a sunat Învățătorul? Silas ar trebui să aibă deja cheia de boltă."

Străduindu-se să se liniştească, medită scurt asupra ametistului purpuriu ce-i orna inelul. Mîngîind cu degetele montura şi faţetele diamantelor, îşi aminti că inelul constituia simbolul unei puteri cu mult mai slabe decît cea pe care avea s-o obţină curînd.

35

În interior, Saint-Lazare arăta la fel ca orice altă gară europeană — o hardughie deschisă la un capăt, presărată cu obișnuiții indivizi suspecți — oameni fără adăpost, grupuri de liceeni moțăind pe rucsacuri sau butonînduși casetofoanele portabile și grupuri de hamali în albastru, fumînd țigară de la țigară.

Sophie își ridica privirea spre uriașul panou de informații. Rîndurile de litere și cifre se derulau rapid, actualizîndu-și datele. Cînd scrisul electronic se stabiliză, Langdon analiză opțiunile. Pe prima linie scria: "LILLE — RAPIDE — 3.06."

— Aş fi vrut să plece mai devreme, dar ne vom mulţumi cu el.

"Mai devreme?" Profesorul se uită din nou la ceas. Era 2.59. Trenul pleca în şapte minute și ei încă nu-și cumpăraseră bilete.

Sophie îl trase spre ghişeu şi-i spuse:

- la două bilete și plătește cu cartea de credit.
- Dar cartea de credit cred că va putea fi identificată de...
- Exact!

Langdon hotărî să nu-şi mai bată capul încercînd să afle ce avea Sohie Neveu de gînd. Întinzîndu-i funcționarei cardul său Visa, cumpără două bilete spre Lille și i le întinse lui Sophie.

leşiră apoi pe peron, exact cînd la megafon se anunța îmbarcarea pentru Lille. Şaisprezece linii porneau din gară și undeva, în dreapta, la linia trei, locomotiva trenului de Lille pufăia și șuiera, fiind gata de plecare. Sophie îl prinse însă de braţ şi-l trase în direcţia opusă, printr-o sală de aşteptare goală, pe lîngă o cafenea care funcţiona non-stop şi, în cele din urmă, afară, printr-o ieşire laterală, pe o străduţă întunecată.

Un singur taxi aştepta lîngă uşă. Şoferul îi văzu şi le făcu semn cu farurile. Sophie sări pe bancheta din spate, iar profesorul o urmă fără un cuvînt.

Cînd maşina demară, tînăra scoase biletele de tren abia cumpărate și le rupse.

Langdon suspină. "Şaptezeci de dolari inteligent cheltuiţi!"

Abia cînd taxiul se așternu la drum întins pe Rue de Clichy, profesorul avu senzația că, în sfîrșit, scăpaseră. Prin geamul portierei, spre dreapta, se vedea colina Montmartre și delicata cupolă a Bazilicii Sacré-Coeur. Brusc, prin dreptul lor trecu o mașină de poliție cu sirena în funcțiune, dar se îndepărtă în direcția opusă. Instinctiv, amîndoi se ghemuiră pe banchetă.

Sophie nu-i spusese şoferului decît să meargă spre ieşirea din oraş şi, după buzele ei încleştate, profesorul îşi dădu seama că se gîndeşte la următoarea etapă din plan.

El începu să examineze din nou cheia în formă de cruce, apropiind-o ba de fereastră, ba de ochi, încercînd să găsească ceva, o indicație asupra locului în care fusese confecționată. În lumina intermitentă a becurilor de pe șosea, nu zări însă nimic altceva decît simbolul floral și inițialele.

- Nu are nici un sens, spuse el într-un tîrziu.
- Ce anume?
- Faptul că bunicul tău s-a ostenit atîta să-ți lase o cheie cu care nu știi ce să faci.
 - Sînt de acord cu tine.
 - Eşti sigură că nu mai era nimic scris pe spatele tabloului?
- Am căutat bine, peste tot. Asta e tot ceea ce am găsit. Cheia, vîrîtă între pînză şi ramă. Am văzut simbolul, am ascuns cheia în buzunar şi pe urmă am plecat.

Langdon se încruntă, studiind acum capătul bont al tijei triunghiulare. Nimic. Mijindu-și ochii, examină și muchia capului. Nimic nici acolo.

- Cred că aceasta cheie a fost curăţată recent.
- De ce?
- Miroase a alcool sanitar.
- Poftim?
- Miroase de parcă ar fi lustruită cu un lichid de curăţat, îi explică el, ducînd cheia la nas. Miroase mai puternic pe partea cealaltă. Da, miroase a spirt, ca şi cum ar fi fost spălată în...

Dar se opri brusc.

— În ce? insistă Sophie.

Langdon îndreptă cheia spre lumină și privi suprafața netedă a crucii. Pe alocuri părea că lucește... ca și cînd ar fi fost udă.

- Cît de bine te-ai uitat la cheie înainte de a o pune în buzunar?
- Poftim? Păi, nu prea bine. Mă grăbeam.
- Mai ai încă lanterna cu lumină neagră?

Sophie își duse mîna la buzunar și-i întinse obiectul dorit. Langdon îl luă și îndreptă fasciculul spre capătul cheii.

Metalul licări instantaneu. Era ceva scris acolo. Măzgălit în grabă, dar lizibil.

— Ei bine, spuse el surîzînd, cred că ştiu de la ce vine mirosul de alcool. Sophie privea uluită literele roşiatice de pe cheie: "24 Rue Haxo". "O adresă! Bunicul a scris o adresă!"

— Unde vine asta? întrebă Langdon.

Habar nu avea. Aplecîndu-se spre bancheta din faţă, Sophie îl întrebă pe şofer:

— Connaissez-vous la Rue Haxo?

Omul se gîndi o clipă și apoi făcu semn că da. Era pe lîngă terenul de tenis, la periferia Parisului.

- Cea mai scurtă rută pînă acolo, îi spuse şoferul în franceză, după ce ea îi ceru să-i ducă la adresa respectivă, este prin Bois de Boulogne. Vă convine? Sophie se încruntă. Existau şi trasee mai lejere, dar în noaptea asta navea să facă mofturi.
 - Oui.

"La naiba, ne permitem să-l șocăm pe bietul turist american!" Privind la rîndul ei cheia, Sophie se întrebă ce vor găsi oare la numărul 24 pe Rue Haxo. "O biserică? Vreun fel de cartier general al Stăreţiei?"

Mintea îi fusese copleşită de cutremurătoarele imagini ale ritualului secret pe care-l surprinsese cu zece ani în urmă în subsolul castelului.

— Robert, am o mulţime de lucruri să-ţi spun! Se întrerupse însă şi-l privi drept în ochi, apoi continuă: Dar mai întîi vreau să-mi spui tu tot ce ştii despre această Stăreţie din Sion.

36

Pe culoarul Marii Galerii, lîngă intrarea în Salle des Etats, Bezu Fache era exasperat în vreme ce ofițerul de pază Grouard îi explica de ce și cum îl dezarmaseră Sophie și Langdon. "De ce mama naibii n-ai tras prin tabloul ăla?!"

- Căpitane, strigă locotenentul Collet apropiindu-se de ei dinspre centrul de comanda. Căpitane, au localizat maşina agentului Neveu.
 - A ajuns la ambasadă?
 - Nu. La gara. A cumpărat două bilete. Trenul tocmai a plecat.

Fache îi făcu semn lui Grouard să plece şi-l conduse pe Collet într-o nişă apropiată, vorbindu-i în şoaptă:

- Spre ce destinaţie?
- Lille.
- Probabil e un truc, oftă căpitanul, punînd la cale un plan în minte. Bine, anunță prima gară să oprească și să percheziționeze trenul, pentru orice eventualitate. Lăsați mașina acolo unde e și pune oameni în civil în jurul ei, pentru cazul în care s-ar întoarce cumva s-o ia. Trimite o echipă să verifice străzile din jurul gării, în caz că au fugit pe jos. Există curse de autobuz de la gară?
 - La această oră nu, domnule! Numai taxiuri!
- Bun! Interoghează-i pe şoferi! Află dacă au văzut ceva. Apoi sună la dispeceratul firmei de taximetrie și transmite-le semnalmentele. Eu iau legătura cu Interpolul.

Collet îl privi surprins.

— Îi daţi *în urmărire?*

Fache regreta deja neplăcerile ce puteau decurge de aici, dar n-avea altă soluție.

"Strînge plasa repede şi strînge-o bine."

Prima oră era critică. Comportamentul fugarilor era previzibil în prima oră

după evadare. Toţi aveau nevoie de acelaşi lucru. "Deplasare. Adăpost. Bani." "Sfînta Treime"! Interpolul avea puterea de a le anihila pe toate trei într-o fracţiune de secundă. Expediind fotografiile lui Langdon şi Sophie Neveu către toate firmele de transport, hotelurile şi băncile din Paris, Interpolul nu le lăsa nici o opţiune — nici o modalitate de a părăsi orașul, nici un loc în care să se poată ascunde şi nici o şansă de a retrage lichidităţi fără a fi recunoscuţi. De obicei, fugarii intrau în panică şi făceau ceva prostesc. Furau o maşină. Jefuiau un magazin. Foloseau o carte de credit. Indiferent care ar fi fost greşeala comisă, autorităţile aflau imediat şi-i localizau.

- Numai pe *Langdon,* da? întrebă Collet. N-o daţi în urmărire şi pe Neveu. E agentul nostru.
- Ba fireşte că o dau şi pe ea în urmărire! La ce bun să fugim după Langdon dacă ea îi poate asigura totul nestingherită?! Am de gînd să contactez toate persoanele menţionate în dosarul ei prieteni, rude, cunoştinţe, toţi cei la care ar putea apela. Nu ştiu ce-şi închipuie că face, dar chestia asta o s-o coste mult mai mult decît amărîtă ei de slujbă!
 - Eu ce fac, rămîn la telefon sau mă duc pe teren?
- Pe teren! Du-te la gară și coordonează echipa de acolo. Controlezi situația, dar nu faci o mișcare fără să-mi spui!
 - Bine, domnule!

Collet plecă în fugă. Fache mai rămase cîteva clipe în nişă. Se simțea înțepenit, rigid. Pe fereastră se vedea piramida de sticlă care lucea, reflectată în bazinele fîntînilor arteziene. "Mi-au scăpat printre degete." Trebuia să se relaxeze.

Chiar şi un agent de teren cu experienţă ar rezista cu greu presiunii exercitate de Interpol.

"Dar... o femeie criptograf și un profesoraș?

... Nici zorii nu-i vor mai apuca."

37

Zona împădurită Bois de Boulogne era numită în multe feluri, dar parizienii "cunoscători" îi spuneau adesea "Grădina desfătărilor". Deşi suna ademenitor, denumirea avea mai degrabă o conotație amenințătoare. Toți cei care au văzut lugubrul tablou al lui Bosch cu același nume înțeleg de ce: la fel ca și pădurea, pictura este întunecată și contorsionată, un purgatoriu al smintiților și al idolatrilor. Noaptea, aleile șerpuite ale parcului colcăie de trupuri gata să se vîndă, făpturi de lut dispuse să satisfacă fie și cele mai ascunse dorințe carnale — bărbați, femei și toată gama lor de perversiuni.

În vreme ce Langdon încerca să-şi pună ordine în gînduri pentru a-i povesti lui Sophie despre Le Prieuré de Sion, taxiul intrase în parc şi coti spre vest, pe aleile pietruite. Reuşea însă cu greu să se concentreze la vederea rezidenţilor nocturni ai păduricii, care-şi etalau farmecele în lumina farurilor. Două adolescente cu pieptul gol îl săgetară cu priviri fierbinţi. Dincolo de ele, un negru lucios cu un slip minuscul se răsuci, flexîndu-şi fesele spre el. Alături, o blondă voluptuoasă îşi ridică fustiţa mini, dezvăluind că era, de fapt, un blond.

"Dumnezeule Sfinte!" Langdon își aținti ochii asupra propriilor pantofi și inspiră adînc de cîteva ori.

— Spune-mi despre Stăreția din Sion, îi ceru Sophie.

Profesorul îşi înclină capul, incapabil să-şi imagineze un fundal mai puţin potrivit pentru legenda pe care avea să i-o povestească. Se întreba de unde să înceapă, fiindcă istoria frăţiei se întindea pe mai bine de un mileniu... o incredibilă urzeală de secrete, şantaje şi torturi barbare la îndemîna unui papă furios.

— Le Prieuré de Sion, începu el, a fost fondată în Ierusalim în 1099 de un duce francez, pe nume Godefroi de Bouillon, imediat după cucerirea cetății. Despre Godefroi se spunea că este deținătorul unui secret extrem de puternic, păstrat în sînul familiei sale încă de pe vremea lui Iisus. Temîndu-se că acest secret ar putea fi pierdut o dată cu moartea sa, Godefroi a fondat o confrerie secretă — Le Prieuré de Sion — și i-a încredințat misiunea de a-l păstra și apăra, transmiţîndu-i de la o generație la alta. În anii de ființare în Ierusalim, confreria a aflat despre o serie de documente îngropate sub ruinele Templului lui Irod, care fusese construit peste cele ale Templului lui Solomon. Aceste documente, considerau membrii Stăreției, confirmau secretul lui Godefroi și conțineau informații atît de explozive, încît Biserica ar fi fost în stare de orice pentru a pune mîna pe ele.

Sophie asculta atentă, însă cu un aer de ușoară neîncredere.

— Confreria şi-a jurat că, oricît de mult ar fi durat acest lucru, va dezgropa documentele de sub ruinele templului şi le va apăra cu orice preţ, astfel încît adevărul să nu fie niciodată pierdut. Pentru a recupera documentele, au înfiinţat o organizaţie armată, un grup de nouă cavaleri numit Ordinul Cavalerilor Săraci ai lui Hristos şi ai Templului lui Solomon. Sînt mai bine cunoscuţi sub numele de Cavalerii Templieri.

Sophie îi aruncă o privire mirată.

Langdon știa, din bogata sa experiență profesorală, că aproape toată lumea auzise de Cavalerii Templieri, cel puţin în mod superficial. Pentru specialişti, istoria templierilor era un amestec eterogen în care faptele reale, fantasmele și dezinformările se întrepătrundeau atît de strîns, încît discernerea adevărului devenise aproape imposibilă. În ultima vreme, Langdon ezita chiar să mai amintească templierii în conferințele sale, fiindcă întotdeauna întrebările publicului degenerau în teorii fantasmagorice ale conspiraţiilor.

- Cu alte cuvinte, interveni Sophie, ordinul Cavalerilor Templieri a fost fondat de Le Prieuré de Sion pentru a recupera o serie de documente secrete? Eu credeam că rolul lor era acela de a apăra Tara Sfîntă.
- Multă lume crede acest lucru, în mod eronat. Protejarea pelerinilor era, de fapt, vălul în dosul căruia templierii își exercitau adevărata lor misiune. Obiectivul lor în Țara Sfîntă era dezgroparea documentelor de sub ruinele templului.
 - Şi pînă la urmă le-au dezgropat?
- Nimeni nu ştie sigur, dar toţi specialiştii au căzut de acord în privinţa unui amănunt: cavalerii templieri au descoperit, într-adevăr, *ceva* acolo, în ruine... un secret datorită căruia au devenit mai bogaţi şi mai puternici decît şi-ar fi putut închipui cineva.

Şi profesorul rezumă în cîteva cuvinte istoria Ordinului, aşa cum era ea cunoscută și acceptată în mediile academice: aflați în Ierusalim în timpul celei de-a Doua Cruciade, templierii i-au spus regelui Baudouin al II-lea că rolul lor acolo era acela de a-i proteja pe pelerinii creştini. Deşi făcuseră legămînt de sărăcie, aveau nevoie totuşi de un loc al lor, aşa că i-au cerut regelui permisiunea să se stabilească în grajdurile de sub ruinele templului. Baudouin a acceptat şi astfel Cavalerii şi-au înjghebat un modest adăpost

printre rămășițele de piatră.

Ciudata alegere a templierilor nu fusese însă cîtuşi de puţin întîmplătoare. Ei credeau că documentele pe care Stăreţia le căuta erau îngropate adînc sub ruine, sub Sfînta Sfintelor, o încăpere sacră în care se presupunea că rezidă însuşi Dumnezeu — literal, inima credinţei iudaice. Timp de aproape zece ani, cei nouă cavaleri trăiseră printre ruine, săpînd piatra în secret.

- Şi spui că au descoperit ceva? întrebă Sophie.
- În mod cert.

Apoi profesorul îi povesti cum, după nouă ani, templierii găsiseră în sfîrşit comoara dorită, o scoseseră din templu şi plecaseră în Europa, unde influența politică a ordinului se înzecise aproape peste noapte.

Nimeni nu ştia dacă templierii şantajaseră Vaticanul sau dacă Biserica încercase pur şi simplu să le cumpere tăcerea, dar papa Inocenţiu al II-lea emisese neîntîrziat o bulă papală fără precedent, prin care le acorda cavalerilor templieri puteri nelimitate şi-i declara "o lege prin ei înşişi" — o armată autonomă, liberă de orice ingerinţă din partea regilor sau a prelaţilor.

Beneficiind de această *carte blanche* din partea Vaticanului, ordinul s-a dezvoltat într-un ritm fulgerător, atît numeric, cît și ca forță politică, acumulînd teritorii vaste în peste douăsprezece state. Treptat, au început să crediteze casele regale, cărora le percepeau dobîndă, punînd astfel bazele sistemului bancar modern și totodată extinzîndu-și continuu averea și influența politică.

La începutul secolului al XIV-lea, templierii deţineau o asemenea putere, încît papa Clement al V-lea a hotărît că trebuie să facă ceva pentru a le pune stavilă. Împreună cu regele Franţei Filip al IV-lea, Suveranul Pontif a pus la cale un plan ingenios prin care să distrugă ordinul şi să-i confişte averea, punînd astfel stăpînire pe secretele acestuia. În urma unei manevre militare demne de CIA-ul zilelor noastre, papa Clement a emis ordine secrete, ce urmau a fi deschise simultan, în ziua de vineri 13 octombrie 1307, de către oamenii săi răspîndiţi pe tot teritoriul Europei.

În zorii acelei zile, documentele au fost desigilate și cutremurătorul lor conținut a văzut lumina zilei. Papa a susținut mai tîrziu că Dumnezeu însuși îi apăruse într-o viziune și-l avertizase că templierii erau eretici și că se făceau vinovați de venerarea diavolului, de homosexualitate, de pîngărirea crucii și de alte asemenea blasfemii. Domnul îi ceruse apoi papei să curețe Pămîntul de necredincioși, capturîndu-i pe toți cavalerii templieri și torturîndu-i pînă ceși vor fi mărturisit crimele împotriva Cerului. Operațiunea pusă la cale de papă a decurs cu o precizie de ceasornic. În ziua aceea de vineri, numeroși templieri au fost prinși, torturați fără milă și, în cele din urmă, arși pe rug ca eretici. Ecourile tragediei de atunci se resimt încă în cultura modernă; chiar și astăzi, ziua de vineri treisprezece este considerată cu ghinion.

Sophie îl privi nedumerită:

- Cavalerii templieri au fost nimiciţi? Eu credeam că ordinul există şi în zilele noastre!
- Există, sub diverse nume. În ciuda acuzaţiilor false ale papei Clement al V-lea şi eforturilor sale de a-i nimici, cavalerii aveau aliaţi puternici şi unii au izbutit să scape de măcelul Vaticanului. Preţioasele documente ale Ordinului, cele care păreau să constituie sursa lui de putere, au fost de fapt obiectivul vizat de papă, însă acestea i-au scăpat printre degete. Documentele fuseseră încredinţate de mult secretei organizaţii-mamă a Templierilor, Le Prieuré de Sion, a cărei rămînere în umbră o salvase de furia Bisericii. Confreria le scosese în mod clandestin din Paris, îmbarcîndu-le pe un vas al Templierilor.

— Şi unde le-au trimis?

Langdon ridică din umeri:

— Asta o știu doar membrii ei. Sursă de constante cercetări și speculații, documentele au fost — se pare — mutate în repetate rînduri, dintr-o ascunzătoare în alta. Unele zvonuri recente susțin că ele se află undeva în Marea Britanie.

Sophie continuă să-l privească sceptică, fără să-i spună nimic.

- Timp de o mie de ani, continuă Langdon, legenda acestui secret a supravieţuit. Întreaga serie de documente, puterea pe care ele o deţin şi o conferă, ca şi taina lor ascunsă au devenit cunoscute sub un singur nume: Sangreal. Sute de cărţi au fost scrise pe această temă şi puţine alte mistere au suscitat un interes atît de mare în rîndul istoricilor.
- Sangreal? Termenul are vreo legătură cu cuvîntul francez *sang* sau cel spaniol *sangre*, care înseamnă "sînge"?

Langdon încuviință. Sîngele era esența Sangrealului — dar nu așa cum probabil își imagina Sophie.

- Legenda este destul de complicată, spuse el, însă important de reţinut e faptul că frăţia are dovezi în sprijinul ei şi aşteaptă momentul potrivit pentru a revela întregul adevăr.
- Ce adevăr? Ce secret ar putea fi atît de puternic?
 Profesorul trase adînc aer în piept şi aruncă o privire spre centrul
 Parisului:
- Sophie, Sangreal este un termen străvechi. În decursul veacurilor, din el a evoluat un alt cuvînt... un nume modern, mai bine cunoscut. Cînd ţi-l voi spune, adăugă el după o scurtă pauză, îţi vei da seama că ştii multe lucruri despre el. De fapt, nu cred că există om pe Pămînt care să nu fi auzit despre legenda Sangrealului.

Ea îl privi sceptică:

- Eu. una. n-am auzit.
- Ba sînt convins că da. Doar că o cunoști sub numele de "Sfîntul Graal".

38

Sophie îl fixă cu privirea. "Glumeşte, nu-i aşa?"

— Sfîntul Graal?

Langdon înclină capul însă, cu o expresie serioasă:

— Sfîntul Graal este traducerea literală a termenului Sangreal. Termenul derivă din franţuzescul Sangraal, care provine din Sangreal şi a fost în cele din urmă despărţit în două cuvinte: San Greal.

"Sfîntul Graal"... Sophie era surprinsă că similaritatea lingvistică nu-i atrăsese imediat atenția. Totuși, spusele americanului păreau lipsite de sens:

- Eu credeam că Sfîntul Graal este o cupă, or tu mi-ai spus acum că ar fi, de fapt, o serie de documente care conţin un secret întunecat.
- Da, însă documentele Sangreal nu reprezintă decît jumătate din adevărata comoară a Graalului. Ele sînt ascunse împreună cu acesta... și îi relevă adevărata semnificație. Documentele le-au conferit templierilor o putere atît de mare fiindcă în paginile lor este dezvăluită adevărata natură a Graalului.

"Adevărata natură a Graalului?" Sophie era din ce în ce mai nedumerită. Din cîte știa ea, Sfîntul Graal era potirul din care băuse Iisus la Cina cea de taină și în care Iosif din Arimatea îi strînsese sîngele în ziua crucificării.

- Sfîntul Graal este cupa din care a băut lisus, spuse ea. Nu cred că există ceva mai simplu de atît.
- Sophie, şopti Langdon aplecîndu-se spre ea, în conformitate cu documentele frăției, Sfîntul Graal nu este nicidecum o cupă. Ei susțin că legenda Graalului aceea a potirului este, de fapt, o alegorie ingenios concepută. Cu alte cuvinte, potirul este o metaforă ce ascunde altceva, ceva mult mai puternic. Ceva ce se potrivește extrem de bine cu tot ce a încercat bunicul tău să ne transmită în seara asta... inclusiv referirile simbolice la sacrul feminin.

Încă nesigură, Sophie își dădu seama că profesorul îi înțelegea nedumerirea; totuși, ochii lui își păstrau același entuziasm.

— Dar, dacă Sfîntul Graal nu e o cupă, atunci ce e?

Deşi se aşteptase la această întrebare, Langdon încă nu ştia cum să-i răspundă. Trebuia să-i prezinte mai întîi întregul context istoric, altfel Sophie l-ar fi privit cu aceeași uimire pe care profesorul o citise pe chipul editorului său, cînd îi înmînase ciorna manuscrisului la care lucra acum.

- *Şi ce anume* susţine manuscrisul tău? se bîlbîise editorul aşezîndu-şi pe masă paharul cu vin şi studiindu-şi interlocutorul pe deasupra farfuriei pe jumătate pline. Doar nu vorbeşti serios!
- Vorbesc atît de serios fiindcă mi-am petrecut un an întreg cercetînd această idee.

Cunoscutul editor newyorkez Jonas Faukman îşi lărgise agitat nodul de la cravată. În îndelungata sa carieră, omul auzise numeroase idei năstruşnice, însă aceasta îl lăsase, pur şi simplu, cu gura căscată.

— Robert, să nu mă înțelegi greşit, îi spusese el în cele din urmă. Îmi plac lucrările tale şi am colaborat bine cu tine. Dar dacă accept să public aşa ceva, luni de zile biroul meu va fi asaltat de diverse grupuri protestatare. Şi, în plus, reputația ta se va duce pe apa sîmbetei. Eşti un istoric reputat, pentru numele lui Dumnezeu, nu un împuşcă francul într-o ureche, în goană după un cîştig uşor. Unde Dumnezeu ai găsit dovezi suficient de credibile pentru a sustine o astfel de teorie?

Cu un surîs calm, Langdon scosese din buzunar o foaie de hîrtie şi i-o înmuiase. Era o bibliografie cuprinzînd peste cincizeci de titluri — cărţi ale unor istorici renumiţi, unii contemporani, alţii din secolele trecute — multe dintre ele bine cunoscute în mediile academice. Toate titlurile sugerau aceeaşi premisă ca aceea expusă de Langdon. Parcurgînd întreaga listă, pe chipul lui Faukman se aşternuse expresia omului care tocmai a descoperit că Pămîntul, de fapt, e plat:

- Dar... îi *ştiu* pe unii dintre autorii aceştia... Sînt cu toţii... istorici redu...! Profesorul zîmbise:
- După cum vezi, Jonas, teoria asta nu am inventat-o eu. Este foarte veche, iar eu doar am așezat-o într-o lumină aparte. Nici o carte nu a explorat încă legenda Sfîntului Graal dintr-o perspectivă simbolistică. Dovezile iconografice pe care le-am găsit și care susțin această teorie sînt... ei bine... extrem de convingătoare.

Faukman încă se holba la listă.

- Dumnezeule, una dintre cărțile astea a fost scrisă de *sir* Leigh Teabing un istoric de la British Royal Society!
- Teabing şi-a petrecut o mare parte a vieţii studiind legenda Sfîntului Graal. Eu l-am întîlnit şi am discutat despre acest subiect. De fapt, pornind de la acest schimb de idei mi-am construit eu cartea. Omul se numără printre

cei care cred în această teorie, Jonas, alături de toți ceilalți de pe listă.

— Vrei să-mi spui că toți acești istorici chiar cred cu adevărat...

Faukman îşi înghiţise nodul din gît, aparent neputînd să rostească cuvintele.

Langdon surîsese din nou.

— Sfîntul Graal pare a fi cea mai vînată comoară din întreaga istorie a omenirii. În jurul său s-au ţesut legende, s-au purtat războaie şi s-au întreprins cercetări de-o viaţă. Ar justifica o biată cupă toată această risipă de energie? Dacă aşa ar sta lucrurile, atunci *celelalte* relicve ar trebui să suscite un interes cel puţin la fel de intens — coroana de spini, de pildă, sau adevărata cruce a răstignirii — dar lucrurile nu stau deloc aşa. În decursul istoriei, Sfîntul Graal a avut totdeauna un loc aparte. Iar acum ştii şi tu de ce.

Faukman clătinase din cap, încă neîncrezător.

- Dar dacă sînt atîtea cărți scrise despre ea, de ce e încă atît de puţin cunoscută această teorie?
- Lucrările astea nu pot zdruncina secole întregi de convingeri adînc înrădăcinate, mai cu seamă cînd ele sînt susţinute de cea mai bine vîndută carte a tuturor timpurilor.

Faukman făcuse ochii mari:

- Să nu-mi spui că și în *Harry Potter* tot despre Sfîntul Graal este vorba!
- Mă refeream la Biblie.

Editorul oftase adînc:

— Bănuiam asta!

— Laissez-le! strigă brusc Sophie. Lasă-l jos!

Profesorul tresări atunci cînd Sophie se aplecă peste scaunul din față și îi strigă șoferului. Acesta pusese mîna pe microfonul stației radio și se pregătea să vorbească.

Brusc, Sophie se răsuci spre Langdon şi îşi repezi mîna la buzunarul sacoului său. Într-o fracțiune de secundă, scoase revolverul şi-l înfipse în ceafa şoferului. Omul dădu drumul imediat microfonului şi îşi ridică mîna liberă deasupra capului.

- Sophie! bîigui Langdon. Ce dracu'...
- *Arrêtez!* ordonă ea.

Tremurînd, şoferul se conformă, trăgînd pe dreapta și oprind motorul. Atunci auzi profesorul vocea metalică a dispecerului în stația radio: "... qui s'apelle Sophie Neveu... et un américain, Robert Langdon..."

"Ne-au găsit deja?!"

— Descendez!

Cu mîinile deasupra capului, taximetristul se împletici afară din maşină şi se retrase cîţiva paşi.

Sophie coborî geamul portierei şi, ţinînd arma îndreptată spre şofer, spuse cu o voce joasă:

— Robert, treci la volan!

Profesorul nu avea de gînd să contrazică o femeie înarmată; sări din taxi şi urcă în față, în timp ce şoferul mormăia înjurături.

— Robert, reluă Sophie. Cred că ai văzut suficient din pădurea noastră fermecată!

El încuvință înclinînd din cap. "Chiar prea mult."

— Bine. Să-i dăm drumul!

Langdon privi bordul maşinii şi ezită pentru o clipă. "La naiba!" Întinse

mîna spre schimbătorul de viteze, dar se opri:

- Sophie! Poate că tu...
- Porneşte odată! strigă ea.

Pe alee, cîteva prostituate se apropiau, grăbite, să vadă ce se întîmplă. Una dintre ele vorbea la telefon. Langdon împinse maneta și o poziționă în ceea ce credea el că ar trebui să fie viteza întîi. Talpa îi atinse acceleratorul.

Pneurile scrîşniră şi taxiul zvîcni, derapînd cu brutalitate şi împroşcînd pietriş spre grupul de privitori. Femeia cu telefonul mobil se aruncă la pămînt, cît pe ce să fie lovită.

- Doucement! îl îndemnă Sophie. Ce faci acolo?!
- Am încercat să te previn, strigă el încercînd să acopere scrîşnetul pneurilor. Eu am maşină cu transmisie automată!

39

Deşi cămăruţa spartană din clădirea de pe Rue La Bruyère fusese martora multor suferinţe, Silas se îndoia că ar mai fi existat vreo durere comparabilă cu chinul atroce care-i cuprinsese trupul palid. "Am fost înşelat. Totul e pierdut."

Fusese păcălit. Fraţii îl minţiseră cu toţii, preferînd să moară decît să-şi dezvăluie secretul. Iar acum el nu avea puterea necesară pentru a-l suna pe Învăţător. Pe lîngă faptul că-i ucisese pe singurii oameni care ştiau unde e ascunsă cheia de boltă, luase şi viaţa unei călugăriţe, chiar într-o biserică. "Dar femeia lucra împotriva Domnului! Şi a batjocorit activitatea Opus Dei!"

O crimă înfăptuită dintr-un impuls de moment, moartea călugăriței complicase și mai mult situația. Episcopul Aringarosa intervenise pentru ca el să aibă acces în biserica Saint-Sulpice. "Ce va crede cînd va afla că femeia fusese ucisă?" Deși Silas îi așezase trupul la loc în pat, rana de la cap se vedea foarte bine. El încercase apoi să așeze în pardoseală bucățile de dale sparte, dar și acestea săreau imediat în ochi. Foarte curînd se va afla că în biserică fusese cineva.

Albinosul plănuise să se ascundă în clădirea Opus Dei cînd misiunea sa aici avea să fie încheiată. "Episcopul Aringarosa mă va proteja." Ce ar putea fi mai desăvîrşit decît o viață petrecută în rugăciune și meditație în sînul centrului din New York? N-ar mai fi ieşit niciodată de acolo; tot ce-i trebuia în viață se afla acolo, înăuntru. "Nimeni nu-mi va duce lipsa." Din păcate însă, un om atît de cunoscut precum Aringarosa nu s-ar fi putut face nevăzut la fel de usor.

"I-am pus viaţa în pericol." Silas se uită în podea cu privirea pierdută, gîndindu-se la sinucidere. La urma urmei, Aringarosa îi dăruise lui această viaţă... în mînăstirea aceea micuţă din Spania, unde îl învăţase şi-i dăduse un scop pentru care trăise.

- Prietene, îi spusese episcopul, tu te-ai născut așa, albinos. Să nu-ţi fie ruşine pentru asta. Nu-ţi dai seama cît de deosebit eşti? Nu ştii că şi Noe însuși era albinos?
 - Noe, cel cu arca?

Silas nu auzise niciodată despre acest lucru.

Aringarosa surîsese:

— Da, Noe, cel cu arca. Era albinos. Ca și tine, avea pielea albă, ca a unui înger. Gîndește-te la asta. Noe a salvat omenirea și viața pe Pămînt. Te

așteaptă un destin măreț, Silas! Domnul te-a eliberat pentru un motiv. Urmează-ți chemarea! Dumnezeu are nevoie de ajutorul tău.

Cu timpul, Silas învățase să se privească pe el însuşi într-o lumină nouă. "Sînt pur. Alb. Minunat. Ca un înger..."

În acest moment însă, în cămăruţa sa, în urechi îi răsuna vocea dezamăgită și frustrată a tatălui său: "Tu es un désastre. Un spectre."

Îngenunchind pe podeaua din lemn, Silas se rugă pentru iertare. Apoi, își scoase sutana și se pregăti din nou pentru Disciplină.

40

După ce se chinui cu schimbătorul de viteze, Langdon reuşi să ducă taxiul furat în celălalt capăt al parcului, înecînd motorul doar de două ori. Din păcate, umorul negru al situației era punctat de repetatele apeluri din stația radio:

— Voiture cinq-six-trois. Où êtes-vous? Répondez!

Cînd ajunse la liziera pădurii, trecu peste orice licărire de orgoliu masculin, călcă brusc pe frînă și spuse:

— Mai bine condu tu!

Suspinînd uşurată, Sophie se repezi la volan. În cîteva secunde, maşina rula firesc spre vest, pe Allée de Longchamp, lăsînd în urmă "Grădina desfătărilor".

— Încotro e Rue Haxo? întrebă Langdon privind acul vitezometrului, care trecea dincolo de o sută de kilometri pe oră.

Sophie nu-şi desprinse privirea de la drum.

— Şoferul spunea că e pe lîngă Roland Garros. Cunosc zona!

Scoţînd cheia grea din buzunar, profesorul o cîntări din nou în palmă, intuind că avea o importanţă covîrşitoare; era, poate, chiar cheia libertăţii sale.

Ceva mai devreme, pe cînd îi povestea lui Sophie despre cavalerii templieri, își dăduse brusc seama că, pe lîngă simbolul Frăției gravat pe fața ei, cheia mai avea o legătură, mai subtilă, cu Ordinul din Sion. Crucea cu brațele egale amintea de armonie și echilibru, dar și de templieri. Toată lumea cunoștea, din tablouri și, mai recent, din filme, tunicile cu cruce roșie ale cavalerilor templieri. Într-adevăr, brațele crucii templierilor se lățeau ușor la capete, dar lungimea lor egală nu putea fi trecută cu vederea.

"O cruce pătrată. Exact ca aceasta de aici."

Imaginaţia începu să-i zburde gîndindu-se la ce anume ar putea găsi. "Sfîntul Graal!" Aproape că izbucni în rîs cînd îşi dădu seama de absurditatea ideii. Se presupunea că Graalul s-ar afla undeva în Anglia, îngropat într-o încăpere secretă, sub una dintre numeroasele biserici ale templierilor, unde fusese ascuns, probabil, prin anul 1500.

"Pe vremea cînd Mare Maestru era da Vinci."

Pentru a-şi păstra în siguranță prețioasele documente, Le Prieuré de Sion se văzuse nevoită să le schimbe ascunzătoarea de mai multe ori. Istoricii presupuneau că, de la aducerea sa în Europa, Graalul fusese mutat de şase ori. Ultima dată, fusese "văzut" în 1447, cînd numeroşi martori povesteau despre un foc care izbucnise şi aproape că distrusese documentele, înainte ca acestea să poate fi puse la adăpost, în patru cufere mari, fiecare necesitînd şase bărbați pentru a putea fi transportat. După aceea, nimeni nu

mai văzuse Graalul, niciodată. Nu se mai auzeau decît zvonurile care șopteau că era ascuns undeva, în Marea Britanie, pe pămînturile ce aparţinuseră odinioară regelui Arthur și Cavalerilor Mesei Rotunde.

Indiferent unde s-ar fi aflat însă, acum erau importante două aspecte: Cît a trăit, Leonardo da Vinci știuse unde se afla Graalul. Ascunzătoarea de atunci nu se schimbase, probabil, pînă în ziua de azi.

Din acest motiv, "fanii" Graalului studiau încă picturile şi jurnalele lui da Vinci, sperînd să descopere vreun indiciu care să-i ducă spre actualul loc de odihnă al Graalului. Unii susțineau că fundalul *Fecioarei între stînci* era similar cu topografia unor dealuri din Scoția, dealuri străbătute de zeci de peșteri. Alții insistau că strania poziționare a ucenicilor din *Cina cea de taină* reprezenta un fel de cod. La analiza cu raze X a tabloului *Mona Lisa*, afirmau alții, se vedea că inițial aceasta purta un pandantiv din lapislazuli cu chipul zeiței Isis — un detaliu pe care da Vinci a preferat să-l șteargă mai tîrziu. Langdon nu văzuse niciodată vreo urmă a acestui pandantiv și nici nu-și imagina cum ar fi putut să indice acesta locul în care era ascuns Graalul; totuși, pe Internet discuțiile despre el erau în vogă.

"Toţi sînt înnebuniţi după conspiraţii."

Şi diferitele teorii ale conspiraţiilor nu se lăsau deloc aşteptate. Cea mai recentă fusese iscată de o cutremurătoare descoperire: celebra pictură *Închinarea Magilor* a lui da Vinci ascundea un secret întunecat sub straturile de vopsea. Specialistul italian Maurizio Seracini dezvăluise tulburătorul adevăr, pe care *New York Times Magazine* îl făcuse public într-un articol intitulat "Mistificarea lui Leonardo".

Seracini demonstrase fără urmă de îndoială că, deşi schiţa gri-verzuie a tabloului îi aparţinea într-adevăr lui da Vinci, pictura în sine fusese realizată de altcineva — de un pictor anonim, care "umpluse" schiţa maestrului, la cîţiva ani după moartea acestuia, după metoda "coloraţi desenul în funcţie de numere". Mult mai tulburător era însă ceea ce se găsea *sub* pictura impostorului. Fotografiile realizate cu tehnica reflectografiei în infraroşu şi raze X dezvăluiseră că pictorul anonim, colorînd schiţa lui da Vinci, se abătuse în mod ciudat de la original... de parcă ar fi vrut să ascundă intenţia reală a maestrului. Cît despre semnificaţia schiţei iniţiale, aceasta încă nu fusese făcută publică. Jenate, autorităţile Galeriei Uffizi din Florenţa "exilaseră" imediat tabloul într-un depozit alăturat, iar cei care vizitau în prezent Galeriile puteau admira pe perete, în locul celebrului tablou, un anunţ politicos şi confuz:

"ACEASTĂ LUCRARE ESTE SUPUSĂ UNOR TESTE DE DIAGNOSTIC ÎN VEDEREA RESTAURĂRII."

În ciudata lume subterană a căutătorilor moderni ai Graalului, Leonardo da Vinci rămînea încă marea enigmă. Opera sa părea nerăbdătoare să-și dezvăiuie secretul, dar acesta rămînea în continuare ascuns, poate sub un strat de vopsea, poate încifrat la vedere sau poate inexistent. Poate că sumedenia de indicii incitante ale lui da Vinci nu erau decît o glumă, o farsă menită să-i zgîndăre pe curioși și totodată motivul enigmaticului surîs al Mona Lisei.

- Este, oare, posibil, interveni Sophie, întrerupîndu-i şirul gîndurilor, ca această cheie să descuie ascunzătoarea secretă a Sfîntului Graal?
 - Rîsul lui Langdon răsună forțat, chiar și pentru propriile sale urechi.
 - Habar n-am! În plus, se crede că Graalul este ascuns undeva, în Anglia,

nu în Franța.

Şi-i povesti pe scurt întreaga istorie.

— Dar Graalul pare a fi singura concluzie logică, insistă ea. Avem aici o cheie foarte sofisticată și sigură, pe care e gravat sigiliul Stăreţiei din Sion și care ne-a fost înmînată de un membru al ei — o organizaţie care, din cîte miai spus tu, este păstrătoarea Sfîntului Graal.

Langdon știa că raţionamentul ei era logic și totuși, la nivel intuitiv, i se părea inacceptabil. Existau zvonuri care susţineau că Stăreţia jurase la un moment dat să readucă Graalul înapoi în Franţa, dar nici o dovadă istorică nu sugera că legămîntul fusese adus la îndeplinire. Şi chiar dacă izbutiseră să readucă Graalul în Franţa, adresa din Rue Haxo 24, în apropierea unui teren de tenis, nu părea cîtuşi de puţin un loc demn pentru odihna veşnică a sacrei relicve.

- Sophie, chiar nu văd cum această cheie ar putea avea ceva de-a face cu Graalul.
 - Fiindcă se presupune că acesta s-ar afla în Anglia?
- Nu numai pentru asta. Ascunzătoarea Sfîntului Graal este unul dintre cele mai bine păstrate secrete din lume. Membrii Stăreţiei aşteaptă zeci de ani, răstimp în care trebuie să se dovedească suficient de vrednici şi de încredere pentru a ajunge în eşalonul superior al confreriei şi a afla unde anume este ascuns Graalul. Secretul este protejat printr-un complex sistem de cunoaștere piramidală şi, cu toate că Stăreţia are foarte mulţi membri, numai *patru* dintre ei ştiu unde este ascuns Graalul Marele Maestru şi cei trei seneşali ai săi. Probabilitatea ca bunicul tău să fie unul dintre Cei Patru este foarte mică.

"Bunicul a fost unul dintre ei", murmură Sophie călcînd și mai apăsat pe accelerator. Imaginea întipărită în amintirea ei confirma dincolo de orice îndoială statutul lui Jacques Saunière în cadrul confreriei.

— Şi chiar dacă bunicul tău *s-ar fi aflat* undeva, în vîrful ierarhiei, n-ar fi avut voie să dezvăluie nimic, nimănui din afara ordinului. Ar fi de neconceput să-ţi permită ţie să pătrunzi în interior.

"Eu am fost deja acolo", își spuse Sophie, cu gîndul la ritualul pe care îl surprinse în subsol. Se întrebă dacă venise oare vremea să-i povestească americanului ce văzuse în seara aceea, la castelul din Normandia. Vreme de zece ani, ruşinea o împiedicase să pomenească ceva. Numai amintirea acelor clipe îi încrîncena carnea pe trup. O sirenă începu să urle undeva, în depărtare și, brusc, simți cum un val de oboseală o copleșește.

— Acolo! strigă Langdon la vederea siluetei întunecate a Roland Garrosului.

După cîteva încercări eşuate, găsiră intersecția cu Rue Haxo și intrară. Pe marginile drumului se însirau diverse firme.

"Trebuie să ajungem la numărul douăzeci și patru", își spuse Langdon, dîndu-și seama că, fără să-și dea seama, privirea sa cerceta împrejurimile în căutarea unei biserici. "Nu fi caraghios! O străveche biserică a templierilor în cartierul ăsta?!"

— Acolo e! izbucni Sophie, arătîndu-i ceva.

Profesorul își ridică imediat capul și zări structura din față. "Ce Dumnezeu?!"

Era o clădire modernă. Un fel de fortăreață joasă, cu o cruce uriașă, cu brațele egale, gravată pe fațadă. Dedesubt se putea citi:

Acum îi părea bine că nu-i pomenise lui Sophie nimic din ideile lui cu privire la o eventuală biserică a Templierilor. Cei care studiau simbolistica aveau adesea tendinţa să caute înţelesuri ascunse acolo unde nu exista nici unul. În cazul de faţă, profesorul uitase complet că simbolul crucii paşnice, cu braţele egale, era prezent şi pe drapelul naţional al Elveţiei.

Cel puţin, un mister fusese elucidat.

Cheia din mîna lor deschidea o casetă de valori dintr-o bancă elveţiană.

41

În fața Castelului Gandolfo, o adiere răcoroasă mătura faleza abruptă și episcopul Aringarosa își strînse mai bine sutana pe lîngă corp cînd coborî din Fiat. "Trebuia să-mi mai fi luat ceva pe mine", își spuse, încercînd să se oprească din tremurat. Ultimul lucru de care avea nevoie în seara asta era să pară slăbit sau speriat.

Castelul era cufundat în întuneric, cu excepţia ferestrelor de la ultimul etaj. "Biblioteca", îşi aminti episcopul. "Sînt acolo şi mă aşteaptă." Plecîndu-şi bărbia în piept ca să-şi ferească ochii de vînt, îşi continuă drumul aruncînd o privire fugară spre cele două cupole ale Observatorului Astronomic.

Preotul care îl întîmpină la uşă părea somnoros; era acelaşi care îl aşteptase şi acum cinci luni, deşi în seara asta era mai puţin ospitalier:

- Eram îngrijorați, îi spuse omul, privindu-și ceasul de la mînă și părînd, mai degrabă, deranjat decît îngrijorat.
 - Îmi cer scuze! Nu te mai poţi baza azi pe cursele aeriene!
 Preotul mormăi ceva de nedesluşit şi apoi rosti cu voce tare:
 - Vă așteaptă cu toții sus! Vă conduc eu!

Biblioteca era o încăpere de formă pătrată, cu lambriuri negre din podea pînă în plafon. Pereţii erau căptuşiţi cu rafturi pline de cărţi. Pardoseala era din marmură de culoarea ambrei, cu o bordură din bazalt negru, o reminiscenţă a zilelor în care aici era un palat.

— Bine ai venit, îl întîmpină o voce din celălalt capăt al încăperii.

Aringarosa încercă să-şi dea seama cine vorbise, dar lumina era mult prea slabă — mult mai palidă decît la prima sa vizită aici, cînd toate becurile erau aprinse. "Noaptea adevăratei treziri!" În seara asta, toţi îl aşteptau în penumbră, de parcă le-ar fi fost ruşine de ceea ce urma să se întîmple.

Episcopul înaintă solemn, cu un aer aproape regal. La o masă lungă, în partea opusă a încăperii, zări trei siluete. Pe cea din mijloc o recunoscu imediat — obezul secretar al Vaticanului, stăpîn peste toate problemele juridice din Cetatea Sfîntă. Ceilalți doi erau cardinali italieni de rang înalt.

Aringarosa se apropie de ei:

- Scuzele mele umile pentru ora tîrzie. Sîntem în zone cu fuse orare diferite. Probabil că sînteti obositi la această oră.
- Deloc, deloc, îi răspunse secretarul, ale cărui mîini durdulii şedeau împreunate pe abdomenul imens. Îţi sîntem recunoscători că ai venit pînă aici. Îţi putem oferi o cafea sau ceva răcoritor?
- Aş prefera să nu ne prefacem că sîntem într-o vizită de curtoazie. Trebuie să prind un alt avion. Trecem direct la discuţii?
- Desigur, îi replică obezul. Ați acționat mult mai rapid decît ne-am fi imaginat noi.

- Da?
- Mai aveaţi la dispoziţie încă o lună.
- V-ați expus îngrijorarea cu cinci luni în urmă. Pentru ce să mai aștept?
- Într-adevăr. Sîntem foarte mulţumiţi că aţi acţionat cu atîta promptitudine.

Privirile lui Aringarosa se îndreptară spre capătul mesei, unde era așezată o servietă neagră.

- Acolo este ceea ce am cerut?
- Da. Deşi, trebuie să recunosc mai adăugă secretarul cu vocea oarecum nesigură solicitarea ne-a îngrijorat. Pare într-un fel...
- Periculoasă, încheie unul dintre cardinali. Eşti sigur că nu ţi-i putem expedia undeva? Suma este exorbitantă.

"Libertatea e scumpă."

— Nu-mi fac griji pentru siguranţa mea. Dumnezeu este cu mine.

Cei trei prelați nu păreau tocmai convinși:

— Fondurile sînt exact aşa cum le-am solicitat?

Secretarul încuviință:

— Obligațiuni la purtător, de valoare mare, emise de Banca Vaticanului. Pot fi transformate în lichidități oriunde în lume.

Aringarosa se apropie de capătul mesei și deschise servieta. Înăuntru se aflau două teancuri de obligațiuni, fiecare inscripționata cu sigiliul Vaticanului și cu termenul *PORTATORE*, ceea ce însemna că purtătorul — oricine ar fi fost el — le putea încasa contravaloarea.

Secretarul îl privea foarte încordat:

— Trebuie să adaug că ne-am fi simțit cu toții mult mai liniștiți dacă fondurile ar fi fost *lichide*.

"Nici n-aş fi putut să duc atîţia bani lichizi", îşi spuse Aringarosa, închizînd servieta.

— Obligațiunile pot fi transformate în lichidități, adăugă el. Chiar voi ați spus-o!

Cardinalii schimbară între ei priviri îngrijorate, apoi unul îi răspunse:

— Da, dar obligațiunile pot fi identificate imediat ca provenind de la Banca Vaticanului.

Aringarosa zîmbi ca pentru sine. Tocmai acesta fusese şi motivul pentru care Învățătorul îi sugerase să ceară banii în obligațiuni emise de Vatican; funcționau și ca un fel de asigurare. "Așa sîntem cu toții implicați."

- Tranzacţia este perfect legală, se apără episcopul. Opus Dei este un ordin personal al Vaticanului şi Sfinţia Sa poate cheltui banii după cum doreşte. Nu s-a încălcat nici o lege!
 - Este adevărat, însă...

Secretarul se aplecă în față și scaunul pîrîi sub greutatea lui:

- Nu ştim ce ai de gînd să faci cu aceste fonduri şi, dacă este ceva ilegal în...
- Ţinînd seama de ceea ce mi-aţi cerut, contraatacă Aringarosa, nu vă priveşte ce am să fac eu cu banii.

În încăpere se așternu o lungă tăcere.

"Toţi trei ştiu că am dreptate", îşi spuse episcopul.

— Şi acum, îmi închipui că trebuie să semnez ceva?

Prelaţii tresăriră şi împinseră nerăbdători hîrtia spre el, de parcă nu şi-ar fi dorit decît ca oaspetele să plece cît mai repede. Aringarosa privi documentul. Avea sigiliul papal.

— Este identic cu cel pe care mi l-ati trimis mie?

— Exact.

Episcopul fu surprins de faptul că nu simți nici o emoție cînd semnă hîrtia; cei trei însă răsuflară uşurați:

— Mulţumim, îi zise secretarul. Serviciul pe care l-ai adus Bisericii nu va fi niciodată uitat.

Aringarosa luă servieta; greutatea ei era promiţătoare. Cei patru bărbaţi se uitară unul la altul preţ de cîteva clipe, de parcă ar mai fi vrut să spună ceva, dar nimeni nu rosti nici un cuvînt. Episcopul se întoarse şi se îndreptă spre uşă:

- Aringarosa! răsuna vocea unuia dintre cardinali.
- Da?
- Încotro te duci de aici?

Episcopul își dădu seama că întrebarea era mai degrabă de ordin spiritual decît geografic, dar nu intenționa să discute acum probleme de moralitate.

— La Paris, le răspunse și ieși din încăpere.

42

The Depository Bank of Zürich este o bancă *Geldschrank* deschisă douăzeci şi patru de ore din douăzeci şi patru, care oferă întreaga gamă de servicii bancare moderne, în buna tradiție elvețiană. Avînd sedii la Zürich, Kuala Lumpur, New York şi Paris, banca şi-a extins în ultimii ani activitatea la servicii anonime computerizate.

Majoritatea operaţiunilor sale au la bază cea mai simplă şi totodată cea mai veche ofertă bancară: *anonimul Lager* — casetele pentru valori cu utilizator neprecizat. Clienţii care doreau să păstreze în siguranţă diverse bunuri, de la certificate de Bursă pînă la tablouri valoroase, le puteau depune aici anonim, graţie unor proceduri de înaltă tehnologie, şi le puteau retrage oricînd, bineînţeles în acelaşi anonimat.

Sophie opri taxiul în dreptul numărului douăzeci și patru pe Rue Haxo. Privind liniile simple și drepte ale clădirii, Langdon își dădu seama că avea în față o instituție serioasă. Construcția era un cub fără ferestre, care părea cioplit în întregime în oțel rece. Aidoma unei uriașe cărămizi metalice, clădirea era ușor retrasă de la stradă, iar pe fațada ei strălucea o cruce de neon înaltă de patru metri, cu brațele egale.

Confidențialitatea băncilor elvețiene devenise unul dintre cele mai profitabile produse de export ale țării. Instituțiile de acest gen erau însă controversate în lumea artistică, deoarece le ofereau hoților posibilitatea să își ascundă bunurile furate, chiar și ani de-a rîndul, pînă ce obiectelor respective li se pierdea urma. Fiindcă depozitele erau ferite de inspecțiile poliției, fiind alocate unor conturi numerice, nu unor nume reale, hoții puteau sta liniștiți, știind că bunurile obținute prin jaf sînt în siguranță și că nimeni nu le poate dovedi implicarea în furt.

Sophie oprise în dreptul impunătoarei porți care bloca aleea de acces în bancă — o rampă ce cobora în subsolul clădirii. O cameră video era îndreptată exact asupra lor și, spre deosebire de cele de la Luvru, Langdon era convins că aceasta era una autentică.

Coborînd geamul portierei, Sophie studie panoul electronic de alături. Un ecran cu cristale lichide oferea indicații în şapte limbi. Prima era engleza:

"INTRODUCETI CHEIA!"

Scoţînd cheia aurie din buzunar, privi din nou panoul. Sub ecran se afla o fantă triunghiulară.

Ceva îmi spune că se va potrivi, remarcă Langdon.

Sophie alinie capătul triunghiular al cheii în fantă și împinse, pînă ce tija pătrunse complet în interior. Probabil că nu era nevoie s-o și răsucească, fiindcă în aceeași clipă poarta începu să se deschidă.

Ridicîndu-şi piciorul de pe frînă, Sophie înaintă pînă la o a doua poartă, cu un panou electronic alături. În spate, prima poartă se închise, prinzîndu-i înăuntru.

"Să sperăm că și a doua poartă funcționează", își spuse profesorul, deloc încîntat de faptul că era blocat acolo.

Aceeaşi instrucţiune şi pe acest panou:

"INTRODUCEŢI CHEIA!"

Sophie se conformă și poarta se deschise imediat. Puţin mai tîrziu, taxiul cobora pe rampă, în interiorul clădirii.

Garajul era mic şi slab luminat, cu vreo douăsprezece locuri. La celălalt capăt se zărea intrarea principală în bancă. Pardoseala de ciment era acoperită cu un covor roşu, îmbiind clienţii spre o uşă uriaşă, ce părea turnată în metal compact.

"Ce mesaje contradictorii!", remarcă Langdon. «Bine aţi venit» şi «nu intraţi»!

Sophie îndreptă mașina într-un spațiu aproape de intrare și opri motorul.

— Ar trebui să lași arma aici.

"Cu plăcere", își spuse Langdon, ascunzînd revolverul sub banchetă.

Coborîră, apoi străbătură covorul roşu pînă la uşa de oţel. Aceasta nu avea mîner sau clanţă, dar pe zidul alăturat se afla o altă fantă triunghiulară. Aici nu mai existau însă instrucţiuni scrise.

— Cei care se prind mai greu nu au ce căuta în bancă, se amuză Langdon. Sophie rîse — dar era un rîs nervos.

— Să încercăm!

Introduse cheia în fantă și ușa se deschise cu un pufăit gutural. Privinduse surprinși, trecură pragul. Ușa se închise cu un bufnet sec în spatele lor.

Holul central al băncii avea cele mai impunătoare decorațiuni interioare pe care le văzuse profesorul vreodată. În vreme ce majoritatea instituțiilor financiare se mulțumeau cu obișnuita combinație de granit și marmură neagră, aceasta optase pentru metal și nituri lucitoare, de la un perete la altul.

"Oare cine s-o fi ocupat de amenajarea interiorului? se întrebă Langdon. Vreun concern de fabricare a oţelului'?"

Sophie părea la fel de intimidată.

Metalul cenuşiu era prezent peste tot— pe podea, pe pereţi, la uşi, în birouri... chiar şi scaunele păreau confecţionate din fier forjat. Efectul era însă impresionant, iar mesajul — clar: "Aţi intrat într-un seif!"

Un ins masiv, aflat în spatele unui birou, îşi ridică ochii spre ei, închise micul televizor la care se uita şi îi salută surîzîndu-le amabil. În ciuda musculaturii şi a revolverului vizibil de sub braţ, li se adresă cu amabilitatea fără cusur a recepţionerilor elveţieni:

- Bonsoir! Cu ce vă pot fi de folos?

Salutul bilingv era cel mai nou truc al europenilor, lăsînd clientului posibilitatea de a răspunde în ce limbă dorește.

Sophie nu îi spuse însă nimic, mulţumindu-se să aşeze cheia aurie pe birou, chiar sub ochii omului.

Funcționarul se holbă pentru o secundă la ea şi, instantaneu, luă poziția de drepți:

— Desigur. Ascensorul dumneavoastră se află la capătul holului. Voi anunța pe cineva că veniți.

Sophie încuviință și luă cheia înapoi.

— La ce etai?

Omul o fixă cu o privire stranie.

- Cheia dumneavoastră îi spune ascensorului unde să oprească.
- Oh, da, zîmbi ea.

Paznicul privi cum cei doi se apropie de lift, introduc cheia în fantă, urcă şi uşa se închide în urma lor. În aceeaşi clipă, întinse mîna după telefon. Nu suna pentru a anunța pe cineva despre sosirea lor; nu era nevoie. Un recepționist de seif era atenționat în mod automat cînd clientul introducea cheia în fanta de la poartă.

De data aceasta însă, paznicul îi telefonă directorului băncii. În vreme ce aștepta formarea numărului, deschise din nou televizorul. Emisiunea de știri pe care o urmărea cînd sosiseră cei doi tocmai se încheia. Oricum, nu mai conta. Privi din nou chipurile de pe ecran.

Directorul îi răspunse:

- Oui?
- Avem o problemă aici!
- Ce s-a întîmplat?
- Poliția Franceză se află în urmărirea a doi fugari.
- Şi?
- Ámîndoi au intrat acum un minut în bancă.

Directorul înjură abia auzit.

— Bine. lau imediat legătura cu monsieur Vernet.

Paznicul închise și formă un alt număr. Cel al Interpolului.

Langdon remarcă cu surprindere ca, în loc să urce, liftul cobora. Nu avea idee la cîte etaje sub nivelul solului ajunseseră, cînd uşa se deschise, în sfîrşit. Nici nu-i păsa, de fapt; era bucuros că ieşea din ascensor.

Cu o promptitudine impresionantă, un recepționer îi aștepta deja. Era un om în vîrstă, cu o înfățișare plăcută și un costum impecabil călcat, care îi conferea un aspect ușor ciudat — un bătrîn funcționar de bancă, într-o lume ultratehnologizată.

— *Bonsoir,* îi întîmpină omul. Bună seara! Dacă sînteți atît de amabili să mă urmați, *s'il vous plaît!*

Fără a mai aștepta un răspuns, se răsuci pe călcîie și porni cu pași repezi în lungul unui coridor metalic, îngust.

Langdon și Sophie îl urmară pe o serie de coridoare din care se intra în încăperi mari, în care se aflau unități centrale computerizate.

— *Voici,* spuse bătrînul, ajungînd în faţa unei uşi de oţel, pe care o deschise. Aici!

După ce trecuseră pragul, pătrunseră într-o cu totul altă lume. Încăperea

în care se aflau semăna cu holul central al unui hotel elegant. Locul metalului și al niturilor fusese luat aici de covoare persane, mobilier de stejar și fotolii de pluş. Pe biroul masiv așezat în mijlocul camerei așteptau două pahare de cristal și o sticlă deschisă de Perrier, ale cărei bule încă se ridicau la suprafață. Dintr-o cafetieră de alături ieșeau aburi.

"Precizie de ceas elveţian", îşi spuse Langdon.

Bătrînul îi surîse blajin:

— Am impresia că este prima dumneavoastră vizită la noi.

Sophie ezită, apoi făcu semn că da.

- Înțeleg. Cheile sînt adeseori lăsate moștenire și totdeauna noii clienți sînt impresionați de acest protocol. Încăperea vă aparține cît timp doriți s-o folosiți, adăugă funcționarul, invitîndu-i la birou.
 - Spuneţi că uneori cheile sînt moştenite?
- Într-adevăr. Cheia dumneavoastră este asemenea unui cont numeric elveţian, care de multe ori trece de la o generaţie la alta. La conturile noastre *premium,* cea mai mică durată de închiriere a unei casete de valori este de cincizeci de ani. Plătiţi în avans. Prin urmare, fluctuaţia generaţiilor este considerabilă.
 - Cincizeci de ani aţi spus? întrebă Langdon, făcîndu-şi ochii cît cepele.
- Minimum! Desigur, puteți alege perioade mai mari, dar, cu excepția unor dispoziții speciale, dacă timp de cincizeci de ani nu se înregistrează nici o activitate în contul respectiv, conținutul casetei de valori este automat distrus. Să inițiez procesul de accesare a casetei dumneavoastră?

Sophie înclină din cap:

— Vă rog!

Bătrînul întinse un braţ, arătînd în jurul lui:

— Această încăpere este a dumneavoastră acum. După plecarea mea, puteți rămîne aici cît timp doriți, pentru a verifica și a schimba după dorință conținutul casetei dumneavoastră, care va sosi... exact în acest loc.

li conduse pînă la peretele din spate, unde o bandă rulantă pătrundea prin zid într-o curbă ușoară.

— Introduceţi cheia în fanta aceea, adăugă el arătîndu-le un panou electronic alăturat, pe care se zărea fanta triunghiulară deja cunoscută. O dată ce computerul confirmă indentaţiile de pe cheia dumneavoastră, tastaţi numărul contului şi caseta de valori care vă aparţine este extrasă din seif de un braţ-robot şi adusă aici. Cînd aţi sfîrşit, o aşezaţi din nou pe banda rulantă, introduceţi iarăşi cheia şi procesul se reia, în ordine inversă. Fiindcă totul este automatizat, confidenţialitatea dumneavoastră este asigurată, chiar şi faţă de personalul acestei bănci. Dacă aveţi nevoie de ceva, trebuie doar să apăsaţi butonul aflat pe masa din mijlocul încăperii.

Sophie vru să întrebe ceva, cînd un telefon începu să sune.

Funcționarul îi privi jenat și nedumerit:

— Vă rog sa mă scuzați.

Se apropie de telefonul care se afla pe masă, alături de cafetieră și de apa minerală:

— Oui?

Se încrunta tot mai mult pe măsură ce asculta:

— Oui... oui... d'accord.

Apoi închise și se întoarse spre ei, cu un surîs incomod.

— Îmi pare rău, dar acum trebuie să plec. Simţiţi-vă ca acasă.

Şi porni ca din puşcă spre uşă.

— Scuzați-mă, îl opri Sophie. Aș dori o scurtă lămurire înainte de a pleca.

Ați spus că trebuie să tastăm un *număr de cont?*

Omul se opri în fața ușii, părînd descumpănit:

— Desigur. La fel ca la majoritatea băncilor elveţiene, casetele noastre de valori au ataşat un număr, nu un nume. Aveţi o cheie şi un număr de cont personal, cunoscut numai de dumneavoastră. Cheia constituie doar jumătate din formula dumneavoastră de identificare. Cealaltă jumătate este numărul de cont. Altfel, dacă aţi pierde cheia, oricine ar putea-o folosi.

Sophie ezită o clipă.

- Dar dacă binefăcătorul meu nu mi-a lăsat nici un număr de cont? Inima funcționarului începu să bată tot mai repede. "Înseamnă că n-aveţi ce căuta aici". Dar le oferi un zîmbet amabil:
 - Voi ruga pe cineva să vă ajute. Va veni imediat.

leşind din încăpere, bătrînul închise uşa în urma lui şi răsuci yala masivă, încuindu-i înăuntru.

În celălalt capăt al orașului, locotenentul Collet se afla pe peronul Gării de Nord, cînd telefonul mobil începu să-i sune.

Era Fache.

- Interpolul a primit un pont, îi spuse căpitanul. Lasă trenul. Langdon și Neveu au intrat în filiala din Paris a Depository Bank of Zürich. Adu-ți oamenii aici, imediat!
- Aţi aflat ceva despre ce voia Saunière să le spună lui Sophie Neveu şi lui Langdon?

Tonul lui Fache era înghețat:

- Dacă-i arestezi, locotenent Collet, atunci am să-i pot întreba asta personal.
 - Am înțeles. Rue Haxo, numărul douăzeci și patru. Imediat, căpitane! Închise și își chemă oamenii.

43

André Vernet, președintele filialei din Paris a Depository Bank of Zürich, locuia într-un apartament luxos, chiar deasupra băncii. În ciuda reședinței sale elegante, totdeauna își dorise o locuință pe chei, în L'Ile Saint-Louis, în mijlocul adevăraților *cognoscenti*, pe cînd aici nu se învîrtea decît între cei bogați și parșivi.

"Cînd voi ieşi la pensie, îşi spunea el adesea, îmi voi umple pivniţa cu sticle rare de Bordeaux, îmi voi atîrna în salon un Fragonard sau poate un Boucher şi-mi voi petrece timpul căutînd antichităţi şi cărţi rare în Cartierul Latin."

În noaptea aceasta, Vernet se trezise abia de şase minute şi jumătate. Totuşi, în vreme ce străbătea în grabă coridoarele subterane ale băncii, arăta de parcă tocmai ieşise din mîinile croitorului şi ale frizerului său. Impecabil îmbrăcat într-un costum din mătase, îşi pulveriză în gură puţin spray parfumat şi îşi îndreptă nodul cravatei fără să se oprească din mers. Obişnuit să fie trezit la cele mai diverse ore pentru diverşi clienţi internaţionali, Vernet îşi programase somnul la fel ca cei din tribul Masai — războinicii africani fiind renumiţi pentru capacitatea lor de a se trezi în numai cîteva secunde din cel mai adînc somn, perfect pregătiţi de luptă.

"Pregătit de luptă", își aminti președintele, temîndu-se că, în această noapte, comparația se va dovedi mai mult decît potrivită. Sosirea unui client cu o cheie aurie necesita de fiecare dată un plus de atenție, dar un client cu o cheie aurie *căutat* de Poliția Judiciară... iată o situație extrem de delicată. Raporturile băncii cu oficialitățile franceze pe tema confidențialității clienților erau destul de încordate și așa, fără ca vreunul dintre ei să fie un infractor urmărit de poliție.

"Cinci minute, își spuse Vernet. Trebuie să-i scot pe oamenii ăștia din bancă înainte de sosirea poliției."

Dacă se va mişca repede, iminentul dezastru va putea fi evitat. Președintele va declara apoi poliției că fugarii intraseră, într-adevăr, în sediu, dar fiindcă nu erau clienții băncii și nu aveau un număr de cont, fuseseră poftiți afară. Ce bine ar fi fost dacă afurisitul de paznic nu ar fi chemat Interpolul! Dar discreția nu făcea parte, probabil, din arsenalul de lucru al unui agent de pază plătit cu 15 euro pe oră.

Oprindu-se în prag, trase adînc aer în piept şi încercă să se relaxeze. Apoi, afişînd un surîs amabil, descuie uşa şi pătrunse în încăpere ca o adiere caldă.

— Bună seara, spuse atunci cînd îşi zări clienţii. Eu sînt André Vernet. Cu ce vă pot aju...

Restul frazei îi înțepeni undeva sub mărul lui Adam. Femeia din fața lui era cel mai neașteptat client pe care-l avusese președintele vreodată.

— Îmi pare rău, ne cunoaștem cumva? întrebă Sophie.

Ea nu-l știa pe nou-venit, însă pentru o clipă acesta o privi de parcă ar fi văzut o stafie.

- Nu..., bîigui el. Nu... nu cred. Serviciile noastre sînt oferite sub anonimat. Apoi, răsuflînd adînc şi silindu-se să le surîdă calm, adăugă: Asistenţii mei mi-au spus că aveţi o cheie aurie, dar nu şi un număr de cont. Pot să vă întreb cum a ajuns această cheie în posesia dumneavoastră?
- Bunicul meu mi-a dat-o, replică Sophie, privindu-l cu atenție pe omul din fața ei, surprinsă de tulburarea care i se citea acestuia pe chip.
 - Aşa, deci? Bunicul v-a dat cheia, dar nu şi numărul contului?
 - Nu cred că a mai avut timp! A fost asasinat în seara aceasta!

Cînd auzi aceste cuvinte, omul se clătină pe picioare şi se împletici cîţiva paşi înapoi, cu ochii îngroziţi:

— Jacques Saunière e mort?! Dar... cum?

Acum Sophie avu impresia că a încasat un pumn în plex:

— Îl *cunoșteați* pe bunicul meu?

André Vernet părea la fel de uluit ca și ea. Sprijinindu-se cu o mînă de marginea mesei, pentru a-și regăsi echilibrul, îi explică:

- Jacques și cu mine eram prieteni buni. Cînd s-a întîmplat?
- În seara aceasta, ceva mai devreme. În Luvru!

Vernet se apropie de un fotoliu confortabil din piele și se afundă în el.

- Trebuie să vă pun o întrebare extrem de importantă! Privi pe rînd, cînd la Langdon, cînd la Sophie, şi apoi continuă: Are vreunul dintre dumneavoastră ceva de-a face cu asasinarea lui?
 - Nu! declară Sophie. În nici un caz!

După o scurtă pauză, Vernet reluă oarecum încruntat:

— Fotografiile dumneavoastră au fost difuzate de Interpol. Așa v-am recunoscut! Sînteți căutați pentru crimă!

"Fache a luat deja legătura cu Interpolul?! Căpitanul se dovedea a fi mult

mai motivat decît crezusem", îşi spuse Sophie, apoi îi explică bancherului în cîteva cuvinte cine era Langdon şi ce se petrecuse la Luvru, cu cîteva ore mai devreme.

- Şi, în pragul morții, bunicul dumneavoastră v-a lăsat un mesaj în care vă cerea să-l contactați pe domnul Langdon?
 - Da. Şi această cheie.

Sophie așeză cheia pe masă, în fața lui Vernet, cu simbolul Stăreției.

Președintele băncii îi aruncă o privire, dar nu schiță nici un gest:

— Nu v-a lăsat decît această cheie? Nimic altceva? Nici o bucăţică de hîrtie?

Deşi nu avusese timp să caute prea mult, Sophie era sigură că nu mai fusese nimic altceva ascuns după tabloul *Fecioarei între stînci*.

— Nu! Doar cheia!

Vernet oftă, dezamăgit:

— Mi-e teamă că fiecare cheie este cuplată electronic la un număr de cont format din zece cifre, care funcţionează ca o parolă. Fără acel număr, cheia dumneavoastră nu vă ajută la nimic.

"Zece cifre!" Sophie calculă în minte şansele criptografice. Zece miliarde de posibilități. Chiar dacă ar folosi cele mai puternice computere ale DCPJ, tot ar avea nevoie de săptămîni întregi pentru a sparge codul.

- Domnule, ţinînd seama de circumstanţe, fireşte că ne veţi putea ajuta!
- Îmi pare rău, însă chiar nu pot face nimic. Clienţii îşi tastează numărul de cont prin intermediul unui terminal protejat, ceea ce înseamnă că parola este cunoscută doar de computer şi de clientul respectiv. Aceasta este una dintre modalităţile prin care asigurăm anonimatul clienţilor şi securitatea angajaţilor noştri.

Sophie înțelese. Şi magazinele universale procedau la fel.

"ANGAJAŢII NU DEŢIN CHEI ALE CASETELOR DE BAGAJE." Evident că banca nu voia să rişte ca un hoţ să fure o cheie şi pe urmă să ia ostatic un angajat pentru a afla numărul de cont respectiv.

Sophie se aşeză lîngă Langdon, privi cheia de pe masă și apoi își ridică ochii spre Vernet:

- Aveţi idee ce a depus bunicul meu în banca dumneavoastră?
- Cîtuşi de puţin! Aceasta este, de fapt, definiţia băncilor Geldschrank.
- Domnule Vernet, insistă ea, nu prea avem timp, aşa că vă voi vorbi pe şleau, dacă îmi permiteţi.

Întinse mîna şi întoarse cheia cu sigiliul Stăreţiei la vedere, privind atentă ochii bancherului:

— Simbolul acesta vă spune ceva?

Vernet privi fără nici o reacție floarea de crin încrustată pe cheie:

— Nu, însă mulți clienți de-ai noștri își gravează inițiale sau diverse sigle pe cheile proprii.

Sophie oftă, fixîndu-l în continuare cu privirea:

— Sigiliul acesta este simbolul unei societăți secrete cunoscute sub numele de Le Prieuré de Sion.

Nici o reacție.

— Posibil. Eu nu știu nimic. Bunicul dumneavoastră îmi era prieten, dar noi discutam doar despre afaceri.

Președintele își lărgi nodul de la cravată, părînd mai agitat.

— *Monsieur* Vernet, bunicul mi-a telefonat în seara aceasta pentru a-mi spune că ne aflam, și eu și el, într-un mare pericol. A mai adăugat că trebuie să-mi înmîneze ceva. Mi-a dat, în fine, cheia aceasta, de la banca

dumneavoastră. Acum el este mort. Ne-ar fi de ajutor orice ne-aţi putea spune!

Bancherul își șterse broboanele de sudoare de pe frunte:

— Trebuie să ieşim din această clădire! Mi-e teamă că poliția va fi aici în scurt timp. Unul dintre paznici s-a simțit obligat să anunțe Interpolul.

Sophie bănuise și ea acest lucru, dar mai făcu o ultimă încercare:

- Bunicul mi-a mai spus că trebuie să-mi dezvăluie adevărul despre familia mea. Acest lucru vă sugerează ceva?
- Mademoiselle, familia dumneavoastră a pierit într-un accident de maşina pe cînd eraţi doar un copil. Îmi pare rău! Ştiu că Jacques Saunière v-a iubit foarte mult. Mi-a spus de multe ori cît de mult îl durea faptul că v-aţi înstrăinat.

Sophie nu știa ce ar trebui să îi răspundă, și atunci Langdon interveni:

— Conţinutul casetei are vreo legătură cu Sangrealul?

Vernet îi arunca o privire ciudată:

— Nu ştiu despre ce vorbiţi!

În clipa aceea, telefonul bancherului începu să sune.

— Oui?

Ascultă cîteva clipe cu o expresie surprinsă și tot mai îngrijorată, apoi adăugă:

— La police? Si rapidement?

Înjură, dădu rapid cîteva indicaţii la repezeală în franceză şi le spuse că va coborî în hol într-un minut.

După ce închise, se întoarse spre Sophie:

- Poliția a reacționat mult mai rapid decît de obicei. Aproape că au sosit. Sophie nu avea de gînd să renunțe:
- Spuneţi-le că am venit aici şi că am plecat între timp. Dacă vor să ne caute înăuntru, cereţi-le să vă arate un ordin de percheziţie. Aşa vom mai cîştiga puţin timp.
- Mademoiselle, Jacques îmi era un bun prieten şi, în plus, banca mea nu are nevoie de o astfel de publicitate. Din aceste două motive, nu voi permite ca arestarea dumneavoastră să aibă loc aici. Lăsaţi-mi un minut şi o să văd ce pot face ca să vă ajut să părăsiţi banca fără a fi prinşi. Mai mult decît atît, eu nu mă pot implica.

Se ridică și se apropie de ușă cu pași grăbiți, adăugînd din mers:

- Rămîneţi aici! Voi face toate aranjamentele necesare şi mă voi întoarce imediat.
 - Dar... caseta de valori... Nu putem pleca pur și simplu!
 - În aceasta privință nu am cum să vă ajut. Regret!

Sophie rămase cu ochii aţintiţi la uşa care se închidea în urma preşedintelui, întrebîndu-se dacă nu cumva numărul de cont era scris în vreuna dintre scrisorile pe care bunicul i le trimisese în decursul anilor şi pe care le lăsase de fiecare dată nedeschise.

Langdon se ridică brusc, avînd o licărire ciudata în ochi.

- Robert! Zîmbeşti?
- Bunicul tău a fost un geniu!
- Poftim?
- Zece cifre!

Sophie nu avea idee despre ce vorbea el.

- Numărul de cont, replică profesorul cu același surîs pe chip. Sînt sigur că totuși ni l-a lăsat.
 - Unde?

Langdon scoase din buzunar copia fotografiei de la locul crimei și o așeză pe masă, în fața ei. Sophie citi doar primul rînd și imediat își dădu seama că americanul avea dreptate.

"13-3-2-21-1-1-8-5 O, DIAVOL DRACONIC! OH, SFÎNT SCHILOD! P.S. GĂSEȘTE-L PE ROBERT LANGDON."

44

— Zece cifre! repeta Sophie.

"13-3-2-21-1-1-8-5"

"Grand-père a scris numărul de cont pe podeaua Luvrului!" Cînd văzuse prima dată pe parchet Şirul lui Fibonacci cu numerele amestecate, îşi închipuise că bunicul nu voise decît ca poliția să apeleze la Departamentul de Criptografie şi astfel să ajungă la ea. Mai tîrziu, îşi dăduse seama că şirul constituia, totodată, o indicație privind descifrarea celorlalte rînduri ale mesajului — "un şir cu ordinea schimbată... o anagramă numerică". Acum, spre totala ei uluire, înțelese că numerele aveau o semnificație mult mai amplă și mai importantă. Aproape cu certitudine ele constituiau cheia suplimentară pentru deschiderea casetei de valori.

— A fost un maestru al înțelesurilor duble, spuse ea cu voce tare. Iubea tot ce avea sensuri multiple, ascunse. Coduri încifrate în alte coduri.

Langdon se ridicase și se apropia deja de panoul electronic de lîngă banda rulantă. Sophie înhăță copia fotografiei și alerga în urma lui.

Panoul avea o tastatura similară cu cea a bancomatelor, iar pe ecran trona sigla în formă de cruce a băncii. Alături se afla cunoscuta fantă triunghiulară, în care introduse fără întîrziere cheia.

Pe ecran apăru imediat un mesaj:

"NUMĂR DE CONT"

Cursorul clipea, asteptînd.

"Zece cifre." Sophie citi cu voce tare numerele de pe hîrtie, şi Langdon le tastă unul cîte unul:

"NUMĂR DE CONT 13-3-2-21-1-1-8-5"

Instantaneu, pe ecran apăru un nou mesaj, în mai multe limbi. Prima era engleza:

"ATENTIE!

Înainte de a apăsa tasta Enter, verificaţi corectitudinea numărului tastat. Pentru siguranţa dumneavoastră, în cazul în care computerul nu recunoaşte numărul de cont introdus, sistemul se va închide în mod automat."

— Şi cu asta, basta! exclama Sophie, încruntîndu-se. Se pare că avem dreptul la o singură încercare.

Bancomatele obișnuite acceptau *trei* încercări de tastare a codului PIN înainte de blocarea cardului. Dar ăsta nu era un automat bancar obișnuit.

— Numărul pare corect introdus, spuse Langdon, verificînd atent cifrele tastate şi comparîndu-le cu cele de pe hîrtie. Să-i dăm drumul, adăugă el, făcîndu-i semn să apese tasta ENTER.

Sophie întinse degetul, dar se opri la jumătatea mişcării, surprinsă de un gînd straniu.

- Haide! o grăbi Langdon. Vernet se va întoarce în curînd.
- Nu! Nu-i acesta numărul de cont corect.
- Ba da! Zece cifre. Care altul ar putea fi?
- E prea oarecare, prea... la întîmplare.

"Prea la întîmplare?" El nu era cîtuşi de puţin de aceeaşi părere. Toate băncile îşi sfătuiau clienţii să aleagă coduri PIN cît mai banale, astfel ca nimeni să nu le poată ghici. În mod cert, şi clienţii acestei bănci au fost îndemnaţi să-şi aleagă numere de cont absolut la întîmplare.

Sophie şterse cifrele tastate şi apoi ridica privirea spre el:

— Ar fi o coincidență prea mare ca acest număr de cont ales așa-zis *la întîmplare* să poată fi rearanjat în forma Şirului Fibonacci.

Langdon îşi dădu seama că aici avea dreptate. Ceva mai devreme, Sophie rescrisese numerele respective astfel încît să formeze Şirul lui Fibonacci. O simplă coincidență? Greu de crezut!

Ea începuse deja să tasteze alte cifre, parcă din memorie.

— În plus, dată fiind pasiunea bunicului meu pentru coduri și simboluri, este foarte probabil să fi ales un număr cu o semnificație aparte pentru el, un număr pe care să și-l poată reaminti cu ușurință.

Apoi, introducînd și ultima cifră, afișă un surîs hîtru:

— Un număr care să *pară* ales la întîmplare, dar care să nu fie deloc așa. Langdon se uită la ecran.

"NUMĂR DE CONT 1123581321"

La început, nu pricepuse, dar după o clipă îşi dădu seama că Sophie are dreptate.

"Şirul lui Fibonacci! 1-1-2-3-5-8-13-21"

Scris sub forma unui singur număr de zece cifre, şirul devenea de nerecunoscut. "Uşor de ţinut minte, şi totuşi aparent întîmplător." Un cod inteligent ales, pe care Saunière nu avea cum să-l uite vreodată. În plus, aşa se explica de ce numerele scrise pe podeaua Luvrului puteau fi rearanjate sub forma acestei celebre progresii.

Sophie întinse mîna şi apăsa tasta ENTER.

Pentru o clipă, nu se întîmplă nimic. Cel puţin, nimic care să poată fi observat.

În acel moment, undeva, sub ei, în seiful subteran al băncii, un braţ-robot prinse viaţă. Culisînd pe un sistem de transport biaxial prins de plafon, braţul înaintă în căutarea coordonatelor corecte. Pe pardoseala de ciment, sute de conteinere identice din plastic stăteau aliniate, formînd o reţea uriaşă... ca o sumedenie de mici sicrie într-o criptă.

Oprindu-se deasupra locului adecvat, brațul coborî, ochiul electronic

confirmînd codul de bare de pe cutie. Apoi, cu o precizie de computer, gheara mecanică prinse mînerul cutiei și începu să o ridice. Piuind abia auzit, braţul transportă conteinerul în celălalt capăt al seifului, pînă deasupra unei bande rulante care staționa.

Cu mişcări uşoare, gheara aşeză cutia pe bandă și se retrase. O secundă mai tîrziu, banda transportoare se puse în mişcare...

În încăperea de deasupra, Sophie și Langdon răsuflară ușurați în momentul în care văzură că banda de cauciuc începe să ruleze. Parcă erau doi călători obosiți, așteptînd la aeroport un bagaj misterios, al cărui conținut le era necunoscut.

Banda intră în încăpere printr-o fantă îngustă, sub o uşiță retractabilă. Uşa metalică se ridică și o cutie din plastic își făcu apariția: neagră, din material plastic turnat și mult mai mare decît își închipuise Sophie. Părea o cușcă portabilă pentru transportul animalelor de casă, fără nici o deschidere pentru respirație.

Cutia se opri chiar în fața lor și amîndoi încremeniră pentru o clipă, studiind-o fără a o atinge.

La fel ca oricare alt lucru din aceasta bancă, și conteinerul din plastic avea un aspect de produs industrial: încuietori metalice, un cod de bare lipit pe capac și mîner solid, turnat. Semăna cu o trusă supradimensionată de unelte.

Fără să mai piardă timpul, Sophie desfăcu încuietorile și apoi, ezitînd, privi spre Langdon. Împreună, ridicară capacul greu și se aplecară pentru a vedea ce e înăuntru.

În primul moment, avu impresia că lădiţa era goală. Dar imediat zări ceva. Pe fundul cutiei. Un singur obiect.

O casetă din lemn lustruit, mare cît o cutie de pantofi, cu balamale ornate. Lemnul avea o culoare vişiniu-închis, caldă. "Lemn de trandafir!" Preferatul bunicului ei. Capacul era ornat cu un splendid trandafir incrustat. La fel de nedumerită ca și Langdon, Sophie se aplecă și scoase caseta.

"Dumnezeule, ce grea e!"

O transportă cu grijă pînă la masă şi o aşeză jos. Langdon se apropie şi el, privind amîndoi caseta pe care bunicul ei îi trimisese s-o recupereze.

Profesorul studie uimit incrustația de pe capac — un trandafir cu cinci petale, pe care îl mai văzuse de nenumărate ori.

— Roza cu cinci petale, șopti el, este simbolul Stăreției pentru Sfîntul Graal.

Sophie se întoarse şi-l străfulgeră cu privirea. În mod evident, amîndoi se gîndeau la acelaşi lucru. Dimensiunile casetei, greutatea conţinutului şi simbolul de pe capac păreau a duce toate la aceeaşi inimaginabilă concluzie. "Pocalul lui lisus se află în aceasta cutie din lemn." Din nou, Langdon îşi spuse că era imposibil.

— Mărimea e potrivită, șopti Sophie, pentru a adăposti... o cupă.

"Nu poate fi o cupă!"

Sophie trase caseta spre ea, pregătindu-se să o deschidă. Cînd o mişcă însă, ceva neașteptat se petrecu. Din interior se auzi un gîlgîit ciudat.

"E oare un lichid înăuntru?" se întrebă Langdon mirat.

Sophie părea la fel de nedumerită:

— Ai auzit?

Profesorul încuviință:

— Da, e un lichid.

Cu mişcări uşoare, Sophie desfăcu închizătoarea și deschise capacul.

Obiectul din interior nu semăna cu nimic din ceea ce văzuse Langdon pînă atunci. Un lucru deveni imediat limpede pentru amîndoi. În mod categoric, *nu* era cupa din care a băut lisus.

45

— Poliția a blocat strada, spuse André Vernet cînd reveni în încăpere. Va fi foarte dificil să vă scot de aici!

După ce închise uşa, bancherul zări conteinerul de plastic pe banda rulantă și se opri brusc. "Dumnezeule! Au accesat contul lui Sauniere?!"

Langdon şi Sophie şedeau în jurul mesei, avînd între ei ceva ce semăna cu o casetă mare de bijuterii. Sophie închise imediat capacul casetei şi ridică ochii spre Vernet:

— Aveam totuşi numărul de cont, spuse ea.

Președintele rămăsese fără cuvinte. Asta schimba complet situația. Politicos, se strădui să nu privească spre casetă, încercînd să-și dea seama ce are de făcut. "Trebuie să-i scot afară de aici!" Dar cum poliția blocase deja drumurile de acces, nu-i rămăsese decît o unică modalitate de a face acest lucru.

— *Mademoiselle* Neveu, dacă vă voi scoate în siguranță din sediul băncii, veți lua obiectul cu dumneavoastră sau îl veți trimite înapoi în seif?

Sophie aruncă o privire spre Langdon, apoi răspunse:

- Îl luăm cu noi.
- Foarte bine. Atunci, vă sugerez să-l înfăşuraţi într-o haină cînd vom ieşi din această încăpere. Aş prefera să nu-l vadă nimeni.

Langdon îşi scoase sacoul, în vreme ce Vernet se apropie de banda rulantă, închise cutia goală şi tastă cîteva comenzi la panoul electronic. Banda rulantă se urni, ducînd conteinerul din plastic înapoi în seif. Președintele scoase apoi cheia din fantă şi i-o întinse lui Sophie.

— Pe aici, vă rog. Repede!

Cînd ajunseră la rampa de încărcare din spatele clădirii, luminile mașinilor de poliție se zăreau deja, licărul lor iluminînd garajul subteran. Vernet se încruntă. Probabil că blocaseră rampa. "Chiar vreau să fac una ca asta?" Cămașa îi era deja leoarcă de transpirație.

Le făcu semn spre una dintre furgonetele blindate ale băncii. *Transport sûr* era un alt serviciu pe care Depository Bank of Zürich îl oferea clienților.

— Urcaţi în spate, în compartimentul pentru marfă. Mă întorc imediat. Sophie şi Langdon urcară în furgonetă, în vreme ce Vernet alergă la biroul supraveghetorului, îl descuie, luă cheile furgonetei şi înhăţă totodată o jachetă şi o şapcă de şofer. Îşi scoase haina şi cravata, dădu să-şi pună uniforma, apoi se răzgîndi şi îşi puse pe umăr un ham de revolver. În drum spre ieşire, luă un pistol din raft, îl încărcă şi-l îndesă în ham, încheindu-şi jacheta peste el. Reveni la furgonetă, îşi trase bine şapca pe ochi şi aruncă o privire spre Sophie şi Langdon, aflaţi în compartimentul din oţel din spate:

— Veţi avea nevoie de asta, le spuse, întinzînd mîna înăuntru şi aprinzînd becul unic atîrnat în plafon. Mai bine aţi sta jos. Să nu scoateţi un sunet cînd vom iesi pe poartă.

Sophie și Langdon se așezară pe podeaua metalică, ținînd între ei caseta

înfășurată în sacou. Vernet închise ușile masive și-i încuie, apoi se urcă la volan și porni motorul.

Furgoneta începu să urce rampa. Sub şapcă, președintele simți sudoarea năpădindu-i fruntea. În față se vedeau mult mai multe mașini ale poliției decît se așteptase el. Cînd mașina se apropie, prima poartă de oțel se deschise, lăsînd-o să treacă. Vernet așteptă ca aceasta să se închidă în urma lui înainte de a avansa și a activa următorul senzor. Cea de-a doua poartă se deschise și ea, lăsînd ieșirea liberă.

"Cu excepția mașinii de poliție care blochează rampa."

Bancherul își șterse fruntea și apăsă pedala de accelerație.

Un polițist coborî imediat și-i făcu semn să oprească la cîțiva metri înaintea barierei. Patru mașini de patrulare așteptau afară.

Vernet opri. Îndesîndu-şi mai bine şapca pe cap, afişă o mutră dură şi pe cît îi stătu în putere mai necizelată. Fără a se clinti de pe bancheta sa, deschise portiera şi privi spre agent:

- Qu'est-ce que se passe? întrebă pe un ton răguşit.
- Je suis Jérôme Collet. Lieutenant Police Judiciaire. Qu'est-ce qu'il y a làdedans? se interesă agentul, arătînd spre compartimentul pentru marfă.
- Naiba să ma ia dacă știu, replica bancherul într-o franceză de stradă. lo-s doar un șofer!

Collet nu părea impresionat:

Căutăm doi criminali.

Vernet începu să rîdă:

— Atunci aţi venit exact unde trebuie. Unii din ticăloşii ăştia pentru care şofez au atîţia bani, că nu se poate să nu fie criminali!

Agentul îi arătă o fotografie a lui Robert Langdon.

— Omul ăsta a fost aici, la bancă, în noaptea asta?

Bancherul ridica din umeri.

- N-am idee. Eu nu mă mişc de pe rampă. N-avem noi voie în preajma clienților. Va trebui să intrați și să întrebați la recepție.
 - Banca dumitale ne cere mandat înainte de a ne permite să intrăm.
- Administratorii! făcu Vernet, cu o grimasă dezgustată. Să-ţi spun eu cîteva despre ei!
 - Te rog să deschizi în spate.

Președintele se holbă la agent și emise un hohot de rîs gutural:

— Să deschid în spate? Da' crezi că am cu ce? Crezi că ăștia au încredere în noi? Ar trebui să vezi salariile de rahat pe care ni le plătesc!

Poliţistul îşi înclină capul pe un umăr, cu un aer evident sceptic:

- Vrei să spui că nu ai cheile de la furgoneta pe care o conduci? Vernet clătină din cap:
- Nu pe cele de la compartimentul pentru marfă. Am doar cheia de contact. Maşinile sînt încuiate de supraveghetori pe rampa de încărcare, apoi furgonetele așteaptă pe loc pînă cînd altcineva duce cheile la destinație. O dată ce primim confirmarea că au ajuns la destinatar, avem şi permisiunea de a pleca. Nici o secundă mai devreme. Niciodată n-am habar ce mama dracului transport aici.
 - Cînd a fost încuiată mașina asta?
- Probabil cu cîteva ore în urmă. Eu trebuie s-o duc tocmai la St. Thurial. Cheile de la marfă sînt deja acolo.

Agentul nu îi răspunse, ochii lui examinîndu-i de parcă ar fi vrut să-i citească gîndurile.

Un strop de sudoare începu să i se prelingă pe nas.

- Te superi? întrebă Vernet, ştergîndu-şi faţa cu mîneca jachetei şi făcînd semn spre maşina de poliţie care-i bloca drumul. Am şi eu un orar de respectat.
- Toţi şoferii de aici au ceasuri Rolex? întrebă agentul, arătînd spre încheietura lui.

Urmîndu-i direcţia privirii, bancherul zări marginea ceasului său absurd de scump ieşind de sub manşetă. "Merde!"

— Rahatul ăsta?! L-am luat pe douăzeci de euro de la un taiwanez, în St. Germain des Près. Dacă-l vrei, ţi-l vînd pe patruzeci.

Poliţistul rămase tăcut vreme de cîteva clipe, apoi, în cele din urmă, se trase într-o parte.

- Nu, multumesc. Drum bun!

Vernet nu-și veni în fire pînă cînd furgoneta lui nu ajunse la cincizeci de metri distanță de barajul de poliție. Acum îi mai rămăsese doar o singura problemă de rezolvat. Încărcătura. "Unde să-i duc?"

46

Silas zăcea întins pe salteaua din camera sa, așteptînd ca rănile de pe spate să se închidă la contactul cu aerul. A doua repriză de Disciplină din noaptea asta îl lăsase slăbit și ameţit. Fusese nevoit să-şi scoată brîul *cilice* și acum simţea cum sîngele i se scurge pe coapsă. Totuşi, nu avusese nici o justificare pentru a renunţa la *cilice*.

"Nu mi-am respectat legămîntul față de Biserică. Mai rău, l-am dezamăgit pe episcop!"

Noaptea asta ar fi trebuit să însemne salvarea episcopului Aringarosa. Cu cinci luni în urmă, preotul se întorsese de la o întrevedere care avusese loc la Observatorul Astronomic din Vatican, unde aflase ceva ce-l schimbase profund. Deprimat timp de săptămîni întregi, în cele din urmă îi povestise lui Silas despre ce era vorba.

- Dar e imposibil! strigase el. Nu pot să accept așa ceva!
- E adevărat, îi răspunsese Aringarosa. Imposibil de imaginat, dar totuşi adevărat. Peste numai şase luni.

Cuvintele episcopului îl îngroziseră. Se rugase pentru salvare și nici chiar în zilele acelea negre, credința în Dumnezeu și în *Calea cea Dreaptă* nu șovăise. O lună mai tîrziu, norii dispăruseră și speranța unei rezolvări începuse să pîlpîie.

"O intervenție divină", spusese Aringarosa.

Pentru prima dată după atîta amar de vreme, episcopul păruse optimist.

— Silas, șoptise el, Dumnezeu ne-a oferit o posibilitate de a apăra *Calea.* Lupta noastră, la fel ca orice bătălie, necesită și sacrificii. Vei fi tu un oștean al Domnului?

Silas căzuse în genunchi în fața episcopului, omul care îi dăduse o nouă viață, și îi răspunsese:

— Sînt mielul lui Dumnezeu. Călăuzeşte-mă aşa cum îţi cere inima.

Cînd Aringarosa îi dezvăluise ocazia ivită, Silas realizase că la mijloc nu putea fi decît mîna Domnului. "Soartă miraculoasă!" Episcopul îl pusese apoi în legătură cu omul care propusese planul şi care-şi spunea Învăţătorul. Deşi nu se întîlniseră niciodată între patru ochi, de fiecare dată cînd vorbeau la telefon, Silas era la fel de uimit atît de profunda credinţă a omului, cît şi de

amploarea puterii pe care o avea. Învățătorul părea că știe totul, că avea ochi și urechi peste tot. De unde obținuse atît de multe informații, Albinosul nu știa, însă Aringarosa avea o încredere deplină în el și-l sfătuise pe Silas să procedeze și el la fel.

Să faci tot ce-ţi cere Învăţătorul şi vom ieşi învingători.

"Învingători!" Acum, Silas privea podeaua goală și simțea că victoria le scăpase printre degete. Învățătorul fusese înșelat. Cheia de boltă era doar o fundătură. Şi, odată copleşit de disperare, dispăruse și orice rază de speranță.

Ar fi vrut să-l poată suna pe episcop pentru a-l preveni, dar Învăţătorul anulase noaptea asta toate liniile de comunicare directă dintre ei. "Pentru siguranţa noastră, a tuturor."

În cele din urmă, stăpînindu-şi tremurul puternic, Silas se ridică şi îşi luă sutana care zăcea azvîrlită pe podea. Scoase din buzunar telefonul mobil şi, cu ruşine, formă numărul.

– Învăţătorule, şopti. Totul e pierdut.

Apoi îi povesti ce se întîmplase.

— Îţi pierzi credinţa prea repede, îi răspunse omul. Tocmai am primit veşti. Total neaşteptate, dar bine venite! Secretul încă există. Jacques Saunière a transmis altcuiva informaţia chiar înainte de a muri. Te voi suna în scurt timp! Lucrarea noastră nu s-a sfîrşit chiar în noaptea asta.

47

Compartimentul pentru marfă slab luminat al furgonetei era ca o carceră pe roţi şi Langdon se străduia să-şi alunge anxietatea obişnuita care punea stăpînire pe el în locuri închise. "Vernet a spus că ne va scoate în afara oraşului, la o distanţa suficient de sigură. Dar unde anume? Cît de departe?"

Picioarele începuseră să-i amorțească fiindcă stătea ghemuit; se mişcă uşor şi atunci simți cum sîngele începe să-i curgă din nou prin vene. În brațe ținea încă ciudata comoară pe care o luaseră de la bancă.

— Cred că sîntem pe autostradă acum, şopti Sophie.

Şi el credea acelaşi lucru. După o istovitoare oprire în capătul rampei, furgoneta pornise, în sfîrşit, cotind cînd la dreapta, cînd la stînga, timp de vreo două minute, după care accelerase şi acum părea că rulează cu viteza maximă. Dedesubt, pneurile antiglonţ şuierau pe asfaltul neted. Îşi îndreptă atenţia asupra casetei din poală, o aşeză pe podea, o scoase din sacoul în care o înfăşurase şi o trase aproape de el. Sophie i se alătură; parcă erau doi copii lîngă un cadou de Crăciun.

În contrast cu nuanța caldă a casetei, trandafirul incrustat era lucrat întrun lemn de culoare deschisa, probabil frasin, care lucea viu în lumina palidă. "Roza." Armate și religii fuseseră fondate pornind de la acest simbol, fără a mai menționa diversele organizații secrete. Rozicrucienii. Cavalerii de Roșa Cruce.

— Hai! îl îndemnă Sophie. Deschide-o!

Langdon trase aer adînc în piept şi apoi, după ce mai aruncă o privire asupra trandafirului incrustat, deschise capacul.

Multe idei îi trecuseră prin minte atunci cînd se gîndea la ce ar putea găsi înăuntru, dar nici una nu se apropiase cîtuşi de puţin de realitatea pe care o vedea acum. Cuibărit în caseta căptuşită cu un strat gros de mătase

purpurie, se afla un obiect al cărui rost profesorul nu putea nici măcar să-l ghicească.

Era un cilindru din marmură albă, lustruită, cam de mărimea unui suport pentru mingi de tenis. Mai complex decît o simplă coloană din piatră, obiectul părea să fi fost asamblat din mai multe piese. Cinci discuri de marmură erau alipite şi fixate unul de altul cu ajutorul unui cadru delicat din alamă. Semăna cu un caleidoscop tubular, multi-stratificat. Capetele cilindrului erau prinse în cîte un fel de capac tot din marmură, prin care nu se vedea nimic înăuntru. Auzind lichidul care gîlgîia în interior, Langdon presupuse că tubul era gol.

Dar, oricît de bizară ar fi fost construcția cilindrului, mai interesante erau semnele gravate pe întreaga sa circumferință. Pe fiecare dintre cele cinci discuri fusese inscripționată aceeași serie de litere: întregul alfabet. Structura îi amintea profesorului de una dintre jucăriile sale preferate din copilărie — un tub format din plăcuțe cu litere, care puteau fi rotite în diverse poziții pentru a forma cele mai variate cuvinte.

- Uimitor, nu-i aşa? îi şopti Sophie.
- Ştiu şi eu...? Ce naiba e asta?

În ochii ei se aprinse o scînteie:

— Bunicului îi plăcea să născocească asemenea dispozitive. Au fost inventate de Leonardo da Vinci.

Chiar şi în lumina palidă, surprinderea din ochii lui Langdon era vizibilă.

- Da Vinci?
- Da. Se numeşte criptex. Bunicul spunea că a găsit planurile dispozitivului într-unul dintre jurnalele secrete ale lui Leonardo.
 - Şi la ce foloseşte?

Ținînd seama de recentele evenimente, Sophie își dădea seama că răspunsul ei ar putea avea unele implicații foarte interesante:

— E un fel de seif. Pentru păstrarea informațiilor secrete.

Ochii profesorului se măriră și mai mult.

Sophie îi povesti cum crearea unor modele după invenţiile lui da Vinci fusese una dintre pasiunile bunicului ei. Artist talentat, el îşi petrecea ore întregi în atelier lucrînd lemnul şi metalul; lui Jacques Saunière îi plăcea să-i imite pe marii artişti — Fabergé, diverşi maeştri ai *cloisonné-*urilor şi pe mult mai practicul Leonardo da Vinci.

Chiar şi la o simplă răsfoire a jurnalelor lui, oricine îşi dădea seama că savantul inventase sute de dispozitive, pe care însă nu le pusese niciodată în aplicare. Una dintre preocupările favorite ale lui Saunière fusese crearea de replici exacte ale celor mai obscure născociri ale lui da Vinci — ceasuri şi cronometre, pompe de apă, criptex-uri şi chiar un model articulat al unui cavaler medieval francez, care trona acum pe biroul său de la Luvru. Proiectat de da Vinci în 1495, ca parte a interesului său pentru studiile de anatomie şi tehnica mişcării, mecanismul intern al cavalerului avea tendoane şi încheieturi ce-i permiteau să stea în picioare, să-şi mişte braţele şi capul aşezat pe un gît flexibil şi să deschidă gura, graţie maxilarului perfect articulat. Cavalerul în armură i se păruse lui Sophie cel mai frumos obiect pe care îl realizase bunicul ei... pînă la criptex-ul pe care îl ţinea acum în mînă.

— Mi-a construit și mie unul cînd eram mică. Dar n-am mai văzut pînă acum unul atît de mare și de ornat.

Langdon nu-şi mai dezlipise ochii de caseta din lemn de trandafir.

— Eu, unul, nici nu auzisem de așa ceva.

Sophie nu era surprinsă. Majoritatea invenţiilor lui da Vinci, care rămăseseră în stare de proiect, nu fuseseră niciodată studiate și nici măcar

nu li se dăduse vreun nume. Termenul criptex fusese, poate, născocit de bunicul ei — un nume potrivit pentru un dispozitiv care folosea știința *criptografiei* pentru a proteja informațiile scrise pe un suport interior, pe un *codex.*

Da Vinci fusese un veritabil pionier al criptografiei, deşi rareori îi era recunoscută această întîietate. Cînd prezentau tehnicile moderne de criptare pentru securizarea datelor computerizate, profesorii de la universitate îi ridicau în slăvi pe specialiştii moderni, ca Zimmerman şi Schneier, dar uitau adesea să menţioneze că da Vinci inventase una dintre primele forme rudimentare de cifrare, cu secole în urmă. Bunicul ei fusese, bineînţeles, cel care îi povestise toate acestea.

În compartimentul de oțel al furgonetei, Sophie îi povesti profesorului că Leonardo născocise criptex-ul pentru a putea trimite mesaje secrete pe distanțe lungi. Într-o epocă lipsită de telefoane și poștă electronică, cel care dorea să trimită informații tainice cuiva aflat la mare depărtare nu avea altă soluție decît să scrie mesajul pe hîrtie și să-l înmîneze unui mesager de încredere. Din păcate însă, dacă mesagerului i se părea că scrisoarea conține informații prețioase, risca s-o vîndă adversarilor, pentru a face rost de mai mulți bani.

Multe minţi strălucite inventaseră de-a lungul timpului metode criptografice de protejare a datelor şi informaţiilor; Iulius Caesar născocise o schemă de scriere codificată, numită "Cutia lui Caesar"; Mary, regina Scoţiei, crease un cifru de transpoziţie şi trimitea mesaje secrete din închisoare; savantul arab Abu Yusuf Ismail al-Kindi îşi proteja secretele prin intermediul unui cifru de substituţie polialfabetic, ingenios conceput.

Da Vinci însă renunțase la matematică și criptografie, preferînd o soluție de tip *mecanic.* Criptex-ul. Un recipient portabil, în care puteau fi închise hărți, scrisori, diagrame — de fapt, orice. O dată ce informația era închisă în criptex, numai cel care cunoștea parola corectă putea avea acces la ea.

- Ne trebuie o parolă, spuse Sophie, arătînd spre discurile cu litere. Un criptex funcţionează aproximativ ca o încuietoare cu cifru. Dacă aliniezi cadranele în mod corect, încuietoarea se deschide. Criptex-ul are cinci discuri cu litere. Cînd le roteşti şi le aşezi în poziţia corectă, piesele din interior se aliniază şi cilindrul se deschide.
 - lar înăuntru...?
- Cînd cilindrul se deschide, ai acces la compartimentul interior, care poate conţine o foaie de hîrtie pe care este notată informaţia secretă.

Langdon o privi nevenindu-i să creadă:

- Şī spui că bunicul tău îți confecționa asemenea dispozitive cînd erai mică?
- Unele mai mici, da. De vreo două ori, de ziua mea, mi-a dat un criptex și mi-a spus o ghicitoare. Soluția ghicitorii era parola pentru criptex și, o dată ce-mi dădeam seama care e, puteam deschide cilindrul pentru a-mi lua felicitarea.
 - Cam mult efort pentru o felicitare!
- Nu, fiindcă în felicitare era scrisă întotdeauna o altă ghicitoare sau un indiciu. Bunicului îi plăcea să născocească adevărate "vînători de comori" prin casă o serie de indicii care ma duceau în cele din urmă pînă la cadoul primit. Fiecare astfel de "vînătoare" era un fel de test, pentru a fi sigur că-mi meritam cadoul. Şi testele nu erau niciodată foarte simple!

Profesorul privi din nou criptex-ul, părînd la fel de sceptic.

— Dar de ce să nu-l desfaci pur și simplu? Sau să-l spargi? Metalul pare a

fi subțire, iar marmura e o rocă relativ moale.

Sophie surîse:

— Fiindcă da Vinci era prea inteligent pentru a fi păcălit atît de uşor. El a conceput criptex-ul în aşa fel încît, dacă încerci, folosind orice mijloace, să-l deschizi cu forţa, informaţia din interior se autodistruge. Uite!

Sophie ridică ușor cilindrul din casetă și i-l arată.

- Informaţia care trebuie transmisă este scrisă pe o bucată de papirus.
- Nu pe pergament?

Sophie clătină din cap:

- Nu. Ştiu că în vremea aceea pergamentul din piele de oaie era mai frecvent folosit și mai rezistent, dar în criptex se utiliza *numai* papirus. Cu cît era mai subţire, cu atît mai bine!
 - Am înțeles!
- Înainte de a fi introdus în criptex, papirusul era înfășurat în jurul unei mici fiole de sticlă.

Sophie clătină cilindrul și dinăuntrul lui se auzi același gîlgîit.

- O fiolă cu lichid, adăugă ea.
- Ce fel de lichid?
- Oţet, îi zîmbi Sophie.

Langdon ezită o clipă, apoi clătină din cap, pricepînd în sfîrșit:

— Inteligent!

"Oţet şi papirus", îşi spuse Sophie. Dacă cineva încerca să deschidă cu forţa criptex-ul, fiola de sticlă se spărgea şi oţetul dizolva imediat foiţa de papirus. În urmă nu mai rămînea decît o pastă fără formă.

- După cum vezi, continuă Sophie, unica modalitate de a afla informația închisă în interior este să cunoști parola formată din cinci litere. Şi, avînd cinci discuri, fiecare cu cîte douăzeci şi şase de litere, asta înseamnă douăzeci şi şase la puterea a cincea. Aproximativ douăsprezece milioane de combinații posibile.
- Dacă zici tu, replică Langdon cu o privire de parcă ar fi vrut să spună că în mintea lui se înghesuiau vreo douăsprezece milioane de întrebări.
 - Ce informaţie crezi că e ascunsă înăuntru?
 - Orice ar fi, e clar că bunicul a dorit din toată inima s-o ţină secretă.

Cu aceste cuvinte, Sophie închise capacul casetei și studie trandafirul cu cinci petale. Era limpede că o frămînta ceva.

- Spuneai mai devreme că roza este un simbol al Graalului? întrebă ea în cele din urmă.
 - Da. În simbolistica Stăreţiei, trandafirul şi Graalul sînt sinonime.
- E ciudat totuși, fiindcă bunicul mi-a spus întotdeauna că roza înseamnă discreție, tăinuire. Obișnuia să pună un trandafir pe ușa biroului său de acasă cînd avea de dat un telefon confidențial și nu voia să-l deranjez. Mă încuraja și pe mine să procedez la fel.

"Drăguţa mea, îi spunea bunicul, mai bine decît să încuiem uşile, atunci cînd avem nevoie de intimitate, putem pune pe uşă un trandafir — *la fleur des secrets.* Astfel vom învăţa să ne respectăm şi să avem încredere unul în celălalt. Agăţarea unui trandafir pe uşă e un vechi obicei roman."

— *Sub Rosa,* murmură Langdon. Romanii atîrnau totdeauna un trandafir în sala de întrunire, pentru a arăta că discuţiile respective erau confidenţiale. Astfel, cei care participau ştiau că tot ce s-a spus "sub semnul rozei" — *sub Rosa* — trebuia să rămînă secret.

Profesorul îi explică pe scurt că discreţia trandafirului nu era unicul motiv pentru care Stăreţia îl alesese ca simbol al Graalului. *Rosa rugosa,* una dintre

cele mai vechi specii de trandafir, avea cinci petale şi simetrie pentagonală, exact ca Steaua lui Venus, fapt care îi conferea rozei clare semnificaţii iconografice, referindu-se la feminitate. În plus, roza amintea mult de "calea cea bună" şi de croirea propriului drum în viaţă. Roza Vînturilor, cu punctele ei cardinale era un ajutor de nădejde în navigaţie, ca şi Liniile Rozei — meridianele de pe globul pămîntesc. Din aceste motive, trandafirul amintea de Graal pe mai multe planuri — secret, feminitate şi îndrumare, sexul feminin şi steaua călăuzitoare ce indica drumul spre aflarea adevărului tăinuit.

Cînd sfîrsi de vorbit, pe chipul lui Langdon se asternu o încordare ciudată.

- Robert! Te simţi bine?
- El însă rămăsese cu privirile lipite de casetă.
- *Sub... Rosa,* bîigui afişînd o expresie de teamă şi uluire deopotrivă. Nu se poate!
 - Ce anume?

Încet, profesorul își ridică ochii spre ea.

— Sub semnul Rozei...! şopti el. Criptex-ul acesta... cred că știu ce e.

48

Nici lui nu-i venea să creadă ideea care tocmai îi trecuse prin minte, însă ținînd seama de *persoana* care le dăduse criptex-ul, de *modul* în care acesta le parvenise și de trandafirul incrustat pe casetă, totul ducea la o singură concluzie:

"Am în față cheia de boltă a Stăreției din Sion!"

Legenda era clară:

Cheia de boltă este o piatră codificată, ascunsă "sub semnul Rozei"

— Robert! Ce s-a întîmplat?

După un moment în care își adună gîndurile profesorul o întrebă:

- Ţi-a vorbit bunicul tău vreodată despre un obiect numit *la clef de voûte?*
 - "Cheia seifului"?
- Nu, asta-i traducerea literală. *Clef de voûte* este un termen frecvent folosit în arhitectură. *Voûte* nu se refera la seiful sau tezaurul unei bănci, ci la plafonul *boltit* al unei clădiri.
 - Dar plafoanele boltite *nu au* chei!
- Păi, de fapt, au. Fiecare arcada de piatră necesită o piesă centrală, în formă de pană, care îmbină elementele laterale și suportă întreaga greutate a boltei. Aceasta piatră este cheia, în sens arhitectural, a boltei. I se mai spune și *piatra unghiulară* sau, ca în Noul Testament, "piatra din capul unghiului".

Sophie ridică din umeri și privi criptex-ul:

— Dar e clar că asta nu este o cheie de boltă!

Profesorul nu știa de unde să înceapă să-i explice. Cheile de boltă — ca o tehnică de construcție a arcadelor din piatra — fuseseră unul dintre cele mai bine păstrate și apărate secrete în cadrul confreriei masonice, la începuturile acesteia. "Gradul masonic al Arcului Regal. Arhitectură. Piatra de boltă" — toate erau conectate. Tehnica secretă a utilizării unei pietre unghiulare pentru a construi arcade și cupole boltite făcea parte dintre secretele grație cărora masonii au devenit maestri atît de bogați — un secret păstrat cu strășnicie.

Cheia de boltă avusese dintotdeauna o conotație de secret bine aparat. Totuși, cilindrul de marmură din caseta de lemn era ceva cu totul diferit. Cheia de boltă a Stăreției — dacă asta conținea într-adevăr caseta — nu semănă cîtuși de puțin cu ceea ce-și imaginase profesorul.

— Cheia de boltă a Stăreţiei din Sion nu este specialitatea mea. Pe mine mă interesează în primul rînd latura simbolistică a Sfîntului Graal, aşa că în general am ignorat cam tot ce se referea la descoperirea lui.

Sophie se încruntă:

— La descoperirea Sfîntului Graal?

Langdon înclină din cap, alegîndu-şi cu grijă cuvintele:

- Sophie, în conformitate cu tradițiile Stăreției, cheia de boltă este o hartă codificată... o hartă ce dezvăluie locul în care este ascuns Sfîntul Graal.
 - Şi crezi că asta se află în caseta noastră?

Profesorul nu știa deloc ce să mai creadă. Chiar și lui i se părea imposibil și totuși aceasta părea singura concluzie logică la care putea ajunge. "O piatră criptată, ascunsă sub semnul Rozei."

Ideea că acest criptex fusese inventat de Leonardo da Vinci — fost Mare Maestru al Le Prieuré de Sion — constituia un alt indiciu care sugera că aveau în mînă chiar piatra unghiulară a ordinului. "O invenţie a unui fost Mare Maestru... adusă la viaţă secole mai tîrziu de un alt membru al aceleiaşi organizaţii." Legătura era prea evidentă pentru a o pune doar pe seama coincidenţei.

În ultimul deceniu, istoricii căutaseră cheia de boltă în bisericile din Franța. Cunoscători ai tradiționalelor duble-înțelesuri ale Stăreției, "vînătorii" Graalului ajunseseră la concluzia că *la clef de voûte* era o cheie de boltă reală, concretă — o piatră gravată cu un text criptic, incastrată într-o arcadă dintr-o biserică. "Sub semnul Rozei." lar arhitectura nu ducea lipsă de roze. "Ferestrele cu roze. Basoreliefurile rozetă". Şi, desigur, numărul mare de *cinquefoils* — decorațiunile sub formă de floare cu cinci petale prezente adesea în partea superioară a bolților și a arcadelor, chiar deasupra cheii de boltă. Ascunzătoarea părea a fi într-un loc diabolic de simplu. Harta către Sfîntul Graal era încastrată undeva, într-o arcadă a cine știe cărei biserici, rîzînd parcă de credincioșii neștiutori, ce îngenuncheau la rugăciune chiar sub ea.

- Criptex-ul ăsta *nu poate* fi cheia de boltă, replică Sophie. Nu este chiar atît de vechi. Sînt sigură că bunicul l-a construit și deci nu are cum să facă parte din antica legendă a Graalului.
- De fapt, interveni Langdon cu un tremur în glas, se crede că piatra unghiulară a fost creată de Stăreţie cîndva, în ultimele două decenii.

Sophie îi aruncă o privire sceptică:

— Dar dacă aşa ar sta lucrurile, dacă acest criptex ar dezvălui unde este ascuns Sfîntul Graal, de ce ar fi vrut bunicul să mi-l dea *mie?* Eu habar n-am cum să-l deschid şi ce să fac cu el. Nici măcar nu ştiu *ce este* Sfîntul Graal!

Spre surprinderea lui, Langdon îşi dădu seama că ea avea dreptate, încă nu avusese timp să-i explice ce însemna, de fapt, Graalul. Dar povestea trebuia să mai aştepte. Deocamdată, mai importantă era cheia de boltă.

"Dacă aceasta e cu adevărat în casetă..."

Pe fondul sonor al pneurilor care rulau în viteză, Langdon îi povesti pe scurt tot ce știa el despre cheia de boltă. Vreme de secole, cel mai de preț secret al Stăreției — locul în care era ascuns Sfîntul Graal — nu a fost niciodată consemnat. Din motive de siguranță, el era transmis prin viu grai fiecărui nou seneșal, în cursul unei ceremonii tainice. Totuși, la un moment

dat, în cursul ultimului secol, au apărut unele zvonuri care susțineau că politica Ordinului s-a schimbat. Probabil din cauza noilor posibilități electronice de ascultare, Stăreția a hotărît să nu mai pomenească niciodată *verbal* locul în care se află Graalul.

- Şi atunci, cum să transmită secretul mai departe?
- Aici intră în scenă cheia de boltă. La moartea unuia dintre cei patru membri din fruntea ierarhiei, cei trei rămaşi aleg din cadrul eşaloanelor inferioare un candidat pentru înlocuirea celui decedat. În loc să-i dezvăluie însă noului seneşal unde anume este ascuns Graalul, ei îl supun unui test.

Văzînd tulburarea din ochii lui Sophie, Langdon îşi aminti ce-i povestise ea mai devreme, cum bunicul ei organiza veritabile "vînători ale comorilor" — preuves de mérite. Cheia de boltă era, se pare, un concept similar. Pe de altă parte, testele constituiau o practică frecventă în cadrul societăților secrete. Cel mai cunoscut caz era cel al masoneriei, ai cărei membri urcau în structura ierarhică dacă dovedeau că pot păstra un secret, îndeplinind diverse ritualuri şi trecînd numeroase teste de-a lungul anilor. Gradul de dificultate a încercărilor creștea treptat, culminînd cu învestirea candidatului ca Mason de gradul treizeci şi doi.

— Prin urmare, deduse Sophie, cheia de boltă este *une preuve de mérite.* Dacă un seneșal nou ales o poate deschide, înseamnă că este demn să afle secretul pe care-l ascunde.

Langdon încuviință.

- Uitasem că tu ai experiență în acest domeniu.
- Da, și nu numai datorită bunicului. În criptografie, metoda este numită "limbaj autopermisiv". Altfel spus, dacă ești suficient de inteligent pentru a citi un anumit limbaj, înseamnă că-ți este permis să afli ce transmite acesta.

Profesorul ezită o clipă, apoi continuă:

— Sophie, îți dai seama că, dacă aceasta este cu adevărat cheia de bolta, faptul că bunicul tău a avut acces la ea duce la o singură concluzie: că deținea o poziție extrem de înaltă în cadrul Stăreției din Sion. Probabil că a fost unul dintre cei patru seneșali.

Sophie oftă.

- A avut, într-adevăr, o poziție înaltă în cadrul unei societăți secrete. Sînt sigură de asta. Dar nu pot decît să bănuiesc că era vorba despre Stăreție.
 - *Ştiai* că bunicul tău era membru al unei organizații secrete?!
- Am văzut, acum zece ani, unele lucruri pe care n-ar fi trebuit să le văd. De atunci n-am mai vorbit cu el. Bunicul nu a fost doar un membru de vîrf al grupului respectiv... Cred că a deţinut *cea mai înaltă* poziţie în cadrul lui.

Lui Langdon nu-i venea să creadă că auzise bine.

- Mare Maestru? Dar... nu văd cum ai fi putut să știi tu așa ceva!
- Aş preferă sa nu vorbesc despre asta, declară ea cu o privire pe cît de hotărîtă, pe atît de îndurerată.

"Jacques Saunière? Mare Maestru?" În ciuda implicaţiilor uluitoare ale acestui lucru — dacă era adevărat — profesorul avea strania impresie că totul se potrivea perfect. La urma urmei, toţi foştii Mari Maeştri erau personalităţi publice, cu înclinaţii artistice — o demonstrau documentele descoperite în cadrul Bibliotecii Naţionale din Paris şi numite, mai tîrziu, Les Dossiers Secrets.

Toţi istoricii Stăreţiei şi împătimiţii Graalului citiseră *Les Dossiers.*Catalogate sub numărul 4° 1m¹ 249, acestea fuseseră autentificate de numeroşi specialişti şi confirmau fără urmă de dubiu ceea ce istoricii bănuiau de mult timp: printre Marii Maeştri ai Le Prieuré se număraseră: Leonardo da

Vinci, Sandro Botticelli, *sir* Isaac Newton, Victor Hugo şi, mai recent, Jean Cocteau.

"De ce nu și Jacques Saunière?"

Îndoielile îi sporiră însă cînd își aminti că în seara aceasta avusese programată o întîlnire cu Saunière. "Marele Maestru al Stăreţiei din Sion mi-a solicitat mie o întrevedere. Pentru ce? Ca să discutam banalităţi despre artă?" Cîtuşi de puţin probabil! La urma urmei, dacă instinctul nu-l înşela, Marele Maestru tocmai îi transferase nepoatei sale legendara cheie de boltă a confreriei şi, totodată, îi ceruse să ia legătura cu el, cu Robert Langdon.

"De neconceput!"

Oricît s-ar fi gîndit, tot nu reuşea să-şi explice comportamentul lui Saunière. Chiar dacă se temuse pentru viaţa lui, mai existau încă trei seneşali care cunoşteau secretul. De ce şi-ar fi asumat bătrînul un risc atît de mare, înmînîndu-i cheia de boltă nepoatei sale — cu atît mai mult cu cît cei doi nu mai comunicau aproape deloc? Şi pentru ce să-l implice pe Langdon... un străin?

"Din întregul mozaic lipseşte o piesă", îşi spuse profesorul.

Răspunsurile mai aveau însă de aşteptat. Sunetul motorului care încetinea îi luă pe amîndoi prin surprindere. Sub pneuri se auzea scrîșnet de pietriş. "De ce oprește atît de repede?" Vernet le spusese că-i va scoate din oraș, ducîndu-i undeva unde să fie în siguranță. Furgoneta abia mai înaintă, sub roți simţindu-se un teren surprinzător de accidentat. Sophie îi aruncă profesorului o privire îngrijorată și, cu mişcări grăbite, închise capacul casetei și o încuie.

După un moment, maşina se opri, cu motorul încă în funcțiune. Cînd uşile compartimentului de marfă se deschiseră, Langdon observă cu surprindere că se aflau într-o zonă împădurită, departe de şosea. Vernet îşi făcu imediat apariția, cu o privire stranie în ochi şi cu un pistol în mînă:

— Îmi pare rău, spuse el, dar chiar nu am altă soluție.

49

André Vernet arăta ciudat cu un revolver în mînă, dar în privirea lui se citea o hotărîre pe care Langdon îşi spuse că n-ar fi de dorit s-o pună la încercare.

— Mă tem că trebuie să insist, adaugă bancherul, agitîndu-și arma în fața lor. Lasă caseta jos!

Sophie o strînse mai tare la piept:

- Ai spus că erai prieten cu bunicul meu!
- Am datoria de a proteja bunurile lui Jacques Saunière și exact asta am de gînd să și fac. Așa că lasă caseta jos!
 - Bunicul mi-a dat-o *mie!*
 - Acum! strigă Vernet, strîngînd mai tare arma în mînă.

Sophie așeză caseta pe podeaua furgonetei. Ţeava revolverului se îndreptă apoi spre profesor:

— Domnule Langdon, adu caseta spre mine! Şi bagă de seamă că îţi cer dumitale asta fiindcă pe dumneata chiar nu aș ezita să te împușc!

Langdon se holbă la el, nevenindu-i să creadă:

- De ce faci una ca asta?
- Dumneata ce crezi? se răsti Vernet în engleza sa cu accent franţuzesc.

Pentru a proteja bunurile clientului meu!

— Noi sîntem clienţii dumitale acum! replică Sophie.

Figura bancherului deveni rece şi imobilă, de parcă ar fi fost de piatră:

- Mademoiselle Neveu, nu știu cum ați obținut cheia aceea și numărul de cont, dar e evident că nu prin mijloace cinstite. Dacă aș fi știut amploarea crimelor săvîrșite, nu v-aș fi ajutat să fugiți din sediul băncii!
 - Dar ţi-am spus, nu avem nimic de-a face cu asasinarea bunicului meu! Vernet se răsuci uşor spre Langdon:
- Şi totuşi, la radio s-a spus că dumneata ești căutat nu doar pentru uciderea lui Jacques Saunière, ci și pentru moartea celorlalți trei.

— Ce?!

Langdon înmărmuri la auzul acestor veşti. "Încă trei crime?" Coincidenţa de număr îl izbi chiar mai puternic decît faptul că, şi în aceste cazuri, el era principalul suspect. De fapt, era prea puţin probabil să fie doar o simplă coincidenţă. "Cei trei seneşali?" Fără să vrea, privirea îi zbură la caseta din lemn de trandafir. "Dacă seneşalii au fost ucişi, Saunière nu a avut, întradevăr, altă soluţie; trebuia să transmită cuiva cheia de boltă."

— Poliția se va ocupa de asta cînd vă voi preda, îi răspunse Vernet. Deja am implicat banca mult prea mult în "afacerea" asta.

Sophie fierbea de furie:

- Evident că nu ai de gînd să ne predai poliției, altfel ne-ai fi dus înapoi la banca. În loc de asta, ne ameninți aici cu un pistol?!
- Bunicul dumitale mi-a cerut serviciile pentru un singur motiv, acela de a-i păstra bunurile în siguranță și la adăpost. Indiferent de ce conține acesta casetă, nu voi permite să devină probă etichetată și catalogată în evidențele poliției. Domnule Langdon, adu-mi caseta!

Sophie clătină din cap:

— Nu i-o duce!

O bubuitura izbucni şi un glonţ se înfipse în peretele furgonetei, chiar deasupra capului său. Cartuşul gol căzu cu un clinchet pe podeaua de oţel.

"La dracu!" Profesorul încremeni.

Vocea lui Vemet era mai sigură acum:

— Domnule Langdon, ia caseta!

Profesorul se conformă.

— Acum adu-mi-o aici, îi ceru bancherul, stînd nemişcat lîngă bara din spate a furgonetei, cu revolverul îndreptat spre pieptul lui.

Ţinînd caseta în mînă, Langdon se apropie de uşile deschise.

"Trebuie să fac ceva! Doar n-o să-i dau cheia de boltă a Stăreţiei!" Cînd se apropie de cadrul uşilor, îşi dădu seama că se află mai sus decît Vernet şi se întrebă dacă nu cumva ar putea să profite de acest avantaj. Ţeava pistolului era îndreptată acum spre genunchii lui. "O lovitura de picior bine plasată, poate?" Din păcate, cînd el se apropie, bancherul păru că-şi dă seama de pericol şi se trase cîţiva paşi înapoi. Departe de piciorul lui.

— Lasă caseta lîngă uşă!

Neavînd altă soluție, Langdon îngenunche și așeză caseta la marginea compartimentului, chiar în fața ușilor deschise:

— Acum, ridică-te!

Dădu să se ridice, însă se opri o clipă, zărind cartuşul gol căzut lîngă cadrul usilor.

— Ridică-te și îndepărtează-te de casetă!

Langdon mai zăbovi un moment, cu privirea pe pragul de metal apoi se ridică. Dintr-o singura mișcare, aproape nevăzut, împinse cartușul pînă în

şănţuleţul îngust în care se atingeau uşile cînd se închideau. Se ridică de tot în picioare şi se trase doi paşi înapoi.

— Du-te pînă la peretele din spate şi întoarce-te cu spatele! Profesorul se supuse ordinului.

Vernet simțea cum inima îi bătea nebunește, mai să-i spargă pieptul. Ţinînd arma cu mîna dreapta, încercă să ia caseta cu stînga. Din păcate, era prea grea. "Am nevoie de ambele mîini." Aruncînd o privire spre cei doi prizonieri, evaluă riscurile. Amîndoi se aflau la vreo trei metri distanță, cu spatele spre el, așa că trecu la acțiune: cu mişcări rapide, lăsă pistolul pe bara din spate, luă caseta cu ambele mîini, o așeză pe pămînt și imediat înhăță arma și o îndreptă spre cei doi. Nici unul nu mișcase.

"Perfect!" Acum nu mai trebuia decît să închidă şi să încuie uşile. Lăsînd deocamdată caseta pe iarbă, împinse uşile grele de oţel, bîjbîind cu o mînă după ivărul cu care le putea bloca. Metalul bubui trîntit pe metal şi Vernet apucă ivărul, împingîndu-l spre stînga. Limba de fier se deplasă doi centimetri şi scrîşni atunci cînd se opri, fără a intra în locaşul ei. "Ce s-a întîmplat?" Mai împinse o dată, dar ivărul nu se mişcă. Limba nu era perfect aliniată cu manşeta în care trebuia să intre. "Uşa nu e bine închisă!" Cuprins de panică, Vernet izbi cu pumnul în uşă cît putu de tare, dar degeaba. "Ceva o blochează!" Se întoarse şi se pregăti să se repeadă cu umărul înainte, dar, în aceeaşi fracţiune de secundă, uşa îi explodă în faţă, trîntindu-l la pămînt, cu nasul plin de sînge. Instinctiv, îşi acoperi faţa cu mîinile şi arma îi zbură în lături.

Robert Langdon sări din furgonetă undeva, alături, şi Vernet încercă să se ridice, dar se împletici, privirea i se înceţoşă şi căzu din nou, pe spate. Sophie Neveu strigă ceva. După o clipă, simţi un val de ţărînă şi gaze de eşapament cum îl împroaşcă. Pneurile scrîşniră şi Vernet reuşi să se ridice exact la timp pentru a vedea roţile din spate ale furgonetei derapînd. Urmă o buşitură şi bara din faţă agăţă un trunchi de copac. Motorul urlă, copacul se înclină şi, în cele din urmă, bara de protecţie cedă, frîngîndu-se la jumătate. Maşina zvîcni înainte, cu partea din bara rămasă atîrnînd pe jos. Cînd intră din nou pe drumul asfaltat, o dîră de scîntei izbucni luminoasă în noapte, acolo unde fierul rupt mătura şoseaua.

Vernet se întoarse spre locul în care, pînă acum două secunde, stătuse furgoneta. Chiar în lumina slabă a lunii, se vedea că nu mai era nimic acolo. Caseta de lemn dispăruse.

50

Părăsind Castelul Gandolfo, Fiatul negru coborî Dealurile Albei în serpentine, spre valea ce se întindea dedesubt. Pe bancheta din spate, episcopul Aringarosa zîmbi, cîntărind în poală servieta cu obligațiuni şi încercînd să-şi imagineze cît timp va mai dura pînă ce va reuşi să facă schimbul cu Învătătorul.

"Douăzeci de milioane de euro."

Suma îi va permite să acceadă la o putere incomparabil mai preţioasă decît valoarea banilor.

În timp ce se reîntorcea spre Roma, episcopul se întrebă din nou de ce nu-

l contactase încă Învățătorul. Își scoase din buzunar telefonul mobil și îi verifică semnalul. Foarte slab.

- Acoperirea nu este foarte bună în această zonă, îi spuse șoferul. În cinci minute vom ieşi însă dintre munți și atunci veți avea semnal.
 - Mulţumesc.

Brusc, Aringarosa simţi un ghimpe în inimă. "Nu e semnal în munţi?" Şi dacă Învăţătorul încercase între timp să-l contacteze? Dacă se întîmplase ceva grav?

Repede, cuprins de emoţie, îşi verifică mesageria vocală. Nimic. Dar, la urma urmei, Învăţătorul nu s-ar fi hazardat să-i lase un mesaj înregistrat; omul era foarte prevăzător cînd era vorba de comunicaţii.

Nimeni nu înțelegea mai bine decît el riscurile exprimării libere și deschise din zilele noastre. În definitiv, metodele moderne de ascultare jucaseră un rol esențial în felul în care izbutise să acumuleze uriașul bagaj de date și cunoștințe secrete pe care le deținea.

"lată de ce își ia atîtea măsuri de precauție."

Din păcate însă, măsurile acestea incluseseră și refuzul de a-i oferi lui un număr la care să poată fi contactat. "Numai eu voi lua legătura cu tine, îi spusese Învățătorul. Așa că ține-ți telefonul la îndemînă." Acum, dîndu-și seama că mobilul nu-i funcționase bine, începu să fie cuprins de temeri: oare ce-o fi crezut Învățătorul dacă a încercat să-l sune și n-a primit nici un răspuns?

"Va bănui că s-a întîmplat ceva rău. Sau că n-am reuşit să iau obligațiunile."

Episcopul simţi cum îi apar broboane de sudoare pe frunte.

"Sau, mai rău... va crede că am luat banii și am fugit!"

51

Chiar şi la modesta viteză de şaizeci de kilometri pe oră, bara ruptă a furgonetei blindate făcea un zgomot infernal lovindu-se de asfaltul şoselei, împroșcînd scîntei aurii pînă spre capotă.

"Trebuie să ieşim de pe şosea", își spuse Langdon.

Abia vedea pe unde mergeau. Unicul far care mai funcţiona era descentrat şi arunca pieziş un fascicul de lumină, care se îndrepta mai degrabă spre copacii de pe marginea drumului. Se părea că, la maşina asta, numai compartimentul de marfă era blindat, nu şi partea din faţă.

Sophie ședea pe bancheta alăturată, privind tăcută caseta de lemn pe care o ținea în brațe.

- Te simţi bine? o întreba Langdon văzîndu-i chipul tulburat.
- Crezi că e adevărat ce a spus?
- Despre celelalte trei crime? Da, categoric da! Aşa se explică multe dorința disperată a bunicului tău de a transfera cuiva cheia boltă, ca şi încrîncenarea cu care mă vînează Fache.
- Nu, mă refeream la afirmația lui referitoare la faptul că încerca doar săși protejeze banca.
 - Şi ce altceva să fi vrut de fapt?
 - Šă păstreze cheia de boltă pentru el!

Profesorului nu-i trecuse prin minte o asemenea idee:

— De unde să știe Vemet ce se află în casetă?

— Păi, a fost depusă la el în bancă. Şi, la urma urmei, l-a cunoscut bine pe bunicul meu. Poate că știa unele lucruri. Poate că a vrut să păstreze Graalul doar pentru el.

Langdon clătină din cap. Bancherul nu părea genul care să nutrească asemnenea ambiţii:

- Din experiența mea, îți pot spune că există doar două motive pentru care oamenii caută Sfîntul Graal. Ori sînt naivi și cred că vor găsi de mult pierduta cupă a lui lisus...
 - Ori?
- Ori ştiu adevărul şi se simt ameninţaţi de el. În decursul istoriei au existat multe grupări hotărîte să distrugă Graalul.

Liniştea care se aşternu între ei nu făcea decît să scoată în evidență hîrşîitul barei de protecție pe asfalt. Parcurseseră deja cîțiva kilometri şi, cînd privi jerba de scîntei, Langdon începu să se întrebe dacă nu era cumva periculoasă. În orice caz, dacă ar fi trecut pe lîngă o altă maşină, în mod cert le-ar fi atras atenția.

— Cobor să văd dacă pot să pun bara la loc. Trase pe dreapta și opri la marginea drumului. În sfîrșit, liniște.

În timp ce se apropia de botul maşinii, se simțea însuflețit de o energie surprinzătoare. Faptul că se aflase de două ori în bătaia armei într-o singură noapte îi ascuţise simţurile. Trase adînc în piept aerul răcoros şi încercă să se adune. Dincolo de faptul că era un individ căutat de poliţie, Langdon începea să simtă că îl apasă tot mai mult responsabilitatea dată de ideea că, împreună cu Sophie, se afla, poate, în posesia indiciilor cifrate capabile să dezlege unul dintre cele mai vechi mistere ale omenirii.

De parcă povara care îi apăsă pe umeri nu ar fi fost suficientă, își dădu brusc seama că pierduse orice şansă de a înapoia Stăreţiei cheia de boltă. Vestea despre celelalte trei crime avea implicaţii grave. "În Le Prieuré de Sion s-a infiltrat cineva. Ordinul a fost compromis." Mişcările confreriei fuseseră urmărite sau cineva din interior trădase. Aşa se explica de ce Jacques Saunière preferase să le transmită cheia de boltă lui şi lui Sophie — persoane din afara Ordinului, necompromise. "Deci nu putem pur şi simplu să înapoiem caseta cuiva din Stăreţie." Chiar dacă ar fi reuşit să dea de urma unui membru al Ordinului, nu avea de unde să ştie că acesta nu era de cealaltă parte a baricadei. Deocamdată, cheia de boltă se afla în mîinile lor şi acolo trebuia să rămînă, indiferent dacă le plăcea sau nu.

Botul furgonetei arăta mai rău decît bănuise el. Farul din stînga nu mai exista, iar cel din dreapta semănă cu un ochi care tocmai a fost scos din orbită. Încercă să-l fixeze la loc, dar căzu imediat. Singurul lucru bun era faptul că bara din faţă fusese smulsă aproape complet. Langdon o lovi tare cu piciorul, pentru a o desprinde în întregime.

Nu reuşi din prima şi, tot lovind-o, în minte îi reveni discuţia de mai devreme cu Sophie. "Bunicul mi-a lăsat un mesaj telefonic, în care zicea că trebuie să-mi spună adevărul despre familia mea." Atunci cuvintele ei nu îi păruseră semnificative, dar acum, după ce aflase despre implicarea Stăreţiei din Sion, începea să vadă lucrurile într-o cu totul altă lumină.

Bara se desprinse brusc, cu un trosnet. Acum, cel puţin, maşina nu va mai semăna cu un foc de artificii. Luă bucata de metal şi o azvîrli printre copaci, întrebîndu-se încotro ar trebui să se îndrepte de acum. Habar nu avea cum să deschidă criptex-ul şi nici de ce Saunière li-l lăsase lor. Din păcate însă, supravieţuirea lor în noaptea asta depindea chiar de răspunsul la aceste

întrebări.

"Avem nevoie de ajutor", îşi spuse el. "De ajutorul unui profesionist." În lumea Sfîntului Graal şi a Stăreţiei din Sion, asta însemna un singur om. Va fi greu, desigur, s-o convingă pe Sophie.

Stînd pe bancheta furgonetei, în vreme ce-l aștepta pe Langdon, Sophie privea cu frustrare caseta de lemn. "De ce mi-a lăsat-o bunicul tocmai mie?" Nu avea nici cea mai vagă idee la ce anume ar trebui să o folosească.

"Gîndeşte, Sophie! Foloseşte-ţi mintea! *Grand-père* încearcă să-ţi spună ceva!"

Deschise caseta și studie din nou discurile criptex-ului. "O dovadă că merit." Aproape că simțea mîna bunicului în alcătuirea obiectului. "Piatra de boltă este o hartă ce poate fi descifrată numai de cei care se dovedesc demni. Tipic pentru Jacques Saunière."

Scoţînd criptex-ul din casetă, îşi trecu un deget peste discuri. "Cinci litere." Roti discurile unul cîte unul. Mecanismul se mişca uşor şi literele pe care le alese se aliniară între săgeţile din alamă marcate la capetele cilindrului. Discurile formară astfel un cuvînt din cinci litere, despre care Sophie ştia că e mult prea evident:

G-R-A-A-L.

Prinzînd cilindrul de cele două capete, trase ușor. Nimic nu se mișcă. Auzi lichidul din interior gîlgîind și renunță. Formă imediat un alt cuvînt: V-I-N-C-I.

Nici de data aceasta nu se deschise.

B-O-L-T-A.

Tot nimic.

Încruntată, puse cilindrul înapoi în casetă și închise capacul. Privi afară, pe geamul portierei și, văzîndu-l pe Langdon cum se opintește cu bara de protecție, se simți recunoscătoare pentru că era aici, cu ea. "P.S. GĂSEŞTE-L PE ROBERT LANGDON." Motivul acestui îndemn era clar acum. Sophie nu avea cunoștințele necesare pentru a înțelege intențiile bunicului ei, așa că Saunière îl alesese pe Robert Langdon pentru a-i fi îndrumător. Şi pentru a-i face educația în domeniu. Din nefericire pentru american, în noaptea asta devenise cu mult mai mult decît un simplu îndrumător; era ținta vie a lui Bezu Fache... și a unor forțe nevăzute care intenționau să pună stăpînire pe Sfîntul Graal.

"Şi măcar de-aş şti ce e acest Graal!"

Pentru o clipă, se întreba dacă merita să-și riște viața ca să afle.

Din nou la volan, Langdon era multumit de mersul lin al furgonetei.

— Ştii cum putem ajunge la Versailles?

Sophie se întoarse spre el:

- Vrei să admiri priveliştea?
- Nu, am un plan. Un istoric al religiilor pe care-l cunosc locuieşte în apropiere de Versailles. Nu-mi amintesc exact unde, însă putem căuta. Am fost la el acasă de cîteva ori. Îl cheamă Leigh Teabing şi a făcut parte din British Royal Society.
 - lar acum locuieşte în Paris?
- Graalul e pasiunea lui de-o viață. Acum cincisprezece ani, cînd au apărut primele zvonuri despre cheia de boltă, s-a mutat în Franța pentru a căuta Graalul în bisericile de aici. A scris cîteva cărți despre Graal și despre

cheia de boltă şi mă gîndesc că ne-ar putea ajuta să aflăm cum să deschidem criptex-ul şi ce să facem cu el mai departe.

- Dar, ai încredere în el?
- Încredere pentru ce? Că nu va fura informația din criptex?
- Şi că nu ne va preda poliţiei.
- N-am de gînd să-i spun că sîntem căutați de poliție. Sper că ne va primi la el pînă ce vom dezlega tot misterul ăsta.
- Robert, te-ai gîndit că fiecare post de televiziune din Franța se pregătește, probabil, să difuzeze fotografiile noastre? Bezu Fache știe totdeauna să folosească presa în avantajul său. Ne va fi imposibil să facem o singură mișcare fără a fi recunoscuți.

"Grozav!" exclamă Langdon în sinea lui. "Debutul meu la televiziunea franceză va avea loc la emisiunea «Urmărire generală»." Cel puţin, Jonas Faukman va fi mulţumit; ori de cîte ori Langdon intra în atenţia presei, vînzările cărţilor lui creşteau ameţitor.

— Şi omul ăsta ţi-e prieten suficient de bun? insistă Sophie.

Profesorul se îndoia că Leigh Teabing era genul care să stea în fața televizorului la o oră atît de tîrzie din noapte, dar trebuia luat în considerație și acest aspect. Instinctul îi spunea că poate avea încredere deplină în el. Ținînd seama de circumstanțe, Teabing se va da probabil peste cap ca să-i ajute. Pe lîngă faptul că-i rămăsese îndatorat, pasiunea lui era căutarea Graalului, iar Sophie susținea că bunicul ei fusese Marele Maestru al Stăreției din Sion! La auzul unei asemenea vești, Teabing ar fi în stare de orice pentru a le da o mînă de ajutor.

- Leigh ne-ar putea fi un aliat preţios, spuse Langdon.
- "Depinde cît de mult îi vom spune din ceea ce ştim."
- Fache va pune, probabil, o recompensă pe capul nostru.

Profesorul izbucni în rîs:

— Crede-mă, Sophie, banii sînt ultimul lucru de care tipul ăsta are nevoie. Leigh Teabing era aproape la fel de bogat ca unul dintre acele mărunte principate europene. Descendent al primului Duce de Lancaster, își obţinuse averea în modul clasic: o moştenise. Domeniul său de la marginea Parisului includea un palat din secolul al XVII-lea și două lacuri.

Langdon îl întîlnise pentru prima dată cu cîţiva ani în urmă, prin intermediul lui British Broadcasting Corporation. Teabing propusese reţelei de televiziune un documentar istoric care să prezinte istoria explozivă a Sfîntului Graal pe înţelesul publicului larg. Producătorii de la BBC se arătaseră interesaţi de premisele, studiile şi referinţele sale, dar consideraseră că întregul concept era atît de şocant şi de greu de digerat, încît ar fi riscat să discrediteze reputaţia impecabilă a reţelei. La sugestia lui Teabing, hotărîseră să solicite opiniile a trei reputaţi istorici din trei ţări diferite, şi aceştia confirmaseră, prin propriile lor cercetări, ideile britanicului cu privire la Sfîntul Graal.

Langdon fusese unul dintre cei trei.

BBC îl invitase la reședința din Paris a lui Teabing, pentru filmări. În salonul luxos al castelului, în fața camerelor de filmat, Langdon își dezvăluise scepticismul cu care privise inițial secretul Graalului, relatînd apoi cum, în urma anilor îndelungați de cercetări, ajunsese la concluzia că povestea era, totuși, reală. În final, prezentase rezultatul propriilor sale studii — o serie de conexiuni simbolistice care coroborau afirmațiile controversate ale lui Teabing.

În ciuda probelor documentate și personalităților marcante reunite,

emisiunea agitase atît de tare spiritele tradiţionalismului creştin, încît declanşase un veritabil val de ostilitate. În Statele Unite nu fusese difuzată, dar repercusiunile ajunseseră și pe celălalt mal al Atlanticului. La scurt timp după aceea, Langdon primise o carte poştală de la un vechi prieten, episcopul catolic de Philadelphia. Mesajul conţinea doar trei cuvinte: "Et tu, Robert!"

- Robert, insistă Sophie, eşti *sigur* că putem avea încredere în omul ăsta?
- Absolut. Sîntem colegi, nu are nevoie de bani şi ştiu că dispreţuieşte autorităţile franceze. Guvernul francez îi percepe impozite uriaşe fiindcă a cumpărat o proprietate de interes istoric. Nu va fi cîtuşi de puţin dornic să coopereze cu Fache.

După un moment de tăcere, timp în care scruta panglica de asfalt din fața maşinii, Sophie îl întrebă:

- Dacă mergem la el, cît de mult vrei să-i spunem?
- Crede-mă, îi răspunse el cu seninătate, Leigh Teabing știe despre Le Prieuré de Sion și despre Sfîntul Graal mai multe decît oricine altcineva.
 - Mai multe decît bunicul meu?
 - Mă refeream la cei din afara ei.
 - Dar de unde știi că Teabing nu este membru al Ordinului?
- Fiindcă şi-a petrecut întreaga viaţă încercînd să facă public adevărul despre Sfîntul Graal; or, confreria nu vrea decît să păstreze în continuare acest secret.
 - Mi se pare că acesta este un conflict de interese.

Profesorului nu-i era greu să-i înțeleagă îngrijorarea. Saunière îi dăduse ei criptex-ul și, cu toate că nu știa ce conține sau cum ar trebui să procedeze cu el, Sophie ezita să implice o persoană complet necunoscută. Şi, ţinînd seama de informaţiile care s-ar putea afla înăuntru, probabil că avea dreptate.

- Nu trebuie să-i spunem lui Teabing de la bun început despre cheia de boltă. Putem, eventual, să nu-i spunem deloc. Dar vom găsi în casa lui un loc în care să ne ascundem şi să ne gîndim în linişte, iar cine ştie poate că vorbind cu el, îţi vei da seama de ce bunicul tău ţi-a dat criptex-ul ţie.
 - Nouă, îi reaminti Sophie.

Mîndru de această includere, profesorul se întrebă din nou ce anume îl determinase pe Saunière să apeleze la el.

- Ştii măcar aproximativ unde locuieşte domnul Teabing?
- Domeniul lui se numește Château Villette.

Sophie se răsuci spre el cu o privire uluită:

- Château Villete?!
- Exact.
- Interesanţi prieteni ai!
- Cunoști proprietatea?
- Am trecut pe acolo. Este în regiunea castelelor, cam la douăzeci de minute de aici.
 - Atît de departe?
- Da, însă astfel vei avea timp să-mi povestești ce anume este *cu* adevărat Sfîntul Graal.

Langdon se gîndi o clipă, apoi răspunse:

— Îţi voi spune cînd vom ajunge la Teabing acasă. El este specializat în alte aspecte ale legendei decît cele pe care le cunosc eu, astfel că doar aşa îţi vei putea face o imagine completă. În plus, adăugă profesorul surîzînd, Graalul este pasiunea vieţii lui; ascultîndu-l pe Leigh Teabing vorbind despre Sfîntul Graal va fi ca şi cum Einstein însuşi ţi-ar explica teoria relativităţii.

- Bine, să sperăm că pe Leigh nu-l deranjează oaspeții nocturni.
- De fapt, este *sir* Leigh. Omul e o adevărată figură! A fost înnobilat de regină cu cîţiva ani în urmă, după ce a scris o amplă istorie a Casei de York. Sophie îl privi cu ochi mari, neîncrezători:
 - Glumeşti, nu? Vrei sa spui că vom vizita un *cavaler?* Langdon surîse ușor.
- Sîntem în căutarea Graalului, Sophie. Cine ar fi mai potrivit să ne ajute, dacă nu un cavaler?

52

Cele 35 de hectare ale domeniului Château Villette se află aproape de Versailles, la douăzeci și cinci de minute distanță de Paris. Proiectată de François Mansart în 1668 pentru contele d'Aufflay, aceasta este una dintre cele mai importante reședințe istorice din regiunea pariziană. Împreună cu cele două lacuri și cu grădinile concepute de Le Nôtre, este, mai degrabă, un castel decît un conac obișnuit, cunoscut sub numele de alint *La Petite Versailles*.

Langdon frînă brusc la capătul aleii de acces, lungă de peste un kilometru și jumătate. Dincolo de poarta impunătoare, clădirea se profila în depărtare, înconjurată de o peluză întinsă. Pancarta de la poartă era scrisă în limba engleză: "PROPRIETATE PARTICULARĂ! TRECEREA INTERZISĂ!"

Parcă pentru a-şi proclama sus şi tare originea britanică, pe lîngă inscripțiile în engleză, Teabing instalase interfonul de la poarta pe *partea dreaptă* a drumului — acolo unde, în orice ţară europeană cu excepţia Marii Britanii, este locul pasagerului.

Sophie privi dispozitivul și se strîmbă nedumerită:

- Şi dacă cineva vine singur în maşină, fără nimeni pe scaunul din dreapta?
 - Nu întreba!

Langdon discutase deja problema cu *sir* Leigh şi-i explică lui Sophie că omul prefera ca lucrurile să fie exact ca la el acasă.

— Robert, mai bine vorbeşte tu, îi ceru ea, în timp ce cobora geamul portierei.

Profesorul se întinse prin faţa ei pentru a apăsa pe butonul de apel al interfonului şi o undă de parfum îl învălui. Dîndu-şi seama abia acum cît de aproape erau unul de altul, Langdon rămase aşa, aplecat într-o poziţie nu tocmai comodă, în vreme ce în aparat se auzi soneria unui telefon.

Într-un tîrziu, interfonul pîrîi și o voce iritată, cu accent francez, îi răspunse:

- Château Villette. Cine-i acolo?
- Sînt Robert Langdon, răspunse profesorul, aplecat peste genunchii lui Sophie. Sînt un prieten al lui *sir* Leigh Teabing. Am nevoie de ajutorul său!
- Stăpînul meu doarme. Şi la fel încercam să fac şi eu. Ce treabă aveţi cu domnia sa?
 - Este o problemă personală. Una de mare interes pentru dumnealui.
- În acest caz, sînt sigur că va fi încîntat să vă primească mîine dimineață.

Langdon își schimbă ușor poziția incomodă:

— Este vorba despre o problemă importantă!

— La fel este și somnul domniei sale. Dacă-i sînteți prieten, știți că are o sănătate precară!

Sir Leigh Teabing fusese bolnav de poliomielită în copilărie și de atunci purta proteze metalice la picioare și mergea în cîrje, dar la ultima sa vizită omul fusese atît de energic și de plin de viață, încît abia dacă i se observa infirmitatea.

— Am să vă rog să fiți amabil și să-i comunicați că am descoperit noi informații despre Graal. Informații care nu suportă amînare pînă dimineață.

Urmă o lungă pauză. Langdon și Sophie așteptară cu răbdare, fără a opri motorul furgonetei.

După un minut încheiat, un alt glas se auzi la interfon:

— Bunul meu prieten, îmi vine să cred că ai uitat să-ţi potriveşti ceasul după ora Europei!

Vocea era proaspătă și veselă.

Langdon rîse, recunoscînd accentul britanic:

- Leigh, te rog să mă scuzi fiindcă te-am trezit la o oră atît de nepotrivită.
- Servitorul meu îmi spune nu doar că te afli în Paris, dar și că i-ai pomenit ceva despre Graal.
 - Mi-am închipuit că asta te va ridica repede din pat.
 - Şi aşa s-a şi întîmplat!
 - Ce zici, deschizi poarta pentru un vechi prieten?
- Cei aflaţi în căutarea adevărului sînt mai mult decît prieteni. Sînt fraţi! Langdon făcu o grimasă către Sophie, obişnuit cu predilecţia lui Teabing pentru efectele teatrale.
- Fireşte că voi deschide poarta, dar mai întîi trebuie să mă asigur că în inima ta sălăşluieşte adevărul. Un test al onestității tale. Îmi vei răspunde la trei întrebări.

Langdon oftă și-i șopti lui Sophie:

- Ai răbdare. Așa cum ţi-am spus, tipul e o figură!
- lată prima întrebare, declara Teabing pe un ton răsunător. Ce dorești să îți servesc, ceai sau cafea?

Profesorul cunoștea bine sentimentele britanicului pentru fenomenul american al cafelei.

- Ceai. Earl Grey.
- Excelent! A doua întrebare. Lapte ori zahăr?

Langdon ezită.

- *Lapte,* şopti Sophie la urechea lui. Cred că englezii preferă ceaiul cu lapte.
 - Lapte, răspunse el.

Tăcere.

— Zahăr?

Aceeași tăcere.

"Stai!" Profesorul își aminti băutura ușor amăruie ce-i fusese servită la ultima lui vizită aici și își dădu seama că i se pusese o întrebare cu pistă falsă.

- Lămîie! Earl Grey cu lămîie!
- Într-adevăr, se auzi de această dată vocea amuzată a lui Teabing. Şi, în final, trebuie să-ți adresez cea mai dificilă întrebare.

După o scurtă pauză, britanicul reluă pe un ton solemn:

— În ce an a învins ultima dată un canotor de la Harvard pe unul de la Oxford la Henley?

Langdon habar nu avea, dar nu-şi putea închipui decît un singur motiv pentru care Teabing l-ar întreba aşa ceva:

- Sînt sigur că n-a existat niciodată o asemenea năzbîtie. Lîngă geamul furgonetei, încuietoarea porții începu să bîzîie.
- Inima ţi-e sinceră, prietene! Poţi intra!

53

— Domnule Vernet!

Responsabilul de noapte al Băncii Zürich era bucuros să audă vocea președintelui în receptor.

- Unde aţi disparut, domnule? Poliţia este aici şi toată lumea vă aşteaptă!
- Am o mică problemă, îi răspunse Vernet foarte tulburat. Am nevoie imediat de ajutorul dumitale.

"Ai cu mult mai mult decît o mică problemă", comentă responsabilul în sinea sa. Poliția înconjurase banca și amenința că însuși căpitanul DCPJ avea să vină cu mandatul pe care banca îl solicitase.

- Cu ce vă pot ajuta, domnule?
- Furgoneta blindată numărul trei. Trebuie s-o găsesc.

Derutat, responsabilul își verifică lista de programări.

- Este aici. Jos, la rampa de încărcare.
- Păi, nu este. Mașina a fost furată de doi indivizi urmăriți de poliție.
- Poftim? Şi cum au ieşit de aici?
- Nu pot intra în detalii la telefon, dar avem de-a face cu o situație ce se poate dovedi extrem de nefericită pentru bancă.
 - Ce doriţi să fac eu, domnule?
 - Să activezi transmiţătorul de urgenţă al furgonetei.

Privirea responsabilului se îndreptă spre panoul de control LoJack montat pe perete. La fel ca majoritatea vehiculelor blindate, toate furgonetele băncii erau echipate cu un sistem de localizare prin radio, care putea fi acţionat direct de la sediu. Responsabilul de noapte folosise sistemul o singură dată, după o deturnare, şi funcţionase perfect, localizînd furgoneta şi transmiţîndu-i automat coordonatele către autorităţi. În noaptea aceasta însă, responsabilul avea impresia că preşedintele preferă un plus de discreţie şi de prudenţă.

— Domnule, vă daţi seama că, dacă activez sistemul LoJack, transmiţătorul va da imediat de ştire autorităţilor că avem o problemă.

Vernet rămase tăcut timp de cîteva secunde:

- Da, știu. Dă-i drumul, totuși. Furgoneta numărul trei. Aștept la telefon. Am nevoie de locația exactă a mașinii în clipa în care o obții.
 - Imediat, domnule.

Treizeci de secunde mai tîrziu, la patruzeci de kilometri depărtare, ascuns în burta furgonetei blindate, un mic transmiţător prinse viaţă.

54

În vreme ce furgoneta înainta pe aleea mărginită de plopi, spre casa lui Teabing, Sophie simțea deja cum trupul i se relaxează. Era uşurată că ieşiseră de pe drumul principal şi, dacă se gîndea bine, cunoştea puţine locuri în care să poată fi mai în siguranță decît în acest domeniu privat, deţinut de un

străin cu o fire deschisă.

Aleea schiță o curbă largă și, imediat după ea, spre dreapta se ivi Château Villette. Înaltă de trei etaje și lungă de cel puţin şaizeci de metri, clădirea din piatră cenuşie era iluminată de spoturi exterioare. Faţada aspră contrasta puternic cu grădinile perfect îngrijite și cu iazul argintiu.

În interiorul ei, luminile se aprinseră.

În loc să oprească în fața intrării principale, Langdon duse mașina într-o parcare ascunsă vederii de vegetația bogată.

— Aşa nu riscăm să fim văzuţi de pe şosea. Sau să-i dăm lui Leigh motive să întrebe de ce călătorim într-o furgonetă blindată.

Sophie încuviință:

- Şi ce facem cu criptex-ul? Nu cred că ar trebui să-l lăsăm aici, dar, dacă Leigh îl vede, în mod cert va voi să ştie ce e.
 - Fii fără grijă, îi răspunse Langdon, coborînd din maşină.

Își scoase sacoul, înveli caseta în el și strînse pachetul la piept, ca pe un copil.

Sophie îi aruncă o privire ciudată.

- Cîtă subtilitate!
- Teabing nu deschide niciodată el însuşi; preferă să-şi facă o intrare teatrală. Voi găsi eu un loc în care să-l ascund înainte de apariţia lui. De fapt, adăugă Langdon după o pauză, poate că ar fi bine să te previn: sir Leigh Teabing are un simţ al umorului pe care multe persoane îl găsesc puţintel cam... bizar.

Sophie se îndoia că mai putea să existe ceva care să i se pară ciudat în noaptea asta.

Aleea ce ducea spre intrarea principală era din pietre care fuseseră şlefuite bucată cu bucată. În capătul ei, se afla o uşă din lemn sculptat de stejar combinat cu cireş, cu un ciocănel de alamă de mărimea unui grepfrut. Înainte ca Sophie să apuce să bată la uşă, aceasta se deschise larg.

În faţa lor apăru un majordom elegant şi pus la punct, care aparent mai avea de făcut un ultim retuş la ţinuta pe care tocmai o îmbrăcase. Părea în jur de cincizeci de ani, cu trăsături rafinate şi o expresie austeră ce arăta clar că prezenţa oaspeţilor la o asemenea oră nu i se părea cîtuşi de puţin amuzantă.

- *Sir* Leigh va coborî imediat, declară el într-o engleză cu puternic accent francez. Momentan se îmbracă. Totdeauna preferă să-și întîmpine oaspeții purtînd ceva mai mult decît o cămașă de noapte. Pot să vă iau haina? se interesă el, încruntîndu-se la pachetul din brațele lui Langdon.
 - Mulţumesc, mă simt bine aşa.
 - Desigur. Pe aici, vă rog!

Majordomul îi conduse prin holul luxos de marmură într-un salon elegant mobilat, iluminat difuz de lămpi victoriene. Aerul avea un parfum antic, oarecum princiar — un amestec de tutun de pipă, frunze de ceai, sherry şi izul de lut al conacelor vechi din piatră. Pe zidul din fundul încăperii, între două seturi lucitoare de cămăşi de zale, se lăfăia un şemineu suficient de mare pentru a frige un bou întreg în el. Apropiindu-se de el, majordomul îngenunche şi aprinse un chibrit deasupra buştenilor de stejar şi deasupra vreascurilor așezate acolo dinainte. Un foc viu prinse imediat viață.

Omul se ridică, îndreptîndu-și jacheta:

— Stăpînul dorește să vă simţiţi ca la dumneavoastră acasă.

Cu aceste cuvinte, ieşi din salon, lăsîndu-i singuri.

Sophie se întrebă pe care dintre piesele de moblier vechi de lîngă

șemineu se putea așeza — pe divanul în stil renascentist acoperit cu pluș, pe balansoarul rustic ori pe unul dintre cele două taburete de piatră ce păreau aduse din vreo biserică bizantină.

Langdon despături sacoul, scoase caseta din lemn şi o ascunse dub divanul de pluş, împingînd-o adînc, să nu se vadă. Apoi îşi scutură haina, o îmbrăcă, îi netezi reverele şi zîmbi satisfăcut, aşezîndu-se exact deasupra comorii ascunse.

"Aşadar se poate sta pe divan", îşi spuse Sophie şi se aşeză lîngă el. Privind flăcările din şemineu, învăluită în căldura lor plăcută, îi trecu prin minte că bunicului ei i-ar fi plăcut această încăpere. Lambriurile din lemn întunecat erau decorate cu tablouri ale clasicilor, printre care Sophie recunoscu un Poussin — al doilea pictor preferat al lui Jacques Saunière. Pe polița de deasupra căminului, un bust de alabastru al zeiței Isis domina salonul.

Dedesubt, printre flăcări, două garguie de piatră serveau drept pirostrii, cu gurile căscate amenințător. Totdeauna îi fusese frică de garguie cînd era mică... pînă cînd bunicul îi alungase această spaimă urcînd cu ea pe acoperișul catedralei Notre-Dame în timpul unei ploi torențiale.

— Prințesă, uită-te la creaturile astea nătînge, o îndemnase el arătîndu-i garguiele prin care apa de ploaie se scurgea vijelios. Auzi zgomotul acela caraghios pe care-l fac gîturile lor?

Sophie înclinase din cap şi zîmbise amuzată de sunetul gîlgîit al apei prin gurile deschise.

— Fac gargară, îi explicase bunicul. *Gargariser!* De acolo le vine şi numele acesta aiurit, "garguie".

De atunci, nu-i mai fusese niciodată frică de ele.

Amintirile îi aduseră cu ele o umbră de tristețe și cruda realitate a morții bunicului o copleșise iarăși. *Grand-père* nu mai este. Gîndul îi zbură la criptex-ul de sub divan și se întreba dacă Leigh Teabing va ști cum să-l deschidă. Sau dacă e bine să-i pomenească despre el. Cu ultimele sale cuvinte, bunicul îi ceruse să-l găsească pe Robert Langdon, dar nu îi pomenise nimic despre implicarea vreunei alte persoane. "Dar trebuia să ne ascundem undeva!" își spuse ea, hotărîtă să aibă încredere în judecata americanului.

— *Sir* Robert! răsună o voce undeva, în spatele lor. Văd că te însoţeşte o domnită!

Langdon se ridică. Sophie îi urmă exemplul. Glasul se auzise din capătul unei scări în formă de spirală, ce urca spre penumbra etajului. Pe ultimele trepte, o siluetă se zărea neclară.

- Bună seara, salută Langdon. *Sir* Leigh, dă-mi voie să ţi-o prezint pe Sophie Neveu.
 - Sînt onorat.

Teabing coborî spre lumina, treaptă cu treaptă, protezele metalice şi cîrjele de care se ajuta devenind vizibile.

- Vă mulţumesc că ne-aţi primit, spuse Sophie. Îmi dau seama că ora este foarte tîrzie.
- E atît de tîrzie, draga mea, încît este prea devreme, rîse el. *Vous n'êtes pas américaine?*
 - Parisienne.
 - Dar vorbiţi o engleză superbă.
 - Mulţumesc. Am studiat la Royal Holloway.
 - Ah, asa se explică! Robert v-a spus, poate, că eu am făcut scoala

undeva în apropiere, la Oxford.

Apoi, fixîndu-l pe Langdon cu un surîs poznaş, adăugă:

— Fireşte, mi-am depus actele şi la Harvard, pentru mai multă siguranță.

Gazda lor ajunse, în sfîrşit, la capătul treptelor. Sophie îşi spuse că nu avea deloc o înfățişare mai aristocratică decît *Sir* Elton John, de pildă. Rotunjor și rumen la față, sir Leigh Teabing avea un smoc de păr roşu, sîrmos și ochi joviali, de culoarea alunei, care străluceau de viață. Purta pantaloni cu pense și o cămașă de mătase pe sub haina scoțiană. În ciuda protezelor de aliminiu în care-i erau prinse picioarele, omul avea un aer demn și o siguranță de sine ce păreau mai degrabă rodul moștenirii, iar nu al unui efort conștient.

Ajuns în fața lui Langdon, îi întinse cu hotărîre mîna:

- Robert, ai mai slăbit!
- lar tu ai mai pus ceva!

Britanicul rîse din toată inima, bătîndu-se cu palma pe burta rotunjoară:

— *Touché!* Singurele plăceri trupeşti care mi-au mai rămas par a fi cele culinare.

Apoi, întorcîndu-se spre Sophie, îi luă delicat mîna în palma lui, își plecă uşor fruntea deasupra ei și privi discret în lături:

— M'lady!

Sophie îl străfulgeră pe Langdon cu privirea, neştiind dacă nu cumva se întorseseră cu cîteva secole în urmă sau dacă nu intraseră într-o casă de smintiţi.

Majordomul îşi făcu apariţia în salon, ducînd un serviciu de ceai pe care îl aşeză pe o măsuţa în faţa căminului.

— El este Rémy Legaludec, îl prezentă Teabing, slujitorul meu.

Valetul înclină țeapăn din cap și dispăru iarăși.

— Rémy este *Lyonnais*, şopti stăpînul casei, de parcă ar fi vorbit despre o boală ruşinoasă. Dar ştie să gătească nişte sosuri excepționale.

Langdon surîse amuzat:

- Aş fi crezut că-ți vei aduce personal britanic.
- Pentru numele Cerului, nu! Nu i-aş dori nimănui un bucătar englez decît, poate, agenților fiscali francezi. *Pardonnez-moi, mademoiselle Neveu.* Vă rog să fiți convinsa că dezgustul meu pentru francezi se referă doar la politică și la fotbal. Guvernul dumitale îmi fură banii, iar naționala franceză de fotbal a umilit-o recent pe a noastră.

Sophie îi surîse delicat.

Teabing o studie cîteva clipe şi apoi se întoarse spre Langdon:

- S-a întîmplat ceva! Amîndoi păreți frînți!
- Ei bine, am avut o noapte interesantă, Leigh!
- Nu mă îndoiesc. Veniţi la uşa mea neanunţaţi, în miez de noapte, zicînd ceva despre Graal. Spune-mi: chiar este vorba despre Graal sau l-ai menţionat numai fiindcă ştiai că e singurul subiect care mă va ridica din pat în toiul nopţii?

"Cîte puţin din ambele", îşi spuse Sophie, amintindu-şi de criptex-ul ascuns sub divan.

— Leigh, răspunse Langdon, am vrea să vorbim cu tine despre Le Prieuré de Sion.

Sprîncenele stufoase ale britanicului se arcuiră brusc:

- Păstrătorii! Vasăzică într-adevăr este vorba despre Graal! Şi spuneai că ai venit cu informații? Ceva nou, Robert?
 - Poate că da. Nu sîntem foarte siguri. Probabil că ne vom da seama

ceva mai bine după ce vom afla, mai întîi, unele lucruri de la tine.

Teabing își agită degetul arătător în fața lui.

— Americanul, pişicher ca-ntotdeauna! Aşa deci, un joc de-a *quid pro quo.* Foarte bine! Vă stau la dispoziție. Ce doriți să vă spun?

Langdon oftă adînc:

— Sper că vei fi atît de amabil încît să-i explici domnişoarei Neveu adevărata natură a Sfîntului Graal.

Teabing făcu ochii mari:

— Adică ea *nu știe?!*

Profesorul clătină din cap.

Zîmbetul care se întinse pe figura britanicului era aproape obscen:

— Robert, mi-ai adus o virgină?

Langdon se întoarse spre Sophie şi-i făcu semn cu ochiul:

— "Virgin" este termenul pe care entuziaștii îl folosesc pentru toți cei care n-au auzit niciodată adevărata poveste a Graalului.

Teabing îl întrerupse, nerăbdător:

— Spune-mi, draga mea, cît anume ştii deja?

Sophie îi relată pe scurt tot ce-i explicase Langdon mai devreme — Le Prieuré de Sion, Cavalerii Templieri, documentele Sangreal și Sfîntul Graal, despre care mulți susțineau că n-ar fi un potir... ci altceva, mult mai puternic.

- Atîta tot?! sir Leigh îi aruncă profesorului o privire indignată: Robert, te credeam un gentleman! Ai lipsit-o tocmai de orgasm!
 - Ştiu, dar m-am gîndit că împreună am putea...

Dar se opri, realizînd probabil că metafora mersese puţin cam prea departe.

Britanicul o învăluise deja pe Sophie în privirea lui scînteietoare:

 Eşti o virgină a Graalului, draga mea! Şi, crede-mă, prima experienţă nu se uită niciodată!

55

Așezată pe divan alături de Langdon, Sophie sorbea din ceai și mînca o plăcintă, bucurîndu-se de efectele lor bine venite. *Sir* Leigh Teabing deborda de atîta entuziasm, pășind cu greutate în sus și-n jos prin fața căminului.

— Sfîntul Graal, începu el pe un ton declamator. Cei mai mulţi oameni mă întreabă doar unde e. Mi-e teamă că la aceasta întrebare nu voi putea răspunde niciodată.

Apoi, răsucindu-se brusc, îl privi drept în ochi:

— Oricum... mult mai interesantă mi se pare o altă întrebare: ce anume este Sfîntul Graal?

Sophie aproape că simțea valul de entuziasm academic ce-i cuprinsese pe cei doi bărbați de lîngă ea.

- Pentru a înțelege pe deplin ce este Graalul, continuă Teabing, trebuie mai întîi să înțelegem Biblia. Cît de bine cunoști Noul Testament?

 Sophie ridică din umeri:
- Nu prea îl cunosc. Am fost crescută de un om care îl venera pe Leonardo da Vinci.

Sir Leigh afișă o expresie mirată și încîntată deopotrivă:

— Un suflet iluminat! Superb! Atunci trebuie să știi că Leonardo a fost unul dintre păstrătorii secretului care se referea la Sfîntul Graal. Şi că a

ascuns tot soiul de indicii în operele sale.

- Robert mi-a spus deja asta, da.
- Şi ce credea da Vinci despre Noul Testament?
- Nu ştiu.

Teabing făcu un semn spre biblioteca din peretele opus:

— Robert, fii amabil! Pe raftul de jos. La Storia di Leonardo.

Langdon se ridică, se apropie de bibliotecă și scoase volumul indicat, pe care-l aduse și-l așeză pe masă, între ei. Întorcînd cartea cu fața spre Sophie, Teabing o deschise și-i arătă o serie de citate de pe coperta a treia.

— Din însemnările lui da Vinci despre polemici și speculații, îi spuse, indicînd un anumit citat. Cred că ți se va părea relevant pentru discuția noastră.

Sophie citi:

"Mulţi au făcut negoţ cu iluzii şi false minuni, amăgind mulţimile nătînge."

LEONARDO DA VINCI

— Uite si un alt citat:

"Oarba ignoranță ne înșală.O! Bieți muritori, deschideți ochii bine!"

LEONARDO DA VINCI

Sophie simţi un fior.

— Da Vinci se refera aici la Biblie?

Teabing încuviință printr-o mișcare a capului:

- Opiniile lui cu privire la Biblie au o legătura directa cu Sfîntul Graal. De fapt, da Vinci a şi pictat Graalul; ţi-l voi arăta imediat, dar, mai întîi, trebuie să vorbim despre Biblie. Şi, adăugă el surîzînd, tot ce trebuie să ştii despre Biblie poate fi rezumat în cele cîteva cuvinte ale doctorului Martyn Percy: "Biblia nu a venit prin fax direct din rai".
 - Poftim?
- Biblia este un produs *al omului,* draga mea! Nu a căzut ca prin minune din cer! Omul a creat-o, ca pe o consemnare istorică a unor vremuri tulburi, și a evoluat apoi în urma nenumăratelor traduceri, adăugiri și revizuiri. N-a existat și încă nu exista o versiune finală a Bibliei.
 - Înțeleg.
- lisus Hristos a fost un personaj istoric de o forță extraordinară, poate cel mai enigmatic și mai charismatic lider pe care l-a cunoscut omenirea în toate timpurile. Mesia vestit de profeți, lisus a răsturnat regi, a inspirat mulțimi și a fondat o nouă filozofie de viață. Ca urmaș al regilor Solomon și David, era îndreptățit la titlul de împărat al evreilor. Firește, evenimentele de pe parcursul vieții sale au fost consemnate de o sumedenie de adepți din toată regiunea.

Teabing se întrerupse o clipă pentru a sorbi cîteva înghițituri de ceai, apoi așeză cana pe polița șemineului și reluă:

- Mai bine de *optzeci* de evanghelii au fost scrise, şi totuşi numai cîteva dintre ele printre care cele ale lui Luca, Marcu, Matei şi loan au fost incluse în Noul Testament.
 - Cine a ales care anume vor fi incluse?
 - Aha! izbucni britanicul, entuziasmat, Ironia fundamentală a

creştinismului! Biblia, aşa cum o cunoaştem noi astăzi, a fost alcătuită de împăratul roman *păgîn* Constantin cel Mare.

- Constantin din cîte ştiam eu a fost creştin! observă Sophie.
- Cîtuşi de puţin! Toată viaţa a fost un necredincios, fiind botezat doar pe patul de moarte, cînd era prea slăbit ca să mai protesteze. Pe vremea lui, religia oficială în Roma era venerarea Soarelui *Sol Invictus*, adică "Soarele Invincibil" şi Constantin era marele ei preot. Din nefericire pentru el, capitala imperiului căzuse pradă unor tulburări religioase din ce în ce mai accentuate. La trei secole de la răstignirea lui lisus, numărul celor care credeau în el crescuse exponenţial. Între creştini şi păgîni izbucneau conflicte care, cu timpul, au căpătat proporţii atît de mari, încît ameninţau să ducă la scindarea Romei. Constantin a decis că trebuia făcut ceva pentru a calma spiritele. În anul 325 după Hristos, a hotărît unificarea Romei sub o singură religie: creştinismul.

Sophie părea surprinsă:

- Dar de ce ar fi ales un împărat păgîn *creştinismul* ca religie oficială? Teabing chicoti:
- Constantin era un abil om de afaceri. Şi-a dat seama că religia creştină este în plină dezvoltare şi nu a făcut altceva decît să parieze pe cartea cîştigătoare. Încă şi azi istoricii se mai minunează de ingeniozitatea cu care împăratul i-a convertit pe adoratorii Soarelui la creştinism. Îmbinînd simbolurile, datele şi ritualurile păgîne cu tradiția creştină proaspăt formată, a pus bazele unei religii hibride, acceptabilă pentru ambele părți implicate.
- Transmutarea simbolurilor, interveni Langdon. Vestigiile religiei păgîne în simbolistica creștină sînt irefutabile. Discul solar al egiptenilor a devenit aureola sfinților creștini. Pictogramele ce o reprezentau pe zeița Isis alăptîndu-l pe Horus, fiul ei conceput în mod miraculos, au fost preluate în imagistica Fecioarei Maria cu Pruncul Iisus în brațe. Şi efectiv toate elementele ritualurilor catolice mitra, altarul, doxologia şi împărtășania adică "hrănirea cu trupul Domnului" provin din religiile păgîne anterioare.

Teabing începu să rîdă:

- Dă-i voie simbolistului să-ţi vorbească despre iconografia creştină şi nu mai scapi de el! Adevărul e că nimic nu e original în creştinism. Zeul Mitra, precreştin numit "Fiul lui Dumnezeu" şi "Lumina Lumii" era născut pe 25 decembrie, a murit, a fost îngropat într-un mormînt de piatră şi a înviat după trei zile. Apropo, 25 decembrie este, totodată, data de naștere a lui Osiris, Adonis şi a lui Dionisos. Nou-născutul Krishna a fost întîmpinat cu aur, smirnă şi tămîie. Chiar şi ziua sfîntă a fiecărei săptămîni a fost preluată de creștini de la păgîni.
 - Cum adică?
- Iniţial, îi explică Langdon, creştinii respectau sabatul iudaic, sîmbăta, dar Constantin a preferat duminica, pentru a coincide cu ziua în care păgînii venerau Soarele. Chiar şi astăzi, majoritatea credincioşilor merg duminica dimineaţa la biserica fără a şti că o fac în amintirea tributului săptămînal adus zeului Soare.

Sophie ameţise deja:

- Şi toate astea au legătura cu Graalul?
- Exact, răspunse Teabing. Fii atentă mai departe! Pe fondul acestei fuzionări a religiilor, Constantin a simțit nevoia să întărească noua tradiție creștină și a organizat o celebră adunare ecumenică pe care o cunoaștem sub numele de Sinodul de la Niceea.

Sophie auzise că în cadrul acestui Sinod fusese conceput Crezul.

- La această întrunire, continuă britanicul, participanții au dezbătut și au votat numeroase aspecte și elemente ale creștinismului data Paștelui, rolul episcopilor, administrarea Sfintelor Taine și, desigur, caracterul *divin* al lui lisus.
 - Nu cred că înţeleg. Caracterul Lui divin?
- Draga mea, pînă atunci, lisus fusese considerat de adepţii săi un profet, un muritor... un om extraordinar, însă doar un *om.*
 - Nu Fiul lui Dumnezeu?
- Credința că Iisus este "Fiul al lui Dumnezeu" a fost propusă în mod oficial și votată în cadrul Sinodului de la Niceea.
- Stai puţin! Cu alte cuvinte, caracterul divin al lui lisus a fost rezultatul unui *vot?!*
- Un vot destul de strîns, pot să spun. Stabilirea divinității lui Hristos era însă critică pentru dorita reunificare a Imperiului Roman și pentru noua structură de putere apărută Vaticanul. Definindu-l în mod oficial pe lisus ca Fiu al lui Dumnezeu, Constantin l-a transformat într-o divinitate ce transcende omenescul, o entitate a cărei putere este mai presus de orice. Pe lîngă faptul că astfel erau zădărnicite de la bun început orice viitoare atacuri păgîne la adresa creștinismului, acum adepții lui Hristos nu mai puteau fi mîntuiți decît prin intermediul unicului intercesor sacru Biserica Romano-Catolică.

Sophi îi aruncă o privire întrebătoare lui Langdon și el încuviință printr-un ușor semn al capului.

- Miza nu era alta decît puterea, continuă Teabing. Definirea lui Hristos ca Mesia era esențială pentru funcționarea Bisericii și a statului. Mulți erudiți afirmă chiar că Biserica acelor începuturi l-a *confiscat* pe lisus, deturnîndu-i mesajul universal, învăluindu-l într-o aură impenetrabilă de divinitate și folosindu-l pentru a-și spori propria putere. Eu însumi am scris cîteva cărți pe această temă.
- Şi bănuiesc că fundamentaliştii creştini vă trimit zilnic mesaje injurioase.
- De ce ar face-o? replică Teabing. Majoritatea creștinilor educați cunosc istoria propriei religii. Iisus a fost, într-adevăr, un om de o anvergură și o forță excepționale. Manevrele politice dubioase ale lui Constantin nu-i afectează cîtuși de puțin viața și personalitatea ieșite din comun. Nimeni nu afirmă că Iisus a fost un impostor și nimeni nu neagă că el a trăit cu adevărat pe Pămînt și că a constituit o sursă de inspirație pentru milioane de oameni. Noi nu susținem decît că împăratul Constantin s-a folosit în interes propriu de influența considerabilă pe care o deținea Hristos. Şi, procedînd astfel, a modelat fața creștinismului în maniera în care o cunoaștem noi azi.

Sophie privi cu coada ochiului cartea de artă care stătea deschisă pe masă, nerăbdătoare să treacă mai departe şi să vadă cum reprezentase da Vinci Graalul.

— Bun, uite care-i ideea, adăuga Teabing, vorbind mai repede. Fiindcă această schimbare de statut a avut loc la aproape patru secole după moartea lui lisus, Constantin a fost nevoit să facă, de asemenea, ceva în privinţa miilor de documente anterioare ce relatau viaţa Lui de om muritor. Şi împăratul ştia că are nevoie de o lovitură de maestru pentru a rescrie istoria. Aşa a apărut cel mai interesant moment în istoria creştinismului.

Teabing se întrerupse pentru un moment, privind-o intens pe Sophie, apoi continuă:

— Constantin a comandat și a finanțat scrierea unei noi Biblii, din care a eliminat acele evanghelii ce aminteau de caracterul Lui uman și le-a

îmbogățit pe celelalte, care îi accentuau caracterul divin. Astfel, primele evanghelii au fost interzise, adunate de pretutindeni și arse.

- Un amănunt interesant, interveni Langdon. Toţi cei care au preferat evangheliile interzise, respingînd versiunea lui Constantin, au fost consideraţi eretici. Termenul "eretic" însuşi a luat naştere atunci. În latina, *haereticus* înseamnă "alegere". Cei care au "ales" istoria reală a lui lisus au fost primii *eretici* din istoria lumii.
- Din fericire pentru istorici, reluă Teabing, unele dintre evangheliile pe care Constantin a încercat să le distrugă au reuşit totuşi să supravieţuiască. Prin anul 1950 au fost descoperite *Manuscrisele de la Marea Moartă*, ascunse într-o grotă în apropiere de Qumran, în Deşertul Iudeii. Să nu uităm, de asemenea, *Manuscrisele Copte* găsite în 1945 la Nag Hammadi. Pe lîngă faptul că relatează istoria reală a Graalului, aceste documente vorbesc despre viaţa lui lisus în termeni cît se poate de umani. Desigur, respectîndu-şi tradiţia de dezinformare, Vaticanul a încercat din răsputeri să împiedice ca manuscrisele să fie făcute publice. Şi putem înţelege şi de ce. Ele scot la iveală crasele discrepanţe şi adăugiri ulterioare, confirmînd fără dubiu că Biblia moderna a fost alcătuită şi "corectată" de oameni care urmăreau un ţel politic clar promovarea caracterului divin al lui lisus Hristos şi exploatarea în interes propriu a influenței sale.
- Şi totuşi, interveni iarăşi Langdon, este important să ne reamintim că dorinţa Bisericii ca manuscrisele recent descoperite să nu fie date publicităţii provine dintr-o credinţă sinceră în imaginea tradiţională a lui lisus. Vaticanul este reprezentat astăzi de oameni profund pioşi, care cred sincer că aceste documente nu pot fi altceva decît false mărturii.

Teabing rîse uşor şi se aşeză pe un fotoliu din faţa lui Sophie.

- După cum vezi, draga mea, profesorul nostru are despre Roma opinii mult mai blînde decît mine. Cu toate acestea, nu greşeşte cînd îşi susţine credinţa în sinceritatea clerului actual şi e uşor de înţeles de ce. Biblia lui Constantin a fost pentru ei unicul adevăr timp de sute de ani; nimeni nu e mai îndoctrinat decît cel care are misiunea de a-i îndoctrina pe ceilalţi.
- Adică, explică Langdon, noi credem în divinitățile părinților și ale strămoșilor noștri.
- Cu alte cuvinte, replică britanicul, aproape tot ce ne-au învățat părinții și strămoșii noștri despre lisus este *fals.* Așa cum sînt și poveștile despre Sfîntul Graal.

Sophie privi din nou citatul lui da Vinci:

"Oarba ignoranță ne înșală.O! Bieți muritori, deschideți ochii bine!"

Teabing luă cartea de pe masă și începu s-o răsfoiască.

- Dar, înainte de a-ţi arăta pictura lui Leonardo care înfăţişează Sfîntul Graal, aş vrea să arunci o privire peste asta!
- Şi deschise cartea la o reprezentare pe două pagini a unei lucrări de-a lui da Vinci.
 - Presupun că recunoşti aceasta frescă.

"Sper că glumește", își spuse Sophie privind una dintre cele mai cunoscute fresce din istoria omenirii — *Cina cea de taină*, pe care Leonardo o relizase pe zidul bazilicii Santa Maria delle Grazie din Milano. Lucrarea îl înfățișa pe lisus înconjurat de apostoli, în clipa în care îi vestește că unul dintre ei îl va trăda.

- Sigur, recunosc fresca.
- Atunci poate că vei vrea să-mi faci şi mie o plăcere. Închide ochii, te rog!

Nesigură, Sophie se conformă.

- Unde este aşezat lisus? întreba Teabing.
- În centru.
- Bun! Şi ce mănîncă El şi apostolii săi?
- Pîine. Evident!
- Excelent! Dar ce beau?
- Vin. Beau vin.
- Foarte bine. O ultima întrebare: cîte pahare sînt pe masă?

Sophie ezită o clipă, dîndu-și seama că era o întrebare-capcană. "Şi după ce au mîncat, lisus a ridicat paharul cu vin și l-a împărțit cu ucenicii Lui."

- Un pahar, răspunse. "Cupa lui Iisus, își spuse. Sfîntul Graal." Iisus le-a dat ucenicilor un singur potir cu vin, așa cum se întîmplă azi la împărtășanie.
 - Deschide ochii.

Pe chipul lui Teabing se întinsese un zîmbet victorios. Sophie privi reproducerea şi văzu cu uimire că fiecare personaj avea în faţă cîte un pahar, inclusiv lisus. Treisprezece cupe! Toate mici, fără picior, din sticlă obișnuită. Nicăieri nu se zărea vreun potir. Sau un Sfînt Graal.

Privirile lui Teabing scînteiau:

- Puţintel cam ciudat nu ţi se pare? ţinînd seama că atît Biblia, cît şi tradiţionala legendă a Graalului susţin că acesta este momentul în care s-a "născut" Sfîntul Graal. În mod bizar, da Vinci pare să fi uitat să picteze tocmai cupa lui Iisus.
 - Nu mă îndoiesc că specialistii au remarcat deja acest lucru.
- Ai fi uimită să afli cîte anomalii a inclus Leonardo în lucrarea aceasta, anomalii pe care majoritatea specialiștilor nu le observă sau pur și simplu preferă să le ignore. Fresca pe care o privești este, de fapt, cheia întregului mister al Graalului. În *Cina cea de taină*, da Vinci o arată clar.

Sophie cerceta nerăbdătoare reproducerea cu privirile:

- Fresca aceasta ne spune ce anume este Graalul cu adevărat?
- Nu, nu *ce* anume, şopti Teabing, ci mai degrabă *cine.* Sfîntul Graal nu este un obiect. În realitate este o... *persoană.*

56

Sophie fàcu ochii mari şi îl privi pe Teabing amuţită, apoi se întoarse spre Langdon:

— Sfîntul Graal este o persoană!?

Profesorul încuviință:

— O femeie, de fapt!

După expresia de completă uimire întipărită pe chipul ei, americanul îşi dădu seama că o năuciseră de tot. Aceeaşi reacție o avusese și el, de altfel, cînd auzise prima dată această afirmație. Abia cînd înțelesese întreaga simbolistică a Graalului își dăduse seama că implicațiile feminine erau evidente.

Probabil că și Teabing se gîndise la același lucru, fiindcă interveni:

— Robert, poate că e momentul să-i explici aceste lucruri și din perspectiva simbolisticii.

Ridicîndu-se de pe fotoliu, luă o coală de hîrtie și i-o întinse lui Langdon.

Profesorul scoase un stilou din buzunar:

- Sophie, cunoști pictogramele moderne ce desemnează masculinul și femininul?
 - Şi desenă simbolurile obișnuite, pentru masculin 🗖, și pentru feminin 🗣
 - Desigur, răspunse ea.
- Ei bine, nu acestea sînt simbolurile originale. Mulţi oameni consideră în mod greşit că simbolul masculin provine de la reprezentarea schematică a unui scut şi a unei săbii, pe cînd cel feminin ar fi o oglindă ce reflectă frumuseţea. În realitate, pictogramele au apărut iniţial ca simboluri astronomice: al zeului şi a planetei Marte, respectiv, al zeiţei şi planetei Venus. La apariţia lor erau însă mult mai simple.

Langdon desenă o altă figura pe coala de hîrtie:

- Acesta era simbolul iniţial pentru *masculin.* Un falus rudimentar reprezentat.
 - Sugestiv, replică Sophie.
 - Şi la obiect, adăugă Teabing.

Profesorul continua:

- Acest simbol este numit "paloşul" şi denotă agresivitatea, masculinitatea. Nu pot să nu adaug că exact acest falus schematic este folosit în prezent pe uniformele militare, pentru a arăta gradul.
- Într-adevăr, rînji Teabing. Cu cît ai mai multe penisuri, cu atît eşti mai mare în grad. Băieții tot băieți!

Langdon surîse:

— Să continuam. Așa cum probabil îți închipui, simbolul feminin este opusul acestuia și poartă numele de "potir".

Şi desenă alături o altă figură:

Sophie ridică ochii spre el, surprinsă:

- "Potirul", continuă Langdon, seamănă cu un recipient, cu o cupă și mai important sugerează forma uterului unei femei. Este un simbol al feminității și al fertilității. Sophie, rosti el apăsat, privind-o în ochi, legenda ne spune ca Sfîntul Graal este un potir, o cupă. Dar această descriere nu e altceva decît o alegorie menită să ascundă și să protejeze adevărata natură a Graalului. Cu alte cuvinte, legenda folosește potirul ca pe o *metaforă* pentru ceva cu mult, mult mai important.
 - O femeie, replică Sophie.
- Exact. Graalul este, de fapt, străvechiul simbol al feminității, iar *Sfîntul* Graal reprezintă sacrul feminin și divinitatea feminină, simboluri pe care noi le-am pierdut fiindcă Biserica le-a eliminat. Caracterul puternic al femeii și capacitatea ei de a da viață erau odinioară sacre, dar constituiau o amenințare pentru ascensiunea Bisericii, al cărei cler era în majoritate alcătuit din bărbați, așa încît sacrul feminin a fost demonizat și considerat necurat. Nu Dumnezeu, ci *omul* bărbatul, de fapt a fost cel care a creat conceptul de "păcat originar", prin care Eva a gustat din mărul cunoașterii și a provocat alungarea din rai a perechii primordiale. Femeia, inițial dătătoare de viață, devenise acum inamicul.
- Aş mai putea adăuga, interveni Teabing, că acest concept care situează femeia la originea vieţii constituia însăşi baza religiilor antice. Nașterea era considerată un act mistic, plin de semnificaţie. Din nefericire, filozofia şi teologia creştină au decis să confişte această putere creatoare a femeii şi să ignore adevărul biologic şi l-au considerat pe *bărbat* creator. *Geneza* ne

spune că Eva a fost creată din coasta lui Adam. Femeia a devenit astfel un fel de produs secundar, o derivație a bărbatului. Una păcătoasă. *Geneza* a reprezentat începutul sfîrșitului pentru divinitatea feminină.

— Graalul, continuă Langdon, este simbolul acestei zeiţe pierdute. O dată cu apariţia creştinismului, vechile religii păgîne nu s-au stins fără luptă. Legendele despre cavalerii porniţi în căutarea Graalului nu erau altceva decît istorisiri ale năzuinţei — acum ilicite — de a redescoperi sacrul feminin. Cavalerii care pretindeau că se află "în căutarea potirului" foloseau o astfel de exprimare "cifrată" pentru a se apăra împotriva Bisericii care subjugase femeia, interzisese zeiţa, îi ardea pe rug pe cei care se îndoiau şi scosese în afara legii orice act de venerare a sacrului feminin.

Sophie clătină din cap:

- Scuză-mă, dar cînd mi-ai spus că Sfîntul Graal este o persoană, am crezut că te referi chiar la o persoana în carne și oase.
 - Chiar la asta m-am şi referit, îi răspunse Langdon.
- Dar nu la o persoană *oarecare,* izbucni Teabing care, nemaiputîndu-se stăpîni, se ridică cu greu în picioare. O femeie care purta în ea un secret atît de puternic încît, dacă ar fi fost dezvăluit, ar fi riscat să zdruncine din temelii tot ce înseamnă creştinism!

Sophie îl privi copleşita:

- Şi femeia aceasta este o personalitate cunoscută a istoriei?
- Foarte cunoscută! Şi dacă ma veţi urma în birou, adaugă britanicul în timp ce îşi lua cîrjele şi pornea spre uşă, mă voi simţi onorat să vă arăt cum a reprezentat-o da Vinci în pictură.

Într-o încăpere alăturată, majordomul Rémy Legaludec stătea tăcut în faţa televizorului. Postul de ştiri difuza fotografii ale unui bărbat şi ale unei femei... aceleaşi persoane cărora el tocmai le servise ceaiul.

57

În timp ce stătea în mijlocul intersecției din fața băncii, locotenentul Collet se întreba de ce îi ia atît de mult lui Fache să ajungă cu mandatul de percheziție. Finanțiștii ăștia aveau, cu siguranță, ceva de ascuns; pretindeau că Langdon și Neveu veniseră la bancă mai devreme, dar că fuseseră refuzati, fiindcă nu aveau datele de identificare a contului.

"Atunci, de ce nu ne lasă să intrăm și să aruncăm o privire?"

În sfîrşit, telefonul mobil din buzunarul lui sună. Era postul de comandă de la Luvru.

- Am obţinut mandatul de percheziţie? întrebă Collet.
- Dă-o-ncolo de bancă, locotenente! îi spuse agentul. Tocmai am primit un pont. Știm exact unde se ascund Langdon și Neveu.

Collet se așeză pe capota mașinii:

- Nu mai spune!
- Avem o adresă din suburbii. Undeva, în apropiere de Versailles.
- Căpitanul Fache știe?
- Încă nu. E ocupat cu un apel important.
- Vin imediat! Comunicaţi-i îndată ce se eliberează!

Collet notă adresa și urcă repede la volan. Demarînd în trombă, își dădu

seama că uitase să întrebe cine vînduse pontul despre locul în care se ascundea Langdon. Oricum, acum nu mai conta. Tocmai i se oferise şansa de a-şi răscumpăra toate greşelile din trecut; se îndrepta spre cea mai răsunătoare arestare din întreaga lui carieră. Contactă prin radio cele cinci mașini care îl însoțeau:

— Fără sirene, băieți! Nu vrem ca Langdon să știe că venim.

La patruzeci de kilometri distanță, un Audi negru pătrunse pe un drum secundar și parcă la marginea unui cîmp. Silas coborî și privi printre zăbrelele de fier ale gardului care înconjura vastul domeniu și zări în depărtare conturul castelului.

La parter toate luminile erau aprinse. "Ciudat pentru aceasta oră!", își spuse Silas, zîmbind. Informația pe care i-o dăduse Învățătorul era, evident, corectă. "Nu voi pleca din această casă fără «cheia de boltă», își jură el. Nu-i voi dezamăgi pe episcop și pe Învățător."

Își verifică revolverul Heckler and Kock cu treisprezece gloanțe și îl aruncă în iarbă, printre gratii. Apoi, prinzîndu-se cu mîinile de barele de fier, se cățără pe gard și sări dincolo. Ignorînd durerea ascuțită provocată de *cilice*, își recuperă arma și porni pe alee, spre castel.

58

"Biroul" lui Teabing nu semănă cu nici o altă încăpere cu aceeași destinație din cîte văzuse Sophie vreodată. De șase sau șapte ori mai întins decît cele mai luxoase birouri, *le cabinet de travail* al lui *sir* Leigh părea un soi de hibrid între un laborator de cercetare, o bibliotecă de arhivă și un tîrg de vechituri. Iluminată de trei candelabre suspendate de plafon, pardoseală care părea nesfîrșită era presărată cu insulițe formate din mese de lucru îngropate sub grămezi de cărți, lucrări de artă, artefacte și surprinzător de multe echipamente electronice — computere, proiectoare, microscoape, copiatoare și scanere de cercetare.

— Am transformat sala de bal, spuse Teabing cu un surîs spăşit. Pe mine nu mă prea asaltează ocaziile de a dansa.

Sophie avea impresia că, o dată cu venirea nopții, pătrunsese într-un fel de zonă crepusculară în care nimic nu mai era așa cum credea ea.

- Toate astea vă ajută în munca pe care o depuneţi?
- Aflarea adevărului a devenit pasiunea vieții mele. Iar Sangrealul mi-e iubita preferată!

"Sfîntul Graal e o femeie", îşi repetă ea în gînd, pradă unei vîrtej de idei ce păreau să nu aibă nici un sens.

- Spuneați că aveți o pictură care o reprezintă pe femeia despre care pretindeți că este Sfîntul Graal.
 - Da, dar nu eu pretind acest lucru. Iisus însuși a afirmat-o răspicat.
 - Care este acea pictura? îl întrebă Sophie privind picturile de pe pereţi.
- Hmmm... Teabing îşi luă un aer preocupat, de parcă uitase: Sfîntul Graal... Sangrealul... Potirul.

Apoi se întoarse brusc și arătă cu mîna spre peretele opus al încăperii, pe care atîrna o reproducere lungă de doi metri și jumătate a frescei *Cina cea de taină* — o replică identică aceleia pe care o văzuse cu cîteva minute în urmă

în cartea de artă:

— lat-o!

Sophie clipi repede fiindcă era sigură că nu înțelesese bine:

- Dar e aceeași pictură pe care mi-ați arătat-o mai devreme.
- Ştiu, dar copia mărită e mult mai incitantă, nu-i aşa?

Tînăra se întoarse spre Langdon în speranța că acesta o va lămuri:

— Nu pricep o iotă!

Profesorul îi surîse:

- După cum vei vedea, Sfîntul Graal apare totuși în *Cina cea de taină.* Leonardo n-a lăsat loc de dubii.
- Stai puţin, îl întrerupse Sophie. Mi-aţi spus că Graalul este *o femeie.* În fresca aceasta sînt reprezentaţi însă doar treisprezece bărbaţi.
- Oare? făcu Teabing arcuindu-şi sprîncenele: Uită-te mai bine!
 Sceptică, Sophie se apropie de reproducere şi privi cu atenţie cele treisprezece chipuri lisus Hristos în mijloc, şase apostoli la dreapta şi alţi şase la stînga Lui:
 - Da, sînt toţi bărbaţi, îi răspunse ea.
- Aşa? Dar cel aşezat pe locul de onoare, la dreapta lui lisus?

Sophie cercetă chipul apostolului de lîngă umărul drept al lui Iisus. Treptat, un val de uimire o acapară. Ucenicul respectiv avea părul lung și roșcat, mîinile împreunate într-un gest delicat și sîni vag conturați.

— E o femeie! exclamă ea.

Teabing izbucni în rîs:

— la te uită ce surpriza! Crede-mă, nu e o simplă greșeală. Leonardo știa să redea perfect deosebirile anatomice dintre cele două sexe.

Sophie nu-şi mai putea lua ochii de la femeia de lîngă lisus. "La *Cina cea de taină* se presupune că au luat parte treisprezece bărbaţi. Atunci, cine e aceasta femeie?" Deşi văzuse de nenumărate de ori diverse reproduceri ale frescei, niciodată nu remarcase acest amănunt ciudat.

- Nimeni nu-l observă, îi spuse Teabing. Ideile noastre preconcepute despre această scenă sînt atît de puternic înrădăcinate, încît mintea refuză să recunoască detaliul și ochii îl trec cu vederea.
- Fenomenul se numeşte *skitoma*, adaugă Langdon. Creierul procedează astfel cu unele dintre cele mai sugestive simboluri.
- Un alt motiv pentru care nu ai remarcat femeia, continuă Teabing, este acela că majoritatea reproducerilor din lucrările de artă au fost realizate înainte de 1954, cînd detaliile erau încă ascunse sub straturile de vopsea și de murdărie depuse din cauza tentativelor de restaurare din secolul trecut. Acum însă, fresca a fost curăţată pînă s-a ajuns la pictura originală a lui da Vinci. Et voilà!

Sophie se apropie și mai mult de imagine. Femeia așezată în dreapta lui lisus era tînără și avea o expresie cucernică: o înfățișare nevinovată și reținută, păr roșcat, iar mîinile îi erau împreunate. "Aceasta este femeia care ar putea distruge Biserica?"

- Cine e? întreba ea cu glas tare.
- Aceasta, draga mea, este Maria Magdalena!
- Păcătoasa, femeia ușoară din Biblie?

Teabing icni uşor, de parcă termenul l-ar fi jignit pe el în persoană.

— Madgalena nu a fost nicidecum o prostituată! Această greșeală nefericită este moștenirea campaniei de defăimare lansate de Biserică în primele secole ale erei creștine. Era nevoie ca Maria Magdalena să fie denigrată pentru a-i ascunde periculosul secret — rolul ei de Sfînt Graal.

- Rolul?
- Aşa cum am mai spus, Biserica trebuia să convingă omenirea că profetul lisus era o ființă *divină*. Prin urmare, toate evangheliile care aminteau de trăsăturile şi aspectele pămînteşti ale vieții Lui au fost eliminate din Biblie. Din nefericire pentru cei care au compilat noua versiune a Bibliei, un anumit element extrem de tulburător apărea iar şi iar în majoritatea evangheliilor: Maria Magdalena, mai exact, căsătoria ei cu lisus Hristos.

— Poftim?!

Sophie privi, nevenindu-i să creadă ceea ce tocmai auzise, cînd spre Teabing, cînd spre Langdon.

— Este un fapt dovedit istoric, reluă britanicul, și da Vinci știa prea bine acest lucru. *Cina cea de taină* aproape că-l trage pe privitor de mînecă pentru a-i arăta că Iisus și Maria Magdalena formau un cuplu.

Privirile ei zburară din nou la reproducerea de pe perete.

— Observă, insistă Teabing, că veşmintele celor doi sînt aidoma unor imagini în oglindă.

Sophie era înmărmurită. Într-adevăr, hainele lui lisus și cele ale Magdalenei aveau culori opuse. El purta o robă roșie și o mantie albastră; ea avea roba albastra și mantia roșie. "Yin și yang."

— Dacă vrei să observi cîteva aspecte şi mai bizare, trebuie să remarci că lisus şi mireasa Lui par că se ating în dreptul şoldurilor, avînd busturile depărtate unul de altul, de parcă aşa ar fi vrut să creeze între ei un spațiu clar delimitat.

Chiar înainte ca britanicul să traseze conturul pe reproducere, Sophie îl recunoscu forma evidentă: din centrul picturii — același simbol pe care Langdon îl asociase mai devreme cu Sfîntul Graal, cu potirul și uterul feminin.

— De asemenea, continuă Teabing, dacă îi priveşti pe lisus şi Maria Magdalena ca pe nişte elemente compoziționale, nu ca pe nişte oameni, vei vedea o altă formă care-ți sare imediat în ochi. *O literă* a alfabetului.

Sophie își dădu seama imediat. Faptul că litera îți sărea în ochi era prea puțin spus; aproape că tot restul se pierea în fundal, cu excepția ei. Clar conturată în centrul picturii, ieșea parcă în relief silueta unui uriaș și indubitabil M.

- Puţin cam prea bine conturat pentru a fi o simplă coincidenţă, nu crezi?
- Dar ce rost are acolo? îl întrebă Sophie, uluită.

Sir Leigh ridică din umeri:

— Adepţii teoriei conspiraţiei ţi-ar spune că provine de la *Matrimonio* sau de la Maria Magdalena. Sincer, nimeni nu ştie sigur! Singura certitudine este că litera M nu este doar o simplă greşeală sau o coincidenţă. Nenumărate lucrări care se refera la Graal conţin aceeaşi literă — fie în filigran, fie în substrat sau în chiar cadrul compoziţiei. Cea mai vizibilă este, desigur, cea de pe altarul catedralei Our Lady of Paris din Londra, proiectat de un fost Mare Maestru al Le Prieuré, Jean Cocteau.

Sophie cîntări în minte informația primită:

- Recunosc, prezenţa literei M este interesantă, dar nu cred că există cineva care să pretindă că reprezintă o dovadă a căsătoriei lui lisus cu Maria Magdalena.
- Nu, desigur că nu, replică Teabing, apropiindu-se de o măsuţă pe care trona un teanc de cărţi şi începînd să caute prin ele. Aşa cum am spus mai devreme, căsătoria lor este documentată istoric. În plus, ideea lui lisus căsătorit este mult mai logică decît imaginea standard din Biblie.

— Fiindcă Iisus era evreu, replică Langdon, lăsîndu-i lui Teabing timp să caute prin stiva de cărţi, şi fiindcă tradiţiile din vremea Lui interziceau în mod efectiv unui evreu să rămînă celibatar. Conform obiceiurilor iudaice, burlăcia era un lucru condamnabil şi prima îndatorire a unui tată era aceea de a-i găsi fiului său o soţie. Dacă Iisus ar fi fost necăsătorit, măcar una dintre evanghelii ar fi menţionat acest lucru şi ar fi oferit o explicaţie pentru nefirescul său celibat.

Teabing dădu, în sfîrşit, de cartea pe care o căuta şi o aşeză pe masă. Era un volum de mari dimensiuni, ca un atlas supradimensionat, pe a cărui copertă scria: *Evangheliile gnostice*. Cînd britanicul o deschise, Sophie observă că avea în cuprins fotografii ale unor texte ce păreau fragmente din documente antice — papirusuri zdrenţuite, scrise de mînă. Nu-şi dădu seama în ce limbă erau scrise, dar pe pagina alăturată fiecărui fragment se afla traducerea în engleză.

— Acestea sînt fotocopii ale manuscriselor *Nag Hammadi* și ale celor de la Marea Moartă, îi spuse Teabing. Cele mai vechi documente ale creștinătății. Tulburător este faptul că nu se potrivesc cu evangheliile din Biblie.

Apoi, răsfoind pînă pe la mijlocul cârtii, sir Liegh îi arătă un pasaj:

— Evanghelia lui Filip este cea mai indicată pentru început. Sophie citi fragmentul:

"Şi însoţitoarea Mîntuitorului este Maria Magdalena. Hristos o iubea mai mult decît pe oricare dintre ucenicii Săi şi o săruta adesea pe gură. Ceilalţi ucenici erau mîhniţi din cauza acestui lucru şi îşi arătau dezaprobarea. Ei îl întrebau: «De ce pe ea o iubeşti mai mult decît pe noi toţi?»"

Textul era surprinzător, dar cîtuşi de puţin sugestiv, aşa că Sophie remarcă:

- Nu pomenește deloc despre căsătorie!
- Au contraire, surise Teabing, arătîndu-i un cuvînt de pe primul rînd. Aşa cum ţi-ar spune toţi cei care au studiat aramaica, termenul "însoţitoare" însemna, pe atunci, tocmai sotie.

Langdon încuviință. Sophie citi din nou prima frază: "Şi însoțitoarea Mîntuitorului este Maria Magdalena."

Teabing răsfoi cartea şi îi arătă alte fragmente care, spre surprinderea ei, sugerau fără dubiu existența unei relații romantice între lisus şi Maria Magdalena. Cînd le citi, Sophie îşi aminti de un preot furios care bătuse la uşa casei lor, pe cînd ea era doar un copil.

— Aici locuieşte Jacques Saunière? întrebase omul, încruntîndu-se la ea. Vreau să discutăm despre articolul pe care l-a scris.

Şi preotul îi arătă un ziar împăturit.

Sophie îl chemase pe bunicul ei şi cei doi se retrăseseră imediat în birou şi închiseseră uşa în urma lor. "Bunicul a scris ceva în ziar?" Imediat fugise în bucătărie şi începuse să răsfoiască ziarul de dimineață. Găsise numele bunicului ei sub un articol de pe pagina a doua. Nu înțelesese ea tot ce scria acolo, dar se părea că guvernul acceptase — sub presiunile clerului — să interzică difuzarea în Franța a unui film artistic american intitulat *Ultima ispitire* a *lui lisus*, în care se zicea că lisus iubea şi avusese relații sexuale cu o femeie pe nume Maria Magdalena. În articol, bunicul ei susținea că Biserica dăduse dovadă de aroganță și greșise atunci cînd interzisese filmul.

"Nu-i de mirare că preotul e furios!" își spusese ea.

— E o pornografie! Sacrilegiu! strigase oaspetele, în timp ce ieşea val-

vîrtej din birou şi se îndrepta spre ieşire. Cum poţi să susţii aşa ceva? Americanul ăsta, Martin Scorsese, este un blasfemiator şi Biserica nu-i va permite să pună piciorul în Franţa!

Apoi ieşise şi trîntise uşa în urma lui.

Cînd bunicul intrase în bucătărie, o găsise pe Sophie cu ziarul în mînă şi se încruntase:

- Eşti pe fază!
- Crezi că lisus a avut o prietenă? îl întrebase ea.
- Nu, draga mea, am spus doar că Biserica n-ar trebui să ne dicteze ce anume să acceptam și ce nu.
 - Dar lisus chiar a avut o prietenă?

Bunicul ei rămăsese tăcut cîteva clipe:

— Ar fi chiar atît de rău dacă ar fi avut?

Sophie se gîndise puţin şi apoi ridicase din umeri:

— Pe mine nu m-ar deranja.

Sir Leigh Teabing vorbea mai departe:

— Nu te voi plictisi cu numeroasele referiri la uniunea dintre lisus și Maria Magdalena; istoricii moderni au explorat subiectul pînă la epuizare. Aș vrea totuși să-ți atrag atenția asupra unui alt lucru, adăuga el, arătîndu-i un alt fragment. Acest text este extras din *Evanghelia Mariei Magdalena*.

Sophie habar n-avusese că exista și o evanghelie a Magdalenei.

"Şi Petru spuse: «Chiar a vorbit Mîntuitorul cu o femeie fără ştiinţa noastră? Acum trebuie să ne întoarcem cu toţii şi să ascultam de ea? O preferă, oare, pe ea în locul nostru?»

lar Levi răspunse: «Petru, totdeauna ai fost aprig. Acum te vad cîrcotind împotriva femeii ca împotriva unui duşman. Dacă pentru Mîntuitor ea a fost vrednică, cine eşti tu să o respingi? Fireşte că Mîntuitorul o cunoaște bine. De aceea a iubit-o mai mult decît pe noi toţi.»"

- Femeia despre care vorbesc, îi explică Teabing, este Maria Magdalena. Petru era gelos pe ea.
 - Fiindcă lisus o prefera?
- Nu numai din cauza asta. În joc era mult mai mult decît simpla afecțiune. În momentul despre care se vorbește în această evanghelie, lisus bănuiește că va fi în curînd prins și răstignit. Drept urmare, o povățuiește pe Maria Magdalena cum să ducă mai departe Biserica Sa după ce El nu va mai fi. Ca urmare, Petru își arată nemulţumirea fiindcă e pe locul doi, după o femeie. Vezi tu, Petru era puţin misogin.

Sophie se străduia să nu piardă firul.

- Vorbim totuşi despre *Sfîntul* Petru! Piatra de temelie pe care lisus şi-a clădit Biserica.
- Exact acela, cu o singură excepție. În conformitate cu aceste evanghelii nemodificate, nu lui Petru i-a dat Iisus povățuiri despre fondarea Bisericii Creștine, ci *Mariei Magdalena*.

Sophie îl privi neîncrezătoare:

- Vrei să spui că Biserica Creştină urma să fie fondată și condusă de o femeie?!
- Acesta era planul inițial. Iisus a fost primul feminist din istoria omenirii. El și-a dorit ca viitorul Bisericii sale să fie încredințat în mîinile Mariei

Magdalena.

— lar lui Petru nu i-a convenit, interveni Langdon, arătînd spre reproducerea după *Cina cea de taină.* Acesta de aici e Petru! Poţi să vezi că da Vinci ştia prea bine ce sentimente nutrea ucenicul faţă de Magdalena.

Din nou, Sophie rămăsese fără glas. În frescă, Petru era aplecat amenințător spre Maria Magdalena, schițînd o mișcare de retezare cu palma a gîtului ei. "Același gest ca în *Fecioara între stînci!"*

— Uită-te și aici, continuă Langdon, arătînd spre apostolii de lîngă Petru. De rău augur, nu ți se pare?

Mijindu-şi ochii pentru a vedea mai bine, Sophie zări o mînă ieşind din mijlocul apostolilor.

- În mîna aceea este, cumva, un *pumnal?!*
- Da. Şi mai ciudat încă, dacă numeri brațele, vezi că mîna nu aparține... nimănui. E o mînă fără trup. Anonimă.

Sophie simțea că toată povestea asta o copleşeşte.

- Îmi pare rău, dar tot nu înțeleg cum demonstrează toate astea faptul că Maria Magdalena ar fi Sfîntul Graal.
 - Aha! exclamă Teabing din nou. Aici e buba!

Se duse încă o dată la teancul de cărți, luă dintre ele o diagramă de mari dimensiuni și o întinse pe masă. Era un complicat arbore genealogic.

— Puţini oameni îşi dau seama că, pe lîngă faptul că era mîna dreaptă a lui lisus, Magdalena era deja, prin ea însăși, o femeie puternică.

Sophie observă că deasupra diagramei stătea scris numele familiei:

"TRIBUL LUI VENIAMIN".

- Maria Magdalena e aici, spuse Teabing, punînd vîrful creionului aproape de vîrful arborelui.
 - Magdalena era din neamul lui Veniamin?
 - Exact. Şi prin vene îi curgea sînge regal.
 - Dar eu crezusem că Magdalena era săracă.

Sir Leigh clătină din cap:

— S-a spus despre ea că era o tîrfă pentru a şterge orice urmă a descendenței sale nobile.

Sophie privi din nou spre Langdon, ca pentru o confirmare, și profesorul încuviință.

— Dar ce-i păsa Bisericii din acele vremuri dacă Maria Magdalena avea sînge regal sau nu?

Britanicul surîse:

— Draga mea copilă, nu atît sîngele regal al Mariei Magdalena era îngrijorător pentru oamenii Bisericii, cît mai degrabă uniunea ei cu lisus, care de asemenea avea o origine nobilă. După cum știi, în Evanghelia după Matei ni se spune că lisus provenea din neamul lui David, fiind un urmaș al regelui Solomon, Regele Iudeilor. Prin căsătoria Sa cu o femeie din neamul lui Veniamin, se uneau două neamuri, creînd posibilitatea apariției unor pretenții legitime la tron și la restaurația dinastiei regale așa cum fusese ea în vremea lui Solomon.

Parcă lucrurile începeau să se lege cumva.

Teabing părea și mai entuziasmat acum:

— Legenda Sfîntului Graal este o legendă a sîngelui regesc. Cînd aminteşte despre potirul în care a fost cules sîngele lui Hristos, se referă, de fapt, la Maria Magdalena — pîntecele care a purtat descendența regală a lui lisus.

Cuvintele păreau că dau ocol întregii încăperi, înainte de a fi înregistrate de creierul lui Sophie. "Maria Magdalena a purtat descendența regală a lui lisus Hristos?"

- Dar cum a putut El să aibă o descendența regală? Decît poate dacă... Dar se întrerupse și îi aruncă o privire lui Langdon:
- ... Dacă ei doi au avut un copil, sfîrşi profesorul în locul ei. Sophie rămase înmărmurită.
- lată, strigă Teabing, cea mai mare mistificare din istoria omenirii! Nu numai că lisus a fost căsătorit, dar a avut şi un copil! Draga mea, Maria Magdalena a fost Potirul cel Sfînt. Ea a fost cea care a purtat descendența regală a lui lisus Hristos viţa din care s-a născut rodul sacru!

Simţind cum i se face pielea ca de găina, Sophie bîigui:

- Dar cum a putut fi ţinut ascuns un astfel de secret, atîţia ani?
- Ascuns?! exclamă Teabing. Dar nu a fost deloc ascuns! Neamul de sînge regesc al lui lisus este sursa celei mai vii legende din istoria omenirii, cea a Sfîntului Graal. Povestea Mariei Magdalena a fost strigată în cele patru zări secole de-a rîndul, prin cele mai diverse aluzii şi metafore. Istoria ei e prezentă în orice colţişor pe care-l vezi cînd deschizi ochii!
- Dar documentele Sangreal? Ele conţin dovezi care demonstrează că lisus a avut urmaşi de sînge regesc?
 - Într-adevăr.
- Deci întreaga legendă a Sfîntului Graal se referă, de fapt, la sîngele regal?
- Exact. Cuvîntul *Sangreal* provine din *San Greal*, adică Sfîntul Graal. Dar la originea sa, termenul era rostit altfel.

Teabing scrise ceva pe o bucată de hîrtie şi i-o întinse: "SANG REAL" .Brusc, Sophie înțelese semnificația celor scrise.

Sang Real însemna "Sînge regal".

59

Recepţionerul din holul sediului central al Opus Dei de pe Lexington Avenue din New York recunoscu surprins vocea episcopului Aringarosa la telefon:

- Bună seara, domnule.
- Am primit ceva mesaje? întrebă episcopul, pe un ton neobișnuit de îngrijorat.
- Da, domnule. Îmi pare foarte bine că aţi sunat, fiindcă nu v-am putut contacta în apartamentul dumneavoastră. Aţi primit un mesaj urgent, cu aproape o jumătate de oră în urmă.

Aringarosa părea că răsuflă uşurat:

- Da? Cel care a telefonat si-a spus si numele?
- Nu, domnule, doar un număr de telefon.

Operatorul i-l dictă.

- Cu prefixul treizeci și trei? Este prefixul Franței, nu-i așa?
- Da, domnule, și numărul este din Paris. Apelantul mi-a spus că este absolut necesar să-l contactați imediat.
 - Vă mulţumesc. Aşteptam telefonul acesta.
 - Şi Aringarosa închise brusc. Recepționerul puse receptorul în furcă,

întrebîndu-se de ce legătura fusese atît de proastă. Programul zilnic al episcopului sugera că acesta se afla în New York la sfîrşit de săptămînă, însă lui i se păruse că aceasta îi vorbeşte de la celălalt capăt al lumii. Omul ridică din umeri, fără să-şi mai pună şi alte întrebări. La urma urmei, episcopul Aringarosa se comportase foarte ciudat în ultimele luni.

"Celularul meu probabil că nu a avut semnal", își spuse Aringarosa în vreme ce Fiatul negru se apropia de ieşirea de pe autostrada spre aeroportul de curse charter Ciampino, de lîngă Roma. "Învăţătorul a încercat să ia legătura cu mine." Deși era îngrijorat fiindcă ratase apelul, se simţea încurajat de faptul că Învăţătorul fusese suficient de încrezător pentru a-l suna chiar la sediul Opus Dei.

"În Paris lucrurile trebuie să fi decurs conform planului." Formînd numărul pe care i-l dăduse recepționerul, era entuziasmat la gîndul că în curînd se va afla și el în Paris. "Voi ateriza înainte de ivirea zorilor." La aeroport îl aștepta un turboreactor închiriat pentru a-l duce în Franța. Avioanele de linie nu constituiau o opțiune de luat în considerare la această oră, mai cu seamă avînd în vedere conținutul servietei sale.

La celălalt capăt al liniei un telefon începu să sune.

O voce de femeie îi răspunse:

— Direction Centrale Police Judiciaire.

Aringarosa ezită o clipă. Nu se așteptase la așa ceva:

- Ăăă, da... Mi s-a cerut să sun la acest număr.
- Qui êtes-vous? întreba femeia. Cum vă numiți?

Episcopul nu știa dacă e cazul să-și spună numele. "Poliția Judiciară Franceză?!"

- Numele dumneavoastră, monsieur!
- Episcop Manuel Aringarosa.
- Un moment.

Se auzi un clic şi, după o lungă aşteptare, o voce de bărbat îi vorbi pe un ton aspru şi îngrijorat:

— Îmi pare bine că în sfîrșit am dat de dumneavoastră. Noi doi avem multe de discutat.

60

Sangreal... Sang Real... San Greal... Sînge regal... Sfîntul Graal. Totul părea să se întrepătrundă.

"Sfîntul Graal este Maria Magdalena... mama urmaşilor de sînge regal ai lui lisus Hristos." Sophie se simţi pradă unui nou val de confuzie şi, tăcută, continuă să-l privească nedumerită pe Robert Langdon. Cu cît mai multe piese aşezau el şi Teabing pe masă în faţa ei, cu atît mai imprevizibil devenea întregul joc de puzzle.

— După cum vezi, draga mea, spuse *sir* Leigh şchiopătînd uşor spre un raft cu cărţi, Leonardo nu a fost singurul care a încercat să spună lumii adevărul cu privire la Sfîntul Graal. Despre spiţa de sînge regal ai lui lisus au scris foarte detaliat nenumăraţi istorici.

Şi Teabing îi arătă cu o mişcare largă a mîinii un şir de cîteva zeci de cărţi. Sophie îşi înclină capul pe un umăr şi citi titlurile: REVELAȚIA TEMPLIERILOR. *Tainicii păstrători ai adevăratei identități a lui Hristos*

FEMEIA CU VASUL DE ALABASTRU. *Maria Magdalena și Sfîntul Graal* ZEIŢA DIN EVANGHELII. *În căutarea sacrului feminin*

— lată, probabil, cea mai cunoscută lucrare, adaugă Teabing luînd de peraft un volum hărtănit și întinzîndu-i-1.

Pe copertă scria:

SÎNGE SFÎNT, SFÎNT GRAAL. Un best-seller internațional.

Sophie ridică ochii spre cei doi bărbaţi:

- Un *best-seller* internațional? Eu n-am auzit niciodată despre cartea asta.
- Erai prea mică în anii optzeci, atunci cînd a apărut, însă a agitat puţin spiritele la vremea aceea. După părerea mea, autorii au tras unele concluzii cam pripite în analiza lor, dar premisa fundamentală de la care au pornit este reală şi, spre lauda lor, au adus, în fine, ideea spiţei regale a lui Hristos în atenţia opiniei publice.
 - Dar care a fost reacția Bisericii?
- Una de furie, fireşte ceea ce era, de altfel, şi de aşteptat. La urma urmei, este vorba despre un secret pe care Vaticanul a încercat să-l îngroape încă din secolul al IV-lea. În parte, acesta a fost şi scopul cruciadelor. Culegerea şi distrugerea informaţiilor. Maria Magdalena constituia, pentru Biserica acelor începuturi, o adevărată ameninţare cu distrugerea. Pe lîngă faptul că era femeia căreia lisus îi încredinţase sarcina de a întemeia Biserica Sa, Magdalena constituia totodată dovada fizică a faptului că nou-proclamata divinitate vusese urmaşi muritori. Pentru a se apăra, oamenii Bisericii i-au promovat imaginea de femeie uşoară şi au distrus dovezile mariajului ei cu lisus, invalidînd astfel orice potenţialele afirmaţii cu privire la eventualii urmaşi ai lui Hristos şi la caracterul Lui muritor.

Sophie se uită din nou la Langdon așteptînd ca acesta să-i confirme, și profesorul înclina din cap:

- Dovezile istorice în sprijinul acestor afirmații sînt considerabile.
- Recunosc, reluă Teabing, că implicaţiile sînt cutremurătoare, dar trebuie să înţelegi cît de puternice au fost motivaţiile clerului pentru o asemenea mistificare. Biserica nu ar fi putut supravieţui dacă informaţiile despre urmaşii lui Hristos ar fi devenit publice. Vestea că lisus a avut un copil ar fi aruncat în aer ideea esenţială a divinităţii Sale şi, o dată cu ea, însăşi Biserica Creştină, care se auto-proclamase unicul mijlocitor între om şi Dumnezeu, unica poartă de intrare în Împărăţia Cerului.
- Roza cu cinci petale, îl întrerupse Sophie, arătînd spre cotorul uneia dintre cărțile lui Teabing.

"Acelasi desen cu cel incrustat pe caseta din lemn de trandafir."

Sir Leigh aruncă o privire spre Langdon și zîmbi:

— Are ochi buni, domnişoara!

Apoi reveni spre Sophie și începu să-i explice:

— Acesta este simbolul folosit de LE PRIEURÉ de Sion pentru Sfîntul Graal. Pentru Maria Magdalena. Fiindcă numele ei fusese interzis de Biserica, Magdalena a devenit cunoscută sub numeroase pseudonime secrete printre ele, Potirul, Sfîntul Graal și Roza. Acesta din urmă amintește de pentagrama zeiței Venus și de Roza Vînturilor, călăuzitoarea navigatorilor. Apropo, cuvîntul *rose* este identic în franceză, engleză, germană și în multe alte limbi.

— "Rose", mai adăugă Langdon, este, totodată, anagrama numelui Eros, zeul grec al iubirii carnale.

Sophie se uită surprinsă spre Langdon, dar Teabing continuă:

— Roza a fost dintotdeauna un simbol esenţial al sexualităţii feminine, în cadrul cultelor primitive ale divinităţii feminine, cele cinci petale reprezentau etapele principale ale vieţii unei femei — naşterea, apariţia menstruaţiei, maternitatea, menopauza şi moartea. În epoca modernă, relaţia dintre trandafirul înflorit şi feminitate au un caracter mai pregnant vizual. Poate că specialistul în simbolistica îţi va explica mai bine, adăugă *sir* Leigh uitîndu-se cu subînţeles spre Langdon.

Robert ezită... cam prea mult.

- Oh, Doamne! exclamă Teabing. Voi, americanii, sînteţi atît de pudici! Ceea ce se jenează el să-ţi spună, Sophie, este că trandafirul înflorit seamănă cu organele genitale feminine caliciul prin care întreaga omenire a prins viaţă. Şi dacă ai văzut vreodată o pictură de Georgia O'Keeffe, ştii exact la ce mă refer.
- Ceea ce trebuie să reţii, interveni Langdon arătînd spre raftul plin de cărţi, este faptul că toate aceste volume confirmă aceeaşi premisă istorică.
 - Şi anume că lisus a fost tată! replică Sophie încă nesigură.
- Exact. Şi că Maria Magdalena a fost cea care i-a purtat în pîntece copilul. Le Prieuré de Sion o venerează şi astăzi ca Zeiţă, Sfînt Graal, Roză şi Mamă Divină.

Din nou îi reveni în minte ritualul pe care îl surprinsese în subsolul cabanei.

- Confreria susţine că Maria Magdalena era însărcinată atunci cînd lisus a fost răstignit. Şi, pentru a-şi proteja copilul încă nenăscut, nu a avut altă soluţie decît să fugă din Ţara Sfîntă. Cu ajutorul lui losif din Arimatea, unchiul lui lisus, Maria Magdalena a călătorit în secret pînă pe teritoriul actual al Franţei, pe atunci Galia, unde a găsit adăpost în sînul comunităţii evreieşti. Acolo a dat naştere unei fiice, căreia i-a pus numele Sarah.
 - Se știe și *numele copilului?* întrebă Sophie, cuprinsă de îndoială.
- Ba chiar mai mult decît atît! Viaţa Magdalenei şi cea a micuţei Sarah au fost scrupulos consemnate în scris de protectorii lor evrei. Nu uita că fetiţa era urmaşa regilor David şi Solomon! Din acest motiv, evreii din Franţa considerau că Maria Magdalena era de sînge regal, sacru, fiind, totodată, precursoarea unei dinastii. Numeroşi învăţaţi ai acelor timpuri au păstrat mărturii scrise ale vieţii pe care a dus-o Maria Magdalena în Galia, incluzînd aici naşterea micuţei Sarah şi arborele genealogic al familiei.

Sophie făcu ochii mari:

- Există și *un arbore genealogic* al lui Iisus Hristos?
- Bineînțeles! Şi constituie se pare fundamentul documentelor Sangreal. Genealogia completă a primilor descendenți ai lui Hristos.
- Dar la ce bun o asemenea genealogie? Nu constituie o dovadă. Nici un istoric nu-i poate confirma autenticitatea.

Teabing chicoti uşor:

- După cum nu pot confirma nici autenticitatea Bibliei!
- Adică?
- Adică istoria este scrisă totdeauna de cei mai puternici. Atunci cînd se ciocnesc două culturi, cea care pierde este, în cele din urmă, distrusă, iar cea

care cîştigă scrie cărțile de istorie — cărți care îi glorifică propria cauză și o discreditează pe cea a învinșilor. După cum observa odată Napoleon: "Ce e istoria altceva decît o poveste convenabil ticluită?" Prin însăși natura ei, istoria e totdeauna o relatare subiectivă.

La acest aspect, Sophie nu se gîndise.

- Documentele Sangreal nu fac altceva decît să relateze *cealaltă* versiune a istoriei lui lisus. În final, pe care dintre ele o accepți devine o problemă de credință și de alegere personală, dar cel puțin putem fi mulțumiți că informația a supraviețuit. În documentele Sangreal se afla zeci de mii de pagini pline de date. Martorii oculari afirmă că toată această comoară era transportată în patru cufere uriașe. Printre ele se crede că se află *Documentele Puriste* mii de file originale, datînd din epoca preconstantiniană, scrise de primii adepți ai lui lisus, care-l venerau ca pe un Învățător și un profet în întregime uman, om în carne și oase. Tot aici se zvonește că s-ar găsi și legendarul *Document "Q"* un manuscris în a cărui existență pînă și Vaticanul crede. Se pare că acesta ar fi o culegere de învățături ale lui lisus, probabil scrise chiar de mîna Lui.
 - Scrieri ale lui lisus Hristos?!
- Exact, replică Teabing. De ce n-ar fi păstrat El însuşi o cronică a faptelor sale? Mulți oameni procedau astfel în acele vremuri. Un alt document exploziv despre care se crede că s-ar afla într-unul din acele patru cufere este manuscrisul numit *Jurnalele Magdalenei* o relatare personală a Mariei Magdalena cu privire la relația sa cu lisus, la răstignirea Lui și la perioada pe care a petrecut-o în Franța.

Sophie rămase tăcută pentru un moment, apoi întrebă:

- Şi aceste patru cufere cu documente erau, de fapt, comoara găsită de Cavalerii Templieri sub Templul lui Solomon?
- Da. Acestea au fost documentele care au conferit Templierilor puterea lor excepţională... documentele care au constituit obiectul neîncetatelor căutări ale Graalului în decursul istoriei.
- Dar spuneai că Sfîntul Graal este *Maria Magdalena*. Dacă documentele sînt adevărata țintă a cercetărilor, de ce se vorbește despre căutarea Graalului?
 - Fiindcă în locul în care este ascuns Sfîntul Graal se află și un sarcofag. Afară, o pală de vînt răscoli frunzele copacilor.

Vocea lui Teabing era mai joasă, mai potolită acum:

- Căutarea Sfîntului Graal nu reprezintă altceva decît năzuinţa de a îngenunchea în faţa rămăşiţelor pămînteşti ale Mariei Magdalena, de a te ruga la picioarele celei proscrise, ale sacrului feminin pierdut.
 - Adică ascunzătoarea Sfîntului Graal este de fapt un... *mormînt?* Ochii căprui ai lui Teabing se umeziră:
- Într-adevăr. Un mormînt în care odihneşte trupul Mariei Magdalena, alături de documentele ce relatează adevărata poveste a vieții ei. În esența sa, căutarea Graalului a fost dintotdeauna o căutare a Magdalenei regina defăimată, îngropată împreună cu mărturiile ce atestă dreptul la putere al urmașilor ei.

Sophie așteptă un moment ca Teabing să-și vină în fire. Erau încă multe lucruri despre bunicul ei pe care nu le înțelegea:

- În toţi aceşti ani, întrebă ea în cele din urmă, membrii Stăreţiei şi-au asumat sarcina de a apăra documentele Sangreal şi mormîntul Mariei Magdalena?
 - Da, însă confreria mai are și o altă îndatorire aceea de a proteja

însăşi *spiţa* lui lisus. Urmaşii lui Hristos s-au aflat întotdeauna în pericol. Biserica primelor secole creştine s-a temut că, dacă spiţa se perpetuează, secretul lui lisus şi al Magdalenei va ieşi la un moment dat la iveală, punînd sub semnul întrebării doctrina fundamentală a catolicismului — aceea a unui Mesia divin, care păstra distanţa faţă de femei şi de iubirea sexuală. Cu toate acestea, urmaşii lui Hristos au supravieţuit la adăpost în Franţa, pînă în secolul al V-lea cînd, printr-o mişcare îndrăzneaţă, s-au unit cu familia regală franceză şi au dat naştere dinastiei merovingiene.

Cuvintele o luară prin surprindere pe Sophie. Toţi elevii din Franţa — şi nu numai — auziseră despre aceasta dinastie.

- Parisul a fost fondat de merovingieni!
- Da. Acesta este unul dintre motivele pentru care legenda Graalului este atît de vie aici, în Franța. Multe așa-zise expediții de căutare a Graalului inițiate de Vatican erau, de fapt, misiuni sub acoperire ce urmăreau anihilarea membrilor acestei dinastii. Ai auzit de regele Dagobert?

Sophie își amintea vag numele dintr-o lecție de istorie:

- Dagobert a fost un rege merovingian, nu-i aşa? Înjunghiat în ochi în timp ce dormea.
- Exact! Asasinat de Vatican în înțelegere cu Pepin d'Heristal. La sfîrșitul secolului al VII-lea. O dată cu uciderea lui Dagobert, dinastia merovingiană aproape că s-a stins. Din fericire, fiul lui Dagobert, Sigisbert, a izbutit să scape neștiut de nimeni și astfel familia a supraviețuit. Unul dintre urmașii săi a fost Godefroi de Bouillon, cel care a fondat Le Prieuré de Sion.
- Acelaşi om, interveni Langdon, care le-a cerut templierilor să dezgroape documentele Sangreal de sub Templul lui Solomon, obţinînd astfel dovada legaturilor de sînge dintre merovingieni şi lisus Hristos.

Teabing încuviință, suspinînd adînc:

— Astăzi, Le Prieuré de Sion are o misiune extrem de importantă — de fapt, trei misiuni într-una singura: trebuie să protejeze documentele Sangreal, să apere mormîntul Mariei Magdalena, și, desigur, trebuie să ocrotească spiţa regală a lui lisus — pe cei cîţiva membri ai dinastiei merovingiene care au supravieţuit pînă în zilele noastre.

Cuvintele britanicului plutiră parcă o clipă în aerul spaţioasei încăperi şi Sophie resimţi o stranie vibraţie, de parcă în străfundul fiinţei sale rezona un adevăr ascuns. "Urmaşii lui lisus care au supravieţuit pînă azi." Din nou vocea bunicului părea că-i şopteşte în ureche: "Prinţesa, trebuie să-ţi spun adevărul despre familia ta."

Un fior de gheață îi străbătu tot trupul.

"Sînge regal!"

Nu, nu era posibil!

"Prințesa Sophie!"

— Sir Leigh?

Vocea majordomului răsună în interfonul montat pe perete şi Sophie tresări, surprinsă.

— Puteţi veni pînă în bucătărie o clipă?

Teabing se încruntă și, apropiindu-se de interfon, apăsă butonul:

- Rémy, după cum bine știi, sînt împreună cu oaspeţii mei. Dacă vom avea nevoie de ceva din bucătărie în noaptea aceasta, ne vom servi singuri. Mulţumesc și noapte bună!
 - Numai un cuvînt înainte de a mă retrage, *sir!* Dacă nu vă supăraţi! *Sir* Leigh bombăni şi apăsă din nou pe buton:
 - Spune repede, Rémy!

- Este o problemă a casei, sir, nu trebuie să-i deranjăm pe oaspeți cu ea.
- Şi nu poate aştepta pînă dimineaţă? izbucni Teabing enervat.
- Nu, sir! Nu vă voi răpi decît un minuțel.

Britanicul își dădu ochii peste cap și se întoarse spre Langdon și Sophie:

— Cîteodată mă întreb, de fapt, cine serveşte pe cine!

Apoi, apăsînd pe buton încă o dată:

- Vin imediat, Rémy! Să-ți aduc ceva cînd vin?
- Doar eliberarea de sub oprimare, sir.
- Rémy, îţi dai seama, sper, că biftecul tău *au poivre* este unicul motiv pentru care încă mai lucrezi pentru mine.
 - Asta-mi tot spuneţi dumneavoastră, sir! Asta-mi tot spuneţi!

61

"Prințesa Sophie!"

Parcă sunetul protezelor metalice ale lui Teabing care se îndepărta spre bucătărie trecea direct prin ea. Amorţită, se întoarse spre Langdon şi-l privi drept în faţă. Profesorul clătină deja din cap, de parcă i-ar fi citit gîndurile:

— Nu, Sophie! îi şopti el. Acelaşi gînd mi-a trecut şi mie prin minte cînd mi-am dat seama că bunicul tău a fost membru al Stăreţiei şi cînd mi-ai spus că voia să-ţi dezvăluie un secret despre familia ta. Dar e imposibil. Langdon făcu o pauză: Saunière *nu* este un nume merovingian.

Sophie nu știa dacă ar trebui să se simtă dezamăgită sau ușurată. Ceva mai devreme, Langdon o întrebase în treacăt despre numele de fată al mamei ei: Chauvel. Acum înțelegea care fusese rostul întrebării lui.

— Dar Chauvel? insistă ea.

Din nou Langdon făcu semn că nu.

— Îmi pare rău! Știu că astfel multe dintre întrebările tale și-ar fi găsit răspunsul. Dar numai două ramuri ale dinastiei merovingiene mai există astăzi. Numele de familie sînt Plantard și Saint-Clair. Ambele familii trăiesc în mare secret, probabil protejate de Stăreție.

Sophie repetă în gînd cele două nume şi, la rîndul ei, clătină din cap. Nu exista nimeni în familia ei care să se numească Plantard ori Saint-Clair. O resemnare obosită începea să pună stăpînire pe ea. Nu făcuse nici un progres în a înțelege ce anume intenționase bunicul ei să-i dezvăluie. Aproape că-și dorea ca Jacques Saunière să nu fi pomenit despre familia ei; deschisese astfel nişte răni vechi, care erau însă la fel de dureroase azi, ca și în trecut. "Sînt morți, Sophie. Nu se mai întorc." Își aminti cum mama ei obișnuia să-i cînte seara, cum o ridica tatăl ei pe umeri, iar bunica și frățiorul mai mic surîdeau și o priveau cu ochii lor verzi strălucitori. Tot ce-i mai rămăsese era bunicul.

"lar acum nici el nu mai e. Sînt singură."

Tăcută, se întoarse şi se apropie din nou de *Cina cea de taină*, uitîndu-se cu atenție la părul lung, roșcat, al Magdalenei şi la ochii ei senini. Era ceva în expresia ei... ceva care amintea de pierderea cuiva drag. Sophie aproape că simțea tristețea aceea.

— Robert? şopti ea încet.

Profesorul se apropie:

— Leigh a spus că povestea Graalului e pretutindeni în jurul nostru, şi totuși eu de-abia în seara asta am auzit-o.

Langdon păru că ar fi vrut să-i cuprindă umerii și s-o liniștească, dar se abținu:

- Ai mai auzit povestea și înainte, Sophie! Toată lumea a auzit-o. Numai că nu ne dăm seama ce e cu adevărat.
 - Nu înţeleg.
- Istoria Graalului este pretutindeni, numai că e ascunsă. Cînd Biserica a interzis orice referire la Maria Magdalena, povestea ei a trebuit să fie transmisă mai departe prin mijloace mai discrete... prin metafore și prin simboluri.
 - Desigur. Prin arta, adică! Langdon arătă spre *Cina cea de taină:*
- Un exemplu perfect. Unele dintre cele mai cunoscute opere de arta, literatură sau muzică redau în secret povestea Mariei Magdalena și a lui Iisus.

Şi profesorul îi spovesti pe scurt despre operele lui da Vinci, Botticelli, Poussin, Bernini, Mozart şi Victor Hugo — lucrări care aminteau despre năzuința de a reînvia sacrul feminin. Legende străvechi, precum cea a lui *sir* Gawain şi a Cavalerului Verde, legenda regelui Arthur, ba chiar povestea *Frumoasa-din-Pădurea-Adormită* erau, de fapt, alegorii ale Graalului. Romanul *Cocoșatul de la Notre-Dame* al lui Hugo şi opera *Flautul fermecat* a lui Mozart erau pline de simboluri masonice şi aluzii referitoare la Graal.

— O dată ce ți s-au deschis ochii spre adevărata semnificație a Sfîntului Graal, adăugă Langdon, începi s-o vezi peste tot: în pictură, în muzică, în cărți, ba chiar și în desene animate și în unele filme artistice.

Apoi, arătîndu-i ceasul său cu Mickey Mouse, îi spuse că Walt Disney îşi făcuse în viață un crez din a duce mai departe istoria Graalului. Mulți îl consideraseră "un da Vinci al epocii moderne". La fel ca ilustrul său predecesor, Disney fusese un vizionar, un om cu mult înaintea timpului său, un artist extrem de talentat, membru ale unor societăți secrete și, mai cu seamă, iubise enigmele, farsele și dublele înțelesuri. Ca și Leonardo, Disney inserase în arta sa simboluri și mesaje ascunse. Pentru un ochi antrenat, primele filme realizate de Disney constituiau o avalanșă de aluzii și de metafore.

Majoritatea mesajelor ascunse de Walt Disney în desenele sale se refereau la religie, la miturile păgîne și la femininul subjugat. Nu fusese o pură întîmplare că acest cineast alesese să transpună pe ecran povești ca *Albă-ca-Zăpada, Cenuşăreasa* și *Frumoasa-din-Pădurea-Adormită* — toate amintind de încarcerarea sacrului feminin. Nimeni nu avea nevoie de cunoștințe profunde de simbolistică pentru a înțelege că Albă-ca-Zăpada — o prințesă care aproape că se stinge după ce gustă dintr-un măr otrăvit — nu e altceva decît o aluzie clară la căderea Evei în Grădina Raiului. Şi cine se putea îndoi că prințesa Aurora din povestea *Frumoasei-din-Pădurea-Adormită* — "alintată" Rose și ascunsă adînc în hățișul unei păduri pentru a o feri de atingerea răului — era de fapt povestea Graalului spusă pe înțelesul copiilor.

În ciuda imaginii sale serioase, compania Disney păstra încă un filon jucăuş şi angajaţii ei actuali se amuzau adesea ascunzînd simboluri secrete în diverse producţii. Langdon n-avea să uite niciodată cînd unul dintre studenţii săi adusese un DVD cu filmul de animaţie *The Lion King* şi oprise la un moment dat derularea pentru a le arăta un cadru în care cuvîntul SEX era clar vizibil, format din particule de praf deasupra leuşorului Simba. Deşi bănuia că isprava era mai degrabă o farsă a unui desenator decît vreo aluzie conştienţa la sexualitatea umană, Langdon învăţase cu acea ocazie să nu subestimeze niciodată tendinţa companiei Disney spre simbolismul ascuns. *Mica-Sirenă*,

de pildă, era o îmbinare de simboluri care aminteau de divinitatea feminină, atît de sugestive, încît în nici un caz nu puteau fi rezultatul unei pure coincidențe.

Cînd văzuse pentru prima dată *Mica-Sirenă*, lui Langdon i se tăiase respiraţia atunci cînd observase că tabloul ce decora căminul subacvatic al sirenei Ariel era nici mai mult nici mai puţin decît *Magdalena penitentă*, un celebru omagiu adus Mariei Magdalena de pictorul francez Georges de la Tour în secolul al XVII-lea — decor cît se poate de potrivit, dacă ţinem seama că filmul se dovedise a fi un colaj de nouăzeci de minute plin de referinţe simbolice la sanctitatea pierdută a zeiţei Isis, la Eva şi, în mod repetat, la Maria Magdalena. Numele sirenei, Ariel, amintea de asemenea de sacrul feminin şi, în *Cartea lui Isaia*, era sinonim cu "Sfînta Cetate asediată". Desigur, nici părul lung şi roşcat al sirenei nu era doar o simplă coincidenţă.

Dincolo de uşa biroului se auzi din nou zgomotul cîrjelor lui Teabing; de această dată acesta se apropia cu paşi repezi. Cînd britanicul intră în încăpere, pe chipul lui era aşternută o expresie rigidă:

— Ai face bine să-mi dai o explicație, Robert, spuse el pe un ton rece și sec. Nu se poate spune că ai fost tocmai sincer cu mine!

62

— Sînt victima unei înscenări, Leigh! spuse Langdon încercînd să-şi pastreze calmul. Doar mă cunoști! N-aş fi în stare să ucid pe cineva.

Vocea lui Teabing era la fel de rece cînd i se adresă din nou:

- Robert, ai apărut la televiziune, pentru numele lui Dumnezeu! Știai că ești căutat de poliție?
 - Da.
- În acest caz, ai abuzat de încrederea mea. Nu-mi vine să cred că mi-ai periclitat situația venind aici și cerîndu-mi să perorez despre Graal, astfel ca tu să te poți ascunde în casa mea!
 - N-am omorît pe nimeni!
- Jacques Saunière e mort și poliția spune că tu l-ai ucis. Brusc chipul i se întristă: Așa un iubitor al artelor...
 - *Sir?*

Majordomul intrase în încăpere și se oprise în prag, cu brațele încrucișate la piept.

- Să-i dau afară?
- Lasă-mă pe mine!

Teabing şchiopătă pînă în celălalt capăt al biroului, deschise uşile duble de sticlă ce dădeau spre peluză şi făcu semn spre spaţiul verde de afară:

— Vă rog să vă urcați în mașină și să plecați.

Sophie nu se clinti:

- Avem informații despre *la clef de voûte.* Cheia de boltă a Stăreției. Teabing se holbă la ea preț de cîteva secunde și apoi se strîmbă:
- O încercare disperată! Robert știe cît de mult am căutat-o.
- Nu e o minciună, Leigh, interveni Langdon. De aceea am venit la tine.
 Ca să vorbim despre cheia de boltă.

Majordomul făcu un pas spre ei:

- Plecaţi imediat sau chem poliţia.
- Leigh, insistă profesorul, știm unde e ascunsă!

Teabing păru că se înmoaie puţin.

Rémy se apropie însă cu paşi hotărîţi:

- Plecaţi imediat! Sau vă voi da...
- Rémy! izbucni *sir* Leigh. Scuză-ne pentru un moment! Majordomul rămase cu gura căscată:
- Sir? Trebuie să mă opun! Oamenii aceștia sînt...
- Mă ocup eu, replică Teabing și-i făcu semn să iasă din încăpere.

După o clipă de tăcere înmărmurită, Rémy se retrase ca un cîine care tocmai a fost certat de stăpîn.

Rezemat de pervazul ferestrei deschise, britanicul se întoarse spre oaspeţii săi, cu aceeaşi expresie rigidă pe chip:

— Să vă aud povestea. Ce ştiţi despre cheia de boltă?

În tufărişul des de sub fereastra lui Teabing, Silas strînse bine pistolul în mînă şi aruncă o privire prin uşile de sticlă. Cu cîteva clipe în urmă, înconjurase clădirea şi-l văzuse pe Langdon vorbind cu femeia în birou. Înainte de a reuşi să intre însă, apăruse un individ cu cîrje, care ţipase la Langdon, deschisese uşile de sticlă şi le ceruse celor doi să plece. "Apoi femeia spusese ceva despre cheia de boltă şi totul se schimbase." Strigătele deveniseră şoapte. Atmosfera se calmase. Şi uşile de sticlă fuseseră imediat închise.

Acum, ascuns în întuneric, Silas privi înăuntru pe furiș. "Cheia de boltă e undeva în casă." Era sigur de asta.

Fără a ieşi din umbra tufișurilor, se apropie mai mult de ușă și încercă să audă ce se discuta înăuntru. Le va da cinci minute. Dacă nu vor menționa între timp unde se află cheia de boltă, va intra peste ei și-i va obliga să vorbească.

În birou, Teabing făcuse ochii mari și se bîlbîia surprins la culme:

— Mare Maestru? Jacques Saunière?!

Sophie încuviință, conștientă de șocul prin care trecea britanicul:

- Dar n-ai de unde să știi tu una ca asta!
- Jacques Saunière era bunicul meu.

Teabing se împletici, sprijinindu-se în cîrje, şi privi repede spre Langdon, care confirmă spusele lui Sophie.

— Miss Neveu, am rămas fără grai. Dacă este adevărat, atunci îmi exprim regretul pentru pierderea dumneavoastră! Trebuie să recunosc că, în cadrul cercetărilor mele, am alcătuit o listă cu oameni din Paris pe care îi bănuiam de implicare în activitatea Stăreţiei din Sion. Jacques Saunière se afla şi el pe această listă. Dar... Mare Maestru? Mi-e greu să-mi şi imaginez!

Teabing rămase tăcut o clipă, gînditor, și apoi clătină din cap cu hotărîre:

- Dar tot nu se leagă. Chiar dacà Saunière ar fi fost cu adevărat Marele Maestru al Stăreţiei şi ar fi creat el însuşi cheia de boltă, *sub nici un motiv* nu ţi-ar fi spus dumitale unde o poţi găsi. Cheia de boltă dezvăluie calea către cea mai de preţ comoară a Stăreţiei. Nepoată sau nu, în nici un caz nu puteai primi o asemenea informaţie.
- Domnul Saunière era pe moarte atunci cînd i-a dezvăluit-o, interveni Langdon. Nu avea alte opțiuni.
- Dar nu avea nevoie de alte opțiuni! replică Teabing. Există trei seneşali care cunosc acelaşi secret. Atît de ingenios este sistemul lor. Într-o astfel de

situație unul dintre ei devine Mare Maestru și apoi aleg un alt seneșal căruia să-i împărtășească secretul cheii de boltă.

- Bănuiesc că n-ai văzut întreaga emisiune de ştiri, spuse Sophie. Pe lîngă bunicul meu, alte *trei* personalități pariziene au fost asasinate în seara aceasta. În același mod. Toate lăsînd impresia că au fost interogate.
 - Şi crezi că erau... bîigui Teabing?
 - Seneşalii, încheie Langdon.
- Dar... cum? Nu este posibil ca un asasin să afle numele tuturor celor patru membri de vîrf din Le Prieuré de Sion! Uită-te la mine! Eu studiez ordinul ăsta de zeci de ani şi n-am putut afla nici măcar numele unui singur membru al său! Mi se pare de neconceput ca toţi cei trei seneşali şi Marele Maestru să poată fi descoperiţi şi ucişi într-o singură zi.
- Mâ îndoiesc că informaţiile au fost obţinute într-o singură zi, îi replică Sophie. Mai degrabă pare o acţiune tip *décapiter* bine pusă la punct. Este o tehnică pe care noi o folosim în lupta împotriva organizaţiilor mafiote. Dacă DCPJ vrea să intervină asupra unui astfel de grup, îl ţine în secret sub supraveghere şi ascultare luni de zile, îi identifică pionii principali şi apoi intră în acţiune şi-i prinde pe toţi în acelaşi moment. Decapitare. Lipsit de conducere, grupul nu se mai poate controla şi divulgă alte informaţii. Este posibil ca cineva să fi urmărit răbdător confreria şi apoi să fi atacat brusc, sperînd că unul dintre cei patru va divulga locul unde este ascunsa cheia de boltă.

Teabing încă nu părea convins.

- Dar fraţii nu ar fi vorbit niciodată! Au jurat să păstreze tăcerea! Chiar şi în faţa morţii.
- Exact, confirmă Langdon. Cu alte cuvinte, dacă nici unul n-ar fi divulgat secretul și dacă toți ar fi fost uciși...

Britanicul icni:

- Atunci locația cheii de boltă ar fi pierdută pentru totdeauna!
- Şi o dată cu ea, însăși locația Sfîntului Graal.

Teabing păru că se clatină sub greutatea cuvintelor rostite de Langdon. Apoi, de parcă ar fi fost prea istovit pentru a se mai putea ţine pe picioare, se prăbuşi în scaunul de-alături, cu privirile pierdute pe fereastră.

Sophie se apropie de el şi-i vorbi cu o voce joasă, blîndă:

- Ţinînd seama de situaţia dificilă a bunicului meu, este posibil ca, în disperare de cauză, să fi încercat să transmită secretul cuiva din afara Stăreţiei. Unei persoane în care ştia că poate avea încredere deplină. Unui membru al familiei.
- Dar cineva capabil de un asemenea atac... cineva care a putut descoperi atît de multe lucruri despre confrerie...

Se întrerupse și pe chipul lui palid apăru expresia unei noi spaime:

— La mijloc nu poate fi decît o singură forță. Tipul acesta de infiltrare nu poate veni decît din rîndurile celui mai vechi dușman al Stăreției.

Langdon îl privi uimit:

- Biserica.
- Cine altcineva? Vaticanul caută de secole Graalul.

Sophie se uită la amîndoi cu scepticism.

- Credeţi că *Biserica* l-a ucis pe bunicul meu?!
- N-ar fi pentru prima data în istorie cînd Biserica ar ucide pentru a se apăra. Documentele care însoțesc Graalul sînt explozive și de secole întregi clerul caută să le distrugă.

Lui Langdon nu-i venea totuşi să creadă ipoteza lui Teabing, că Biserica ar

fi în stare să omoare oameni de dragul obținerii acestor documente. Îl cunoștea pe noul papă și pe mulți dintre cardinali și știa că toți erau persoane profund spirituale, care n-ar fi acceptat niciodată asasinatul. "Indiferent care era miza."

Sophie părea că gîndește la fel.

- Dar n-ar fi oare posibil ca membrii Stăreţiei să fi fost ucişi de cineva din afara Bisericii? Cineva care nu ştie ce este Graalul cu adevărat? Cupa din care a băut Iisus ar putea constitui, la urma urmei, o comoară de invidiat. Fără îndoială, au fost comise crime şi pentru mult mai puţin de atît!
- Din experiența mea pot spune că oamenii sînt dispuşi să facă mult mai mult pentru a evita ceea ce le stîrnește frica decît pentru a obține ceea ce-și doresc. Simt disperare în acest atac asupra Stăreției.
- Leigh, interveni Langdon, argumentul tău e paradoxal. De ce ar *ucide* prelații catolici patru membri ai Stăreției, în încercarea de a găsi și distruge niște documente despre care cred că sînt doar niște minciuni?

Teabing chicoti încet.

— Turnurile de fildeş de la Harvard te-au cam înmuiat, Robert! Da, clericii de la Roma nutresc o credință puternică, datorită căreia pot face față oricărei furtuni — inclusiv unor documente care contrazic tot ce au ei mai scump în suflet. Dar ce te faci cu restul lumii? Cum rămîne cu cei care nu au credința lor? Cei care, văzînd haosul și violența care domnesc azi în lume, se întreabă unde-i Dumnezeu? Cei care aud despre scandalurile din Biserică și se întreabă cine sînt oamenii ăștia care pretind că spun adevărul despre Hristos și totuși mint pentru a ascunde fărădelegile comise de propriii lor preoți? Cum rămîne cu oamenii aceia, Robert, dacă apar dovezi științifice care demonstrează că povestea spusă de Biserică despre lisus este incorectă și că nu e, de fapt, altceva decît o poveste bine ticluită, cea mai mare minciună aruncată vreodată în fața omenirii'?

Profesorul nu îi răspunse.

— Îţi spun eu ce s-ar întîmpla dacă documentele ar ieşi la iveală, reluă Teabing. Vaticanul s-ar vedea confruntat cu o criză fără precedent din cei două mii de ani de existentă.

După o lungă tăcere, Sophie întrebă:

— Dar dacă Biserica este cea care a pus la cale aceste atacuri, de ce acționează tocmai acum? După atîția ani? Stăreția păstrează ascunse documentele Sangreal și deci nu constituie o amenințare imediată pentru Biserică!

Teabing oftă adînc și se întoarse spre Langdon:

- Robert, presupun că tu cunoști care este misiunea finală a Stăreției.
- O cunosc, răspunse el simțind un nod în gît atunci cînd realiză implicațiile acesteia.
- *Miss* Neveu, reluă britanicul, Biserica şi confreria au încheiat cu mult timp în urmă o înțelegere tacită: Biserica nu atacă Stăreția, Stăreția păstrează ascunse documentele Sangreal. Dar confreria a nutrit dintotdeauna ideea de a dezvălui la un anume moment dat secretul. O dată cu apropierea de o anumită dată în istorie, Stăreția plănuiește să rupă tăcerea și să-și savureze triumful, făcînd publice documentele Sangreal și strigînd în cele patru zări adevărul despre lisus Hristos.

Sophie îl privi în tăcere cîteva clipe, apoi se văzu și ea nevoită să se așeze pe un fotoliu.

- Şi crezi că data aceasta se apropie? Şi că Biserica ştie?
- É doar o speculație, însă, dacă ar fi aşa, Biserica ar avea o motivație

puternică pentru a orchestra un atac menit să ducă la găsirea documentelor înainte de a fi prea tîrziu.

Langdon avea neplăcuta impresie că raţionamentul lui Teabing era corect.

- Crezi că Biserica a reușit să obțină dovezi concrete ale respectivei date vizate de confrerie?
- De ce nu? Dacă a reuşit să descopere identitățile membrilor, atunci cu siguranță a izbutit să le afle și planurile. Şi chiar dacă nu cunoaște data exactă, superstițiile pot împinge clerul la acțiune.
 - Superstiţiile?
- Din punctul de vedere al profeţiilor, ne aflăm în prezent într-o epoca de uriaşe transformări. Am intrat de curînd într-un nou mileniu şi, o dată cu acest prag, s-a încheiat bimilenara Eră a Peştilor, peştele fiind, totodată, simbolul lui lisus. Aşa cum ştiu toţi cei care studiază simbolistica, esenţa zodiei Peştilor susţine ca omului trebuie să i se spună de către o putere mai înaltă ce anume să facă, fiindcă el nu este capabil să gîndească de unul singur. Prin urmare, Era Peştilor a fost o epocă a ferventelor sentimente religioase. Acum intrăm însă în Era Vărsătorului, al cărei ideal afirmă că omul va afla adevărul şi va deveni capabil să gîndească singur. Transformarea ideologică este covîrşitoare şi se petrece chiar în zilele noastre.

Langdon simți un fior. Profețiile astrologice nu-l interesaseră niciodată prea mult și nu le acordase o credibilitate deosebită, dar știa că în cadrul Bisericii erau oameni care credeau cu toată ființa în ele.

- Biserica numește această perioadă de tranziție Ziua de Apoi. Sophie îl privi cu scepticism:
- Adică sfîrșitul lumii? Apocalipsă?
- Nu, îi răspunse Langdon. Asta e o greșeală frecvent întîlnită. Multe religii amintesc de Ziua de Apoi, dar sintagma nu se referă la sfîrșitul lumii, ci la finele erei actuale, Era Peștilor, care a început o dată cu nașterea lui lisus, a durat două mii de ani și s-a încheiat o dată cu trecerea în noul mileniu. Acum, că am trecut în Era Vărsătorului, putem spune că Ziua de Apoi a venit.
- Mulţi istorici ai Graalului, adaugă Teabing, cred că *dacă* Stăreţia are de gînd să dezvăluie adevărul *acest* moment al istoriei ar fi unul cît se poate de potrivit. Majoritatea specialiştilor şi eu mă număr printre ei au presupus că dezvăluirea va coincide cu trecerea în noul mileniu. Evident, neam înşelat. Dar calendarul actual nu coincide perfect cu semnele astrologice, aşa încît predicţiile se referă la o perioadă incertă. Dacă Biserica are informaţii despre o eventuală dată precisă, apropiată, sau dacă doar îşi face griji în temeiul pofeţiilor astrologice nu ştiu. Şi nici nu mai contează. Ambele scenarii ar putea explica un eventual atac al Bisericii împotriva Stăreţiei din Sion. Şi, credeţi-mă adăugă Teabing încruntîndu-se dacă Vaticanul găseşte Graalul, îl va distruge imediat. Atît documentele, cît şi relicvele Mariei Magdalena. Şi atunci, dragii mei, toate dovezile vor fi pierdute; Biserica îşi va fi cîştigat lupta de rescriere a istoriei pe care o poartă de milenii. Adevărata față a trecutului va fi ștearsă pentru totdeauna.

Cu mişcări încete, Sophie scoase cheia aurie din buzunar și i-o întinse britanicului.

Teabing o luă și o studie cîteva clipe.

- Dumnezeule! Sigiliul Stareţiei! De unde ai cheia asta?
- Mi-a dat-o bunicul în seara asta, înainte de a muri!
- E cheia unei biserici?

Sophie trase adînc aer în piept:

— Cheia aceasta permite accesul la cheia de bolta.

Capul lui Teabing zvîcni în sus şi pe chip i se aşternu o expresie de totală neîncredere:

- Imposibil! Ce biserică mi-a scăpat? Am căutat în toate bisericile din Franța!
 - Nu e într-o biserică, ci într-o bancă elveţiană.

Entuziasmul din ochii lui Teabing se evaporă:

- Cheia de boltă se află într-o bancă?
- Într-un seif, interveni Langdon.
- În seiful *unei bănci?!*

Britanicul clătină din cap energic:

- E imposibil! Cheia de boltă este ascunsă sub semnul Rozei.
- Exact. Era așezată într-o caseta din lemn de trandafir pe capacul căreia e incrustată o roză cu cinci petale.

Ochii britanicului păreau gata să-i sară din cap:

— Adică ai văzut cheia de boltă?!!

Sophie încuviință:

Am fost la bancă.

Teabing se apropie de ei, privindu-i ca trăsnit:

- Prieteni, trebuie să facem ceva! Cheia de boltă e în pericol! Avem datoria de a o proteja. Dacă mai există și alte chei? Furate, poate, de la seneșalii asasinați? Dacă Biserica are acces la bancă, așa cum ați avut voi...
- Cînd vor ajunge ei, va fi prea tîrziu, replică Sophie, pentru că noi am luat cheia de boltă de acolo.
 - Ce?! Ați scos-o din ascunzătoarea ei?!
 - Nu-ţi face griji, îl linişti Langdon. Cheia de boltă se află într-un loc sigur.
 - *Extrem* de sigur, sper!
- Păi, replică profesorul fără a-și putea reține zîmbetul, depinde de cît de des mături pe sub divan!

Vîntul se înteţise şi, ghemuit lîngă zidul castelului, Silas îşi strînse sutana pe lîngă corp. Deşi nu putuse auzi decît fragmente disparate din discuţia celor dinăuntru, cuvintele "cheie de boltă" răzbătuseră de multe ori prin fereastra închisă.

"E înăuntru!"

Cuvintele Învățătorului îi reveniră în minte: "Du-te la Château Villete. la cheia de boltă. Nu răni pe nimeni."

Acum, Langdon şi ceilalţi se retrăseseră brusc într-o altă cameră, după ce stinseseră toate luminile din birou. Ca o panteră care-şi pîndeşte prada, Silas se apropie de uşile de sticlă. Nu erau încuiate, aşa că le deschise, se strecura înăuntru şi le închise în urma sa. Dintr-o altă încăpere, se auzeau voci înăbuşite. Îşi scoase revolverul din buzunar, îi ridică piedica şi porni cu paşi uşori pe culoar.

63

Locotenentul Collet se oprise în capătul aleii de acces către reședința lui Teabing și privea clădirea masivă. "Izolată. Întunecată. Bună ascunzătoare." Cei șase agenți ai săi se așezară în dispozitiv, pe toată lungimea gardului. Aveau să înconjoare casa în numai cîteva minute. Langdon nici nu ar fi putut

alege un loc mai nimerit unui atac prin surprindere.

Se pregătea să-l sune pe Fache, cînd se auzi soneria telefonului său. Căpitanul nu se arătă nici pe departe atît de mulţumit pe cît crezuse Collet că va fi.

- De ce mie nu mi-a zis nimeni că avem veşti despre Langdon?
- Vorbeaţi la telefon şi...
- Unde eşti acum, locotenent Collet?

Îi dădu adresa și continuă:

- Proprietatea aparţine unui cetăţean britanic, pe nume Teabing. Langdon a parcurs o distanţă considerabilă pînă aici şi vehiculul cu care a venit se află dincolo de poartă, nu sînt semne de pătrundere forţată; pesemne că îl cunoaşte pe proprietar.
- Sosesc imediat, îi spuse Fache. Nu faceți nici o mișcare. Mă ocup personal de problema asta.

Collet rămase cu gura căscată:

- Dar, căpitane, veţi face douăzeci de minute pînă aici! Trebuie să acţionăm imediat! Îl am sub supraveghere. Sîntem opt oameni în total. Patru dintre noi au carabine, iar restul, revolvere.
 - Aşteptaţi-mă!
- Căpitane, dar dacă Langdon are un ostatic înăuntru? Dacă ne vede şi decide să plece pe jos? Trebuie să acţionam *acum!* Oamenii mei sînt pe poziţii, gata de atac!
- Locotenent Collet, ai să aștepți sosirea mea înainte de a face vreo mișcare. E un ordin!

Şi închise. Înmărmurit, Collet îşi puse telefonul în buzunar. "De ce mama dracului îmi cere Fache să aştept?" Dar în sinea lui ştia deja răspunsul. Deşi celebru pentru instinctul lui care nu dădea greş, căpitanul era recunoscut şi pentru orgoliul lui nemăsurat. "Fache vrea să facă el însuşi arestarea." După ce împînzise ecranele televizoarelor cu figura lui Langdon, voia acum ca şi el să aibă parte de aceeaşi publicitate. Iar el, Collet, trebuia doar să ţină prada în şah pînă cînd venea şeful să se erijeze în eroul zilei.

Dar în minte îi veni imediat şi o a doua explicaţie posibilă: "Controlul pierderilor." În poliţie, ezitările în arestarea unui suspect îşi aveau locul doar atunci cînd apăruseră unele suspiciuni cu privire la vinovăţia acestuia. "Să aibă oare Fache dubii privind implicarea lui Langdon?" Gîndul era înspăimîntător. Căpitanul depăşise toate limitele în încercarea de a-l prinde pe american — surveillance cachée, Interpol, televiziune... Nici măcar marele Bezu Fache nu va scăpa prea uşor şi neşifonat, dacă se va dovedi că afişase pe ecrane figura unui respectat profesor american, acuzîndu-l de crimă, cînd adevărul era cu totul altul. Dacă îşi dăduse seama că greşise, era firesc să-i ceară acum lui Collet să nu treacă la acţiune. Ultimul lucru care-i mai trebuia căpitanului acum era ca locotenentul său să dea buzna în casa unui nevinovat cetăţean britanic şi să-l ia pe Langdon în vizorul armei.

În plus, dacă americanul era nevinovat, se explica astfel unul dintre cele mai bizare paradoxuri ale acestui caz: de ce îl ajuta Sophie Neveu, nepoata victimei, pe presupusul asasin să scape? Comportamentul ei ar fi de înțeles însă dacă femeia ar ști că acuzțiile împotriva profesorului erau false. Fache făcuse cele mai extravagante presupuneri în încercarea de a explica strania purtare a lui Sophie Neveu, mergînd chiar pînă la a bănui că femeia — unica moștenitoare a lui Saunière — își convinsese iubitul, pe Langdon, să-l ucidă pe bătrîn pentru a pune mîna mai repede pe moștenire. Bănuind acest lucru, Saunière ar fi putut lăsa poliției mesajul: "P.S. găsește-l pe Robert Langdon."

Collet era însă sigur că alta trebuie să fie explicația. Sophie Neveu părea o persoană mult prea integră pentru a se implica în niște acțiuni atît de josnice.

— Locotenente! se auzi glasul unuia dintre oamenii săi, care se apropia în fugă. Am găsit o mașină!

Collet îl urmă în fugă vreo cincizeci de metri, pînă la o curbă largă în alee. Acolo, ascuns printre tufișuri aproape în întregime, se afla un Audi negru. Numere de înmatriculare indicau faptul că era o mașină închiriată. Colet îi pipăi capota. Era caldă încă. Ba chiar fierbinte.

- Probabil că aşa a ajuns Langdon aici. Sună la compania de închirieri, îi ceru locotenentul agentului. Află dacă maşina a fost furată!
 - Da, domnule.

Un alt agent îi făcu semn să privească spre gard:

— Locotenente, ia uitaţi-vă aici, la pîlcul de copaci din capătul aleii, îi spuse întinzîndu-i un binoclu.

Collet ajustă binoclul şi privi în direcţia indicată. Dincolo de cotul aleii, treptat, siluetele verzui ale copacilor îi intrară în cîmpul vizual. Iar ceea ce văzu acolo îl lăsă cu gura căscată. Ascunsă bine în vegetaţia deasă, era o furgonetă blindată. Identică întru totul cu cea pe care el însuşi o lăsase să plece de la sediul băncii elveţiene, ceva mai devreme. Collet se rugă ca aceasta să fie doar o bizară coincidenţă, deşi ştia că adevărul era cu totul altul.

— Mi se pare clar că asta e modalitatea prin care au reuşit Langdon şi Neveu să părăsească banca, remarcă agentul.

Locotenentul rămăsese fără grai. Își aminti de șoferul furgonetei. De ceasul Rolex. Cît de nerăbdător era să plece. "lar eu n-am verificat compartimentul pentru marfă!"

Aproape nevenindu-i să creadă, își dădu seama că o persoană din cadrul băncii mințise poliția cu privire la Sophie și Langdon, ajutîndu-i, de fapt, să fugă. "Dar cine? Şi de ce?" Poate că totuși acesta era motivul pentru care Fache îi interzisese să acționeze. Poate căpitanul își dăduse seama că în toată afacerea asta erau implicate mai multe persoane. "Dar dacă Langdon și Neveu au venit aici cu furgoneta blindată, al cui este Audi-ul negru?"

La sute de kilometri depărtare spre sud, un avion charter Beechcraft Baron 58 survola Marea Tireniană. În ciuda zborului lin, episcopul Aringarosa strînse în mînă punga pe care o avea pregătită pentru cazul în care îi era rău de avion. Conversaţia telefonică pe care o avusese cu Parisul nu decursese deloc aşa cum sperase el.

Singur în cabina, Aringarosa îşi răsucea inelul de aur pe deget, încercînd să-şi domolească senzaţia de frică şi de disperare. "Situaţia în Paris a luat o întorsătură extrem de urîtă." Închizînd ochii, episcopul rosti în gînd o rugăciune pentru ca Bezu Fache să găsească modalitatea de a o remedia.

64

Teabing şedea pe divan, ţinea în braţe caseta din lemn de trandafir şi îi admira incrustaţiile delicate. "Trăiesc cea mai stranie şi mai incitantă noapte a vieţii mele."

— Deschide capacul, şopti Sophie.

Britanicul surîse. "Nu mă grăbi!" După mai bine de zece ani în care căutase cheia de boltă, voia să savureze fiecare nanosecundă din acest moment. Îşi trecu palma peste capacul lustruit, simţind textura florii:

— Roza, şopti el.

"Roza este Maria Magdalena şi Sfîntul Graal. Roza e busola ce arată calea." *Sir* Leigh se simțea ca un fraier. Ani de-a rîndul bătuse bisericile şi catedralele, plătind pentru acces special, şi analizase sute de arcade situate sub rozare, căutînd cheia de boltă. "*La clef de voûte* — o piatră unghiulara sub semnul rozei."

Cu mişcări încete, deschise închizătoarea capacului și îl ridică.

Cînd, în sfîrşit, zări obiectul din interior, îşi dădu seama brusc că nu putea fi altceva decît cheia de boltă. Privea pierdut cilindrul de piatră, alcătuit din discuri interconectate. Dispozitivul i se părea ciudat de familiar.

— Proiectat și construit după o schiță din jurnalele lui da Vinci, îi spuse Sophie. Bunicului mei îi plăcea să construiască asemenea obiecte.

"Desigur!" Văzuse și el schițele și planurile lui Leonardo. "Cheia către Sfîntul Graal se află în acest cilindru." Teabing ridică cu grijă criptex-ul din casetă. Deși habar n-avea cum să-l deschidă, avea impresia că însuși destinul său se află ascuns înăuntru. În momentele de deznădejde, se întrebase adesea dacă va vedea vreodată încununarea căutărilor sale. Acum, aceste dubii dispăruseră pentru totdeauna. Putea auzi aievea cuvintele străvechi... esența legendei Graalului:

"Vous ne trouvez pas le Saint-Graal, c'est le Saint-Graal qui vous trouve. Nu tu găsești Graalul, el te găsește pe tine."

Şi, incredibil, în noaptea asta, cheia aflării Sfîntului Graal îi apăruse în pragul uşii!

În timp ce Sophie şi Teabing studiau criptex-ul discutînd despre discuri, oţel şi gîndindu-se care ar putea fi parola, profesorul luă caseta şi se apropie cu ea de o masă bine iluminată, pentru a o examina îndeaproape. Cîteva dintre cuvintele rostite de britanic, ceva mai devreme, îi răsunau şi acum ciudat în minte.

"Cheia către Graal este ascunsă sub semnul Rozei."

Langdon îndreptă caseta spre lumină și studie trandafirul incrustat. Deși nu avea cunoștințe vaste în domeniul lucrării lemnului sau al mobilierului intarsiat, își aminti celebrul plafon casetat al unei mînăstiri de lîngă Madrid din care, la trei secole după construcția sa, plăcile din tavan începuseră brusc să cadă, revelînd textele sacre scrijelate de călugări pe ghipsul de dedesubt.

Privi din nou trandafirul de pe capac.

"Sub roză.

Sub Rosa.

Secret."

O bufnitură undeva pe hol îi atrase atenţia. Se întoarse, dar nu zări nimic în întuneric. Probabil că majordomul lui Teabing trecuse pe acolo. Îşi îndreptă din nou privirea spre caseta din lemn. Îşi trecu degetul peste marginea netedă a intarsiei, întrebîndu-se dacă nu cumva ar putea desprinde trandafirul, dar îmbinarea era perfectă. Nici măcar lama unui cuţit nu ar fi încăput între floare şi adîncitura în care era montată.

Deschise cutia și examină interiorul capacului. Neted. Înclinînd-o pe o parte și pe alta, la un moment dat o rază de lumină se reflectă în ceea ce părea a fi un minuscul orificiu aflat pe dosul capacului. Închise caseta și

examină din nou trandafirul incrustat. Nici un orificiu.

"Nu trece dintr-o parte în alta."

Puse cutia pe masă și, privind în jur, văzu un teanc de coli prinse cu o agrafă de birou. Luă agrafa, se întoarse la cutie, o deschise și studie din nou orificiul. Apoi dezdoi agrafa și, cu mișcări atente, introduse un capăt în cavitate și împinse ușor. Imediat auzi cum ceva cade pe masă și închise capacul pentru a vedea ce este. Era o mică bucățică de lemn, ca o piesă dintr-un puzzle. Trandafirul din lemn ieșise din locașul lui și se afla acum pe masă.

Mut de uimire, Langdon privi adîncitura în care fusese floarea. Acolo, gravate în lemn, scrise de mînă, se aflau patru rînduri de text într-o limbă pe care n-o mai întîlnise.

"Literele îmi par semitice, și totuși nu recunosc limba!"

O mişcare bruscă în spatele lui îl luă prin surprindere. Venită parcă de nicăieri, o izbitură în moalele capului îl făcu să aterizeze direct în genunchi.

În cădere, i se păru că zărește o bizară fantomă albicioasă aplecată deasupra lui cu o armă în mînă. Apoi în fața ochilor lui totul se făcu negru.

65

Deşi lucra în poliție, Sophie Neveu nu fusese niciodată amenințată cu arma — pînă în noaptea asta. Revolverul în țeava căruia privea acum era ținut de mîna palidă a unui uriaș albinos cu păr lung și alb. Ochii lui roșiatici aveau o căutătură înfricoșătoare, nepămîntească. Înveşmîntat într-o sutană de lînă, legată în jurul mijlocului cu o funie, părea un călugăr medieval. Sophie nu-și putea da seama cine ar putea fi individul, dar dintr-o dată acordă ceva mai multă considerație ipotezei emise de Teabing, că în spatele întregului complot se afla Biserica.

— Ştiţi pentru ce am venit, spuse călugărul cu o voce răgușită.

Sophie și Teabing ședeau pe divan, cu mîinile ridicate, așa cum le ceruse intrusul. Langdon zăcea pe podea, gemînd. Privirea călugărului se fixă imediat pe criptex-ul din poala britanicului. Acesta i se adresă pe un ton sfidător:

- N-ai să fii în stare să-l deschizi!
- Învăţătorul meu e foarte înţelept, replică Albinosul făcînd un pas spre ei, cu arma îndreptată cînd spre un prizonier, cînd spre celălalt.

"Unde naiba o fi acum majordomul lui Teabing?" se întrebă Sophie. "Oare nu l-a auzit pe Robert căzînd?"

- Cine e Învăţătorul tău? Poate că putem ajunge la o înţelegere cu el, îi propuse *sir* Leigh.
 - Graalul e nepreţuit!
- Sîngerezi, remarcă Teabing calm, făcînd semn spre glezna dreaptă a călugărului, pe care se vedea cum se scurge un firicel de sînge. Şi şchiopătezi.
- Ca și tine, replică Albinosul și îi arătă cîrjele sprijinite de divan. Acum, dă-mi cheia de boltă!
 - Ştii despre cheia de boltă?
 - Nu te privește pe tine ce știu eu. Ridică-te încet și dă-mi-o!
 - Eu chiar mă ridic mai greu!
 - Tocmai. Prefer ca nimeni să nu facă mişcări bruște.

Teabing se prinse cu mîna dreaptă de una dintre cîrje, iar cu stînga luă criptex-ul. Ridicîndu-se cu greu de pe canapea, rămase în picioare, deşi se clătina uşor; ținea cilindrul greu în mîna stîngă și cu cealaltă se sprijinea în cîrje.

Călugărul se apropie, cu revolverul îndreptat spre capul britanicului. Sophie nu putea decît să privească deznădăjduită cum Albinosul întinde brațul pentru a înșfăca criptex-ul.

— N-o să reușești niciodată, declară Teabing. "Numai cei merituoși pot deschide piatra."

"Doar Dumnezeu hotărăște cine e merituos și cine nu", își spuse Silas.

— Vezi că este greu, îl preveni infirmul. Dacă nu-l iei acum, mi-e teamă că am să-l scap, mai adaugă omul, al cărui braţ începu să tremure violent.

Silas făcu repede un pas înainte pentru a apuca piatra şi, în aceeaşi clipă, bătrînul îşi pierdu echilibrul. Cîrja îi aluneca sub el şi trupul i se înclină spre dreapta. "Nu!" Călugărul se repezi să prindă cilindrul şi, în mişcare, arma îşi pierdu ţinta. Dar cheia de boltă începuse să se depărteze de el. Infirmul se înclină spre dreapta, iar braţul lui stîng zvîcni spre spate şi cilindrul îi căzu din mînă, pe canapea. În aceeaşi clipă, cîrja care alunecase păru să accelereze uimitor şi schiţă un arc de cerc prin aer, spre piciorul lui Silas.

Mii de ace i se înfipseră în carne atunci cînd cîrja izbi cureaua *cilice* şi ţepii ei metalici îi sfîşiară rana deja deschisă. Silas căzu în genunchi, iar fierul ascuţit muşcă şi mai rău din piciorul lui. Arma bubui asurzitor şi se descărcă, iar glonţul se înfipse stingher, în pardoseală. Înainte ca Silas să îşi poată ridica pistolul pentru a trage din nou, gheata femei i se înfipse sub maxilar.

La capătul aleii, Collet auzi focul de armă. Bubuitura îi trimise un val de adrenalină în vene. În timp ce-l aștepta pe Fache, renunțase deja la visul de a-l aresta el în persoană pe Langdon, dar — naiba să-l ia! — în nici un caz nu avea de gînd să permită ca, din cauza orgoliului nemăsurat al căpitanului, să se trezească el acuzat de neglijență profesională.

"Un foc de armă s-a auzit din interiorul unei case particulare şi dumneata ai așteptat liniștit în capătul aleii?!"

Collet știa că ratase ocazia unui atac prin surprindere. Dar mai știa și că, dacă mai aștepta încă o secundă, întreaga sa cariera în poliție avea sa devină o chestiune de domeniul trecutului.

— Băieti, intrăm!

Undeva, într-un colţ al creierului său năucit, Robert Langdon înregistrase bubuitura armei. Totodată, auzise şi strigătul de durere. Al lui oare? Un ciocan pneumatic îi pisa de zor capul în dreptul cefei. Undeva, în apropiere, cineva vorbea.

— Unde mama dracului ai fost?!

Asta fusese vocea furioasă a lui Teabing.

Majordomul năvăli în încăpere.

- Ce s-a întîmplat? Oh, Dumnezeule! Cine mai e şi ăsta? Chem poliția!
- Pe moaş-ta! Nu chemi nici o poliţie! Fă-te şi tu util şi adu ceva cu care să-l legăm pe monstrul ăsta!
 - Şi puţină gheaţă, strigă Sophie în urma lui.

Langdon leşină din nou. Alte voci. Mişcare. Acum era întins pe divan. Sophie îi ţinea la cap o pungă cu gheaţă. Capul îl durea îngrozitor. Treptat, privirea i se limpezi şi zări forma care zăcea pe podea. "Am oare vedenii?" Trupul masiv al unui călugăr albinos era legat cu bandă adezivă, iar gura îi era astupată cu acelaşi material. În bărbie avea o tăietură urîtă, iar deasupra coapsei drepte, sutana îi era îmbibată de sînge. Şi el părea că tocmai îşi vine în fire.

Langdon se întoarse cu greu spre Sophie:

— Cine e ăsta? Şi ce s-a... întîmplat?

Teabing se apropie schiopătînd:

— Ai fost salvat de un cavaler înarmat cu o spadă "made by" Acme Orthopedic!

Americanul făcu ochii mari, dar renunță să se chinuie să mai priceapă ceva și dădu să se ridice.

Sophie puse pe umărul lui mîna care-i tremura, dar care în același timp era hotărîtă:

- Ai puţina răbdare, Robert!
- Mă tem, continuă Teabing să peroreze, că tocmai i-am demonstrat prietenei tale care este nefericitul avantaj al condiției mele: toată lumea mă subestimează!

În timp ce încă mai stătea pe divan, Langdon îl privi pe călugărul întins pe jos și încercă să-și dea seama ce se întîmplase.

- Omul purta un cilice, îi explică sir Leigh.
- Un ce?

Teabing îi arătă brîul de pînză cu spini metalici mînjiţi de sînge, aflată lîngă călugăr, pe podea.

- O curea sau brîu al Disciplinei. Îl purta pe coapsă. Am ţintit bine! Langdon îşi fricţionă capul. Auzise cîte ceva despre asemenea curele.
- Dar cum... de unde ai ştiut?

Teabing rînji:

- Creştinismul e domeniul meu de studiu, Robert, și sînt unele secte care își afișează deschis crezul. După cum se vede, adăugă el, arătînd cu cîrja spre sîngele ce șiroia prin sutana călugărului.
- Opus Dei, şopti profesorul, amintindu-şi de recentul scandal din presă, care implicase o serie de cunoscuţi oameni de afaceri din Boston, membri ai Opus Dei. Unii colegi îi acuzaseră în mod public că, pe sub costumele scumpe la trei rînduri, purtau *cilice.* Acuzaţiile se dovediseră a fi false. La fel ca mulţi alţi membri ai sectei, aveau o implicare destul de redusă în activităţile Opus Dei şi nu practicau mortificarea corporală; erau catolici fervenţi, soţi şi părinţi devotaţi, cetăţeni oneşti şi serioşi. Deloc surprinzător, presa îşi mutase repede atenţia asupra celorlalţi membri ai sectei... precum era cel care zăcea acum pe podea.

Teabing studia îndeaproape bucata de pînză însîngerată.

— Dar de ce ar încerca Opus Dei să găsească Sfîntul Graal?
 Langdon încă nu-şi revenise în totalitate pentru a se mai gîndi la aşa ceva.

Sophie se apropie de masa pe care se afla caseta:

— Robert, ce e asta?

Şi-i arătă micul trandafir desprins de pe capac.

— Intarsia ascundea un text care era gravat pe capac. Cred că textul ne spune cum să deschidem cheia de boltă.

Înainte ca Sophie sau Teabing să apuce să-i răspundă, o mare de sirene și

lumini ale maşinilor de poliție se revărsă la poalele dealului și începu să urce aleea spre casă.

Sir Leigh se încruntă:

— Prieteni, se pare că trebuie să luăm o decizie. Şi de data asta trebuie so luăm repede!

66

Collet şi agenţii săi se năpustiră în casa lui *sir* Leigh Teabing cu armele în mîini. După ce s-au răspîndit, au început să cerceteze toate camerele de la parter. Găsiră urma unui glonţ în podeaua salonului, semne ale unei lupte, puţin sînge, un fel de curea ciudată cu spini metalici şi o rolă de bandă adezivă pe jumătate consumată. Toate încăperile păreau pustii.

Pe cînd voia să-şi împartă oamenii în două echipe pentru a cerceta subsolul şi terenul din spatele casei, auzi nişte voci la etaj:

— Sînt sus!

Urcînd treptele două cîte două, agenții verificară fiecare încăpere, dormitoarele și coridoarele întunecate pe măsură ce se apropiau de sunetul vocilor. Acestea păreau a veni din dormitorul aflat la capătul unui culoar interminabil. Agenții înaintau cu precauție și viteză, blocînd toate posibilele ieșiri.

În timp ce se apropia de ultimul dormitor, Collet văzu că uşa acestuia era larg deschisă. Vocile încetară brusc, în locul lor răsunînd un huruit ciudat, ca de motor.

Cu revolverul în mînă, locotenentul dădu semnalul. Pipăi peretele de lîngă uşă, găsi întrerupătorul și aprinse lumina. Răsucindu-se și dînd buzna în cameră, urmat de grupul de agenți, Collet își aținti arma spre... nimic.

Un dormitor gol. Părea a fi foarte vechi.

Huruitul automobilului încă se mai auzea dintr-un panou electronic montat pe peretele de lîngă pat. Locotenentul mai văzuse asemenea panouri şi în celelalte încăperi din casă. Era un fel de interfon. Se repezi la el şi rămase cu mîna suspendată în aer, deasupra celor zece butoane etichetate: "BIROU... BUCĂTĂRIE...

SPĂLĂTORIE... BECI".

"De unde dracu' aud maşina?"

"DORMITORUL PRINCIPAL... SOLAR... ŞOPRON... BIBLIOTECĂ"

"Şopron!" În cîteva secunde, Collet era deja jos, trăgîndu-l după el pe unul dintre agenți. Umăr la umăr, traversară în fugă peluza din spatele casei și ajunseră cu răsuflarea tăiată în faţa unui şopron ponosit. Înainte de a intra, locotenentul auzi huruitul motorului care se îndepărta. Îşi scoase arma, se repezi înăuntru şi aprinse luminile.

În partea dreaptă a şopronului fusese amenajat un fel de atelier rudimentar — maşini de tuns iarba, unelte de grădinărit, resturi de plante şi îngrăşăminte. Pe peretele alăturat se afla bine cunoscutul panou de interfon. Unul dintre butoane era deschis: "DORMITORUL DE OASPEŢI II".

Collet se răsuci, fierbînd de mînie. "Ne-au ademenit la etaj cu ajutorul interfonului!" Privind în partea stîngă a şopronului, văzu un şir lung de boxe pentru cai. Fără cai. Proprietarul prefera, probabil, caii-putere; boxele fuseseră transformate în garaje. lar "colecţia" de maşini era uimitoare — un Ferrari negru, un Rolls-Royce de odinioară, un vechi Aston Martin sports

coupé și un Porsche 356 de colecție.

Ultima boxă era goală.

Collet se apropie în fugă și văzu cîteva pete de ulei pe jos. "Nu au cum să iasă din perimetrul încercuit!" Aleea și poarta erau blocate de două mașini ale poliției tocmai pentru o astfel de eventualitate.

— Domnule!

Agentul îi făcu semn spre capătul șirului de boxe.

Oblonul din spate al sopronului era ridicat și, dincolo de el, cîmpul noroios și întunecat se întindea pînă departe, în noapte. Collet ieși repede afară, încercînd să scruteze bezna cu privirea. Nu se zărea însă nimic altceva decît umbra vagă a unei păduri care se afla la orizont. Faruri de automobil — nu. Valea era, probabil, străbătută de numeroase drumuri forestiere și poteci de vînătoare, dar locotenentul era sigur că prada sa nu va reuși să ajungă pînă la pădure.

- la cîţiva oameni şi răspîndiţi-vă pe cîmp! Probabil că s-au împotmolit pe undeva. Maşinile astea elegante nu fac faţă terenului neasfaltat.
 - Hm. domnule!

Agentul îi arătă un suport pe care atîrnau cîteva seturi de chei. Etichetele din dreptul fiecăruia purtau nume familiare:

"DAIMLER... ROLLS-ROYCE... ASTON MARTIN... PORSCHE"

Ultimul suport era gol. Cînd citi eticheta de sub el, Collet își dădu seama că situația nu era tocmai roz.

67

Range Rover-ul era negru sidefiu, cu tracţiune 4x4, transmisie standard, faruri din polipropilenă armată şi volanul pe dreapta. Langdon era mulţumit că nu era el la volan.

La ordinul stăpînului său, majordomul Rémy manevră vehiculul cu o agilitate impresionantă pe cîmpul desțelenit, scăldat în lumina lunii. Fără a aprinde farurile, trecuse peste un gorgan și acum cobora panta lină îndepărtîndu-se de Château Villette, aparent spre silueta întunecată a pădurii din față.

Ținînd în brațe cheia de boltă, Langdon se răsuci în scaun, spre Sophie, care ședea pe bancheta din spate, alături de Teabing.

- Ce-ţi mai face capul, Robert? întrebă ea.
- Mai bine, mulţumesc, spuse americanul, încercînd să surîdă, deşi îl durea cumplit.

Teabing se întoarse şi aruncă o privire spre călugărul legat fedeleş, înghesuit în spatele banchetei, în compartimentul pentru bagaje. *Sir* Leigh ținea în poală revolverul Albinosului şi parcă era portretul îngălbenit de vreme al unui senior englez într-un safari, pozînd deasupra prăzii ucise.

- Habar n-ai cît mă bucur că ai trecut pe la mine în seara asta, Robert, exclamă Teabing, rîzînd de parcă se distra de minune, aşa cum nu o mai făcuse de mult timp.
 - Îmi pare rău că te-am implicat în chestia asta, Leigh!
 - Oh, te rog, toată viaţa mea am aşteptat să fiu implicat!

Zărind prin parbriz umbra unui gard viu lung, își bătu majordomul pe umăr:

— Ţine minte, fără lumini de poziție. Dacă e nevoie, folosește frîna de

mînă. Vreau să intrăm puţin în pădure. N-are rost să ne complicăm să riscăm să fim văzuţi din casă.

Rémy încetini şi pătrunse printr-o deschidere în gardul viu. Rover-ul înaintă uşor pe o potecă acoperită de vegetație şi instantaneu ramurile copacilor ascunseră lumina lunii.

"Nu văd nimic", își spuse Langdon, străduindu-se să distingă ceva în față. Nimic, doar întuneric cît cuprinzi cu ochii. Cîteva ramuri măturară portierele din stînga și majordomul roti ușor volanul în direcție opusă. Ţinînd drumul mai mult sau mai puțin drept, parcurse astfel cam treizeci de metri.

— Te descurci perfect, Rémy. Cred că e de-ajuns. Robert, vrei tu să acționezi butonul acela albastru de sub supapa? Uite-l acolo, îl vezi? Langdon găsi butonul si apăsă:

Două conuri de lumină galbenă se deschiseră în față, revelînd vegetația deasă ce încadra poteca. "Faruri de ceață", realiză profesorul. Ofereau suficientă lumină cît să poată ține drumul drept și nu mai era nici un pericol să fie văzuți de pe cîmp.

- Ei bine, Rémy, chicoti Teabing, acum ai și lumină. Viețile noastre sînt în mîinile tale !
 - Dar unde mergem? întrebă Sophie.
- Poteca înaintează cam trei kilometri în pădure, întretaie domeniul Villette și apoi cotește spre nord. Cu condiția să nu dăm de vreun lac sau de copaci căzuți în drum, vom ieși nevătămați pe autostrada cinci.

"Nevătămaţi!" Capul lui Langdon nu era deloc de aceeaşi părere. Privi din nou spre cheia de boltă, cuibărită în siguranţă în caseta ei din lemn. Trandafirul de pe capac fusese repus la loc şi, cu toate că era încă buimac, profesorul ardea de nerăbdare să-l scoată şi să examineze din nou textul gravat dedesubt. Desfăcu încuietoarea capacului şi dădu să-l deschidă, cînd Teaing puse o mînă fermă pe umărul lui:

— Ai răbdare, Robert! Terenul e accidentat și nu avem nici lumină suficientă. Ferească Dumnezeu să stricăm ceva! Dacă n-ai recunoscut limba pe lumină, n-ai să reușești nici în bezna asta! Hai mai bine să așteptăm pînă ce vom fi în siguranță. Vom avea timp și pentru asta în curînd!

Profesorul ştia că Teabing are dreptate. Înclină din cap şi închise capacul. În spate, călugărul gemea şi se zbătea. Brusc, începu să bîţîie din picioare destul de puternic.

Britanicul se întoarse și-i puse pistolul în față.

- Nu pot să-mi dau seama ce nu-ți convine, domnule! Ai pătruns prin efracție în casa mea și ai tras o lovitură urîtă în țeasta unui bun prieten. Aș putea foarte bine să te împușc pe loc și să te las să putrezești aici, în pădure! Călugărul se potoli.
- Eşti sigur că am făcut bine atunci cînd ne-am hotărît să-l luăm cu noi? întrebă Langdon.
- Al naibii de sigur! Eşti căutat pentru crimă, Robert! Ticălosul ăsta e biletul tău spre libertate! Se pare că poliția te vrea din tot sufletul dacă te-a urmărit pînă la mine acasă.
- Greșeala a fost a mea, interveni Sophie! Furgoneta blindată avea, probabil, un transmiţător.
- Asta n-are importanță. Pe mine nu faptul că v-a găsit *poliția* mă surprinde, ci faptul că *insul ăsta* a dat de voi. Din cîte mi-ați spus, nu-mi imaginez cum v-a putut urmări pînă la mine acasă; doar dacă a avut informații din interiorul Poliției Judiciare sau al băncii.

Langdon zăbovi puţin asupra acestei idei. Era clar că Bezu Fache ţinea

neapărat să găsească un ţap ispăşitor pentru asasinatele din seara asta. Iar Vernet îşi schimbase atitudinea cam prea brusc, deşi era, oarecum, de înţeles, ţinînd seama că americanul era căutat pentru patru crime.

— Călugărul ăsta n-a acționat de unul singur, îi spuse Teabing, și pînă cînd nu vom afla *cine* se află în spatele întregii afaceri, nici unul dintre voi nu e în siuranță. Vestea bună, prieteni, e aceea că acum vă aflați voi pe o poziție de forță! Monstrul ăsta din spatele meu are informațiile de care avem noi nevoie și cel ce trage sforile care-l mînuiesc probabil că fierbe acum de îngrijorare!

Maşina prinsese deja viteza şi, după ce traversase un pîrîu şi urcase un gorgan, acum cobora din nou.

— Robert, vrei să fii amabil şi să-mi dai telefonul de pe bord? îi ceru *sir* Leigh.

Langdon i-l dădu şi Teabing formă un număr. După o lungă așteptare, cineva răspunse.

— Richard? Te-am trezit? Fireşte că da! Ce întrebare prostească! Îmi pare rău. Am însă o mică problemă. Nu mă simt foarte bine și trebuie să plec în Insule pentru tratamentul meu, împreună cu Rémy. Păi, chiar acum. Regret că te-am luat pe neașteptate. Poţi s-o pregăteşti pe *Elizabeth* în cam douăzeci de minute? Ştiu, dar fă şi tu ce poţi! Ne vedem în curînd!

Şi închise.

- Elizabeth? se miră Langdon.
- Avionul meu. Mă costă cît valoarea reginei în aur!

Profesorul se răsuci în scaun și-l privi lung:

— Ce e? izbucni Teabing. Nu puteţi rămîne în Franţa, cînd toată Poliţia Judiciara e pe urmele voastre! În Londra veţi fi mult mai în siguranţă.

Sophie îi aruncă și ea o privire întrebătoare:

- Crezi că ar trebui să plecăm din ţară?
- Prieteni, sînt un tip mult mai influent în lumea civilizată decît aici, în Franța! În plus, se crede că Graalul e ascuns pe undeva, prin Marea Britanie. Dacă vom reuşi să deschidem criptex-ul, sînt sigur că vom găsi o hartă care va demonstra că am pornit în direcţia cea bună.
- Îţi asumi un risc uriaş dacă ajuţi doi fugari. Poliţia din Franţa n-o să te vadă deloc cu ochi buni.

Teabing făcu un gest de dezgust:

- Am terminat-o cu Franța. M-am mutat aici numai pentru a găsi cheia de boltă. Acum nu mai am nici o treabă aici. Nici nu-mi pasă dacă n-am să mai văd vreodată Château Villette.
 - Dar cum vom trece de securitatea de la aeroport? întrebă Sophie. Teabing rîse uşor:
- Zburăm de la Le Bourget un aerodrom situat nu departe de aici. Medicii francezi mă scot din sărite, aşa că la fiecare două săptămîni plec în Anglia pentru a-mi face tratamentul. Plătesc, desigur, pentru anumite privilegii şi aici, şi acolo. O dată ce vom fi deasupra mării, poţi decide, Robert, dacă vrei să fim aşteptaţi de cineva de la Ambasada SUA.

Dar Langdon îşi spuse că nu voia să aibă de-a face cu nimeni de la ambasadă. Deocamdată nu se putea gîndi decît la cheia de boltă, la inscripţie şi la posibilitatea de a descoperi Graalul. Oare Teabing avea dreptate în ceea ce priveşte Marea Britanie? Într-adevăr, majoritatea legendelor plasau Graalul undeva în Regatul Unit. Chiar şi mitica Insulă Avalon a regelui Arthur se credea că ar fi, de fapt, Glastonbury, în Anglia. Oriunde s-ar fi aflat Graalul însă, niciodată nu-şi închipuise că avea să pornească în căutarea lui. "Documentele Sangreal. Adevărata istorie a lui lisus Hristos. Mormîntul Mariei

Magdalena." Brusc, avea impresia că se află pe un fel de tărîm nepămîntesc, în care lumea reală nu-l putea atinge.

- *Sir?* răsună vocea majordomului. Vă gîndiți cu adevărat să vă întoarceți definitiv în Anglia?
- Rémy, n-ai de ce să-ţi faci griji! Dacă mă întorc pe pămînturile reginei, nu înseamnă că am să mă mulţumesc toată viaţa de acum înainte cu budincă şi cartofi. Sper să vii şi tu cu mine acolo! Am de gînd să cumpăr o vilă splendidă în Devonshire şi toate lucrurile tale îţi vor putea fi trimise fără întîrziere. E o aventură, Rémy. Îţi spun eu, o adevărată aventură!

Langdon nu-şi putu stăpîni un surîs. Entuziasmul britanicului încîntat de ideea unei reveniri triumfale în propria ţara era molipsitor. Privirile îi rătăceau absente pe fereastră, peste umbrele fantomatice ale copacilor. Oglinda laterală a maşinii era orientată spre interior şi chipul lui Sophie se reflecta în ea. O privi tăcut un timp îndelungat şi un val de plăcută căldură puse stăpînire pe el. În ciuda necazurilor din seara asta, era mulţumit că se afla într-o companie atît de încîntătoare.

După cîteva minute, de parcă i-ar fi simţit brusc privirile aţintite asupra ei, Sophie se aplecă în scaun şi puse o mînă pe umărul lui, bătîndu-l uşor cu palma:

- Eşti bine, da?
- Mda, răspunse el. Oarecum.

Sophie se rezemă din nou de spătarul banchetei și Langdon zări un surîs care tocmai îi flutura pe buze. Brusc, își dădu seama că și el zîmbea.

Înghesuit după banchetă, Silas de-abia mai putea respira. Braţele îi erau răsucite la spate şi strîns legate de glezne cu frînghie de rufe şi cu bandă adezivă. La fiecare hîrtop din şosea, un nou val de durere îi străbătea umerii. Bine că, măcar, îi scoseseră cureaua *cilice!* Cu gura acoperită de rînduri de bandă adezivă, nu putea respira decît pe nas şi nările începuseră deja să i se înfunde din cauza prafului care acoperea compartimentul de bagaje. Începu să tuşească.

— Cred că se sufocă, spuse șoferul pe un ton îngrijorat.

Britanicul care-l lovise cu cîrja se întoarse şi privi spre el peste spătarul banchetei, cu o uitătură rece:

— Din fericire pentru tine, noi, britanicii, judecăm buna creștere a unui om nu după felul în care se poartă cu prietenii, ci după compasiunea pe care o arată dușmanilor.

Cu aceste cuvinte, insul se aplecă și întinse mîna spre gura lui. Dintr-o singură mișcare, apucă banda și trase de ea.

Silas simţi că buzele parcă-i luară foc, dar aerul care-i pătrunse în piept părea trimis chiar de însuşi bunul Dumnezeu.

- Pentru cine lucrezi? întrebă britanicul.
- Eu împlinesc lucrarea Domnului, bălmăji el, abia mişcîndu-şi maxilarul după lovitura de picior a femeii.
 - Eşti membru al Opus Dei.

Fusese o afirmaţie, nu o întrebare.

- Nu știi tu cine sînt eu!
- De ce vrea Opus Dei cheia de boltă?

Silas nu avea de gînd să-i răspundă. Cheia de boltă era cheia către Sfîntul Graal, iar acesta era primul pas spre apărarea dreptei credințe.

"Eu împlinesc lucrarea Domnului. Calea este în pericol."

Însă, aşa cum era îngrămădit în spatele maşinii, legat ca o boccea, se temea că îi dezamăgise crunt pe Învățător şi pe episcop. Nu avea cum să ia legătura cu ei şi să-i înştiințeze despre teribila turnură pe care o luaseră evenimentele. "Răpitorii mei dețin cheia de boltă! Vor ajunge la Graal înaintea noastră!" În tăcere şi în întuneric, Silas se rugă. Durerea care-i chinuia trupul era un stimulent nimerit.

"Un miracol, Doamne! Am nevoie de un miracol!" N-avea de unde să ştie că, peste numai cîteva ore, chiar i se va oferi unul.

— Robert! Ce-i cu expresia aceea ciudată de pe chipul tău?

Langdon se întoarse spre ea, dîndu-şi seama că avea dinţii încleştaţi şi că inima îi bătea furibund. Tocmai îi trecuse prin minte o idee incredibilă. "Oare explicaţia să fie chiar atît de simplă?"

- Am nevoie de celularul tău, Sophie!
- Acum?
- Cred că mi-a venit o idee.
- Ce anume?
- Îţi spun într-o clipă. Mai întîi am nevoie de telefon.

Pe chipul ei se așternu o expresie de îngrijorare:

— Mă îndoiesc că Fache l-a pus sub urmărire, dar, pentru orice eventualitate, nu vorbi mai mult de un minut.

Şi-i întinse aparatul.

- Cum sun în Statele Unite?
- Trebuie să vorbești cu taxă inversa. Abonamentul meu nu include convorbiri transatlantice.

Langdon forma zero, conștient că în următoarele șaizeci de secunde va afla probabil răspunsul la o întrebare care-l frămîntase toată noaptea.

68

În New York, editorul Jonas Faukman era pe punctul de a se băga în pat, gata de un somn bun, cînd tocmai îi sună telefonul. "Cam tîrziu pentru discuții", bombăni el și ridică receptorul.

— Primiţi un apel cu taxă inversă de la Robert Langdon? întrebă operatoarea.

Buimac, Jonas aprinse lumina.

— Păi... da, sigur.

După un clic, pe fir se auzi glasul lui Langdon.

- Robert? Mă trezești la miezul nopții și mă pui tot pe mine să plătesc pentru asta?
- Jonas, iartă-mă! Voi vorbi pe scurt. Trebuie neaparat să te întreb. Manuscrisul pe care ți l-am dat... ai...?
- Robert, îmi pare rău, știu că mi-ai cerut să-ți trimit șpalturile săptămîna asta, dar sînt mult prea aglomerat. Lunea următoare. Promit.
- Nu mă îngrijorează șpalturile. Vreau să știu dacă ai trimis vreun text de prezentare fără să-mi spui.

Faukman ezită. Ultimul manuscris al lui Langdon — o istorie a venerării divinului feminin — includea cîteva fragmente despre Maria Magdalena ce ar fi iscat anumite controverse. Deşi materialul era bine documentat şi fusese

abordat deopotrivă de alţi specialişti, el, unul, nu avea de gînd să dea publicităţii nici un text de prezentare fără a avea mai întîi girul unor istorici şi oameni de artă reputaţi.

Jonas alesese deja zece nume mari cărora le trimisese fragmente din manuscris, împreună cu o scrisoare prin care le solicita în mod politicos cîteva cuvinte pentru prezentarea cărții. Din experiența lui, majoritatea erau încîntați de perspectiva de a-şi vedea numele tipărit.

— Jonas! insistă Langdon. Ai trimis manuscrisul, nu-i așa?

Faukman ezită o clipă, sesizînd nemulţumirea din glasul profesorului.

- Textul era curat, Robert, și am vrut să-ți fac o surpriza cu niște texte de prezentare extra.
 - Ai trimis unul și custodelui de la Luvru?
- Dar tu ce crezi? Manuscrisul tău face referire de mai multe ori la exponatele din Muzeul Luvru, în bibliografie ai menționat cărțile lui Saunière... Era firesc să-i trimit o copie!

Liniştea de la celălalt capăt al firului se prelungi.

- Cînd i-ai trimis-o?
- Cu aproximativ o lună în urmă. Am menționat că vei veni la Paris și iam sugerat să vă întîlniți pentru o discuție.

Faukman se întrerupse, frecîndu-se la ochi, apoi reluă brusc:

- Stai puţin, nu trebuia să fii chiar la Paris săptămîna asta?
- Păi, *sînt* la Paris.

Editorul se ridică foarte repede în capul oaselor:

- Şi mă suni cu taxă inversa din Franța?
- Retrage suma din drepturile mele de autor, Jonas. De la Saunière ai primit vreun răspuns? I-a plăcut manuscrisul?
 - Nu știu, încă nu mi-a răspuns.
- Ei bine, nici n-o să-ți răspundă. Asta explică multe. Acum trebuie să închid. Îți mulțumesc.
 - Robert…

Dar nu mai era nimeni la celălalt capăt al firului.

Faukman așeză receptorul în furcă și clătină din cap, siderat. "Scriitorii! exclamă în sinea lui. Chiar și cei care par normali sînt țicniți!"

Pe bancheta Rover-ului, Teabing izbucni în rîs:

— Robert, zici că ai scris o carte despre o societate secretă și editorul tău a trimis un exemplar chiar pe adresa respectivei societăți?!

Langdon oftă:

- Evident!
- O coincidenţă crudă, prietene!

"Coincidenţa nu are nici un amestec aici." A-i cere lui Jacques Saunière săşi spună părerea despre un manuscris despre divinitatea feminină era la fel de firesc ca a-i solicita lui Carl Lewis cîteva cuvinte despre atletism. În plus, era perfect normal ca orice carte pe tema venerării zeiţei să menţioneze şi Le Prieuré de Sion.

— Uite care-i întrebarea de un milion de dolari, spuse Teabing încă rîzînd. Atitudinea ta față de Stăreție — în carte — este favorabilă ei sau nu?

Langdon înțelegea unde bătea, de fapt. Mulți istorici doriseră în decursul timpului să știe de ce confreria nu făcuse încă publice documentele Sangreal; unii considerau că informația trebuia dezvăluită de mult.

- Nu mi-am exprimat nici o poziție față de acțiunile Stăreției.
- Adică față de lipsa acțiunilor ei.

Langdon ridică din umeri. Teabing era așadar de părere că documentele

ar fi trebuit date publicității.

- Am expus doar istoria confreriei şi am descris-o ca pe o organizaţie modernă ce venerează divinul feminin, păstrătoare a Graalului şi a unor străvechi documente.
 - Ai amintit și despre cheia de boltă? întreba Sophie.

Profesorul oftă din nou. Amintise. În mod repetat.

- Am menţionat-o ca pe un exemplu al măsurilor extreme pe care Stăreţia este dispusă să le ia pentru a proteja documentele Sangreal.
- Păi, remarcă Sophie uluită, cred că aşa se explică mesajul bunicului meu — "P.S. găseşte-l pe Robert Langdon."

El credea că mai exista totuşi şi altceva în manuscrisul lui, un alt amănunt care îi atrăsese atenția custodelui, dar acesta era un lucru despre care trebuia să discute cu Sophie doar atunci cînd vor rămîne singuri.

- Deci, adaugă ea, l-ai minţit pe Fache.
- Poftim?
- I-ai spus că n-ai corespondat cu bunicul meu.
- Păi n-am făcut-o! Editorul meu i-a trimis manuscrisul.
- Da, dar gîndeşte-te puţin! Dacă n-a găsit plicul cu adresa expeditorului, n-are de unde să ştie că *nu tu* i l-ai trimis. Sau, mai rău, că nu i l-ai înmînat personal şi că apoi ai minţit.

Cînd ajunseră la aerodromul Le Bourget, Rémy parcase în faţa unui mic hangar, la capătul pistei. La apariţia lor, un ins într-o salopetă mototolită le ieşi în întîmpinare şi ridică uriaşa poartă metalică a hangarului. Înăuntru aştepta un turbojet alb-argintiu.

Langdon rămase cu ochii pironiți:

- Asta-i Elizabeth?
- Ne trece peste afurisitul ăla de Canal!

Omul în salopetă se apropie de maşina, ducîndu-şi mîna streaşină la ochi pentru a se feri de lumina farurilor.

— Sînt aproape gata, *sir*, rosti el cu un pronunţat accent britanic. Îmi cer scuze pentru întîrziere, dar m-aţi luat prin surprindere şi...

Se opri brusc, în momentul în care văzu cîte persoane coboară din maşină. Privi spre Sophie și Langdon, apoi din nou spre Teabing.

— Am, împreună cu asociații mei, o afacere urgentă în Londra! N-avem timp de pierdut. Te rog să te pregătești de plecare imediat!

În timp ce vorbea, Teabing luă revolverul de pe bordul mașinii și i-l întinse lui Langdon. La vederea armei, pilotul căscă ochii și gura, apoi se apropie de Teabing și-i șopti:

- Vă cer iertare, domnule, dar autorizația mea de zbor menționează doar numele dumneavoastră și al majordomului. Nu-i pot lua și pe oaspeții dumneavoastră!
- Richard, replică britanicul cu un zîmbet cald, două mii de lire sterline și pistolul ăsta încărcat spun că îi *poţi* lua și pe ei.

Apoi, făcînd semn spre maşină, mai adăugă:

— Şi pe nefericitul din spate!

Motoarele Garrett TFE-731 ale avionului Hawker 731 propulsară aeronava cu forţa tunetului. Jos, aerodromul Le Bourget devenea parcă mai mic cu fiece secundă.

"Fug din ţară", îşi spuse Sophie aşezîndu-se mai bine în scaunul de piele. Pînă în acest moment, jocul ei cu Fache, de-a şoarecele şi pisica, păruse oarecum justificabil în faţa Ministerului Apărării. "Încercam să apăr un om nevinovat. Încercam să îndeplinesc ultimele dorinţe ale bunicului meu." Acum însă, depăşise limitele acceptabile. Părăsea ţara pe furiş, fără acte în regulă, în compania unui individ căutat de poliţie şi a unui ostatic imobilizat. Dacă existase vreodată o "limită a raţionalului", tocmai o depăşise. "Aproape cu viteza sunetului."

Sophie şedea lîngă Langdon şi Teabing în partea din faţă a cabinei — Fan Jet Executive Design, după cum scria pe medalionul auriu de pe uşă. Fotoliile luxoase erau prinse pe şine în podea, putînd fi repoziţionate şi fixate în jurul unei mese dreptunghiulare. O minisală de conferinţe. Decoraţiunile elegante nu puteau disimula însă situaţia cîtuşi de puţin elegantă din celălalt compartiment al avionului, aproape de toaletă, unde Rémy, posac şi cu pistolul în mînă, îndeplinea ordinele stăpînului său, de a-l păzi pe călugărul albinos aruncat la picioarele lui ca un balot murdar.

— Înainte de a ne îndrepta atenția asupra cheii de boltă, spuse Teabing, vaş ruga să-mi permiteți cîteva cuvinte.

Avea un aer stînjenit, ca un tată ce se pregătea să explice copiilor săi adevărul despre fete şi băieţi:

- Prieteni, îmi dau seama că eu sînt doar un oaspete în aceasta călătorie și mă simt onorat pentru acest statut. Totuși, ca unul care și-a petrecut întreaga viață în căutarea Graalului, simt că este datoria mea să vă previn că ați pornit pe un drum pe care nu mai exista cale de întoarcere indiferent de pericolele ce vă vor sta în cale. *Miss* Neveu, bunicul dumitale ți-a înmînat acest criptex în speranța că vei păstra viu secretul Sfîntului Graal.
 - Dа.
- Şi, fireşte, te simţi obligată să urmezi acest drum, indiferent unde te va duce el.

Sophie încuviință, cu toate că mai avea o motivație, la fel de puternică: "Adevărul despre familia mea". Deși Langdon o asigurase că nu exista nici o legătură între cheia de boltă și trecutul ei, simțea totuși că acest mister avea o componentă profund personală, ca și cum criptex-ul făurit de mîinile bunicului ei încerca să-i vorbească, să-i ofere un fel de alinare pentru pustiul care-i chinuise sufletul în toți acești ani.

- Bunicul tău şi cei trei seneşali au murit în seara aceasta pentru a păstra cheia de boltă departe de Biserică. Opus Dei s-a apropiat de ea primejdios de mult. Înțelegi, sper, că acest fapt îți așază pe umeri o responsabilitate imensă. Ţi s-a încredințată o torță! O flacără vie, ce arde de două mii de ani şi pe care n-o poți lăsa să se stingă. Torța aceasta nu poate cădea în mîinile cui nu trebuie. Îmi dau seama continuă Teabing privind spre caseta din lemn de trandafir că nu ai avut de ales în această privință, dar, ţinînd seama de ce se află în joc aici, trebuie ori să-ţi asumi deplina responsabilitate... ori s-o încredințezi altcuiva.
- Bunicul mi-a dat mie criptex-ul. Sînt sigură că voi putea face față acestei responsabilități.

Teabing părea mai încurajat, dar nu pe deplin:

— Bun! Voinţa şi hotărîrea fermă sînt necesare. Şi totuşi, aş vrea să mai ştiu ceva: înţelegi că deschiderea criptex-ului te va pune în faţa unei încercări

și mai grele?

- Cum aşa?
- Draga mea, imaginează-ţi că ai deodată în faţă o hartă care îţi arată unde este ascuns Sfîntul Graal. În acel moment, vei fi în posesia unui adevăr capabil să schimbe istoria pentru totdeauna. Vei deveni păstrătoarea unui secret pe care omul l-a căutat timp de secole. Şi te vei confrunta cu responsabilitatea de a-l face cunoscut întregii lumi. Cel care va face acest lucru va fi venerat de unii şi dispreţuit de alţii. Problema care se pune este dacă vei fi suficient de puternică pentru a putea duce la îndeplinire o asemenea sarcină.

După un moment de gîndire, Sophie replică:

— Nu sînt sigura că această decizie îmi aparține.

Sprîncenele lui Teabing zvîcniră:

- Nu? Dacă nu ţie, cea care deţine cheia de boltă, atunci cui aparţine?
- Confreriei, care a reuşit să păstreaze secretul timp de aproape două mii de ani.
- Stăreţia? Cum? În noaptea asta a fost nimicită. *Decapitată,* aşa cum ai spus tu. Dacă este vinovat un spion din propriile rînduri sau cineva din afară, noi nu vom şti probabil niciodată, dar faptul rămîne: cineva a descoperit identităţile celor patru membri de vîrf ai organizaţiei. În momentul de faţă, eu n-aş avea încredere în nici o persoană care se declară reprezentant al Stăreţiei.
 - Şi atunci, ce sugerezi? întrebă Langdon.
- Robert, știi la fel de bine ca mine că Stăreţia nu a apărat acest adevăr atîţia ani doar pentru a-l ţine ascuns o veşnicie. Membrii ei aşteptau momentul potrivit pentru a-l dezvălui momentul în care lumea este pregătită să facă faţă adevărului.
 - Şi crezi că acest moment a sosit?
- Absolut. Nici n-ar putea fi mai evident acest lucru. Toate semnele istorice sînt vizibile şi, pe urmă, dacă Stăreţia nu ar fi intenţionat să-şi dezvăluie secretul foarte curînd, de ce ar fi atacat Biserica tocmai acum?
 - Călugărul încă nu ne-a spus ce urmărea, ripostă Sophie.
- Scopul pe care-l urmărea el este acelaşi cu al Bisericii de a distruge documentele care ar dezvălui marea mistificare. Vaticanul s-a apropiat acum de acest obiectiv mai mult decît oricînd în trecut, iar Stăreţia ţi-a acordat dumitale toată încrederea ei, *miss* Neveu. Misiunea de salvare a Graalului include, în mod evident, şi suprema dorinţă a confreriei, aceea de a împărtăşi lumii întregi adevărul.

Langdon interveni:

- Leigh, a-i cere lui Sophie să ia o astfel de decizie înseamnă să-i arunci pe umeri o povară mult prea mare pentru cineva care a aflat abia cu o oră în urmă de existenta documentelor Sangreal.
- Îmi cer scuze dacă te presez, *miss* Neveu. Eu, unul, am fost totdeauna de părere că aceste documente trebuie date publicității, dar, la urma urmei, decizia îți aparține. Cred însă că e important să te gîndești la ceea ce se va întîmpla dacă vom reuși să deschidem cheia de boltă.
- Domnilor, replică Sophie pe un ton ferm, pentru a folosi cuvintele voastre: "Nu tu găsești Graalul, ci el te găsește pe tine". Cred că Graalul m-a găsit pentru un motiv anume și că, atunci cînd va veni timpul, voi ști ce să fac!

Amîndoi o priviră surprinși.

— Deci, adăugă ea cu un semn spre caseta din lemn. Să-i dăm drumul!

La Château Villette, în salon, locotenentul Collet privea focul din şemineu, dezamăgit la culme. Fache sosise cu cîteva momente în urmă și acum se afla în încăperea alăturată, zbierînd la telefon și încercînd să coordoneze tentativa eșuată de a localiza Range Rover-ul.

"Ar putea fi oriunde acum", își spuse Collet.

Nesocotise ordinele directe ale căpitanului și-l ratase pe Langdon a doua oară, așa că era mulţumit cel puţin că PTS identificase urma de glonţ în podea, coroborînd astfel afirmaţiile sale că în casă fusese tras un foc de armă. Dispoziţia lui Fache era însă cruntă şi locotenentul nu se îndoia că, o dată ce apele se vor mai linişti, repercusiunile grave nu vor întîrzia să apară.

Din păcate, nimic din ce găsiseră în salon nu părea să indice nici ceea ce se întîmplase, nici cine fusese implicat. Audi-ul negru de afară fusese închiriat pe un nume fals, cu o carte de credit falsă, iar amprentele din maşină nu se potriveau cu cele existente în baza de date a Interpolului.

Un agent dădu buzna în salon:

- Unde-i căpitanul Fache?
- Vorbeşte la telefon, răspunse Collet fără a-şi lua privirea de la focul ce se stingea în şemineu.
 - Am terminat de vorbit! lătră Fache, intrînd în salon. Ce-ai aflat?
- Domnule, Centrala a primit un apel de la André Vernet, Depository Bank of Zürich. Omul vrea să discute cu dumneavoastră personal. Şi-a schimbat mărturia.
 - Ce?

Acum Collet își ridică, în sfîrșit, ochii.

- Vernet recunoaște că Langdon și Neveu au intrat în bancă în seara asta.
 - Ne-am dat şi noi seama. De ce a minţit Vernet?
- Zice că nu vorbește decît cu dumneavoastră, dar a fost de acord să coopereze total.
 - În schimbul a ce?
- Vrea ca numele băncii să nu ajungă în presă şi să-l ajutam să recupereze un bun furat. Se pare că Langdon şi Neveu au furat ceva din contul lui Saunière.
 - Ce?! izbucni Collet. Cum?

Fache nici nu tresări.

- Ce au furat?
- Vernet nu ne-a oferit și amănunte, dar se pare că e dispus la orice pentru a-și recupera bunul respectiv.

Collet încercă să-şi imagineze cum de s-a putut întîmpla aşa ceva. Poate că Langdon şi Neveu l-au ameninţat pe bancher cu arma. Poate că l-au silit să deschidă contul lui Saunière şi să-i scoată din bancă în furgoneta blindată. Oricît de logic ar fi părut acest scenariu, locotenentului îi venea totuşi greu să creadă că Sophie Neveu s-ar implica într-o astfel de acţiune.

Din bucătărie, un alt agent strigă:

— Căpitane! Verificăm numerele de urgență ale lui Teabing și am dat de aerodromul Le Bourget. Am vești proaste!

După treizeci de secunde, Fache se pregătea să părăsească Château

Villette. Aflase că Teabing avea un avion personal în apropiere de Le Bourget și că acesta își luase zborul cu o jumătate de oră în urmă.

Funcţionarul de la aerodrom susţinuse că nu ştie cine era în avion şi nici încotro se îndreaptă. Decolarea nu fusese programată şi nu existase nici un plan de zbor. Cît se poate de ilegal, chiar pentru un aerodrom mic. Fache era sigur că, dacă-i va presa suficient de mult, va putea obţine răspunsurile dorite.

— Locotenent Collet! lătră el în drum spre uşă. Nu am de ales și trebuie să te las la conducerea operațiunilor PTS de aici. Încearcă să n-o dai în bară și de data asta!

71

Cînd avionul ajunse la altitudinea de croazieră, zburînd spre Londra, Langdon își desfăcu brațele din jurul casetei și o așeză pe masă. De-o parte și de alta a lui, Sophie și Teabing se aplecară spre ea, nerăbdători.

Profesorul nu acordă atenție de aceasta dată criptex-ului și discurilor sale marcate cu litere, ci se concentră asupra feței interioare a capacului. Cu vîrful unui pix, desfăcu atent trandafirul incastrat, scoţînd la iveală textul gravat dedesubt. ,"Sub Rosa", murmură el, sperînd că o nouă privire asupra scrisului îi va aduce lămurirea dorită. Focalizîndu-și întreaga atenție, profesorul studie textul ciudat:

Hows sint sant motive to brown howiene no Nacher plinas of rollars rand gazed so egland drew pad ant is enalgement pol writing and subardso and of Mark and Javor New Northo drew

După cîteva secunde, frustrarea pe care o simţise şi prima oară la început începu să pună din nou stăpînire pe el.

— Leigh, pur şi simplu nu pot să înțeleg.

Din locul în care stătea, pe partea opusă a mesei, Sophie nu vedea textul, dar neputinţa lui Langdon de a identifica imediat limba o luă prin surprindere. "Bunicul folosea o limbă atît de obscură, încît nici un specialist în simbolistică n-o poate recunoaşte?" Dar apoi îşi dădu seama că acest fapt n-ar fi trebuit s-o mire; la urma urmei, n-ar fi fost acesta primul secret pe care i-l ascunsese bunicul ei.

În fața ei, *sir* Leigh Teabing părea gata să explodeze. Nerăbdător să studieze și el textul, se fîțîia pe scaun, se aplecă într-o parte și încercă să vadă ceva pe lîngă Langdon, care era încă aplecat deasupra casetei.

- Nu ştiu, şopti profesorul. Aş zice că-i o limbă semitică, dar nu sînt foarte sigur. Majoritatea limbilor semitice timpurii includ *nekkudot.* Aceasta însă, nu!
 - Probabil e mai veche, presupuse Teabing.
 - *Nekkudot?* întreba Sophie.
- Majoritatea alfabetelor semitice modeme, îi explică britanicul fără a-şi ridica ochii, nu au vocale şi folosesc *nekkudot* puncte şi liniuţe scrise sub sau deasupra consoanelor pentru a indica sunetele vocalice. În termeni istorici, *nekkudot* a apărut recent în limbă.

Langdon continuă să privească textul, pierdut.

— O transliteraţie sefardică, poate...?

Dar Teabing deja nu mai rezistă:

— Dacă aș putea și eu să...

Îşi întinse braţul şi trase caseta din faţa lui Langdon, apropiind-o de el. Americanul cunoştea bine limbile vechi standard — greaca, latina, limbile romanice — dar, din cîte remarcase el, cea de aici părea mai specializată, poate o scriere Rashi sau a STAM cu ghirlande.

Trăgînd adînc aer în piept, Teabing îşi lăsă privirea să se înfrupte din textul gravat. Minute îndelungi rămase tăcut. Cu fiecare secundă, încrederea în sine i se topea:

— Sînt uluit, spuse, în cele din urmă. Limba asta nu seamănă cu nimic din ce am văzut eu pînă acum!

Langdon oftă, descurajat:

— Pot să văd și eu? întrebă Sophie.

Teabing se prefăcu a n-o fi auzit:

— Robert, spuneai mai devreme că ai impresia că ai mai *văzut* ceva asemănător înainte?

Profesorul părea siderat:

- Aşa am crezut, dar nu sînt sigur. Scrierea îmi pare oarecum familiară.
- Leigh! insistă Sophie, deloc încîntată să fie lăsată pe dinafară. Pot să mă uit şi eu la caseta pe care mi-a lăsat-o bunicul?
 - Firește, dragă, replică el și împinse caseta spre ea.

Nu voise s-o umilească, dar era cert că Sophie Neveu se amesteca unde nu-i fierbea oala. Dacă un istoric al Royal Society şi un profesor de simbolistică de la Harvard nu puteau identifica limba respectivă, cum să reuşească ea...

— Aaah! exclamă Sophie la cîteva secunde după ce-și aruncase privirea pe text. Trebuia să-mi fi închipuit!

Langdon și Teabing se întoarseră în același timp, privind-o uimiți.

- Să-ţi fi închipuit *ce?* se interesă *sir* Leigh.
- Că *asta* e limba pe care ar fi folosit-o bunicul.
- Vrei să spui că poţi citi textul?
- Foarte uşor, ciripi Sophie, încîntată de sine. Bunicul m-a învăţat limba asta pe cînd aveam doar şase ani. O vorbesc fluent.

Apoi se aplecă peste masă și-l fulgeră pe Teabing cu o privire dojenitoare:

— Şi sincer, *sir*, ţinînd cont de loialitatea dumneavoastră faţă de Coroană, sînt puţintel surprinsă că n-aţi recunoscut-o de la bun început.

Instantaneu, Langdon îşi dădu seama.

"Nu-i de mirare că scrisul îmi părea al naibii de familiar!"

Cu cîţiva ani în urmă, profesorul luase parte la un eveniment desfăşurat în cadrul Muzeului Fogg de la Harvard. Fost absolvent al universităţii, Bill Gates acceptase să împrumute muzeului una dintre nepreţuitele sale achiziţii — optsprezece coli de hîrtie pe care le cumpărase recent în cadrul unei licitaţii de la Armand Hammer Estate.

Suma oferită — nu mai puţin de 30,8 milioane de dolari.

Autorul paginilor — Leonardo da Vinci.

Cele optsprezece file — numite *Codex Leicester*, în cinstea celebrului lor deţinător, contele de Leicester — erau tot ce mai rămăsese dintr-un fascinant jurnal al lui da Vinci: eseuri şi schiţe ce rezumau teoriile sale originale despre astronomie, geologie, arheologie şi hidrologie.

Profesorul își mai amintea și acum reacția pe care o avusese atunci cînd, după ce stătuse răbdător la rînd, zărise în sfîrșit prețioasele documente. O cruntă dezamăgire. Scrisul era ininteligibil. Deși excelent conservate și scrise într-o caligrafie impecabilă — cerneală stacojie pe hîrtie alb-gălbuie —

codexul părea o aiureală. La început, Langdon crezuse că nu poate citi nimic fiindcă da Vinci scrisese textul în italiana veche. Dar după ce le studiase cu atenție, își dăduse seama că nu recunoaște nici un cuvînt, ba chiar nici o literă.

— Încercați așa, domnule, i se adresase unul dintre responsabilii muzeului, arătîndu-i o oglinjoară de mînă prinsă cu un lănţişor de marginea vitrinei.

Langdon luase oglinda și privise textul reflectat pe suprafața ei. Totul era perfect lizibil!

În nerăbdarea sa de a citi notițele marelui savant, uitase că una dintre numeroasele sale aptitudini deosebite era aceea de a scrie "în oglindă". Istoricii se întrebaseră adesea dacă da Vinci proceda așa doar pentru a se amuza sau pentru a se asigura că nimeni altcineva nu-i înțelege scrisul și deci nu-i poate fura ideile. Motivele erau însă lipsite de importanța; doar Leonardo știa sigur de ce.

Sophie surîse în sinea ei, văzînd că Langdon înțelesese.

— Pot să citesc primele cuvinte, spuse ea. Sînt în engleză.

Teabing încă nu pricepuse:

- Explicaţi-mi şi mie!
- Scriere inversă, răspunse Langdon. Avem nevoie de o oglindă.
- Ba nu, replica Sophie. Sînt sigura că furnirul ăsta este suficient de subţire.

Luă caseta şi, plasînd-o în faţa unei lămpi de pe perete, începu să examineze partea interioară a capacului. Bunicul ei nu putea scrie invers, aşa că întotdeauna "trişa": scria *normal,* apoi întorcea hîrtia pe partea cealaltă şi retrasa contururile. În acest caz, probabil că pirogravase textul *firesc* pe o bucată de lemn şi apoi rindeluise dosul lemnului pînă ce rămăsese doar o foiţă subţire, prin care scrisul pi-rogravat se vedea clar. Nu-i mai rămăsese după aceea decît să întoarcă foiţa de lemn invers şi s-o fixeze în capacul casetei.

Așezînd capacul în dreptul lămpii, își dădu seama că presupunerile ei erau corecte. Fasciculul viu de lumină străbătea stratul subțire de lemn, iar textul apărea scris normal.

Perfect inteligibil.

— Engleză, bîigui Teabing, luîndu-şi capul în mîini de ruşine. Limba mea

În partea din spate a avionului, Rémy Legaludec asculta cu atenție, încercînd să audă ceva pe fondul sonor al motoarelor, dar nu reușea să deslușească nimic. Nu-i plăcea deloc modul în care decurgeau evenimentele din această noapte. Absolut deloc. Privi din nou spre călugărul legat fedeleș de la picioarele sale. Omul zăcea nemișcat, resemnat parcă sau rugîndu-se în tăcere pentru izbăvire.

72

La cinci mii de metri în atmosferă, Robert Langdon simțea cum lumea reală dispare în jurul lui, lăsîndu-se absorbit de poemul lui Saunière, lizibil în lumină prin capacul casetei: Norse wish essert moderir to brave knoisma na sharter pelionad o restease nost gezest un egelesel ana pest sost ui énadement pel braiang sonat elassel a sont et chient solt lasseer Une chavelta lina

Sophie luă o bucată de hîrtie şi transpuse repede scrierea în engleza obișnuită. Cînd sfîrşi, toţi trei se aplecară asupra textului, citindu-i pe rînd. Era ca un fel de rebus arheologic... o ghicitoare ce făgăduia să indice cum poate fi deschis criptex-ul:

An ancient word of wisdom frees this scroll...

And helps us keep her scaner'd family whole...

A headstone praised by Templars is the key...

And atbash will reveal the truth to thee.

"Un străvechi cuvînt de-nțelepciune liberează acest papirus...

Pentru ca al ei neam unit să îl păstram...

Piatra de căpătîi dragă templierilor e cheia...

Ce atbash adevărul ți-l va revela."

Înainte să se apuce să se întrebe care poate fi parola ascunsă în aceste versuri, Langdon sesiză un alt aspect, mult mai profund: metrica poemului. "Pentametru iambic!"

Îl întîlnise de nenumărate ori de-a lungul anilor în care studiase societățile secrete din Europa — ba chiar și anul trecut, în Arhivele Secrete ale Vaticanului. Vreme de secole, pentametrul iambic fusese preferatul învățaților de pretutindeni, de la grecul Arhilocus pînă la Shakespeare, Milton, Chaucer și Voltaire — oameni cu vederi largi, care își scriseseră comentariile pe teme sociale într-un metru pe care mulți îl considerau ca avînd proprietăți mistice. Rădăcinile pentametrului iambic erau extrem de vechi, datînd din vremurile păgîne.

"lambi. Două silabe cu accent opus. Accentuată și neaccentuatâ. *Yin* și yang. O pereche echilibrată. Şiruri de cîte cinci astfel de perechi. Pentametru. Cinci — pentru pentagrama zeiței Venus și pentru sacrul feminin."

— E un pentametru! exclamă Teabing, întorcîndu-se spre Langdon. Şi poemul e în engleză! *La lingua pura!*

Profesorul încuviință. La fel ca majoritatea societăților secrete aflate pe poziții opuse față de cea a Bisericii, Le Prieuré de Sion considerase timp de secole că engleza era unica limbă europeană "pură". Spre deosebire de franceză, spaniolă și italiană, toate înrudite cu latina — *limba Vaticanului* — engleza nu era accesibilă mașinii de propagandă a Romei, devenind astfel în timp o limbă secretă, folosită preponderent de acele organizații suficient de educate pentru a o învăța.

- Poemul acesta, exclamă Teabing, se referă nu numai la Graal, ci şi la templieri şi la urmaşii Mariei Magdalena! Ce am putea cere mai mult?
- Parola, replică Sophie, citind încă o dată poemul. Se pare că avem nevoie de un străvechi cuvînt de înţelepciune.
 - Abracadabra? propuse britanicul, cu privirea scînteind.

"Un cuvînt din cinci litere", îşi spuse Langdon, gîndindu-se la uriaşul număr de termeni vechi ce ar putea fi consideraţi cuvinte de înţelepciune — fragmente din texte mistice, profeţii astrologice, legăminte ale societăţilor secrete, incantaţii Wicca, formule magice egiptene, mantre păgîne... Lista era nesfîrşită.

— Parola, continuă Sophie, pare a avea legătură cu templierii. "Şi piatra

de căpătîi a templierilor e cheia."

— Leigh, tu eşti specialistul în templieri. Ai vreo idee?

După cîteva secunde de meditație, Teabing oftă.

- Păi, piatra de căpătîi nu poate fi altceva decît o piatră de mormînt. Este posibil ca poemul să se refere la mormîntul pe care templierii îl consideră ca fiind al Mariei Magdalena, însă asta nu ne ajută prea mult, fiindcă nu ştim unde se află acest loc de veci.
- În ultimul vers, interveni Sophie, se spune că *atbash* va revela adevărul. Am mai auzit undeva cuvîntul acesta... atbash.
- Nu mă miră deloc, replică Langdon. L-ai auzit probabil la cursul de criptografie. Cifrul Atbash este unul dintre cele mai vechi coduri.

"Desigur! Celebrul sistem ebraic de codificare."

Într-adevăr, învățase la cursul de criptografie despre cifrul Atbash, care data din jurul anului 500 înainte de Hristos și era folosit în prezent ca un exemplu clasic de schemă de substituție rotațională. O formă banală de criptogramă ebraică, cifrul Atbash era un simplu cod de substituție bazat pe alfabetul ebraic, de douăzeci și două de litere. În Atbash, prima literă era înlocuită cu ultima a alfabetului, cea de-a doua cu penultima și așa mai departe.

- Cifrul Atbash este cum nu se poate mai potrivit, remarcă Teabing. Texte criptate cu ajutorul lui pot fi întîlnite în Cabala, în manuscrisele de la Marea Moartă și chiar în Vechiul Testament. Specialiștii și misticii evrei mai descoperă încă și *astăzi* înțelesuri ascunse folosind acest cod. Nu mă îndoiesc că Stăreția a studiat și ea cifrul Atbash.
- Singura problemă, interveni Langdon, este că nu avem nici un text căruia să-i aplicăm acest cifru.

Teabing oftă.

— Trebuie să fie un cod pe piatra aceea de mormînt! Nu trebuie decît să găsim piatra de căpătîi atît de preţuită de templieri.

După expresia întunecată de pe chipul profesorului, Sophie înțelese că nu le va fi deloc uşor să facă acest lucru.

"Atbash e cheia. Dar ne lipseşte uşa!"

Trei minute mai tîrziu, britanicul suspină din greu și clatină din cap:

— Prieteni, sînt depăşit! Lăsaţi-mă să mă gîndesc puţin în linişte; mă duc să văd ce fac Rémy şi oaspetele nostru şi să aduc ceva de ronţăit.

Şi plecă spre compartimentul din spate al avionului.

Sophie se simțea și ea istovită.

Afară, întunericul dinaintea apariţiei zorilor era ca de smoală. O senzaţie stranie îşi făcu loc în sufletul ei: parcă zbura aiurea prin spaţiu, fără nici cea mai vagă idee unde va ateriza. Îşi petrecuse întreaga copilărie dezlegînd enigme create de Jacques Saunière şi acum avea neplăcuta impresie că poemul din faţa lor conţinea informaţii pe care încă nu le sesizaseră.

"Trebuie să mai fie ceva aici, își spuse. Ingenios ascuns... dar real."

Şi mai era un gînd care o frămînta: se temea că, presupunînd că vor izbuti să deschidă criptex-ul, ceea ce vor găsi înăuntru nu va fi o simplă "hartă către Sfîntul Graal". În ciuda convingerii celor doi bărbaţi că în cilindrul de piatra se afla "adresa" comorii, ea dezlegase suficiente mistere ale bunicului său pentru a şti că acesta nu-şi dezvăluia secretele prea uşor.

Controlorul de trafic aerian din tura de noapte moţăia în faţa unui radar în aşteptare, cînd căpitanul Poliţiei Judiciare dădu cu uşa de perete.

— Avionul lui Teabing! ţipă la el Bezu Fache dînd buzna în turnul de control. Încotro a plecat?

Inițial, omul bîigui ceva într-o jalnică încercare de a proteja interesele britanicului — unul dintre cei mai respectabili clienți ai aerodromului.

— Bine, replică Fache. Te bag la arest fiindcă ai permis unui avion particular să decoleze fără să aibă un plan de zbor.

Căpitanul îi făcu semn unui agent, care se apropie cu o pereche de cătuşe. Controlorul se ridică, tremurînd. Îşi aminti articolele din presă care dezbăteau o problemă controversată: era căpitanul Fache un erou sau un pericol public? El, unul, tocmai aflase răspunsul la această întrebare.

— Staţi! se rugă el la vederea cătuşelor. Doar atît vă pot spune: *sir* Leigh Teabing zboară adesea la Londra pentru un tratament medical. Are un hangar la Aeroportul Biggin Hill din Kent. La marginea Londrei.

Fache făcu semn ofițerului cu cătușele să se îndepărteze:

- Spre Biggin Hill se îndreaptă și în seara asta?
- Nu ştiu. Avionul a decolat pe culoarul său obișnuit și ultimul contact radar avut cu el sugerează Londra ca destinație. Biggin Hill pare foarte probabil.
 - Mai avea şi alţi pasageri?
- Domnule, jur că eu n-am de unde ști acest lucru. Clienții noștri se pot duce direct la hangar și se îmbarcă așa cum doresc. Persoanele care se află la bord intră în responsabilitatea ofițerilor vamali de la aeroportul de destinație.

Fache se uită din nou la ceas și apoi privi aeronavele înșiruite ce așteptau afară.

— Dacă se duc la Biggin Hill, în cît timp ajung?

Controlorul își răsfoi documentele:

— E un zbor scurt. Avionul ar putea ateriza în jurul orei... şase treizeci. Adică peste cincisprezece minute.

Fache se încruntă și se întoarse spre unul dintre oamenii săi.

— Adu-mi un elicopter aici. Plec la Londra. Şi fă-mi legătura cu poliția din Kent. Nu cu serviciul MI 5. Vreau discreție. Poliția *locală*. Spune-le să permită aeronavei lui Teabing să aterizeze şi pe urmă să-l înconjoare pe pistă. Să nu debarce nimeni pînă ce n-ajung eu acolo!

74

- Eşti tăcută, observă Langdon privind-o pe Sophie, așezată de cealaltă parte a mesei.
 - Doar obosită. Şi poemul acesta... Nu ştiu.

Profesorul avea și el aceeași stare de spirit. Huruitul motoarelor și ușoara legănare a avionului parcă îl hipnotizau, iar capul încă îl durea acolo unde îl lovise călugărul. Teabing era tot undeva în compartimentul din spate și Langdon hotărî să profite de momentul de singurătate pentru a vorbi cu Sophie ceva ce-l frămîntase de mult.

— Cred că am înțeles, în parte, motivul pentru care bunicul tău ți-a cerut să iei legătura cu mine. Cred că voia ca eu să-ți explic ceva!

- Istoria Sfîntului Graal şi a Mariei Magdalena nu sînt motive suficiente? Langdon ezită o clipă, neștiind cum ar trebui să continue.
- Este vorba despre răceala dintre voi doi, despre motivul pentru care nu ai mai vorbit cu el timp de zece ani. Jacques Saunière spera, cred, că lucrurile se vor îndrepta dacă vei înţelege ce anume v-a îndepărtat unul de altul.

Sophie se foi în scaun:

— Dar nu ţi-am spus ce anume ne-a îndepărtat unul de altul.

El o privi atent, scrutător:

- Ai surprins un ritual sexual, nu-i aşa?
- De unde știi asta?!
- Sophie, mi-ai spus că ai văzut un lucru care te-a convins că bunicul tău făcea parte dintr-o societate secretă. Iar acel lucru te-a deranjat atît de tare, încît de atunci ai refuzat să mai stai de vorbă cu el. Eu ştiu destule despre societăţile secrete; n-am nevoie de mintea unui da Vinci pentru a-mi închipui ce anume ai văzut!

Ea tăcea.

— S-a întîmplat prin primăvară, nu-i aşa? continuă Langdon. În preajma echinocțiului. Pe la mijlocul lui martie.

Sophie privea în continuare pe fereastră:

- Veneam în vacanța de primăvara, de la universitate. Mă întorsesem acasă cu cîteva zile mai devreme.
 - Vrei să-mi povestești?
 - Nu cred.

Apoi, brusc, se întoarse spre el; avea ochii în lacrimi.

- Nu știu prea bine ce am văzut.
- Erau prezenţi atît bărbaţi, cît şi femei?

După o clipă, Sophie încuviință.

— Îmbrăcaţi în alb şi negru?

Își șterse lacrimile și apoi înclină din nou din cap, părînd mai relaxată.

— Femeile purtau rochii albe de mătase... și pantofi aurii. Țineau în mîini globuri aurii. Bărbații aveau tunici negre și pantofi negri.

Profesorul se strădui să-şi ascundă emoţiile, aproape că nu-i venea să creadă ceea ce auzea. Sophie Neveu fusese martora unei ceremonii sacre, vechi de două mii de ani!

- Purtau măşti? întrebă el. Măşti androgine?
- Da. Toţi. Identice. Femeile albe, bărbaţii negre!

Langdon citise numeroase descrieri ale acestei ceremonii şi-i înţelegea originile mistice:

— Se numeşte Hieros Gamos, îi spuse în şoaptă. Datează de peste două mii de ani. Preoții și preotesele egiptene o îndeplineau periodic, pentru a celebra puterea reproductivă a femeii. Iar dacă ai surprins Hieros Gamos fără a avea pregătirea și cunoștințele necesare pentru a-i înțelege semnificația, îmi dau seama că ai fost destul de șocată.

Ea nu îi răspunse.

- Expresia Hieros Gamos provine în limba greacă și înseamnă *mariaj* sacru.
 - Ritualul pe care l-am văzut eu nu era deloc o căsătorie.
 - Mariaj, adică *uniune*, Sophie.
 - Mai bine zis, sex.
 - Nu.
 - Nu?

Ochii ei măslinii îl priveau întrebători acum și, pentru moment, Langdon

cedă puţin.

— Adică... da, dintr-un punct de vedere, dar nu așa cum înțelegem noi termenul azi.

Şi-i explica mai departe că, deşi ceea ce văzuse ea păruse probabil un fel de ritual sexual, Hieros Gamos nu avea nimic de-a face cu erotismul. Era un act spiritual. În trecut, actul sexual era modalitatea prin care omul putea ajunge la experiența dumnezeirii. Anticii credeau că nici un bărbat nu era împlinit din punct de vedere spiritual dacă nu avea cunoașterea carnală a sacrului feminin. Uniunea fizică dintre bărbat și femeie constituia unica modalitate prin care omul se împlinea spiritual și ajungea la *gnosis* — cunoașterea divinului. Pe vremea zeiței Isis, ritualurile sexuale erau considerate unica punte dintre Pămînt și Ceruri.

— Prin comuniunea cu femeia, continuă Langdon, bărbatul putea atinge un moment de orgasm în care mintea i se golea de orice gînd și atunci putea să-l vadă pe Dumnezeu.

Sophie îi aruncă o privire sceptică:

— Orgasmul ca... rugăciune?

Profesorul ridică din umeri, deşi ea avea dintr-un anumit punct de vedere dreptate. Din punct de vedere fiziologic, orgasmul masculin era însoţit de o frîntură de secundă complet lipsită de gînduri. Un scurt vacuum mental. Un moment de limpezime, în care Dumnezeu putea fi întrezărit. Cei care practică meditaţia ating aceeaşi stare de vid mental fără să aibă nevoie de sex şi descriu adesea Nirvana ca pe un infinit orgasm spiritual.

— Sophie, nu trebuie să uiţi că opiniile despre sex ale anticilor erau complet diferite de ale noastre, cei de astăzi. Actul sexual dădea naştere unei noi vieţi — miracolul suprem — ori miracolele nu pot fi împlinite decît de zei. Capacitatea femeii de a da viaţă din pîntecele ei îi conferea un caracter sacru. De zeiţă. Iar actul sexual era comuniunea celor două jumătăţi ale spiritului uman — cea masculină şi cea feminină — prin care bărbatul putea afla împlinirea spirituală şi cunoaşterea lui Dumnezeu. Ce ai văzut tu nu avea nimic de-a face cu sexul, ci cu spiritualitatea. Ritualul Hieros Gamos nu e o perversiune. E o ceremonie profund sacrosanctă.

Cuvintele lui păreau că au atins o coardă sensibilă a sufletului ei. Sophie fusese extrem de reţinută şi de stăpînă pe sine toată seara, dar acum, pentru prima dată, Langdon văzu cum aerul ei ferm şi controlat începe să se destrame. Ochii i se umplură din nou de lacrimi, pe care şi le şterse cu mîneca jachetei.

Mai bine să-i lase o clipă să-şi revină. Desigur, conceptul actului sexual ca o cale de comuniune cu Dumnezeu era, la prima vedere, de neimaginat. Studenții lui evrei afișau întotdeauna o expresie siderată cînd le spunea că tradiția iudaică timpurie implica acte sexuale rituale. "Şi nu altundeva, ci doar în Templu!" Evreii din vechime credeau că în Sfînta Sfintelor din Templul lui Solomon rezida nu numai Dumnezeu, ci și corespondentul său feminin, Shekinah. Oamenii care căutau împlinirea spirituală veneau la Templu pentru a consulta preotesele — hierodule — cu care făceau dragoste și aveau astfel experiența divinului prin intermediul uniunii fizice. Tetragrama iudaică YHWH — numele sacru al lui Dumnezeu — provine, de fapt, din numele Yehova, la rîndul lui o îmbinare androgină a masculinului *Yah* cu numele pre-ebraic al Evei, *Havah*.

— Pentru Biserica începuturilor creştine, îi explică Langdon pe acelaşi ton blînd, "utilizarea" actului sexual ca un mijloc de a comunica direct cu Dumnezeu constituia o amenințare serioasă pentru puterea și autoasumata ei poziție de *unic* intermediar între om și divinitate. Din motive lesne de înțeles, Biserica a făcut tot ce a putut pentru a demoniza dragostea fizică și a o ostraciza ca pe un act dezgustător și păcătos. Iar celelalte religii majore ale vremii au procedat la fel.

Sophie rămase tăcută, dar profesorul avea impresia că încet-încet începe să-l înțeleagă mai bine pe bunicul ei. Ca o ironie a sorții, Langdon abordase aceeași temă în sala de curs, cu numai cîteva luni în urmă.

— E, oare, surprinzător faptul că avem faţă de sex sentimente contradictorii? îi întrebase atunci pe studenţii săi. Moştenirea noastră antică şi însăşi fiziologia corpului uman ne sugerează că sexul e un lucru perfect natural — o cale spre împlinirea spirituală — şi totuşi religia modernă îl blamează, considerîndu-l ruşinos, şi ne învaţă să ne înăbuşim dorinţele sexuale ca fiind porniri diavoleşti.

Langdon preferase totuşi să nu-şi şocheze studenţii povestindu-le că mai mult de zece societăţi secrete din lumea întreagă — multe foarte influente — practicau încă şi astăzi ritualuri sexuale, păstrînd astfel vii vechile tradiţii. Personajul interpretat de Tom Cruise în *Eyes Wide Shut* descoperise acest lucru cînd se strecurase în mijlocul unei întruniri secrete a elitei din Manhattan şi surprinsese o ceremonie Hieros Gamos. Din păcate, realizatorii filmului denaturaseră semnificaţia ritualului, dar esenţa lui totuşi rămăsese — o societate secretă care celebra magia uniunii sexuale.

— Domnule profesor, îl interpelase un student de prin ultimele rînduri. Vreţi să spuneţi că, în loc să mergem la biserică, ar trebui să facem mai mult sex?

Langdon surîsese, fără a muşca din momeală. Din ce auzise el despre petrecerile de la Harvard, tinerii ăştia nu duceau deloc lipsă de sex.

— Domnilor, replicase el, conştient că se află pe un teren minat, aş putea să vă ofer doar o sugestie. Fără a fi atît de temerar, încît să propovăduiesc sexul premarital şi, deopotrivă, fără a fi atît de naiv încît să cred că sînteţi cu toţii nişte îngeraşi puri, vă voi oferi un singur sfat referitor la viaţa sexuală...

Toți băieții din sală se aplecaseră în față, pentru a auzi mai bine.

— Data viitoare cînd vă veţi afla în compania unei femei, încercaţi să priviţi în propriul suflet şi să vedeţi dacă nu cumva puteţi aborda sexul ca pe un act mistic, spiritual. Străduiţi-vă să găsiţi acea scînteie de divinitate pe care bărbatul o poate atinge numai prin uniunea cu sacrul feminin.

Fetele din bănci aprobaseră în tăcere, surîzînd cu subînțeles. Băieții schimbaseră între ei chicote grosolane și glume fără perdea. Langdon oftase. Bărbații de la colegiu erau încă niște băieței.

Sophie îşi lipi fruntea rece de fereastră şi, privind în gol, în noapte, încercă să înțeleagă tot ce-i spusese Langdon. Păreri de rău începeau iarăşi s-o copleşească. "Zece ani." Gîndul îi zbură la teancurile de scrisori nedeschise pe care le primise de la bunicul ei. "Îi voi spune totul lui Robert." Fără a-şi întoarce privirea de la geam, începu să îi povestească. Încet. Cu retinere.

Relatîndu-i cele întîmplate în noaptea aceea, simți cum alunecă înapoi, în trecut... străbate păduricea din jurul proprietății bunicului ei din Normandia... cercetează casa care pare pustie... aude vocile care răzbesc de undeva, de dedesubt... și apoi descoperă ușa secretă. Coboară încet scara de piatră, treaptă cu treaptă. Parcă simte și acum în nări aerul jilav, rece... Era în martie. Din penumbra în care se ascunsese, la capătul scării, privea grupul de oameni necunoscuți care se legănau și intonau incantațiile la lumina

tremurătoare a lumînărilor.

"Visez", își spusese în sinea ei. "E un vis. Ce altceva ar putea fi?"

Femeile şi bărbaţii erau intercalaţi, alb, negru, alb, negru. Robele de mătase fluturau atunci cînd femeile ridicau în mîini globurile aurii şi rosteau în cor:

— Am fost cu tine de la începuturi, în zorii a tot ce e sfînt, te-am purtat în pîntece înainte de venirea zilei.

Apoi globurile erau lăsate mai jos și toți participanții începeau să se legene înainte și înapoi, de parcă ar fi fost în transă. Celebrau, probabil, ceva ce se afla chiar în mijlocul cercului.

"La ce se uită oare?"

Ritmul incantației se acceleră. Mai repede! Mai tare!

— Femeia din fața ta e dragoste! strigau femeile, ridicînd din nou globurile.

lar bărbaţii răspundeau:

— Ea-și are sălaș în eternitate!

Incantația era din ce în ce mai sacadată. Mai rapidă. Mai sonoră. Participanții făcuseră un pas înainte și îngenuncheaseră cu toții, în acea clipă, Sophie reușise, în sfîrșit, să vadă ceea ce priveau toți.

Pe un altar jos, decorat, din mijlocul cercului, se afla un bărbat. Gol, întins pe spate, cu chipul acoperit de o mască neagră. Sophie recunoscuse imediat trupul şi semnul din naştere de pe umăr. Abia izbutise să-şi înăbuşe strigătul de surprindere. *Grand-père!* Imaginea era într-adevăr şocantă, dar asta nu era totul.

Deasupra bunicului ei se afla o femeie, goală și ea, cu o mască albă și cu părul bogat, argintiu, care-i cădea liber pe spate. Avea un trup durduliu, departe de a fi perfect, și se legăna în ritmul incantației, făcînd dragoste cu bunicul ei.

Sophie voise să se întoarcă şi să fugă, dar picioarele îi erau ca de plumb. Zidurile subsolului o încarcerau, iar incantaţia, ajunsă la un ritm ameţitor, o hipnotiza. Cuvintele intonate deveniseră aproape un cîntec, tot mai tare, mai sacadat şi mai frenetic. Cu un urlet brusc, întreaga atmosferă păruse că explodează. Simţea că i se taie respiraţia şi îşi dăduse seama că plînge în hohote mute. Se întorsese şi se împleticise pe scări, ieşise afară din casă, şi pornise imediat spre Paris, tremurînd din tot corpul.

75

Turbojetul survola marea de lumini de pe Coasta de Azur, cînd Aringarosa îşi închise telefonul, după o a doua convorbire cu Fache. Întinse mîna după punga pe care o folosea cînd avea rău de avion, dar îşi dădu seama că era prea şocat pentru a mai simţi chiar şi greaţă.

"De s-ar termina odată!"

Ultimele veşti primite de la Fache erau greu de imaginat, incredibile, dar în noaptea asta nimic nu mai părea să aibă sens. "Ce se întîmplă?" Totul ieşise violent de sub orice posibilitate de control. "În ce l-am amestecat pe Silas? În ce m-am amestecat eu însumi?!"

Tremurînd, episcopul se apropie de cabina pilotului.

Trebuie să schimbam destinaţia.

Pilotul îi aruncă o privire peste umăr și izbucni în rîs:

- Glumeşti, nu-i aşa?
- Nu. Trebuie să ajung imediat la Londra!
- Părinte, ăsta e un zbor charter, nu un taxi!
- Îţi voi plăti suplimentar, fireşte! Cît vrei? Pînă la Londra facem doar o oră în plus spre nord şi aproape că nu e nevoie să schimbam direcţia, aşa că...
- Nu e o chestiune legată de bani, părinte! Sînt alte elemente de care trebuie să ţin seama.
 - Zece mii de euro. Pe loc.

Pilotul se întoarse, cu ochii cît cepele.

— Cît? Ce fel de preot poartă cu el atîţia bani lichizi?!

Aringarosa se apropie de servieta lui neagră, o deschise şi scoase una dintre obligațiunile la purtător, pe care i-o întinse.

- Ce-i asta? întreba omul.
- O obligațiune la purtător emisă de Banca Vaticanului, în valoare de zece mii de euro.

Pilotul îi aruncă o privire nedumerită:

- E acelaşi lucru cu banii lichizi!
- Numai că banii sînt bani, îi răspunse omul și-i înapoie obligațiunea.

Aringarosa simţi că i se înmoaie picioarele şi se rezemă de uşa cabinei.

— E o problemă de viaţă şi de moarte, îi spuse. Trebuie să mă ajuţi. Trebuie să ajung la Londra.

Pilotul privi lung inelul de aur de pe degetul episcopului.

- Sînt diamante adevărate?
- Oh, nu mă pot despărți de acest inel!

Omul ridică din umeri și-i întoarse spatele, revenind la comenzile avionului.

Cu o tristețe copleșitoare, Aringarosa își mîngîie inelul de pe deget. Din păcate, tot ce însemna acest inel pentru el avea să fie pierdut, oricum. După un îndelung moment, îl scoase de pe inelar și-l așeză tăcut pe bordul avionului.

Apoi se retrase la locul său din spate și se trînti pe o banchetă. După cincisprezece secunde, simți cum avionul virează cîteva grade spre nord.

Totuși, episcopul nu simțea nici o urmă de bucurie în suflet.

Totul începuse sub forma unei cauze sfinte. Un plan ingenios pus la punct. Acum, aidoma unui domino, piesele se prăbușeau una cîte una... iar finalul nu se întrezărea încă.

76

Se vedea clar că Sophie nu-şi revenise încă de pe urma amintirilor recent răscolite. În ceea ce-l privea pe el, Langdon era uluit de ceea ce tocmai auzise. Pe lîngă faptul că surprinsese ritualul în plină desfăşurare, Sophie se văzuse nevoită să facă față unei realități de două ori mai șocante: personajul central fusese însuşi bunicul ei... Marele Maestru al confreriei Le Prieuré de Sion. E drept, într-o companie selectă: da Vinci, Botticelli, Isaac Newton, Victor Hugo, Jean Cocteau... Jacques Saunière.

- Nu știu ce altceva ți-aș mai putea spune, șopti el.
- Ochii ei, scăldați în lacrimi, aveau acum o nuanță adîncă, măslinie:
- M-a crescut ca pe propria fiică.

Profesorul recunoscu emoţia care, treptat, îi înceţoşa privirea: remuşcare. Profundă şi rece. Sophie Neveu îl alungase pe bătrîn din viaţa ei şi în sfîrşit acum îl vedea într-o cu totul altă lumină.

Afară, zorii se iveau deja pe cer, o dungă roşiatică marca răsăritul. Sub ei, pămîntul era încă învăluit în întuneric.

— Ceva de mîncare, dragii mei?

Teabing intră în cabina, ducînd în mînă o tavă cu o cutie de biscuiți și cîteva cutii de Cola, scuzîndu-se pentru puținele rezerve de care dispunea.

— Prietenul nostru, călugărul, încă nu e pregătit să vorbească! Să-i mai lăsăm însă puţin timp!

Apoi, muşcînd dintr-un biscuit, îşi îndreptă atenția spre poem.

— Deci, dragii mei, înregistrăm vreun progres? Ce încearcă bunicul tău să ne spună aici? întrebă el uitîndu-se la Sophie. Unde mama dracului e piatra aceea de căpătîi? Piatra atît de dragă templierilor!

Sophie clătină din cap, fără să-i răspundă.

Lăsîndu-l pe britanic să studieze din nou versurile, Langdon deschise o cutie de Cola și se întoarse spre fereastră, cu gîndurile pierdute printre imagini ale unor ritualuri tainice și coduri secrete. "Piatra de căpătîi dragă templierilor e cheia." Luă o înghițitură din lichidul dulce și călduț. "O piatră de căpătîi venerată de templieri!"

Întunericul nopții se destrămă rapid și, sub ochii săi, apele oceanului căpătară luciri vii. "Canalul Mînecii." Nu mai era mult pînă la destinație.

Poate că lumina zilei le va aduce o nouă înțelegere, o nouă viziune, dar cu cît cerul devenea mai alburiu, cu atît gîndurile lui păreau mai negre. Ritmurile pentametrului iambic și incantațiile ritualului Hieros Gamoș păreau a se confunda cu huruitul motoarelor.

"O piatră de căpătîi venerată de templieri."

Dedesubt, oceanul lăsase din nou loc pămîntului și, brusc, o idee nouă îi străfulgeră prin minte. Cutia de băutură aproape că-i scăpă din mînă:

— N-o să vă vină să credeţi, exclamă în timp ce se întorcea spre ceilalţi. Piatra de căpătîi a templierilor... Mi-am dat seama ce este!

Teabing făcu ochii mari, de parcă erau două farfurioare:

— Ştii unde este piatra de mormînt?

Langdon surîse:

— Nu, nu *unde* este, ci mai degrabă *ce* anume este.

Sophie şi britanicul se traseră mai aproape, numai ochi şi urechi.

- Cred că termenul "piatră de căpătîi" este o exprimare aproape literală, care se referă efectiv la *un cap din piatră,* le explică Langdon, care căzuse pradă din nou entuziasmului său didactic. Nu e o piatră de mormînt.
 - Un cap din piatră? bîigui Teabing.

Nici Sophie nu părea cîtuși de puţin convinsă.

- Leigh, pe vremea Inchiziției, Biserica i-a acuzat pe Templieri de tot felul de erezii, nu-i așa?
- Într-adevăr. O sumedenie de acuzații false. Sodomie, urinare pe cruce, venerarea diavolului o listă întreagă.
- Şi pe lista aceea se afla deopotrivă adorarea unor *falşi idoli,* am dreptate? Mai exact, Biserica i-a acuzat pe Templieri că practică ritualuri secrete în cadrul cărora venerează un cap sculptat în piatră... un zeu păgîn care...
- Baphomet! izbucni Teabing. Pe legea mea, Robert, ai dreptate! O piatră de căpătîi atît de dragă Templierilor!

Profesorul îi explică lui Sophie, în cîteva cuvinte, că Baphomet era o

străveche divinitate păgînă a fertilității, asociată cu forța creatoare a actului reproducerii. Baphomet era reprezentat sub forma unui cap de berbec sau de țap — un simbol obișnuit al fecundității și procreării. Cavalerii templieri îl venerau formînd un cerc uman în jurul capului sculptat și înălțînd rugăciuni.

— Baphomet! exclamă din nou Teabing. Ceremonia preamărea magia creatoare a unirii sexuale, dar papa Clement a insistat şi a convins în cele din urmă lumea că piatra sculptată a templierilor, îl reprezenta de fapt pe diavol. Vaticanul a folosit capul lui Baphomet ca pe o probă incendiară împotriva templierilor.

Langdon încuviință. Credința modernă într-un diavol *încornorat,* numit Satan, deriva din strădania Bisericii de a face din capul de berbec sau de ţap al zeului fertilității un simbol al răului. Şi, evident, strădaniile sale dăduseră roade, deşi nu în întregime. Masa de Ziua Recunoştinței din tradiția americană amintea și astăzi de simbolurile păgîne ale fertilității. De asemenea, "cornul abundenței" constituia un tribut adus lui Baphomet și se regăsea în mitologia greacă, în care micul Zeus fusese alăptat de o capră al cărei corn se rupsese, oferindu-i o provizie nesfîrşită de fructe. Baphomet "apărea" neștiut și în fotografiile de grup, în care vreun glumeț ridica două degete în spatele capului unui prieten, ca două coarne; puţini dintre acești glumeţi știau însă că gestul lor făcea, de fapt, aluzie la virilitatea robustă a "victimei" — un fel de reclamă, s-ar putea zice.

- Da, da! continuă Teabing să exclame, incitat. La Baphomet trebuie să se refere poemul! O piatră de căpătîi atît de dragă templierilor!
- Bine, dar dacă aşa stau lucrurile, înseamnă că avem de-a face cu o nouă dilemă, interveni Sophie, arătînd spre discurile criptex-ului. Baphomet are opt litere. Aici e loc însă numai pentru cinci.

Britanicul afișă un zîmbet larg:

— Draga mea, acesta e momentul în care intră în scenă cifrul Atbash.

77

Langdon era impresionat. Teabing tocmai sfîrşise de scris întregul alfabet ebraic — *alef-beit.* E drept, folosise echivalentele latine, nu caracterele ebraice, și acum le citea cu glas tare, cu o pronunție perfectă:

ABGDHVZChTYKLMNSOPTzQRShTh

— Alef, Beit, Gimel, Hei, Vav, Zayin, Chet, Tet, Yud, Kaf, Lamed, Mem, Nun, Samech, Ayin, Pei, Tzadik, Kuf, Reish, Shin, Tav.

Ștergîndu-și fruntea cu un gest dramatic, Teabing continuă:

- În ortografia tradițională ebraică, vocalele nu au reprezentare grafică. Prin urmare, dacă vom scrie cuvîntul Baphomet cu literele alfabetului ebraic, vocalele vor dispărea, rămînînd doar...
 - Cinci litere, sfîrşi Sophie.

Teabing încuviință și începu din nou să scrie:

— Bun, iată cum se scrie cuvîntul *Baphomet* cu caracterele ebraice. Voi menționa și vocalele, pentru mai multă claritate:

- Să nu uitam, desigur, adăugă el, că textele în ebraică se scriu de la dreapta la stînga, dar noi putem aplica cifrul Atbash direct. În continuare, nu mai trebuie decît să ne creăm propria schemă de substituţie, rescriind întregul alfabet în ordine inversă.
- Există o cale mai uşoară, interveni Sophie, luînd creionul din mîna britanicului. Funcționează la toate cifrurile de substituție reflectivă, inclusiv la Atbash. E un mic truc pe care l-am învățat la Royal Holloway.

Scrise prima jumătate a alfabetului de la stînga la dreapta şi apoi, dedesubt, scrise cea de-a doua jumătate în sens invers.

— Criptanaliştii numesc această metodă "dublarea". E mult mai puţin complicată și mult mai exactă:

A	В	G	D	Η	٧	Z	Ch	Т	Y	K
Th	Sh	R	Q	Tz	Р	0	S	N	М	L

Teabing chicoti vesel:

— Ai dreptate. Mă bucur să văd că amicii de la Holloway își fac bine treaba.

Privind matricea de substituţie, Langdon simţi acelaşi fior pe care bănuia că-l încercaseră savanţii din vechime, cînd utilizaseră pentru prima dată cifrul Atbash pentru a decripta acum celebrul *Misterul Sheshach*. Timp de secole, cei ce studiau textele sacre fuseseră deconcertaţi de referirile biblice la o cetate numită *Sheshach*. Oraşul nu apărea pe nici o hartă şi nici în alte documente, cu toate că era menţionat deseori în *Cartea lui Ieremia* — regele din Sheshach, cetatea Sheshach, poporul din Sheshach. În cele din urmă, un învăţat transpusese numele folosind cifrul Atbash, iar rezultatul se dovedise exploziv. Cifrul arăta că termenul Sheshach era, de fapt, *un cod* ce desemna o altă cetate, mult mai cunoscută. Procesul de decriptare fusese simplu.

Sheshach era scris în ebraică Sh-Sh-K.

Transpus în matrița de substituție, Sh-Sh-K devenea B-B-L.

lar B-B-L în ebraică se citea Babel.

Misterioasa cetate se dovedise a nu fi alta decît Babel, ceea ce declanşase un val frenetic de reexaminări ale Bibliei. În numai cîteva săptămîni, mai multe cuvinte codificate astfel fuseseră descoperite în Vechiul Testament, dezvăluind o varietate uluitoare de semnificații ascunse, despre existența cărora savanții nu avuseseră măcar habar pînă atunci.

- Ne apropiem, şopti Langdon, incapabil să-şi stăpînească entuziasmul.
- Pas cu pas, Robert. Sophie, eşti gata?

Ea înclină capul, tăcută.

— Bun! În ebraică și fără vocale, Baphomet se scrie *B-P-V-M-Th.* Acum aplicăm matricea ta de substituție, pentru a obține parola formată din cinci litere.

Profesorul simțea că inima lui mai are puțin și îi sare din piept. Lumina vie a soarelui răzbătea acum de afară. Privind tabelul schițat de Sophie, începu să opereze atent transformările.

— B devine Sh... P devine V...

Teabing rîdea cu gura pînă la urechi, ca un băiețel care tocmai a descoperit pomul de Crăciun.

— Şi cifrul Atbash ne dezvăiuie... Dumnezeule mare! bîigui el şi deodată se făcu alb la față.

Langdon tresari și el:

— Ce s-a întîmplat? întreba Sophie.

- N-o să-ţi vină să crezi! Mai cu seamă ţie, adaugă Teabing, ridicîndu-şi ochii spre ea.
 - Ce vrei să spui?
- Este... ingenios, şopti britanicul. Peste măsură de ingenios! Aplauze, vă rog! lată parola!
 - Şi întoarse spre ei hîrtia pe care scrisese noul cuvînt: "Sh-V-P-Y-A"
 - Ce-i asta? se încruntă Sophie.

Se părea că nici Langdon nu înțelesese.

Vocea lui Teabing tremura însă de admirație și de emoție:

- Acesta, prieteni, este, într-adevăr, un vechi cuvînt de înțelepciune. Profesorul citi literele încă o dată. "Un străvechi cuvînt de înțelepciune eliberează papirusul." După o clipă, își dădu seama. Aproape cu un șoc.
 - Un străvechi cuvînt de înțelepciune!

Sophie privi cuvîntul şi apoi discurile criptex-ului. Imediat îşi dădu seama că nici Teabing şi nici Langdon nu observaseră un neajuns major.

- Staţi puţin! exclamă ea. Nu poate fi asta parola! Pe nici unul dintre discuri nu e scris grupul de litere Sh; aici sînt trecute numai literele alfabetului latin.
- *Citește* cuvîntul în întregime, o îndemnă Langdon. Şi nu uita două lucruri: în ebraică, simbolul pentru sunetul Sh poate fi pronunțat la fel de bine S, în funcție de accent. Așa cum și litera P poate fi pronunțată F.

"SVFYA?" îi veni ei în minte, dar totuși era nelămurită.

— Genial! exclamă Teabing. Litera "Vav" este adesea un indicator al vocalei O!

Sophie studie din nou literele, citind noul cuvînt:

— S... о...f...у... а.

Deşi îşi auzi sunetul propriei sale voci, aproape că nu-i veni să creadă.

— Sophia? Am citit Sophia?!

Langdon dădea din cap frenetic, afirmativ.

— Da! *Sophia* înseamnă "înţelepciune" în limba greacă! Rădăcina numelui tău, Sophie, este, efectiv, un "cuvînt de înţelepciune".

Brusc, un dor cumplit de bunicul ei o cuprinsese. "A criptat cheia de boltă a Stăreţiei şi a folosit numele meu!" Un nod dureros îi urcă în gît. Totul părea că se leagă perfect. Însă, privind din nou cele cinci discuri ale criptex-ului, observă că mai exista o problemă.

— Dar... nu se poate... cuvîntul Sophia are şase litere!

Zîmbetul larg nu dispăru nici acum de pe chipul lui Teabing:

- Citește poemul din nou. Bunicul tău a scris "un *străvechi* cuvînt de înțelepciune".
 - Da, şi?
 - În greaca veche, cuvîntul "înţelepciune" se scria S-O-F-I-A.

78

Deşi tremura, Sophie luă criptex-ul şi începu să rotească discurile, potrivind literele. "Un străvechi cuvînt de-nţelepciune liberează acest papirus." Langdon şi Teabing păreau că nici nu mai respiră, cu ochii lipiţi de mîinile ei.

S...O... F...

— Cu grijă, o îndemna britanicul. Cu infinită grijă!

...I... A.

Sophie alinie ultimul disc.

- Bun, sopti ea, ridicîndu-și priviriea spre ei. Acum îl voi deschide.
- Nu uita de oțet, o atenționă Langdon cu glasul pierit. Fii atentă!

Ea însă ştia că, dacă acest criptex semăna cu cele pe care le deschisese de atîtea ori în copilăria ei, nu va fi nevoie decît să apuce cilindrul de cele două capete şi să tragă uşor, dar ferm, în direcţii opuse. Dacă discurile erau corect aliniate, aşadar parola corect formată, unul dintre capete avea să se desprindă de cilindru, precum capacul unui flacon, lăsînd să se vadă papirusul rulat în jurul fiolei cu oţet. Pe de altă parte, dacă parola formată era incorectă, presiunea exercitată de ea la capetele criptex-ului avea să fie transferată unei pîrghii din interior care, pivotînd, apăsa fiola, o va sparge, în cele din urmă.

"Trage uşor", îşi spuse ea.

Teabing şi Langdon se aplecară în faţă cînd ea prinse în mîini capetele cilindrului. În emoţia stîrnită de descifrarea codului, Sophie aproape că uitase ce era de aşteptat să găsească înăuntru. "Am în faţă cheia de boltă a Stăreţiei!" După părerea britanicului, în interiorul ei se afla o hartă care indica drumul către Sfîntul Graal, mormîntul Mariei Magdalena şi documentele Sangreal... nepreţuita comoară a adevărului ascuns.

Mai verifică o dată alinierea celor cinci litere față de semnul indicator și apoi, încet, trase de cele două capete. Nimic. Trase puţin mai tare. Brusc, cilindrul de piatră se desfăcu, aidoma unui ax telescopic. Capătul greu îi rămase în mîna stîngă. Teabing și Langdon săriră drept în picioare. Inima ei bătea frenetic cînd puse piesa detașată pe masă și apoi înclină tubul pentru a privi înăuntru.

"Un papirus!"

În mijlocul ruloului de hîrtie se vedea un obiect cilindric — probabil fiola cu oţet. În mod ciudat însă, materialul înfăşurat în jurul recipientului cu oţet nu era obişnuita foiţă subţire de papirus, ci un pergament. "Straniu, îşi spuse; oţetul nu poate dizolva pergamentul din piele de miel." Se uită iarăşi în mijlocul ruloului şi îşi dădu seama că obiectul pe care-l zărea nu era totuşi o fiolă cu oţet. Era cu totul altceva.

— Ce s-a întîmplat? întrebă Teabing. Scoate papirusul! Încruntîndu-se, Sophie prinse cu două degete ruloul şi obiectul din mijlocul lui, extrăgîndu-le din cilindru.

- Dar nu e un papirus! exclamă Teabing. E prea greu!
- Ştiu. E o căptuşeală.
- Pentru ce? Pentru fiola cu oţet?
- Nu.

Sophie derulă materialul și scoase la vedere obiectul din interior.

— Pentru *asta.*

Cînd Langdon văzu ce se afla în interiorul ruloului de pergament, simți cum i se frînge inima.

— Dumnezeu să ne ajute! bîigui Teabing, prăbuşindu-se înapoi în scaun. Bunicul tău a fost un arhitect crud.

Profesorul continua să privească uluit. "Văd că Saunière n-a avut de gînd să ne uşureze cîtuşi de puţin sarcina."

Pe masă, în faţa lor, stătea un al doilea criptex. Mai mic. Confecţionat din onix negru. Fusese închis în interiorul celui dintîi. Pasiunea lui Saunière pentru dualism era din nou evidentă. Două criptex-uri. Totul în dublu exemplar. "Duble înţelesuri. Masculin-feminin. Negru închis în alb. Pînza de

simbolism se întindea parcă la nesfîrșit. Albul dă naștere negrului.

Fiece om se naste din femeie.

Alb — feminin.

Negru — masculin."

Întinse mîna şi luă al doilea criptex. Părea identic cu primul, numai că era mai mic şi avea culoarea neagră. Îl clătină şi auzi în interior gîlgîitul familiar. Probabil că fiola cu oţet pe care o auziseră mai devreme era cea din criptexul mic.

— Ei bine, Robert, spuse Teabing întinzîndu-i bucata de pergament. Vei fi mulţumit să afli cel puţin că ne îndreptăm în direcţia cea bună!

Langdon examină foaia groasă de pergament. Pe ea, scris de mînă, era alt poem de patru versuri. Tot în pentametru iambic. Versurile erau criptice, dar nu avu nevoie să citească decît primul vers pentru a realiza că Teabing avusese dreptate să-i aducă în Marea Britanie.

"ÎN LONDRA ZACE-UN CAVALER DE PAPĂ ÎNGROPAT"

Restul poemului sugera clar că parola pentru deschiderea celui de-al doilea criptex putea fi găsită dacă vizita mormîntul respectivului cavaler, aflat undeva, în oraș.

Profesorul se întoarse incitat spre britanic.

- Ai idee la ce cavaler se referă poemul?
- Nici cea mai vagă. Dar știu exact în ce criptă trebuie să căutăm.

În acelaşi moment, la douăzeci de kilometri în faţa lor, şase maşini ale poliţiei din Kent străbăteau străzile ude de ploaie, spre Aeroportul Biggin Hill.

79

Locotenentul Collet se autoservi cu o sticlă de Perrier din frigiderul lui Teabing şi se înapoie în salon. În loc să-l însoțească pe Fache la Londra, unde acțiunea era în plină desfăşurare, rămăsese aici, să dădăcească echipa PTS care se răspîndise în toate încăperile reședinței.

Pînă acum, nu descoperiseră nimic util: un unic glonţ îngropat în duşumea, o foaie de hîrtie cu cîteva simboluri desenate pe ea împreună cu cuvintele "paloş" şi "potir", plus o curea cu ţepi metalici îmbibaţi cu sînge, despre care unul dintre oamenii PTS îi spusese că aminteşte de gruparea catolică Opus Dei, ce stîrnise recent un scandal media pe tema practicilor agresive de recrutare a membrilor săi în Paris.

Collet oftă. "Poftim! Să înțelegi ceva din amestecul ăsta ciudat!"
Parcurse un culoar elegant, apoi locotenentul intră în vasta bibliotecă,
unde unul dintre ofițerii PTS preleva amprentele. Omul era un individ
corpolent, cu bretele pe pieptul lui lat.

- Aţi găsit ceva? întrebă Collet.
- Nimc nou. Seturi multiple, dar aceleași cu cele identificate în restul casei.
 - Dar pe *cilice?*
 - Interpolul încă mai lucrează la ele. Le-am trimis tot ce-am găsit.
 - Şi asta? se interesă Collet arătînd spre două pungi sigilate de pe birou.

Omul ridică din umeri.

— Le-am luat din obișnuință; prelevez tot ce mi se pare ciudat. Locotenentul se apropie de birou. "Ciudat?"

— Englezul ăsta-i un individ ciudat, adăugă ofițerul. la uitați-vă aici! Căută printre punguțele sigilate și alese una, pe care i-o întinse lui Collet.

Era o fotografie a intrării principale într-o catedrală gotică — tradiționala arcadă ce se îngusta treptat, pînă la uşa de mici dimensiuni.

Locotenentul studie fotografia și își ridică privirea spre ofițer:

- Chestia asta e ciudată?
- Întoarceţi-o şi pe partea cealaltă.

Pe dosul pozei se aflau cîteva cuvinte în engleză, care descriau naosul lung şi îngust a catedralei ca pe un tribut păgîn şi secret adus pîntecelui unei femei. Într-adevăr, era ciudat. Mai uimitoare erau însă cuvintele referitoare la *intrarea* în catedrală.

- Stai puţin! exclamă. Tipul ăsta crede că uşa catedralei reprezintă... Ofiţerul clătină capul în sens afirmativ.
- Cu tot cu marginile labiale și un simpatic clitoris *cinquefoil* deasupra intrării. Te cam face să-ți dorești să mergi mai des la biserică! observă omul.

Collet luă de pe masă o a doua pungă cu probe. Prin plasticul transparent se vedea o altă fotografie, aparent a unui document vechi. În capătul ei scria:

- "Les Dossiers Secrets Number 4" Im1 249."
- Ce-i asta? întrebă.
- N-am idee. Are o grămadă de copii ale fotografiei ăsteia, așa că am luat și noi una.

Collet cercetă documentul:

VICTOR HUGO 1844-1885 CLAUDE DEBUSSY 1885-1918

PRIEURÉ DE SION — LES NAUTONEERS/MARII MAEŞTRI JEANDEGISORS 1188-1220 MARIE DE SAINT-CLAIR 1220-1266 **GUILLAUME DE GISORS 1266-1307 EDOUARD DE BAR 1307-1336 IEANNE DE BAR 1336-1351** IEAN DE SAINT-CLAIR 1351-1366 BLANCHE D'EVREUX 1366-1398 NICOLAS FLAMEL 1398-1418 RENE D'ANIOU 1418-1480 **IOLANDE DE BAR 1480-1483** SANDRO BOTTICELLI 1483-1510 LEONARDO DA VINCI 1510-1519 CONNETABLE DE BOURBON 1519-1527 FERDINAND DE GONZAGUE 1527-1575 LOUIS DE NEVERS 1575-1595 ROBERT FLUDD 1595-1637 J. VALENTIN ANDREA 1637-1654 **ROBERT BOYLE 1654-1691 ISAAC NEWTON 1691-1727** CHARLES RADCLYFFE 1727-1746 **CHARLES DE LORRAINE 1746-1780** MAXIMILIAN DE LORRAINE 1780-1801 CHARLES NODIER 1801 -1844

JEAN COCTEAU 1918-1963"

"Prieuré de Sion?" se miră Collet.

— Locotenente! strigă un alt agent din pragul ușii. Centrala are un apel urgent pentru căpitanul Fache, dar operatorul nu-l poate contacta. Îl preluați dumneavoastră?

Collet reveni în bucătărie şi ridică receptorul.

Era André Vernet.

Accentul rafinat al bancherului nu reușea să mascheze nervozitatea din vocea lui.

- Căpitanul Fache mi-a spus că mă va suna, însă n-am primit nici o veste din partea domniei sale pînă acum.
 - Căpitanul este foarte ocupat. Vă pot ajuta eu?
- Am fost asigurat că voi fi ţinut la curent cu progresele înregistrate de ancheta dumneavoastră.

Pentru un moment, Collet avu impresia că recunoaște timbrul vocii, dar nu reușea să-și amintească de unde.

— Monsieur Vernet, eu mă ocup în prezent de investigațiile care au loc aici, în Paris. Sînt locotenentul Collet!

La celalalt capăt al firului se lăsă o lungă tăcere:

— Domnule locotenent, am un apel pe o altă linie. Vă rog să mă scuzați. Vă voi contacta mai tîrziu.

Şi-nchise.

Collet rămase cu receptorul în mînă preţ de cîteva secunde. Apoi, brusc, îşi dădu seama. "Ştiam eu că recunosc vocea aceea de undeva!" De surprindere, aproape că i se tăie răsuflarea.

"Şoferul maşinii blindate!

Cu Rolexul fals."

Acum înțelegea de ce închisese bancherul atît de repede; își reamintise numele Collet — ofițerul de poliție pe care îl mințise cu cîteva ore în urmă.

Locotenentul cîntări implicațiile acestei revelații ciudate. "Vernet e implicat!" Instinctiv, știa că ar trebui să-l sune pe Fache. Emoţional, era conștient că această pleașcă putea să-i aducă momentul său de glorie.

Contacta imediat Interpolul și solicită să i se trimită toate informațiile deținute despre Depository Bank of Zürich și despre președintele său, André Vernet.

80

— Legaţi-vă centurile, vă rog! îi anunţă pilotul lui Teabing, în vreme ce avionul începu să coboare spre pistă, prin burniţa monotonă a dimineţii. Vom ateriza în cinci minute!

Sir Leigh se simţi însufleţit de un sentiment plăcut de nostalgie văzînd dealurile molcome din Kent cum se pierd în zare. Anglia se afla la numai o oră de zbor de Paris, şi totuşi între ele se întindea o lume întreagă. În această dimineaţă, peisajul umed şi înverzit al tărîmului natal părea neobişnuit de îmbietor. "Exilul meu în Franţa s-a sfîrşit. Mă întorc victorios în Anglia. Cheia de boltă a fost găsită." Desigur, nu ştia încă unde anume îi va duce. Undeva în Regatul Unit. Exact unde, sir Leigh nu avea încă idee, dar gloria-i aparţinea și putea deja s-o savureze.

În vreme ce Langdon şi Sophie se pregăteau de aterizare, Teabing se ridică şi, retrăgîndu-se într-un colţ al cabinei, glisă un panel al peretelui, carei oferi acces la un seif discret ascuns. Formă cifrul, deschise seiful şi scoase două paşapoarte.

— Acte pentru mine şi Rémy, spuse el, apoi luă dinăuntru un teanc gros de bancnote de cîte cincizeci de lire sterline. Si "acte" pentru voi doi.

Sophie făcu ochii mari:

- Mită?!
- Diplomaţie în spirit creator. Autorităţile aeroportuare fac din cînd în cînd anumite concesii. La hangarul meu ne va întîmpina un ofiţer vamal britanic, care va dori să urce la bord. În loc să-i permitem să facă acest lucru, îi voi spune că am venit împreună cu o celebritate franceză care preferă să călătorească incognito din raţiuni de presă, ştiţi dumneavoastră şi-i voi oferi omului o compensaţie financiară generoasă, drept mulţumire pentru discretia sa.

Lui Langdon nu-i venea să creadă:

- Şi ofiţerul o va accepta?
- N-ar accepta de la *oricine*, desigur, dar oamenii ăștia mă cunosc. Nu sînt un traficant de arme, pentru numele lui Dumnezeu! Am fost înnobilat de regină! Aristocrația are și ea privilegiile ei, firește! adăugă britanicul, surîzînd.

Rémy se apropie de ei, ţinînd în mînă revolverul Heckler and Koch:

— *Sir,* eu ce am de făcut?

Teabing îi aruncă o privire:

- Va trebui să rămîi la bord împreună cu oaspetele nostru, pînă ce ne vom întoarce. Nu-l putem căra după noi prin toată Londra!
- Leigh, interveni Sophie, eu am vorbit serios cînd am spus că poliția va fi aici înainte de a ne întoarce noi.

Britanicul izbucni în rîs:

— Da, şi imaginează-ţi surprinderea lor cînd vor urca la bord şi-l vor găsi pe Rémy!

Sophie părea uimită de ușurința cu care vorbea despre asemenea lucruri.

- Leigh, ai transportat peste graniță un ostatic imobilizat. E un lucru serios!
- La fel de serioşi sînt şi avocaţii mei! exclamă el, privind încruntat către călugărul aflat în partea din spate a avionului. Animalul ăsta a intrat în casa mea şi aproape că m-a ucis. Acesta e adevărul şi Rémy îl va confirma.
 - Dar I-ai legat și I-ai luat forțat la Londra!

Teabing ridică mîna dreaptă, mimînd prestația sa din sala de tribunal:

— Onorată Instanță, iertați-i unui bătrîn cavaler excentric preferința sa copilărească pentru sistemul judiciar britanic. Îmi dau seama că ar fi trebuit să chem autoritățile franceze, dar sînt un snob și nu am încredere în acei franțuji — lasă-mă să te las! Omul acesta aproape că m-a ucis. Da, am luat o decizie pripită, obligîndu-mi majordomul să mă ajute să-l aduc pe ticălos în Anglia, dar am acționat sub un stres considerabil. *Mea culpa! Mea culpa!*

Langdon îl privi cu neîncredere:

- Venind de la tine, Leigh, cred că ar putea chiar să funcționeze!
- *Sir?* se auzi vocea pilotului. Am primit un apel de la turnul de control. Au nu știu ce problemă administrativă în apropierea hangarului dumneavoastră și mi-au cerut să aduc avionul direct la terminal.

Teabing venea regulat la Biggin Hill de peste zece ani și pînă acum nu i se mai întîmplase așa ceva:

— Au specificat despre ce problemă e vorba?

— Controlorul de zbor a fost destul de evaziv — ceva despre o scurgere de combustibil la staţia de alimentare. Mi-a cerut să opresc în faţa terminalului şi toată lumea să rămînă la bord pînă sosesc noi ordine. Din motive de siguranţă. Nu avem voie să coborîm înainte de a primi permisiunea autorităţilor aeroportuare.

Teabing era sceptic. "Trebuie să fie o scurgere a naibii de mare!" Stația de alimentare se afla la mai bine de un kilometru distanță de hangarul lui.

Şi Rémy părea îngrijorat.

— Sir, mie mi se pare cam suspect.

Teabing se întoarse spre Sophie şi Langdon:

- Prieteni, am neplăcuta bănuială că vom fi întîmpinați de un veritabil comitet de primire!
- Fache este, probabil, la fel de convins că eu sînt omul lui, oftă profesorul.
- Ori asta, interveni Sophie, ori s-a implicat prea mult pentru a recunoaște acum că s-a înșelat.

Teabing nu-i mai asculta. Indiferent de ceea ce era în mintea lui Fache, el trebuia să acţioneze imediat. "Să nu pierdem din vedere scopul final. Graalul. Am ajuns atît de aproape!" Sub ei, trenul de aterizare se auzi coborînd.

- Leigh, spuse Langdon pe un ton plin de remuşcări, ar trebui să mă predau și s-o luăm pe calea legală. Să nu vă mai implic și pe voi!
- La naiba, Robert! Chiar îţi închipui că pe noi ne vor lăsa să scăpam chiar cu una, cu două? Eu tocmai v-am trecut graniţa fraudulos. *Miss* Neveu te-a ajutat să fugi de la Luvru, iar în avion avem un prizonier legat fedeleş. Să fim serioşi! Sîntem cu toţii implicaţi!
 - Dacă ne-am îndrepta spre un alt aeroport? sugeră Sophie. Teabing clătină din cap:
- Dacă decolăm acum din nou, pînă cînd vom primi permisiunea de aterizare oriunde în altă parte, sînt sigur că acel comitet de primire va include și cîteva tancuri ale armatei!

Sophie oftă, descurajată.

Sir Leigh știa însă că, dacă voiau să amîne confruntarea cu autoritățile britanice suficient de mult pentru a avea timp să găsească mai întîi Graalul, era nevoie de o acțiune hotărîtă, imediat.

- Lăsaţi-mă un minut, le spuse el, şchiopătînd spre cabina pilotului.
- Unde te duci?
- La o întîlnire de afaceri, replică el, întrebîndu-se cît îl va costa pentru ași convinge pilotul să efectueze o manevră cu totul neobișnuită.

81

Aparatul Hawker opera manevrele de aterizare.

Simon Edwards — şef de departament la Aeroportul Biggin Hill — se plimba nervos prin turnul de control, cu ochii la pista de aterizare. Niciodată nu-i plăcuse să fie trezit sîmbăta cu noaptea-n cap, dar acum îi era cu atît mai dezagreabil să ştie că motivul era o solicitare din partea francezilor de a asista la arestarea unuia dintre cei mai "grași" clienți ai săi. *Sir* Leigh Teabing plătea nu doar pentru a dispune de un hangar personal, ci achita şi o "taxă per aterizare", pentru frecventele sale sosiri şi plecări. De obicei, aeroportul era înștiințat din vreme cu privire la programul său de zbor si putea urma un

protocol strict la aterizare; aşa îi plăcea lui Teabing. Limuzina Jaguar pe care o ținea în hangarul său trebuia să-l aștepte spălată, lustruită, cu plinul făcut și cu un exemplar din *London Times* pe bancheta din spate. Un ofițer vamal urma să întîmpine avionul la hangar pentru completarea documentelor necesare și verificarea bagajului. Uneori, ofițerii acceptau o "contribuție financiară" substanțială din partea lui Teabing, pentru a închide ochii la cîte un transport de mărfuri inofensive, de obicei delicatese alimentare — *escargots,* un tip special de brînză Roquefort, anumite fructe. Multe prevederi legale vamale erau absurde, în orice caz, și dacă Biggin Hill nu se dovedea flexibil cu clienții săi, risca să afle pe propria piele că vreun aeroport concurent o făcea. Lui Teabing i se oferea aici tot ce dorea, iar angajații culegeau beneficiile acestei flexibilități.

Acum, în timp ce privea aeronava cum se apropia, Edwards îşi simţi nervii întinşi la maximum. Oare firea generoasă a lui Teabing îi crease neplăceri? Autorităţile franceze păreau foarte hotărîte să îl reţină. Lui nu-i fusese comunicat încă motivul, dar acuzaţiile ce i se aduceau păreau grave. La solicitarea francezilor, poliţia din Kent îi ceruse controlorului de trafic să ia legătura prin radio cu pilotul şi să-l îndrepte nu spre hangarul lui Teabing, ci direct spre terminal. Pilotul acceptase, înghiţind, probabil, povestea cu scurgerea de combustibil.

Deşi poliţiştii britanici nu erau, de obicei, înarmaţi, gravitatea situaţiei impusese totuşi acest lucru. Acum, opt oameni dotaţi cu revolvere aşteptau în aerogară clipa în care avionul îşi va opri motoarele. În acel moment, un lucrător de la întreţinere avea să blocheze roţile aeronavei, pentru ca aceasta să nu se mai poată deplasa. Apoi poliţia îşi va face apariţia şi va ţine pasagerii pe loc, pînă la sosirea autorităţilor franceze.

Bimotorul Hawker ajunsese aproape de sol acum şi se apropia dinspre dreapta. Simon Edwards coborî la parter, pentru a urmări aterizarea de la nivelul pistei. Poliția din Kent era pe poziție, ascunsă vederii, iar lucratorul de la întreținere aștepta pregătit. Deasupra pistei, nasul avionului se înclină, iar trenul de aterizare atinse betonul, stîrnind un norișor de fum. Viteza scăzu treptat, iar fuzelajul argintiu continuă să se deplaseze de la dreapta spre stînga, strălucitor în burnița dimineții. Însă în loc să frîneze și să vireze spre terminal, trecu liniștit dincolo de pista de acces și își continuă drumul spre hangarul lui Teabing.

Poliţiştii zvîcniră, holbîndu-se la Edwards:

- Ai spus că pilotul a acceptat să oprească în fața terminalului!
- Păi, *a acceptat!* replică omul, uluit.

După cîteva secunde, Edwards se trezi el însuşi înghesuit într-o maşină ce rula în viteză spre hangar. Convoiul maşinilor de poliție se afla încă la mai bine de cinci sute de metri distanță, cînd avionul rulă liniştit în hangarul lui Teabing şi dispăru înăuntru. Cînd, în sfîrşit, frînară în fața uşii enorme deschise, cei opt polițişti năvăliră în interior, cu armele pregătite.

Edwards coborî după ei. Zgomotul era asurzitor.

Motoarele încă huruiau, avionul încheindu-şi rotația obișnuită în hangar, poziționîndu-se cu botul spre ușă, pentru a fi gata de plecare. În vreme ce aeronava făcea ultimele manevre, Edwards zări figura pilotului, care afișa o expresie surprinsă și speriată la vederea barajului format de poliție. În sfîrșit, avionul se opri și huruitul motoarelor încetă. Polițiștii luară poziție în jurul fuzelajului. Edwards se apropie de inspectorul-șef, care înaintă precaut spre cabină. După cîteva secunde, ușa compartimentului de pasageri se deschise.

Leigh Teabing apăru în cadrul ușii, în vreme ce scara comandată

electronic coborî. Privind marea de arme aţintite asupra lui, se propti bine în cîrje şi se scărpină în cap, cu un aer perplex:

— Simon, am cîştigat cumva la tombola poliţiei cît timp am fost plecat? întrebă el pe un ton mai degrabă uimit decît îngrijorat.

Simon Edwards făcu un pas înainte, încercînd să înghită nodul care îi stătea în gît:

- Bună dimineața, domnule! Vă rog să ne scuzați pentru această situație. Am avut o scurgere de combustibil și pilotul dumneavoastră a confirmat că va aduce aeronava în fața terminalului.
- Da, da, însă eu i-am cerut s-o aducă aici. Sînt deja în întîrziere la o întrevedere. Plătesc pentru acest hangar și aiureala asta cu evitarea scurgerii mi s-a părut o exagerare.
- Mi-e teamă că sosirea dumneavoastră ne-a luat puţin prin surprindere, sir.
- Ştiu. Nu mi-am respectat programul de zbor, într-adevăr. Între noi doi fie vorba, noua medicație îmi dă furnicături. M-am gîndit să vin pentru o revizuire a tratamentului.

Poliţiştii schimbară între ei priviri nedumerite. Edwards surîse:

— Foarte bine, sir.

Inspectorul-şef făcu un pas în față:

— *Sir,* trebuie să vă rog să rămîneţi la bord încă aproximativ o jumătate de oră.

Teabing începu să coboare treptele și nu părea deloc încîntat:

— Mi-e teamă că îmi este imposibil. Am o programare medicală, pe care nu-mi pot permite s-o ratez, adăugă el, păşind pe pistă.

Inspectorul se așeză în fața lui, pentru a-l împiedica să se îndepărteze de avion.

— Mă aflu aici la solicitarea Poliției Judiciare Franceze, care susține că în acest avion se află persoane ce au încălcat legea pe teritoriul acestei țări.

Teabing se holbă lung la polițist și apoi izbucni în rîs:

— Sîntem cumva la vreuna dintre emisiunile acelea cu camera ascunsă? Grozava farsă!

Inspectorul nici măcar nu clipi:

— Vorbesc serios, *sir!* Poliţia Franceza pretinde, în plus, că aveţi şi un ostatic la bord.

Majordomul Rémy apăru și el în cadrul ușii:

— Mă *simt* ca un ostatic lucrînd pentru *sir* Teabing, dar domnia sa mă asigură că sînt liber să plec. *Sir*, adăugă el uitîndu-se la ceas și îndreptîndu-și privirile către Teabing, sîntem deja în întîrziere!

Apoi arătă cu bărbia spre limuzina Jaguar parcată în colţul din spatele hangarului — un automobil luxos, negru ca ebonita, cu geamuri fumurii şi pneuri bicolore — şi începu să coboare scările.

- Aduc maşina!
- Mă tem că nu vă pot lăsa să coborîţi, interveni inspectorul. Vă rog să vă întoarceţi în aeronavă. Amîndoi. În scurt timp vor sosi reprezentanţii Poliţiei Franceze.

Teabing se răsuci spre Simon Edwards:

— Simon, pentru numele lui Dumnezeu, e ridicol! Nu avem pe nimeni altcineva la bord. Doar persoanele obișnuite — Rémy, pilotul și cu mine. Nu poți acționa tu ca un intermediar? Urcă la bord, ca să vezi că avionul e gol.

Edwards știa că era prins în cursă.

— Da, sir! Cred că pot să fac acest lucru.

- La dracu' dacă ai să urci! protestă inspectorul, știind probabil suficient de multe despre autoritățile aeroportuare pentru a bănui că Edwards ar putea minți în încercarea de a-și "ajuta" clientul.
 - O să urc eu însumi!

Teabing clătină din cap:

- Ba nu vei urca, domnule inspector! Aceasta este o proprietate particulară și, dacă nu ai mandat de percheziție, nu te atingi de avionul meu. Ţi-am oferit o alternativă rezonabilă. Domnul Edwards poate verifica aeronava.
 - Nu-mi convine!

Expresia lui Teabing deveni una de gheaţă:

— Domnule inspector, mi-e teamă că nu am timp să particip la jocurile dumitale. Am întîrziat, așa că plec. Dacă vrei să mă oprești, mă tem că va trebui să mă împuști!

Cu aceste cuvinte, *sir* Leigh, urmat de Rémy, îl ocoli pe inspector şi se îndreptă spre capătul hangarului, unde îi aștepta limuzina.

Inspectorul-şef al poliției din Kent nu simțea decît dezgust pentru Teabing și pentru atitudinea lui sfidătoare. Oamenii ăștia din clasele privilegiate aveau impresia întotdeauna că sînt mai presus de lege.

"Ei bine, nu sînt!" Inspectorul se răsuci pe călcîie și își îndreptă arma spre spinarea aristocratului.

- Stai! Altfel trag!
- Dă-i drumul, replică Teabing fără a se întoarce sau a încetini pasul. Avocații mei îți vor prăji testiculele la micul dejun. Iar dacă îndrăznești să urci la bordul avionului meu fără mandat, în tigaie-ți vor ajunge și ficații!

Inspectorul-şef cunoştea blufurile de genul acesta şi nu se lăsă deloc impresionat. Din punct de vedere tehnic, omul avea dreptate — poliția avea nevoie de un mandat ca să urce la bordul avionului, dar fiindcă punctul de decolare a zborului fusese în Franța şi fiindcă marele Bezu Fache fusese cel care dăduse ordinul, omul legii era sigur că, pentru binele carierei sale, era preferabil să afle ce anume se străduia Teabing să ascundă.

— Opriţi-l, le ceru oamenilor săi. Eu percheziţionez avionul.

Poliţiştii făcură un zid viu în faţa lui Teabing, cu armele la vedere, blocîndu-i înaintarea spre limuzină.

De această dată, britanicul se întoarse:

— Inspectore, te avertizez pentru ultima dată! Nici să nu te gîndeşti să urci la bordul avionului! Altfel ai să regreți!

Ignorînd ameninţarea, poliţistul puse piciorul pe prima treaptă şi începu să urce scara. Ajungînd la uşa, privi înăuntru. După o clipă, trecu pragul în interior. "Ce mama dracului?"

Cu excepția pilotului înspăimîntat din cabină, aeronava era goală. Nimeni înăuntru. Inspectorul verifică toaleta, scaunele, compartimentul pentru bagaje, fără a găsi absolut nimic, nici un suflet.

"Ce dracu' o fi fost în mintea lui Bezu Fache?!" Se părea că Leigh Teabing spusese adevărul.

Inspectorul-şef al poliției din Kent rămase încremenit în mijlocul avionului, înghițindu-şi cu greu nodul din gît. "Rahat!" Cu fața roșie de furie, ieși din nou în capătul scării și privi spre Teabing și spre servitorul acestuia; lîngă limuzină, cei doi erau înconjurați de oamenii săi, în bătaia armelor.

— Lăsați-i să plece, le ordonă el. Am fost greșit informați!

Amenințarea din privirile lui Teabing era sesizabilă, chiar de la distanță.

— Vezi c-o să te sune avocații mei! lar pentru cultura ta generală, ține minte că Poliția Franceză nu e de încredere!

Majordomul deschise portiera limuzinei şi îşi ajută stăpînul să se aşeze pe bancheta din spate. Apoi înconjură maşina, se urcă şi el la volan şi porni motorul. Poliţiştii se traseră în lături, lăsînd Jaguarul să treacă.

— Bine jucat, amice! hohoti Teabing cînd limuzina acceleră, părăsind aeroportul.

Apoi se aplecă spre marginea întunecoasă a interiorului spaţios:

— Toată lumea stă confortabil?

Langdon înclină din cap tăcut. Alături de Sophie, ședea ghemuit pe podea, lîngă Albinosul legat și cu căluș în gură.

Cu cîteva minute mai devreme, cînd bimotorul pătrunsese în hangar, Rémy deschisese trapa de bagaje în cele cîteva secunde în care avionul se oprise la jumătatea rotației. Poliția se apropia în viteză, așa că Langdon și Sophie îl trăseseră după ei pe călugăr și fugiseră pentru a se ascunde după limuzină. Apoi motoarele porniseră din nou și bimotorul își încheiase rotația, chiar în clipa în care poliția dăduse buzna în hangar.

Acum, aflaţi deja în drum spre Kent, ieşiră din ascunzătoare lăsîndu-l pe Albinos în continuare pe podea şi se aşezară pe bancheta din faţa lui Teabing, chiar în spatele lui Rémy. *Sir* Leigh îi întîmpină cu un zîmbet larg şi deschise micul bar din spatele limuzinei.

— Pot să vă ofer o băutură răcoritoare? Ori poate ceva de ronţăit? Biscuiţi? Alune? O apă minerală?

Langdon și Sophie îi făcură semn că nu.

Teabing închise barul şi surîse iar, bine dispus:

— Așa deci, să revenim atunci la mormîntul cavalerului aceluia...

82

— Fleet Street? întreba Langdon mirat.

"Exista o criptă pe Fleet Street?" Pînă acum, *sir* Leigh păruse evaziv, glumind în legătură cu locul în care credea că se află "mormîntul cavalerului" — cel care, conform poemului, avea să le dezvăluie parola pentru al doilea criptex.

Teabing se întoarse spre Sophie, afișînd aceeași expresie jucăușă:

— *Miss* Neveu, arată-i băiatului de Harvard poemul încă o dată, dacă eşti drăguţă.

Sophie căută în buzunarul jachetei şi scoase criptex-ul negru, înfăşurat în fila de pergament. Hotărîseră de comun acord să lase caseta din lemn şi criptex-ul mare în seiful avionului, luînd cu ei doar strictul necesar — criptex-ul cel mic, mult mai discret şi mai uşor de transportat. Fără un cuvînt, îi întinse profesorului pergamentul.

Langdon citise versurile de cîteva ori înainte de a coborî din avion, dar nu i se păruse că ar indica o locație exactă. Acum le parcurse încă o dată, încet și cu răbdare, sperînd că ritmul pentametric își va desluși în fine înțelesul:

His Jabor's fruit a Holy wrath incurred.

You seek the orb that ought be on his tomb. It speaks of Rosy flesh and seeded womb.

"În Londra zace un cavaler de papă îngropat. A lui strădanie o sfîntă urgie își atrase. Să cauți globul ce pe al lui mormînt se afla odat'. Vorbind de carne Roza și pîntece însămînțat."

Exprimarea din engleză părea simplă. Era vorba despre un cavaler înmormîntat undeva, în Londra. Un cavaler care făcuse ceva ce atrăsese mînia Bisericii. Un cavaler de pe al cărui mormînt lipsea un glob ce *ar fi trebuit* să se afle acolo. Iar ultimul vers, cel care amintea de "carne Roza" și de "pîntece însămînțat" era o aluzie clară la Maria Magdalena, Roza care purtase sămînța lui lisus.

În ciuda aparentei lipse de duble înțelesuri a poemului, Langdon nu avea idee la ce cavaler se referea și nici unde ar putea fi el îngropat. Mai mult deatît, o dată ce vor reuși să identifice mormîntul, se părea că aveau de căutat ceva ce nu mai exista acum. "Globul ce pe al lui mormînt se afla odat"?"

— Nu-ţi spune nimic? întrebă Teabing cu o aparentă dezamăgire, deşi Langdon era sigur că britanicul savura faptul că se afla cu un pas înaintea lui. Dar dumitale, *miss* Neveu?

Sophie clătină din cap:

- Ce v-aţi face voi doi fără mine?! Eh, bine, să vă luminez, atunci. E foarte simplu, totuşi! Primul vers e cheia! Vrei să-l citeşti cu glas tare, te rog? Langdon se conformă:
 - "În Londra zace un cavaler de papă îngropat."
 - Exact! Un cavaler îngropat de un *papă*. Ce-ţi spune asta? Profesorul ridică din umeri, nedumerit:
- Un cavaler înmormîntat de un papă? Un cavaler la ale cărui funeralii a participat un papă?

Teabing rîse cu gura pînă la urechi:

- Oh, asta-i bună! Tot timpul optimist, Robert! Ia priveşte al doilea vers. Cavalerul nostru a făcut o faptă ce i-a atras sfînta urgie a Bisericii. Mai gîndeşte-te puţin! Aminteşte-ţi care erau relaţiile dintre Biserica şi templieri. Un cavaler îngropat de un papă...
 - Să fie vorba despre un cavaler *ucis* de un papă? sugeră Sophie. Teabing surîse și o bătu amical pe genunchi:
- Foarte bine, draga mea! Un cavaler înmormîntat de un papă. Adică ucis.

Gîndul profesorului zbură la celebrul complot din anul 1307 împotriva templierilor — ghinionul zilei de vineri, treisprezece — cînd papa Clement ucisese şi îngropase sute de templieri.

- Dar trebuie să fie nenumărate morminte ale unor cavaleri uciși de papi!
- Ei, nici chiar aşa! Mulţi dintre ei au fost arşi pe rug şi cenuşa lor a fost azvîrlită în apele Tibrului. Dar poemul nostru se referă în mod explicit la un mormînt. Unul aflat în Londra. Şi puţini au fost cavalerii îngropaţi în capitala Albionului.

Făcu o pauză, privindu-l pe Langdon, de parcă s-ar fi așteptat să-i cadă fisa. În cele din urmă, pufni:

— Robert, pentru numele lui Dumnezeu! Biserica pe care a construit-o în

Londra, aripa militară a Stăreției — templierii înșiși!

- Temple Church? realiză Langdon dintr-o dată. Există acolo o criptă?
- Cu zece dintre cele mai înspăimîntătoare morminte din cîte ai văzut vreodată.

Langdon nu vizitase niciodată Temple Church, deşi găsise numeroase referiri la ea în cercetările sale despre Le Prieuré de Sion. Odinioară un veritabil epicentru al activităților înfăptuite de Stăreție și de Templieri în Regatul Unit, locașul de cult fusese numit astfel în amintirea Templului lui Solomon, de unde deriva însuși numele templierilor și în ruinele căruia fuseseră descoperite documentele Sangreal. Mult timp circulaseră zvonuri cu privire la ritualurile secrete și bizare practicate în neobișnuitul altar al bisericii.

- Temple Church este pe Fleet Street? întrebă Langdon.
- Puţin în afara ei, pe aleea Inner Temple. Voiam să îţi mai baţi capul puţin înainte de a-ţi dezvălui adevărul, adăugă Teabing cu o privire ştrengărească.
 - Multumesc!
 - Nici unul dintre voi nu a fost acolo?

Profesorul și Sophie clătinară din cap în același timp.

— Nici nu mă surprinde, de fapt. Biserica este ascunsă acum vederii, în spatele unor clădiri mai mari. Puţini oameni mai ştiu că se află acolo. E un loc straniu. Iar arhitectura este cît se poate de păgînă.

Sophie îl privi mirată:

- Păgînă?
- La fel ca Panteonul de la Roma! Este o construcție *rotundă*. Templierii au ignorat planul tradițional creștin, în formă de cruce, și au construit o biserică perfect circulară, în onoarea Soarelui. O "bezea" nu foarte subtilă la adresa amicilor de la Roma, mai adăugă britanicul, ridicîndu-și ironic o sprînceană. La fel de bine și cu același efect ar fi putut muta monoliții de la Stonehenge în mijlocul Londrei.
 - Dar restul poemului? îl întrerupse Sophie.

Aerul vesel al istoricului dispăru într-o clipă:

— Nu sînt sigur. E... derutant. Trebuie să cercetăm cu atenție toate cele zece morminte. Cu puțin noroc, vom remarca la unul dintre ele globul lipsă.

Pe neaşteptate, Langdon îşi dădu seama cît de aproape se aflau. Dacă globul lipsă le-ar dezvălui parola, vor putea deschide cel de-al doilea criptex. Nici nu reuşea să-şi imagineze ce vor putea găsi înăuntru.

Se uită din nou la textul poemului. Era ca un fel de ghicitoare primitivă. "Un cuvînt de cinci litere care să amintească de Graal?" În avion încercaseră deja toate variantele care le veniseră în minte — GRAAL, GREAL, VENUS, MARIA, IISUS, SARAH —, dar cilindrul nu se clintise. "Mult prea evidente!" Probabil că existau alţi termeni formaţi din cinci litere ce se refereau la pîntecele însămînţat al Rozei. Iar faptul că un specialist de talia lui Leigh Teabing nu-i identificase deja sugera că trebuie să fie totuşi un cuvînt mai puţin obişnuit.

- *Sir* Leigh! îl strigă Rémy peste umăr, privindu-i în retrovizor. Spuneați că Fleet Street este undeva în apropiere de Blackfriars Bridge?
 - Da. Ia-o pe Victoria Embankment!
- Îmi pare rău, dar nu știu pe unde vine asta. De obicei mergem numai la spital.

Teabing își dădu ochii peste cap și bombăni:

— Pe cuvîntul meu, uneori parca aş dădăci un copil! Scuzaţi-mă o clipă, vă rog! Serviţi-vă cu cîte o gustare şi o băutură răcoritoare!

Şi se aplecă peste paravanul despărţitor, deschis, pentru a vorbi cu Rémy. Sophie se întoarse spre Langdon şi-i şopti:

— Robert, nimeni nu știe că noi doi sîntem aici, în Anglia.

Avea dreptate. Poliţia din Kent îi va spune lui Fache că avionul era gol şi căpitanul va presupune că atît el, cît şi Sophie se aflau încă în Franţa. "Am devenit invizibili!" Cascadoria lui Teabing îi ajutase să cîştige timp preţios.

— Fache nu va renunţa uşor, adăugă ea. Deja s-a implicat pînă peste cap în această afacere.

Langdon încercase să nu se gîndească la Fache. Sophie promisese să facă tot ce-i va sta în puteri pentru a-l disculpa, o dată ce vor sfîrși căutările, dar acum începuse să se teamă că acest lucru deja nu mai conta. "Este foarte posibil ca Fache să fie și el implicat în complot." Deși nu-și putea imagina Poliția Judiciară amestecată în "vînarea" Sfîntului Graal, apăruseră prea multe coincidențe în noaptea asta pentru a trece cu vederea ideea unei posibile complicități a căpitanului. "Fache este un individ religios și pare hotărît să-mi arunce mie în cîrcă toate aceste crime." Totuși, Sophie îi spusese că ar putea fi totuși vorba doar despre un exces de zel. La urma urmei, probele împotriva lui erau substanțiale. Pe lîngă faptul că numele său era scris pe podeaua Luvrului și în agenda lui Saunière, Langdon părea că a mințit cu privire la manuscrisul său și apoi a fugit. "La sugestia lui Sophie."

— Robert, îmi pare rău că ești implicat atît de mult, spuse ea, punîndu-și o mînă caldă pe genunchiul lui. Mă bucur tare mult că ești aici.

Afirmația părea mai degrabă pragmatică decît romantică, și totuși profesorul simți o neașteptată undă de atracție între ei. Îi surîse obosit:

— Sînt un tip mult mai plăcut după o noapte în care dorm.

Sophie rămase tăcută cîteva clipe.

- Bunicul mi-a spus să am încredere în tine. Îmi pare bine că, măcar de data asta, l-am ascultat.
 - Bunicul tău nici măcar nu mă cunoștea.
- Cu toate astea, nu pot să nu mă gîndesc că ai făcut tot ce-ar fi vrut el să faci. M-ai ajutat să găsesc cheia de boltă, mi-ai povestit ce-i cu Sangrealul și mi-ai explicat ritualul pe care l-am surprins în subsol. Într-un fel, în seara asta mă simt mai aproape de bunicul meu decît în orice secundă în ultimii zece ani. Şi ştiu că el ar fi fericit să ştie asta!

Prin burniţa ce nu mai contenea, în zare se vedeau deja siluetele clădirilor din Londra. Odinioară dominat de Big Ben şi de Tower Bridge, orizontul se pleca astăzi în faţa Roţii Mileniului — un carusel colosal, ultramodern, care, cu înălţimea sa de o sută cincizeci de metri, oferea o perspectivă extraordinară asupra oraşului. Langdon încercase să urce şi el o dată, dar "capsulele" îi aminteau de nişte sarcofage închise ermetic şi preferase să rămînă cu picioarele pe pămînt şi să admire priveliştea de pe malul Tamisei.

Mîna lui Sophie aşezată pe genunchiul lui îl aduse înapoi dintre amintiri. Nici nu-și dăduse seama că-i vorbește.

- Ce crezi *tu* că ar trebui să facem cu documentele Sangreal, dacă le vom găsi în cele din urmă?
- Ce cred eu nu mai are importanță! Jacques Saunière ți-a lăsat criptex-ul ție și ar trebui să procedezi așa cum îți spune inima că ar fi dorit el.
- Dar vreau să știu și eu părerea ta. Este evident că un anumit lucru din manuscrisul tău l-a determinat să îți acorde încredere. Ba chiar și-a programat o întrevedere cu tine ceea ce i se întîmpla foarte rar.
 - Poate voia doar să-mi spună că mă înșel în totalitate.
 - De ce mi-ar fi cerut să te găsesc, dacă nu ar fi fost de acord cu ideile

tale? În manuscrisul acela, ce anume susţineai: dezvăluirea documentelor Sangreal sau tăinuirea lor pe mai departe?

- Nici una, nici alta! Nu am spus nimic în acest sens. Manuscrisul meu se referă doar la simbologia femininului sacru și la iconografia aferentă acesteia în decursul secolelor. În nici un caz nu am sugerat că aș ști ceva despre locul în care este ascuns Graalul.
- Totuşi, scrii o carte în care tratezi acest subiect, deci, în mod cert, consideri că informația ar trebui făcută publică.
- Este o deosebire ca de la cer la pămînt între a discuta la nivel ipotetic asupra unei istorii alternative a lui lisus şi...
 - Şi ce?
- Şi a prezenta lumii întregi mii de documente antice ca o dovadă ştiinţifică a falsităţii Noului Testament.
 - Dar mie mi-ai spus că Noul Testament are la bază "adevăruri" fabricate. Langdon surîse:
- Sophie, *orice* religie din lume are la bază "adevăruri" fabricate. Aceasta e însăși definiția *credinței* acceptarea unor lucruri pe care nu le putem dovedi, dar despre care ne imaginăm că sînt adevărate. Fiecare religie îl descrie pe Dumnezeu prin intermediul metaforelor, al alegoriilor și al hiperbolelor, de la anticii egipteni pînă la dascălii școlilor teologice de astăzi. Metafora este o modalitate de a ajuta mintea umană să înțeleagă neînțelesul. Problemele apar atunci cînd începem să credem efectiv în propriile noastre metafore.
- Deci eşti de părere că documentele Sangreal ar trebui să rămînă îngropate pentru veşnicie?
- Eu sînt istoric. Nu pot fi de acord cu distrugerea unor documente şi miar plăcea ca mințile luminate din Biserică să dispună de mai multe informații cu privire la extraordinara viață a lui lisus Hristos.
- Îmi pare că ai argumente pentru ambele variante de răspuns la întrebarea mea.
- Aşa să fie? Biblia constituie "Cartea de Căpătîi" pentru milioane de oameni din lumea întreagă, aşa cum este pentru alţii Coranul, Tora sau Canonul Pali. Dacă eu sau tu am descoperi informaţii care contrazic preceptele sfinte ale credinţei islamice, budiste, iudaice ori păgîne, ar trebui oare să le facem publice? Ar trebui să batem toba şi să le spunem budiştilor că avem dovezi care atestă că Buddha nu s-a născut dintr-o floare de lotus? Sau că lisus n-a venit pe lume printr-o naştere *literal* miraculoasă? Cei care-şi înţeleg cu adevărat credinţa ştiu că toate aceste istorii sînt metaforice.

Sophie îl privi cu scepticism.

- Prietenii mei, creştini evlavioşi, cred că lisus a mers *literal* pe apă, că a transformat *literal* apa în vin şi că a venit pe lume printr-o naștere *literal* miraculoasă.
- Exact ce-ţi spuneam eu! Alegoria a devenit parte integrantă a realităţii. Şi, prin faptul că trăiesc în această realitate, milioane de oameni reuşesc să facă faţă mai bine vieţii de zi cu zi şi să fie puţin mai buni.
 - Dar se pare că realitatea lor e falsă.

Langdon rîse uşor:

— Deloc mai falsă decît aceea a unui criprograf care crede în numărul imaginar "i" fiindcă îl ajută să spargă unele coduri.

Sophie se încruntă:

— Nu-i cinstit din partea ta!

După un moment de tăcere, profesorul o întrebă:

- Şi, care era întrebarea ta?
- Nu-mi mai amintesc.
- Hm, îmi reușește de fiecare dată, surîse el.

83

Ceasul cu Mickey Mouse al lui Langdon arăta aproape şapte şi treizeci de minute cînd coborî din limuzina pe aleea Inner Temple, alături de Sophie şi Teabing. Împreună, se strecurară printr-un labirint de clădiri, pînă la piaţeta din jurul Bisericii Temple. Zidurile de piatră luceau spălate de ploaie, iar în nişele de sub cupolă uguiau turturele.

Biserica era construită în întregime din piatră de Caen. Clădirea circulară, cu o faţadă care te intimida de-a dreptul, cu un foişor central şi un naos excentric amplasat, semăna mai degrabă cu o fortăreaţa militară decît cu un lăcaş de rugăciune. Sfinţită pe data de 10 februarie 1185 de patriarhul lerusalimului, Heraclius, Temple Church a supravieţuit secolelor de tulburări politice, marelui incendiu din Londra, Primului Război Mondial, fiind grav afectată de bombele germane în 1940. După război, a fost restaurată, redîndu-i-se măreţia şi gloria de odinioară.

"Simplitatea structurii circulare", își spuse Langdon, privind clădirea pentru prima dată. Arhitectura era robustă și simplă, amintind mai degrabă de asprul Castel Sant' Angelo, decît de rafinatul Panteon roman. Anexa pătrățoasă din dreapta era o excrescență hidoasă, care nu reușea să modifice însă forma inițială, păgînă, a structurii centrale.

— E sîmbătă dimineața, spuse Teabing şchiopătînd spre intrare, și îmi închipui că nu va fi slujbă înăuntru.

Intrarea în biserică se făcea printr-o nişă de piatră ce încadra o uşă masivă din lemn. În stînga uşii, părînd ajunsă acolo printr-o întîmplare nefericită, se afla o mică plăcuţă pe care erau trecute programul de funcţionare şi orarul slujbelor religioase.

Citind-o, sprîncenele lui Teabing se încruntară:

— Biserica e închisă pentru vizitatori timp de încă două ore.

Puse mîna pe clanţă şi împinse. Uşa nu se clinti. Lipindu-şi urechea de tăblia groasă din lemn, ascultă. După o clipă, chipul îi căpătă o expresie jucăuşă, şi Teabing arătă cu degetul spre plăcuţă.

— Robert, citeşte programul slujbelor, dacă vrei. Cine este de serviciu săptămîna aceasta?

În biserică, băiatul de altar tocmai isprăvea de aspirat pernuţele de rugăciune cînd auzi un ciocănit în uşă. Nu-i dădu nici o atenţie. Părintele Harvey Knowles avea propriile lui chei şi, oricum, trebuia să apară abia peste două ore. Probabil că era doar un turist sau vreun localnic nerăbdător. Băiatul nu opri aspiratorul, însă nici ciocănitul nu încetă. "Dar nu ştii să citeşti?" Pe plăcuţa de pe uşă scria clar că sîmbăta biserica se deschidea abia la nouă şi jumătate, aşa că tînărul își continuă netulburat curăţenia.

Brusc, ciocănitul se transformă într-un bubuit violent, de parcă omul de afară izbea uşa cu o rangă de metal. Băiatul opri aspiratorul şi se apropie mînios de uşă, o descuie şi o deschise. Trei oameni se aflau în faţa intrării. "Turişti", mîrîi el.

— Deschidem la nouă și jumătate.

Tipul mai solid făcu un pas înainte, sprijinindu-se în cîrjele sale metalice.

— Eu sînt *sir* Leigh Teabing, declară solemn, cu un accent saxon afectat. Așa cum nu mă îndoiesc că știi, îi însoțesc pe doamna și domnul Cristopher Wren al Patrulea.

Şi se trase în lături, făcînd un semn elegant cu braţul către cuplul din spatele său. Femeia avea trăsături plăcute şi păr bogat, roşcat, ce-i cădea pe umeri. Bărbatul era înalt, brunet şi avea o figură care îi părea cunoscută.

Băiatul de altar rămase o clipă tăcut, neştiind ce să răspundă. *Sir* Cristopher Wren era cel mai de seamă donator al Bisericii Temple. Datorită lui fusese posibilă refacerea lăcaşului după marele incendiu. Numai că omul trecuse în lumea drepţilor la începutul secolului al optsprezecelea.

— Åăă... sînt... onorat să vă întîlnesc...

Insul cu cîrjele se încruntă:

- Bine că nu lucrezi în vînzări, tinere, fiindcă nu ai deloc un aer convingător. Unde este părintele Knowles?
 - Azi e sîmbătă. Programul său începe mai tîrziu.

Sprîncenele infirmului coborîră și mai mult:

— Poftim recunoștință! Ne-a dat asigurări că va fi aici, dar se pare că va trebui să ne descurcăm fără el. Nu va dura mult.

Băiatul nu se clinti din pragul ușii.

— Îmi cer scuze, dar ce anume nu va dura mult?

Ochii celui cu cîrjele se îngustară ca două fante, iar şi se aplecă spre şoptind, ca şi cum voia să-i scutească pe ceilalţi de aceasta neplăcere:

— Tinere, se pare că eşti nou aici! În fiecare an, urmaşii lui *sir* Cristopher Wren aduc un dram din cenuşa răposatului, pentru a o împrăştia în Biserica Temple. Aşa e prevăzut în testamentul lui. Nimeni nu e tocmai încîntat de această tradiție, dar ce putem face noi?

Băiatul lucra aici de vreo doi ani, dar pînă acum nu auzise de un asemenea obicei.

— Ar fi mai bine dacă aţi aştepta pînă la nouă şi jumătate. Biserica e închisă pentru moment şi încă n-am terminat curăţenia.

Infirmul se încruntă iarăși, furios:

- Tinere, unicul motiv pentru care mai ai astăzi unde face curățenie este domnul din buzunarul acelei doamne!
 - Poftiţi?!
- Doamnă Wren, reluă omul cu cîrjele, sînteţi atît de amabilă încît să-i arătaţi acestui tînăr impertinent relicvariul cu cenuşă?

Femeia ezită o clipă, apoi, de parcă şi-ar fi revenit dintr-o transă profundă, duse mîna la buzunarul jachetei şi scoase un mic cilindru înfășurat într-un material protector:

— lată, vezi? lătră infirmul. Acum, ori respecți ultima dorință a defunctului și ne lași să presarăm cenușa, ori am să-i spun părintelui Knowels cît de bine am fost tratați.

Băiatul mai ezită o clipă, amintindu-şi că părintele era foarte riguros în respectarea tradițiilor bisericii şi, mai cu seamă, că se înfuria cumplit atunci cînd ceva, indiferent ce, arunca o lumină mai puţin plăcută asupra acestui lăcaş de cult. Poate că părintele uitase pur şi simplu de sosirea acestor oaspeţi. Dacă aşa stăteau lucrurile, atunci risca mult mai mult refuzîndu-i, decît dacă le-ar fi permis să intre. "La urma urmei, au zis că nu durează decît un minut. Ce rău aș face?"

Cînd făcu un pas într-o parte pentru a-i lăsa pe cei trei să intre, băiatul ar

fi putut să jure că doamna şi domnul Wren erau la fel de năuci ca şi el. Destul de tulburat, se întoarse la treburile lui, privindu-i pe furiş cu coada ochiului.

Langdon nu-şi putu stăpîni un zîmbet atunci cînd intrară în biserică:

— Leigh, şopti el, eşti un mincinos desăvîrşit!

Ochii lui Teabing străluceau de încîntare:

- Clubul de Teatru de la Oxford. Şi acum se mai vorbeşte încă despre magistrala mea interpretare în rolul lui Iulius Caesar. Sînt sigur că nimeni n-a jucat Scena întîi din Actul al treilea cu mai multă dăruire decît mine.
 - Parcă personajul tău era deja *mort* în scena aceea?! Teabing își suflă nasul:
- Da, dar toga mi s-a desfăcut cînd m-am prăbuşit și a trebuit să zac jumătate de oră pe scenă cu "băieţaşul" pe afară. Şi totuşi, nici un muşchi nu mi s-a clintit. Am fost magistral, îţi spun eu!

Langdon făcu o grimasă: "Uite ce-am pierdut!"

Străbătînd anexa rectangulară spre arcada de la intrare în corpul central al bisericii, profesorul privi cu uimire interiorul auster. Deși structura altarului era similară cu cea a unei biserici creştine obișnuite, mobilierul era rece și simplu, fără ornamentațiile tradiționale.

— Sumbru, şopti el.

Teabing chicoti încet:

— Biserica Angliei. Anglicanilor le place religia nediluată — fără nimic care să-i distragă de la nenorocirea lor.

Sophie pătrunse prin arcada ce dădea în vasta sală circulară a lăcașului.

— Parcă ar fi o fortăreață, șopti ea.

Langdon încuviință tăcut. Chiar de aici, de la intrare, zidurile păreau neobișnuit de robuste.

- Cavalerii templieri erau un ordin războinic, le reaminti Teabing. O organizație militară și religioasă în același timp. Bisericile pe care le construiau erau totodată fortărețe și bănci.
 - Bănci? se miră Sophie.
- Ei, da. Templierii au fost cei care au *inventat* conceptul modern de activitate bancară. Era periculos pentru nobilimea europeană a acelor vremuri să călătorească avînd cu sine aur, aşa că templierii le permiteau celor avuți să-şi depună averile în cea mai apropiată Biserică a Templului şi apoi să le retragă din orice altă biserică a lor din Europa. Iar pentru aceasta nu aveau nevoie decît de o documentație bine pusă la punct. Şi de un mic comision, adăugă britanicul făcînd cu ochiul. Aşa s-au născut primele automate bancare.

Teabing arătă cu cîrja spre un vitraliu în care primele raze ale soarelui aureolau un cavaler înveşmîntat în alb, pe un cal rozaliu.

— Alanus Marcel, adăugă el, a fost Maestru al Templului la începutul secolului al XIII-lea. El și succesorii săi au deținut titlul parlamentar de *Primus Baro Angiae*.

Langdon părea surprins:

- Primul Baron al Tărîmului?
- Maestrul Templului susţin unii avea o putere mai mare decît însuşi regele.

Oprindu-se pentru o clipă, Teabing aruncă o privire furișă spre băiatul de altar, care continua să curețe pardoseala.

— Ştii, îi şopti el lui Sophie, se zice că Sfîntul Graal a fost adus o dată în

aceasta biserică peste noapte, cînd Templierii îl mutau dintr-o ascunzătoare în alta. Îți poți imagina cele patru cufere cu documentele Sangreal odihninduse aici, alături de sarcofagul Mariei Magdalena? Mi se face pielea ca de găină cînd mă gîndesc.

Langdon încercă aceeaşi senzaţie atunci cînd pătrunseră în sala circulară. Străbătuse cu privirea zidurile de piatră şi garguiele, demonii, monştrii şi chipurile schimonosite, care parcă priveau toate spre centrul încăperii. Sub ele, un singur rînd de strane din piatră înconjurau întreaga sală, ca un brîu.

— O arenă, şopti el.

Teabing ridică o cîrjă și arătă spre stînga și spre dreapta.

Langdon îi văzuse deja.

Zece cavaleri de piatră.

Cinci la stînga, cinci la dreapta.

Întinse pe pardoseală, siluetele sculptate în mărime naturală se odihneau senine. Cavalerii erau înveşmîntaţi în armuri, cu săbii şi scuturi, mormintele oferindu-i profesorului strania impresie că se strecurase cineva în biserică şi turnase ipsos peste oștenii adormiţi. Trupurile de piatră erau roase de vreme, dar totuşi fiecare avea o înfăţişare distinctă — armuri diferite, poziţii deosebite ale braţelor sau picioarelor, trăsături caracteristice şi însemne specifice pe fiecare scut.

"În Londra zace un cavaler de papă îngropat."

Cu fiecare pas, Langdon se simțea mai emoționat.

Aici era locul!

84

Pe o alee dosnică, foarte aproape de Temple Church, Rémy Legaludec opri limuzina Jaguar în spatele unui şir de tomberoane industriale. Verifică repede zona. Pustie. Coborî din maşină, deschise portiera din spate şi urcă.

Simţind prezenţa majordomului, călugărul se scutură din aparenta lui amorţeală şi-l privi cu ochii roşii, mai degrabă curioşi decît temători. Pe Rémy îl impresionase puternic puterea lui de a-şi păstra calmul atîta vreme. Se zbătuse puţin la început. În Range Rover, călugărul păruse că-şi acceptă soarta şi că-şi încredinţează viitorul în mîinile unei puteri suprapămîntene.

Lărgindu-şi puţin papionul, Rémy îşi deschise gulerul înalt, apretat, al uniformei, îşi descheie smochingul şi simţi că respiră cu adevărat pentru primă dată, după ani de zile. Se apropie de minibar şi îşi turnă un pahar de votcă Smirnoff, pe care-l dădu peste cap dintr-o singură înghiţitură, umplîndu-l imediat la loc.

"Curînd voi fi un om avut."

Scotocind prin minibar, găsi un tirbuşon şi-i deschise lama ascuţită. Cuţitul era folosit în mod obişnuit pentru retezarea foliei de plumb de pe dopurile sticlelor de vin, însă în dimineaţa asta avea să servească unui scop mult mai dramatic. Rémy se întoarse spre Silas, ţinînd în mînă lama argintie.

În ochii roșii ai călugărului licări acum spaima.

Majordomul zîmbi şi se apropie. Albinosul se trase înapoi, luptîndu-se cu banda adezivă care-l imobiliza.

— Stai liniştit, şopti Rémy, ridicînd cuţitul.

Silas nu putea crede că Dumnezeu îl uitase. Reuşise chiar să transforme durerea fizică pricinuită de legăturile care-i sfîşiau carnea într-un exercițiu

spiritual, cîrceii care-i cuprinseseră muşchii lipsiţi de sînge amintindu-i de suferinţele îndurate de lisus. "M-am rugat toată noaptea pentru izbăvire." Acum, văzînd cum lama se apropie, îşi închise ochii.

Un junghi ascuţit îi străpunse umerii. Ţipă, neputînd să creadă că avea să moară acolo, pe podeaua acestei limuzine, incapabil să se apere. "Am înfăptuit lucrarea Domnului! Învăţătorul a zis că mă va apăra."

Simţi o căldură furnicătoare care-i învăluia spatele şi umerii şi îşi imagina valurile de sînge care i se scurgeau din trup. Un alt junghi îi înţepă coapsele şi în creier îşi făcu apariţia vălul familiar de ceaţă — mecanismul de apărare a corpului împotriva durerii.

Fierbințeala îi cuprinse toți muşchii şi Silas strînse ochii mai tare, hotărît ca ultima imagine din viața sa să nu fie aceea a propriului asasin. În locul ei, şi-l închipui pe tînărul episcop Aringarosa în fața micii bisericuțe din Spania... biserica pe care ei doi o clădiseră doar cu mîinile goale. "Începutul vieții mele."

Parcă tot trupul îi luase foc.

— la o înghiţitură, şopti majordomul, vorbind cu un puternic accent francez. Îţi face bine la circulaţie.

Silas deschise ochii, uluit. Un chip înceţoşat şedea aplecat asupra lui, oferindu-i un pahar. Pe podeaua maşinii, alături de cuţitul imaculat, se afla un morman de bandă adezivă.

— Bea asta, repeta omul. Durerea pe care o simți e sîngele care începe să-ți circule prin muşchi.

Zvîcnetul fierbinte se transformă treptat într-un val de furnicături. Votca avea un gust oribil, dar o bău, recunoscător. Soarta îi rezervase o porţie zdravănă de ghinion în noaptea asta, dar Dumnezeu remediase totul, cu o singură întorsătură miraculoasă.

"Domnul nu m-a uitat!"

Știa cum ar numi episcopul Aringarosa această schimbare de situație. "Intervenție divină."

— Am vrut să te eliberez mai devreme, se scuză servitorul, dar mi-a fost imposibil. Cu toată poliția care a năvălit la Château Villette și mai apoi la aeroport n-am avut cînd, pînă acum. Înțelegi, Silas, nu-i așa?

Albinosul tresări, stupefiat.

— De unde îmi cunoşti numele?

Servitorul îi surîse.

Silas se ridică, frecționîndu-şi muşchii înțepeniți, pradă unui amestec de necredință, recunoştință şi nedumerire:

— Tu eşti... Învățătorul?

Rémy clătină din cap, izbucnind în rîs:

- Aş fi vrut eu să am atîta putere. Nu, nu sînt eu Învăţătorul. Dar, ca şi tine, îl slujesc pe el. Dar Învăţătorul are o părere bună despre tine. Mă numesc Rémy.
- Dar... nu înțeleg. Dacă lucrezi pentru Învățător, de ce a adus Langdon cheia de boltă la *tine* acasă?
- Nu era casa mea, ci a unuia dintre cei mai cunoscuți istorici ai Graalului, *sir* Leigh Teabing.
 - Dar tu locuiai acolo. Şansele ca...

Rémy zîmbi din nou, aparent cîtuşi de puţin mirat de coincidenţa care-l adusese pe Langdon acolo.

— Totul a fost extrem de previzibil. Robert Langdon intrase în posesia cheii de boltă și avea nevoie de ajutor. Unde ar fi fost mai logic să-l caute,

decît în casa lui Leigh Teabing? Faptul că locuiam și eu tot acolo a fost motivul pentru care Învățătorul m-a abordat. De unde crezi că știe el atîtea lucruri despre Graal?

Acum își dădu Silas seama, uluit. Învățătorul recrutase un servitor care avea acces la cercetările lui Leigh Teabing. Un plan strălucit!

— Am multe să-ţi povestesc, continuă Rémy şi-i întinse revolverul Heckler and Koch încărcat.

Apoi se întinse spre bordul mașinii și scoase din torpedo un pistol mic:

— Dar mai întîi avem o treabă de făcut.

Căpitanul Fache coborî din elicopter pe Aeroportul Biggin Hill şi ascultă, siderat, relatarea inspectorului-şef.

— Am percheziționat eu însumi avionul, insistă el, și n-am găsit pe nimeni înăuntru.

Apoi adăugă pe un ton ofensat:

- Şi trebuie să adaug că, dacă *sir* Leigh Teabing mă dă în judecată, voi...
- L-aţi interogat pe pilot?
- Firește că nu! Este cetățean francez și procedurile noastre impun...
- Du-mă la avion!

Ajuns la hangar, Fache nu avu nevoie nici de un minut întreg pentru a identifica o ciudată pată de sînge pe jos, aproape de locul în care fusese parcată limuzina. Cînd se apropie de avion, începu să bată energic în fuzelaj.

— Sînt căpitanul Fache de la Poliția Judiciară Franceză. Deschide imediat! Speriat, pilotul deschise uşa şi coborî scara.

Fache urcă. Trei minute mai tîrziu, cu ajutorul revolverului, obţinuse o mărturisire completă, inclusiv o descriere fidelă a călugărului albinos. În plus, află că Langdon şi Sophie lăsaseră ceva în seiful avionului, un fel de cutie din lemn. Deşi declară că nu ştia ce se afla în acea cutie, pilotul îi spuse că asupra ei se concentrase întreaga atenţie a lui Langdon, pe tot parcursul zborului pînă la Londra.

— Deschide seiful!

Omul îi aruncă o privire îngrozită:

- Nu știu combinația!
- Foarte rău! Tocmai aveam de gînd să nu-ți retrag licența de zbor! Pilotul își frînse mîinile:
- Cunosc nişte oameni de la întreţinere de aici. Poate vor reuşi să dea o gaură.
 - Ai o jumătate de oră la dispoziţie!

Omul se repezi la staţia radio.

Fache intră în compartimentul din spate al avionului şi îşi turnă un pahar mare de tărie. Era devreme, dar nu dormise toată noaptea, aşa că nu mai conta dacă bea ceva înainte de prînz. Aşezîndu-se într-un fotoliu confortabil, închise ochii, încercînd să-şi pună ordine în gînduri. "Gafa poliției din Kent mă poate costa mult." Toate forțele porniseră deja în urmărirea limuzinei Jaguar.

Telefonul începu să-i sune.

- *Alo?*
- Sînt în drum spre Londra! Ajung într-o oră.

Era episcopul Aringarosa:

- Credeam că te duci la Paris!
- Sînt foarte îngrijorat. Mi-am schimbat planurile.
- N-ar fi trebuit s-o faci.

- L-ai recuperat pe Silas?
- Nu. Răpitorii lui au păcălit poliția locală înainte de a ajunge eu aici.

Aproape că simțea în receptor furia din glasul episcopului:

— M-ai asigurat că vei opri avionul acela!

Fache coborî vocea:

- Ţinînd seama de situaţia în care te afli, îţi recomand să nu-mi pui răbdarea la încercare azi. Îi voi găsi pe Silas şi pe ceilalţi cît de curînd. Unde aterizezi?
 - O clipă.

Aringarosa acoperi receptorul cu mîna şi după un moment reveni:

- Pilotul încearcă să obțină permisiunea de aterizare la Heathrow. Sînt unicul lui pasager, dar cursa nu era programată.
- Spune-i să vină la Aeroportul Biggin Hill din Kent. Îi obțin eu permisiunea de aterizare. Dacă nu voi fi aici cînd veți sosi, voi lăsa o mașină să vă aștepte.
 - Mulţumesc.
- Aşa cum ţi-am spus de la bun început, ai face bine să-ţi aminteşti că nu eşti singurul pe punctul de a pierde totul în afacerea asta.

85

"Să cauți globul ce pe al lui mormînt se afla odat'."

Toţi cavalerii din Temple Church stăteau întinşi pe spate, cu capul sprijinit pe cîte o pernă din piatră. Sophie îşi stăpîni un tremur uşor. Globul din poem îi stîrnea amintiri ale ritualului surprins în casa bunicului.

"Hieros Gamos. Globurile."

Oare acelaşi ritual fusese practicat şi în această biserică? Încăperea circulară părea construită special pentru astfel de ritualuri păgîne. Un şir de strane din piatră urma întreaga circumferință a zidului. "O arenă", aşa cum o numise Robert. Îşi imagină incinta noaptea, plină de persoane mascate murmurînd incantații la lumina torțelor şi urmărind o "sacră comuniune" ce se desfășura în mijlocul lor.

Alungîndu-şi imaginea din minte, se apropie, împreuna cu Langdon şi Teabing, de primul grup de cavaleri. În ciuda insistențelor britanicului, care susținea că trebuie să dea dovadă de meticulozitate, Sophie era nerăbdătoare şi o luă înaintea lor, trecînd în revistă rapid cei cinci cavaleri din partea stîngă.

Cercetînd aceste prime morminte, observă asemănările şi deosebirile dintre ele. Toţi cavalerii erau întinşi pe spate, dar trei dintre ei aveau picioarele aşezate drept, iar ceilalţi doi le aveau încrucişate. Diferenţa nu părea a avea vreo relevanţă. Examinîndu-le veşmintele, observă că doi purtau cîte o tunică peste armură, iar trei aveau robe lungi pînă la glezne. La fel de irelevant! Sophie îşi îndreptă apoi atenţia spre singura deosebire pe care o mai remarca: poziţia mîinilor. Doi cavaleri ţineau în mîini cîte o spadă, doi se rugau, iar cel de-al patrulea avea braţele întinse pe lîngă corp. După ce-i mai studie atentă cîteva secunde, ridică din umeri: nicăieri nu se vedea vreun semn al unui glob lipsă.

Simţind greutatea criptex-ului în buzunar, privi înapoi, spre Langdon şi Teabing. Cei doi se mişcau încet şi ajunseseră abia la al treilea cavaler — aparent fără mai mult succes decît ea. Neavînd răbdare să mai aştepte, se

îndreptă spre cel de-al doilea grup de cavaleri. În vreme ce traversa sala spre partea dreaptă, recită în gînd poemul pe care îl citise de atîtea ori, încît îl ştia pe dinafară:

"În Londra zace un cavaler de papa îngropat.

A lui strădanie o sfîntă urgie își atrase.

Să cauți globul ce pe al lui mormînt se afla odat'.

Vorbind de carne Roza și pîntece însămînţat."

Cînd ajunse în dreptul mormintelor, îşi dădu seama că erau asemănătoare cu primele. Toţi cavalerii zăceau întinşi pe spate, purtau armuri şi aveau spade.

Toţi, cu excepţia celui de-al zecelea.

Grăbindu-se într-acolo, rămase cu privirile lipite de mormînt.

"Fără pernă. Fără armură. Fără tunică. Fără spadă."

— Robert! Leigh! strigă și vocea ei răsună între zidurile de piatră. De aici lipsește ceva.

Cei doi bărbaţi porniră imediat spre ea:

— Un glob? întrebă Teabing, agitat.

Cîrjele şi protezele lui clincăneau în ritm rapid pe pardoseală.

- Lipseşte un glob?
- Nu chiar, le răspunsese. Pare că lipsește cavalerul cu totul.

Ajungînd lîngă ea, cei doi încremeniră, năuciți. În locul cavalerului întins cu fața în sus, se afla un sarcofag de piatră, închis. Sicriul avea o formă trapezoidală, mai îngust la picioare și lățindu-se spre cap, cu capacul bombat.

- De ce nu e și acest cavaler la vedere? întrebă Langdon.
- Fascinant, murmură Teabing, frecîndu-și bărbia. Uitasem complet de această ciudățenie. Sînt ani de zile de cînd n-am mai fost aici.
- Sicriul acesta, interveni Sophie, pare a fi fost lucrat în aceeași perioadă și de același sculptor ca și celelalte nouă. Atunci, de ce cavalerul de aici este în sarcofag, și nu deasupra lui, la fel ca ceilalți?

Britanicul clătină din cap agale.

- lată unul dintre misterele acestei biserici. Din cîte știu eu, nimeni nu a găsit încă o explicație
- Hei! strigă băiatul de altar, apropiindu-se cu o expresie iritată. Iertaţimă dacă par nepoliticos, dar mi-aţi spus că vreţi să împrăştiaţi cenuşa defunctului, ori eu văd că, de fapt, admiraţi interiorul.

Teabing se încruntă și se întoarse spre Langdon:

— Domnule Wren, se pare că generozitatea de care a dat dovadă familia dumneavoastră nu vă permite să vă petreceţi cîteva momente în aceasta biserică. Poate că ar fi mai bine să risipim cenuşa şi să terminam odată!

Apoi se răsuci către Sophie:

— Doamnă Wren?

Ea preluă mingea și scoase criptex-ul din buzunar:

— Şi acum, se răsti *sir* Leigh la băiat, eşti amabil să ne oferi puţină intimitate?

Tînărul nu se clinti, studiindu-l pe Langdon cu o privire fixă:

- Îmi păreți cunoscut de undeva.
- Poate fiindcă domnul Wren vine aici în fiecare an! exclamă Teabing.

"Sau poate", își spuse Sophie cu teamă, "fiindcă l-a văzut la televizor anul trecut, la Vatican."

— Nu l-am întîlnit niciodată pe domnul Wren, răspunse băiatul.

— Greşeşti, interveni profesorul pe un ton calm şi politicos. Cred că noi doi ne-am mai văzut anul acesta. Părintele Knowles nu a făcut prezentările de rigoare, dar eu ţi-am recunoscut figura de la bun început. Îmi dau seama că am venit într-un moment nepotrivit, dar dacă-mi vei mai permite doar cîteva minute... Am parcurs o distanţă considerabilă pentru a împrăştia cenuşa printre aceste morminte.

Deşi Langdon îşi rostise minciunile cu acelaşi aer inocent ca şi Teabing, băiatul părea din ce în ce mai neîncrezător:

- Acestea nu sînt *morminte!*
- Poftim?
- Ba sigur că sînt morminte, protestă *sir* Leigh. Ce tot vorbeşti acolo?
- Mormintele conțin cadavre. Acestea sînt efigii. Monumente în onoarea celor decedați. Nu e nici un trup îngropat sub aceste statui.
 - Dar asta e o criptă! strigă Teabing.
- Aşa scrie numai în cărțile vechi de istorie. Se credea că aceasta e o criptă, dar în timpul restaurărilor din anul 1950 s-a constatat că nu e. Şi îmi închipui, adăugă băiatul întorcîndu-se spre Langdon, că domnul Wren ar fi ştiut acest lucru. Ţinînd seama că familia lui a descoperit acest adevăr.

Peste cei patru se așternu o liniște stînjenitoare.

Brusc, în anexa de la intrare răsună zgomotul unei uși trîntite.

— Trebuie să fi sosit părintele Knowles, spuse Teabing. Vrei să te duci să verifici?

Băiatul nu părea hotărît, dar porni înapoi, spre intrare.

- Leigh, şopti Langdon. Nu sînt trupuri înăuntru? Ce tot spune tînărul acela?
- Nu ştiu. Eu totdeauna am crezut... Dar *sigur* acesta trebuie să fie locul. Nu cred că băiatul ştie ce spune! N-are nici un sens!
 - Pot să văd poemul din nou? ceru profesorul.

Sophie scoase criptex-ul din buzunar și i-l înmînă.

Langdon derulă pergamentul, ţinînd cilindrul în mînă în vreme ce recitea versurile.

- Da, poemul se referă clar la un mormînt. Nu la o efigie.
- Să fie versul greşit? Să fi făcut Jacques Saunière aceeași greșeală pe care am făcut-o și eu? presupuse Teabing.

Profesorul se gîndi o clipă și apoi clătină din cap.

Leigh, tu însuşi ai spus-o: biserica aceasta a fost construită de templieri
braţul armat al confreriei din Sion. Ceva îmi spune că Marele Maestru al
Ordinului ştia exact dacă aici e îngropat sau nu vreun cavaler.

Teabing îl privi perplex:

— Dar locul ăsta e perfect! Sînt sigur că ne-a scăpat ceva!

Intrînd în anexă, băiatul de altar văzu cu surprindere că nu e nimeni înăuntru.

— Părinte Knowles!

"Sînt sigur că am auzit uşa", își spuse el și se apropie de intrare.

Un individ uscățiv îmbrăcat în smoching şedea în prag, scărpinîndu-se în cap cu un aer pierdut. Băiatul pufni enervat, dîndu-şi seama că uitase să încuie uşa după ce-i lăsase pe cei trei să intre. lar acum, tipul ăsta amărît a venit aici, rătăcit, încercînd, după toate aparențele, să găsească nunta la care trebuia să participe.

— Îmi pare rău, spuse el ocolind o coloană masivă. N-am deschis încă.

În clipa următoare auzi foșnet de haine lîngă el și, înainte de a-și da seama ce se petrece, capul îi zvîcni spre spate, tras de o mînă ca de fier care i se încleștă pe gură, înăbuşindu-i strigătul. Mîna era albă ca laptele și mirosea a alcool.

Individul în smoching scoase un revolver micuţ din buzunar şi i-l lipi de frunte.

Băiatul simți o căldură ciudată în pantaloni și își dădu seama că făcuse pe el.

— Ascultă-mă cu atenție, spuse individul cu pistolul. Ai să ieși imediat din biserică, în liniște, și ai să fugi cît poți. Fără să te mai oprești. E clar?

Băiatul clătină din cap:

— Dacă ai de gînd să chemi poliția...

Individul apăsă mai tare revolverul pe fruntea lui.

— Am să te găsesc eu!

În secunda următoare, băiatul alerga cît îl ţineau picioarele, hotărît să nu se oprească decît atunci cînd nu va mai putea.

86

Ca o fantomă, Silas se strecură neauzit în spatele victimei sale. Sophie Neveu îl simţi mult prea tîrziu. Înainte de a se putea întoarce, Albinosul îi înfipse deja pistolul între omoplaţi şi, înfăşurîndu-şi braţul în jurul ei, o lipi cu spinarea de trupul lui. Speriată, scoase un ţipăt. Teabing şi Langdon se întoarseră, aţintindu-l cu priviri speriate:

- Ce...? bîigui britanicul. Ce-ai făcut cu Rémy?
- Singurul lucru care vă privește în momentul ăsta e să-mi dați cheia de boltă.

Misiunea de recuperare — îi spusese Rémy — avea să fie simplă și precisă: "Intri în biserică, iei cheia de boltă și ieși; fără victime, fără violență."

Ținînd-o strîns și cu putere pe Sophie, Silas își coborî braţul spre talia ei, în buzunarele adînci ale jachetei și scotoci prin el. Parfumul părului ei îi intră în nări, anihilîndu-l pe cel de alcool al propriei răsuflări.

— Unde e? şopti.

"Cheia de boltă era în buzunarul ei! Acum unde a dispărut?"

— Aici e! se auzi vocea joasă a lui Langdon din cealaltă parte a sălii.

Silas se întoarse şi-l văzu pe american ţinînd criptex-ul negru în mînă şi legănîndu-l dintr-o parte în alta, aşa cum îşi agită un matador capa în faţa unui taur bleg.

- Lasă-l jos! îi ceru Silas.
- Lasă-i pe Sophie și Leigh să iasă din biserică! Putem rezolva afacerea asta între noi doi!

Albinosul o împinse pe Sophie într-o parte şi, cu arma îndreptată spre Langdon, începu să se apropie de el.

- Rămîi acolo unde eşti! Aşteaptă ca ei să iasă din biserică!
- Nu tu faci regulile!
- Aşa crezi? ripostă Langdon ridicînd criptex-ul deasupra capului. N-am să ezit să-l trîntesc de podea... și așa sparg și fiola dinăuntru.

Deşi se strîmbă dispreţuitor, Silas nu-şi putu opri un fior de spaimă. La aşa ceva nu se aşteptase. Ţinîndu-şi arma îndreptată spre pieptul americanului, încercă să-şi păstreze vocea la fel de fermă ca şi braţul:

- N-ai îndrăzni să distrugi cheia de boltă! Vrei și tu să găsești Graalul la fel de mult ca mine.
- Aici greşeşti! Tu-l vrei mai mult decît mine. Ai demonstrat acest lucru fiindcă eşti gata să ucizi pentru el.

La zece metri depărtare, privind pe furiş din anexă, ascuns în dosul stranelor, Rémy Legaludec era din ce în ce mai îngrijorat. Operaţiunea nu decurgea conform planului şi, chiar de la distanţă, se vedea că Silas nu ştie cum să se descurce în situaţia ivită. La ordinele Învăţătorului, Rémy îi interzisese Albinosului să facă uz de armă.

— Lasă-i să plece, spuse Langdon din nou, ţinînd criptex-ul deasupra capului şi privind drept în ţeava revolverului.

Ochii roşii ai călugărului scînteiau de furie și de frustrare și Rémy începu să se teamă că Silas l-ar putea împuşca pe Langdon. Criptex-ul nu trebuia să cadă!

Cilindrul acela negru era biletul lui spre libertate și bogăție. Cu aproximativ un an în urmă, era doar un amărît de servitor de cincizeci și cinci de ani, care trebuia să satisfacă toate capriciile infirmului nesuferit pe nume *sir* Leigh Teabing. Apoi i se făcuse o propunere extraordinară. Apropierea sa de *sir* Leigh — cel mai cunoscut cercetător al Graalului — avea să-i ofere servitorului tot ce-și dorise de la viață. De atunci, fiecare clipă petrecută la Château Villette avusese darul de a-l aduce mai aproape de momentul acesta.

"Am ajuns atît de aproape!" îşi spuse el, privind cheia de boltă din mîna americanului. "Dacă Langdon îi va da drumul, totul va fi pierdut! Sînt gata sămi arăt chipul?" Învăţătorul îi interzisese cu desăvîrşire să facă aşa ceva; Rémy era singurul care cunoştea adevărata identitate a Învăţătorului.

— Eşti sigur că vrei ca *Silas* să se ocupe de acest lucru? îl întrebase cu numai o jumătate de oră în urmă, cînd primise ordinele de a recupera cheia de boltă. Pot s-o fac eu însumi!

Dar Învăţătorul fusese ferm: "Silas s-a descurcat foarte bine cu cei patru membri ai Stăreţiei. Acum va reuşi să obţină şi cheia de boltă. Tu trebuie să-ţi păstrezi anonimatul. Dacă ceilalţi îţi vor vedea chipul, va fi nevoie să-i eliminăm, şi au fost deja prea multe crime. Nu-ţi dezvălui identitatea!"

"Chipul meu se va schimba, îşi spuse el acum. Cu banii pe care urmează să-i primesc, voi deveni un cu totul alt om." Chirurgia plastică îi putea modifica pînă şi amprentele — aşa îi spusese Învăţătorul. Curînd va fi liber — va avea un chip nou, de nerecunoscut şi va gusta din plin viaţa pe plajele însorite.

- Am înțeles, îi răspunse. Îl voi asista pe Silas din umbră.
- Pentru cultura ta, Rémy, adăugase Învăţătorul, mormîntul în chestiune nu se află în Temple Church. Aşa că nu-ţi face griji. Nu caută unde trebuie! Majordomul îl privise stupefiat:
 - Ştii unde e mormîntul?
- Desigur. Mai tîrziu îţi voi spune! Deocamdată, însă, trebuie să acţionăm repede. Dacă îşi dau seama unde este ascunzătoarea adevărată a Graalului şi părăsesc biserica înainte ca Silas să ia criptex-ul, riscăm să pierdem Graalul pentru totdeauna.

Lui Rémy nu-i păsa cîtuşi de puţin de Graal, dar îi păsa grozav de faptul că Învăţătorul refuzase să-i dea vreun ban înainte de găsirea lui. lar acum senfiora de fiecare dată cînd se gîndea la averea ce va fi în curînd a lui. "O treime din douăzeci de milioane de euro! Suficient ca să dispar pentru totdeauna." Vedea deja în fața ochilor orașele însorite de pe Coasta de Azur, unde avea de gînd să-și petreacă restul zilelor, întins la soare și așteptînd ca alții să-l servească pe el.

Acum însă, cu acest american care ameninţa să distrugă cheia de boltă, viitorul său părea compromis. Neputînd suporta gîndul că ajunsese atît de aproape doar pentru a risca să piardă totul, hotărî să treacă la acţiune. Arma pe care o ţinea în mînă era un revolver Medusa de mici dimensiuni şi de calibru pe măsură însă de aproape putea fi extrem de eficientă.

leşi din umbra stranei, înaintă spre sala circulară și aținti pistolul spre teasta lui Teabing:

— Bătrîne, de cînd aștept să fac asta!

Inima lui *sir* Leigh se opri pentru o clipă cînd văzu că Rémy îl amenință cu arma. "Ce naiba face?!" Recunoscu micul revolver Medusa, cel pe care-l ţinea încuiat în torpedoul limuzinei, pentru siguranță.

— Rémy? bîlbîi el şocat. Ce se întîmplă?

Langdon şi Sophie păreau deopotrivă şocaţi.

Majordomul se apropie prin spatele lui Teabing şi-i înfipse pistolul sub omoplați, în stînga, chiar în dreptul inimii. Britanicul simți cum carnea i se strînge de spaimă.

- Rémy, eu nu...
- O să fiu explicit, şuieră servitorul, cu ochii aţintiţi spre Langdon. Lasă cilindrul jos sau îl împuşc!

Pentru o clipă, profesorul rămase ca paralizat:

- Cheia de boltă nu ţi-e de nici un folos, bîigui el. N-o vei putea deschide.
- Proşti aroganţi! Nu v-aţi dat seama că v-am ascultat toată noaptea, cînd aţi vorbit despre poemul acela? Tot ce am auzit, am împărtăşit şi altora. Altora care ştiu mai multe decît voi. Nici măcar nu căutaţi acolo unde trebuie! Mormîntul care vă trebuie se află în cu totul alt loc!

Teabing simţi un nou val de panică. "Ce tot spune el acolo?"

- De ce vrei Graalul? îl întrebă Langdon. Pentru a-l distruge? Înainte de Ziua de Apoi?
 - Silas, ia cheia de boltă de la domnul Langdon!

Călugărul se apropie, dar profesorul se trase înapoi, ţinînd criptex-ul sus, deasupra capului, gata să-l azvîrle pe podea.

— Mai degrabă îl distrug, decît să-l lasă să ajungă în mîinile cui nu trebuie!

Teabing avea impresia că un nou val de oroare îl sugrumă. Munca lui de-o viață risca să piară acum, chiar în fața ochilor săi, spulberîndu-i visul drag dintotdeauna.

— Robert, nu! strigă alarmat. Nu-l distruge! Ai în mînă însuşi Graalul! Rémy nu m-ar împuşca *niciodată!* Ne cunoaștem de zece...

Majordomul ridică revolverul spre plafon și trase. Bubuitura răsună asurzitor pentru o armă atît de mică, în incinta circulară auzindu-se un zgomot ca un tunet.

Toată lumea îngheță:

— Eu nu mă joc, replică Rémy. Următorul glonţ va intra în spinarea lui. Dăi cheia de boltă lui Silas.

Reticent, Langdon întinse criptex-ul. Silas se apropie și îl luă, ochii lui roșii sclipind de bucuria răzbunării. Puse cilindrul în buzunar și se trase înapoi, cu

arma încă îndreptată spre Langdon și Sophie.

Teabing simţi braţul lui Rémy încleştîndu-se pe pieptul lui şi începînd să-l tragă spre ieşire.

- Dă-i drumul! ceru Langdon.
- Îl luăm pe domnul Teabing la o mică plimbare, răspunse majordomul, retrăgîndu-se în continuare. Dacă chemaţi poliţia, îl omor! Dacă încercaţi ceva, îl omor. E clar?
 - la-mă pe mine, insistă Langdon, cuprins de emoţie. Dă-i lui drumul! Rémy începu să rîdă:
- Nu prea cred. Noi doi împărtăşim un trecut atît de plăcut! Şi, în plus, sar putea să-mi mai fie încă de folos.

Silas se retrăgea și el cu spatele, alături de servitor și de Teabing, ale cărui cîrje atîrnau în urma lui, inutile.

- Pentru cine lucrați? răsună vocea lui Sophie, limpede și fermă. Întrebarea aduse o grimasă ironică pe chipul lui Rémy:
- Ai fi tare surprinsă să afli, *mademoiselle* Neveu!

87

La Château Villette, şemineul din salon era deja rece, dar Collet se plimba încă agitat prin fața lui, citind faxurile primite de la Interpol.

Informațiile nu se potriveau deloc cu ceea ce crezuse el. În conformitate cu datele oficiale, André Vernet era un cetățean model.

Nu avea cazier — nici măcar o amendă pentru parcare ilegală. Educat la Sorbona, obţinuse o diplomă *magna cum laudae* în Finanţe Internaţionale. Interpolul susţinea că numele bancherului apărea uneori în ziare, dar totdeauna într-o lumina favorabilă. Se părea că omul contribuise la proiectarea sistemului de securitate graţie căruia The Depository Bank of Zürich era un lider pe piaţa ultramodernă a securităţii electronice. Istoricul cărţilor lui de credit arăta o aplecare spre cărţi de artă, vinuri scumpe şi muzică clasică — îndeosebi Brahms — pe care o asculta la o combină stereo de vîrf, pe care o cumpărase cu cîţiva ani în urmă.

"Zero!" oftă Collet.

Unicul indiciu primit de la Interpol era un set de amprente digitale care, aparent, aparţineau majordomului lui Teabing. Şeful echipei PTS citea acum raportul aşezat confortabil într-un fotoliu, în celălalt capăt al încăperii.

— Ceva interesant?

Ofițerul ridică din umeri:

— Amprentele îi aparţin lui Rémy Legaludec. Căutat pentru infracţiuni minore. Nimic serios. Se pare că a fost dat afară de la universitate fiindcă s-a conectat ilegal la cablurile telefonice, pentru a vorbi pe gratis. Iar mai tîrziu s-a făcut vinovat de cîteva furturi mărunte. Prin efracţie. Şi n-a achitat o factură de spitalizare pentru o traheotomie de urgenţă.

Collet dădu din cap, amintindu-şi o anchetă a poliției la un restaurant care omisese să menționeze în meniu că reteța de *chili* includea și ulei de arahide. Un inocent om de afaceri murise la masă, în urma șocului anafilactic, după numai o înghițitură.

— Probabil că Legaludec este intern aici, evitînd astfel să fie găsit de poliție. Iar asta a fost noaptea lui norocoasă! glumi anchetatorul.

Collet oftă din nou:

— Bine, trimite-i datele căpitanului Fache.

Ofițerul părăsi încăperea, în același moment în care un alt agent PTS năvăli înăuntru.

— Domnule locotenent! Am găsit ceva în şopron!

După figura crispată a omului, Collet bănui ce era.

- Un cadavru?
- Nu. Ceva mai... Mai neaşteptat!

Frecîndu-se la ochi, locotenentul îşi urmă omul spre şopron. Cînd intrară în magazia umedă, agentul îi făcu semn spre mijloc, unde o scară din lemn era proptită vertical de marginea fînarului aflat deasupra lor.

- Scara asta nu era aici mai devreme!
- Nu, domnule. Eu am pus-o aşa. Căutam amprente lîngă locul de parcare a Rolls-ului, cînd am văzut scara culcată pe podea. Nu i-aş fi dat nici o atenţie, dar am remarcat că treptele sînt uzate şi pline de noroi. Scara asta e folosită frecvent. Înălţimea fînarului se potrivea cu lungimea ei, aşa că am ridicat-o şi am urcat să arunc o privire.

Collet privi spre fînar. "Cineva urcă acolo cu regularitate?" De jos, locul părea doar o platformă goală aflată la mare înălţime, însă cea mai mare parte a sa era ascunsă vederii.

Un alt agent PTS își făcu apariția în capătul scării, privind în jos.

— Domnule locotenent, sînt sigur că v-ar plăcea să vedeţi asta, spuse omul, făcîndu-i semn cu mîna.

Suspinînd obosit, Collet se prinse cu mîinile de scară şi începu să urce. Treptele se îngustau spre vîrf şi, la un moment dat, aproape că-şi pierdu echilibrul. Şopronul părea că se învîrteşte cu el cu tot. Punînd piciorul cu atenţie, ajunse, în sfîrşit, în capăt. Agentul de pe platforma îi întinse mîna şi locotenentul o apucă, păşind în fînar.

— Acolo e, spuse ofițerul. Am găsit un singur set de amprente. Vom avea și identificarea în curînd.

Collet se strădui să străpungă penumbra cu privirea. "Ce mama dracului?!" Lipită de peretele din spate al șopronului, se afla o complexă stație de lucru computerizată — două computere, un monitor video cu ecran plat și boxe, o serie de discuri și o consolă audio cu multiple canale, care părea a avea propria sursă de alimentare electrică.

"De ce ar urca cineva în fiecare zi pînă aici pentru a lucra?"

- Ai examinat sistemul?
- E un post de ascultare.

Collet se întoarse, uimit:

- Supraveghere electronică?
- Un sistem de ultimă generație, încuviință agentul și arată spre o masă lungă pe care se îngrămădeau componente electronice, manuale, fire, ciocane de lipit și alte dispozitive. Cineva știa bine ce are de făcut. Multe dintre echipamentele astea sînt la fel de sofisticate ca acelea pe care le folosim noi. Microfoane miniaturale, acumulatoare fotoelectrice, cipuri RAM de mare capacitate... Are chiar și cîteva nano-discuri.

Collet era impresionat.

— Acesta-i un sistem complet, adăugă agentul, întinzîndu-i un dispozitiv nu mai mare decît un calculator de buzunar.

Din aparat pornea un fir de vreo treizeci de centimetri lungime, care avea la capăt o folie foarte subțire, de mărimea unui timbru.

— Baza e un sistem de înregistrare audio cu un hard disk de mare capacitate și acumulator reîncărcabil. Folia aceea de la capătul firului e o

combinație de microfon cu celulă fotoelectrică.

Locotenentul cunoștea acest tip de dispozitiv. Microfoanele acestea ca o foiță fuseseră o invenție extraordinară. Acum, un înregistrator putea fi atașat în spatele unui bec, de pildă, microfonul său tip foiță copiind conturul bazei și fiind vopsit într-o nuanță similară. Cîtă vreme microfonul era poziționat astfel încît să poată primi lumina soarelui timp de cîteva ore pe zi, celulele fotoelectrice mențineau sistemul continuu în funcțiune. Asemenea dispozitive puteau înregistra la infinit.

— Metoda de recepţie? întrebă Collet.

Agentul îi arată un fir izolat care ieşea din computer, urca paralel cu peretele și dispărea printr-o gaură în acoperiș.

— Unde radio. Cu o mică antenă pe acoperiş.

Collet știa că aceste sisteme erau, de obicei, plasate în birouri, fiind activate sonor pentru a economisi spațiul ocupat pe hard disk, și înregistrau frînturi de conversație, transmiţînd noaptea fişierele audio arhivate, pentru a nu fi detectate. După transmitere, hard disk-ul se ştergea automat, luînd-o de la capăt a doua zi.

Locotenentul își îndreptă atenția spre un raft pe care erau depozitate cîteva sute de casete audio, etichetate cu date și numere de ordine.

- Cineva a dus o activitate intensă aici. Ai idee cine era ascultat? îl întrebă pe agent.
- Ei bine, domnule locotenent răspunse acesta apropiindu-se de computer şi lansînd un program —, ăsta e cel mai straniu aspect...

88

Langdon era istovit cînd, alături de Sophie, sări barele de acces în staţia de metrou şi o luă la fugă prin labirintul de tunele şi persoane. Remuşcările erau copleşitoare.

"L-am implicat pe Leigh şi acum e într-un pericol cumplit."

Rolul jucat de Rémy venise ca un şoc, şi totuşi părea logic. Cei care căutau Graalul racolaseră pe cineva din interior. "L-au abordat pe Teabing din acelaşi motiv pentru care am făcut-o şi eu." În decursul istoriei, toţi cei care deţinuseră cunoştinţe despre Graal fuseseră ţinta hoţilor şi specialiştilor, deopotrivă. Faptul că *sir* Leigh fusese vizat tot timpul ar fi trebuit să-i mai atenueze sentimentul de vinovăţie, însă nu reuşea. "Trebuie să-l găsim şi să-l ajutăm. Neîntîrziat!"

Langdon o urmă pe Sophie spre linia District and Circle, unde ea alergă spre o cabină telefonică pentru a anunța poliția, în ciuda avertismentelor lui Rémy. Între timp, profesorul se așeză pe o bancă alăturată, pradă acelorași remuşcări.

— Cea mai bună modalitate de a-l ajuta pe Leigh, insistă ea în timp ce forma numărul, este să implicăm imediat autoritățile londoneze. Crede-mă!

La început, el nu fusese de acord, dar, în timp ce-i explica planul, logica lui Sophie părea că are din ce în ce mai mult sens. Pentru moment, Teabing era în siguranță. Chiar dacă Rémy şi superiorii lui ştiau unde se află mormîntul cavalerului, probabil că tot aveau nevoie de ajutorul lui pentru a descifra versul care se referea la glob. Pe Langdon îl îngrijora mai mult ceea ce se va întîmpla *după* ce vor găsi harta către Graal. "Leigh va deveni un accesoriu inutil."

Dacă voia să-l ajute pe britanic şi să pună din nou mîna pe cheia de boltă, era absolut necesar să ajungă la mormîntul acela înaintea celorlalţi. "Din păcate, Rémy are un avans considerabil."

Sarcina lui Sophie era aceea de a-i încetini înaintarea.

lar sarcina lui era să găsească mormîntul.

Anunţînd autorităţile, îi vor obliga pe Silas şi pe Rémy să piardă timp încercînd să se ascundă de poliţie sau — şi mai bine — poate că vor fi prinşi. Planul la care Langdon se gîndise era mai puţin sigur decît al lui Sophie: să ia metroul pînă la staţia King's College, care se afla în apropiere şi era renumită pentru baza sa de date teologice computerizate. "Cel mai performant instrument de căutare", se spunea. "Răspunsuri pe loc la orice întrebare pe teme de istorie a religiilor." Oare ce ar fi găsit în baza aceea de date despere "un cavaler de papă îngropat"?

Se ridica și începu să se plimbe de colo, colo, așteptînd metroul.

În sfîrşit, Sophie obținuse legătura cu poliția londoneză.

- Divizia Snow Hill, spuse dispecera. Cu cine să vă fac legătura?
- Vreau să raportez o răpire.
- Numele, va rog!
- Agent Sophie Neveu, Poliția Judiciară Franceză.

Funcția avu imediat efectul scontat:

— Două secunde, doamnă. Vă fac legătura cu un detectiv.

Oare poliția îi va da crezare cînd îi va descrie pe răpitorii lui Teabing? "Un individ în smoching." Nici nu se putea o modalitate de identificare mai uşoară. Chiar dacă Rémy şi-ar fi schimbat hainele, partenerul său sărea imediat în ochi: un călugăr albinos. "Imposibil de ratat." Şi apoi, cîte limuzine Jaguar existau în Londra?

Legătura cu detectivul părea să se prelungească la infinit. "Haide o dată!" Auzea pe fir tot soiul de clicăituri și păcănituri, de parcă apelul ar fi fost transferat.

Trecuseră deja cincisprezece secunde.

În cele din urma, vocea unui bărbat se auzi la capătul firului:

— Agent Neveu?

Înmărmurită, Sophie recunoscu instantaneu tonul aspru și repezit:

— Agent Neveu, repeta Bezu Fache. Unde mama dracului sînteţi?

Cîteva clipe rămase fără grai. Căpitanul ceruse, probabil, dispeceratului să-l anunțe în cazul în care suna Sophie.

— Ascultă, continuă el vorbindu-i în franceză. Am făcut o greșeală teribilă. Robert Langdon e nevinovat. Au fost retrase toate acuzațiile împotriva lui. Totuși, amîndoi sînteți în pericol! Trebuie să veniți aici!

Parcă o izbi un pumn în față. Încă nu știa ce să-i răspundă; Fache nu era omul care să se scuze pentru o nimica toată.

— Nu mi-ai spus că Jacques Saunière era bunicul tău. Am de gînd să trec cu vederea insubordonarea de care ai dat dovadă, punînd-o pe seama stresului emoţional. În acest moment însă şi tu, şi Langdon trebuie să veniţi la cea mai apropiată secţie de poliţie londoneză.

"Știe că sînt în Londra?! Oare ce altceva mai știe?" În fundal se auzea ceva ca o mașină de găurit, iar pe fir răsună din nou un clic ciudat.

— Încerci să localizezi apelul, căpitane?

Vocea lui Fache deveni mai fermă:

— Trebuie să colaborezi cu mine, agent Neveu. Amîndoi avem multe de

pierdut și trebuie să ne reducem cît mai mult pierderile! Am făcut niște greșeli noaptea trecută, iar dacă aceste greșeli o să ducă la moartea unui profesor american și a unui criptograf de la DCPJ, cariera mea s-a dus pe apa sîmbetei. De cîteva ore tot încerc să vă readuc undeva în siguranță.

Un curent de aer cald se făcu simţit în staţie, semn că trenul se apropia, şi Sophie nu avea de gînd să-l piardă, iar Langdon gîndea probabil la fel, fiindcă se ridicase de pe bancă şi se apropia de ea.

- Omul pe care-l cauţi este Rémy Legaludec, spuse Sophie în receptor. E servitorul lui Teabing. Tocmai şi-a răpit stăpînul în Temple Church şi...
- Agent Neveu! izbucni Fache în clipa în care trenul intra în stație. Nu discutăm așa ceva pe o linie nesecurizată. Vino imediat aici împreună cu Langdon! Pentru binele vostru! E un ordin direct!

Sophie îi închise telefonul în nas și sări în tren, în urma profesorului.

89

Cabina imaculată a bimotorului Hawker era plină acum de şpan şi mirosea a propan şi a aer stătut. Bezu Fache îi expediase pe toţi şi, rămas singur, se aşeză într-un fotoliu cu un pahar de băutură şi cutia din lemn masiv găsită în seiful lui Teabing.

Trecîndu-şi un deget peste trandafirul incrustat, deschise capacul. Înăuntru se afla un cilindru de piatra cu cinci discuri marcate cu litere. Discurile erau astfel aranjate, încît formau cuvîntul "SOFIA". Fache îl studie îndelung şi apoi îl scoase din cutie, examinîndu-l pe îndelete, în cele din urmă, trase uşor de capete şi îl deschise. Era gol.

Îl închise şi-l aşeză înapoi în casetă. Cu privirea rătăcindu-i pe fereastra, rememoră scurta conversație cu Sophie Neveu şi informația pe care o primise de la echipa PTS de la Château Villette. Sunetul telefonului îl smulse din visare.

Era centralista de la DCPJ care, pe un ton de scuză, îi spuse că președintele Depository Bank of Zürich sunase în repetate rînduri și insistase să vorbească direct cu căpitanul, deși i se spusese că acesta era ocupat cu probleme de serviciu în Londra. Bombănind, căpitanul îi spuse centralistei săi facă legătura.

— *Monsieur* Vernet, spuse el înainte ca omul să apuce să deschidă gura, îmi pare rău că nu v-am sunat mai devreme, dar am fost ocupat. Aşa cum am promis, numele băncii dumneavoastră nu a apărut în presă. În acest caz, ce anume vă îngrijorează?

Bancherul îi povesti neliniştit cum Langdon şi Sophie scoseseră din bancă o casetă din lemn şi apoi îl convinseseră pe el să-i ajute să scape de poliție.

- După aceea am auzit la radio că sînt criminali, am oprit maşina şi le-am cerut caseta înapoi, dar ei m-au atacat şi mi-au furat furgoneta.
- Aşadar sînteţi îngrijorat pentru o casetă din lemn, replică Fache privind trandafirul incrustat şi ridicînd din nou capacul pentru a zări cilindrul din interior. Îmi puteţi spune ce anume se află în caseta aceea?
- Conţinutul nu are nici o importanţă. Pe mine mă preocupa doar reputaţia băncii mele. Niciodată nu s-a înregistrat vreun furt la noi. *Niciodată*. Dacă nu pot recupera acest bun în numele clientului meu, banca riscă să fie ruinată.
 - Spuneați că Sophie Neveu și Robert Langdon aveau o cheie și o parolă.

Ce vă face să credeți că au furat caseta?

- Au *ucis* oameni în seara asta. Inclusiv pe bunicul lui Sophie Neveu. Cheia și parola au fost obținute, evident, prin mijloace ilegale.
- Domnule Vernet, oamenii mei au investigat puţin trecutul şi interesele domniei voastre. Evident, sînteţi un om de o mare cultură şi de un rafinament deosebit. Îmi imaginez că sînteţi, deopotrivă, şi un om de onoare. Ca şi mine, de altfel! Acestea fiind zise, vă dau cuvîntul meu de comandant al Poliţiei Judiciare că reputaţia băncii dumneavoastră, împreună cu acea casetă, se află pe mîini cît se poate de sigure.

90

În fînarul de la Château Villette, Collet privea stupefiat monitorul computerului:

- Sistemul spiona *toate* persoanele astea?
- Da, îi confirmă agentul. Se pare că datele sînt stocate de peste un an. Locotenentul citi din nou lista, mut de uimire:

"COLBERT SOSTAQUE — Preşedintele Consiliului Constituţional; JEAN CHAFFÉE — Custode, Muzeul Jeu de Paume; EDOUARD DESROCHERS — Arhivist-şef, Biblioteca Mitterand; JACQUES SAUNIÈRE — Custode, Muzeul Luvru; MICHEL BRETON — Director General, DAS (Securitatea Franceza)."

Agentul arăta spre ecran:

— Numărul patru este, evident, principala noastră preocupare.

Collet încuviință; observase și el imediat. "Jacques Saunière era spionat." Parcurse din nou și celelalte nume. "Cum a reușit cineva să se infiltreze în intimitatea acestor personalități?"

- Ai ascultat vreunul dintre fisierele audio?
- Da, cîteva. lată unul dintre cele mai recente.

Ofițerul tastă cîteva comenzi și boxele prinseră viață: "Capitaine, un agent du Département de Cryptographie est arrivé."

Collet crezu că nu aude bine.

— Eu sînt! Asta-i vocea mea!

Își aminti cum, în timp ce stătea la biroul lui Saunière, îl contactase prin radio pe Fache, aflat în Marea Galerie, pentru a-i anunța sosirea lui Sophie Neveu.

- O mare parte din ancheta noastră de noaptea trecută a putut fi ascultată, dacă cineva și-a dat puţin interesul, adăugă agentul.
 - Ai trimis pe cineva să caute microfonul?
 - Nu-i nevoie. Ştiu exact unde e plasat.

Ofițerul se apropie de un teanc de notițe și planuri îngrămădite pe masă. Alese o filă și i-o întinse locotenentului.

— Vi se pare cunoscut?

Collet rămase din nou fără grai. În faţa sa se afla o fotocopie a unei scheme vechi ce înfăţişa o maşinărie rudimentară. Nu putea citi legenda scrisă de mînă, în italiană, dar ştia bine ce era obiectul respectiv. O machetă articulată a unui cavaler medieval francez.

"Cavalerul de pe biroul lui Saunière!"

Pe marginile filei cineva scrisese cîteva cuvinte cu o carioca roşie. Notiţele erau în franceză şi păreau a fi sugestii de introducere în machetă a unui dispozitiv de ascultare.

91

Silas stătea pe bancheta din dreapta a limuzinei Jaguar, parcate în apropierea Temple Church. Își simțea palmele umede, strînse în jurul criptexului, în vreme ce aștepta ca Rémy să-l lege pe Teabing cu frînghia pe care o găsise în portbagaj.

În cele din urmă, majordomul coborî pe portiera din spate, ocoli maşina şi urcă la volan.

— Legat bine? se interesă Silas.

Rémy rîse uşor, îşi scutură haina de ploaie şi privi peste umăr la Leigh Teabing — un balot abia vizibil în penumbra din spate.

— N-o să plece nicăieri! răspunse el.

Istoricul se chinuia să scoată nişte strigăte înfundate și Silas își dădu seama că gura-i fusese acoperită cu fragmente din banda adezivă ce-l imobilizase pe el.

— Ferme ta gueule! strigă Rémy.

Manevrînd un buton de pe bord, ridică paravanul de protecție dintre banchetele din față și restul limuzinei. Instantaneu, Teabing deveni invizibil și de neauzit.

— I-am ascultat destul pînă acum lamentările jalnice! explică Rémy. După cîteva minute, cînd limuzina străbătea străzile Londrei, telefonul lui Silas începu să sune. "Învăţătorul." Îi răspunse repede, bucuros:

- Alo?
- Silas, se auzi accentul cunoscut al Învățătorului, îmi pare bine să te aud. Înseamnă că ești în siguranță.

Şi el era încîntat să audă glasul celuilalt. Trecuseră ore bune de cînd nu mai vorbise cu el și lucrurile luaseră o întorsătură neașteptată. Acum însă, păreau să fi reintrat pe făgașul normal.

- Am cheia de boltă.
- lată o veste excelentă! Rémy este cu tine?

Silas ramase surprins auzind că Învăţătorul îi spune majordomului pe nume.

- Da. El m-a eliberat.
- Aşa cum i-am cerut eu. Îmi pare rău că a trebuit să suporți captivitatea atîta vreme.
- Disconfortul fizic nu are nici o însemnătate. Important e că avem cheia de boltă.
 - Da. Trebuie să-mi parvină imediat. Timpul este esenţial acum.

Silas era nerăbdător să-l întîlnească, în sfîrșit, pe Învățător:

- Da, domnule, as fi onorat.
- Aş prefera ca *Rémy* să mi-o aducă.

"Rémy?" Silas era siderat. După tot ce făcuse el pentru Învăţător, acum onoarea de a-i înmînă comoara îi revenea altuia?! "Învăţătorul îl preferă pe Rémy?"

— Îmi dau seama că ești dezamăgit, și acest lucru îmi spune că nu m-ai înțeles. Fii convins, adăugă Învățătorul vorbindu-i în șoaptă, că mi-ar plăcea

mult să primesc cheia de bolta de la tine — un om al Domnului, nu un criminal — însă trebuie să discut puţin cu Rémy. Mi-a nesocotit ordinele şi a comis o greşeală gravă, care a periclitat întreaga misiune.

Silas simţi un fior pe şira spinării şi trase cu ochiul către Rémy. Răpirea lui Teabing nu făcuse parte din planul iniţial şi ridica o problemă în plus: ce vor face cu el.

— Tu şi cu mine sîntem oameni ai Domnului, îi şopti în continuare Învăţătorul, şi nimic nu ne abate de la scopul nostru. Acesta este motivul pentru care vreau ca Rémy să-mi aducă cheia de boltă, înţelegi?

Silas sesiză mînia din glasul Învăţătorului şi se întrebă de ce era atît de dur. "Rémy a fost nevoit să-şi arate faţa; a făcut ceea ce trebuia să facă. A salvat cheia de boltă."

- Înțeleg, răspunse el.
- Bun! Pentru siguranța ta, trebuie să te ascunzi fără întîrziere. Poliția va porni curînd pe urmele limuzinei și nu vreau să fii prins. Opus Dei are un sediu în Londra, nu-i așa?
 - Desigur.
 - Şi te poţi retrage acolo?
 - Ca orice alt membru.
- Atunci du-te imediat și să rămîi ascuns! Te voi suna în clipa în care voi avea cheia de boltă și-mi voi fi rezolvat problemele curente.
 - Eşti în Londra?
 - Fă aşa cum ţi-am spus şi totul va fi bine.
 - Da, domnule.

Învățătorul oftă, parcă pentru a-i arăta ce rău îi pare pentru ceea ce avea să urmeze.

— Acum trebuie să vorbesc din nou cu Rémy.

Silas îi întinse majordomului celularul, conștient că, probabil, aceasta era ultima convorbire telefonica din viața lui Rémy Legaludec.

Rémy luă telefonul își spuse în sinea sa că acest biet călugăr n-avea idee ce soartă îl aștepta, acum, că se achitase de misiunea ce-i revenise.

"Învățătorul te-a folosit, Silas, iar episcopul tău e doar un pion."

Încă se mai minuna de puterea de convingere a Învățătorului. Aringarosa crezuse totul, orbit de propria lui disperare. "Era mult prea dornic să creadă totul." Deşi lui, unuia, Învățătorul nu-i plăcea în mod deosebit, era mîndru că izbutise să-i cîştige încrederea şi să-l ajute atît de mult. "Mi-am cîştigat banii!"

— Ascultă-mă cu atenție, îi spuse Învățătorul. Du-l pe Silas la sediul Opus Dei și lasă-l la cîteva străzi distanță. Apoi vino la St. James's Park. E lîngă Parlament și Big Ben. Poți parca limuzina pe Horse Guards Parade. Vorbim acolo.

Şi închise.

92

Departamentul de Teologie și Studii Religioase de la King's Collège — înființat de regele George al IV-lea în 1829, se află în apropiere de Parlament. Departamentul se mîndrește nu doar cu cei 150 de ani de experiență în domeniul învățămîntului și cercetării, ci și cu fondarea, în 1982, a Institutului de Cercetării în Teologie Sistematică, deținător al uneia dintre cele mai

avansate și complexe biblioteci de studii religioase din lume.

Langdon se simțea istovit cînd, împreună cu Sophie, intră în bibliotecă. Principala sală de studiu era exact așa cum o descrisese Teabing — o uriașă încăpere octogonală dominată de o masă rotundă enormă, în jurul căreia regele Arthur și cavalerii săi s-ar fi putut lăfăi — dacă ar fi știut să utilizeze cele douăsprezece stații de lucru computerizate. La unul dintre capetele sălii, o bibliotecară își turna o ceașcă de ceai, pregătindu-se să-și înceapă ziua de muncă.

- Minunată dimineață, spuse ea cu accentul britanic caracteristic, lăsîndu-și ceaiul și apropiindu-se de ei. Vă pot ajuta cu ceva?
 - Da, vă mulţumim. Numele meu este...
 - Robert Langdon, surîse femeia. Ştiu cine sînteţi.

Pentru o clipă, profesorul se temu că Fache îi difuzase portretul şi la televiziunea britanică, dar zîmbetul bibliotecarei sugera altceva. Langdon încă nu se obișnuise cu aceste momente de neașteptată celebritate. Şi totuşi, nimeni n-ar fi fost mai în măsură să-l recunoască decît o bibliotecară de la un centru de studii religioase.

— Pamela Gettum, se prezentă ea, întinzîndu-i mîna.

Avea o figură jovială, inteligentă, și o voce plăcută. La gît îi atîrna o pereche de ochelari cu ramă de baga și lentile groase.

— Îmi pare bine. Dumneaei este prietena mea, Sophie Neveu.

Cele două femei se salutară și Gettum se întoarse imediat spre Langdon:

- Nu știam că ne veți vizita.
- Nici noi. Dacă deranjul nu este prea mare, v-am solicita ajutorul pentru a afla unele informaţii.

Femeia începu să-și mute greutatea de pe un picior pe altul, cu o expresie stînienită:

— În mod normal, serviciile noastre sînt disponibile numai la cerere şi cu programare — cu excepţia cazului în care aţi fost invitat de cineva de la Colegiu.

Langdon clătină din cap:

— Mă tem că am venit neanunţaţi. Un prieten mi-a vorbit despre dumneavoastră în termeni deosebit de apreciativi. *Sir* Leigh Teabing. Istoric al Royal Academy.

Gettum se lumină deodată la față și începu să rîdă:

- Oh, Doamne, da! Ce personaj! Fanatic! Ori de cîte ori vine, caută acelaşi lucru. Graalul şi numai Graalul. Sînt sigură că nu-şi va abandona căutările decît mort. Timpul şi banii permit o pasiune atît de plăcută, nu credeţi? Un adevărat Don Quijote, omul acesta!
- Şi credeţi că ne puteţi ajuta? întrebă Sophie. Este foarte important pentru noi.

Femeia privi în jur, în sala pustie și apoi le făcu un semn amical cu ochiul:

- Păi, nu prea pot susține că sînt ocupată, nu-i așa? Atîta vreme cît vă treceți numele în registru, nu văd cine ar avea ceva împotrivă. Ce anume doriți?
 - Încercăm să găsim un mormînt în Londra.
- Avem cam douăzeci de mii de morminte în oraș. Îmi puteți da mai multe amănunte?
 - Este vorba despre mormîntul unui cavaler. Nu îi cunoaștem numele.
- Un cavaler! Asta reduce raza de acţiune considerabil. E mult mai puţin obişnuit.
 - Nu știm prea multe despre acest cavaler, îi explică Sophie. Iată ce

avem despre el.

Şi scoase din buzunar o bucățică de hîrtie pe care scrisese primele două versuri din poem.

Nedorind să arate întregul poem unui necunoscut, Langdon şi Sophie hotărîseră să arate numai primele două versuri, cele care se refereau la cavaler. "Criptografie compartimentată." Cînd o agenție de spionaj intercepta un cod ce conținea date delicate, fiecare criptograf lucra la o anumită secvență a codului. În acest fel, cînd textul era decriptat, nu exista nici un lucrător care să cunoască întregul mesaj.

În cazul lor, precauţiile erau, probabil, exagerate; chiar dacă bibliotecara ar fi văzut întregul poem, ar fi identificat mormîntul cavalerului şi ar fi ştiut ce glob lipsea, informaţiile i-ar fi fost inutile în absenţa criptex-ului.

Gettum sesiză o intensitate aparte în ochii renumitului profesor american, de parcă găsirea urgentă a acelui mormînt ar fi fost o problemă de o importanță capitală. Femeia cu ochi verzi care-l însoțea părea la fel de neliniștită.

Nedumerită, bibliotecara își puse ochelarii și citi cele cîteva cuvinte de pe hîrtiuța ce-i fusese înmînată:

In London lies a knight a Pope interred. His labor's fruit a Holy wrath incurred.

"În Londra zace un cavaler de papă îngropat. A lui strădanie o sfîntă urgie își atrase."

— Ce-i asta? Un joc de-a "căutaţi indiciile" în stil Harvard? Rîsul lui Langdon sună oarecum forţat:

— Mda, ceva de genul acesta!

Gettum rămase tăcută o clipă, bănuind că nu i se spusese întreaga poveste. Totuși, era intrigată și citi cu atenție versurile:

— Se pare că un cavaler a comis o faptă care n-a fost pe placul lui Dumnezeu, și cu toate acestea un papă a fost suficient de milos pentru a-l înmormînta în Londra.

Langdon încuviință:

— Vă sugerează ceva?

Femeia se apropie de una dintre stațiile de lucru.

— Acum nu, dar să vedem ce avem în baza de date.

În ultimele două decenii, Institutul de Cercetare în Teologie Sistematică de la King's College utilizase programe de recunoaștere optică a caracterelor, împreună cu dispozitive de transpunere lingvistică pentru a sistematiza și cataloga o gamă uriașă de texte — enciclopedii de religie, biografii, scripturi în zeci de limbi, culegeri istorice, corespondență a Vaticanului, jurnale ale clericilor — tot ce putea fi considerat ca aparținînd spiritualității umane. Dat fiind că această uriașă culegere de informații se prezenta în formă computerizată, datele erau mult mai accesibile decît cele dintr-o bibliotecă obișnuită, cu cărți obișnuite.

Așezîndu-se în fața unui computer, Gettum reciti versurile și începu să tasteze:

- Pentru început, vom încerca o căutare directă, cu cîteva cuvinte-cheie evidente, și vom vedea ce obținem.
 - Mulţumim.

Bibliotecara tastă cîteva cuvinte:

Dădu comanda de căutare şi masiva unitate centrală aflată la subsol începu să scaneze datele cu viteza de 500 MB/secundă.

— Am cerut sistemului să ne arate toate documentele al căror text complet cuprinde toate aceste trei cuvinte. Vom obţine foarte multe trimiteri, dar mi se pare un bun punct de plecare.

Pe ecran apăruseră deja primele trimiteri:

"Picturi ale papei. Portretele lui sir Joshua Reynolds, London University Press."

Gettum clătină din cap:

— Asta nu seamănă cu ceea ce căutam noi.

Si trecu la următoarea trimitere:

"Scrierile londoneze ale lui Alexander Pope, de G. Wilson Knight."
Tot nimic!

Lista de pe ecran se lungea mai repede decît în mod obișnuit. Zeci de texte apărură, multe dintre ele referindu-se la scriitorul britanic din secolul al XVIII-lea Alexander Pope, a cărui operă antireligioasă părea a conține o sumedenie de referiri la Londra și la cavaleri.

Gettum aruncă o privire rapidă către cîmpul numeric aflat la baza ecranului. Calculînd numărul curent de trimiteri şi înmulţindu-l cu procentul care mai trebuie analizat din întreaga bază de date, computerul afişa o estimare a numărului total de trimiteri potenţiale. De data aceasta, cifra era incredibil de mare!

Numărul estimat al trimiterilor totale: 2 692.

— Trebuie să mai rafinăm parametrii de căutare, spuse ea, oprind computerul. Acestea sînt unicele informații pe care le aveți despre acel mormînt? Nu mai ştiți nimic altceva?

Langdon îi aruncà lui Sophie o privire nesigură.

"Asta nu-i un joc", îşi spuse femeia. Auzise ea ceva despre aventurile lui Robert Langdon în Roma, anul trecut. Americanului îi fusese oferit acces liber la cea mai strictă biblioteca din lume — Arhivele Secrete ale Vaticanului. Acum se întreba ce lucruri ascunse aflase el acolo şi dacă nu cumva această căutare avea vreo legătură cu unele informaţii descoperite la Vatican. lar experienţa ei profesională era suficient de bogată pentru a şti că majoritatea celor ce căutau cavaleri în Londra aveau un unic scop: *Graalul*.

Gettum surîse şi-şi potrivi ochelarii:

— Sînteţi prieten cu *sir* Leigh Teabing, vă aflaţi în Londra şi căutaţi un cavaler. Nu pot decît să presupun că ţinta dumneavoastră este Graalul.

Langdon și Sophie schimbară o privire îngrijorată.

— Prieteni, această bibliotecă este, dacă vreţi, tabăra de bază a celor care caută Graalul. Şi Leigh Teabing se numără printre ei. Aş vrea să am eu cîte un şiling pentru fiecare ocazie în care am tastat nume ca Rose, Maria Magdalena, Sangreal, Merovingian, Le Prieuré din Sion etc. etc. Tuturor le plac conspiraţiile.

Apoi, scoţîndu-şi ochelarii, îi privi în faţă:

— Am nevoie de mai multe informaţii.

În tăcerea care urmă, își dădu seama că dorința de discreție a oaspeților săi începea să fie depășită de nerăbdarea de a obține repede un rezultat.

— lată, izbucni Sophie Neveu. Asta e tot ce știm.

Împrumutînd un pix de la Langdon, scrise încă două versuri pe bucata de

hîrtie iniţială:

You seek the orb tfiat ought be on his tomb. It speaks of Rosy flesh and seeded womb.

"Să cauţi globul ce pe al lui mormînt se afla odat'. Vorbind de carne Roză şi pîntece însămînţat."

Gettum surîse în sinea ei. "Într-adevăr, Graalul", își spuse, remarcînd aluzia la roză și la pîntecele ei însămînțat.

- Am să vă ajut, spuse ridicîndu-şi privirea spre ei. Pot întreba de unde provin aceste versuri? Şi de ce căutați un glob?
- Puteți întreba, replică Langdon cu un zîmbet cald, însă e o poveste lungă și noi avem foarte puțin timp la dispoziție.
 - Îmi pare un fel politicos de a-mi spune să-mi văd de treaba mea.
- Ţi-am rămîne profund recunoscători, Pamela, insistă profesorul, dacă ai putea afla cine este acest cavaler și unde a fost îngropat.
- Foarte bine, răspunse ea şi începu să tasteze din nou. Dacă această căutare are legătură cu Graalul, ar trebui să folosim şi cuvinte-cheie referitoare la el. Voi adăuga un parametru de proximitate şi voi elimina obligativitatea titlului. Astfel vom limita trimiterile la acele cuvinte-cheie ce apar în apropierea unui termen referitor la Graal.

"Caută: LONDON, KNIGHT, POPE, TOMB Caută rezultate și cu oricare dintre cuvintele: GRAIL, ROSE, SANGREAL.CHALICE."

— Cît timp va dura? o întreba Sophie.

"Cîteva sute de terabiţi cu cîmpuri multiple de referinţe încrucişate?" Ochii bibliotecarei luciră cînd dădu comanda de căutare:

— Doar vreo cincisprezece minute!

Oaspeţii ei rămaseră amîndoi tăcuţi, dar Gettum era sigură că sfertul de oră era pentru ei o veşnicie.

— Puţin ceai? întrebă ea, ridicîndu-se de la masa rotundă. Leigh întotdeauna gustă ceaiul meu.

93

Centrul Opus Dei din Londra este o clădire modestă din cărămidă la numărul 5 pe Orme Court, cu vedere spre Kensington Gardens. Silas nu mai fusese niciodată aici, dar, în vreme ce se apropia de clădire, îl cuprinse o liniştitoare senzație de adăpost și de ocrotire. În ciuda ploii, Rémy îl lăsase puțin mai departe, pentru a nu intra cu limuzina pe străzile principale. Lui însă nu-i displăcea să meargă pe jos, iar ploaia simțea că îl purifică.

La sugestia lui Rémy, își ștersese revolverul și îl aruncase într-o gură de canal. Era bucuros să scape de el. Se simțea mai ușor acum. Picioarele încă îl dureau de la atîtea ore de imobilizare, dar îndurase el suferințe și mai cumplite. Își aminti de Teabing, pe care majordomul îl lăsase legat în spatele limuzinei; fără îndoială că și el simțea deja durerea.

— Ce vei face cu bătrînul? îl întrebase pe Rémy în mașină.

— Decizia asta îi aparține Învățătorului, îi spuse servitorul, cu o hotărîre stranie în voce.

Acum, în timp ce se apropia de sediul Opus Dei, ploaia se înteţi, îmbibîndu-i roba şi răscolindu-i rănile de ieri. Era gata să lase în urmă păcatele ultimelor douăzeci şi patru de ore şi să-şi cureţe sufletul, îşi îndeplinise misiunea.

Traversînd curticica spre intrarea principală, găsi uşa descuiată. O împinse şi păşi în holul modest. Un semnal electronic se activă sus, în clipa în care el păşi pe covor. Soneria era ceva obișnuit în aceste centre în care locatarii îşi petreceau cea mai mare parte a timpului în camerele lor, rugîndu-se. La etaj, podeaua de lemn scîrţîi sub paşii cuiva.

Un bărbat cu o manta în spate coborî scările:

— Vă pot ajuta cu ceva?

Avea o privire blîndă, care părea să nu observe aspectul neobișnuit al vizitatorului.

- Vă mulţumesc. Numele meu este Silas. Sînt membru Opus Dei.
- American?

El încuviintă.

- Mă aflu în oraș doar pentru o zi. Pot rămîne aici?
- Nici nu trebuie să întrebaţi. Sînt două camere libere la etajul al treilea. Să vă aduc puţin ceai şi pîine?
 - Mulţumesc.

Era flămînd.

Silas urcă în modesta cămăruță cu fereastră, în care își scoase sutana și, rămînînd în lenjeria de corp, îngenunche ca să se roage. Îl auzi pe călugărul de adineauri cum urcă scara și îi lasă o tavă în fața ușii. Își încheie rugăciunea, mîncă și se întinse în pat.

Trei etaje mai jos, un telefon începu să sune. Călugărul Opus Dei care îl întîmpinase pe Silas răspunse:

- Poliția londoneză, spuse vocea de la celălalt capăt al firului. Încercăm să dăm de urma unui călugăr albinos. Am fost informați că ar putea fi la dumneavoastră. L-ați văzut cumva?
 - Da, replica omul surprins, e aici. S-a întîmplat ceva?
 - Este la dumneavoastră acum?
 - Da, sus în cameră şi se roagă. Ce se întîmplă?
- Lăsaţi-l acolo unde e, îi ceru ofiţerul. Nu spuneţi nimănui nici un cuvînt. Îmi trimit oamenii imediat.

94

St. James's Park este o insulă de verdeață în mijlocul Londrei, o grădină publică între palatele Westminster, Buckingham și St. James's. Odinioară închis de regele Henric al VIII-lea și populat cu vînat, parcul este azi deschis publicului. În zilele însorite, londonezii ies la picnic la umbra sălciilor și hrănesc pelicanii de pe lac, ai căror strămoși i-au fost dăruiți regelui Carol al II-lea de ambasadorul Rusiei.

Acum nu se zărea însă nici un pelican. Vremea ploioasă atrăsese, în schimb, pescăruşii de pe malul oceanului. Spaţiile verzi erau pline — sute de trupuri aerodinamice, argintii care se îndreptau toate în aceeaşi direcţie. În ciuda ceţii de dimineaţă, parcul oferea o privelişte splendidă spre Parlament

și Big Ben. Rătăcind cu privirea peste peluze, dincolo de lac și de siluetele elegante ale sălciilor, Învățătorul zări clădirea în care se afla mormîntul cavalerului — adevăratul motiv pentru care îi ceruse lui Rémy să vină aici.

În momentul în care îl văzu că se apropie de limuzină, majordomul se întinse și îi deschise portiera. Învăţătorul se opri o clipă și luă o înghiţitură din sticla cu coniac pe care o avea în buzunar. Apoi, ştergîndu-şi gura, urcă în maşină și închise portiera.

Rémy ridică în mînă cheia de boltă, ca pe un trofeu:

- Aproape că o pierdusem.
- Te-ai descurcat foarte bine.
- *Ne-am* descurcat foarte bine, îl corectă Rémy, înmînîndu-i criptex-ul. Învătătorul îl admiră pe îndelete, surîzînd:
- Dar pistolul? L-ai şters?
- Da, şi l-am pus în torpedo, acolo unde l-am găsit.
- Excelent!

Apoi, mai luînd o gură de coniac, îi întinse sticla:

— Să toastam pentru succesul nostru. Capătul drumului e aproape.

Rémy acceptă sticla cu plăcere. Coniacul avea un gust cam sărat, dar nu-i păsa. El şi Învăţătorul erau parteneri cu adevărat acum. Se şi vedea ajuns pe o altă treaptă în viaţă. "Nu voi mai fi niciodată servitor." Privind lacul cu raţe, Château Villette îi părea undeva, la sute de kilometri depărtare.

Luă o altă înghițitură și simți cum alcoolul îi pune sîngele în mișcare. Căldura plăcută din gît se transformă însă foarte repede într-o fierbințeală inconfortabilă. Își lărgi puțin papionul, în încercarea de a respira mai bine. Îi înapoie sticla cu un gest încet:

- Probabil că am băut destul.
- Rémy, după cum bine știi, tu ești singurul care-mi cunoaște identitatea. Ţi-am acordat o încredere uriașă.
- Da, replica el lărgindu-și și mai mult papionul. Și identitatea ta va merge cu mine în mormînt.

Învățătorul rămase tăcut cîteva clipe lungi:

— Te cred.

După ce puse în buzunar sticluţa de coniac şi cheia de boltă, se întinse spre torpedo şi scoase dinăuntru micul revolver Medusa. Pentru un moment, Rémy simţi un val de spaimă, dar Învăţătorul se mulţumi să ascundă arma în buzunarul pantalonului.

"Ce naiba face?" se întrebă servitorul, cuprins de transpiraţie rece.

— Știu că ți-am promis libertatea, reluă Învățătorul pe un ton plin de regret. Dar ținînd seama de circumstanțe, asta e tot ce pot face.

Brusc, gîtul i se umflă tăindu-i răsuflarea şi Rémy se prăbuşi peste volan, simţind un val de vomă care-i urca în traheea din ce în ce mai puţin încăpătoare. Încercă să strige, dar nu scoase decît un scîncet. Acum înţelese de ce era cognacul sărat.

"Am fost otrăvit!"

Nevenindu-i să creadă, se întoarse şi-l văzu pe Învăţător care stătea calm lîngă el şi privea drept înainte, prin parbriz. Ochii i se înceţoşară şi se chinui să tragă aer în piept. "Am făcut tot ce mi-a cerut! Cum îmi poate face una ca asta?!" Daca avusese de gînd de la bun început să-l omoare sau dacă luase hotărîrea asta după evenimentele din Temple Church — Rémy n-avea s-o mai afle niciodată. Mînat de furie şi de teroare, încercă să se repeadă la Învăţător,

dar trupul său aproape țeapăn abia reuși să se clintească. "Am avut încredere în tine!"

Se chinui să îşi ridice pumnii încleştaţi pentru a apăsa pe claxon, dar alunecă într-o parte şi căzu pe banchetă, cu capul aproape de coapsele Învăţătorului, strîngîndu-şi spasmodic gîtlejul. Ploaia cădea ca o perdea. Nu mai vedea deja nimic, dar creierul lui lipsit de oxigen se chinuia să mai păstreze o urmă de luciditate. Lumea se întunecă din ce în ce mai mult în jurul lui şi Rémy Legaludec ar fi putut să jure că în apropiere aude foșnetul valurilor de pe Riviera franceză.

Învăţătorul coborî din limuzină, mulţumit să vadă că nimeni nu se uita spre el. "N-am avut de ales", îşi spuse, observînd cu surprindere că nu simţea nici o remuşcare. "Rémy şi-a hotărît singur soarta!" Se temuse de la bun început că majordomul va trebui eliminat la încheierea misiunii, dar prin faptul că-şi arătase faţa în biserică, Rémy îşi grăbise sfîrşitul. Vizita neaşteptată a lui Robert Langdon la Château Villette fusese un noroc la care n-ar fi îndrăznit să spere, dar ridicase şi o dilemă complexă. Langdon adusese cheia de boltă chiar în "inima" operaţiunilor — lucru care constituise o surpriză plăcută —, dar atrăsese şi poliţia pe urmele lui. Amprentele lui Rémy se aflau în toată reşedinţa, ca şi la postul de ascultare din hambar. Acum era încîntat de faptul că avusese atîta grijă să elimine orice potenţială legătură între propriile activităţi şi cele ale lui Rémy. Nimeni nu avea cum să-l bănuiască de implicare dacă majordomul nu vorbea, iar acum acest risc fusese eliminat.

"Încă un amănunt de rezolvat", își spuse, apropiindu-se de portiera din spate. "Poliția nu va avea idee ce s-a întîmplat... și nu va mai exista nici un martor viu care să le povestească." Privind cu atenție în jur pentru a se asigura că nu-l vede nimeni, deschise portiera și urcă în limuzină.

Cîteva minute mai tîrziu, Învățătorul traversa St. James Park. Doar două persoane mai rămăseseră. Langdon și Neveu. Cu ele situația era puțin mai complicată. Deocamdată însă trebuia să se ocupe de criptex.

Privind triumfător peste aleile parcului, își zări destinația. "În Londra zace un cavaler de papă îngropat." Imediat ce auzise poemul, știuse răspunsul. Faptul că toți ceilalți nu-și dăduseră seama nu era însă surprinzător. "Eu am un avantaj deloc cinstit!" Ascultînd timp de luni de zile conversațiile lui Saunière, îl auzise pe Marele Maestru menționînd adesea numele acestui cavaler, pentru care nutrea o apreciere aproape egală cu aceea pe care o resimțea față de Leonardo da Vinci. Aluzia din primele două versuri ale poemului era uimitor de simplă, o dată ce-ți dădeai seama de ea — un punct în plus pentru ingeniozitatea lui Saunière! — dar încă nu-și imagina cum anume avea să-i dezvăluie acel mormînt parola pentru criptex.

"Să cauți globul ce pe al lui mormînt se afla odat'."

Își amintea vag că văzuse fotografii ale mormîntului, cu evidenta sa particularitate: un glob magnific. Sfera uriașă plasată deasupra sarcofagului era aproape la fel de mare ca și mormîntul în sine. Dar prezența globului era deopotrivă încurajatoare și tulburătoare. Pe de o parte, părea un fel de semn de avertizare; și totuși, poemul pomenea despre un glob ce se *afla odinioară* pe acel mormînt... nu unul care exista și azi. Dar probabil că, la o examinare mai atentă, sarcofagul își va dezvălui misterul.

Ploaia era mai deasă acum și Învățătorul afundă bine criptex-ul în buzunarul drept, pentru a-l feri de umezeală. Micul revolver Medusa era

ascuns bine în cel din stînga. După cîteva minute, pășea deja în tăcutul sanctuar al clădirii vechi de nouă sute de ani.

Exact în clipa în care Învăţătorul intra la adăpost de ploaie, episcopul Aringarosa păşea pe pista udă a Aeroportului Biggin Hill, strîngîndu-şi sutana în jurul corpului. Sperase să fie întîmpinat de căpitanul Fache, dar în locul lui văzu un tînăr poliţist britanic care se apropiase cu o umbrelă.

— Episcopul Aringarosa? Căpitanul Fache a fost nevoit să plece și m-a rugat pe mine să mă ocup de dumneavoastră. Mi-a sugerat să vă conduc la Scotland Yard, fiind de părere că așa este cel mai sigur.

"Mai sigur?" Aringarosa privi spre servieta cu obligațiuni pe care o strîngea în mînă. Aproape că uitase de ea.

— Da, vă mulţumesc.

Urcă în mașina poliției, întrebîndu-se pe unde o fi Silas. După cîteva minute, stația radio de la bord îi oferi răspunsul:

"Orme Court, numărul 5."

Episcopul recunoscu imediat adresa.

"Centrul Opus Dei din Londra!"

Se întoarse brusc spre şofer:

- Du-mă imediat acolo!

95

Langdon nu-şi luase privirea de la monitor de cînd începuse căutarea. "Cinci minute şi doar două trimiteri! Ambele irelevante." Începea să se îngrijoreze.

Pamela Gettum se afla într-o încăpere alăturată, pregătindu-le ceva de băut. Neinspirați, el și Sophie întrebaseră dacă n-ar putea avea și puțină cafea lîngă ceaiul pe care îl oferise bibliotecara și, după piuitul cuptorului cu microunde ce răzbătea de dincolo, profesorul bănui că vor fi tratați cu cafea instant.

În cele din urmă, computerul dădu un nou semn de viață:

— Se pare că a mai găsit o trimitere, strigă Gettum din cealaltă cameră. Care-i titlul?

Langdon privi monitorul:

Alegoria Graalului în literatura medievală: un tratat despre sir Gawain și Cavalerul Verde.

- *Alegoria Cavalerului Verde,* răspunse el.
- Inutilă. N-avem prea mulți uriași verzi îngropați în Londra!

Răbdători, Langdon şi Sophie rămaseră neclintiți lîngă monitor, așteptînd încă două trimiteri. Cînd însă computerul emise un nou "bing" informativ, titlul apărut pe ecran îi luă complet pe nepregătite:

Die opern von Richard Wagner

— Opera lui Wagner? se miră Sophie. Gettum apăru în cadrul ușii, cu un pliculeț de cafea instant în mînă.

- Mi se pare o trimitere ciudată. Wagner a fost cavaler?
- Nu, răspunse Langdon intrigat. Dar a fost un bine cunoscut francmason.

"La fel ca Mozart, Beethoven, Shakespeare, Gerswin, Houdini şi Disney." Nenumărate cărți fuseseră scrise pe tema legăturilor dintre masoni, cavalerii templieri, Le Prieuré din Sion şi Sfîntul Graal.

- Vreau să văd asta, adăugă profesorul. Cum fac să citesc întregul text?
- Nu aveţi nevoie de tot textul. Daţi un clic pe titlul hypertext. Computerul va afişa cuvintele-cheie împreuna cu *mono prelog-uri* şi *triple postlog-uri* ale contextului.

Langdon nu înțelesese nimic din ce-i spusese femeia, dar accesă titlul respectiv.

O nouă fereastră apăru pe ecran:

- "... cavaler mitologic pe nume Parsifal care...
- ... căutare metaforică a **Graalului** despre care...
- ... Filarmonica din Londra în 1855...
- ... antologia *Diva* a Rebeccăi **Pope** în care...
- ... la **mormîntul** lui Wagner din Bayreuth, Germania..."
- Aici apare cuvîntul "Pope" aici, dar nu cel pe care îl căutăm, observă Langdon, dezamăgit.

Totuşi, eficacitatea şi uşurinţa de utilizare a sistemului computerizat i se păreau extraordinare. Cuvintele-cheie cu contextul lor erau suficiente pentru a-i aminti că opera *Parsifal* a lui Wagner constituia un tribut adus Mariei Magdalena şi urmaşilor lui lisus Hristos, redat în povestea unui tînăr cavaler pornit în căutarea adevărului.

— Aveţi răbdare, insistă Gettum. Lăsaţi computerul să-şi facă treaba! În următoarele minute pe ecran apărură alte cîteva referiri la Graal, inclusiv un text despre trubaduri — celebrii menestreli ai Franţei medievale. Langdon ştia că nu e doar o simplă coincidenţă faptul că termenii "menestrel" şi "minister" din limba engleză, cu înţelesul de pastor, au aceeaşi rădăcină etimologică. Trubadurii erau slujitori sau "pastori" itineranţi ai Bisericii Mariei Magdalena, folosind muzica pentru a răspîndi în rîndul populaţiei povestea sacrului feminin. Şi astăzi, ei preamăreau în cîntec virtuţile "Doamnei noastre" — o splendidă femeie misterioasă, căreia îi jurau credinţă veşnică.

Nerăbdător, dădu un clic pe hypertext, dar nu găsi nimic. Computerul piui din nou:

Cavaleri, valeţi, popi şi pentagrame: Istoria sfîntului Graal în tarot

— Nu mă surprinde deloc, îi spuse profesorul lui Sophie. Unele dintre cuvintele noastre cheie sînt identice cu cele ale cărţilor de Tarot. Nu ştiu dacă bunicul tău ţi-a spus vreodată, dar jocul acesta e un fel de "catehism prescurtat" pentru povestea Miresei Pierdute şi a subjugării ei de către Biserică.

Sophie îl privi neîncrezătoare:

- Habar nu aveam.
- Tocmai asta e. Folosind un joc metaforic, căutătorii Graalului îşi disimulau mesajul, ferindu-l de ochii scrutători ai Bisericii.

Langdon se întreba adesea cîţi dintre cei ce se distrau astăzi cu jocurile de cărţi ştiau că obişnuitele patru culori — pică, treflă, cupă și caro — erau

simboluri ce aminteau de Graal și proveneau din cele patru culori ale cărților de Tarot: spadă, cupă, sceptru și pentagramă.

Pica era spada — Paloşul. Simbol masculin. Cupa era, fireşte, tot cupa — Potirul. Simbol feminin. Trefla era sceptrul — Moştenirea regală. Urmaşii. Caroul era Pentagrama — Zeiţa. Sacrul feminin.

Patru minute mai tîrziu, cînd Langdon începuse deja să se teamă că nu vor găsi ceea ce căutau, computerul le oferi o nouă trimitere:

Gravitatia geniului: biografia unui cavaler modern.

- *Gravitația geniului!* striga Langdon către Gettum. Biografia unui cavaler modern!
- Cît de modern? replică bibliotecara. Te rog să nu-mi spui că este vorba despre *sir* Rudy Giuliani al vostru! Mie, personal, mi se pare puţin cam prea trasă de păr.

Langdon avea propriile lui dubii cu privire la proaspăt îrmobilatul *sir* Mick Jagger, dar nu era acum momentul să dezbată politica în domeniu a Curţii Britanice.

- Să ne uităm, sugeră el și accesă titlul hypertext:
- "... Onorabilul cavaler, sir Isaac Newton...
- ... În **Londra** în 1727 și...
- ... Mormîntul său de la Westminster Abbey...
- ... Alexander **Pope**, prieten și coleg..."
- Cred că "modern" este, totuși, un termen destul de relativ, strigă Sophie către Gettum. E o carte veche. Despre *sir* Isaac Newton.

Bibliotecara clătină din cap:

— Inutil! Newton a fost îngropat la Westminster Abbey — inima protestantismului englez și în nici un caz nu a participat vreun papă! Frișcă și zahăr? întrebă ea arătînd spre ceștile de cafea solubila.

Sophie încuviință.

— Robert! îl strigă Gettum, văzînd că Langdon nu are de gînd să îi răspundă.

Profesorul își ridică ochii de pe ecran, simţind cum inima începe să-i bată mai tare:

- *Sir* Isaac Newton e cavalerul pe care-l căutăm, declară el. Cercetările sale au dus la descoperiri științifice care au atras mînia Bisericii. Şi a fost Mare Maestru al Le Prieuré din Sion. Nu e suficient?
- Suficient? îi răspunse Sophie arătînd spre poem. Cum rămîne cu cavalerul îngropat de papă? Ai auzit-o pe doamna Gettum: la înmormîntarea lui Newton nu a luat parte nici un papă, nici un catolic.

Langdon întinse mîna spre mouse:

— Cine a zis ceva despre un papă — catolic?

Dădu un clic pe "Pope" și pe ecran apăru întreaga frază:

"Înmormîntarea lui sir Isaac Newton, la care au asistat regi și membri ai nobilimii, a fost

prezidată de Alexander Pope, prieten și coleg, care i-a adus decedatului

un emoționant

elogiu înainte de a-i arunca primul pumn de țărînă peste sicriu."

Profesorul își ridică ochii spre Sophie:

— De data asta l-am nimerit pe cel care trebuie. Alexander Pope. A. Pope.

In London lies a knight a Pope interred!

Sophie se ridică, înmărmurită.

Jacques Saunière, maestrul dublelor înțelesuri, își demonstrase încă o dată, dacă mai era nevoie, uimitoarea-i ingeniozitate.

96

Silas se trezi, tresărind brusc.

Nu știa ce-l deșteptase și nici cît timp dormise. "Oare visam?" Ridicîndu-se în capul oaselor pe salteaua de paie, ascultă răsuflarea tăcută a clădirii, liniștea deplină fiind întreruptă doar de murmurul slab al rugăciunii cuiva de la etajul de dedesubt. Erau sunete familiare, care ar fi trebuit să-l mai liniștească.

Şi totuşi, simţea o bruscă şi ciudată îngrijorare.

Doar în lenjerie de corp, se apropie de fereastră. "Am fost, oare, urmărit?" Curtea era pustie, exact aşa cum fusese şi atunci cînd venise el. Ascultă din nou. Linişte! "Şi atunci, de ce simt că undeva, ceva nu e în ordine?" Silas învăţase, cu mult timp în urmă, să aibă încredere în propria intuiţie; ea îl ţinuse în viaţă pe cînd era copil, pe străzile Marsiliei, cu mult înainte de a ajunge la închisoare... cu mult înainte de a se naşte din nou, graţie episcopului Aringarosa. Deodată, prin gardul viu de la marginea curţii zări silueta unei maşini care se apropia. Pe capotă, zări sirena de poliţie. Jos, la recepţie, duşumeaua scîrţîi. O uşă se deschise.

Instinctiv, Silas se repezi la uşă şi încremeni în spatele ei, exact în clipa în care clanţa coborî şi uşa se deschise uşor. Primul poliţist năvăli înăuntru, legănîndu-şi arma la stînga şi la dreapta în mîna întinsă. Camera părea goală. Înainte de a fi zărit, Silas îşi buşi umărul în tăblia uşii, izbind un al doilea poliţist. Primul se răsuci, gata să tragă, dar Albinosul i se repezi la picioare. Glonţul zbură peste capul său, iar poliţistul îşi pierdu echilibrul şi se prăbuşi, lovindu-se puternic la cap. Al doilea izbuti să se ridice de jos, în pragul uşii, dar Silas îi expedie un picior în burtă şi, sărind peste trupul lui încovrigat de durere, iesi pe culoar.

Aproape gol, coborî în fugă treptele. Fusese trădat, dar de cine? Cînd ajunse în hol, văzu alţi poliţişti năvălind înăuntru. Se răsuci dintr-o mişcare şi alergă în partea cealaltă. "Intrarea pentru femei. Fiecare centru Opus Dei are una." Străbătînd coridoarele înguste, traversă bucătăria, strecurîndu-se printre bucătarii înspăimîntaţi, care se trăgeau la o parte din calea Albinosului despuiat ce dărîma în goană oale şi veselă. În cele din urmă, ajunse pe un culoar întunecat, aproape de încăperea în care se afla centrala termică. La capătul lui, zări uşa pe care o căuta.

Alergînd cît îl ţineau picioarele, ieşi afară, în ploaie, şi nu-l zări decît prea tîrziu pe poliţistul care se apropia. Cele două trupuri se izbiră în forţă, umărul alb al lui Silas intrînd ca un berbece în sternul celuilalt. Poliţistul căzu, iar

Albinosul se prăvăli peste el. Arma ofițerului zbură pe pavaj. În spate se auzeau tropot de picioare și glasuri agitate. Se rostogoli și înhăță revolverul. Un foc de armă răsună în uşă, și în coaste simți o împunsătură puternică. Turbat de furie, începu să tragă spre cei trei polițiști ce se apropiau. Sîngele țișni din trupurile lor ca dintr-o fîntînă arteziană.

O umbră întunecată se ivi în spatele lui, apărută parcă de nicăieri. Mîinile care-i prinseră umerii goi păreau a avea însăși forța diavolului. Omul răcni în urechea lui:

- SILAS, NU!

Albinosul se răsuci și trase. Ochii li se întîlniră. Silas urlă deja de oroare, cînd episcopul Aringarosa se prăbuși.

97

Mai bine de trei mii de persoane îşi dorm somnul de veci în Westminster Abbey, colosala clădire din piatră care adăpostește rămășițele pămîntești ale unor regi, oameni politici, savanți, poeți și muzicieni. Mormintele lor, dispuse în toate nișele și alcovurile disponibile, variază ca grandoare de la mausoleele regale — cum este al reginei Elizabeth I, al cărei sarcofag tronează în propria capelă laterală — pînă la modestele plăci încastrate în pardoseală, ale căror inscripții au fost tocite de vreme și de pașii vizitatorilor, astfel că de multe ori nu mai poți decît ghici numele celui care odihnește dedesubt.

Avînd structura marilor catedrale din Amiens, Chartres şi Canterbury, Westminster Abbey nu este considerată nici catedrală în adevăratul sens al cuvîntului, dar nici biserica parohială obișnuită. Purtînd titlul de *royal peculiar* se află în subordinea directă a reginei. De la încoronarea lui William Cuceritorul în ziua de Crăciun a anului 1066, impresionantul sanctuar a găzduit nenumărate ceremonii regale şi diverse evenimente de stat — începînd cu canonizarea lui Edward Confesorul şi sfîrşind cu nunta prinţului Andrew cu Sarah Ferguson sau funeraliile lui Henric al V-lea, ale reginei Elizabeth I sau ale prinţesei de Wales, Diana.

Totuşi, pe Robert Langdon nu-l interesa în momentul de faţa nimic din străvechea istorie a lăcaşului — cu o singură excepţie: înmormîntarea cavalerului britanic *sir* Isaac Newton.

"In London lies a knight a Pope interred!"

Traversă în mare grabă, împreuna cu Sophie, marele portic al transeptului nordic, ajunseră în faţa unor supraveghetori care îi poftiră politicos spre cea mai recentă dotare a abaţiei — un detector de metale tip cadru, prezent acum în majoritatea clădirilor istorice din Londra. Trecură amîndoi fără a declanşa alarma şi îşi continuară drumul spre intrarea propriu-zisă.

Încă de la primii paşi în imensul interior de piatră, Langdon avu impresia că lumea de afară dispare brusc, se evaporă. Nu se mai auzea zgomotul traficului. Nu se mai auzea răpăitul ploii. Doar o linişte asurzitoare, ce părea o reverberație între zidurile masive, ca și cînd biserica și-ar fi vorbit sieși în șoaptă.

Ochii lor, la fel ca aceia ai majorității vizitatorilor, se ridicară imediat spre înălțimile amețitoare ale plafonului. Coloane de piatră cenușie țîșneau spre

cer aidoma unor maiestuoşi arbori seculari, arcuindu-se graţios şi părînd a fi susţinute de aer, şi apoi coborau din nou pînă la pardoseală. În faţa lor, transeptul nordic se întindea asemenea unui canion adînc, mărginit de falezele înalte ale vitraliilor. În zilele însorite, podeaua devenea un mozaic prismatic de lumini şi de umbre. Astăzi însă, ploaia şi norii îi confereau vastului spaţiu interior o aură spectrală... ca de criptă, într-adevăr.

— E într-adevăr goală, şopti Sophie.

Langdon se simţi şi el dezamăgit. Sperase să găsească aici mai multă lume; nu avea nici un chef să repete experienţa neplăcută de la Temple Church. Ar fi vrut ca acolo să simtă siguranţa pe care ţi-o oferă de obicei destinaţiile turistice arhiaglomerate, dar uitase că acest lucru se întîmpla, îndeosebi, doar în plin sezon turistic. Era o dimineaţă ploioasă de aprilie. În loc de grupuri numeroase de turişti şi raze de soare filtrate prin vitralii, în faţa lui nu se zărea decît imensitatea goală a pardoselei mărginite de nişe întunecoase.

— Am trecut printr-un detector de metale, îi aminti Sophie, sesizîndu-i tulburarea. Dacă ne așteaptă cineva aici, înăuntru, cel puţin nu poate fi înarmat.

Langdon încuviință, însă rămase la fel de circumspect. Voise să cheme poliția londoneză, dar ea fusese de părere că, neștiind cine poate fi implicat, ar fi preferabil să evite orice contact cu autoritățile. "Trebuie să recuperăm criptex-ul, insistase Sophie. E cheia care ne deschide toate ușile."

Avea dreptate, fireşte.

"Cheia către salvarea lui Leigh.

Cheia către găsirea Sfîntului Graal.

Cheia către aflarea celui care pusese la cale toată această nebunie."

Din nefericire, unica lor şansă de a recupera criptex-ul părea să fie acum şi aici... la mormîntul lui *sir* Isaac Newton. Cel care avea cilindrul trebuia să treacă pe la el pentru a descifra indiciul final şi, dacă nu o făcuse deja, plecînd între timp, vor izbuti să-l surprindă asupra faptului.

Îndreptîndu-se spre extremitatea stîngă a clădirii, trecură de un şir de coloane şi pătrunseră într-un întunecat naos lateral. Langdon nu-şi putea alunga din minte imaginea lui Leigh Teabing prizonier, legat şi înghesuit, probabil, undeva, în spatele propriei limuzine. Cel care ordonase uciderea celor patru membri de vîrf ai Stăreţiei nu va ezita să-i elimine pe toţi cei care îi stăteau în cale. Faptul că Teabing — un cavaler britanic modern — era prizonierul celor ce căutau mormîntul unui compatriot al său părea o ironie a sorţii.

- Pe unde e? întrebă Sophie, privind în jur.
- "Mormîntul." N-avea idee.
- Ar trebui să găsim un ghid și să-l întrebam.

Ştia că nu are nici un rost să rătăcească aiurea prin catedrală; Westminster Abbey era o veritabilă rețea de mausolée, încăperi separate și nișe funerare. Ca și Marea Galerie de la Luvru, avea un unic punct de intrare — ușa peste pragul căreia tocmai trecuseră: ușor să pătrunzi în interior, dar dificil să-ți găsești drumul spre ieșire. "O veritabilă capcană pentru turiști", declarase o dată unul dintre colegii lui de la Harvard. Respectînd tradițiile arhitecturale, construcția avea forma unei cruci uriașe. Spre deosebire însă de majoritatea bisericilor, avea intrarea prin *lateral*, nu prin capătul naosului central. În plus, clădirea centrală era înconjurată de o serie de vaste peristiluri. Un pas printr-o arcadă greșită și vizitatorul se pomenea rătăcind printr-un labirint de culoare exterioare, mărginite de ziduri înalte.

— Ghizii poartă robe stacojii, îi spuse Langdon în timp ce se apropia de mijlocul bisericii.

Privind în direcția altarului aurit, spre capătul transeptului sudic, văzu cîțiva oameni care se tîrau pe coate și genunchi. Acest tip de pelerinaj era o privelişte obișnuită în Colțul Poeților, deși nu avea un caracter atît de pios pe cît părea. "Turiști care se freacă de morminte."

— Eu nu văd nici un ghid, constată Sophie. N-am putea găsi mormîntul şi singuri?

Fără un cuvînt, profesorul o conduse spre un rînd de trepte în partea centrală a clădirii și îi făcu semn spre dreapta.

Sophie simţi că i se taie răsuflarea atunci cînd privi în lungul naosului, la întreaga lungime a catedralei:

— Ah! făcu ea. Hai să găsim un ghid!

În acelaşi moment, la cîteva sute de metri distanță, ascuns vederii după galeria corului, mormîntul lui Isaac Newton avea un unic vizitator. Învățătorul examina monumentul de zece minute încheiate.

Mormîntul era format dintr-un sarcofag masiv de marmură neagră, pe care odihnea silueta sculptată a savantului în veşminte clasice şi care se sprijinea mîndru de un teanc de cărţi cu semnătura sa — Divinitatea, Cronologie, Optica şi Philosophiae Naturalis Principia Mathematica. La picioarele lui Newton se aflau doi îngeraşi care desfăşurau un sul de pergament. În spatele trupului întins al savantului se înălţa o piramidă austeră. Deşi piramida în sine părea o ciudăţenie aici, Învăţătorului îi atrase atenţia mai curînd uriaşa formă aflată cam la jumătate din înălţimea ei.

Un glob!

În minte îi reveni versul lui Saunière: "Să cauţi globul ce pe al lui mormînt se-afla odat'." Sfera masivă ce părea că a crescut pe faţa piramidei era sculptată în basorelief şi înfăţişa cele mai diverse corpuri cereşti: constelaţii, semne zodiacale, stele, comete şi planete. Deasupra ei se înălţa zeiţa astronomiei sub un cer înstelat.

"Nenumărate globuri."

Învăţătorul fusese convins că, o dată ce va găsi mormîntul, identificarea globului lipsă nu va reprezenta o dificultate. Acum nu mai era însă chiar atît de sigur. Avea în faţa ochilor o complexă hartă a bolţii cereşti. Să fie, oare, o planetă lipsă? Fusese omis vreun astru dintr-o constelaţie? Habar nu avea. Totuşi, nu se îndoia că soluţia enigmei era ingenios de simplă şi de logică. "Ce glob trebuie să caut?" În mod cert, pentru a găsi Graalul nu era musai să ai cunoştinţe extinse de astronomie!

"Vorbind de carne Roză și pîntece însămînţat."

Deodată, atenţia îi fu distrasă de un grup de turişti. Puse criptex-ul în buzunar şi privi încruntat cum fiecare vizitator se apropie de o măsuţă, lasă o mică donaţie în casetă şi îşi reface provizia de papetărie pusă la dispoziţie de abaţie. Înarmaţi cu creioane şi foi mari de hîrtie, turiştii se îndreptară apoi spre o altă parte a bisericii, probabil spre popularul Colţ al Poeţilor, pentru a se pleca în faţa lui Chaucer, Tennyson şi Dickens mergînd în genunchi conştiincioşi spre mormintele lor.

Rămas singur din nou, Învăţătorul se apropie de mormînt, privindu-l cu atenţie de sus pînă jos. Începu cu ghearele ce susţineau sarcofagul, trecu la statuia lui Newton, la teancul lui de cărţi şi la cei doi îngeraşi cu pergamentul, apoi urcă pe faţa piramidei pînă la uriaşul glob cu constelaţii şi la plafonul înstelat al nişei.

"Ce glob ar fi trebuit să fie aici... și totuși lipsește?" Atinse criptex-ul din

buzunar, ca și cum acesta i-ar fi putut oferi răspunsul dorit. "Doar cinci litere mă despart de Graal."

Cînd se apropie de colţul galeriei, trase adînc aer în piept şi privi în lungul naosului, spre altarul principal. De la decoraţiunile aurite ale acestuia, atenţia îi zbură spre roba roşie a unui ghid care fusese chemat de două persoane care îi erau cît se poate de cunoscute.

Langdon şi Neveu!

Calm, se retrase în spatele galeriei. Se aşteptase ca ei doi să descifreze, în cele din urmă, semnificația poemului și să ajungă aici, dar nu-și imaginase că vor reuși chiar atît de repede. Răsuflă adînc și își cîntări opțiunile. Se obișnuise deja să facă față surprizelor.

"Criptex-ul e la mine."

Ducîndu-şi mîna la buzunar, pipăi cel de-al doilea obiect care îl făcea atît de încrezător: revolverul Medusa. Aşa cum ar fi fost de aşteptat, detectorul de metale ţiuise atunci cînd trecuse prin el cu arma ascunsă. La fel de puţin surprinzător însă, paznicii se trăseseră înapoi imediat cînd se încruntase la ei şi le arătase un act de identitate. Poziţia oficială impunea totdeauna respect.

Deşi iniţial sperase să găsească de unul singur parola şi să evite alte complicaţii, acum ajunse la concluzia că sosirea lui Langdon şi Neveu era, totuşi, un fapt binevenit. Ţinînd seama că nu reuşise să identifice globul absent, ajutorul lor i-ar putea prinde bine. La urma urmei, dacă americanul descifrase semnificaţia primului vers şi ajunsese aici, probabil că ştia ceva şi despre globul respectiv. Iar dacă Langdon cunoştea parola, totul devenea doar o problemă de aplicare a presiunii corespunzătoare.

"Nu aici, firește.

Undeva unde să nu fim deranjaţi."

Își aminti un mic anunț pe care-l zărise la intrare; știa locul perfect în care să-i ademenească.

Nu mai rămînea decît o singură problemă... ce să folosească pe post de momeală.

98

Langdon şi Sophie înaintau încet pe partea de nord a bisericii, avînd grijă să nu iasă din umbra masivelor coloane ce îi despărţeau de naos. Deşi parcurseseră deja jumătate din lungimea clădirii, mormîntul lui Newton nu se zărea încă. Sarcofagul era retras într-o nişă pe care nu aveau cum s-o vadă din locul în care se aflau ei.

— Bine măcar că nu e nimeni acolo, şopti Sophie.

Langdon încuviință, răsuflînd și el ușurat. Zona din jurul mormîntului era pustie.

— Mă duc eu, șopti el. Tu ar trebui să stai ascunsă, pentru eventualitatea în care...

Dar ea ieşise deja din penumbra coloanelor şi pornise înainte.

— ... cineva ne urmărește, sfîrși profesorul oftînd și pornind repede în urma ei.

În vreme ce traversau în diagonală vastul, complexul monument deveni vizibil treptat, frustrant de lent... un sarcofag de marmură neagră... statuia lui Newton... doi băieței înaripați... o piramidă uriașă... și... un glob imens.

— Știai despre asta? întrebă Sophie, uimită.

Langdon clătină din cap, la fel de surprins:

lar acelea par a fi constelaţii.

Cînd au ajuns lîngă nişă, profesorul a simţit un gol în stomac. Mormîntul lui Newton era *plin* de globuri — stele, comete, planete.

"Să cauţi globul ce pe al lui mormînt se afla odat'." Era ca şi cum ai fi încercat să găseşti un fir de iarbă lipsă de pe gazonul unui stadion.

— Corpuri cereşti. Multe!

Langdon se încruntă. Unica legătură pe care și-o putea imagina între planete și Graal era pentagrama zeiței Venus și, în drum spre Temple Church, încercase deja parola "Venus".

Sophie se îndreptă direct spre sarcofag, dar el rămase la doi-trei metri mai în spate, privind atent în jur:

— *Divinitatea,* spuse Sophie înclinîndu-şi capul pe umăr şi citind titlurile cărților pe care se sprijinea Newton. *Cronologia. Optica. Philosophiae Naturalis Principia Mathematica.* Îți spun ceva?

Langdon se apropie, gîndindu-se la cele auzite:

- Din cîte îmi amintesc, *Principia Mathematica* are de-a face cu atracţia gravitaţională a planetelor... pe care le putem considera globuri, dar mi se pare puţin cam tras de păr.
- Dar ce zici despre semnele zodiacului? Ceva mai devreme vorbeai, parcă, despre Peşti şi Vărsător.

"Ziua de Apoi!"

— Sfîrşitul Erei Peştilor şi începutul celei a Vărsătorului era, se presupune, etapa istorică în care Stăreţia plănuia să dea publicităţii documentele Sangreal.

"Dar noul mileniu a venit și a trecut fără evenimente deosebite, iar istoricii nu mai știu cînd anume va ieși adevărul la iveală."

— Mi se pare posibil, replică Sophie, ca planul confreriei de a dezvălui acest secret să aibă o legătură cu ultimul vers al poemului.

"Vorbind de carne Roză și pîntece însămînţat." Da, poate că așa era; el nu privise pînă acum versul respectiv în aceasta lumină.

— Mi-ai spus mai devreme, continuă ea, că momentul ales de confrerie pentru revelarea adevărului despre "Roză" și pîntecele ei fertil ar putea fi dictat de poziția planetelor — globuri cerești.

Langdon încuviință, simțind că totul începe să capete sens. Totuși, intuiția îi spunea că nu astronomia era cheia enigmei. Soluțiile anterioare alese de Marele Maestru avuseseră, toate, o semnificație simbolică evidentă — *Mona Lisa, Fecioara între stînci,* SOFIA. Această semnificație nu era însă prezentă în conceptul zodiacului și al corpurilor cerești. Pînă acum, Jacques Saunière se dovedise a fi un meticulos inventator de coduri și era de așteptat ca ultima parolă — cele cinci litere care deschideau calea către secretul fundamental al Stăreției — să fie nu doar încărcată cu aceleași simboluri, ci și extrem de clară. Dacă și aceasta soluție semănă cu celelalte, o dată ce va fi identificată, va părea surprinzător de evidentă.

— Uite! exclamă Sophie prinzîndu-i brusc de braţ.

După teama ce răzbătuse din glasul ei, Langdon bănui că se apropia cineva, dar, cînd se întoarse, o văzu privind ţintă una dintre extremităţile sarcofagului de marmură.

toată!" Întinse mîna pentru a lua creionul, dar cînd se aplecă, o rază de

— Cineva a fost aici! şopti ea, arătînd spre piciorul drept al lui Newton.

Profesorul nu înțelese ce anume o îngrijora atît de tare. Un turist neglijent lăsase un creion din acelea de cărbune pe capacul sarcofagului. "E o nimica

lumină jucă pe marmura lustruită și Langdon încremeni. Acum pricepea ce anume o speriase pe Sophie.

La piciorul lui Newton, pe capacul sarcofagului, se întrezărea vag un mesaj scrijelit cu cărbunele:

"Teabing e la mine.

Luați-o prin Chapter House, pe ieșirea sudică, spre grădinile publice."

Profesorul citi cuvintele de două ori, cu inima bătîndu-i cu frenezie. Sophie se întoarse și cercetă întreaga lungime a naosului. În ciuda tremurului care îl cuprinsese în momentul cînd văzuse mesajul, Langdon își spuse că e, la urma urmei, o veste bună. "Leigh e în viaţă!" Dar faptul mai avea o semnificaţie:

Nici ei nu ştiu încă parola, şopti.

Sophie încuviință:

- Altfel de ce s-ar fi dat de gol?
- Poate că vor să facă un schimb: Leigh contra parolei.
- Sau e doar o capcană.

Langdon clătină din cap:

— Nu cred. Grădina se află în afara zidurilor abaţiei; e un loc public, frecventat.

El vizitase odată celebra College Garden — o micuţă grădină cu plante medicinale şi pomi fructiferi — rămasă de pe vremea în care călugării cultivau aici ierburi de leac. Lăudîndu-se cu cei mai bătrîni pomi fructiferi din Regatul Unit, grădina era o destinaţie turistică ce putea fi vizitată fără a intra în clădirea abaţiei.

— Faptul că ne cere să ieşim mi se pare o dovadă de încredere. Pentru a ne face să ne simțim în siguranță.

Sophie nu era convinsă:

— Afară, adică acolo unde *nu* sînt detectoare de metale? Profesorul ridică o sprînceană; la asta nu se gîndise.

Privind din nou mormîntul acoperit cu globuri, îşi dori să-i vină măcar o idee despre parolă... ceva cu care să poată negocia. "Eu l-am implicat pe Leigh şi voi face tot ce-mi stă în putință ca să-l ajut."

— Mesajul zice să mergem prin Chapter House spre ieşirea sudică, observă Sophie. Poate că din uşă vom avea o vedere bună spre grădină și vom evalua situația înainte de a ne expune vreunui pericol.

Era o idee bună. Langdon își amintea vag că Chapter House era o sală ortogonală în care se reunea forul legislativ britanic înainte de construirea actualei clădiri a Parlamentului. Trecuseră mulți ani de cînd o vizitase, dar ținea minte că se afla pe undeva, dincolo de peristil. Se depărtă puțin de mormînt și privi pe după galeria corului spre dreapta, spre cealaltă extremitate a bisericii.

Nu departe se vedea o arcadă largă, alături de care stătea scris:

PE AICI SPRE:

PERISTIL
DECANAT
COLLÈGE HALL
MUZEU
SALA PYX
CAPELA ST. FAITH

Langdon şi Sophie alergau deja cînd trecură pe lîngă indicator, mişcînduse prea repede pentru a mai observa micul anunţ prin care autorităţile se scuzau că unele zone erau închise pentru lucrări de renovare.

Ajunseră imediat într-o curticică mărginită de ziduri înalte, udată de ploaia ce nu contenea să cadă. Deasupra, vîntul şuiera cu un sunet gutural, de parcă cineva se juca suflînd într-o sticlă. Intrînd pe sub arcadele înguste şi joase ce mărgineau curtea, Langdon simţi din nou familiara tensiune pe care i-o provocau, de fiecare dată, spaţiile strîmte. Astfel de arcade erau numite peristil sau *claustru* şi profesorul observă, deloc încîntat, că acestea de aici se ridicau la înălţimea numelui lor latinesc, din care derivase termenul *claustrofobie*.

Concentrîndu-se asupra punctului de la capătul arcadelor, căută din ochi indicatoarele ce îndrumau spre Chapter House. Ploaia era deasă și rece, iar stropi fini aduși de vînt pătrundeau printre coloanele ce mărgineau curtea. Un alt cuplu trecu pe lîngă ei, îndreptîndu-se în direcție opusă, grăbiți să ajungă la adăpost de vremea urîtă. Peristilul părea pustiu acum, fiind probabil cea mai puțin atrăgătoare parte a abației pe timp de ploaie și vînt.

După ce parcurseseră vreo patruzeci de metri, pe latura de est a peristilului, văzură în stînga capătul unei alei boltite. Aceasta era intrarea pe care o căutau, însă trecerea era barată de un cordon și o tăbliță de avertizare:

"ÎNCHISE PENTRU RENOVARE:

SALA PYX CAPELA ST. FAITH CHAPTER HOUSE"

Culoarul lung ce se întindea dincolo de cordon era blocat de schele şi unelte de lucru. Chiar în faţă, pe stînga şi pe dreapta, se zăreau uşile ce dădeau în Sala Pyx şi Capela St. Faith. Intrarea în Chapter House era mult mai departe, la celălalt capăt al culoarului. Uşile masive de lemn se vedeau, largdeschise, iar dincolo de ele spaţiosul interior octogonal era scăldat într-o lumină cenuşie, ce pătrundea pe uriaşele ferestre ce dădeau spre grădină. "Luaţi-o prin Chapter House, pe ieşirea sudică, spre grădinile publice."

— Tocmai am trecut de latura estică a peristilului, îi spuse Langdon, deci ieşirea sudică spre grădină trebuie să fie pe acolo și spre dreapta.

În timp ce el vorbea, Sophie pășise deja peste cordon.

Înaintînd pe culoarul întunecat, zgomotele ploii și ale vîntului se stinseră treptat, în urma lor. Chapter House era un fel de structură adiacentă — o anexă de sine stătătoare la capătul culoarului, menită să asigure liniștea și discreția lucrărilor parlamentare.

Pare uriașă, constată Sophie atunci cînd se apropiară.

Langdon uitase cît de mare era încăperea. Chiar de afară se puteau zări imensele ferestre aflate pe partea opusă, care se avîntau pe o înălţime de cinci etaje, pînă la plafonul boltit. În mod cert, ofereau o vedere excelentă spre grădină.

Cînd păşi înăuntru, Langdon se văzu nevoit să îşi închidă ochii pentru o clipă. După peristilul cufundat în penumbră, Chapter House părea inundat de lumină. Se îndreptau deja spre peretele sudic, cînd îşi dădură seama că uşa despre care li se spusese nu exista.

Se aflau într-o uriașă fundătură.

Scîrţîitul unei uşi masive în spate îi luă prin surprindere şi amîndoi se întoarseră în acelaşi timp, chiar în clipa în care uşa se închidea cu o bufnitură seacă.

Bărbatul care se afla în prag îi privea calm, aţintind asupra lor un pistol. Era rotofei şi sub braţe avea o pereche de cîrje de aluminiu.

Pentru un moment, Langdon crezu că visează.

Era Leigh Teabing.

99

Sir Leigh Teabing simțea o ușoară tristețe privind pe deasupra micului revolver Medusa, spre Robert Langdon și Sophie Neveu.

— Prieteni, spuse el, din primul moment în care aţi intrat în casa mea, noaptea trecută, am făcut tot ce mi-a stat în puteri pentru a vă feri de orice primejdie. Dar insistenţa voastră m-a pus acum într-o situaţie dificilă.

Era conștient de șocul și de sentimentul de trădare pe care-l resimțeau acum Langdon și Sophie, dar avea încredere că în scurt timp, amîndoi vor înțelege înlănțuirea de evenimente care culminase cu acest moment.

"Am atît de multe să vă povestesc amîndurora... atît de multe lucruri pe care nu le puteți înțelege acum."

- Vă rog să mă credeţi, insistă el, că n-am intenţionat niciodată să vă implic. *Voi* aţi venit la mine acasă! *Voi* m-aţi căutat pe mine!
- Leigh, bîigui Langdon în cele din urmă. Ce mama naibii faci? Noi credeam că ești în pericol și am venit aici să te ajutam!
- Aşa cum mi-am închipuit că veţi face! Avem multe de discutat! Dar cei doi nu păreau să reuşească să-şi desprindă privirile de la revolverul îndreptat spre ei.
- Îl folosesc doar pentru a mă asigura de toată atenția voastră, le explică Teabing. Dacă aş fi vrut să vă fac vreun rău, ați fi fost morți deja. Cînd ați venit la mine acasă, cu o noapte în urmă, am riscat totul pentru a vă cruța viețile. Eu sînt un om de onoare și mi-am jurat mie însumi că nu-i voi sacrifica decît pe cei care au trădat Sangrealul.
 - Ce tot îndrugi acolo? izbucni Langdon. Ce-i cu trădarea Sangrealului?
- Am descoperit un adevăr teribil, le răspunse Teabing, oftînd. Am aflat de ce nu au fost dezvăluite documentele Sangreal. De fapt, am aflat că Stăreţia a decis să păstreze secretul pe mai departe. De aceea noul mileniu a sosit şi a trecut fără nici un eveniment, de aceea nu s-a întîmplat nimic.

Langdon dădu să protesteze.

- Le Prieuré, continuă însă Teabing, avea misiunea sfîntă de a dezvălui lumii adevărul, de a revela documentele Sangreal în Ziua de Apoi. În decursul secolelor, oameni precum Leonardo da Vinci, Botticelli sau Newton au riscat totul pentru a apăra documentele și a duce la bun sfîrșit această misiune. Iar acum, cînd momentul adevărului sosise, Jacques Saunière s-a răzgîndit. Omul onorat cu cea mai sacră responsabilitate din istoria creștinismului s-a eschivat de la îndatorirea sa. A hotărît că n-a venit încă momentul. A trădat Graalul, adăugă el întorcîndu-se spre Sophie. A trădat Stăreţia. A trădat memoria tuturor generaţiilor care au trudit pentru ca acest moment să fie cu putinţă.
 - Tu?! izbucni Sophie, ochii ei verzi îl sfredeleau cu ură și frustrare. Tu

ești responsabil pentru asasinarea bunicului meu?

— Bunicul tău și cei trei seneșali au trădat Graalul.

Un val de furie oarbă o coplesise. "Minte!"

— Bunicul tău a luat partea Bisericii. Este evident că a fost presat pentru a nu divulga secretul.

Sophie clătină din cap.

— Biserica nu l-a influenţat în nici un fel pe bunicul meu.

Teabing rîse sec:

— Draga mea, Biserica are o experiență de două mii de ani în a-i presa pe cei care amenință să-i divulge minciunile. Încă de pe vremea lui Constantin cel Mare, clerul a reuşit să ascundă adevărul despre lisus şi Maria Magdalena. N-ar trebui să ne mire că au găsit şi de această dată o modalitate de a menține omenirea în întuneric. Chiar dacă nu mai trimite cruciați spre a-i măcelari pe necredincioși, influența ei a rămas la fel de puternică. Şi la fel de insidioasă. *Miss* Neveu, adăugă el după o pauză menită, probabil, să dea greutate vorbelor sale, în ultima vreme Jacques Saunière voia să-ți spună adevărul despre familia ta.

Sophie încremeni:

- De unde ştii asta?
- Metodele mele sînt irelevante. Important este să înțelegi următorul lucru: moartea mamei tale, a tatălui, a bunicii și a fratelui tău *nu* au fost accidentale.

Şocul o lăsase fără grai. Vru să-i spună ceva, dar nu reuși să rostească nici un cuvînt.

Langdon clătină din cap nedumerit.

- Ce tot vorbeşti acolo?
- Robert, asta explică totul. Toate piesele se potrivesc! Istoria se repetă. Biserica nu ar fi la primul caz de crimă pentru a ascunde adevărul despre Sangreal. O dată ce Ziua de Apoi se apropia, trebuia să transmită un mesaj clar și a făcut-o asasinînd familia Marelui Maestru: Ţine-ţi gura; altfel urmaţi tu și nepoata ta!"
- A fost un accident de maşină, bîigui Sophie retrăind durerea cumplită din copilărie. Un accident!
- Povești de adormit copiii, pentru a-ţi proteja inocenţa, i-o reteză Teabing. Ţine seama că numai doi dintre membrii familiei au fost cruţaţi Marele Maestru însuşi şi unica sa nepoată cuplul perfect, care oferea Bisericii o posibilitate perfectă de control asupra Stăreţiei. Îmi pot imagina teroarea în care a trăit bunicul tău în toţi aceşti ani, cînd Biserica ameninţa să te ucidă pe tine dacă el ar îndrăzni să dezvăluie secretul Sangrealului, ameninţînd să sfîrşească treaba începută prin asasinarea celorlalte rude ale tale.
- Leigh, interveni Langdon enervat, nu cred că ai vreo dovadă care să ateste că Biserica a avut de-a face cu moartea tuturor acelor persoane sau că a influențat într-un fel decizia Stăreției de a păstra în continuare secretul.
- Dovadă? replică Teabing. Vrei o dovadă că Stăreţia a fost influenţată? Noul mileniu a sosit, şi totuşi lumea nu a aflat încă adevărul. Nu e asta o dovadă suficientă?

Pe fondul cuvintelor lui Teabing, Sophie auzea o altă voce. "Prințesă, trebuie să-ți spun adevărul despre familia ta." Brusc, își dădu seama că tremură. Era oare posibil ca *acesta* să fie adevărul pe care bunicul voise să i-l dezvăluie? Că întreaga ei familie fusese asasinată? Ce știa ea, de fapt, despre accidentul acela care-i ucisese pe cei dragi? Doar cîteva detalii disparate.

Chiar şi articolele din presă fuseseră vagi. "Un accident? Poveşti de adormit copiii?" Îşi aminti brusc de grija şi atenţia excesive ale bunicului ei, îşi aminti cum nu-i plăcea niciodată s-o lase singura cînd era mică. Şi chiar după ce mai crescuse, cînd plecase la universitate, simţise că bunicul încă veghea asupra ei. Oare tot timpul în preajma ei se aflaseră membri ai confreriei, gata s-o protejeze?

- Ai bănuit că Saunière era manipulat, continuă Langdon privind încă neîncrezător spre Teabing. Așa că l-ai *ucis?*
- Nu eu am fost cel care a apăsat pe trăgaci. Saunière murise deja cu mulţi ani în urmă, atunci cînd Biserica i-a răpus familia. Era compromis. Acum a scăpat de acea suferinţă şi de ruşinea provocată de neputinţa de a-şi duce la bun sfîrşit misiunea lui sacră. Gîndeşte-te care ar fi fost alternativa. Cumva trebuia acţionat. Vrei ca lumea să nu afle nicicînd adevărul? Vrei ca Biserica să-şi graveze minciunile în cărţile noastre de istorie pentru veşnicie? Vrei să-i fie permis să manipuleze la nesfîrşit prin şantaj şi crimă? Nu, ceva trebuia făcut! Iar acum noi avem datoria de a prelua misiunea lui Saunière şi a îndrepta un păcat teribil! Toţi trei! Împreună!

Lui Sophie nu-i venea să creadă:

- Cum îţi poţi închipui că te vom ajuta?
- Fiindcă, draga mea, chiar *tu* ești motivul pentru care Stăreția nu și-a îndeplinit datoria. Dragostea cu care te-a iubit bunicul tău l-a împiedicat să țină piept Bisericii. Teama de represalii la adresa unicei sale rude rămase în viață l-a făcut neputincios. Nu ți-a putut explica adevărul fiindcă l-ai respins, l-ai legat de mîini și de picioare, l-ai obligat să aștepte. Acum ai obligația să dezvălui lumii adevărul, îi datorezi asta memoriei lui Jacques!

Robert Langdon renunţase să încerce să mai înţeleagă ceva. Cu atîtea întrebări cîte i se învălmăşeau în minte, nu ştia decît că un singur lucru mai conta acum — s-o scoată pe Sophie de acolo, vie. Toată vina pe care o simţise mai devreme pentru că-l implicase pe Teabing se transferase acum asupra ei.

"Eu am adus-o la Château Villette. Eu sînt vinovat pentru tot ce s-a întîmplat."

În nici un caz nu-şi putea închipui că Leigh ar fi în stare să-i ucidă cu sînge rece aici, dar în mod cert avusese un rol important în asasinarea celorlalţi. Şi, pe de altă parte, avea impresia că un foc de armă în această sală izolată, cu ziduri groase, va trece neauzit, mai cu seamă că afară ploua. "lar el tocmai şi-a recunoscut vinovăția."

Aruncă o privire spre Sophie; se vedea că e șocată. "Biserica i-a ucis familia pentru a reduce Stăreţia la tăcere?" Cumva, era sigur că, în vremurile noastre, Vaticanul nu mai asasina oameni. Trebuia să existe o altă explicaţie.

- Las-o pe Sophie să plece, îi spuse el. Noi doi vom discuta pe urmă. Teabing scoase un sunet ce semăna cu un rîs nefiresc:
- Mi-e teamă că nu-mi pot permite să vă ofer o asemenea dovadă de încredere. Dar ceva tot vă pot oferi.

Se sprijini bine în cîrje, ţinînd tot timpul arma îndreptată spre Sophie, duse mîna la buzunar şi scoase cheia de boltă. Clătinîndu-se uşor pe picioare, i-o întinse lui Langdon:

- O mărturie a încrederii pe care o am în tine, Robert!
- El însă nu se clinti. "Ne dă criptex-ul înapoi?!"
- la-l! insistă Leigh.

Langdon nu-şi putea imagina decît un singur motiv pentru care i-ar fi înapoiat cheia de boltă.

— Ai deschis-o deja. Ai scos harta dinăuntru.

Teabing clătină din cap:

— Robert, dacă aş fi descoperit parola, aş fi plecat imediat să caut Graalul singur, fără a vă mai implica şi pe voi. Nu, nu am aflat soluţia. Recunosc sincer. Un adevărat cavaler ştie să se arate umil în faţa Graalului; învaţă să asculte semnele care i se ivesc în cale. Cînd am văzut că intraţi în abaţie, am înţeles că vă aflaţi aici pentru un motiv clar: acela de a mă ajuta. Nu caut gloria doar pentru mine; slujesc un stăpîn mult mai înalt decît propria mea vanitate: adevărul. Omenirea merită să cunoască adevărul. Graalul ne-a găsit pe noi şi acum ne imploră să-l dezvăluim şi celorlalţi. Iar pentru asta, trebuie să colaboram.

În ciuda apelurilor sale la încredere şi la cooperare, arma rămase aţintită spre Sophie, în vreme ce Langdon făcu un pas înainte şi luă cilindrul rece de piatră. Se auzi cum gîlgîie oţetul dinăuntru. Discurile nu era poziţionate într-o ordine precisă şi criptex-ul nu fusese deschis.

— De unde ştii că n-am să-l distrug pe loc?

Teabing rîse zgomotos:

- Mi-am dat seama că ameninţarea ta de a-l distruge în Temple Church a fost o cacealma. Robert Langdon n-ar periclita niciodată cheia de boltă. Eşti istoric, Robert! Ai acum în mînă cheia a două mii de ani de istorie cheia pierdută a Sangrealului. Nu poţi să ignori sufletele tuturor templierilor ucişi pe rug pentru a-i proteja secretul. Vrei ca moartea lor să fi fost în van? Nu, sînt sigur că-i vei răzbuna. Te vei alătura personalităţilor pe care le admiri atît de mult da Vinci, Botticelli, Newton; fiecare dintre ei ar fi fericit să se afle acum în locul tău. Conţinutul cheii de boltă strigă la noi de acolo, dinăuntru, jinduind să fie eliberat. Vremea a sosit! Soarta ne-a adus aici!
- Nu te pot ajuta, Leigh. Nu știu cum să-l deschid. Am văzut mormîntul lui Newton doar pentru o clipă. Şi chiar dacă aș ști parola...

Se opri însă, dîndu-și seama că vorbise deja prea mult.

- Nu mi-ai spune-o? Sînt surprins şi dezamăgit, Robert, de faptul că nu-ţi dai seama cît îmi eşti de îndatorat. Sarcina mea acum ar fi fost mult mai uşoară dacă eu sau Rémy v-am fi eliminat cînd aţi venit la Château Villette. În loc de asta însă, am riscat totul ca să mă comport cît mai nobil cu putinţă.
- *Asta* numești comportament nobil? îl întrebă Longdon, fixînd arma cu privirea.
- E vina lui Saunière, îi răspunse sec Teabing. El și cei trei seneșali l-au mințit pe Silas, altfel aș fi obținut deja cheia de boltă și aș fi fost scutit de toate aceste complicații. Cum să-mi imaginez că Marele Maestru va merge atît de departe pentru a mă induce în eroare și va lăsa cheia de boltă unei nepoate de care se înstrăinase? Unei persoane adaugă el privind-o pe Sophie cu dispreț atît de nepregătite să dețină o asemenea cunoaștere, încît are nevoie de o dădacă-profesor de simbolistică! Din fericire, Robert, implicarea ta a fost pînă la urmă un noroc pentru mine. În loc să rămînă pentru totdeauna încuiată în seiful unei bănci, cheia de boltă a ajuns la mine prin intermediul tău.

"Unde altundeva aş fi putut să mă duc? se întrebă Langdon. Istoricii Graalului nu sînt mulți și, în plus, noi ne cunoșteam."

Teabing se umflă în pene:

— Cînd am aflat că Saunière ţi-a lăsat un mesaj înainte de a muri, mi-am dat seama că deţii nişte informaţii preţioase despre Stăreţie. Nu ştiam, desigur, dacă aveai chiar cheia de boltă sau doar informaţii despre ascunzătoarea ei. Dar, cu poliţia pe urmele tale, m-am gîndit că te-ai putea

refugia la mine.

— Şi dacă n-aş fi făcut-o?

- Îmi pregătisem un plan prin care să-ţi ofer o mînă de ajutor. Într-un fel sau altul, cheia de boltă tot avea să ajungă la Château Villette. Faptul că mi-ai așezat-o chiar în braţe e dovada că urmez o cauză dreaptă.
 - Poftim?! bîlbîi Langdon, oripilat.
- Silas trebuia să intre pe furiş în casa mea şi să fure cheia de boltă; astfel te scotea pe tine din ecuație fără alte probleme şi mă ferea pe mine de orice suspiciune de complicitate. Dar cînd am văzut cît de complexe sînt codurile create de Saunière, am hotărît să vă includ pe amîndoi în căutarea mea, pentru încă puţin timp. Puteam să-i cer lui Silas să fure criptex-ul mai tîrziu, în momentul în care ar fi avut suficiente informaţii ca să mă descurc şi singur.

— În Temple Church, încheie Sophie.

"Începe să priceapă", îşi spuse Teabing. Temple Church fusese locul ideal pentru a fura cheia de boltă și aparenta ei relevanță pentru poem o tranformase într-o momeală perfectă. Rémy primise ordine clare — să rămînă ascuns pînă ce Silas recupera cheia de boltă. Din păcate, amenințarea lui Langdon că va distruge criptex-ul îl speriase. "Dacă mi-ar fi respectat ordinele!" se gîndea Teabing în sinea sa, mîhnit, amintindu-și propria sa "răpire". "Rémy era singura verigă ce putea duce la mine și tocmai el și-a arătat fața!"

Din fericire, Silas nu bănuise adevărata identitate a britanicului şi fusese uşor de păcălit cînd majordomul se prefăcuse că-l leagă şi-l imobilizează pe bancheta din spate a limuzinei. O dată ce ecranul de protecție fusese apoi ridicat, Teabing îi putuse telefona Albinosului chiar din limuzină, vorbind cu accentul franțuzesc al Învățătorului, îndrumîndu-l către sediul Opus Dei. Un simplu denunț anonim la poliție fusese apoi suficient pentru a-l scoate pe Silas din ecuație.

"O problemă rezolvată."

Cealaltă problemă era mult mai complicată: Rémy.

Teabing se frămîntase mult înainte de a lua o decizie, dar, în fond, majordomul se dovedise a fi un risc în plus. "Orice căutare a Graalului necesită sacrificii." Cea mai curată soluție i se revelase atunci cînd deschisese minibarul din limuzină — o sticluță, puțin coniac și niște alune. Praful de pe fundul cutiei avea să fie suficient pentru a declanșa un puseu letal al alergiei de care suferea Rémy. Cînd acesta oprise limuzina în apropiere de St. James Park, Teabing coborîse de pe bancheta din spate și urcase în față, lîngă Rémy. Cîteva minute mai tîrziu, se înapoiase în compartimentul din spate, ștersese toate urmele și apoi plecase pentru a duce la îndeplinire etapa finală a misiunii pe care și-o asumase.

Westminster Abbey se afla nu departe şi, cu toate că protezele şi cîrjele sale declanşaseră alarma detectorului de metale, ca de obicei paznicii aceia de doi bani nu ştiuseră cum să procedeze. "Să-i cerem să-şi scoată protezele şi să se tîrască înăuntru? Să-i percheziţionăm trupul diform?" Teabing le oferise însă o soluţie mult mai simplă: le arătase o carte de vizită imprimată în relief, cu titulatura de Cavaler al Domeniului. Bieţii băieţi practic se călcau unul pe altul pe picioare, care mai de care să-l poftească înăuntru.

Acum, abia rezistă tentanției de a le povesti lui Langdon și Sophiei, care-l priveau la fel de siderați, cît de strălucit reușise să implice Ordinul Opus Dei în complotul care avea să atragă după sine în curînd ruinarea întregii Biserici. Dar asta trebuia să mai aștepte. Deocamdată avea altele mai importante de făcut.

— Mes amis, declară el într-o franceză fără cusur, vous ne trouverez pas le Saint-Graal, c'est le Saint-Graal qui vous trouve. Este evident că drumurile noastre se întrepătrund. Graalul ne-a găsit!

Tăcere.

Vocea i se transformă într-o șoaptă abia auzită:

— Ascultaţi! Puteţi auzi? Graalul ne vorbeşte de dincolo de tîmp. Ne imploră să-l salvam de sminteala Stăreţiei. *Eu* vă implor să împliniţi aceasta unică şansă. Nu exista în acest moment alţi trei oameni mai capabili decît noi să dezlege codul final şi să deschidă criptex-ul. Trebuie să depunem împreună un jurămînt. Un legămînt de credinţă unii faţă de ceilalţi. Hotărîrea nestrămutată a unui cavaler de a descoperi adevărul şi de a-l face cunoscut lumii.

Sophie se holbă la Teabing şi îi răspunse cu o voce rece şi dură ca oţelul:

— N-am să fac nici un legămînt cu ucigașul bunicului meu! Poate doar unul prin care să te pot trimite la închisoare.

Inima lui Teabing se opri o clipă, apoi spuse:

— Îmi pare rău dacă aşa gîndeşti, *mademoiselle*.

Apoi, răsucindu-se, își îndreptă arma spre Langdon:

— Dar tu, Robert? Eşti cu mine sau împotriva mea?

100

Trupul episcopului Manuel Aringarosa suportase multe dureri și chinuri în viață, dar arsura usturătoare a glonțului din piept îi era complet străină. Adîncă și destul de gravă. Nu atît o rană a cărnii... ci mai degrabă a sufletului.

Îşi deschise ochii şi încercă să vadă ceva în jur, dar ploaia îi înceţoşa privirea. "Unde mă aflu?" Simţea nişte braţe puternice ce-l susţineau şi îi transportau corpul neputincios ca pe o păpuşă din cîrpe, cu sutana atîrnîndu-i în bătaia vîntului.

Ridicînd cu greu un braţ, îşi şterse ochii şi văzu că omul care îl ducea era Silas. Albinosul alerga pe o stradă înceţoşată, întrebînd de un spital; strigătul îi era sfîşiat de durere. Ochii lui roşii priveau drept înainte, iar pe obrajii palizi şi mînjiţi cu sînge i se prelingeau şiroaie de lacrimi.

— Fiul meu, şopti episcopul, eşti rănit.

Silas se uită la el, cu chipul schimonosit de durere:

— Îmi pare atît de rău, părinte!

Părea că suferința îl împiedică să vorbească.

— Nu, Silas, replică Aringarosa, mie îmi pare rău. Greşeala-i a mea! "Învăţătorul mi-a promis că nu vor muri oameni, iar eu ţi-am cerut să-i asculti ordinele neconditionat."

— Am fost prea credul. Prea temător. Am fost amîndoi înșelați, adăugă el.

"Învățătorul n-a intenționat nici o secundă să ne predea nouă Sfîntul Graal."

Chircit în brațele celui pe care îl luase sub aripa lui cu ani în urmă, episcopul se simți tras înapoi în timp. În Spania. Către modestele sale începuturi, pe cînd clădea o bisericuță catolica în Oviedo, împreună cu Silas. Şi apoi mai tîrziu, în New York, unde proclamase gloria lui Dumnezeu prin intermediul noului sediu al Opus Dei de pe Lexington Avenue.

Cu cinci luni în urmă, părintele Aringarosa primise o veste cu-

tremurătoare. Toată munca lui de o viață era în pericol. Își aminti în amănunt întrevederea de la Castel Gandolfo, care îi schimbase viața... vestea care declanșase această calamitate.

Episcopul intrase în sala Bibliotecii de Astronomie cu capul sus, așteptîndu-se să fie întîmpinat cu strîngeri de mîini călduroase și felicitări pentru eforturile sale de reprezentare onorabilă a catolicismului în America.

Dar numai trei persoane erau prezente în bibliotecă.

Secretarul Vaticanului. Obez. Şi dur.

Şi doi cardinali italieni din vîrful ierarhiei. Fățarnici. Infatuați.

Nedumerit, Aringarosa se apropiase.

Umflatul însărcinat cu problemele legale îi strînsese mîna şi-i făcuse semn spre scaunul gol, aflat în fața sa:

— Vă rog să vă faceţi comod!

Episcopul se așezase, bănuind că îl așteptau vești neplăcute.

- Nu mă pricep la vorbe de complezență, îi declarase secretarul, așa că am să trec direct la motivul vizitei dumneavoastră.
 - Vă rog. Vorbiţi-mi deschis!

Aringarosa aruncase o privire spre cei doi cardinali, care păreau că-l studiază plini de importanță.

— După cum bine ştiţi, începuse secretarul, Sfinţia Sa şi alte persoane de la Roma şi-au exprimat în ultima vreme îngrijorarea cu privire la efectele pe care le-au avut în plan politic cele mai controversate practici Opus Dei.

Brusc, Aringarosa simțea cum sîngele îi îngheață în vene. Discutase deja de nenumărate ori despre această problemă cu noul Suveran Pontif care, spre marea lui dezamăgire, se dovedise un partizan fervent al liberalismului în Biserică.

— Vreau să vă asigur, mai adăugase obezul, că Sfinția Sa nu dorește să schimbe nimic din modul în care vă conduceți Ordinul.

"Sper și eu că nu!"

— Atunci, pentru ce am fost chemat aici?

Secretarul oftă:

— Nu ştiu cum să mă exprim în termeni cît mai delicaţi cu putinţă, aşa că o să vorbesc direct. Cu două zile în urmă, Consiliul Secretariatului a votat în unanimitate revocarea autorizării primite de Opus Dei din partea Vaticanului.

Aringarosa fusese sigur că nu se auzise bine:

- Mă scuzaţi?
- Cu alte cuvinte, peste şase luni, Opus Dei nu va mai fi considerat un Ordin al Vaticanului. Veţi fi o Biserica de sine stătătoare. Sfîntul Scaun intenţionează să se disocieze de dumneavoastră. Sfinţia Sa a fost de acord şi am început deja întocmirea documentelor oficiale.
 - Dar... e imposibil!
- Dimpotrivă, este foarte posibil! Şi necesar. Sfinţia Sa nu este mulţumit de politicile dumneavoastră agresive de atragere a noilor membri şi de practicarea mortificării corporale. Şi nici cele privind femeile. Cu alte cuvinte, Opus Dei a devenit o povară şi un impediment.

Aringaorsa era stupefiat:

- О... *povară?!*
- Doar nu vă surprinde faptul că s-a ajuns aici!
- Opus Dei este singura organizație catolică al cărei număr de membri este în creștere. Avem în prezent peste o mie o sută de preoți!
 - Într-adevăr. O problemă tulburătoare pentru noi toți.

Episcopul sărise drept în picioare:

- Întrebaţi-l pe Sfinţia Sa dacă Opus Dei a fost o povară şi în 1982, cînd am ajutat Banca Vaticanului!
- Vaticanul vă va rămîne veşnic recunoscător pentru acest lucru, dar sînt multe voci care consideră și astăzi că generozitatea dumneavoastră de atunci a constituit unicul motiv pentru care vi s-a acordat statutul de Ordin al Vaticanului.
 - Nu este adevărat!

Insinuarea era mai mult decît jignitoare.

- Oricare ar fi situația, noi vom acționa cu bună-credințâ. Vom stabili în așa fel termenii de reziliere, încît să vi se înapoieze banii oferiți atunci.
- Adică mă cumpărați! Mă plătiți ca să tac! Chiar acum, cînd Opus Dei a rămas unica voce a rațiunii!

Unul dintre cardinali se aplecase spre el:

— Mă scuzați, ați spus cumva "vocea rațiunii"?

Aringarosa se înclinase peste masă și replicase pe un ton înghețat:

- Chiar nu ştiţi de ce catolicii părăsesc Biserica? Uitaţi-vă puţin în jurul vostru. Oamenii şi-au pierdut respectul. Rigorile credinţei au dispărut. Doctrina a devenit facultativă. Abstinenţă, confesiune, împărtăşanie, botez, liturghie alegeţi ce vreţi, ce combinaţie vă place şi ignoraţi restul. Ce fel de îndrumare spirituală oferă azi Biserica?
- Nişte legi adoptate în secolul al III-lea nu mai pot fi aplicate creştinilor de azi. Regulile acelea nu sînt adecvate societății actuale.
 - Ei bine, pentru Opus Dei ele par a funcţiona!
- Aringarosa, intervenise obezul secretar încercînd să încheie dicuţia, din respect pentru relaţia organizaţiei dumneavoastră cu anteriorul papă, Sfinţia Sa vă oferă un răgaz de şase luni pentru a vă disocia în mod voluntar de Vatican. Vă sugerez să aduceţi ca motivaţie diferenţele de opinie dintre Opus Dei şi Sfîntul Scaun şi să funcţionaţi ca un ordin creştin de sine stătător.
 - Refuz! Şi-i voi spune personal acest lucru Sfîntului Părinte!
 - Mă tem că Sfinția Sa nu mai dorește să vă întîlnească.

Aringarosa se ridicase deja de pe scaun:

- Nu va *îndrăzni* să desființeze un Ordin înființat de precedentul papă!
- Regret. Domnul a dat, Domnul a luat!

Episcopul plecase de la acea întrevedere stupefiat, împleticindu-se. După ce revenise la New York, zile în şir doar privise aiurea în zare, copleşit de ce întrezărea că va fi viitorul crestinismului.

Cîteva săptămîni mai tîrziu, primise un apel telefonic care schimbase complet situația. Cel care sunase avea un accent francez și își spunea *Învățătorul* — un titlu frecvent întîlnit în cadrul ordinului. Spusese că știe despre planurile Vaticanului de retragere a sprijinului.

"Cum poate ști așa ceva?" Aringarosa sperase că doar o mînă dintre maimarii de la Roma știau despre soarta Opus Dei. Se părea însă că vestea se răspîndise. Cînd era vorba despre bîrfă, nici un zid nu avea urechi mai bune decît cele de la Vatican.

— Eu am sursele mele pretutindeni, îi șoptise Învăţătorul, și datorită lor deţin o serie de informaţii. Cu ajutorul tău pot descoperi locul în care este ascunsă o relicvă sacră, ce-ţi va aduce o putere uriaşă... suficientă pentru ca întregul Vatican să ţi se plece la picioare. Suficientă pentru a salva credinţa. Nu doar pentru Opus Dei, adăugase el după o pauză scurtă. Pentru noi toţi.

"Domnul a luat... și Domnul dă înapoi."

Aringarosa întrezărise o miraculoasă rază de speranță:

— Spune-mi care e planul!

Episcopul Aringarosa nu mai era conștient atunci cînd ușile spitalului St. Mary se deschiseră. Silas se năpusti pe culoar, epuizat. Căzînd în genunchi pe podea, strigă după ajutor. Toți cei prezenți în camera de Urgențe își căscaseră ochii, uluiți la vederea Albinosului pe jumătate dezbrăcat ce purta pe brațe un preot însîngerat.

Medicul care îl ajută pe Silas să-şi aşeze povara pe o targă luă pulsul episcopului şi se întunecă la față:

— A pierdut mult sînge. Nu sînt speranțe prea mari.

Aringarosa clipi, revenindu-și pentru o clipă, și privi spre Albinos:

- Copilul meu...

Silas era sfîșiat de durere și de remuşcare:

— Părinte, chiar dacă-mi va lua întreaga viață, tot îl voi găsi pe cel care ne-a înșelat și îl voi ucide!

Episcopul clătină din cap, privindu-l cu o tristețe nesfîrșită:

— Silas... dacă n-ai învățat nimic altceva de la mine, te rog... ţine minte asta.

Îl prinse de mînă și i-o strînse cu multă putere:

- lertarea este cel mai de preţ dar al lui Dumnezeu.
- Dar, părinte...

Aringarosa îşi închise ochii:

— Silas, trebuie să te rogi!

101

În Chapter House, sub cupola boltită a sălii, Robert Langdon privea drept în țeava revolverului Medusa.

"Robert, eşti cu mine sau împotriva mea?" Cuvintele lui Teabing îi răsunau şi acum în urechi.

Nu exista un răspuns, știa acest lucru. Spune da, și o trădezi pe Sophie. Spune nu, și britanicul nu va avea de ales decît să-i ucidă de amîndoi.

Experiența lui la catedră nu-l pregătise nicidecum pentru a face față situațiilor de acest gen, dar munca de profesor îl învățase totuși ceva despre întrebările paradoxale. "Cînd nu ai răspuns la o întrebare, ai la dispoziție o singură modalitate sinceră de a replica."

Zona de mijloc între da și nu.

"Tăcerea."

Privind criptex-ul pe care-l ţinea în mînă, Langdon preferă să se îndepărteze.

Fără a-şi ridica ochii, începu să se tragă înapoi, spre mijlocul sălii. Teren neutru. Spera că, dacă-l vede concentrat asupra cilindrului, Teabing o să creadă că studiază în minte posibilitatea unei colaborări, iar tăcerea lui o să-i indice lui Sophie că n-o abandonase.

"Şi astfel mai cîştig timp de gîndire."

lar a gîndi, bănuia el, era exact ceea ce şi-ar fi dorit britanicul să facă. "Pentru asta mi-a dat criptex-ul. Ca să simt greutatea deciziei pe care o voi lua." Britanicul sperase că, dacă avea în mînă cheia de boltă a Marelui Maestru, Langdon își va da seama de importanța ei colosală și că reticențele-i vor fi spulberate de curiozitatea științifică, recunoscînd în cele din urmă că, dacă nu vor deschide criptex-ul, istoria însăși va fi pierdută pentru totdeauna.

Lăsînd-o pe Sophie în bătaia armei, se retrase, conștient că parola criptex-

ului putea fi unica sa speranță de a o salva. "Dacă pot să scot harta din interior, Teabing va fi dispus să negocieze." Chinuindu-se să se concentreze, se retrase încet spre fereastră... rememorînd numeroasele corpuri astronomice de pe mormîntul lui Newton:

"Sa cauţi globul ce pe al lui mormînt se afla odat'. Vorbind de carne Roză şi pîntece însămînţat."

Întorcîndu-se cu spatele la ceilalţi, se apropie de fereastra uriaşă, căutînd o rază de inspiraţie în vitraliile ei. Nimic însă.

"Încearcă să gîndeşti ca Saunière, se îndemnă el, privind spre grădină. Care ar fi, după părerea lui, globul ce ar trebui să se afle pe mormîntul lui Newton?" Imagini ale unor stele, comete și planete păreau a licări în ploaia monotonă, dar le alungă. Saunière nu era om de ştiință. Fusese un umanist, un iubitor al artei și al istoriei. "Sacrul feminin... potirul... roza... Maria Magdalena... declinul zeiței... Sfîntul Graal."

Legendele întruchipaseră întotdeauna Graalul ca pe o iubită misterioasă care dănțuia în noapte nevăzută, îți șoptea la ureche, ademenindu-te și apoi dispărînd în neant.

În timp ce privea copacii bătuţi de vînt, Langdon simţea aievea prezenţa ei jucăuşă. Semnele erau pretutindeni. Ca o siluetă ispititoare care se contura în ceaţă, ramurile celui mai bătrîn măr din Regatul Unit îşi scutura florile cu cinci petale, albe şi delicate precum însăşi Venus. Zeiţa era în grădină acum. Dansa în ploaie, murmurînd cîntecul veacurilor, privind pe furiş dintre ramurile înflorite, parcă pentru a-i aminti lui că fructul cunoaşterii creştea dincolo de puterea lui de a-l culege.

În celălalt capăt al încăperii, *sir* Leigh Teabing era mulţumit şi încrezător văzînd cum privirile lui Langdon rătăcesc pe fereastră de parcă ar fi fost în transă.

"Exact aşa cum am sperat, îşi spuse el. Se va da pe brazdă."

De ceva timp, britanicul bănuia că americanul ar putea deţine cheia către Sfîntul Graal. Nu fusese o coincidenţă faptul că el îşi pusese planul în aplicare exact în seara în care Langdon avusese programată întrevederea cu Jacques Saunière. Urmărindu-i de atîta vreme, Teabing era convins că dorinţa custodelui de a se întîlni în particular cu americanul avea o semnificaţie certă. Misteriosul manuscris al lui Langdon atinsese o coardă sensibilă a Stăreţiei. Langdon descoperise un anume adevăr şi Saunière se teme că îl va dezvălui. *Sir* Leigh fusese sigur că Saunière îi va cere profesorului să păstreze tăcerea.

"Adevărul a fost ţinut ascuns prea mult timp!"

Teabing știa că trebuie să acționeze repede. Atacul lui Silas avea să împlinească două obiective. Îl va împiedica pe Saunière să-i ceară lui Langdon să păstreze tăcerea și va asigura prezența acestuia în Paris după ce Teabing va obține cheia de bolta, pentru eventualitatea în care va avea nevoie de ajutorul lui.

Aranjarea întîlnirii fatale dintre Saunière şi Silas fusese floare la ureche. "Aveam informaţii secrete cu privire la cele mai profunde temeri ale custodelui." Cu o seară înainte, Silas îi telefonase lui Saunière, dîndu-se drept un preot tulburat.

— Domnule Saunière, vă rog să mă iertaţi, dar trebuie să vă vorbesc imediat. Nu ar trebui să încalc taina spovedaniei, dar în acest caz cred că trebuie s-o fac. De curînd mi s-a confesat un bărbat care pretindea că a ucis

cîțiva membri ai familiei dumneavoastră.

Custodele fusese mirat, însă răspunsul lui, precaut:

- Familia mea a pierit într-un accident. Raportul poliției a fost explicit.
- Da, un accident de maşină, replică Silas, văzînd că bătrînul muşcase momeala. Bărbatul cu care am vorbit a spus că maşina a fost împinsă de pe sosea în rîu.

Custodele rămăsese tăcut.

— Domnule Saunière, nu v-aş fi telefonat niciodată, însă omul despre care vă vorbesc mi-a mai spus ceva ce mă face să-mi fac griji pentru siguranţa dumneavoastră. În plus, a menţionat-o şi pe nepoata dumneavoastră, Sophie.

Numele lui Sophie fusese catalizatorul necesar. Curatorul luase poziție fără întîrziere. Îi ceruse lui Silas să vină imediat în cel mai sigur loc pe care îl cunoștea — biroul său de la Luvru. Apoi îi telefonase lui Sophie pentru a-i spune că ar putea fi în pericol. La întrevederea cu Robert Langdon renunțase pe loc.

Acum, cînd cei doi erau despărţiţi de vasta întindere a sălii, Teabing îşi spuse că izbutise să-i îndepărteze unul de altul nu numai fizic. Sophie Neveu avea aceeaşi reţinere, dar era clar că americanul avea o imagine mai clară asupra evenimentelor. Încerca să-şi dea seama care ar putea fi parola. "Înţelege cît este de important să găsim şi să eliberăm Graalul."

— Nu va deschide criptex-ul pentru tine, îi spuse Sophie pe un ton rece ca gheata. Chiar dacă poate!

Ținînd arma îndreptată spre ea, Teabing aruncă o privire spre profesor. Era sigur că, în cele din urmă, va trebui să folosească revolverul. Deşi ideea nu-l încînta deloc, știa că nu va ezita să tragă dacă va fi nevoie. "I-am oferit femeii ăsteia toate șansele de a proceda așa cum trebuie. Graalul este mult mai important chiar decît voi toți."

În acel moment, Langdon se întoarse cu fața spre ei:

— Mormîntul... spuse brusc, privindu-i cu o urmă de speranță în ochi. Știu unde să mă uit, pe mormîntul lui Newton. Da, cred că pot să aflu parola!

Inima lui Teabing prinse aripi:
— Unde, Robert? Spune-mi!

Sophie strigă, cu oroare în glas:

— Robert, nu! Doar n-ai de gînd să-l ajuţi, nu-i aşa?

Langdon se apropie cu paşi hotărîţi, ţinînd criptex-ul în mînă.

- Nu, îi spuse privindu-l dur pe Leigh. Pînă cînd nu-ţi dă drumul, nu-l ajut. Optimismul britanicului păli:
- Sîntem atît de aproape, Robert! Să nu îndrăznești să te joci acum cu mine!
- Nu mă joc. Las-o să plece! Apoi mergem împreună la mormîntul lui Newton și deschidem criptex-ul.
- Nu mă duc nicăieri! se răsti Sophie, fierbînd de furie. Bunicul mi-a dat *mie* criptex-ul. Nu voi sînteți cei care aveți dreptul să-l deschideți!

Langdon se întoarse spre ea, cu spaima în glas:

- Sophie, te rog! Eşti în pericol. Eu încerc să te ajut!
- Cum? Dezvăluind secretul pe care bunicul l-a apărat cu preţul vieţii? A avut încredere în tine, Robert! *Eu* am avut încredere în tine!

În ochii albaştri ai profesorului se citea acum panica şi Teabing abia reuşi să-şi stăpînească un zîmbet văzîndu-i întorşi unul împotriva celuilalt. Încercările lui Langdon de a o face pe galantul erau de-a dreptul patetice. "E pe punctul de a dezvălui unul dintre cele mai importante secrete din istoria omenirii şi el îşi face griji pentru o femeie care s-a dovedit nedemnă de

această căutare!"

— Sophie, insistă americanul, te rog... trebuie să pleci!

Ea clătina din cap energic:

- Doar dacă-mi dai mie criptex-ul sau dacă-l distrugi, izbindu-l de podea.
- Ce?!
- Robert, bunicul ar fi preferat ca acest secret să fie pierdut pentru totdeauna, decît să ajungă în mîinile unui criminal!

Părea gata să izbucnească în lacrimi, dar își păstră stăpînirea de sine. Se răsuci spre Teabing și îl privi în ochi:

- Împuşcă-mă, dacă vrei. Dar nu las moștenirea bunicului în mîinile tale! "Foarte bine." Britanicul întinse braţul, cu arma pregătită.
- Nu! strigă Langdon ridicîndu-şi deasupra capului mîna în care ţinea criptex-ul. Leigh, dacă tragi, îl arunc!

Teabing izbucni în rîs:

— Cacealmaua asta ţi-a mers cu Rémy, dar nu şi cu mine. Te cunosc suficient de bine!

"Da, te cunosc. Chipul tău e o oglindă clară, prietene. Mi-a luat cîteva secunde, dar îmi dau seama că minți. Habar n-ai unde anume pe mormîntul lui Newton se află răspunsul."

- Adevărat, Robert? Ştii unde să te uiţi, pe mormînt?
- Ştiu.

Ezitarea din privirea lui Langdon pieri într-o clipă, dar britanicul o zări. Mințea. Un truc disperat, patetic, menit să o salveze pe Sophie. Robert Langdon îl dezamăgise profund.

"Sînt un cavaler singuratic, înconjurat de suflete netrebnice. Şi va trebui să descifrez cheia de boltă de unul singur."

Langdon și Neveu nu mai reprezentau acum decît o simplă amenințare pentru el... și pentru Graal. Oricît de dureroasă ar fi fost soluția, știa că o poate pune în aplicare fără mustrări de conștiință. Singura dificultate va fi aceea de a-l convinge pe Langdon să lase jos cheia de boltă, astfel încît el să poată încheia odată această șaradă.

— O dovadă de încredere, rosti cu glas tare, coborîndu-şi braţul cu arma. Pune cheia de boltă pe podea şi hai să discutam!

Langdon știa că nu-l crezuse.

Pe chipul lui Teabing se oglindea o hotărîre cruntă și știa că ajunseseră la un moment de răscruce. "Cînd voi lăsa criptex-ul din mînă, ne va ucide pe amîndoi." Chiar și fără s-o privească pe Sophie, îi auzea implorarea mută și disperată. "Robert, omul ăsta nu e demn de Graal. Te rog, nu i-l da lui! Indiferent care ar fi prețul plătit!"

Profesorul se hotărîse însă, cu cîteva minute în urma, în vreme ce stătea singur la fereastră, privind spre College Garden.

"Protejeaz-o pe Sophie.

Protejează Graalul."

Şi aproape că strigase, copleşit de disperare. "Dar nu văd cum!"

Clipele de cumplită dezamăgire aduseseră cu ele o limpezime așa cum rar mai simțise. "Adevărul e chiar în fața ochilor tăi, Robert!" Nici nu știa de unde-i venise revelația. "Graalul nu-și bate joc de tine, ci strigă către un suflet vrednic."

Acum, în timp ce se pleca în faţa lui ca un supus înaintea suveranului, coborî criptex-ul pînă la cîţiva centimetri de pardoseală.

— Aşa, Robert, şopti britanicul, îndreptînd arma spre el. Lasă-l jos! Privirea lui Langdon se ridică pentru o clipă spre înălţimile cupolei. Ghemuindu-se mai mult, îşi îndreptă ochii spre ţeava armei, aţintită asupra lui.

— Îmi pare rău, Leigh!

Într-o singură mişcare, corpul i se destinse ca un arc şi braţul îi zvîcni în sus, iar criptexul zbură spre plafon.

Leigh Teabing nu-şi dădu seama cînd degetul lui apăsă pe trăgaci, dar revolverul se descărcă bubuind asurzitor. Trupul lui Langdon era acum o săgeată verticală, aproape desprins de podea, iar glonţul izbi pardoseala, chiar lîngă piciorul lui. Jumătate din creierul britanicului încercă să corecteze direcţia focului şi trase din nou, cu turbare, dar cealaltă jumătate, mai puternică, îi îndreptă ochii în sus, spre abisul cupolei.

"Cheia de boltă!"

Timpul păru că se oprește pentru o clipă și se transformă într-un fel de coșmar care se derulează cu încetinitorul, și lumea întreagă luă forma criptex-ului aflat în aer. Îl privi cum se ridică... părînd că încremenește pentru o clipă, imponderabil... și apoi căzînd, rostogolindu-se, spre pardoseala de piatră.

Toate speranțele și visurile sale se prăbușeau o dată cu el. "Nu poate izbi podeaua! Pot să ajung la el!" Trupul său reacționă din instinct. Dădu drumul armei și se aruncă în față, lăsîndu-și cîrjele să cadă și întinzîndu-și în aer mîinile cu o manichiură desăvîrșită. Rășchirîndu-și brațele și degetele, înșfăcă cilindrul în zbor.

Strîngînd criptex-ul în palmă, îşi dădu seama că se prăbuşeşte prea repede. Negăsind nimic de care să se sprijine, braţele sale loviră primele pardoseala şi cilindrul se izbi violent de piatra dură.

Din interior răzbătu sunetul sticlei sparte.

Timp de o secundă, Teabing rămăsese fără aer. Zăcînd lat pe podea, privind în lungul brațelor sale întinse, imploră în gînd fiola să reziste. Apoi mirosul acid de oțet se răspîndi în aer şi britanicul simți lichidul rece care se scurgea printre discurile criptex-ului chiar în palma sa.

O panică sălbatică îl cuprinse. NU! Oţetul curgea continuu şi cu ochii minţii văzu papirusul dinăuntru cum se dizolvă. "Robert, idiotule! Secretul e pierdut!"

Începu să hohotească incontrolabil. "Graalul e pierdut! Totul a fost distrus!" Încă nu-i venea să creadă. Încercă să deschidă criptex-ul, jinduind să zărească măcar o străfulgerare de adevăr înainte ca aceasta să se dizolve pentru totdeauna. Trase de capetele cilindrului și constată, stupefiat, perplex, că acesta se deschide.

Se uită înăuntru. Era gol, cu excepţia cîtorva cioburi de sticlă. Nici urmă de papirus — fie el dizolvat sau nu. Rostogolindu-se, privi în sus, către Langdon. Sophie stătea alături, cu revolverul îndreptat spre el.

Perplex, privi din nou criptex-ul şi abia atunci observă. Discurile nu mai erau aranjate la întîmplare. Pe cilindru se formase un cuvînt din cinci litere: "MĂRUL".

^{— &}quot;Globul" din care a gustat Eva, spuse Langdon rece, stîrnind mînia sfîntă a lui Dumnezeu. Păcatul originar. Simbolul căderii sacrului feminin.

Teabing simţi cum adevărul îl izbeşte cu o forţă zdrobitoare. Globul care ar fi trebuit să se afle pe mormîntul lui Newton nu putea fi decît mărul care, căzut din rai în capul lui Newton, i-a inspirat acestuia munca lui de-o viaţă. "A lui strădanie! Carnea roză cu pîntece însămînţat!"

— Robert, bîigui Teabing copleşit. Ai reuşit să-l deschizi! Unde e... harta? Fără să clipească, Langdon îşi duse mîna la buzunarul sacoului şi scose cu mişcări atente un sul mic de papirus. La doar cîţiva metri distanţă de britanic, îl desfăşură şi îl privi. După un lung moment, surîse satisfăcut.

"Ştie!" Inima lui Teabing ardea de dorinţa de a afla. Visul lui de o viaţă era chiar aici, în faţa ochilor lui.

- Spune-mi! ceru. Te rog! Oh, Dumnezeule, te rog! Nu e încă prea tîrziu! Brusc, pe culoar răsună zgomot de paşi grei, grăbiţi, şi Langdon înfăşură papirusul la loc şi îl strecură în buzunar.
 - Nu! strigă britanicul, chinuindu-se zadarnic să se ridice.

Cînd uşa se deschise, Bezu Fache năvăli ca un taur în arenă, privind fioros în jurul lui, pînă ce-şi zări ţinta, pe Leigh Teabing, zăcînd neputincios pe podea. Răsuflă uşurat, îşi puse arma în suportul de sub braţ şi se întoarse spre Sophie:

— Agent Neveu, mă bucur să văd că suneți amîndoi teferi. Trebuia să veniți la secție atunci cînd v-am cerut.

Poliția britanică sosi pe urmele lui Fache, ridică prizonierul și îi puse cătușele.

Sophie părea mirată să-l vadă pe Fache:

— Cum ne-aţi găsit?

Căpitanul arătă spre Teabing:

- A făcut greșeala de a arăta un act de identitate la intrare. Paznicii fuseseră informaţi că îl căutăm.
- E în buzunarul lui Langdon! zbieră britanicul ca un nebun. Harta către Sfîntul Graal!

Ținut de brațe de polițiștii care îl trăgeau afară, își azvîrli capul pe spate și urlă:

— Robert! Spune-mi unde e ascuns!

Cînd trecu prin dreptul lui, Langdon îl privi în ochi:

"Numai cei vrednici pot găsi Graalul, Leigh. Chiar tu m-ai învățat asta."

102

Ceaţa coborîse peste Kensington Gardens cînd Silas, şchiopătînd, se retrase într-un desiş, la loc ferit. Îngenunchind pe iarba udă, îşi aminti de sîngele cald ce se scurgea din rana lăsată de glonţ sub coastele lui. Liniştit, se mulţumi să privească drept înainte.

Ceața era deasă și, datorită ei, grădina părea paradiziacă.

Ridicîndu-şi mîinile însîngerate ca să se roage, privi cum picăturile de ploaie îi mîngîiau palmele, readucîndu-le albul lor obișnuit. Simţind stropii care îi cădeau pe umeri şi pe spate, avea impresia că trupul lui dispare treptat, bucată cu bucată, în pîcla din preajmă.

"Sînt o fantomă."

O pală de vînt trecu pe lîngă el, aducînd parfumul jilav al unei noi vieţi. Cu fiecare celulă din trupul său frînt, Silas se rugă. Pentru iertare. Pentru îndurare. Şi, mai presus de toate, pentru mentorul său... episcopul

Aringarosa... ca Domnul să nu-l ia din această lume înainte de a i se fi împlinit, de a fi sunat ceasul. "Mai are atîtea de făcut!"

Ceaţa îl învăluia şi Silas se simţea atît de uşor, încît avea senzaţia ca fuioarele imateriale îl vor putea lua cu ele. Închizînd ochii, îşi rosti ultima rugăciune.

De undeva, din pîcla aceea, vocea lui Manuel Aringarosa îi şoptea: "Domnul nostru e un Dumnezeu bun şi îndurător."

În sfîrşit, durerea începea să se domolească și Silas își dădu seama că episcopul avusese dreptate.

103

Era după-amiază tîrziu cînd, deasupra Londrei, soarele sparse plafonul de nori şi începu să strălucească. Bezu Fache era sfîrşit după ce termină interogatoriul şi îşi chemă un taxi. Sir Leigh Teabing îşi proclamase nevinovăția, dar din vorbăria lui incoerentă despre Sfîntul Graal, documente secrete şi confrerii misterioase, Fache bănuia că istoricul pregătea, de fapt, cadrul pentru ca avocații săi să poată pleda susținînd că clientul lor e nebun.

"Sigur", îşi spuse căpitanul, "nebunie!" Teabing dăduse dovadă de o ingeniozitate şi o precizie extreme în formularea unui plan menit să-i susţină la fiecare pas nevinovăţia. Exploatase cu aceeaşi aviditate şi Biserica Catolică, şi Ordinul Opus Dei, două organizaţii care se dovediseră a fi absolut inocente. Uneltele sale neştiutoare fuseseră un călugăr fanatic şi un episcop disperat. Şi, ca o culme a ingeniozităţii, Teabing îşi amplasase postul de ascultare electronică în unicul loc în care o victimă a poliomielitei nu putea ajunge. Supravegherea căzuse în sarcina servitorului său, Rémy — singura persoană care cunoscuse adevărata identitate a britanicului şi care murise între timp, cît se poate de convenabil, în urma unei reacţii alergice.

"Greu de crezut că toate acestea au putut fi puse la cale de o persoană care nu e sănătoasă la cap," își spuse Fache.

Informaţiile transmise de Collet de la Château Villette sugerau că abilitatea de care dăduse dovada Teabing era atît de uimitoare, încît chiar el, Fache, ar fi avut de învăţat de la el. Pentru a ascunde microfoane într-unele dintre cele mai importante instituţii din Paris, istoricul apelase la vechii greci. "Calul Troian." Unele dintre ţintele vizate de Teabing primiseră cadou impresionante lucrări de artă, iar altele participaseră la licitaţii, achiziţionînd fără să ştie obiectele oferite de britanic. Jacques Saunière, pe de altă parte, primise o invitaţie la Château Villette, pentru a discuta posibilitatea ca Teabing să finanţeze construirea unei noi aripi în Muzeul Luvru, care să fie dedicată lui da Vinci. La sfîrşit, invitaţia menţiona în treacăt interesul deosebit al lui *sir* Leigh pentru macheta unui cavaler robotizat, construită chiar de custode. "Poate o veţi aduce cu dumneavoastră", îi sugerase el. Probabil că Saunière îi satisfăcuse dorinţa şi lăsase cavalerul nesupravegheat suficient timp pentru ca Rémy Legaludec să amplaseze un microfon aproape invizibil.

Acum, în timp ce stătea pe bancheta din spate a taxiului, Fache închise ochii. "Încă o problemă de rezolvat înainte de a mă întoarce la Paris."

adevărat miracol.

Episcopul Aringarosa îi surîse slab:

— Totdeauna am fost un om binecuvîntat.

După ce termină de aranjat firele și tuburile, sora ieși și îl lăsă singur. Razele calde ale soarelui îi dădeau o senzație plăcută. Noaptea trecută fusese cea mai neagră noapte din viața sa.

Abătut, își aminti de Silas, al cărui cadavru fusese găsit în parc.

"lartă-mă, te rog, copilul meu!"

Își dorise mult ca Silas să ia parte la acest plan glorios. Noaptea trecută însă, Aringarosa primise un telefon de la Bezu Fache, care vorbea despre aparenta sa legătură cu o călugăriță ucisă în biserica Saint-Sulpice. Episcopul înțelesese atunci că lucrurile luaseră o întorsătură cumplită. Vestea despre alte patru asasinate îi transformase oroarea în groază. "Silas, ce-ai făcut?!" Neputînd să-l contacteze pe Învățător, își dăduse seama că fusese abandonat. "Folosit." Singura modalitate de a opri cumplita desfășurare a evenimentelor la a căror declanșare luase și el parte fusese aceea de a-i mărturisi totul lui Fache. Din acel moment, cei doi, preot și căpitan de poliție, porniseră într-o cursă contra-cronometru pentru a-l prinde pe Silas înainte ca Învățătorul să-l poată convinge să ucidă din nou.

Vlăguit, Aringarosa închise ochii şi ascultă reportajul TV despre arestarea unui influent cavaler britanic, *sir* Leigh Teabing. "Învăţătorul arestat în văzul lumii întregi." Teabing aflase despre planurile Vaticanului de a se disocia de Opus Dei; Aringarosa devenise pionul perfect pentru planul său. "La urma urmei, cine ar fi fost mai dispus să se arunce orbeşte în căutarea Graalului, decît un om ca mine, care era pe punctul de a pierde totul? Graalul ar fi conferit o putere enormă celui ce l-ar fi stăpînit."

Leigh Teabing își protejase cu abilitate identitatea — folosind un accent francez și o inimă pioasă și cerînd ca răsplată unicul lucru de care nu avea nevoie: bani. lar el, Aringarosa, fusese prea nerăbdător ca să mai fie și suspicios. Prețul de douăzeci de milioane de euro era o nimica toată în comparație cu obținerea Graalului și, ținînd seama de banii oferiți de Vatican pentru separarea de Opus Dei, partea financiară se aranjase perfect. "Orbii văd doar ceea ce vor ei să vadă." Cea mai vicleană mașinațiune a lui Teabing fusese, desigur, aceea de a cere plata în obligațiuni emise de Vatican, astfel ca, dacă situația lua o întorsătură urîtă, ancheta să conducă inevitabil spre Roma.

— Mă bucur să văd că vă simţiţi bine, Excelenţă.

Aringarosa recunoscu vocea posacă din uşă, dar chipul îl surprinse — trăsături aspre, clar conturate, părul pieptănat lins peste cap şi omoplaţi largi, ce întindeau stofa întunecată a costumului.

— Căpitane Fache?

Compasiunea și îngrijorarea pe care polițistul le arătase noaptea trecută pentru suferințele episcopului îi sugeraseră o înfățișare mai blîndă.

Căpitanul se apropie de pat și azvîrli pe scaunul alăturat o familiară servietă neagră:

— Cred că asta vă aparţine.

Aringarosa privi servieta burduşită cu obligațiuni și imediat își feri privirea, rușinat:

— Da... mulţumesc.

Stînjenit, pipăi așternutul de pe pat și, după o pauză, adăugă:

- Căpitane, m-am gîndit mult la acest lucru și aș dori să vă cer o favoare!
- Desigur.

— Familiile celor din Paris pe care Silas... se întrerupse, încercînd să-şi stăpînească emoţia, apoi continuă: Îmi dau seama că nici o sumă, oricît de mare ar fi, nu ar putea repara răul făcut, dar, dacă aţi fi atît de bun încît să împărţiţi conţinutul servietei... pentru familiile celor ucişi...

Ochii întunecați ai lui Fache îl studiară un lung moment:

— Un gest lăudabil, Excelență. Voi avea grijă ca dorința să vă fie respectată.

O tăcere grea se așternu între ei.

La televizor, un polițist susținea o conferință de presă în fața unui conac elegant. Văzînd cine e, Fache se întoarse și ascultă atent:

— Locotenent Collet, spunea reportera BBC pe un ton acuzator, seara trecută, superiorul dumneavoastră a acuzat în mod public de crimă doi oameni nevinovaţi. Vor cere Sophie Neveu şi Robert Langdon daune din partea poliţiei? Îşi va pierde căpitanul Fache slujba din acest motiv?

Zîmbetul locotenentului era obosit, dar calm:

— Din experiență, va pot spune că Bezu Fache greşeşte foarte rar. Încă nu am discutat cu domnia sa despre aceasta problema, dar cunoscînd modul în care operează, bănuiesc că "vînarea" publică a agentului Neveu și a domnului Langdon a fost doar un truc menit să-l inducă în eroare pe adevăratul criminal.

Reporterii schimbară priviri surprinse.

Collet continua:

— Nu ştiu însă dacă domnul Langdon şi agentul Neveu au participat benevol la acest plan. Căpitanul Fache îşi dezvăluie rareori metodele de lucru mai... creative. Tot ceea ce pot confirma deocamdată este faptul că vinovatul a fost arestat, iar domnul Langdon şi agentul Neveu sînt acum în siguranță şi în afara oricăror suspiciuni.

Pe buzele lui Fache se întinsese umbra vagă a unui zîmbet, cînd se întoarse din nou spre Aringarosa:

— Un individ isteţ, acest Collet.

Cîteva clipe se scurseră în linişte. În cele din urmă, căpitanul își trecu palma peste frunte, netezindu-și părul, și privi către episcop.

- Excelență, aș vrea să mai discutăm o ultimă problemă înainte de a mă întoarce la Paris: zborul dumneavoastră neașteptat la Londra. Ați mituit pilotul ca să schimbe cursul avionului. Procedînd astfel, ați încălcat o serie de prevederi legale internaționale.
 - Eram disperat, replică Aringarosa încet.
 - Da. Aşa cum era şi pilotul respectiv cînd l-au interogat oamenii mei.

Fache duse mîna la buzunar și scoase un inel cu ametist.

Ochii episcopului se umplură de lacrimi în momentul cînd luă inelul, strecurîndu-l înapoi pe deget.

— Aţi fost atît de amabil! Vă mulţumesc, adăugă şi îi strînse mîna lui Fache în palma sa.

Căpitanul se scutură și, apropiindu-se de fereastră, privi absent în zare. Cînd se întoarse, pe chipul lui se citea o oarecare nesiguranță:

— Excelență, încotro vă veți îndrepta de-acum?

Aringarosa fusese întrebat exact acelaşi lucru şi cu o seară în urmă, cînd părăsise Castelul Gandolfo.

- Bănuiesc că drumul meu este la fel de incert ca al dumneavoastră.
- Da, replică Fache. Cred că voi ieşi la pensie în curînd.

Episcopul surîse obosit:

— Puţină credinţă poate face minuni, căpitane! Puţină credinţă!

Capela Rosslyn, numita adesea Catedrala Codicelor, se află la zece kilometri sud de Edinburgh, în Scoţia, pe locul unui vechi templu închinat zeului Mithra. Construită de Cavalerii Templieri în 1446, capela este gravată cu o tulburătoare diversitate de simboluri păgîne, iudaice, creştine, egiptene şi masonice.

Coordonatele sale geografice urmează perfect meridianul nord-sud care trece prin Glastonbury. Aceasta longitudinală Linie a Rozei constituie reperul tradiţional al legendarei Insule Avalon a regelui Arthur, fiind considerată pilonul central al spaţiului sacru britanic. De la această venerată Linie a Rozei derivă numele Capelei Rosslyn, iniţial scris Roslin.

Turnurile ei dantelate aruncau umbre lungi în lumina amurgului, cînd maşina închiriată de Langdon şi Sophie Neveu opri în parcarea din faţa falezei pe care se înălţa capela. Zborul scurt de la Londra la Edinburgh fusese odihnitor, deşi nici unul dintre ei nu izbutise să doarmă, cuprinşi de nerăbdare. Privind masiva construcţie ce se profila pe cerul acoperit de nori, Langdon se simţea aşa cum bănuia că trebuie să se fi simţit Alice în momentul în care căzuse în gaura de iepure. "Probabil că visez!" Şi totuşi, ştia că ultimul mesaj al lui Saunière era cît se poate de explicit:

The Holy Grail 'neath ancient Roslin waits.

"Graalul Sfînt sub vechiul Roslin zăbovește."

El îşi închipuise la un moment dat că "harta Graalului" trebuia să fie o diagramă — un desen cu un X mare marcînd locul exact —, însă ultimul secret al Stăreţiei le fusese revelat în acelaşi mod în care Saunière li se adresase de la bun început. "Un simplu poem." Patru versuri clare, care îi îndrumau, fără dubiu, spre acest loc. Pe lîngă faptul că se referea explicit la Rosslyn, poemul amintea şi de cîteva trăsături arhitecturale bine cunoscute ale capelei.

În ciuda clarității indiciilor, Langdon avea mai degrabă o senzație de insecuritate și dezechilibru. Capela Rosslyn i se părea un lăcaș mult prea evident. Timp de secole, această construcție dăduse naștere la șoapte ce aminteau despre Graal. În ultimele decenii, șoaptele se transformaseră în strigăte în gura mare, cînd dispozitivele radar dezvăluiseră existența unei uimitoare structuri *sub* capelă — o vastă încăpere subterană. Pe lîngă faptul că era mult mai mare decît capela însăși, încăperea nu părea a avea nici o intrare sau ieșire. Arheologii au solicitat începerea unor excavații, pentru a putea ajunge la camera misterioasă, dar Trustul Rosslyn interzisese cu desăvîrșire orice săpături în perimetrul acestui loc sacru. Desigur, acest refuz nu făcuse decît să alimenteze speculațiile. Ce anume încerca Trustul Rosslyn să ascundă?

Capela devenise între timp loc de pelerinaj pentru căutătorii de mistere. Unii pretindeau că sînt atrași aici de un puternic cîmp magnetic prezent în mod inexplicabil în zonă, alţii susţineau că doresc să cerceteze împrejurimile pentru a găsi o intrare secretă în camera subterană, dar cei mai mulţi recunoşteau că vin pur şi simplu pentru a cutreiera zona şi a inspira parfumul

Graalului.

Deşi Langdon nu mai fusese aici pînă acum, totdeauna se amuzase cînd auzea spunîndu-se că aici s-ar afla ascuns Sfîntul Graal. Da, poate că *odată*, cu mult timp în urmă, Graalul se aflase la Rosslyn, dar acum, în nici un caz nu se mai afla acolo. Prea multă atenție fusese acordată capelei în ultima vreme și, mai curînd sau mai tîrziu, cineva tot avea să pătrundă în încăperea subterană.

Specialiştii considerau că Rosslyn era doar o momeală — unul dintre "drumurile înfundate" pe care Stăreţia se pricepuse atît de bine să le pună la punct. În seara aceasta însă, după ce citise poemul ce menţiona atît de clar acest loc, Langdon nu mai avea deloc chef să se amuze. O întrebare îl frămîntase toată ziua:

"De ce ar fi depus Saunière atîta efort, pentru a ne îndruma, în cele din urmă, spre o locație evidentă?"

Nu putea găsi însă nici un răspuns logic.

"Trebuie să fie ceva în legătură cu Rosslyn, ceva ce încă nu am înțeles."

— Robert! strigă Sophie de lîngă portieră, privindu-l. Vii?

Ţinea în mînă caseta din lemn de trandafir pe care Bezu Fache le-o înapoiase. Înăuntru, ambele criptex-uri fuseseră reasamblate și așezate exact așa cum le găsiseră. Papirusul cu poemul era închis în interior — de această dată fără fiola cu oţet.

Străbătînd aleea cu pietriş ce ducea spre capelă, trecură pe lîngă celebrul zid vestic al construcției. Turiștii presupuneau că acest perete ieșit straniu în afară era, de fapt, o parte neterminată a capelei. Adevărul, își aminti Langdon, era mult mai interesant.

"Zidul de vest al Templului lui Solomon!"

Cavalerii templieri proiectaseră Capela Rosslyn ca o reproducere fidela a anticului templu din Ierusalim — inclusiv zidul vestic, un îngust sanctuar dreptunghiular și o încăpere subterană asemănătoare Sfintei Sfintelor, în care primii nouă templieri descoperiseră nepreţuita lor comoară, într-adevăr, Langdon se văzu nevoit să recunoască, exista o logică tulburătoare în ideea că templierii construiseră pentru a adăposti Graalul un "cămin" similar cu locul iniţial de odihna a sacrelor relicve.

Intrarea în capelă era mult mai modestă decît se așteptase el. Ușa micuță din lemn avea două balamale metalice și un însemn simplu:

"ROSLIN"

Modul vechi de ortografiere a cuvîntului, îi explică profesorul lui Sophie, derivase de la Meridianul Rozei, pe care fusese amplasata capela; sau, așa cum preferau specialiştii să creadă, de la "Linia Rozei" — viţa străveche a Mariei Magdalena.

Capela avea să se închidă curînd şi, cînd Langdon deschise uşa, un val de aer cald îi întîmpină, de parcă bătrînul edificiu ar fi oftat ostenit, la capătul unei zile lungi. Pe arcada de la intrare erau gravate numeroase *cinquefoils* — ornamente arhitecturale cu cinci petale.

"Roze. Pîntecele zeiţei."

Intrînd în urma lui Sophie, îşi lăsă privirea să se desfete cu întregul sanctuar. Deşi citise despre complexitatea arhitecturală a interiorului, faptul că acum o vedea cu propriii ochi era copleşitor.

"Un paradis al simbolisticii", îl numise odată unul dintre colegii săi. Întreaga suprafața a capelei era gravată cu cele mai diverse simboluri — crucifixuri creştine, stele iudaice, crucile specifice templierilor, cornuri ale abundenței, piramide, semne astrologice, plante, legume, pentagrame și trandafiri. Templierii fuseseră desăvîrșiți lucrători în piatră, construind biserici pe întregul teritoriu al Europei, dar Rosslyn era considerată capodopera lor, simbolul sublim al dragostei și al venerației. Meșterii masoni nu lăsaseră nici o piatră nesculptată. Capela Rosslyn era un altar închinat tuturor credințelor... tuturor tradițiilor și, mai presus de orice, naturii și sacrului feminin.

Înăuntru se aflau doar cîţiva turişti care ascultau explicaţiile ghidului. Tînărul îi conducea în şir indian pe un traseu bine stabilit, ce lega şase obiective arhitecturale importante ale capelei. Generaţii de vizitatori străbătuseră acelaşi drum, aceleaşi linii drepte, iar paşii lor gravaseră în decursul timpului un simbol uriaş pe pardoseala de piatră:

"Steaua lui David", își spuse Langdon. Cîtuși de puţin o coincidenţă. Cunoscută și sub numele de "Pecetea lui Solomon", hexagrama fusese, odinioară, simbolul secret al preoţilor astronomi, fiind mai apoi adoptată de regii israeliţi — David şi Solomon.

Ghidul îi văzu cînd intrară şi, cu toate că era aproape de ora închiderii, le zîmbi şi le făcu semn să înainteze.

Langdon mulţumi cu un gest şi porni spre mijlocul capelei.

Sophie rămase însă în prag, privind în jur nedumerită:

- Ce s-a întîmplat? întrebă el.
- Cred... cred că am mai fost aici.

Profesorul își ridică o sprînceană:

- Dar ai spus că nici n-ai auzit de Rosslyn!
- N-am auzit, replică ea, continuînd să cerceteze capela cu aceeași privire confuză. Probabil că bunicul m-a adus aici cînd eram foarte mică. Nu știu... Îmi pare destul de cunoscută.

Apoi, pe măsură ce ochii ei se plimbau de colo, colo, începu să clatine din cap, din ce în ce mai sigură:

— Da! arătă ea spre partea din faţă a capelei. Coloanele acelea două... leam mai văzut.

Langdon privi cei doi pilaștri sculptați. Dantelăria cioplită în piatră părea să emane o aură ruginie, învăluită în ultimele raze de soare filtrate prin ferestrele vestice. Coloanele, amplasate acolo unde în mod normal ar fi trebuit să se afle altarul, formau o pereche stranie. Cea din stînga era decorată cu linii simple, verticale, iar cealaltă părea străbătută de o delicată spirală florală.

Sophie pornise deja spre ele. Profesorul o urmă cu paşi repezi şi, cînd ajunseră lîngă coloane, o auzi exclamînd:

- Da, sînt sigura că le-am mai văzut!
- Nici nu mă îndoiesc, replică el, dar e posibil să le fi văzut în altă parte.
- Cum adică?
- Aceste două coloane constituie cea mai "copiată" structură arhitectonică la nivel mondial. Există replici ale lor în lumea întreagă.
 - Replici ale Capelei Rosslyn? întrebă ea cu un aer sceptic.
- Nu. Ale coloanelor. Îţi aminteşti ce ţi-am spus mai devreme, că însăşi capela este o copie a Templului lui Solomon? Aceşti pilaştri sînt replici fidele ale celor care se aflau odinioară acolo. Acesta arătă el spre coloana din stînga se numeşte *Boaz*, sau "Coloana Arhitectului". Celălalt este numit

Jachin sau "Coloana Ucenicului". De fapt, absolut toate templele masonice din lume au doi pilaștri ca aceștia.

Langdon îi explicase deja despre strînsele relaţii istorice dintre templieri şi societăţile secrete masonice din ziua de azi, ale căror grade inferioare — Ucenic, Calfă şi Maestru — datează de pe vremea primilor templieri. Ultimul poem al lui Jacques Saunière se referea clar la Maeştrii Masoni care decoraseră Capela Rosslyn. De asemenea, amintea de cupola centrală a capelei, pe care erau sculptate forme ce reprezentau stele şi planete.

— Nu am fost niciodată într-un templu masonic, spuse Sophie fără a-şi lua ochii de la cei doi pilaştri. Sînt sigură că am văzut coloanele acestea *aici*.

Se întoarse apoi spre vasta întindere a capelei, căutînd parcă un element care să declanşeze altă amintire.

Ceilalţi turişti se pregăteau să părăsească locaşul şi ghidul se apropie de ei, cu acelaşi surîs plăcut întipărit pe chip. Era un tînăr drăguţ, de aproape treizeci de ani, cu accent scoţian şi păr blond-roşcat.

- Mă pregătesc să închid pe ziua de azi. Vă pot ajuta să găsiţi ceva? "Ce-ai zice de Sfîntul Graal?" își spuse profesorul.
- Codul! izbucni Sophie pe neasteptate. E un cod aici!

Ghidul părea încîntat de entuziasmul ei:

- Într-adevăr, doamnă!
- Este pe plafon, adăugă ea, întorcîndu-se spre zidul din partea dreaptă. Undeva... acolo!

Zîmbetul de pe buzele ghidului se lăți:

— Să înțeleg că ați mai fost la Rosslyn?

"Codul", își spuse Langdon. Uitase de el. Unul dintre numeroasele mistere ale capelei era întruchipat de o arcadă din care ieșeau în relief sute de blocuri de piatră, formînd o bizară suprafața cu multe fațete. Pe fiecare bloc de piatră era gravat un simbol, aparent la întîmplare, care crea un cifru de proporții uriașe. Unele opinii susțineau că acest cod revela intrarea în camera secretă de sub capelă. Altele considerau că dezvăluie adevărata legendă a Graalului. Oricum, nu mai conta; criptografii se străduiseră vreme de secole întregi să-l descifreze, dar nu izbutiseră. Trustul Rosslyn oferea și astăzi o generoasă recompensă celui care ar fi reușit să-i perceapă semnificația secretă, însă codul rămînea în continuare un mister.

— Voi fi fericit să vă arăt...

Sophie nu mai auzi restul cuvintelor.

"Primul meu cod", îşi spuse pornind singură, ca în transă, spre arcadă. Îi dăduse caseta lui Langdon, aşa că, pentru moment, izbuti să uite de Sfîntul Graal, de Le Prieuré de Sion şi de toate necunoscutele zilei de ieri. Cînd ajunse sub arcada boltită şi văzu simbolurile gravate, amintirile îi reveniră în valuri. În mod ciudat, rememorarea primei sale vizite aici aduse cu ea şi o neaşteptata tristeţe.

Era doar o copilă pe atunci... la vreun un an după moartea celor dragi. Bunicul o adusese în Scoția pentru o scurtă vacanță și, înainte de a se întoarce la Paris, veniseră să vadă Capela Rosslyn. Era seara, tîrziu, și capela fusese închisă. Dar ei mai rămăseseră înăuntru.

- Acum putem merge acasă, grand-père? îl rugase ea, obosită.
- Imediat, draga mea, imediat, îi răspunse bunicul pe un ton melancolic. Mai am doar un singur lucru de făcut aici. Ce-ai zice daca m-ai aștepta în maşină?
 - Eşti ocupat iar cu lucruri de-ale oamenilor mari? El încuviințase:

- Voi termina repede. Promit!
- Pot să rezolv din nou codul de pe arcadă? A fost distractiv.
- Nu știu. Eu trebuie să ies puţin. N-o să-ţi fie frică aici înăuntru, singură?
- Sigur că nu! spuse ea, jignită. Nici măcar nu s-a întunecat!
- Foarte bine, atunci, zîmbise bunicul şi o condusese spre arcada pe care i-o arătase puțin mai devreme.

Sophie se așezase imediat pe pardoseală, întinzîndu-se cu fața în sus și lăsîndu-și privirile să rătăcească peste mozaicul de piatră.

- Am să dezleg codul înainte de a te întoarce tu!
- Atunci, hai să ne luăm la întrecere, îi răspunse el, după care se aplecase, o sărutase pe frunte și pornise spre una dintre ușile laterale. Voi fi chiar aici, afară. Las ușa deschisă! Dacă ai nevoie de mine, strigă-mă!

Sophie rămăsese întinsă pe podea, privind în sus, spre arcadă. Își simțea pleoapele grele și, după cîteva minute, simbolurile de deasupra începuseră să se încețoșeze. Apoi dispăruseră complet.

Cînd se trezise, pardoseala de piatră era rece sub ea.

— Grand-père!

Nu-i răspunsese nimeni. Se ridicase și își scuturase praful de pe haine. Ușa laterală era încă deschisă și prin ea zărise cerul aproape întunecat. leșind, îl văzuse pe bunicul ei stînd pe veranda unei case de piatră, chiar în spatele bisericii. Vorbea încet cu o persoană ce se întrezărea vag prin ușa cu plasă.

— Grand-père! strigase din nou.

El se întorsese şi-i făcuse un semn cu mîna, să-l mai aştepte încă puţin. Apoi îi mai spusese cîteva cuvinte persoanei dinăuntru, îi aruncase o sărutare din vîrful degetelor şi venise spre Sophie, eu ochii înlăcrimaţi.

- De ce plîngi, grand-père?
- O luase în brațe și o strînsese la pieptul lui:
- Oh, Sophie, noi doi ne-am luat adio de la multă lume anul acesta. E greu.

Fetița se gîndise la accident, la mama și la tatăl ei, la bunica și la frățiorul cel mic.

- Şi acum ai spus adio unei alte persoane?
- Unei dragi prietene pe care o iubesc foarte mult, îi zise el cu emoţie în glas. Şi mi-e teamă că n-am s-o mai văd multă vreme de acum înainte.

Alături de ghid, Langdon cercetă din priviri zidurile capelei, temîndu-se că ajunseseră într-un punct mort. Sophie se îndepărtase pentru a studia codul acela din piatra și-i lăsase lui caseta din lemn de trandafir, a cărei hartă către Graal părea să nu le fie însă de nici un ajutor. Deși poemul lui Saunière indica limpede Capela Rosslyn, el, unul, nu știa ce anume ar trebui să facă acum. Poemul amintea de "paloș și potir", însă în jur nu se zărea nimic asemănător.

"Graalul Sfînt sub vechiul Roslin zăbovește. Cu paloșul și potirul veghind ale ei porți."

În mod cert, un alt aspect al acestui mister rămăsese neelucidat.

- N-aş vrea să fiu indiscret, spuse ghidul în timp ce privea caseta din mîna lui Langdon. Dar... pot să vă întreb de unde aveţi cutia aceasta? Profesorul rîse cu jumătate de gură:
 - E o poveste extrem de lungă.

Tînărul ezită, fără a-și lua ochii de la casetă:

— Mi se pare foarte ciudat, reluă el, dar bunica mea are o cutie exact ca aceasta — o casetă de bijuterii. Lemn de trandafir identic lustruit, aceeași roză incrustată... chiar și balamalele par la fel.

Profesorul era sigur că ghidul se înșală. Dacă exista o casetă unică în lume, aceasta de aici trebuia să fie — confecționată special pentru cheia de boltă a Stăreției.

— Cutiile pot părea similare, dar...

Uşa laterală se închise cu un bufnet sonor. Sophie ieşise fără un cuvînt şi, cu paşi uşori, se apropia de o casă alăturată. Langdon privi în urma ei. "Unde se duce?" De cînd ajunseseră aici, se purta cam ciudat.

— Știți a cui este casa aceea? îl întrebă el pe ghid.

Tînărul încuviință, părînd la fel de mirat de comportamentul lui Sophie:

- Este rectoratul capelei. Acolo locuiește custodele, care este totodată, președintele Trustului Rosslyn și, aș putea adăuga, bunica mea.
 - Bunica dumneavoastră este președinta Trustului Rosslyn?

Ghidul înclină din cap afirmativ:

— Eu locuiesc împreuna cu ea la rectorat, o ajut la întreţinerea capelei şi ofer explicaţii vizitatorilor. Am locuit aici de cînd mă ştiu. Bunica practic m-a crescut acolo.

Îngrijorat pentru Sophie, Langdon porni spre uşă, ca s-o strige. Dar după numai cîţiva paşi se opri brusc. Cuvintele tînărului îi răsunau straniu în minte.

"Bunica m-a crescut."

Privi spre Sophie, afară, și apoi își întoarse ochii spre caseta pe care o ținea în mînă. "Imposibil!" încet, cu mișcări lente, se întoarse spre tînărul qhid:

- Spuneaţi că bunica dumneavoastră are o casetă exact ca aceasta?
- Aproape identică.
- Ştiţi cumva de unde o are?
- Bunicul a confecționat-o. El a murit cînd eu eram foarte mic, dar bunica încă mai vorbește și astăzi despre el. Spune că avea o îndemînare fantastică și că îi plăcea să construiască tot felul de lucruri.

Uluit, Langdon încercă să cuprindă cu mintea inimaginabila rețea de conexiuni care începea să se lege.

— Spuneați că ați fost crescut de bunica dumneavoastră. Vă pot întreba ce anume s-a întîmplat cu părinții dumneavoastră?

Ghidul îi aruncă o privire surprinsă:

— Au murit cînd eu eram mic. În aceeași zi cu bunicul meu, adaugă el după o scurtă pauză.

Profesorul își simți inima bătînd frenetic.

— Într-un accident de mașină?

Uimirea din ochii măslinii ai tînărului ajunse la cote maxime:

— Da, într-un accident de maşină. Aproape întreaga mea familie a murit în ziua aceea. Mi-am pierdut bunicul, părinții şi...

Ghidul ezită o clipă, plecîndu-și ochii în podea:

— Şi sora, sfîrşi Langdon în locul lui.

Pe faleză, casa de piatră era exact așa cum și-o amintea ea. Începuse să se însereze și clădirea părea că emană o aură caldă, ademenitoare. Mirosul de pîine proaspăt coaptă răzbătea prin ușa deschisă, iar în ferestre strălucea o lumină aurie. Cînd se apropie, Sophie auzi dinăuntru un hohot înfundat.

Prin uşa de plasă, zări o femeie în vîrstă. Stătea cu spatele spre ea, dar se vedea că plînge. Bătrîna avea un păr bogat, argintiu, care-i stîrni lui Sophie amintiri ciudate. Urcă încet treptele verandei. Femeia strîngea în mîini fotografia unui bărbat, iar degetele ei îi atingeau fața cu o duioasă tristețe.

Era un chip pe care Sophie îl cunoștea bine.

"Grand-père!"

Era evident că vestea morții lui, cu o seară în urmă, ajunsese pînă la ea.

O scîndură scîrţîi sub picioarele ei şi femeia se întoarse încet, iar ochii ei trişti o zăriră. Sophie dădu să fugă, dar ceva o ţintui locului. Bătrîna aşeză uşor fotogrtafia pe masă şi, fără a-şi lua privirea de la ea, se apropie de uşa cu plasă. O veşnicie păru că se scurge în vreme ce ele rămaseră nemişcate, privindu-se în ochi, despărţite doar de plasa subţire. Apoi, aidoma unui val de mare ce-şi strînge încet forţele, expresia femeii se transformă, trecînd de la incertitudine la uluire... la speranţă... şi, în cele din urmă, la o imensă bucurie.

Dînd uşa de perete, ieşi în prag, întinse braţele şi cuprinse între palmele moi obrajii încremeniţi ai lui Sophie:

— Oh, copilul meu drag... uită-te la tine!

Deşi n-o recunoscuse, Sophie ştia cine e femeia. Încercă să spună ceva, dar abia mai reuşea să respire.

- Sophie... hohoti bătrîna, sărutîndu-i fruntea.
- Dar..., bîigui ea cu vocea sugrumată, *grand-père* mi-a spus că aţi...
- Ştiu. Femeia îi cuprinse umerii cu palmele ei calde şi o învălui cu o privire familiară: Bunicul tău şi cu mine am fost obligaţi să spunem multe minciuni. Am procedat aşa cum am considerat că e bine. Îmi pare rău. A fost pentru siguranţa ta, prinţesă.

Ultimul cuvînd îi aminti imediat de bunicul ei, care îi spusese astfel vreme de mulți ani. Sunetul vocii lui părea să răsune acum prin vechile ziduri de la Rosslyn, prin pămînt, pînă în străfundurile necunoscute, de sub biserică.

Femeia își aruncă brațele în jurul ei, cu lacrimile care-i curgeau șiroaie pe obraji.

- Bunicul tău și cu mine am vrut atît de mult să-ţi spunem adevărul! Dar între voi doi situaţia era dificilă. El s-a străduit. Sînt atît de multe de explicat! Atît de multe!
 - O sărută pe frunte încă o dată și îi șopti la ureche:
- Gata cu secretele, prințesă! A venit vremea să afli adevărul despre familia noastră.

Sophie şi bunica ei stăteau îmbrăţişate pe treptele verandei, cînd tînărul ghid se apropie în fugă, cu privirea pline de speranţă şi de neîncredere:

— Sophie?

Printre lacrimi, ea înclină din cap şi se ridică. Nu-i recunoștea chipul, dar în clipa în care se strînseră unul la pieptul celuilalt, simți puterea sîngelui care-i curgea prin vene... acelaşi sînge în trupul amîndurora.

Cînd Langdon traversă peluza pentru a li se alătura, Sophie nici nu-şi mai putea imagina cum, cu numai o zi în urmă, se simţise atît de singura pe lume. lar acum, în acest loc străin, alături de trei oameni pe care abia dacă-i cunoştea, era, în sfîrşit, acasă.

Noaptea se aşternuse peste Rosslyn.

Robert Langdon stătea singur pe veranda casei de piatră, ascultînd cu plăcere vocile vesele ce răzbăteau din spatele uşii de plasă. Ceaşca de cafea tare, braziliană, din care sorbea încet izbutise să-l învioreze, dar ştia că efectul e doar temporar; oboseala pe care o resimțea era mult prea puternică, pătrunzîndu-i pînă în suflet.

— Ai ieşit fără să te aud, şopti o voce în spatele lui.

Se întoarse. Bunica lui Sophie apăruse în prag, iar părul ei argintiu scînteia în lumina lunii. Numele ei — cel puţin de douăzeci şi opt de ani încoace — era Marie Chauvel.

Langdon îi surîse:

- M-am gîndit că familia dumneavoastră are nevoie de puţină intimitate. Prin fereastră o zări pe Sophie care stătea de vorbă cu fratele ei. Marie se aşeză lîngă el.
- Domnule Langdon, cînd am aflat că Jacques a fost ucis, mi-a fost o teamă cumplită pentru Sophie. În seara asta, văzînd-o în pragul casei mele, mi s-a luat de pe inimă o piatră uriașă. Nici nu ştiu cum v-aş putea mulţumi îndeajuns.

Profesorul nu avea idee ce ar putea să îi răspundă. Deşi încercase să se retragă, pentru a le oferi răgazul de a vorbi singure, Marie îl rugase să rămînă și să asculte. "Soţul meu a avut încredere în dumneata, domnule Langdon; de aceea, am şi eu."

lar el rămăsese, așezat alături de Sophie, și ascultase mut de uimire în vreme ce Marie le povestea. Aproape incredibil, părinții lui Sophie erau descendenți ai Merovingienilor — urmași direcți ai lui lisus Hristos și ai Mariei Magdalena. Pentru a nu risca în zadar, strămoșii lor își schimbaseră numele de familie, renunțind la Plantard și Saint-Clair. Copiii lor întruchipau însăși vița regală și de aceea erau îndeaproape vegheați de Stăreție. Cînd părinții lui Sophie muriseră într-un accident de mașină ale cărui cauze rămăseseră încă neelucidate, Stăreția se temuse ca identitatea lor fusese descoperită.

— Bunicul tău şi cu mine, explică Marie eu vocea sugrumată de durere, am fost puşi în situația de a lua o hotărîre chiar în clipa în care am fost anunțați. Mașina părinților tăi tocmai fusese găsită în rîu. Întreaga noastră familie — inclusiv voi, cei doi nepoți — ar fi trebuit să se afle în seara aceea în mașină. Din fericire, ne-am răzgîndit în ultimul moment și așa se face că părinții tăi au plecat singuri. Cînd am aflat vestea accidentului, n-am știut ce să credem... dacă a fost, cu adevărat, un accident. Știam însă că trebuie să ne protejăm nepoții și am procedat așa cum am crezut noi că e bine. Jacques a declarat la poliție că în mașină ne aflam deopotrivă eu și fratele tău, dar că trupurile noastre au fost, probabil, duse de curent. Apoi, cu ajutorul Stăreției, am intrat într-un con de umbră. Fiind o personalitate cunoscută, Jacques nu și-a permis luxul de a dispărea și el. Ni s-a părut firesc ca tu, Sophie, fiind cea mai mare, să rămîi alături de el, în Paris, aproape de Stăreție și de protecția pe care ea ți-o putea asigura.

Brusc, vocea i se frînse, transformîndu-i-se într-o şoaptă abia auzită:

— Despărţirea familiei a fost cel mai greu lucru pe care l-am făcut vreodată. Eu şi Jacques ne vedeam foarte rar, şi totdeauna în cea mai mare taină... sub protecţia Stăreţiei. Există unele ceremonii pe care confreria ţine încă să le îndeplinească fără greş.

Langdon știa că povestea nu se încheia aici, dar era totodată conștient de

faptul că ar fi fost o indiscreţie din partea lui să mai asculte, aşa că ieşise din încăpere.

Acum, privind turlele capelei, simțea încă frustrarea misterului ei nerezolvat. "Se află oare Graalul aici, la Rosslyn? Şi dacă da, unde sînt paloşul și potirul menționate de Sauniere în poemul său?"

- lau eu asta, spuse Marie, întinzînd mîna spre el.
- Oh, mulţumesc, spuse el, înmînîndu-i ceaşca.
- Mă refeream la obiectul din cealaltă mînă, domnule Langdon.

Coborîndu-şi privirea, profesorul îşi dădu seama că avea încă la el papirusul lui Sauniere. Îl scosese din criptex încă o dată, sperînd că poate de data aceasta va observa ceva ce îi scăpase înainte.

Desigur, vă rog să mă scuzaţi.

Marie îl privi uşor amuzată şi luă hîrtia:

— Cunosc un bancher din Paris care așteaptă probabil cu nerăbdare să recupereze caseta aceea din lemn de trandafir. Andre Vernet a fost un foarte bun prieten de-al lui Jacques, în care soţul meu avea încredere deplină. Andre ar fi fost dispus să facă orice pentru a respecta dorinţa lui Jacques de a proteja această casetă.

"Inclusiv să mă împuşte pe mine", îşi spuse Langdon în sinea lui, hotărît să nu mai amintească faptul că îi spărsese bietului om nasul. Gîndul la Paris îi readuse în memorie pe cei trei seneşali ucişi cu o seară în urmă.

- Şi Le Prieure? Ce se va întîmplă cu ea acum?
- Rotiţele s-au pus deja în mişcare, domnule Langdon. Confreria a rezistat secole de-a rîndul, aşa că va trece şi peste acest impas. Totdeauna există oameni gata să preia frîiele şi să reclădească totul.

Profesorul bănuia însă că bunica lui Sophie era profund implicată în operațiunile Stăreției. La urma urmei, femeile făcuseră totdeauna parte din confrerie; patru Mari Maeştri fuseseră femei. Seneşalii erau, de obicei, aleşi din rîndurile bărbaţilor, dar femeile deţineau un rol mult mai important şi puteau accede la cea mai înaltă funcţie, de pe orice treaptă ierarhică practic.

Gîndul îi zbură la Leigh Teabing și la discuția din Westminster Abbey. Totul părea acum pierdut undeva, în trecut, cu mulți ani în urmă.

- Biserica a exercitat presiuni asupra lui Jacques Sauniere pentru a nu dezvălui documentele Sangreal în Ziua de Apoi?
- Doamne, nu! Ziua de Apoi nu-i decît o scorneală a unor minţi bolnave. Nu exista nimic în doctrina confreriei care să identifice o dată anume pentru revelarea Graalului. De fapt, confreria a susţinut totdeauna că adevărul despre Graal nu ar trebui *niciodată* dezvăluit.
 - Niciodată?

Langdon era înmărmurit.

- Misterul şi miraculosul ne hrănesc sufletul, domnule Langdon, nu Graalul în sine. Frumusețea Graalului rezidă în spiritul său eteric. Pentru unii, continuă Marie Chauvel ridicîndu-şi privirea spre turlele Capelei Rosslyn, Graalul e o cupă care le-ar putea oferi viața fără de sfîrşit. Pentru alții, e doar căutarea unor documente pierdute și a unui vechi mister. Iar pentru majoritatea, bănuiesc că Graalul este, pur și simplu, o idee luminoasă... o comoară mirifică, de neatins, care chiar și în lumea nebună de azi ne inspiră și ne îmboldește.
- Dar dacă documentele Sangreal rămîn ascunse, adevărul despre Maria Magdalena va pieri pentru totdeauna.
- Oare? Priveşte în jurul dumitale! Povestea ei e spusă în artă, în muzica, în zeci de cărți. În fiecare zi, tot mai des. Roata se învîrteşte, începem să

sesizam pericolele istoriei noastre... și ale drumului autodistructiv pe care am pornit. Începem să ne recunoaștem nevoia de a readuce la viață sacrul feminin. Aminteai la un moment dat, adăugă ea după o pauză, că scrii o carte drespre simbolistica sacrului feminin, nu-i așa?

- Într-adevăr.
- Sfîrşeşte acea carte, domnule Langdon. Îngînă-i melodia. Lumea are nevoie de trubaduri moderni.

Profesorul rămase tăcut, împovărat de greutatea cuvintelor ei. Undeva, în noapte, luna plină răsărea deasupra copacilor. Întorcîndu-se spre Rosslyn, Langdon resimți o dorință copilărească de a-i pătrunde secretele. "Nu întreba", își spuse. "Nu e momentul acum." Privi papirusul din mîna Mariei și apoi își îndreptă din nou ochii spre capelă.

— Întreabă-mă, domnule Langdon, surîse ea. Ţi-ai cîştigat acest drept.

El simţi cum obrajii îi iau foc.

- Ai vrea să afli dacă Graalul e ascuns aici, la Rosslyn.
- Îmi poți spune?

Marie oftă, mimînd exasperarea.

— De ce oare bărbaţii nu pot lăsa, pur şi simplu, Graalul să odihnească în pace?

Apoi izbucni în rîs, evident amuzată:

— De ce crezi că s-ar afla aici?

Langdon arătă spre hîrtia din mîna ei.

- Poemul se referă explicit la Rosslyn, dar menționează ceva despre un paloş și un potir veghind asupra Graalului. Eu n-am văzut aici nici un simbol care să amintească de ele.
 - Paloşul şi potirul... Dar cum arată ele, de fapt?

Profesorul își dădu seama că Marie îl tachinează, dar intră în joc, descriindu-i pe scurt cele două simboluri.

O expresie vagă de recunoaștere pîlpîi în ochii ei:

— Ah, da, fireşte. Paloşul simbolizează elementul masculin. Cred că este reprezentat aşa, am dreptate?

Şi, cu arătătorul de la mîna dreaptă, schiţă un triunghi în palma stîngă:

— Da, îi confirma profesorul.

Marie desenase forma "închisă", mai rar folosită, a lamei, dar el văzuse simbolul reprezentat în ambele feluri.

— lar triunghiul inversat, continua ea, desemnează potirul, adică tot ceea ce este feminin.

- Exact!
- Şi dumneata susţii că, printre sutele de simboluri existente aici, la Rosslyn, aceste două forme nu apar nicăieri?
 - Eu nu le-am văzut.
- Dar dacă ți le voi arata, ești de acord să mergi pe urmă sa te odihnești? Înainte ca el să apuce să îi răspundă, Marie Chauvel coborîse treptele verandei și se îndreptă spre capelă. Langdon o urmă cu pași repezi.

Intrînd în clădire, bătrîna aprinse luminile şi făcu semn spre pardoseală.

— lată, domnule Langdon. Paloşul și potirul.

Profesorul privi cu atenție piatra tocită a podelei. Era goală.

— Dar nu e nimic aici...

Marie oftă și începu să parcurgă cunoscutul traseu săpat în pardoseală de

paşii miilor de turişti, acelaşi pe care îl văzuse el străbătut de grupul de vizitatori de mai devreme. Treptat, privirea i se focaliză și, în cele din urmă, distinse uriașul simbol gravat în piatră, însă nu părea deloc mai lămurit.

— Păi, asta este steaua lui Da...

Dar se întrerupse brusc, mut de uimire:

"Paloşul şi potirul.

Îmbinate într-un simbol unic.

Steaua lui David... uniunea perfectă a femininului cu masculinul... Pecetea lui Solomon... ce desemna locul Sfintei Sfintelor, locul în care se credea că sălăşluiesc divinitatea masculină și cea feminină — Yahve și Shekina."

Abia după un minut izbuti să-și găsească cuvintele:

- Aşadar, poemul chiar se referă la Rosslyn. Explicit. Fără dubii.
- Aşa se pare, surîse ea.

Langdon simţi un fior de gheaţă pe şira spinării:

- Aşadar Sfîntul Graal se află în încăperea secretă de sub noi? Marie izbucni în rîs.
- Doar spiritul său. Una dintre cele mai vechi misiuni ale confreriei a fost aceea de a readuce într-o zi Graalul pe pămîntul natal al Franței, unde să poată odihni în pace, pentru totdeauna. Vreme de secole, relicva a fost mutată de colo-colo, din motive de securitate. Cînd a devenit Mare Maestru, Jacques și-a făgăduit să-i redea demnitatea pierdută, readucînd-o în Franța și construindu-i un loc de veci potrivit pentru o regină.
 - Şi a reuşit?

Expresia de pe chipul ei deveni brusc serioasă.

— Domnule Langdon, ţinînd seama de ajutorul dat familiei mele în seara asta şi în calitatea mea de custode al Trustului Rosslyn, îţi pot spune cu certitudine că Graalul nu se mai află aici.

Profesorul simţi că e momentul să insiste:

- Dar cheia de boltă ar trebui să indice locul în care Sfîntul Graal este ascuns *acum!* De ce sugerează Rosslyn?
- Poate că nu i-ai înțeles dumneata foarte bine semnificația. Nu uita, Graalul poate fi înșelător! Ca și răposatul meu soț, de altfel!
- Dar nici nu ar putea fi mai clar de atît! ripostă el. Ne aflăm deasupra unei încăperi subterane sub semnul paloşului și al potirului, sub o boltă înstelată, înconjurați de arta Maeştrilor Masoni. Totul se referă aici la Rosslyn!

— Bine, lasă-mă să văd și eu poemul acela misterios.

Marie desfășură papirusul și citi versurile cu voce tare:

"Graalul Sfînt sub vechiul Roslin zăbovește. Cu paloșul și potirul veghind ale ei porți, Învăluită în a maeștrilor străveche arta. Sub ceruri înstelate, în fine, odihnește."

Cînd sfîrşi de citit, tăcu preţ de cîteva clipe. Apoi, un zîmbet îi lumină chipul:

- Aah, Jacques!
- *Înțelegi* ce vrea să spună? întrebă Langdon cu o undă de speranță în glas.
 - Aşa cum demonstrează pardoseala capelei, lucrurile simple pot fi

percepute în mai multe moduri.

Profesorul se strădui să priceapă. Totul la Jacques Saunière părea a avea duble înțelesuri, însă el nu reușea să deslușească aici nimic.

Marie căscă, obosită:

— Domnule Langdon, îţi voi face o mărturisire. Niciodată nu am ştiut unde se află Graalul în prezent. Dar, evident, am fost căsătorită cu un om extrem de influent şi... intuiţia mea feminină nu cred că dă greş.

Langdon dădu să spună ceva, dar ea continuă:

— Îmi pare rău că, după atîtea eforturi, vei pleca de aici fără a avea un răspuns satisfăcător. Şi totuşi, ceva îmi spune că, în cele din urmă, vei găsi ceea ce cauţi. Într-o bună zi, vei înţelege. Şi atunci, adăugă ea cu un surîs, am încredere că vei şti să păstrezi secretul.

Dincolo de ușă se auzi zgomotul unor pași:

- Aţi dispărut amîndoi la un moment dat, spuse Sophie.
- Eu tocmai plecam, îi răspunse bunica, apropiindu-se de ea. Noapte bună, prințesă! Nu-l ține treaz pe domnul Langdon pînă tîrziu, în noapte.

Apoi, sărutînd-o pe frunte, intră în casă.

Cînd rămaseră singuri şi Sophie se întoarse spre el, în ochii ei se citea o adîncă emoţie:

Nu mă aşteptam la un asemenea sfîrşit.

"lar eu nici atît", se gîndi Langdon. Era evident că veştile primite în seara aceasta îi schimbaseră viaţa pentru totdeauna.

— Te simţi bine? A fost cam prea mult, deodată.

Ea îi surîse, împăcată:

— Acum am o familie. Acesta e noul început de la care vreau să pornesc. Cine sîntem și de unde venim — voi vedea mai tîrziu, în timp.

El nu îi răspunse.

— Mai rămîi cu noi puţin? întrebă ea. Măcar cîteva zile?

Nimic nu şi-ar fi dorit mai mult, dar oftă adînc şi îi spuse:

— Sophie, acum ai nevoie să petreci putin timp cu familia ta. Eu mă

— Sophie, acum ai nevoie să petreci puţin timp cu familia ta. Eu mă întorc la Paris mîine dimineaţă.

Îl privi dezamăgită, dar ştia că are dreptate. Mult timp, nici unul dintre ei nu rosti nici un cuvînt. În cele din urmă, ea îi luă mîna şi, împreună, ieşiră din capelă, apropiindu-se de marginea falezei. În faţa lor se întindea molcom peisajul scoţian, argintat de lumina lunii filtrate printre nori. Nemişcaţi, mînan mînă, fără a rosti un cuvînt, îşi lăsară privirile să rătăcească în zare, străduindu-se amîndoi să-şi alunge oboseala.

Pe boltă, începuseră să apară stelele, iar spre vest un punct de lumina licărea mai intens decît toate celelalte. Langdon surîse în momentul în care îl văzu. Era Venus. Zeiţa privea în jos, spre Pămînt, cu eterna ei lumină caldă.

Aerul se răcorise și o adiere proaspătă cobora dinspre coline. Într-un tîrziu, Langdon se întoarse spre ea. Stătea cu ochii închiși, iar pe buze îi flutura un zîmbet împăcat. El însuși își simțea pleoapele din ce în ce mai grele. Fără tragere de inimă, îi strînse ușor degetele în palma lui.

— Sophie!

Încet, deschise ochii și se întoarse spre el. Chipul ei avea o frumusețe stranie în lumina lunii.

— Bună! surîse somnoroasă.

Langdon simţi o tristeţe apăsătoare la gîndul că a doua zi se va întoarce la Paris fără ea.

— Probabil că am să plec înainte ca tu să te trezești, îi spuse, străduinduse să-și alunge nodul din gît. Îmi pare rău, nu mă pricep la... Sophie ridică braţul şi-i cuprinse obrazul în palma ei caldă. Apoi, aplecîndu-se spre el, îl sărută pe celălalt obraz:

— Cînd te voi mai vedea?

Langdon se clătină pentru o clipă, pierdut ochii ei:

— Cînd?

Oare ea știa cît de mult se întreba și el același lucru?

- Păi, luna viitoare voi susține o conferință în Florența. Voi fi acolo o săptămînă întreagă și nu voi avea prea multe lucruri de făcut.
 - Asta e o invitaţie?
 - Ne vom desfăta în lux. Mi-au rezervat o cameră la Brunelleschi.

Sophie îi zîmbi jucăuş:

— Presupui cam multe, domnule Langdon!

El se crispă, dîndu-și seama cum sunaseră cuvintele lui:

- Ceea ce voiam să spun, de fapt...
- Nimic nu mi-ar plăcea mai mult decît să ne întîlnim la Florenţa, Robert. Cu o *singură* condiţie însă, adaugă ea pe un ton serios. Fără muzee, fără biserici, fără morminte, artă şi relicve.
- În Florența? Timp de o săptămînă? Dar nu vom avea nimic altceva de făcut!

Sophie se aplecă spre el şi-l săruta din nou, de aceasta dată pe buze. Trupurile lor se atinseră, la început ușor, apoi mai strîns, lipite unul de altul. Cînd se despărţiră, ochii ei licăreau încărcaţi de promisiuni:

— Bine, bîigui Langdon. Atunci, aşa rămîne.

Epilog

Robert Langdon se trezi cu o tresărire. Visase! Pe halatul de baie de la capătul patului erau brotade trei cuvinte: "HOTEL RITZ PARIS". Prin jaluzele se filtra o rază slabă de lumină. "Se înserează sau se luminează de ziuă?"

În aşternut era cald şi bine. Dormise două zile aproape fără întrerupere. Se ridică uşor în capul oaselor şi îşi dădu seama ce anume îl trezise... un gînd straniu şi tulburător. Zile de-a rîndul încercase să-şi pună ordine în gînduri şi în avalanşa de informaţii care îl bombardase, însă acum în minte îi stăruia o idee căreia nu-i dăduse atenţie înainte.

"Să fie oare posibil?"

Rămase nemișcat ceva vreme.

Coborî din pat şi intră în cabina de duş, lăsînd jetul de apă să-i maseze umerii. Gîndul acela nu-i dădea însă pace.

"Imposibil!"

Douăzeci de minute mai tîrziu, ieşea din hotel, în Place Vendôme. Se însera. După două zile de somn, era năuc, şi totuşi mintea lui dădea dovadă de o luciditate stranie. Îşi promisese că se va opri în holul hotelului pentru a- şi limpezi gîndurile cu o *café au lait,* dar se pomeni, parcă fără voia lui, ieşind direct pe uşa principală.

Porni spre est, pe Rue des Petits Champs, încercînd să-şi stăpînească fiorii de emoţie. Coti pe Rue Richelieu şi imediat simţi parfumul dulce al iasomiei din grădinile Palais Royal.

Îşi continuă drumul pînă cînd zări ceea ce căuta: celebra galerie regală — o întindere lucioasă din marmura neagră. Ajungînd în dreptul ei, studie atent suprafața pe care păși. În numai cîteva secunde, găsi elementul despre a

cărui existență știa deja — o serie de medalioane de bronz încastrate în sol, formînd o linie perfect dreaptă. Fiecare disc avea doisprezece centimetri în diametru și era gravat cu literele N și S.

"Nord şi sud."

Se întoarse spre sud şi privi traseul format de medalioane, apoi porni de-a lungul său, fără a-şi lua ochii de la pavaj. Trecînd pe lîngă Comédie Française, depăși un alt disc de bronz. "Da!"

Străzile Parisului — aflase el cu mulţi ani în urmă — erau decorate cu 135 de astfel de medalioane încrustate în pavajul trotuarelor, în cel al curţilor sau direct pe carosabil, străbătînd orașul de la nord la sud. Odată urmase această linie pornind de la Sacré-Coeur, peste Sena, pînă la vechiul Observator Astronmic. Acolo descoperise adevărata semnificaţie a traseului.

"Cel dintîi prim meridian al Pămîntului. Prima longitudine zero a lumii. Vechea Linie a Rozei din Paris!"

Acum, străbătînd rapid Rue de Rivoli, știa că nu mai are mult pînă la destinația finală:

"Graalul Sfînt sub vechiul Roslin zăbovește."

Revelaţiile se succedau în valuri. Faptul că Saunière folosise vechea ortografiere, Roslin în loc de Rosslyn... paloşul şi potirul... mormîntul învăluit în străvechea artă a maeștrilor...

"De aceea a vrut custodele să stea de vorbă cu mine? Am sesizat adevărul chiar fără a-mi da seama?"

Începu să alerge, simţind parcă Linia Rozei sub tălpi, atrăgîndu-l către destinaţia finală. Cînd pătrunse în întunecatul tunel al Pasajului Richelieu, avu impresia că părul de pe ceafă i se face măciucă de emoţie şi entuziasm. Ştia că la capătul acestui tunel se înalţă cel mai misterios dintre monumentele Parisului — conceput şi comandat în anii 1980 de "Sfinxul" însuşi — preşedintele François Mitterand, omul despre care se spunea că se mişcă în cercuri secrete, omul a cărui moştenire lăsată Parisului era un loc pe care Langdon îl vizitase cu numai cîteva zile în urmă.

"Într-o altă viață."

Cu un ultim elan, ajunse la capătul tunelului, pătrunse în incinta deja familiară și se opri brusc. Cu răsuflarea tăiată, își îndreptă privirea lent, parcă nevenindu-i să creadă, spre structura transparentă din fața lui.

"Piramida de la Luvru."

Lucea tainic în întuneric.

O admiră doar pentru o clipă; de fapt, era mai interesat de ceea ce se afla la dreapta lui. Întorcîndu-se, porni iar pe traseul invizibil al vechii Linii a Rozei, traversă curtea și se apropie de Carrousel du Louvre — uriașul inel de iarbă mărginit de un gard viu tuns scurt — odinioară locul în care se desfășurau festivalurile și ceremoniile de celebrare a naturii... riturile de venerare a zeiței și a fertilității.

Păşind peste gardul viu, în cercul de iarbă, Langdon avu impresia că pătrunde într-o altă lume. Acest loc sacru era marcat acum de unul dintre cele mai neobișnuite monumente ale orașului. Chiar în centrul său, despicînd solul aidoma unui hău de cristal, se deschidea uriașa piramida inversată din sticlă, pe care o văzuse cu cîteva nopți în urmă.

La Pyramide Inversée.

Tremurînd, se apropie şi privi prin sticlă, în subteranele vastului complex al Luvrului, ce dormita învăluit într-o lumina de chihlimbar. Încercă să-şi concentreze privirea nu pe masiva piramidă inversată, ci pe ceea ce se afla sub ea. Acolo, pe podeaua încăperii de dedesubt, se zărea o structură minusculă... o structură despre care amintise în manuscrisul său.

Cuprins de fiorii incredibilei posibilități ce i se deschidea în față, își ridică din nou ochii spre Luvru, simțind parcă uriașa clădire învăluindu-l... zeci de kilometri de culoare ce adăposteau cele mai prețioase opere de artă ale lumii.

Da Vinci... Botticelli...

"Învăluită în a maeștrilor străveche artă."

Fremătînd, mai privi o dată spre încăperea de dedesubt și spre structura aceea minusculă.

"Trebuie să cobor acolo!"

leşind din cercul de iarbă, o luă la fugă spre intrarea principală în muzeu. Ultimii vizitatori părăseau clădirea, ieşind în şir indian.

Năpustindu-se prin uşa batantă, coborî scara spiralată, în măruntaiele piramidei. Aerul era mai rece aici. Cînd ajunse jos, pătrunse în lungul tunel ce se întindea pe sub curtea interioară, spre piramida inversată.

La capătul lui se deschidea o încăpere largă. Chiar în faţă, deschizîndu-se de sus, lucea piramida inversată — un contur din sticlă în formă de V.
"Potirul!"

Privirea lui Langdon îi urmă muchiile pînă la vîrful ce cobora la nici doi metri de podea. Acolo, chiar sub ea, se afla structura aceea minusculă.

O piramida în miniatură! De nouăzeci de centimetri înălţime. Singurul element construit la scară mică în tot acest complex colosal.

În manuscrisul său, în capitolul dedicat vastei colecții de artă închinate divinității feminine, Langdon amintise în treacăt despre această piramidă modestă. "Structura miniaturală pare că străpunge pardoseala asemenea unui vîrf de aisberg — piscul unei uriașe incinte piramidale, îngropată dedesubt ca o tainică încăpere ascunsă."

Învăluite în lumina palidă din demisol, cele două piramide aproape că se atingeau, perfect aliniate una în prelungirea celeilalte.

Potirul deasupra. Paloşul dedesubt.

"Cu paloşul şi potirul veghind ale ei porţi."

Profesorul auzea aievea cuvintele Mariei Chauvel: "Într-o bună zi, vei înțelege."

Stătea sub străvechea Linie a Rozei, înconjurat de lucrările de artă ale celor mai de seamă maeștri ai lumii. "Ce loc ar fi putut fi mai aproape de inima lui Saunière?" Acum, în sfîrșit, avea senzația că înțelege adevărata semnificație a versurilor Marelui Maestru. Ridicînd încet ochii, privi prin acoperișul de sticlă, spre cerul plin de stele.

"Sub ceruri înstelate, în fine, odihneşte."

Aidoma unor şoapte fantomatice în întuneric, cuvinte de mult uitate îi veniră în minte: "Căutarea Sfîntului Graal este, de fapt, năzuința de a

îngenunchea în fața osemintelor Mariei Magdalena. Un pelerinaj și o rugăciune la picioarele celei ostracizate."

Copleşit de un val de pios respect, Robert Langdon căzu în genunchi. Pentru o clipă, i se păru că aude vocea unei femei... înțelepciunea veacurilor trecute... care-i șoptea din adîncurile pămîntului.
